

གསར་བཞེ།

FORBIDDEN MEMORY

Tibet During The Cultural Revolution

འགག་སྒྲིལ་གྲུལ་འོ་ལོ་ཤྲི་ཤི་ག་གཞུལ་གཞུལ་དཔལ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་

ཆེ་རིང་ཤོ་ཤེས་པར་ལེན། འོང་ཟེར་གྲིས་བཅུམས། སྒྲོལ་དཀར་གྲིས་བསྐྱར།

<<གསར་བཞེ།>>བོད་ཡིག་པར་གཞི།

པར་ལེན། ཆེ་རིང་དོ་རྒྱུ།

ཚུམ་པ་པོ། ཆེ་རིང་འོད་ཟེར།

སྐྱར་པ་པོ། སྒྲིལ་དཀར།

འབྲུལ་དེབ་བཞེས་སྒྲིལ། ཐུབ་བསྟན་ཆེ་རིང་།

འབྲུལ་དེབ་བཞེས་མཁན། Lotus Seeds Design

ཆོག་མཆན་མེད་པར་པར་བསྐྱུས་སོགས་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཆོག།

བོད་ཡིག་གི་འབྲུལ་དེབ་པར་གཞི་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡་ནས་འབྲེམས་སྤྲོལ་བྱས།

ཐེ་ཝན་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ལོ་(Locus Publishing Taiwan)དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་པར་སྐྱུན་སྟབས་བདེ་བསྐྱུན་པར་བྱས་པའི་ཆེ་ཆེ་ལྷན་ཡིན།

Forbidden Memory: Tibet During the Cultural Revolution

Copyright © 2013 by Tsering Woese. All rights reserved under International and Pan American Copyright Conventions. By downloading this e-book, you have been granted the nonexclusive, nontransferable right to access and read the text of this e-book on-screen. No part of the text including photos maybe reproduced, decompiled without the express written permission of Tsering Woese.

Photographer: Tsering Dorjee

Author: Tsering Woese

Translator: Dolkar

Photo edit: Thupten Tsering

e-book design: [Lotus Seeds Design](#)

Tibetan e-book first edition, published in 2013

Gratitude goes to the [Locus Publishing](#) from Taiwan, for the first to publish this book in Chinese language.

བོད་ཡིག་པར་གཞི་<<གསར་བརྗེ>>དེ་བའི་རྒྱ་གར་ལ་བར་བསྐྱེད་བྱེད་མཆོམས་ཆེ་རིང་འོད་ཟེར་ལགས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་འོད་ཡིག་པར་
གཞི་འོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོར་ཤོད་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྲུག་གིས་འདི་གནང་བ།

༢ 114) ལུང་ལྟོན་ལོ་འཛིན་ཕྱུ་ཕྱུ་ཕྱུ་ལྟོན་ ༡༩༩༡
མཁའ་ལྷོ་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ (1) ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་
ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་
ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་

ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་ལྟོན་
ལྟོན་ལྟོན་
༡༩༩༡/༡༢/༡༦

བོད་ཡིག་པར་གཞིའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་།

༡༣། གྲུ་ལོ་༢༠༠༤ལོའི་མཐོ་ཅི་རྩུང་གིས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་སྒྲིལ་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ཉག་ཉག་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ལོ་འདིར་རྒྱ་ནག་ལ་པར་སྒྲིལ་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པའི་<<གསར་བཞེ།>>དང་<<བོད་ཀྱི་བློ་མོ།>>དེ་བའདི་གཉིས་ཐེ་མཚན་ནང་པར་སྒྲིལ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལོ་དེ་རང་ལ་<<གསར་བཞེ།>>དེ་བའདི་ཐེ་མཚན་ལ་<<རྒྱ་ནག་དུས་བབ།>>ཀྱི་གྲུ་ལོ་༢༠༠༤ལོའི་ནང་གི་རྒྱ་ཡིག་གི་དེ་བའ་ཡིག་ཤོས་བཅུའི་བྱ་དག་ལོ་ཡོད།

ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལ་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་དམར་པོའི་འདིགས་སྒྲུབ་གི་རྒྱུ་འཕྲུལ་འདི་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆའི་སྒྲིལ་ལོ་བཅུའི་རིང་མནར་གཅོད་གང་སྟུག་བྱུང་ཡོད། ཡང་རྒྱ་ནག་གིས་བཅེངས་འགྲོལ་ཟེར་བ་བཏང་ཟེན་པའི་བོད་ཡང་འདི་དང་འབྲེལ་བར་དེའི་ནང་ཚུད་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་དང་ཡང་ན་ལོ་མང་ཕྱིན་པའི་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་ལ་དེ་བའ་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་ཟེན་མོ་འཆོལ་ཐབས་བྱས་པ་དེ་རལ་བ་སྟོང་ཟད་རང་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་ནང་ད་ལྟ་བར་རིག་གནས་གསར་བཞེར་ནས་འགྱུར་ཁྲུང་མཆར་ཞིག་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ལ་རྒྱ་ནག་ནང་བཞིན་སྟོར་ཉམ་དང་འཁྱུགས་བྲག་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱ་ཟེར་བར་བཅེངས་འགྲོལ་ཟེར་བ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་མི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ཅན་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཆོ་བར་རོལ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲུ་ལོ་༢༠༠༤ལོའི་གྲུ་ལོ་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ནང་ཁྲུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་ཡང་ཉར་སངས་དགོས་བཅོས་པའི་བོད་མིའི་ངོ་ཚྏ་ལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཐོན་པའི་རྗེས་པེ་ཅིང་ནས་བོད་ཀྱི་ད་ལྟ་དང་དེ་སྔ་ཟེར་བའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འགྲེམ་སྟོན་ཞིག་གཉིར་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་རྒྱུད་པ་ཟེར་བའི་གདུག་རྒྱུ་དང་བོད་གསར་པ་ཟེར་བ་དེའི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་ནམ་པ། ཡང་བོད་རྒྱུད་པ་ཟེར་བ་དེའི་དཀའ་སྟུག་དང་བོད་གསར་པ་ཟེར་བ་དེའི་སྟོང་སྒྲུང་འདི་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྔ་དང་འབྲེལ་བར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཐུན་ཀླག་དང་སྟུག་བསྐྱུལ། གོས་ཆགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ལོ་བཅུའི་རིང་གི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེ་འདི་བཞིན་བསྐྱར་དུ་སྐྱས་གསར་བྱས་ཏེ་རྩ་བ་ནས་སྒྲིལ་གི་མེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་འབྲེལ་བར་ཁག་ཅིག་གིས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཐུག་བསྐྱེལ་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་སྐར་བའི་རྗེས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔང་པོ་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཞིག་འཁུར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྤྱི་མཐུན་ལས་འགན་འདི་ཡུན་རིང་འཁུར་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། འདི་ནི་<<གསར་བཞེ།>>ཞེས་པའི་དེ་བའདི་ནང་གི་དཀར་པོ་ནག་པོའི་འབྲེལ་བར་དེ་དག་ཡིན་ཞིང་། གྲུ་ལོ་༡༩༩༠ལོ་ནས་༡༩༩༠ལོ་དུས་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་པར་ལེན་མཁན་ནི་གུས་མོའི་ལྷ་ལགས་ཆེ་རིང་ཞོ་རྗེ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་གི་བོད་ལ་ཡོད་པའི་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་དཔོན་ཞིག་དང་ཁོང་པར་ལེན་རྒྱུར་དག་ལོ་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་ཉིད་ལ་པར་ཆས་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཐོག་ཁོང་དམག་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཟང་ཟང་གི་རིག་གནས་གསར་བཞེའི་ནང་པར་ཆས་འབྱེད་ནས་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཟེན་མོ་བཞེད་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་ཁོང་གི་འབྲེལ་བར་འདི་ནམས་རང་བྱིས་དུ་བཞག་ནས་ཕྱི་ལ་རྩ་བ་ནས་སྟོན་སྟོང་མེད། གྲུ་ལོ་༡༩༩༡ལོར་ལྷ་སའི་ཡན་ལག་དམག་ཁུལ་ཁང་ལ་དམག་སྡི་གཞོན་པ་གནང་བཞིན་པའི་གུས་མོའི་ལྷ་ལགས་སྟུན་གཞིས་རྒྱུན་པས་དགོངས་པ་རྗེས་ཏེ་ཁོང་གི་འཁྱུག་བཞག་དངོས་རྒྱུན་ཤིག་དང་འབྲེལ་བར་སྟོང་སྟུག་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེའི་སྟོང་འཁོད་པའི་སྟུན་ཤིག་དང་འབྲེལ་བར་བརྒྱ་སྟུག་ཁ་ཤས་འདུག་པས་འདི་ནམས་ཆང་མ་ལས་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་གུས་མོར་རགས་བྱུང་བ་དང་ལྷ་ལགས་ཀྱིས་གུས་མོར་གནང་བའི་རྩ་ཆའི་འཁྱུག་བཞག་ནང་བཞིན་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོ་ནས་བཟུང་གུས་མོས་འབྲ་པར་སྤྲོད་ཐོན་པའི་དོན་རྒྱུ་དང་མི་སྣ་གཞིར་བཟུང་ལྷ་ས་དང་པེ་ཅིང་སོགས་ས་གནས་ལ་ཡུན་
རིང་བརྟག་དབྱང་དང་བཅའ་ཁྲིམ་ ཚུལ་གྱིས་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་བྷལ་ཙམ་རིང་མི་ཁྱོན་༡༠ལྷག་ཙམ་ལ་བཅའ་ཁྲིམ་ཞུས་ཏེ་མཐར་དེབ་གཉིས་ཀྱི་
ཐོག་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བྱས་པ་ཡིན། དེབ་གཅིག་ནི་<<གསར་བཞེ།>>ཡིན་ཞིང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེད་ལས་འགུལ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
གཞུགས་བརྟན་དང་དབྱང་སྤངས་པ་ཞིག་དང་། གཅིག་ནི་<<བོད་ཀྱི་བོད་མོ།>>ཡིན་པ་དང་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེད་ལས་འགུལ་འདིའི་གནས་ཚུལ་
དག་རྒྱུན་ནས་བརྗོད་པ་ཁག་འཁོད་ཡོད། ཡང་དེའི་དབང་གིས་རིག་གནས་གསར་བཞེད་བྱང་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུད་རྗེས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཁ་བརྒྱབ་
ནས་ཡོད་པའི་འབྲ་པར་འདི་རྣམས་གཞི་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་སྟོན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་དུས་ད་ལྟ་བར་འབྲེལ་ཡོད་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེད་
སྐོར་ལ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་འབྲ་པར་ཟེན་ཆ་ཆང་ཤོས་ཤིག་རེད་ཅེས་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེད་སྐོར་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་དུམ་བུ་འདི་དུས་དེ་
ནས་བཟུང་སྟོང་ཆ་ཁ་བསྐྱངས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་གདེང་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འགྲེལ་བརྗོད་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དེ་སྟོན་གུས་མོའི་བཅའ་
འཁུར་དང་ལེན་གནང་མཁན་དང་། ད་དུང་གུས་མོར་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཀྱི་རྣམ་པས་ནང་མི་བྷལ་རིམ་པས་དགོངས་པ་རྗོགས་ཟིན་པས་
གུས་མོས་སེམས་ནང་དུས་ནས་ཡང་ཁོང་ཆོར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ནང་འཆོ་བ་བསྐྱེད་མཁན་ཀྱི་བོད་མིའི་ངོས་ནས་གུས་མོ་སྤྱི་པའི་སྐབས་ཉག་ཉག་རིག་གནས་གསར་བཞེད་རྒྱུད་འཛུབ་གངས་ལྗོངས་ས་
མཐོའི་ཐོག་སྤྱོད་པས་ཤིང་། ཡང་གུས་མོའི་འཆར་ལོངས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བཅུན་དབང་གི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་ནས་བོད་ལ་སྐབས་ཐབས་མེད་པའི་
རྗེས་ཤུལ་ཉག་ཐམ་མང་པོ་བཞག་ཡོད་པས་དེ་ཡང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ས་ཡ་མང་པོའི་ལས་དབང་དང་གཅིག་པ་ཡིན་པ་རེད། དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་
བྷལ་རིང་གི་བརྟག་དབྱང་དང་ཚུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ནང་གུས་མོའི་ངོས་ལ་བག་ཆགས་གཟབ་ཤོས་འདི་གང་ཡིན་ཞུས་ན། གུས་མོས་དེ་སྔ་སྐད་ཆ་
དུམ་བུ་འདི་འབྲེལ་གྱིས་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྟེ། འགྲེལ་བར་པ་རེད་དམ། རེད། འགྲེལ་བར་པ་ཟེར་བའི་ཆིག་དེ་རང་རེད། ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་མ་
ཟད། ཁག་ཅིག་ཀྱང་མ་རེད། ཏ་ཅང་གི་མང་པོ་རེད། མང་ཐག་ཆོད་བཞག་ཏ་ལམ་ཆང་མ་འགྲེལ་ཡོད་པ་རེད། གུས་མོས་བརྗོད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་
དུམ་བུ་དེ་རེད། བོད་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ནང་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་བཅུད་རིང་ཐོན་པ་དང་། ཐ་ན་དེ་ལས་དུས་ཡུན་རིང་བ་ཡོད། ཏ་ལམ་ཆང་མ་འགྲེལ་
ནས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གྱིས་སྤྱོད་ཡོད།

གུས་མོས་ཚུལ་ཡིག་གིས་ཏེ་བོད་ལ་དབང་པོ་དོན་རྒྱུ་དང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེ་རེ་བཞིན་ཟིན་ཐོ་བཞོད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་
ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་བོད་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་བཞེད་ངེས་ལ་སོང་བ་ཁག་ལ་འགོག་ཤིང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་གི་སྔ་མའི་ཡིག་གཞུགས་གྱིས་
སྔོན་ཐོག་གི་<<གསར་བཞེ།>>དེབ་འདི་ནི་དེའི་ཐོག་འབད་བཅོན་ཆེ་ཤོས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། རྫོང་འགྲོད་ཆེ་ཤོས་བྱུང་བ་ཞིག་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྐེར་
ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཐོག་ནས་གུས་མོས་ད་ལྟ་ཡང་མ་ཡིག་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་མོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དབང་རྒྱུར་པའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་
ཚུལ་གྱིས་བྱ་མཁན་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བོད་མི་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ཡིག་གི་པར་གཞི་བོད་ཡིག་ཐོག་པའ་རྒྱུར་ཞུས་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་
གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ཆོས་རིག་གནས་གསར་བཞེད་ལས་འགུལ་འདིས་བོད་ལ་བཅོས་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་ཆག་སྐྱོ་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱུས་མང་ལེས་ཉག་ཐུབ་
པ་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོ་དང་དེ་བཞིན་དེའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ངོ་བཅུད་རིང་དེ་སྤྱི་པའི་གནས་མཆོག་ལྷ་ས་འདི་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེད་ཆེན་
པོའི་རྒྱུད་འཛུབ་ནང་ཨ་སྟོག་རྒྱབ་ནས་དཀྱིག་པའི་སྐབས་ཏ་ཅང་གི་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་ཐུན་ལྷག་གི་རས་ཡོལ་འདིས་སྐས་གསང་གང་ཐུབ་བྱས་པ་དེ་
འབྲ་གུས་མོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱེད་ཐུབ་ས་མ་རེད།

ལམ་འགྲོ་ཏ་ཅང་རྒྱག་པ་ཞིག་ལ། ལས་ཀ་འདི་སྔོན་དཀར་ལགས་ནས་འགན་ལེན་གནང་བ་དང་འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་རིང་ཁོང་གི་

གིས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ངལ་བ་སྤྱད་པ་མ་ཟད། ཡིག་སྒྱུར་མཁུག་བསྐྱེལ་བྱང་བའི་ཇེས་ནོར་མེ་བོད་དོན་ལྷན་ཆོག་གས་(The Norwegian Tibet Committee) དང་དེའི་དབྱུང་འཛིན་ཚུང་བདག་གོ་རིན་ལགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ནོར་མེ་སྤྱི་བཞུགས་རང་དབང་ཐེབས་ཅུ་ཁང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སུད་བོད་མཐུན་ཆོག་གས་(Swiss–Tibetan Friendship Association) ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ནས་བོད་ཡིག་གི་<<གསར་བརྗེ།>>པར་གཞི་འདི་གཞི་ནས་གྲུས་མཐོའི་སྤྱན་རྒྱ་ནམ་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་སྤུལ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་བྱུང་བ་འདི་ནམས་ནི་ཅ་ཆེ་བའི་མཛེས་ཆེའི་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུས་མོས་ཡིད་ལ་བཅངས་ཏུ་དང་བཀའ་ཁྲིན་མི་བརྗེད་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་མཉམ་དུ་སྦྲེང་ཐག་པ་ནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་བཅས་བཟླ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།།

ཆེ་རིང་འོད་ཟེར།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ལོའི་ཟླ་༡༡ཆེས་༡༩ཉིན་པེ་ཅིང་ནས།

འབྲེལ་བའི་གྲི་སྒྲོལ།

༡༣། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ལོའི་དབྱར་དུས་འགོ་ཚུགས་པའི་ཉིན་རྒྱུ་ཞིག་ལ། གུས་མོས་ཤོག་བྱའི་ཡིག་སྒྲོགས་ཤིག་གི་ནང་ནས་འབྲེལ་བའི་
ནམས་བཏོན་སྐབས་དགྲུང་གངས་ ༥༢ལ་ཐེབས་པའི་ཏྲར་ཁང་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱི་གཟིགས་སྤངས་ཐོག་ནས་གུས་མོ་ཏང་སངས་བྱུང་།
ཁོང་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་ལ་ཁ་སངས་པོ་མེད་པའི་ལྷ་ས་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དང་ཐོག་ཁོང་ནས་འབྲེལ་བའི་ནམས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཟིགས་
ཏེ་ཁོང་གི་པ་མ་གཉིས་དང་སྟོ་བོ་ལགས་བཅས་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཀྱི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ནས་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བའི་
གཟིགས་ཤིང་སེམས་ལྷིང་མདོག་ཁ་པོ་འདུག ཡིན་ནའི་ཁོང་གིས་སྟོ་བྱར་དུ་དུས་ཡོང་བསམ་པ་སུ་ལའང་སྤང་བ་བྱུང་མེད། ཁོང་གི་དུ་འབོད་འདིར་
དུ་སྤྲ་མེད་པར་གཟུགས་པོ་ཡོངས་ཇོགས་འདར་སིག་རྒྱབ་པ་དང་ལག་པ་གཅིག་གིས་ཉེ་འགྲམ་ལ་ཡོད་པའི་མི་འདིར་དམ་པོར་ཟིན་ཞིང་གདོང་
པར་མིག་ཚུས་ཁེངས་འདུག དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་རྒྱུན་རིང་དུས་པར་བཏེན་གུས་མོ་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་མིག་ཚུ་ཤོར་བྱུང་། གང་ཅམ་སོང་བའི་
རྗེས་གཞི་ནས་དུ་སྤྲ་འགག་པ་དང་སྤྲུགས་ཁོང་གིས་གསུངས་དོན་ལ། འཐབ་འཛིང་གཏོང་སྐབས་འབྲེལ་བའི་རྒྱབ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་སྤྲ་ལགས་ནས་
གཟིགས་བྱུང་བའི་སྟོར་དེ་སྤྲ་སྤྲ་ལགས་ནས་ང་ལ་གསུངས་སྟེང་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ང་རང་ལྷ་སར་མེད་པས་མི་ཆེ་འདིར་སྤང་ཚུལ་འདི་འབྲེལ་
མཐོང་གི་རེད་བསམ་པ་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་བྱུང་།

ཏྲར་ཁང་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱིས་མཐར་གཟིགས་རྒྱ་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བའི་ནམས་ནི་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུའི་སྟོན་གུས་མོའི་པ་ཆེ་རིང་དོ་
རྗེ་ལགས་ནས་བསྟོན་པ་ཞིག་རེད།

གུས་མོའི་སྤྲ་ལགས་ནི་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་ཁམས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དེ་སྤྲའི་ས་ཆའི་ཆགས་སྤངས་ནས་ཁྱུས་ན། བོད་ས་
ཡོངས་ལ་སྟོན་སྤྲད་བར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་སྟོལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྟོན་མངའ་སྡེ་སྟོར་གསུམ། བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི། སྤྲ་མདོ་ཁམས་སྤང་དུག་གི་
བཤད་སྟོལ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ལོར་མའོ་ཅི་ཏུང་ནས་དམག་དབུང་བཏང་ཏེ་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཉལ་འཛོམས་འོག་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆ་
ནམས་ལ་བཅིངས་འགོལ་གཏོང་དགོས་ཟེར་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྟོ་རུབ་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་སར་དབུང་འཕུག་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་སྟོན་དམག་དབུང་ནང་
ལས་བར་ནས་བོད་པའི་གཞོན་སྟེས་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ཤས་བསྐྱུས་ཡོད་པ་འདིའི་ཁོངས་སུ་ལོ་ན་བཅུ་གསུམ་ལས་སོན་མེད་པའི་གུས་མོའི་སྤྲ་ལགས་
ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་མེ་ལྷེ་དག་པོ་འདི་ཐོག་མར་ཁྱབ་ཡོང་བའི་སྐབས་འདིར་གུས་མོ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་
གི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྲུལ་ཁང་ནང་སྟེས་ཤིང་། སྐབས་དེ་དུས་པའི་སྤྲ་ལགས་ནི་བོད་སྟོན་རྒྱ་ནག་དམག་དབུང་ནང་གི་དམག་དཔོན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལ། བར་
ལེན་བྱེད་རྒྱར་ཏེ་ཅང་གི་དགའ་ཞེན་ཡོད་པའི་མི་སྤྲ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། ངས་ཏེ་གོ་ཆོད་ནས་བཟུང་སྤྲ་ལགས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཁོང་གིས་བསྟོན་པའི་
འབྲེལ་བའི་དང་སྟོན་ཤོག་ལ་བསྐྱུ་གསོག་རྒྱག་པ་དང་གཙང་མ་བཟོས་ནས་བཞུགས་པ་ཤིས་ལྟར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་ངའི་སེམས་ནང་བག་ཆགས་ཟབ་
མོ་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ལོར་ལུ་མཐུད་དམག་དབུང་ནང་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད་པའི་སྤྲ་ལགས་ནང་གཞིའི་དབང་གིས་གུས་མོ་སྟེ་སའི་སྤྲུལ་
ཁང་འདིའི་ནང་དགོངས་པ་རྗེས་པ་རེད། སྤྲ་ལགས་ཀྱི་ལུས་བཞག་དངོས་རྗེས་བསྐྱུ་གསོག་རྒྱག་པའི་སྐབས་གུས་མོས་འབྲེལ་བའི་ནམས་ཉར་
ཆགས་བྱས་པ་ཡིན་རུང་། འབྲེལ་བའི་ནམས་ནི་ད་ལྟ་བར་འབྲེལ་ཡོད་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྟོར་གྱི་ཆ་ཆང་ཤོས་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ལ་
ཡོད་པའི་འབྲེལ་བའི་ཞིག་ཡིན་པ་གུས་མོས་སྐབས་དེ་དུས་ཤེས་ཀྱི་མེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ བྱི་རྒྱལ་ནས་བོད་ནང་སླེབས་པའི་ <<བྱ་འདོར་བོད་ཀྱི་ལས་དབང་།>> ཞེས་པའི་དེབ་འདི་བསྐྲུགས་པའི་རྗེས་སྤྱ་ལགས་
ཀྱིས་བསྐྱོན་པའི་འདྲ་པར་འདི་ནམས་དེབ་འདི་ཙམ་མཁན་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་ཙམ་པ་པོ་ཨང་ལི་ད་ལྷོ་ལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་དེ་དུས་པའི་
ཡིད་དུ་སྤྱ་ལགས་ཀྱི་འདྲ་པར་འདི་ནམས་སུ་མཐུན་སྒྲིམ་ནང་བཅུག་བཞག་པ་ལས་དྲང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན་ན། གཅིག་བྱས་ན་རྒྱས་པ་ཞིག་ཐོན་སྲིད་ཀྱི་རེད་སྟེ་བྱུང་། དེ་སྟོན་མཇུག་སྤྱིང་མེད་པའི་ཨང་ལི་ད་ལྷོ་
གིས་འདྲ་པར་འདི་ནམས་གྲུས་མོར་ཕྱིར་སློག་གནང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡིག་ལན་ནང་འཁོད་པར། འདྲ་པར་འདི་ནམས་ནས་ཅིས་མེད་ནག་སུབ་
བཏང་བའི་བོད་ཀྱི་དུས་རབས་ཤིག་སྐྱར་ཡང་མངོན་གྱི་ཡོད་པས་འདི་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་དགོས་པའི་བོད་ཀྱི་བློ་ཤེས་ནང་གི་ཆ་ཤིས་ཤིག་རེད་
ཅེས་དང་། མི་རིགས་གཅིག་གི་བརྒྱད་པ་བསྟན་པོར་ཟེན་དགོས་ན། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བློ་ཤེས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བློ་
ཤེས་ཀྱིས་བརྟེན་དེས་ཕྱིན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྲན་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུ་འདི་གཞུང་དྲང་བའི་ཤེས་ལྡན་པ་མི་རེ་རྩི་རེའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་པས།
གཅིག་བྱས་ན་གྲུས་མོར་སྤྱ་ལགས་ནས་འདྲ་པར་འདི་ནམས་བཞག་དགོས་པའི་བསམ་འདུན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་ཅེས་འཁོད་འདུག་པས་ཁོང་གི་
བཀའ་ལོན་འདིས་གྲུས་མོར་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་འདྲ་པར་འདི་ནམས་ཀྱིས་གྲུས་མོ་འཐེན་པ་ལྟ་བུས་དཀའ་ཆོག་མེད་ཆེ་ཞིང་
དུས་ལུན་རིང་བའི་བཅའ་ཁྲིམ་དང་ཙམ་གྱིས་བྱ་བའི་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་རྩ་དྲུག་ཙམ་རིང་གྲུས་མོས་མི་སྣ་བདུན་བཅུ་ལྟ་ག་ཙམ་ལ་བཅའ་ཁྲིམ་ཞུས་པ་དེ་ཆོའི་ནང་ཉ་ལམ་མང་ཆེ་བ་པའི་པ་མ་གཉིས་དང་
མི་རབས་གཅིག་པ་དང་མི་ཆེའི་ནང་གི་དུས་ཆོད་མང་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་གནས་ས་མགོ་རྟེན་སློག་པའི་ལོ་རྩ་བཅུ་ལྟ་ག་ལ་ཤིས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
དང་འབྲེལ་བ་ཐབ་མོ་ཡོད་མཁན་ཡིན་པའི་ཐོག་ཡང་མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ནང་རྒྱ་མི་དང་ཁ་ཆེ་ཡང་ཡོད། ད་ལྟ་ཁོང་ཆོ་ནི་ཀླས་ཡོལ་
ཞུས་ཟེན་པའི་ལས་བྱེད་དང་ཀླས་ཡོལ་ཞུས་ཟེན་པའི་དམག་མི། ཀླས་ཡོལ་ཞུས་ཟེན་པའི་བཟོ་པ། གྲོང་མི། དེ་བཞིན་ཡང་འག་ལྟེ་ནི་ལས་གནས་
ཐོག་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་དང་། ཡང་ན་ལས་གནས་ཐོག་ཡོད་སུས་ཀྱི་མཁས་དབང་དང་རྒྱུ་དཀར་ནང་ཆོས་ལ་བརྩོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་
སོགས་ཡོད། ཡིན་ནའི་སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་ཆོའི་ནང་དམར་སྤང་དམག་ཡོད་ལ། བྱེད་ལོག་ཤོག་ཁག་དང་སྤྱ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་བྱེད་བརྩོན་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ཨང་ལི་ད་ལྷོ་གིས་རོགས་པ་གནང་ཏེ་པེ་ཅིང་ནས་ཆེ་བྱ་བཏང་བའི་འདྲ་པར་འདི་ནམས་གྲུས་མོས་
འབྲེལ་ཏེ་སྤྱ་ལའི་ཁོ་ལམ་ཁག་ལ་སྤྱོད་ནས་འདྲ་པར་རེ་རེ་བཞིན་ཁ་བྱེས་བ་དང་རེ་རེ་བཞིན་པན་ཚུལ་ལྟ་རེས་བྱེད་སྐབས་འདྲ་པར་སྟོན་ཐེངས་
རེར་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བརྗོད་པར་དཀའ་ཁའི་ཡིད་སྤྱོད་བློ་ཤེས་ཀྱིས་བྱ་བཞིག་ཡོང་གི་འདུག

མི་མང་པོས་ཕྱིར་བློ་བྱེད་དུས་ཆང་མས་བརྗོད་དཀའ་ཁའང་ཁ་ཐལ་བ། བཤད་རྒྱུར་མ་འདྲེ་མས་པ་བྱེད་པ་མཉམ་དུ་འབྲེས་ནས་ཡོད་པ་རེད་
འདུག ཡིན་ནའི་གྲུས་མོས་ག་དུས་ཡིན་རུང་བུར་ལ་ཁུ་སིམས་ངང་ཉན་ནས་བསྟན་པ་ལས་རང་ཉིད་ནས་མ་ཡིན་ཡིན་མདོག་དང་གྲུས་ཞབས་མེད་
པ། ལས་འདྲེ་ལ་གྱིས་ཁོང་རྒྱུ་པའི་སློ་བཀ་མི་འཕེར་བའི་ཕྱིར་བློ་གནང་བ་འདི་ནམས་མཆོམས་བཅད་འདོད་མ་བྱུང་། གྲུས་མོས་གཟབ་གཟབ་
སིལ་སིལ་གྱིས་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་པ་དང་བསྟུན་མཐར་དངོས་དོན་ཕྱིར་མདོན་བའམ་ཐོན་སོང་བས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་ནམས་ཀྱིས་འདྲ་
པར་འདི་ཆོའི་ཞིབ་སྤེལ་གསལ་འབྲེལ་ལམ་ཡང་ན་ཁ་གསལ་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཐེངས་མང་པོ་ཞིག་གྲུས་མོས་སྤྱ་བཅུག་བྱས་པ་ཁག་ལེགས་
སྤྱིག་རི་ཙམ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཁོང་ཆོའི་ཞིད་སྤང་གི་འདར་སྐད་དང་དབུགས་རིང་བཏང་བ། འགྲོད་བཤགས་བྱེད་པ་སོགས་ཉན་སྐབས་
ཁོང་ཆོས་དེའང་སྤྱོ་བཞག་སྐབས་དེ་དུས་ཆང་མ་སྤྱོ་བཞག་བཟེ་སྟོན་བཟས་པ་ནང་བཞིན་རེད་བཞག་འདི་འདྲའི་ཡ་ང་བ་ལ། ང་ཆོའི་མི་རིགས་འདི་
དངོས་གནས་སྤྱོ་པོ་རེད་འདུག་ཟེར་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་བསྐྱར་སྐོར་གྱིས་ཉན་ཞིང་སྐབས་དེ་ན་སྐད་ཆ་འདི་གོ་དུས་ཐད་ཀར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
དང་མ་ཁར་ལྟོས་རྒྱུ་འདི་དངོས་གནས་ཉ་ཅང་གི་དཀའ་སྤྱུག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གྲུས་མོར་ཉག་ཏུ་ཆོར་སྤང་ཡོང་གི་འདུག

མཆམས་འདིར་གྲུས་མོའི་སྤ་ལགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཁོང་གིས་དམིགས་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་འཛིན་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁོང་གིས་བཞག་གཞན་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ར་སྤོད་དཔང་ཉགས་ཏ་ཅང་ཅ་ཆེ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་སྐབས་དེ་དུས་ཆོ་མེད་ལ་ཅིས་པའི་པར་ལེན་བྱེད་ཡག་ཐོག་སྤ་ལགས་ཀྱིས་སྤ་ཐོགས་ནས་དབུལ་གང་ཅམ་ཞིག་བཏང་བ་དེར་གྲུས་མོའི་ཨ་མ་ལགས་ནས་བཟོད་སྒྲོམ་གནང་བ་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཡང་གྲུས་མོས་དེ་བ་འདི་གིས་རྒྱུར་སྐྱལ་འདེད་གནང་མཁན་གཙོ་བོ་ནི་ཨང་ལི་ད་ཁྱེད་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། ད་ཆ་ཁོང་ནི་གྲུས་མོའི་བཟའ་ཕྲུག་ཡིན། ད་དུང་བོད་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་པ་ཆེ་བཏན་དཔང་ཐུག་ལགས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུར་ཁོང་ནས་དེ་བ་འདི་ཙམ་གིས་ཐུབ་པའི་ཐོག་གལ་ཆེའི་རྒྱུ་འགོད་བཏོན་རོགས་གནང་བ་དང་། ད་དུང་ཁོང་གིས་བཅའ་ཁྲིའི་གནང་བ་དང་ཡིག་སྐྱར་མཁོ་འདོན་གནང་བྱུང་། དེ་ནས་ཨ་རིའི་སྤོ་སི་ཁོན་ནང་ཡོད་པའི་Carma Hiton ལགས་ནས་འདྲ་པར་ཀྱི་སྤྱི་ལོག་ཉར་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རོགས་རམ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། ཡང་ཐེ་ཨན་ཏུ་ཁོའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞབས་ཏའོ་མིང་དབྱི་ནས་འདྲ་པར་འདི་རྣམས་དང་ཅད་གཙོད་བྱས་ནས་གིས་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་མི་ཆོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་སྤོན་ཐུབ་པ་གནང་བ་འདིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་དམིགས་བསལ་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་གྲུས་མོའི་བཅའ་ཁྲིའི་དང་ལེན་གནང་མཁན་ཀྱི་ཀན་རབས་རྣམ་པ་ཡིན། ཁོང་རྣམ་པ་མང་ཆེ་བ་ད་དུང་བོད་ནང་འཆོ་བ་བསྐྱལ་བཞིན་ཡོད་པས་ཁོང་ཆོའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་དེ་བ་འདིའི་ནང་མི་བདུན་ལ་གསང་མིང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེའི་ནང་གི་བྱ་གསུམ་ལ་རེས་གཟའི་མིང་གིས་ཆབ་བྱས་པ་དང་བྱ་མོ་བཞི་ལ་ཨང་གི་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་པ་བྱས་ཡོད། ཡིད་སྤྱོད་ཤོས་ཤིག་ལ་དེའི་ནང་གི་མི་གསུམ་ད་ལྟ་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་རེད། ཐུགས་མང་བོའི་ཐོག་ནས་བསམ་གཞིགས་བྱས་ཏེ་དང་ཐོག་གྲུས་མོས་དེ་བ་འདིའི་རྩམ་པ་བོའི་མིང་རོ་མ་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་གསང་མིང་བེད་སྤྱོད་བྱ་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོའི་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་གྲུས་མོས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་ཞིག་ནས་པར་སྐྱེན་བྱས་པའི་ལྷག་རྩམ་རྩོགས་སྤྱིག་གི་དེ་བ་<<བོད་ཀྱི་ཐེན་གྱིས།>>ཟེར་བ་འདིར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནོར་འཁྲལ་ཤོར་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་དེ་བ་འདི་བཀག་སྡོམ་བྱས་པ་མ་ཟད། ང་རང་ཡང་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་བྱུང་། འདི་ནི་ཉག་ཉག་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཡིན་པ་དང་། བསམ་སྒྲུབ་འདྲེ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་ཐད་བཏང་འཛིན་བྱེད་ཡག་འདི་ད་དུང་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་དང་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུད་ཡིན་པ་རེད། གནས་རྒྱལ་འདི་ཆོས་རྒྱུན་པས་གྲུས་མོས་ཀྱང་འཛུམ་ཐོན་མེད་པར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དེར་གསང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་རོ་མ་འཁོད་པའི་དེ་བ་འདི་པར་སྐྱེན་ཞུས་པ་ཡིན།

མཐར་བསྐྱོམས་འདིར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་བོད་ནས་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མཁན་ཀྱི་བསོད་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་གང་ཉིད་ནས་རྩམ་གྱིས་གནང་བའི་<<བོད་ཀྱི་འཆི་གསོན།>>ཞེས་པའི་ཐུག་དེ་བ་འདིའི་ནང་གི་སྐད་ཆ་དུམ་བུ་གཅིག་གྲུས་མོས་ལུང་འདྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བ་འདི་ངོས་ནས་བོད་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ནང་དཀའ་སྤྱད་བྱུང་བའི་མི་ཆང་མར་སྤུལ་རྒྱུ་དང་ཁོང་ཆོས་ཆོས་དད་དང་ནང་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་རྣམ་པ་འདི་རྣམས་ཅ་གཏོར་བཏང་བ་ཁག་ལ་ཁོང་ཆོས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔང་པོ་གནང་ཡོད།

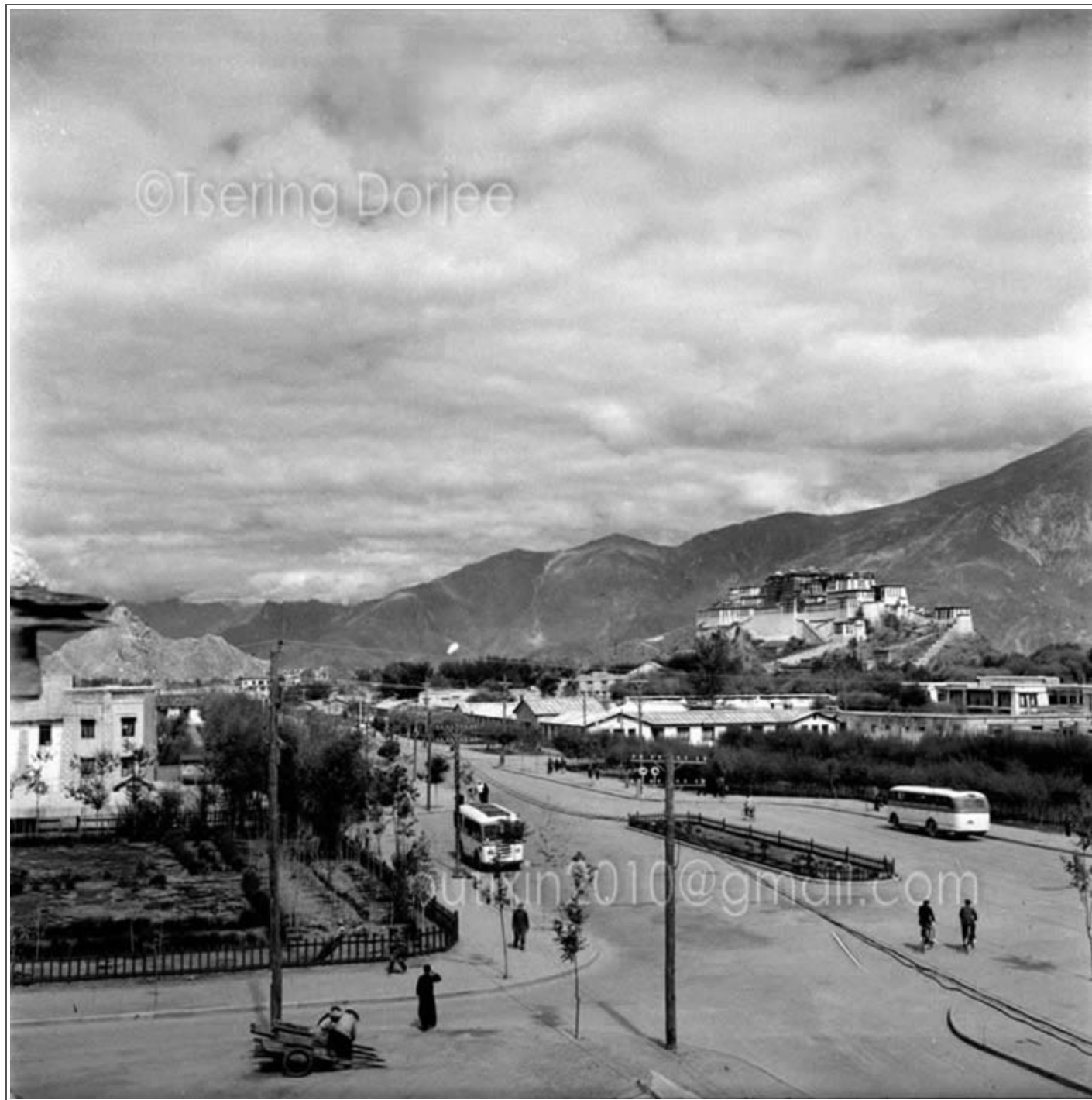
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོའི་ཟླ་༩ཆེས་༩མའི་ཅེ་ཏུང་འདས་གོངས་ལ་ཕྱིན་ནས་ལོ་ངོ་༢༠༡༧ཉག་ཕྱིན་པའི་ཉིན་མོར།

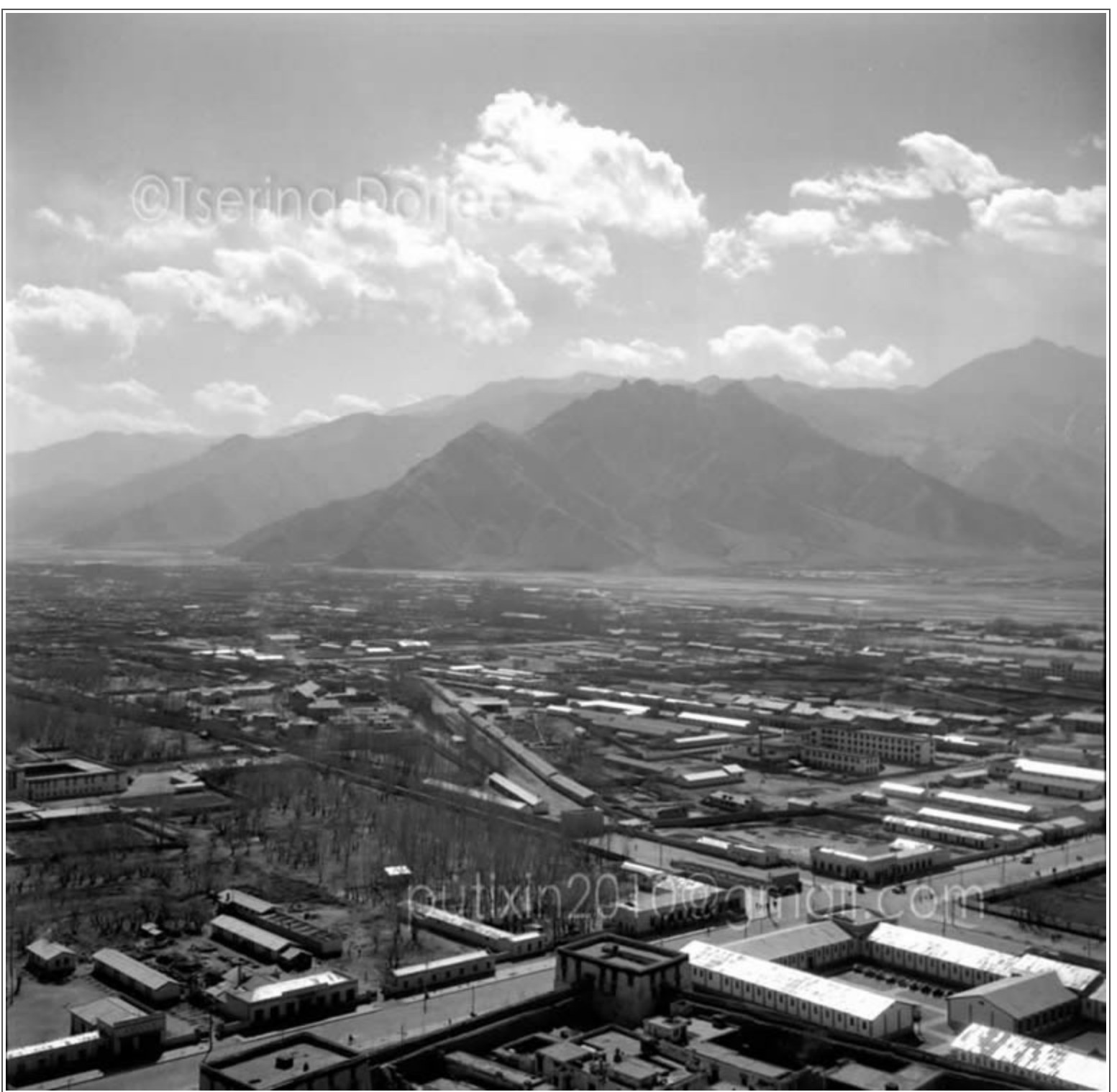
བོད་རྒྱུ་པ་འདི་ཐེར་ཚལ་སྐར་ཚལ་བཟོས་པ།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྗེ་ག

གསེར་བཟེ་སྒྲེབས་ལ་ཉེ་བ།

༡༡། མའོ་ཅི་རྒྱུ་གི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐྱེས་བཞིན། མ་གཏོར་ན་འཇུགས་མི་ཐུབ་པ་དང་རྙིང་པ་གཏོར་བ་ཡིན་ན་གསར་པ་གཞི་ནས་
འཇུགས་ཐུབ་ཅེས་བརྗོད་ནས་རྙིང་པ་བཞི་གཏོར་རྒྱ་དང་གསར་པ་བཞི་བཅུགས་ཡག་འདི་བྱུང་ཡོད། རྙིང་པ་བཞི་ཟེར་བ་འདི་བསམ་སྒོ་རྙིང་པ་དང་
རིག་གནས་རྙིང་པ། དུལ་སྒོལ་རྙིང་པ། གོམས་གཤེས་རྙིང་པ་བཅས་དང་། གསར་པ་བཞི་ཟེར་བ་དེ་ལས་ཉག་ཉག་ཐོག་པ་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པས་
ཆང་མའི་ཆབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པས་བཀས་བཀོད་བརྒྱད་འཛིན་ཞིང་བཟུང་ལས་ལུགས་འོག་ནས་
བཅིངས་འགོལ་ཟེར་བ་བཏང་སྟེ་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་ལས་ཕྱིན་མེད་པའི་བོད་འདིར་རྙིང་པ་བཞི་གཏོར་དགོས་ན་ལུས་ལྷགས་གང་ཙམ་བཏོན་ནས་ཆེ་
གཏོར་དམིགས་གཏོར་མ་བྱས་ན་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་བོད་གསར་པ་ཞིག་གང་ནས་ཡོང་སྟེ། དེར་བཞེན་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
ལྷ་སར་ཆ་མཆོན་ན། གཅིག་ནས་དགོན་ལྗེས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སྒོལ་རྒྱན་རིག་གནས་ལ་གཏོར་བཞིག་གཏོང་རྒྱ། དེའི་ནང་ནས་དང་ཐོག་
གཏོར་བཞིག་བཏང་ཡག་འདི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཆགས་ཡོད། གཉིས་ནས་ལྷ་འབྲེ་གདོན་
བགོགས་ཟེར་བར་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་རྙིང་པའི་ནང་གི་ཆེས་ཐུན་ནག་དང་ཆེས་སྒྲ་སྒྲོ། ཆེས་གདུག་
རྒྱུ་ཀྱི་མངའ་དག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་གིས་སྒོལ་རྒྱན་གྱི་བོད་གཞུང་དང་དགོན་སྟེ། གཞིས་ཀའི་
བདག་པོ་ཆོར་བེད་སྟོན་བྱེད་པའི་ཆེད་གཉེར་མིང་ཆོག་ཡིན་པ་རེད། དེའི་ནང་དེ་སྟོན་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་གིས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བཅོས་
པའི་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་གང་ཙམ་ཞིག་རྒྱུད་ཡོད་པས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དེ་སྟེ་གྲུང་ཁྲོད་མེད་པའི་ལས་འགུལ་འདིའི་ནང་སྟོན་
དབང་སྒྲེར་འཛིན་བྱེད་པའི་འོག་ནས་ཐར་ཐབས་བྱུང་མེད་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་འདི་བཞིན་མ་སླེབས་གོང་ཙམ་གྱི་ལྷ་ས་ནི་པར་བལྟས་ན་དུས་བདེ་ནི་འཇགས་སུ་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག
 དེ་སྔ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤང་ལྗོངས་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་མོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཐོག་གནས་ཚུལ་
 འདི་རྣམས་ནི་གཞུང་གསར་པའི་གཞུང་ལས་བྱེད་ལུས་དང་ལས་ཤུགས་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་མོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཐོག་གནས་ཚུལ་
 སྤྱི་ལོ་བར་གཞིགས་ན། ལྷ་ས་འདི་གོང་ཁྲི་དུ་མ་འཇམ་ལས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྩལ་གཞི་བྱོན་ཆེ་བའི་ཁང་པ་༣༥གསར་བཞེངས་བྱས་ནས་གོང་
 ཁྲི་གསར་པ་ཞིག་འཇམ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད་འདུག

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་དྲུག་བཅའི་ནང་གི་ལྷ་སར་གནས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱེད་ཆོས་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་འདི་དེ་ལྟ་མཐོང་རྒྱ་མཚད་
 པར་འགྲུར་བཞིན་ཡོད་པས་དེ་ཡང་འཇམ་སྤྱི་ལོ་ཐོག་སྐད་གསུངས་ཆོད་པའི་པོ་བྲང་པོ་ཏུ་ལ་ནི་འགྲུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་དེའི་དཔང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

འདི་ནི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ་དང་། ཨ་ཁོང་ས་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མ་སྐྱ་འབྲེང་བཙུ་བཞི་བ་མཆོག་གིས་བོད་ས་ཡོངས་ནང་ནས་ཅ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་
 ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་རྒྱ་མཆོས་༡༩ནས་ཆོས་༡༩བར་ཉག་ཉག་བོད་པའི་ལོ་གསར་ཡིན་པས་
 བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱན་བཞིན་འདིར་ལོ་རེའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུ་ཅེར་བཙུགས་པའི་སྐར་ལྗེའི་དར་དམར་
 དང་གུང་ཉེང་གི་སྐར་ཡིག་འདིའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་དང་སློན་མ་བསྐྱར་ཐབས་མེད་པ་གསལ་ལོ་མངོན་བྱུང།

གཞུང་ཁྲོམ་ནས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར་གཞིགས་ན། ཐེངས་འདིའི་སློན་ལམ་ཆོག་ཆེན་རིང་གུང་དབུང་(དབུས་)མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་

སྐྱེ་ཆབ་ཀྱང་ཅིང་ལུ་འདྲ་རང་སྐྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་ཆབ་འགན་འཛིན་ལུ་ཡོན་པན་ཆེན་ཨེར་ཉི་ནི་མཆོག་ནས་ཆེད་
 མངགས་འཇུག་མི་མངགས་གཏོང་གནང་ཉི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་སྐྱེ་འགྲེས་གནང་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འདུག ལོ་བྱེད་སོང་བའི་རྗེས་ཀྱན་གཟིགས་པན་
 ཆེན་སྐྱེ་འབྲེང་བཅུ་པ་མཆོག་ནས་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གི་ཐལ་བྲགས་པའི་སྲིད་རྒྱུས་ལ་ཐད་ཀར་སྐྱོན་བརྗོད་གནང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ལོག་
 སྐྱོད་ཀྱི་ཞིང་བཟན་བདག་པོ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གསལ་ལ་ཅིས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་འཐབ་འཛིང་ཤོག་པ་དང་དབུ་གནས་ཁག་མེད་པ་བཙོས་ཡོད་པ་རེད། ལོ་རྗེས་
 མའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཡང་མེད་པ་བཙོས་ཉི་སྟོན་ལོ་༡༩༩༦ལོར་གཞི་ནས་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་ལོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་བསྐྱར་དུ་བཀག་སྟོམ་
 ཀྱིས་ད་ལྟ་བར་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་མེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ། བོད་མི་ཆོས་སྤྱོད་གསུམ་གང་ས་ནས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཆོས་མཇུག་དུ་ཡོང་བ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ། སློན་ལམ་གྱི་ཁྲིམས་འཁུར་བཅུ་གཉིས་ནས་ལྷ་ས་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཁག་གི་དགེ་འདུན་པ་མི་སྣ་ལ་དུ་མ་མཐུད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉེན་མང་པོའི་རིང་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་སློན་ལམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅུང་། ཟེངས་འདིའི་སློན་ལམ་གྱི་གཞི་ཁྲིམས་ཏུ་ཅང་ཆུང་ཅུ་བཏང་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ཆོས་ལུགས་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་གུང་ཁག་གཞུང་ལ་ངོ་ཚོལ་གྱི་ལྷ་སའི་དོན་རྒྱུན་(རྒྱ་ནག་གཞུང་སྤྱོད་གསུམ་ནས་དོན་རྒྱུན་འདིར་བོད་ཀྱི་གསུམ་བཟུང་ངོ་ཚོལ་གྱི་དྲག་པོའི་ངོ་ཚོལ་ཟེངས་འཁུར་ཅེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད།)བྱུང་བའི་རྗེས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ག་བཙུན་གྱི་བཙུ་

ལྷག་ཙམ་ནང་ནས་ད་ཆ་དགོན་པའི་ནང་བཞུགས་མཁན་གྱི་བཙུན་སྟོང་ཟུག་ཁ་ཤས་ལས་ལྷག་མེད། འདྲ་བར་འདིའི་ནང་ནས་ཤེས་གསལ་ལ།
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་པའི་བྲམས་རུའི་སྟེང་མི་ཚོགས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པ་འདི་དེ་སྟེའི་དགོ་འདུན་པ་ཚོ་མ་ཡིན་པར་ཐོ་མོ་རྒན་
གཞོན་གྱི་མི་སེར་དགུས་མ་ཚོ་ཡིན་པ་རེད།

བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྱུར་ཡིག་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁེངས་
ནས་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྔ་སྟོན་ལམ་སྐབས་སྤྱི་ལོར་༡༩༦༠ལོར་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་གདན་འཇགས་པའི་ཉི་འོད་གཟིམ་རྒྱུད་སྟེང་
བསྐྱལ་པའི་སྒྱུར་ཡིག་ཐོག་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྲིས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཨང་དང་པོར་འཛོགས་རྒྱ་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་
སྤྱ་མཐུད་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བསྟར་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད། འདི་ནི་གོ་བ་ཏུ་ཅང་ལེན་དགའ་འདེའི་བཅའ་དབང་པའི་བཀའ་བྱིན་ཞིག་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༤ལོའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ནང་གི་ས་གནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་
གསུང་ཆོས་རུ་བ་འདི་ཡིན་ཞིང་། གསུང་ཆོས་རུ་བར་མཆན་ཉིད་ཅོད་ནས་རྒྱགས་སྟོད་གནང་བ་བརྒྱུད་ནང་ཆོས་སྟོབ་གཉེར་གྱི་ཆེས་མཐོའི་མཆན་
རྟགས་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། འདྲ་བར་འདིའི་ནང་གཡམས་ནས་མཆན་ཉིད་ཅོད་བཞིན་ཡོད་པའི་ཆོས་རུ་བར་ལེན་མཁན་ནི་དབུས་གཞུང་གི་གསར་
འགྱུར་ཟེན་ཐོའི་སྟོག་བརྟན་བཟོ་སྐྱེད་ཁང་གི་བོད་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་པ་པར་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

གྱི་སྐྱུ་བྲག་ཕུན་རབ་རིན་ཆེན་རེད། ཁོང་གི་རྒྱབ་དེར་རྒྱ་ཆས་གྲོན་ནས་དོ་སྐྱོམ་འཛེགས་མཁན་གྱི་བགྲེས་སོང་ཁོང་ནི་གཙང་ཁུལ་གྱི་སྐྱུ་བྲག་ལྷ་
སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ལྷ་འབྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་ཅིས་ནས་ཁོམ་སྟོར་ལ་འབྲིད་པ་
དང་འཐབ་འཛིང་ཐོག་ཡོད་པ་རེད།

དངོས་གནས་བྱས་ན་ཆོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་བསྟོ་བཞག་བྱས་པའི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་མང་པོ་ཞིག་རྗེས་ལ་ཆང་མ་ལྷ་འབྲེ་གདོན་བགོགས་
ཆགས་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་ཆོགས་འདུ་དང་དུས་མཚུངས་སྟོང་ཆོགས་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་པའི་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཆོགས་ཐོག་གི་གཙོ་
འཛིན་གཞོན་པ་འགཞགས་ཀྱང་རྗེས་ལ་ལྷ་འབྲེ་གདོན་འགོགས་ཆགས་ཡོད་ལ། ཁོང་ཆོ་མང་ཆེ་བ་པར་དེབ་འདིའི་ནང་འཐབ་འཛིང་ཐོག་ཡུལ་གྱི་
ལྷ་འབྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའི་འབྲ་པར་འདི་ཆོའི་ནང་ཡོད་པ་རེད།

འབྲ་པར་འདིའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ནི་ཕོ་བྲང་པོ་རྩ་ལ་ཡིན་ཞིང་། ལྷང་མའི་འོག་བཟོ་ལྷ་མི་འབྲ་བའི་ཕོ་ཀྱ་ཁ་ཤས་བཀག་ནས་བཞག་འདུག སྐབས་དེ་
དུས་ཀྱི་ལྷ་ས་ནི་ལྷ་དུས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་འོད་མདངས་བཟ་བ། ཁ་ཁུ་སིམ་བྱ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་དོན་དངོས་ཐོག་སྐབས་དེ་དུས་
བྲག་ཆར་རྒྱང་འཇུབ་སྐབས་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པ་རེད།

©Tsering Dorjee

དགེ་འདུན་པའི་སེར་སྤྲོད་གི་མདུན་ངོས་སུ་ཐེབས་མཁན་གྱི་སྐུ་ཞབས་གཉིས་ནས་འབྲེད་དར་སྐྱར་ཡིག་མཚན་པོར་སྤྲོད་བཞིན་ཡོད་པ་འདིའི་
སྤྲོད་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་བརྟེན་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་ཞེས་འཁོད་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ལོའི་ཟླ་༩ཆེས་༩ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་བརྟེན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་མཆོག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། ཡིན་ནའི་སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་ནམ་པ་ཡང་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཁམས་སྟོན་ནང་འཁམས་བྱའི་མི་
སྤྲོད་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ལོ་གཅིག་མ་འགོར་བར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་པོའི་འདེགས་སྐུལ་གྱི་རྒྱུ་འཕྲོད་ཐོག་པོ་
འདི་སྤྲོད་སྐབས་སྐབས་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཆོག་མཆོག་ཁག་ཆང་མ་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་བཞིན་རྒྱུ་རྗེས་པོ་གྱི་ཡོད།

རང་སྐྱོང་ཞེས་མིང་བཏགས་པའི་མིང་གཞུང་གསར་པ་འདི་དབུ་བརྟེན་པ་དང་། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་མེ་ཉླ་འཕྲར་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཕྱི་
 ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ཁོང་རྣམས་ལ་ཡང་ལག་པའི་ནང་གི་མེ་ཉླ་བཞིན་མཛེས་ཀྱི་བྱུས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་རིག་གནས་གསར་
 བཛེའི་སྐབས་ལ་བྱུས་པ་རྒྱང་རྒྱང་འདི་ཡང་མེད་པ་བཟོས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོར་དང་ཐོག་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནང་ཡོད་པའི་དགོན་པ་
 ༩༥༡ ན་ནས་དགོན་པ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཤེས་གསལ་ལ། ད་དུང་དགེ་འདུན་པ་ག་ཚོད་དགོན་པ་ལྷག་རྩིའི་ནང་
 བཞུགས་ཐུབ་ཡོད་དམ།

ཡར་ལངས་ཞིང་བུ་ཞེས་འབོད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་མི་འདི་ནམས་ནས་ཀྱང་མེ་ཉོག་འཕྱར་ནས་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་དབུས་བརྟེན་པར་ཉེན་འབྱེད་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་བྱེད་སྤྱངས་དང་ནམ་འགྱུར་ཚང་མ་བཏང་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་ཤིང་གིས་བཟོས་པའི་འབྲ་གཟུགས་དང་འཕྲུལ་ཆས་ནང་བཞིན་ཡིན་པ་རེད་འདུག།

གུས་མོའི་སྐྱ་ལགས་ནས་འབྲ་བར་དང་སྤྱིན་འོག་འདི་སྒྲགས་པའི་ཡིག་སྒྲགས་སྟེང་མེས་རྒྱལ་གྱི་མེ་ཉོག་ཅེས་ཡིག་འབྲུ་ཆོག་ཁ་ཤས་ཤིག་
 བྲིས་འདུག་འདི་ནི་སྐབས་དེ་དུས་བཅད་སྤྱོད་ཆེ་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཆོག་གཅིག་ཡོད་པ་འདི་གྲང་ཁན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལུས་
 འཛིན་པ་ཞེས་སྐད་ཆ་དེ་རིགས་གུས་མོ་ཚུང་དུས་ནས་ན་བར་འཇགས་ཡོད་པས་སྒྲོ་ལ་ཡང་ངེས་ཀྱི་འདུག་བར་འདིའི་ནང་གི་བྱ་མོ་སྟོང་ཇེ་མོ་འདི་
 ད་ལྟ་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གངས་ལ་སྟེབས་པའི་བྱད་མེད་དར་མ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་རེད།

©Tsering Dorjee

སྤྱི་ལོ་༡༩༦༦ལོའི་ཟླ་༥ཆེས་༡༩ཉིན་མའོ་ཅི་རྩུང་ནས་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བཞག་ཡོད་པ་
དང་ཟླ་༥ཆེས་༡༩ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་གི་དུས་ཚོད་ནང་མི་གཅིག་གི་འོག་དང་མི་དམངས་དྲུང་ཕུར་མང་པོའི་གོང་ལ་ཡོད་པའི་ཆེས་མཐོའི་དབང་འཛིན་
ཚན་པ་སྟེ་དབུས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོའི་ཆོག་མཆོང་ཆུང་ཟེར་བ་འདི་གསར་དུ་བཅུགས་ཤིང་། དེར་བརྟེན་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཟླ་མཇུག་ལ་བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་གུང་ཁུན་ཆོག་མཆོང་པའི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཆོག་མཆོང་ཆུང་ཟེར་བ་ཞིག་ལམ་སངས་གསར་
བཅུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཟླ་སྟོད་ལ་ཤེ་ཅིང་སྟོབ་གྲ་ཆེན་མོའི་དགེ་སྟོབ་ནས་ཡིག་ཆེན་ཆོག་མཆོང་པར་ཨང་དང་པོ་འདི་སྤྱར་བའི་རྗེས་
ལྷ་སར་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་རིམ་བཤམ་དག་ཐོག་ནས་དགག་པ་རྒྱག་པ་དང་ཡིག་ཐོག་ནས་སྤྱན་འབྱེན་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆེན་ཆོག་མཆོང་པར་ཕོན་ཆེ་
ཞིག་སྤྱར་ཡོད། རྒྱ་ནག་གུང་ཁུན་ཆོག་མཆོང་པའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་བཅིངས་འགོལ་ཟེར་བ་བཏང་བའི་བོད་འདིས་ཤེ་ཅིང་ལ་ལ་ད་ལྟོས་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་

ཡོད་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་། ཏུས་ཚོད་ཐོག་ནས་བྱད་པར་བྱིན་པ་འདི་བསམ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་འབྲེལ་ཞིང་ཆུ་
རྒྱུན་མང་བ་དང་ས་ཐག་ལེ་དབར་སྟོང་སྟག་གི་བྱད་པར་འཛོལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་རེད།

འབྲེལ་བའི་གཉིས་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡ཚེས་༡༩ཉིན་པར་ལེན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་སར་མི་དམངས་ལྷ་ཁྱིམ་འདྲེལ་སྤྱི་ལོ་
ཁོ་སྟོན་བྱས་ནས་འབྲེལ་མེད་གྲལ་རིམ་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོ་དངོས་
སུ་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༤ཆེས་༡༩ཉིན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་མཆོག་ཆེན་མོ་མཁུན་རོལ་སྤྱི་ལངས་ནས་ཡོད་པ་ཆོ་
 ཉི་ཐོད་ལྗོངས་དགེ་འཕེལ་སློབ་གྲྭ་དང་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་ཡིན་པ་རེད། འདི་ནི་ལྷ་སའི་དམར་སྤྱང་དམག་ཐོག་མ་འདི་ཡིན་ཞིང་།
 ཐོག་མར་ཁོ་མ་གཞུང་ཐོག་སྤྱོད་ནས་རྟེན་པ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་མཁན་ཡང་འདི་ནམས་ཡིན་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་མཆོག་ཐོད་ལྗོངས་དགེ་འཕེལ་སློབ་གྲྭའི་ཐོད་པའི་དམར་སྤྱང་དམག་ཅིག་ནས་སྤྱིངས་
 ཆའི་སྤྱང་རྒྱགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐོད་ལ་མངགས་གཏོར་བྱས་པའི་ཐོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཨང་དང་པོ་གང་གོའོ་ཏུ་(སྐབས་དེ་དུས་ཐོད་ལྗོངས་དམག་
 ཁུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱོད་ཐོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་དང་པོ་འདི་ཡིན།)ལ་དམར་སྤྱང་དམག་གི་དབྱུང་རྟགས་བཏགས་ཀྱི་

ཡོད། ཡིན་ནའི་དེ་ནི་མེ་ཅིང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་ནས་མའོ་ཅི་རྩུང་ལ་དམར་སྤྱང་དམག་གི་དབྱང་ཉག་ས་བཏགས་པ་འདིར་ལང་སྒྲོལ་བྱས་པ་ཞིག་
 ཡིན་ན་ཡང་ཀྱང་གོའོ་རྩ་བོད་ཀྱི་མའོ་ཅི་རྩུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི་མེད། རུས་ཚོད་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གོང་མ་དང་མ་རྩའི་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་མཁན་དབང་འཛིན་པ་ཆེ་ཤོས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ལ། རང་ལུས་དུས་བབ་བརྟུང་པར་མ་འཛིན་ན། གོང་མ་རྩ་ཡི་སྤྱིང་
 ནས་འབེབ་པ་པོད་ཟེར་བའི་སློབ་བྱག་དམར་སྤྱང་དམག་གིས་བྱེན་ལོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཚོད་སེམས་ཡི་གེ་བྲིས་ཡག་དེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་དར་སྒྲོལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཚོད་སེམས་ཡི་གེ་ག་ཚོད་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡོད་ནའི་
 དེ་ཅིས་ཀྱིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་པའི་བཅེ་སེམས་འདི་དེ་བས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མའོ་གུའུ་ཞིས་མི་སྣ་མངག་གཏོང་གནང་། གངས་རིས་མགོ་གཡུགས་ནས་དགའ་ལོང་གིས་བྱེད། འཇམ་མཆོག་སྤྲིན་གྱིས་ལམ་སྟེ་བྱེས། དར་དབྱང་གསེར་པོ་ཞིག་གིས་པེ་ཅིང་དང་ལྷ་སའི་དབར་འབྲེལ་མཐུད་བྱས། ང་ཚོས་གསེར་སྒྲ་བརྒྱབ་ནས་ཁོར་རྟ་བཞོན། ཁ་བཏགས་ལུས་ལ་འབྲེར་ནས་པེ་ཅིང་ལ་བསྟོད་དེ་མའོ་གུའུ་ཞི་ལ་ལུལ།

འབྲ་པར་འདིའི་ཐོག་གང་ལུ་གུ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མི་འདིས་བོད་ཆས་སྤྲས་ནས་བོད་པ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་ལྷ་སའི་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འཕུས་མི་བྱས་ཏེ་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྤྱ་གཞས་གཏོང་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའི་གཞས་འདིའི་གདངས་ནི་དང་ཐོག་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ལ་དར་བའི་གསར་བཟུང་སྤྱ་གཞས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཆོག་ཚུལ་མཁན་ནི་བོད་པ་མ་རེད།

ཁུ་ཚུར་བསྐྱེད་ས་ནས་གཡུག་ས་སྤངས་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛོད་ཆོག་ཀྱང་མཉམ་དུ་སློབ་གཉིས་པ་འདི་གསར་བརྗེའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་
 མཆོན་རྟགས་གས་ཞིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བ་ཟེར་བར་གོམ་པ་སློ་མཁན་གྱི་བོད་མིས་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་འདི་ནི་
 ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བའི་འཕྲུས་མི་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད་འདྲག

དམག་ཆས་ཀྱི་བོ་ལྷོ་ཆུ་ཆས་སྤྲོས་ཡག་འདི་སྐབས་དེ་དུས་ཆུ་ནག་ཆུལ་ཡོངས་ཀྱི་དམར་སྤང་དམག་ནང་དར་སྤོལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་
 བོད་ཀྱི་དམར་སྤང་དམག་གྲང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་བའི་བུ་མོ་ཆོས་སྐུ་རིང་པོ་བཞག་པའི་གོམས་སྤོལ་འདི་དོར་དགོས་བྱུང་ནས་ཨམ་ཙེག་
 དང་མཉམ་པའི་སྐུ་བྱང་བཟོས་ཡོད་པ་འདི་ཡང་གསར་བརྗེ་ཅན་ལ་འགྱུར་བའི་མཆོན་རྟགས་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

སྒྲིལ་འདོགས་ཞིང་<<མའོ་གུའུ་ཞིའི་གསུང་བུ་ས།>>འཕྱར་འཕྱར་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱ་གཞི་ནི་ལྟ་དུས་ཆང་མ་སྤོབ་ཆུང་གི་སྤོབ་བྱ་གཞི་
 བོ་འདུག་ཡིན་ནའི་དམར་སྤང་དམག་གི་དབྱང་རྟགས་ཡོད་པ་འདིའི་སྤྲོད་ནས་དམར་སྤང་དམག་གི་བྱ་བ་ཆ་ཆུ་བསྐྱེད་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
 རེད་བཞག།

སྤོབ་ཐོགས་ཆོས་སྐུ་གསར་མཐོན་པོས་འབོད་ཆོག་སྤོག་པའི་སྐབས་དེར་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་ཆུང་འདི་མགོ་བོ་སྐྱར་སྐྱར་བྱས་ནས་ཅིང་མོ་
 གང་ཅི་ཡི་ཡོད་དམ།

བོད་ལ་ཐོན་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་འདི་འབྲེལ་མེད་ཁེར་རྒྱུ་གི་དོན་རྒྱུ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མ་རེད། ལས་འགུལ་འདིའི་གོམ་སྟབས་རེ་རེ་བཞིན་ཆང་མ་རྒྱ་ནག་ནང་དང་ལྷག་པར་མེ་ཅིང་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆོག་དོན་དངོས་ཐོག་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་མེ་ཅིང་ནས་གང་བརྗོད་པ་དེ་བོད་ནས་དེ་རང་ལའང་གྱི་ཡོད་པ་དང་། མེ་ཅིང་ནས་གང་བྱས་པ་དེ་བོད་ནས་དེ་རང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ལོའི་དབྱར་ཁར་དེ་སྔོན་པོ་བྲ་ལར་ཅེ་དགུ་གཏོར་གྱི་གར་འཆམ་སྦྱོན་ས་དང་། ཡང་དེང་སངས་སྤྱོད་ཁག་ཁག་ནས་ཐེབས་མཁན་གྱི་ཡུལ་སྐོར་བ་འཁོར་སའི་བདེ་ཡངས་ཤར་ལ་འགྱུར་བ་བྱིན་ཡོད། པོ་བྲ་པོ་རྡ་ལའི་དོ་དམ་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་བ་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་(སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ལོའི་དབྱར་དུས་སུ་ནད་གཞིའི་དབང་གིས་ཆེ་ལས་འདས། སྐབས་དེ་དུས་ལོ་གངས་༥༧ཡོན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་རྒྱ་ནག་གི་ཆིང་རྩ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུའི་ཞིབ་ཐོན་འཇལ་ཆས་ཆན་པའི་ནང་སློབ་ལྷགས་བྱས་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོར་སློབ་གྲུ་ཐོན།)ནས་འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཁག་བསྐྱོམས་གནང་གི་འདུག་རྒྱ་ནག་གི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གྲུའི་ནང་སློབ་སྦྱང་བྱ་སྤྱོད་མཁན་སྤྱི་ལོ་བོད་མི་ཁོང་གི་དོས་ནས་བཤད་ན། སྐད་ཆ་དུམ་བུ་འདི་ཉག་ཉག་ཁོང་གིས་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་ཆོད་འདིར་དབང་ཉགས་བྱས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་སྟོད་ལ། གྲེན་ལོག་གི་བསམ་བསམ་ཁེངས་པའི་དམར་སྤྱང་དམག་སྤྱིག་འཛུགས་བྱས་ནས་ཐོག་མར་རྒྱ་ནག་གི་ཆིང་རྩ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུའི་ནང་གསར་དུ་ཐོན་པ་དང་ཟུ་མཐུད་གང་སར་བྱུང་གང་ལ་བྱིན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་གྱི་བུ་སྟུག་དེས་དངོས་སུ་ཉོགས་སྤྱོད་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ལྷགས་ཆེའི་འབོད་སྒྲུལ་དང་ཡང་ན་སྒྲུལ་སློང་ལོག་ཁོང་དང་ཁོང་ལས་ལོ་རིམ་གཅིག་གི་དམའ་ཡོད་པའི་ངག་དབང་ཆེ་རིང་གཉིས་གསར་བརྗེའི་སློ་སེམས་ཀྱི་ཁེངས་ནས་ལྷ་སར་བྱིར་ལོག་བྱས་ཡོད།

འདི་ནི་སྣ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གི་དབྱང་ཉག་ས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཆེ་ལས་འདས་པའི་ཐོད་པའི་དམར་སྤང་དམག་བྱ་མོ་ཞིག་ནས་དེ་སྔོན་
བཏགས་སྤྱང་ཡོད་པ་དང་ད་ཆ་ཁོང་གི་བཟའ་ཆ្លས་ཉར་ཆགས་གནང་བཞིན་ཡོད། དེ་སྔ་སྣ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་དམར་སྤང་དམག་ཅིག་གིས་དམར་སྤང་
དམག་གི་དབྱང་ཉག་ས་དེ་རིགས་བཅོས་པའི་བརྒྱད་རིམ་འབྲེལ་བཤད་གནང་བར། སྔོན་ལ་ལྷགས་ཤོག་སྟེང་ཡི་གེ་བཞོས་པ་དང་དེ་ནས་བཟག་ཅི་
བཏང་བ་འདི་རས་དམར་པོའི་ཐོག་བྱུག་པའི་རྗེས་སྤྱོད་ཁང་ནང་མེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལག་གི་ཁྲིའི་ནང་བྱུག་ཅིམ་རྒྱུ་བཟག་གི་བཏང་
བ་ཡིན་ན་ཆོན་མདོག་ཞུད་ཀྱི་མེད་པ་རེད་ལ། བཟག་ཅིས་པར་རྒྱབ་པ་དང་པར་ཆེན་རྒྱབ་པའི་དབྱང་ཉག་ས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཐོད་ནི་སྣ་ས་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་མེ་ལྷེ་འབར་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོའི་མའོ་ཀྲའི་ཞིས་
མི་སྣ་མངག་གཏོར་གནང་བ་ཟེར་བ་དང་གསེར་ཀྱི་དར་དབྱང་གཅིག་ཟེར་བ་ནས་ཐེ་ཅིང་དང་སྣ་ས་འབྲེལ་མཐུད་བྱས་ཟེར་བའི་སྤྱི་གནས་འདི་རིག་
གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཐོད་ཡོངས་ལ་བཏང་བ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་འང་དར་བྱུང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཐོག་ད་ལྟ་ཡང་མི་ཉམས་པར་
དར་བྱུང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་གསར་བརྗེའི་སྤྱི་གནས་ཀྱིས་དུས་རབས་བྱེད་ཀ་ཅིམ་རིང་ཐེ་ཅིང་དང་ཐོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་འདི་གནས་
ཆོག་དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་གསལ་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད། རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་དང་འག་དབང་ཆེ་རིང་ནས་ཁོང་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྤྱང་ཡོད་པའི་སྣ་
ས་སློབ་འབྲིང་ལ་སྤྱི་སློབ་གཏམ་བཤད་སྟེལ་སྐབས་སློབ་གྲུའི་ནང་དགོ་ཆེན་ནས་སློབ་བྱུག་བར་ཆང་མས་དབྱང་པར་དམར་སྤང་དམག་གི་དབྱང་
ཉག་ས་བཏགས་ཡོད་པ་མཐོང་ཡོད།

རྒྱ་འཛམ་གྱི་ཉིན་མའོ་ཅི་ཏུང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་ས་སྤྱོགས་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་དམར་སྤང་དམག་ཁྲི་ཆོ་མང་པོར་བྱུག་འབྲང་བྱས་པའི་རྗེས་པེ་
ཅིང་དུ་འཇོམ་སྤྱིང་རྒྱུང་བ་གཏོར་དགོས་ཟེར་བའི་འཛོད་ཆོག་འོག་རྒྱུང་གཏོར་བཞི་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་ཀྱི་མཐོ་རྒྱལ་ས་འཕུར་བ་རེད། གྲུང་ཁུན་
ཆོགས་པའི་མགྱོན་པ་ཆེ་ཤོས་གཉིས་ཏེ་ཀྱང་དབྱང་(དབྱས་)མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་དང་<<མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་
པར།>>གཉིས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་དགོས་པའི་སྤྱི་
སློབ་བྱས་ཡོད་པ་དེར་སྣ་ས་ནས་ཏུར་བཅོན་ཆེན་པོས་བརྟུན་སྤྱོད་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོའི་རྒྱ་འཛམ་གྱི་ཉིན་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་<<ཐོད་
ཡོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།>>ལ་སྣ་སྐབས་ཉིན་དུག་བསྐྱེད་མར་པར་དོས་དང་པོའི་ཐོག་འགོ་བརྒྱུད་ཆང་མ་མདོན་གསལ་དོད་པོར་བཏོན་ནས་
གཤམ་གསལ་ཀྱི་དོན་དངོས་ཁག་བཞོད་ཡོད་པ་སྟེ།

རྒྱ་འཛམ་གྱི་ཉིན་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་སྣ་སའི་དམར་སྤང་དམག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་བྱུགས་མ་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་ཏེ་འཇོམ་སྤྱིང་བ་ཡུག་བྱུགས་བྱས་པ།

ཟླ་འཛམ་པ་ཉིན། ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་ནས་འཛམ་སྤང་རྩིང་པར་བྱགས་བྲག་ཆེན་པོས་པར་ཆོལ་བྱས་པ།

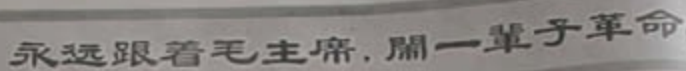
ཟླ་འཛམ་པ་ཉིན། ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་ནས་ཤིང་རུལ་གཙོད་པ་དང་རྩ་སྐམ་ར་བ་ལྷ་བྱས་རྩིང་པ་བཞི་གཙང་འབྲག་བྱས་པ།

ཟླ་འཛམ་པ་ཉིན། རྩིང་གཏོར་གསར་འཛུགས་ཀྱི་གསར་བརྩེའི་རྩང་དམར་འདི་བཞིན་ལྷ་ས་ཁྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཡོད།

ཟླ་འཛམ་པ་ཉིན། ལྷ་ས་ཁྲོང་ཁྱེར་གྱི་དམར་སྤང་དམག་ནས་གནས་ཚུལ་འདི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་ནས་འཐབ་ཚོད་ནང་གོམ་གང་
མདུན་སྤོས་གྱིས་བཅིངས་འགོལ་དམག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་པ།

ཟླ་འཛམ་པ་ཉིན། ལྷ་ས་ཁྲོང་ཁྱེར་གྱི་དམར་སྤང་དམག་ནས་རྩིང་གཏོར་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དེལ་བསྐྱགས་འདི་ཁྲོང་མའི་ཁྱིམ་ཆང་དུ་གཏོང་
ཐབ་སྤེལ་བ།

གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་དེ་དག་གི་འགོ་བརྩོད་ཁོ་ན་ཙམ་ནས་ང་ཚོའི་མིག་མདུན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྩེ་འདི་བཞིན་འགོ་འཛུགས་བྱེད་
དུས་ནས་བརྩེད་ཉམས་གང་ཙམ་ཡོད་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་པར་རིས་ཤིག་མངོན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷགས་ཀྱི་ཕྱགས་མ་ཟེར་བ་འདི་ག་རེ་རེད་
དམ། འཛམ་སྤང་རྩིང་པ་གཙང་འབྲག་ཟེར་བ་འདི་ག་རེ་རེད་དམ། ཡང་ཤིང་རུལ་གཙོད་པ་དང་རྩ་སྐམ་ར་བ་ལྷ་བྱས་རྩིང་པ་བཞི་གཙང་འབྲག་བྱས་
པ་ཟེར་བ་འདི་ག་རེ་རེད་དམ། རྒྱན་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་ར་བྲག་གི་ཆབ་སྲིད་ཅན་དང་དམག་དོན་ཅན་གྱི་བསྟུད་མར་ཐོན་པའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་ཚུམ་རིག་
ཅན་གྱི་བརྩོད་ཆོག་གིས་ཆབ་བྱས་ཡོད། གལ་སྲིད་རང་ཉིད་དངོས་སུ་ལས་འགུལ་འདིའི་ནང་ཞུགས་སྤྱོད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ལོ་ངོ་སྤྱོད་ཐག་མང་
པོའི་རིང་འཛམ་ཐིང་ངང་གནས་པའི་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་འདིར་འདིགས་སྐུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྩོགས་རྒྱ་མེད་པར་
ཁྱོན་ཡོངས་ལ་བྱུང་ཅིང་རྒྱང་འཕྲིན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆར་པས་ཁེངས་པའི་མི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་འཁྲབ་ཆོན་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་ཡོང་སྤྱོད་པ་སུ་
ཞིག་གི་སློབ་ཡུལ་ལ་འཆར་སྲིད་ཀྱི་རེད་དམ།

人民日報 毛

一、党的十六大以来，在党中央、国务院的领导下，在各级党委、政府的正确领导下，在广大干部、群众的共同努力下，我国经济社会各项事业取得了长足的进步，人民生活水平得到了显著提高。但是，在取得成绩的同时，我们也必须清醒地认识到，我国经济社会发展仍然面临着许多困难和问题，特别是农村经济社会发展滞后，农民收入增长缓慢，农村基础设施薄弱，农村社会事业滞后，农村改革和发展任务依然艰巨。因此，我们必须坚持以科学发展观为指导，深入贯彻落实党的十六大精神，紧紧围绕全面建设小康社会的奋斗目标，进一步做好“三农”工作，扎实推进社会主义新农村建设，促进农村经济社会又好又快发展。

毛主席永遠和我們心連心

ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིད་བ།

༡༣༡། ཉན་ཉན་ངང་ལྷན་ན། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་དགོན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རྫོ་བོ་ཤྲུ་ཐུ་ནི་དགྲང་གངས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐེབས་
 པའི་སྐྱ་བརྟན་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་སོགས་གཞན་སྐྱ་རྟེན་དང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པའི་མོར་ཟུམ། ཆོས་ཟུམ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་དད་
 ལྡན་པ་ཆོས་གསོལ་བ་སློན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་མི་ཆོས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་ནི་དུས་རབས་
 བདུན་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱོ་ཐོག་སྤུས་ཅུ་སོ་གསུམ་པ་བཅན་སོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐྱ་དུས་སུ་བཞེངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ད་ལྟ་བར་ལོ་རྒྱུ་
 ༡༣༠༠ལྟ་ག་ཅུ་འགོ་ཡི་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོར་བོད་མི་ཆོས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་ཡི་ཡོད་པ་དང་བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྟོང་མཁན་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་དང་པོ་འདི་ཡིན་ཞིང་། གང་ཉིད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཡི་གེ་དང་ནང་ཆོས་
 སྟོབ་སྟོང་བྱེད་པར་སློན་སོ་མང་ག་ཉིང་མཛད་ནས་ད་ལྟ་བར་བེད་སྟོད་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་བཅོ་གནང་མཛད། དེ་ནས་སླ་མ་དང་
 ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཐོག་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གཞི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གཏན་ལ་ཐབ་པ་མ་ཟད། ད་
 དུང་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྲས་མོ་བལ་བཟའ་མི་བཅུན་དང་རྒྱ་ནག་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྤྲས་མོ་ལྷན་ཤིང་གོང་
 རྫོ་མནལ་ར་བཞེས། གོང་ལྷན་ཀྱི་སྤྲས་མོ་གཉིས་ནས་ཁག་སོ་སོས་བོད་ལ་བསྐྱམས་ཐེབས་པའི་རྫོ་བོ་ཤྲུ་ཐུ་ནིའི་སྐྱ་བརྟན་གཉིས་སོ་འདི་ནི་
 བཤད་སྟོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་རབ་གནས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཉ་ཅང་གི་རྩ་ཆེ་བ་དང་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།
 ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་མཆོག་ནས་བསྟེན་བཀྱར་མཆོད་འབུལ་གནང་ཆེད་བཅུན་མོ་གཉིས་ནས་ལྷ་ཁང་གཉིས་བཞེངས་ཡོད་པ་སྟེ། ལྷ་ལྷན་
 གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ནས་ལས་སློན་བཟང་པོས་འབྲེལ་བར་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཆགས་སའི་ས་བབ་ཡང་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་
ལ་དར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་བོད་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆགས་སྣངས་འདི་སྤྱི་མོ་གན་རྒྱལ་དུ་
ཉལ་བའི་དབྱིབས་དང་འབྲུ་བས་ལྡར་རྒྱ་ཆེ་བའི་འདས་གཞོང་ཡིན་པའི་ལྷ་སའི་དབུས་སུ་མཆེད་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཉག་ཉག་བདུད་སྤྱི་འདིའི་སྤྱང་
ཁག་འདུས་ས་འཁེལ་ཡོད་པས་ས་གནས་འདི་ལ་ཁག་ཅ་བཀག་ཆེད་ས་རྒྱུས་ཏེ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ནས་ས་སྤང་གི་རུས་པ་ལྷན་བར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་
ལག་ཁང་འདི་བཞེངས་པ་དང་མཆེད་འདིའི་འབྲམ་ལ་བྱེ་ཐང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིའི་ཕོ་བྲང་གནས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དེར་ཡང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་སྤྱི་
ནོན་བར་བྱེད་དགོས་པས་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཡོད། དེ་མིན་སྤྱི་མོའི་རྒྱང་ལག་འཇུ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུང་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་མོ་
སོར་ལྷ་ཁང་བཅུ་གཉིས་བཞེངས་ཏེ་སྤྱི་མོའི་ཡུས་པོའི་སྤྱང་གཟེར་ཁྲོན་བཅུ་གཉིས་རྒྱབ་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་རེད། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་སྟོ་ཁ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་
ཁ་འབྲུག་དགོན་པ་འདི་ནི་འདུད་གཞོན་ལྷ་ཁང་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་གས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་མིན་ལྷ་ཁང་ཁག་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་གྲང་རོ་
བཅོས་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ད་དུང་བཀའ་ལཉན་གཞུང་གི་ཆེན་པ་ཁག་གནས་སྤྱོད་ཡོད། རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་འཕྲེང་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་ཆོས་
སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གཞུང་གི་སྲིད་དབང་གསར་བཙུགས་གནང་བ་ནས་བརྒྱུད་བཀའ་ལཉན་གིས་ནོར་སྲིད་དང་དབྱ་ཁལ། འབྲུ་
རིགས། ཁྲིམས་འཛིན། ཕྱི་འབྲེལ་སོགས་ཆེན་པ་ཁག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་བཞེགས་གཉིས་པར་བཙུགས་ཡོད། རྗེས་སུ་ད་དུང་གསེར་འབྲུམ་
དགྲུག་པ་སོགས་ཆབ་སྲིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་བྱེད་སློ་མང་པོ་ས་གནས་དེར་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྟེང་ནས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་འདིས་
པོད་གྱི་ཆོས་ལུགས་གྱི་འཛུལ་སྤྱོད་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་འཛུལ་སྤྱོད་གཉིས་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་འདི་གསལ་པོ་མངོན་གྱུར་ཡོད།
ཆོས་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་དེ་ནི་འཛུལ་སྤྱོད་ནང་བསྟན་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞིབ་པའི་འཆར་སྣང་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་རིག་གནས་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་
གྱི་ཐོག་ནས་ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་ཕྱིན་པའི་སྣ་སའི་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་འདི་བཞིན་སྣ་སའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཀྱང་
ཡིན་པ་རེད།

ཡིན་ནའི་སྲིད་དབང་གསར་པས་ཆབ་བྱས་པ་དང་འགྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འཕྱར་བ་དང་
བསྟན་ཏེ་པོད་གྱི་སྟོལ་རྒྱན་གོང་བུར་འགྲོལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་རྟོག་པ་བཞིའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་ལོས་བྱེད་སྲིད་པས་རྩ་
བརྒྱུག་གཏོང་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་ཐར་དཀའ་ཞིང་། འདི་ནི་དུས་གྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་རིང་ཐར་ན་ཡང་སང་ཉེན་ཐར་རྒྱ་དཀའ་ཡིན་པ་
རེད།

མཐར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་དོན་དངོས་ཐོག་གི་གསར་བརྗེའི་དམིགས་འབེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད།།

འབྲུག་པའ་གསུམ་པོ་འདི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡�ཚེས་༡༩ཉིན་གྱི་ (རེས་གཟའ་མངའ་སངས་) <<བོད་ལྗོངས་ཉིན་ཚགས་པར།>> གྱི་པར་ངོས་དང་
 བོའི་སྟེང་འགོ་བརྒྱུད་ལ་ <གཉན་ལོག་བྱེད་པར་རྒྱ་མཚན་ཡོད། གསར་བརྗེ་གི་ལོ་བརྒྱུད་པར་ཤོག་ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གིས་ལྷགས་ཀྱི་བྱམས་
 མ་འབྲེར་ནས་འཛམ་གླིང་རྩིང་པ་གཙང་འབྲུག་བྱེད་དགོས།> ཞེས་འཁོད་པའི་ཆེད་ཚུལ་གྱི་ཞོར་བཀོད་ཀྱི་འབྲུག་པར་བཞེན་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་
 དམར་སྤང་དམག་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རྩིང་པ་བཞེ་ཟེར་བ་གཏོར་བར་སློང་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན།

དམར་སྤང་དམག་ཆོ་བོད་མི་འདུས་སྟོན་ཆེ་སའི་ས་ཁུལ་བར་སློར་ནང་(བོད་མི་མང་བའི་དབང་གིས་འདིར་བར་སློར་ལམ་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 དང་བར་སློར་དོན་གཙོད་ཁང་སོགས་གཞུང་གསར་པས་གཅིག་གྱུར་གྱི་མིང་ཞིག་བཏགས་ཡོད་པ་གཤམ་དང་གཅིག་པ་ཡིན།)རིག་གནས་གསར་
 བརྗེ་ཆེན་པོ་འི་ལ་བསྐྱབས་བྱེད་བཞེན་པ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡�ཚེས་༡༩ཉིན་<<བོད་ལྗོངས་ཉིན་ཚགས་པར།>>གྱི་པར་ངོས་དང་བོའི་ཐོག་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བར། ཚེས་༡༩ཉིན་གྱི་
 ཉིན་རྒྱུ་ལ་དམར་སྤང་དམག་དང་གསར་བརྗེའི་དགོ་སློབ་བརྒྱ་ཐག་ཁ་ཤས་ནས་མའོ་གུའུ་ཞིའི་འབྲུག་ཆེན་པོ་བཀྲ་པ་དང་གྲོས་གཞིའི་འདོན་
 ཡིག་འབྲེར་ཏེ་ཁོམ་གཞུང་ཐོག་ར་དང་འཁར་ར་བརྟུངས་ནས་སློང་གྱི་ཡོད།

དམར་སྤང་དམག་སློང་སྤྱང་ཡོད་པའི་ཁོམ་གཞུང་གི་གྲང་སྟེང་ལ་གསར་བརྗེའི་སྤྱོ་སེམས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་འཛམ་གླིང་རྩིང་པར་དགག་པ་རྒྱག་
 པ་དང་འཛམ་གླིང་གསར་པ་འཛུགས་སྐྱུན་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱང་ཡིག་དང་བསྐྱབས་ཡིག་གིས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་འཁོད་པར། བསམ་སློ་
 རྩིང་པ་དང་རིག་གནས་རྩིང་པ། དུལ་སྟོལ་རྩིང་པ། གོམས་གཤེས་རྩིང་པ། སྟོལ་རྒྱུ་རྩིང་པ། ཀྱུ་སློང་རྩིང་པ་བཅས་གཏོར་པམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གཏོར་

དགོས་ཞེས་དང་། ང་ཚོར་ཚན་རིག་དགོས་པ་ལས་སྒོངས་དང་མི་དགོས། ཚོང་ཁང་དང་ཐོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་རེ་རེ་བཞིན་ཆང་མ་མའོ་ཅི་རུང་གི་བསམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་དམག་སར་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་བྲིས་ཡོད།

དགེ་འཕེལ་སློབ་གྲུའི་དམར་སྤང་དམག་ཚོས་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་རིང་ལུགས་དང་མ་ཅི་རིང་ལུགས། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཤུལ་བཞག་གི་ས་ཆའི་མིང་དང་སྒོལ་རྩིང་གོམས་གཤེས་ངན་པ་ཁག་ཆང་མ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པའི་གྲོས་འགོ་བཙོན་ཡོད། དགེ་འཕེལ་སློབ་གྲུ་གནས་ཡུལ་གྱི་བྱང་སྤྱི་སྤྱིང་ཀ་དང་བར་སྒྲོར་ལམ། སྤྱིང་སྒྲོར་ལམ། འོར་བུ་སྤྱིང་ཀ ལྷ་སྤྱི་ཤང་སོགས་ཆང་མ་གསར་བརྗེའི་དོན་སྤྱིང་ཡོད་པའི་མིང་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་བ་རེད།

སློབ་གྲུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དམར་སྤང་དམག་ཟེར་བ་ཁྲོམ་གཞུང་ཐོག་ནིལ་བསྐྱགས་དང་གྲོས་འགོ་བཙོན་པར་སྒྲོད་པ་འདིར་རྒྱ་ཆའི་བཟོ་ཞིང་དམག་གི་མང་ཚོགས་དང་གསར་བརྗེའི་ལས་བྱེད་པས་སྤྱོ་སེམས་འཁོལ་བའི་དགའ་སྤྱི་དང་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོད།

ཟུར་ཟེའི་རི་མོ་འདི་ཉག་ཉག་མའོ་ཅི་རུང་གི་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་གསུང་བཏུས་དུམ་བུའི་བོད་ཀྱི་པར་གཞི་འདི་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་མ་གཏོར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེལ་གྱི་མ་རེད། འདི་ཡང་གད་སྤྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་འབྲ་བར་མ་ཕྱག་ན། གད་སྤྱིགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

ཟུར་ཟེའི་རི་མོ་ཡང་གསར་བརྗེ་པས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཡག་གི་ནིལ་བསྐྱགས་ལག་ཆ་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་སློབ་གསལ་འདི་རང་བཞིན་

དང་དགོད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུ་ལ་ལྟན་ཡོད་པས་ལྟ་དུས་སྐྱམ་བཞིང་གཟུགས་ནན་ཡིན་ཅུང་དོན་དངོས་ཐོག་འཛིགས་སྐྱུལ་གྱི་གསར་བཞེ་དེར་དགོད་བྱེད་སྒྲིལ་གར་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་པ་ཞིག་འབྱུགས་ཡོད། དེས་ན་ལུས་པོ་ཡོངས་ལ་ཁྱུ་ལྷགས་གྱིས་ཁེངས་པའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བས་ལྷགས་གྱི་ལྷགས་མའི་འོག་བོད་གྱི་རྟིང་པ་བཞིའི་མཆོན་རྟགས་ཏེ་པར་གཤམ་ཚུར་གསལ་བའི་དགོད་པའི་དགོད་པ་དབྱུག་པ་དབྱུག་རིལ་གཉིས་བཀོད་པའི་ནང་ནས་རི་མོ་གཅིག་ནི་ཤལོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྐྱམ་སྐྱུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད་ལ། ཡང་གཅིག་ནི་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་འཕྲེང་བཅུ་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། ཁོང་རྣམ་གཉིས་དང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་གྲངས་ལས་འདས་པའི་དཔེ་ཆ་ཆང་མ་གད་ཕྱིས་གཙང་མ་གཙང་རྒྱུ་ལྷགས་དགོས་ཟེར་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།

ཟུར་ཟེར་རི་མོ་འདི་ཆོ་སྤྱས་བྱིས་པ་རེད་དམ། ད་ཆ་ང་ཆོས་རི་མོ་བྱིས་མཁན་སྤྱི་ཡོན་མིན་གཤམ་གྱི་མེད། ཡིན་ནའི་འབྲེལ་ཡོད་བོད་གྱི་སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་རི་མོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་གོ་ཐོས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་སྤྱི་ཤལོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྐྱམ་སྐྱུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གི་སྐྱུ་བརྟན་བྱིས་གནང་མཁན་ཨ་མ་དོ་བྱམས་པ་ལགས་གྱི་སྐོར་ཡིག་ཐོག་ལ་མེད་ན་ཡང་ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོས་ཐོང་ཡོད། བཤད་ཡག་ལ་རིག་གནས་གསར་བཞེད་སྐབས་ཁོང་ནས་ཟུར་ཟེར་རི་མོ་མང་པོ་བྱིས་ཏེ་དེ་རྗེས་རི་མོ་འདི་དག་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁག་ལ་བསྐྱུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག་ཁོང་གི་ཟུར་ཟེར་རི་མོར་གསར་བཞེད་མང་ཆོགས་ཟེར་བས་ཏ་ཅང་གི་དགའ་ལོ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེ་སྤྱི་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་རི་མོ་བྱིས་མཁན་གཡས་ཤིང་ཕྱིང་ལ་ངས་བཅར་འདྲི་བྱ་སྐབས་ཁོང་ནས་བརྗོད་ཡག་ལ་ཁོང་རང་གིས་སྐབས་དེ་དུས་བྱིས་བསྐྱགས་རི་མོ་དང་ཟུར་ཟེར་རི་མོ་མང་པོ་བྱིས་ཐོང་ཡོད་པའི་ནང་རྣམ་དག་གསུམ་དང་ཆད་མེད་བཞི་ཟེར་བ་བྱིས་པ་དང་། ད་དུང་མའོ་ཅི་རྒྱུ་དང་ཡིན་པའི་སོགས་གཙོ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱིས་ཐོང་ཡོད་ཅེས་དང་། ལུས་པའི་བྱིས་བསྐྱགས་གྱི་རྒྱ་ཆའི་ནང་འདྲ་པར་གཅིག་ཡོད་

བ་འདིའི་སྟེང་ངས་གྲིས་པའི་ཨེན་གེ་སིའི་གཞུགས་བརྟན་མདུན་ང་རང་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། གཙོ་བོ་མའོ་གུཊུ་ཞི་གྲིས་པ་མ་ཟད། ངས་ཡིན་
བའོ་ཡག་པོ་གྲིས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཡིན་བའོ་མགོ་ཉིང་མ་སློག་གོང་ཁོ་པའི་གཞུགས་བརྟན་དངོས་འབྱེལ་གྲིས་པ་དང་ཁོ་པ་མགོ་ཉིང་སློག་པའི་རྗེས་
ཁོ་པ་རྒྱར་ཟའི་རི་མོའི་ཚུལ་དུ་གྲིས་ཀྱི་ཡོད།

འདྲ་པར་དེའི་ནང་རྒྱར་ཟའི་རི་མོ་འདིའི་རྗེས་ལ་སྐྱག་མ་འབྱེར་ནས་འགོ་མཁན་གྱི་སྐུ་གུ་འདི་ཆོ་ངལ་ཚོལ་གང་ཞིག་ལ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་
མཁན་ཡིན་ནམ། གྲུང་ཁན་ཆོག་པ་པོ་ནས་ཏུ་ལའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བཞུགས་པའི་གྲུང་ལ་རིམ་གྱི་སྤྱིའི་ཅ་བ་འདི་མཐར་ཕྱིན་བསློག་
དགོས་ཟེར་བའི་འཛོད་སྐུལ་ལ་ཁོང་ཆོས་རི་ལྟར་དང་ལེན་བྱ་ཅིས་ཡོད་དམ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩ལོར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་དགེ་ལུགས་བླ་མ་ཐའལ་མཐའ་སྤོལ་གཏོང་བ་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ཁང་དུ་བཞོ་བཅོས་དང་ལེགས་སྤྱིག་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་བའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་རབས་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་སྤངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་རིན་པོ་ཆེར་གསེར་གྱི་དབྱ་རྒྱ་དང་ན་བཟའ་ཆོད་རྩས་སོགས་མཆོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་གཤམས་གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སྟོན་སྟོན་པ་ཤུ་ལྷ་མེས་རྒྱ་གར་གྱི་གོང་ཁྲིར་གཉན་ཡོད་དུ་སྤྱ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་དུག་དང་རྩ་འབྲུལ་འབྲན་པ་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་དེར་བྲན་གསོ་བྱ་ཆེད་བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྷ་བར་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྤེལ་བ་སྟེན་བཀྲར། སྤྱི་ལོ་པོངས་པའི་ཆོགས་ལ་སྤྱོན་གཏོང་སོགས་རྣམ་དཀར་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་བའི་ལྷ་ལྷན་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྤོལ་གཏོང་བ་གནང་ནས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྤེལ་ཆང་དང་བླ་མ་མཐའ་ལག་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་སྤྲ་རྗེས་ཉིན་བཅོ་ལྷའི་སྟོན་ལམ་ཆོགས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕེབས་མཁན་དགེ་འདུན་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྟོན་ལམ་གསུང་ཆོས་འདི་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཐང་ཆེན་ཐོག་གནས་སྟོས་ཞུས་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་དང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བ་ཆང་མ་ནས་ས་གནས་འདིར་གསུང་ཆོས་གནང་སྟོལ་ཡོད་པས་དེར་གསུང་ཆོས་རྩ་བ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་རིམ་བས་སུ་མཐུད་གནང་བྱུང་བར་བཞེན་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ནས་ཉིན་ཉི་ཤུ་བར་དུས་ཆོད་རིང་རུ་བཏང་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་ལམ་སྐབས་ལྷ་སའི་སེ་འབྲས་དགའ་ལྡན་སྟེ། འབྲས་སྤངས་དང་སེ་ར། དགའ་ལྡན་དགོན་པ་བཅས་དང་དེ་བཞིན་དེ་མིན་གྱི་དགོན་པ་བྲ་ཆང་ནས་དགེ་འདུན་པ་ཁྲི་ལྷག་མང་པོ་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུ་འཛོམས་གནང་ཏེ་གསུང་ཆོས་དང་མཆོན་ཉིད་ཅོད་པ། སྟོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་མར་ཆོན་གྱི་བཅོ་ལྷ་མཆོད་པ། བྲམས་པ་གདན་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་མཛད་སྟོ་ཁག་གནང་སྟོལ་ཡོད། གསུང་ཆོས་རྩ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅོད་སར་རྣམ་པ་གཟེ་བཟིང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་འདིའི་ཐོག་དགེ་ལུགས་བླ་མ་ཐའལ་མཐའ་ཆོས་མཐོའི་མཆོན་སྟེ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གསར་པ་བླག་དཔེ་མཁས་པ་སྐད་གཤམས་ཅན་དག་མཆོན་རྟགས་དམ་བཅའ་ལྟུང་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལོ་གཅིག་དུས་གཅིག་གི་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་འདི་རྒྱ་དུ་བོད་མིའི་སྤྱ་ན་མེད་པའི་དབྱ་ཁྲིད་སྤྱོ་ནོར་ཤོག་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབྱ་བཞུགས་ཐོག་ཚུགས་པ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

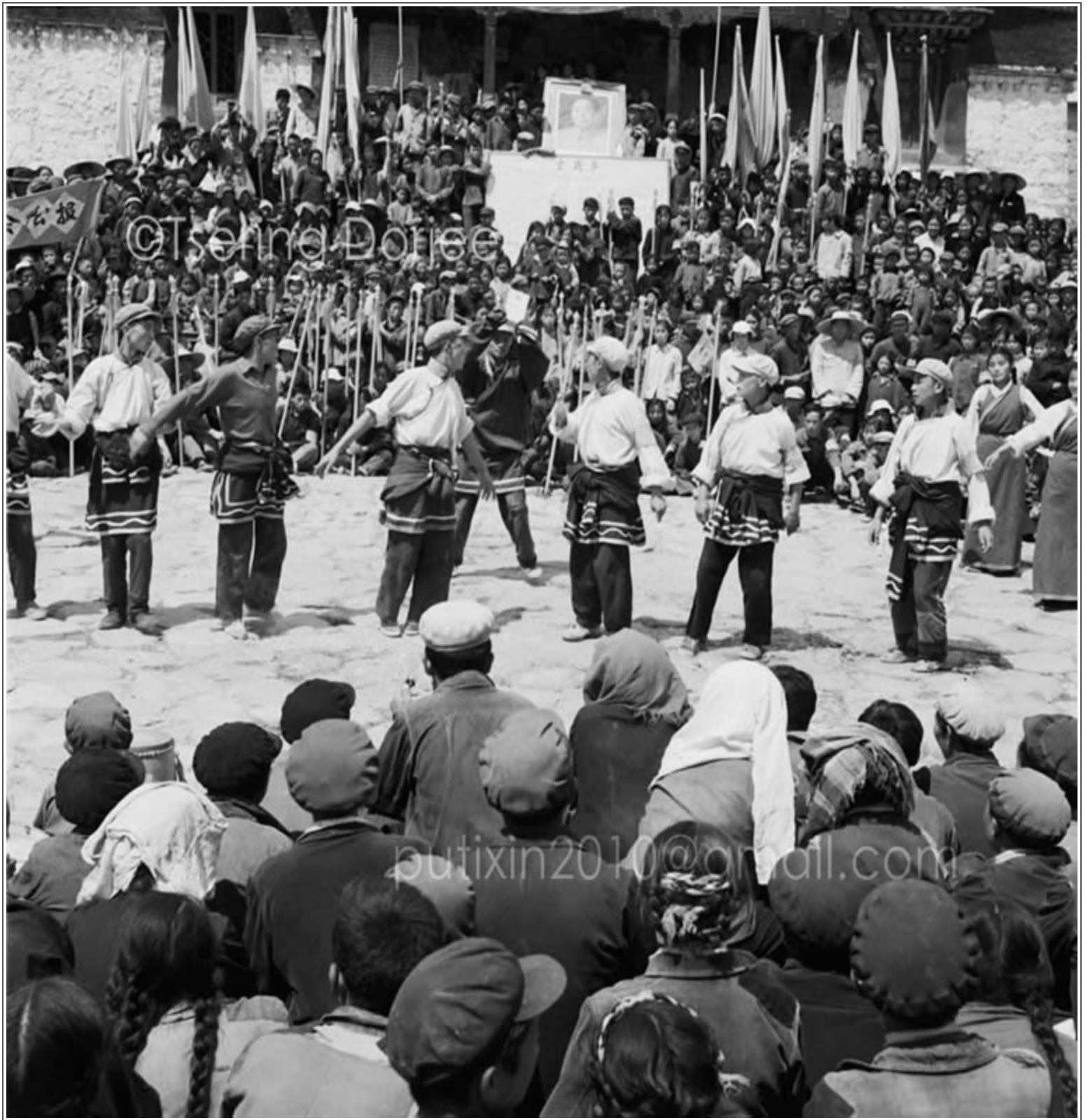
རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གོང་ལ་གསུང་ཆོས་རྩ་བ་ཞི་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་པོ་བྲང་པོ་རྩ་ལ་བྱུད་དོ་གཅུལ་གཏོང་བའི་ས་གནས་གཅིག་སུ་འདི་ཡིན་ཞིང་། ཆེད་མངགས་སྟོན་ལམ་སྐབས་ཕེབས་མཁན་གྱི་གངས་ལས་འདས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཆོ་བཞུགས་ས་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ས་ཆ་འདིར་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ལ་འཐབ་འཛིང་བཏང་སའི་རྩ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས་གསར་བཅུགས་ཐང་ཆེན་ཞེས་མིང་བསྐྱར་བྱས་ཡོད། རྗེས་ལ་ས་ཆ་འདིར་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་པ་བྱུད། ད་དུང་ཐོག་མེད་པའི་སྟོག་བརྟན་སྟོན་ས་ཞིག་དང་སྤྱ་རྩལ་རུ་ཁག་གི་འཁྲབ་སྟོན་ཁག་བོད་སྐད་ཐོག་བསྐྱར་བའི་འཁྲབ་ཆོན་<<སྐར་བཞུ་དམར་པོ།>>ཟེར་བ་དང་དེ་དུས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་འཁྲབ་ཆོན་<<དམར་པོའི་བྱུད་མེད་དམག>>ཟེར་བ་སོགས་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༡༩ལོའི་ཟླ་བ་གཉིས་པར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་བཀག་འགོག་བྱས་པའི་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་འདི་བཞིན་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༩ལོའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཟིང་ཆ་ཟེར་བ་ལངས་ནས་བསྐྱར་དུ་མེད་པ་བཅོས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་འཆོགས་སྤྱིང་མེད་པ་རེད། ཡང་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆོང་པ་ཉི་ཆེ་བ་ཁག་རིམ་བས་འདུ་འཛོམས་བྱུང་ནས་ས་ཆ་སྟོང་པ་རྩུང་རྩུང་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད། འདིར་འཛོམས་པའི་ཆོང་པ་རྩུང་རྩུང་ཆོ་ནི་སྟོ་ཁའི་ཞིང་པ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་པའི་སྤྱམ་བྱ་ས་གནས་ཀྱི་མི་དང་ཡུལ་སྐོར་བར་བཅོང་གི་ཡོད་ལ། ད་དུང་ས་ཆ་དེར་རྒྱ་མི་དང་ཁ་ཆའི་ཆོང་པ་ཉི་ཆེ་བ་ཆོས་བཅོ་རྩལ་ཐོན་རྩས་ཀྱི་ཆོང་ཐོག་བཅོང་གི་ཡོད། གསུང་ཆོས་

རུ་བའི་གཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་འབྲེལ་འདིར་བར་སྐྱོར་མངག་གཏོང་ཁང་(ཉེན་རྒྱུ་ལས་ཁུངས་)ཡོད་པ་རེད།

འདི་ནི་རྩིང་པ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་ལས་འགུལ་ནང་གི་གསར་བརྗེའི་བྱ་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཐོག་མ་འདི་ཡིན་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་མཁན་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ཁག་ཅིག་གིས་གསུང་ཆོས་རུ་བར་མཉམ་བུ་འདྲ་བར་ལེན་པ།

དེ་སྔོན་ཆོན་མདོག་དུར་སྤྱིག་གི་ག་ཆས་བཞེས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁྱི་ཕྱག་འདུ་འཛོམས་གནང་སའི་རུ་བ་འདི་ད་ཆ་དེ་སྔའི་རྣམ་པའི་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མ་ལྟག་པར་གྱུར་ཡོད། དེ་སྔ་སྤྱི་ནོར་ཨ་ཤོ་ར་ས་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་སྤྱི་ལ་རྣམ་པའི་བཞུགས་ཁྱི་ཡོད་སའི་སྤྲིངས་ཆའི་སྟེང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྤྱབས་མའི་ཅི་ཏུང་གི་འདྲ་བར་དང་དམག་བརྒྱ་གཏོང་ཡིག་ཟེར་བའི་སྒོ་བྱང་ཆེན་པོ་དེས་ཆབ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་འཛམ་གླིང་རྩིང་པ་འདི་གཏོར་པམ་གཏོང་དགོས། ང་ཆོས་འཛམ་གླིང་གསར་པའི་བདག་པོ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་སྤྱང་ཡིག་མཐོན་པོར་བསྐྱེདས་ནས་ཡོད་པ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲང་དམར་དང་གསེར་ཟངས་རྒྱ་ཕིབས་ལས་མངོན་གསལ་དོད་པ་འདུག འཇུག་ཆ་དོད་པོ་འདིར་ལྟ་མོ་ལྟ་བཞིན་པའི་སྤྱ་བྱ་བྱ་གཅིག་དང་མགོ་རས་གྱོན་པའི་བྱད་མེད་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་གྱིས་དེའི་ནང་འཆང་ཀ་ཤིག་ཤིག་ངང་བསྐྱད་ཡོད་པ་སྟེ། (ཁོང་ཆོ་ནི་བར་སྐྱོར་ལས་བརྒྱད་ཀྱི་གོང་མི་ཡིན་པ་རེད།) ཤིང་སྤོང་ལྟ་བུ་ལངས་ནས་ཡོད་པའི་དར་དམར་དང་མདུང་རིང་སྤོད་དམར་ཅན་གྱི་ཁོད་པར་ལྟ་ཚུར་ལྟ་བྱེད་མཁན་རེ་རེ་དང་བྱིས་པའི་སྒོ་ཡིས་ཁེངས་པའི་ན་གཞོན་འདི་རྣམས་ཆང་མ་པལ་ཆེར་ལྟ་ས་སྒོ་བ་འབྲིང་གི་སྒོ་བ་སྤྱག་ཡིན་ས་རེད།

རྒྱུ་བསྐྱུགས་རྒྱུ་ཁག་དང་རིག་ཅལ་རྒྱུ་ཁག་ཆུང་ཆུང་དེ་ཆོ་གསར་བརྗེ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལག་ཆའི་གས་ཤིག་ཡིན་པ་
 དེ། ཅུ་མ་པ་ལོ་ཞིག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་གསར་བརྗེ་བ་ཡིན་ཕྱིན་ཆང་མ་སྤྱར་ཡིག་འབོད་ཆོག་བཟོ་མཁས་ཤིང་གསར་བརྗེའི་ཐ་སྙད་བཟོ་
 མཁས་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁས་པོ་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཆར་རྒྱ་ཇོགས་རྒྱ་མེད་པའི་འདུ་འཛོམས་དང་དགའ་ལྷོ་རབ་དུ་
 སྤྱེ་བ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་མིན་ཡང་མང་ཆོགས་སེམས་འགུལ་ཐེབས་སུ་བའི་གསར་བརྗེའི་སྤྱ་གཞས་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བཟོ་མཁས་པོ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེར་བརྗེད་པའི་ལུས་པོར་བོད་ཆས་གྲོན་ནས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པ་ཟེར་བ་མངོན་པར་བྱེད་མཁན་
 གྱི་སློབ་འབྲིང་སློབ་མ་ཆོས་སེམས་འགུལ་ཆེན་པོའི་སློན་སྤྱ་གཞས་འདི་ལྟར་བཏང་གི་ཡོད་པ་སྟེ།

པེ་ཅིང་གསེར་གྱི་རི་ནས་ཉི་འོད་ཕྱགས་བཞིར་བྱས།

མའོ་གྲུ་ཞི་གསེར་གྱི་ཉི་མ་ཡིན།

འདི་འབྲེལ་སྤྱིད། འདི་འབྲེལ་བྱམས་བཅེ།

ང་ཆོ་ཞིང་བྲན་གྱི་སེམས་ལ་ཉི་འོད་འཕྲོས།

ང་ཆོས་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་གྱི་ལམ་ཆེན་ཐོག་གོམ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་ནས་སྤྱིད་གྱི་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཐལ་མོ་བདེ་བ་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱ་མོ་གཉིས་མོ་ནི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་བྲིལ་བསྐྱགས་རུ་ཁག་གི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་འདྲ་པར་འདིའི་སྟེང་གི་
རྒྱབ་ཕྱོངས་ནི་གསུང་ཆོས་རྩ་བ་རེད་འདུག།

དཔལ་ལྷན་པ་འདི་ཆུང་མ་ལ་སྤྱད་དམག་ཆོ་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་རྩ་སྤྱད་སྤྱི་ནས་འདྲུ་འཛོམས་བྱས་ཏེ་ཉི་འོད་ཀྱིས་མཐུང་རིང་
སྤྱོད་དམར་ཅན་གྱི་གྲིབ་གཟུགས་འདི་དམར་སྤྱད་དམག་བྱ་མོ་འདིའི་དཔུང་པའི་སྤྱང་འཁེལ་བ་དེས་ཉི་མ་ཆ་ཐོ་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་།

འདི་ནི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྲམས་རྩེ་མཐེལ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གིས་རྩིང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་ཉིན་མོ་དེར་བཞིག་གཏོར་གྱིས་ལྷ་བཙོ་འདི་བཙོ་མེད་པར་གྱུར་བའི་སྤྱ་འབྲང་དང་ཆོས་རྩམས་མཆོད་ཆས། དེ་བཞིན་ནང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་དངོས་པོ་སོགས་གང་སར་སྤངས་ནས་བཞག་ཡོད་པ་དང་། བརྗོད་ཡག་ལ་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཐོག་ཁའི་ལྷ་ཁང་ནང་ནས་དཔོར་ཏེ་གཤམ་ལ་དབྱུགས་པ་རེད་འདུག་ཐོག་ཅེགས་གཉིས་པའི་སྤྱང་ཡོད་པའི་མི་བཅུ་གངས་འདི་རྣམས་ཆང་མ་དམར་སྤང་དམག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ད་དུང་སྤྱ་ལ་ལྷས་མ་རྒྱབ་པའི་དམར་སྤང་དམག་བྱ་མོ་འགའ་ཞུགས་འདུག་པ་དང་། ད་དུང་མི་གཉིས་ཡོད་པ་འདི་ལྷ་དུས་ས་ལ་ཙོག་ཙོག་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་འབྲུག་པོ་ཞིག་དང་ཡང་ན་གཟུགས་པོ་རྒྱང་རྒྱང་གི་སྤྱ་གྱ་འབྲུག་པས་ལག་ཏུ་ཅ་དངོས་འཁྱེར་ནས་གཤམ་ལ་དབྱུག་གྲབས་ཡོད་པ་འབྲུག་པོ་དུ་མངོན་གསལ་དོད་ལ་ལག་ཏུ་མདུང་རིང་འཁྱེར་པའི་དམར་སྤང་དམག་བྱ་གསུམ་འདུག་པ་དང་། ལུག་འཁྱེར་བྱར་ཞིག་ལ་ད་དུང་དམག་ཆས་གྲོན་པ་འབྲུག་པོ་དང་ཡང་དམག་ཆས་མ་གྲོན་

པའི་དཔག་མི་འདྲ་བའི་མི་བཞིའི་རྒྱལ་མཐོང་རྒྱ་འདུག

སྒོལ་རྒྱན་ལྟར་བྱས་ན། བོད་རྒྱ་དང་པོའི་ནང་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱམས་རྡེ་མཐེལ་ལ་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་ས་ཡིན་པ་དང་།
སྐབས་དེ་དུས་ཆོན་མདོག་རྒྱ་ལྷག་གི་རྒྱ་གམ་བཞེས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁྱིའོ་འགའ་ཤམ་འདིར་མཐའ་ལྡོག་ནས་བཞུགས་ཏེ་མགིན་དབངས་གཅིག་
གི་ཐོག་ནས་ཞལ་འདོན་སྒོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་མཐོང་གི་ཡོད། བྱམས་རྡེ་མཐེལ་ལ་གཙོ་བོ་འབྲས་སྤྲུངས་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཆོ་ཆོགས་ཞུགས་
གནང་བ་དང་དེ་མིན་དགོན་པ་ཁག་གི་དགེ་འདུན་པ་ཆོ་སྐྱོར་ལམ་དང་ཐོག་ས་ཉིས་ཐོག་ལ་བཞུགས་གི་ཡོད། སྤྱི་ནོར་འཁོར་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་ནི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཅིགས་གསུམ་པའི་སྟེང་ཡོད་པའི་མཐའ་ལྡོག་ལ་རས་ཡོལ་གསེར་པོ་སྒྲོན་པ་དང་གསེར་འོད་འཕྲོ་བའི་
ཉེ་འོད་གཟིམ་རྒྱུད་ནང་བཞུགས་གདན་འཇག་གི་ཡོད། ཡང་སྒོན་ལམ་ཚུགས་སྐབས་བྱམས་རྡེ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་གསེར་ཁྱིའི་སྟེང་སྤྱི་
ནོར་འཁོར་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་ལོ་གཅིག་དུས་གཅིག་གི་ལྷ་ལྷན་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་འདི་དབྱུ་ཚུགས་གནང་གི་
ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ནང་འདིར་ལྷ་ལྷན་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་མཐའ་ལྡོག་འདི་ཚུགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུས་ཟིང་ཆ་སྒོར་བ་ཟེར་བ་འདིའི་
རྒྱུན་གྱིས་ལྷ་ལྷན་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་རྗེས་ལ་འཆོགས་བཅུག་མེད་པ་རེད། སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ལྷ་ཞིག་ནས་
རང་ཉིད་གྱི་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་པའི་དེབ་ཅིག་ནང་གསུངས་དོན་ལ། ཟིང་ཆ་བྱུང་རྒྱུན་གྱི་མེ་ལྷེ་ནི་ལྷ་ལྷན་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་མཐུག་སྤྱིལ་གྱི་ཉིན་མོ་
འདིར་བོད་གྱི་བོད་པའི་དཔོན་རིགས་མཐོ་གྲས་ཤིག་གིས་པེ་ཅིང་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཁག་ཅིག་འཁྲིད་དེ་གང་བྱུང་གིས་སྤྱི་ནོར་
འཁོར་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཉེ་འོད་གཟིམ་རྒྱུད་ནང་འཇུག་ནས་སྤྱི་ལུང་གི་ཤེལ་ཡོལ་གསེར་པོ་ཁ་བྲེས་བ་མ་ཟད། ད་དུང་སྤྱི་ལུང་
ནང་ནས་སྤྱིལ་གང་སར་ལྷ་བཞེན་ཡོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་པ་མང་པོས་གཟིགས་ནས་འདི་ནི་བྱུང་གསོད་ཆེན་པོ་དང་ཐོག་
ཐུག་བཏང་བར་དོས་འཛིན་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་མེ་ལྷེ་འབར་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་དགེ་འདུན་པ་ཆོའི་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བཀག་འགོག་གེད་
ཆེད་ལག་ཏུ་མཆོན་ཆ་འབྲེར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་དཔག་དབང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ཉམ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཁོ་པ་ཆོས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཞེས་
འབོད་པའི་དགེ་འདུན་པ་གངས་ལས་འདས་པར་ཉེས་རྒྱུད་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེའི་སྐབས་གཉེར་ཆང་ནང་ཡིབ་ནས་ཉེས་རྒྱུད་ཐོག་མེད་
པའི་དགེ་འདུན་པ་ཞིག་ནས་གསུངས་དོན་ལ། ཉིན་གཉིས་པ་དེར་ཡིབ་ནས་སྟོད་སའི་གཉེར་ཆང་དེ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྐབས་སྟོང་ལྷང་ལྷང་ཆགས་པའི་
བྱམས་རྡེ་མཐེལ་ལ་གང་སར་ཆོགས་པོར་དང་དགེ་འདུན་པ་ཆོའི་སྐུ་གཟན། ཞབས་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐོར་ནས་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཆང་མ་
བྲེལ་འཇུག་ངང་བྲོས་ཐེབས་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་ཆོས་ལུས་པ་རེད་འདུག་ལ། དེ་བས་ཉང་སངས་བ་ཞིག་ལ། ས་སྟེང་དུ་ད་དུང་ཁྲག་རྗེས་ཡོད་
པ་འདི་རྣམས་འབྲུགས་པ་ཐེབས་བཞག

དེང་སང་བྱམས་རྡེ་མཐེལ་ལ་རྒྱན་དུ་ནས་གཙང་སྤྱོད་ཅིང་ཁ་ཁུ་སིམ་པོ་ཡོད་པ་མདོན་ན་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་དུས་ཆེན་དང་བོད་གྱི་ལོ་
གསར་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་འཆང་ག་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། བོད་གྱི་ས་ཕྱོགས་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་དད་ལྷན་པ་ཆོས་རུ་སྙར་རིང་པོ་སྤྲིག་ནས་རྫོ་བོ་
རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བར་ཡོང་གི་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབྱུས་སུ་གནས་པའི་རྫོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་ལ་ཆོས་མཇལ་ཞུ་བྱུང་བའི་ཆེད་བོད་གྱི་
ས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཡོང་བའི་བོད་མི་དད་ལྷན་མང་ཆོགས་ཆོས་ལམ་ཐག་རིང་པོའི་དཀའ་ཆོགས་ལ་མ་འཛིན་པར་གནས་མཇལ་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་
པའི་ཐོག་ཐ་ན་གནས་མཇལ་གྱི་ལམ་བར་ལ་རྒྱུད་བྱུག་བྱུག་ནས་ཡོང་མཁན་ཆོ་ཡང་མཐར་ཁ་ཕྱོགས་ས་ནི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ་རེད། དེ་
བཞེན་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་བྱིམ་ཆང་ཁག་ནས་ཞབས་བརྟན་ལ་གདན་ཞུ་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་པ་བཅས་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་མཐོང་

སྒོ་སྒྲིང་བཞེན་ཡོད་རུང་། གཞུང་སྒྲིགས་ནས་བཏང་འཛིན་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་སྒྲིགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་གི་གཞི་ཁྲོན་ཡང་རིམ་བཤུངས་ཆུང་རུ་
ཕྱིན་ཡོད།

དམར་སྤང་དམག་བྱ་མོ་འདི་གཉིས་ནང་ནས་གཡོན་སྒྲིགས་སུ་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོང་བ་ཆེན་པོའི་བྲིམ་ཆང་ནས་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་བར་སྒྲོར་ཁུལ་གྱི་
མི་སེར་དགུས་མ་ཞིག་རེད། གཡམས་སྒྲིགས་སུ་ཡོད་པ་ཁོང་ཡང་ཆོང་བ་ཆེན་པོའི་བྲིམ་ཆང་ནས་ཡིན་ཞིང་ད་ལྟ་ཀླས་ཡོལ་ཁུས་ཟེན་པའི་ལས་བྱེད་
པ་ཞིག་རེད། ཞིབ་ཐ་ལྟ་སྤྱད་པ་ཁོང་གཉིས་ནི་མདུན་གྱི་འབྲུག་བཤུ་བར་ནང་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཆེགས་གཉིས་པའི་སྤྱིང་ལངས་ཏེ་གཤམ་
འོག་ལ་སྤྱོད་པ་བཞི་གཏོར་ནས་དབྱུག་མཁན་ནང་གི་དམར་སྤང་དམག་གཉིས་པོ་འདི་རེད་འདུག ཁོང་གཉིས་ཀྱི་མིག་གི་ལྟ་སྒྲིགས་ནས་གཤམ་འོག་

ལ་བལྟས་ན་གངས་ལས་འདས་པའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་ཆོས་རྒྱུ་རྩ་གཏོར་བཏང་ཏེ་སྤང་གསོག་བྱེད་སའི་བྱམས་རྒྱའི་མཐེལ་ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད་ས་
 རེད། གཡས་སུ་ཡོད་པའི་ན་གཞོན་བྱ་མོ་འདིའི་སྟོན་སྤང་སྟེང་ད་དུང་ཐལ་བ་ཡང་མང་པོ་འགོས་འདུག ཁོང་གཉིས་ལས་འགྲལ་འདིའི་ནང་ནས་
 འགྲུང་ཡག་པོ་བྱང་བའི་དབང་གིས་ལས་སེང་དམར་སྤང་དམག་ནང་བཅུག་པ་ཞིག་མིན་ནམ།

ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཁོང་གསེར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མིབས་སྟེང་ལག་ཏུ་ལྷགས་ཀྱི་སྤར་མོ་འབྲེར་ནས་འུགས་ཆེན་པོས་རྒྱ་མིབས་བཏོར་
 བཞིན་པའི་དམར་སྤང་དམག་བྱ་མོ་འདི་སུ་ཡིན་ནམ། འདྲ་པར་འདི་གཞོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་གསལ་པོ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་མང་པོས་
 གསལ་པོ་བརྗོད་བྱུང་གི་མི་འདུག མཐར་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ལོའི་ཐོད་གྱི་ལོ་གསར་སྐབས་ལྷ་སར་བྱིས་ཆང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ནང་སྟོན་བ་དང་འདྲ་པར་

འདིར་གཞིགས་གནང་མཁན་ཆང་མ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་སྤྱལ་ཡིན་པས་ཁོ་མོ་ལས་སེང་ངོ་ཤེས་སོང་། ཁོ་མོ་ནི་སྤྱི་ལོ་
ལྷ་ཡིན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་སུ་གནས་སྡོད་བྱེད་མཁན་བྱ་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཁྱད་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱ་གྲི་བྱིས་ཆང་ནས་ཡིན་པ་རེད་ལ། ལྷ་
ས་སློབ་འབྲིང་ནང་དུར་བཙོན་ཆེ་ཤོས་དང་གང་ཡང་བྱེད་མོད་མཁན་གྱི་སློབ་སྤྱལ་ཅིག་རེད་འདུག བྱ་མོ་འཐབ་ཅོད་སྐབས་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་
འདོམས་ཆོགས་པའི་ཁོངས་ཀྱི་གཤམ་འོག་སྤྱི་གཙུགས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་ཡིན་ཞིང་རྗེས་ལ་རྒྱ་ནག་དབུས་རྒྱང་བསྐྱགས་ལས་ཁྱད་ཀྱི་རྒྱང་
བསྐྱགས་བཤའ་མཁན་དང་མོད་སྡོང་ས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་ཁྱད་ཀྱི་བརྟན་འཕྲིན་བཤའ་མཁན་བྱེད་སྡོང་ཡོད། ད་ལྟ་ནས་ཡོལ་བྱས་ཏེ་མེ་ཅིང་དུ་
ཡོད་པ་རེད།

འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ངོས་རེད། འདྲ་པར་འདི་དང་མདུན་གྱི་ཤོག་གངས་བཙོ་བརྒྱད་ཐོག་གི་འདྲ་པར་གཉིས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་གཞི་
ནས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། གཡལ་གི་ཅིད་སྐྱད་བསྐྱེམས་ནས་བརྒྱན་པའི་ཐོག་སྟེང་གི་ཐུག་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་ལ། ཐོག་
ཁའི་སྟེང་གཡལས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ལྷན་རི་ར་གཉིས། དེ་བཞིན་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་རི་དྲགས་པོ་མོ།
གཡལས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་བཟུ་དབང་ལྡན་བཅས་ཆང་མ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། ཡིན་ནའི་སྐར་ལྗེའི་དར་དམར་ད་དུང་ལྷ་བ་ལྷ་བ་
དུ་གཡོ་བཞིན་འདུག་ལ། ཡང་ལག་པར་གཏུང་དམར་པོ་འཁྲུང་པའི་དམར་སྐྱང་དམག་མི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱིས་མའོ་ཙེ་དུང་གི་འདྲ་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་སྟེང་ལ་བསྐྱལ་བཞིན་འདུག། ཐོག་ཁ་ནས་གཤམ་འོག་ལ་བལྟས་ན། གྲང་དམར་པོའི་སྟེང་ཆགས་བརྒྱབ་པའི་གསེར་ཟངས་
ཀྱི་རྣམ་བཟུ་དབང་ལྡན་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉགས་གས་ཤིག་ཡིན། རྣམ་བཟུ་དབང་ལྡན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉེན་སྣོད་བཟུང་
ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་དོན་སྟོང་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེར་རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་འགོག་པ་དང་དགེ་ཤིང་བཟ་
ཤིས་པ་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལྡན་ཡོད། གཡལས་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་འདིའི་ནང་གི་རྣམ་བཟུ་དབང་ལྡན་བཀོག་ཆར་འདུག། གཡོན་ཕྱོགས་འདི་
བཀོག་བཞིན་པའི་སྐར་རེད་འདུག།

ལོ་འདབ་རྒྱས་པའི་ཤིང་སྤོང་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཤིང་སྤོང་ཐང་གི་རྒྱ་ཁྱུང་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ། ཡང་བཤད་སྟེན་གཞན་ཞིག་ལ་སྐས་མའི་རྒྱ་ཁྱུང་ཡང་འབོད་གྱི་ཡོད། བཤད་སྟེན་ལ་འདི་ནི་༡༣༠༠མའི་གོང་ཐག་རིང་ནས་བོད་ལ་མནའམར་ཡོང་མཁན་བོད་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་གང་ཨན་ནས་མཉམ་དུ་ལྷ་སར་འབྱེད་ཡོང་ཏེ་ཁོང་སྐྱོད་མས་ཅ་སྟོས་རྒྱབ་བ་ཞིག་རེད་ཟེར། གཞན་ཡུལ་ནས་བོད་ནང་ཡོང་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་འདི་མཐར་ལྷ་སྐྱུང་ལྷར་གྱི་ཉུན་ཤིང་གོང་ཚོ་ཆགས་པ་རེད། ཡང་བོད་མི་ཆོས་ཤིང་སྤོང་འདིར་ཇོ་བོའི་དབུ་སྐྱེ་ཡང་འབོད་གྱི་ཡོད། དེའི་གོ་དོན་ནི་ལྷའི་དབུ་སྐྱེ་ལྷ་བྱར་ཅིས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉུན་ཤིང་གོང་ཚོས་ཇོ་བོ་ལྟ་ཅུ་ནི་དགྲུང་གངས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པའི་སྐྱེ་འབྲེལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་ནའི་ད་ལྟ་ཁ་སྟོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཤིང་སྤོང་

སྐམ་པོ་ཞིག་ལས་ལྷག་མེད་པ་རེད། དེ་སྔོན་ས་ཆ་འདིའི་མདུན་ངོས་སུ་རྒྱ་ལྷང་གཞན་ཞིག་སྤེལ་དེ་པ་འདི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆར་བའི་རྗེས་ས་ཆ་གང་ནས་ཅ་སྟོས་རྒྱབ་པ་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་ཀྱང་དེ་སྔོན་གྱི་རྒྱ་ལྷང་འདིའི་ཆབ་ཡིན་པ་འདྲ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡ཆེས་༢༩ཉིན་ཉག་ཉག་ལྷང་སྤྱང་དེར་སྟོན་བཏང་བའི་ཉིན་མོ་འདི་ཡིན། ལོ་འདྲའི་རྒྱ་ལྷང་གི་ཡན་ཁ་བཅག་སྟེ་གསུང་ཆོས་རྩ་བའི་ནང་སྤངས་ནས་ཕྱག་དཔེ་དང་དར་སྟོན་དེ་བཞིན་མ་ཉིད་གཟུངས་བཅས་མེར་བསྐྱེད་གས་གཏོང་ཆེད་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཤོག་ཁ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེ་བའི་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཅོད་འགོ་རྒྱགས་པས་ཤོག་ཁ་གཉིས་ཀས་མཆོན་ཆ་ལྟར་དོ་སྤྱད་དུང་ཞིང་ནང་གཞོན་འབྲུག་གསོད་ཆེད་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོན་༤༤བྱེ་མ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཞིང་སྤྲོན་འདི་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་མགོ་དང་གང་སར་བཤོས་པ་མ་ཟད། དུང་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་ཅམ་འཆོ་གནས་ཟེན་པའི་ཐང་གི་རྒྱ་ལྷང་གི་ཡན་ཁའི་སྟེང་ལ་ཡང་བཤོས་པར་བརྟེན་སྐད་གསུངས་ཡོད་པའི་ཤིང་སྤྱང་སྟེང་པ་འདི་སྐམ་ནས་ཤི་པ་རེད་ལ། དེ་ནས་བཟུང་མི་ཆོའི་བཤད་རྒྱུན་དང་དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་པོར་གནས་ཡོད།

ཡིན་ནའི་དེ་མིན་གྱི་དཔང་པོ་གཞན་ཞིག་དུང་གནས་ཡོད་པ་སྟེ། ཐང་བོད་མནལ་མེལ་རྩོད་རིང་(ཆ་ཞང་རྩོད་རིང་)འདི་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ལོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་དབར་ས་མཆོམས་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་བྱས་ཐུབ་པའི་ཆེད་པན་རྒྱུན་བཅན་འཇུག་བྱེད་རྒྱ་མིན་པར་འཆམ་མཐུན་ངང་ཁ་དན་ཆོག་ལ་གནས་པའི་ཐོག་ནས་དམ་བཅའ་མནལ་མེལ་མཆོན་པའི་རྩོད་རིང་འདི་ཆེད་དུ་བཞེངས་ཡོད་པ་རེད། འདྲ་བར་སྟེང་ཤིང་སྤྱང་འདིའི་འོག་རྩོད་ཡིས་ལྷགས་ངེས་མཐའ་སྟོར་བའི་ནང་ཡར་བྱེད་ཀ་ཅམ་འདོན་ནས་ཡོད་པ་འདི་རྩོད་རིང་སྟེང་པ་དེ་རེད། རྩོད་རིང་དེའི་སྟེང་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པན་རྒྱུན་གྱི་འདོད་འདུན་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། ད་ཆ་ཉི་མ་དང་ལྷགས་པའི་འོག་དུས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་བར་བརྟེན་ངོ་ཤེས་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། དུང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྩོད་ཡི་ཅིག་པ་མཐོ་པོ་བཅིས་ཏེ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་བཟོས་ནས་སྟོ་རྒྱབ་ཡོད་ན་ཡང་གང་ལྟར་རྩོད་རིང་དེས་སྤར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པན་རྒྱུན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཆམ་མཐུན་ངང་མཉམ་གནས་ཐུབ་པའི་དྲན་སྒྲུབ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། གྲང་གི་བྱེ་ལ་ཡོད་པའི་རྩོད་རིང་ཆེན་པོ་འདི་ལྷ་འབྲུམ་བཅུགས་རྒྱར་བསྐྱབ་བྱ་གཏོང་བའི་རྩོད་རིང་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྩོད་རིང་འདི་ནི་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐན་ལུང་དུས་སྐབས་སུ་ལྷ་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་མནར་ཏེ་མི་མང་པོའི་ཆེ་སྟོག་ཤོར་བའི་བགོགས་བར་བྱང་བར་བརྟེན་བོད་ལ་བཅའ་སྟོན་སྟོན་ཆེན་ཏེ་ཡིན་གོན་ནས་རྩོད་རིང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་བོད་ལ་ཁོངས་གཏོགས་བདག་དབང་ཡོད་ལུལ་བྱེད་མཁན་གྱི་མན་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བྱེ་རྒྱལ་ནམ་པ་ཅམ་གྱི་ཐུགས་འཁུར་བྱས་ཡོད་ལུགས་སྟོན་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་ལྷང་སྟེང་པ་དེའི་ཕྱོགས་གཞན་འདིར་ཡོད་པའི་བོད་ཁང་དེའི་མིང་ལ་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་སྔོན་པན་ཆེན་ནང་མ་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཆོ་ལོ་རབས་ལྷ་བཅུའི་ནང་གི་ལྷ་སའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་ལ་བཤིག་སྟེ་མེད་པ་བཟོས་པ་རེད།

འདྲ་བར་འདིར་ཞིབ་སྟོན་སྐབས་རྒྱ་ལྷང་དེའི་འོག་ཕུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས་ཡིན་པའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་དང་ལ་མཆོན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕུ་གྲུ་ཆོ་ལངས་ནས་བསྐྱད་བཞག་ལ་དར་དམར་དང་རྩ། མའོ་ཅེ་རྒྱར་གི་འདྲ་བར། དེ་བཞིན་བོད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་བའི་སྐར་ཡིག་སོགས་ཆ་ཆར་པོ་འདུག་དམར་སྤང་དམག་གི་སྟོབ་ཕྱག་ཆོས་བར་མཆོམས་ངེས་ཅན་ཞིག་བཞག་སྟེ་རུ་སྟར་སྤྱིག་ནས་ལངས་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དགོ་ཀན་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་རྒྱར་བཅོན་ཅན་ཡིན་གང་ལྟར་མི་དར་མ་གསུམ་གྱི་ལག་པར་ཤོག་བྱ་འབྲེར་ཏེ་པལ་ཆེར་ཆོད་སེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟོག་གི་ཡོད་པ་འདྲ། དུང་ས་སྟེང་དུ་གང་སར་ཐངས་རྒྱག་ལྷགས་རྒྱག་དང་རྒྱང་ལག་མི་ཆང་བའི་རྩ་མི་གསོ་བ། དུང་ཤོག་གངས་རེ་རེ་བཞིན་དབྱལ་བའི་ཕྱག་དཔེ་དང་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱང་པའི་འོག་མནན་པའི་དར་སྟོན་སོགས་ཆང་མ་གད་སྟོགས་མ་ཡིན་པར་འདི་ཆོ་ནི་རྒྱ་ལྷང་འདིའི་མདུན་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་ལྷན་གཅུག་ལག་

ཁང་ནས་དཔོན་པོ་ལྷོ་གཏོར་བཞེ་ལ་ཅེས་པའི་སྐྱེ་འབྲ་དང་ཆོས་པའི་ཡོ་ཆས། མཆོད་རྩིས། དེ་མིན་ནང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དངོས་རངས་བཅས་
 ཅེ་མེད་བཏང་ཡོད།

འདིར་ཡང་དཔེ་ཆ་དང་དར་སྤྱོད་སོགས་མེར་བསྐྱོད་གཏོང་མཁན་མི་དེ་ཆོའི་གྲས་སུ་དམར་སྤྱང་དམག་སློབ་ཕྲུག་ཡོད་པའི་ཐོག་གྲོང་མིའི་
 གྲས་ཀྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། འབར་བཞིན་ཡོད་པའི་མེ་སྤྱང་ནང་གི་ཤིང་ཡན་ཀ་འདི་ཆོ་བཤད་ཡག་ལ་ཐང་གི་རྒྱ་ཕྱང་སྤྱང་ནས་
 བཅད་པ་དང་འགུལ་ནི་བྱིས་ཆང་སོ་སོའི་ཁང་པའི་སྤྱང་གི་དར་ཤིང་རེད་འདྲག

བོད་ཁང་ཐོག་ཅེགས་ཅན་འདི་ཚོ་ནི་ལྷ་རུ་ཤར་དང་ཀ་ཐོག་ཤར། ཚོས་གསུམ་ཤར་ཡིན་ཞིང་འདི་ནམས་ནི་དེ་ལྷ་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་
 བཞེངས་གནང་བའི་རྗེས་རིམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཐའ་ལ་བསྐྱུན་བའི་བོད་ཁང་ཁག་ཡིན། དེ་ལྷ་བཀའ་ལག་གཞུང་ལ་དབང་བ་ཞིག་དང་
 བོད་ཁང་འདི་ནམས་ཚོང་བ་དང་གོང་མིར་ཁང་སྤྱ་གཏོང་གི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱར་བཏང་བའི་རྗེས་གཞུང་གསར་པས་
 ཁང་པ་འདི་དག་དབུལ་པོའི་བྱིས་ཚང་ལ་བགོ་ཤིང་བརྒྱབ་ཡོད། ཉེ་ལམ་ལོ་ཤས་ནང་ཁང་པ་མང་ཆེ་བ་བཅོ་བཅོས་བྱས་བའམ་ཡང་ན་རྙིང་པ་བཞིག་
 རྟེ་ཁང་པ་གསར་པ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་རེད།

སློབ་ཕྲུག་པོ་མོ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་ནས་འཁོར་ལོ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷགས་ཆེན་པོས་མེའི་ནང་འབྱུང་བྱ་བྱ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་
 འདི་ཟུངས་ཞུགས་སུ་ཕྱག་དཔེ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཕྱལ་བའི་མ་ཉི་རེད། འདི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཅེགས་གཉིས་པར་གནས་ཤིང་ཕྱོག་
 མཆམས་ཁུང་སོགས་བཙུན་དགོན་གསུམ་གྱི་བཙུན་མ་ཆོས་ལོ་ལྟར་རེ་མོས་བྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཅེགས་གཉིས་པར་མ་ཉི་སྟོར་
 དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་མེར་བསྐྱབས་བཏང་ཡོད་པ་གསུང་མཁན་འདྲུག་བོད་ཁང་འདིའི་རྒྱལ་སློབ་ལྷན་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་
 གྱི་ཐོག་ནས་བར་སྟོར་ཁྲིམ་ལམ་ཟེར་གྲིས་ཡོད་པ་རེད།

མེ་ལྗེ་བླ་མོ་ཞིག་འབར་བ་ཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཐོག་རྒྱུད་གིས་ཤྱགས་ཆེན་འབྱེར་བ་དང་ཅ་བརྒྱག་བཏང་ནས་འཆོགས་རོར་གྱུར་བའི་གངས་ལས་འདས་པའི་ཕྱག་དཔེ་དེ་དག་ནི་ལས་འགྲུལ་འདི་མ་སྟེལ་གོང་ཆང་མ་དགོན་སྟེའི་ནང་གི་ཅ་ཆེའི་གཞུང་དང་བསྟན་བཅོས་ཤལ་སྟག་རེད། འདིར་ལྷ་དུས་མེ་རྒྱག་མཁན་སུ་ཡིན་པ་དང་མཐའ་སྟོར་ལ་ལྷ་མོ་ལྷ་མཁན་སུ་ཡིན་མིན་གསལ་བོ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག གང་ལྟར་ཆང་མ་མཉམ་དུ་འབྲེས་ནས་ནམ་འགྱུར་གཅིག་པ་རེད་བཞག ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་ནང་གི་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་སྐབས་ཀྱི་འབྲེས་ནང་ཡོད་པའི་མང་ཆོགས་དང་ཆས་གོས་རྒྱུ་སྟངས། རོ་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཆང་མ་ཏ་ཅང་འབྲེས་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མཁན་གྱི་བོད་ཁང་དེ་ཆོས་དང་ཆོར་བླ་གསོས་ཡོང་དོན་ལ། ས་གནས་འདི་བོད་རྫོངས་ཡིན་པ་དང་འདི་ལྷ་ས་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་འདི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་ཆོས་རྩ་བ་ཡིན་པ་བློ་ཡོད་གི་འདུག

གཞོན་སྐྱེས་འདི་ནམས་ནི་སྤར་བཞིན་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་དམར་སྤང་དམག་རེད་ལ། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་གཙོ་བོ་མི་
 དམངས་ལམ་(དེ་སྤྱི་གཡུ་ཐོག་ལམ་ཟེར་ཞིང་མིང་འདི་བྱང་ཚུལ་ནི་ལམ་ཁར་རྒྱ་དབྱིབས་ཀྱི་གཡུ་ཐོག་ཟམ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡིད།)དེའི་སྤྱིང་ལ་ཡོད།
 ཁོང་ཚོ་སློང་སའི་ཁ་སྤྱོད་ནས་བལྟས་ན་ཁོང་ཚོའི་རྒྱ་སྤྱོད་དེ་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པ་སོང་ཅང་འདྲ་པར་དེ་རྒྱ་དུས་དམར་སྤང་
 དམག་ཚོས་དགོན་པ་གཏོར་བའི་ལས་འགན་གྲུབ་ཏེ་དགོ་ཆན་གྱི་སྤྱོད་འོག་སློབ་གྲར་གྱི་ལོག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གི་ས་ལས་འགྲལ་ཐངས་དང་པོ་སྤེལ་བ།

༡༣༡། འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་གི་ཉིན་མོ་གཅིག་རེད། ཡིན་ནའི་དུས་ཚོད་རེས་གཏན་ག་དུས་ཡིན་མིན་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་མི་སྲུང་ཁྲུང་ལོ་གསོས་ཀྱི་མི་འདུག པལ་ཆེར་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མིན་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྒོ་ལ་མ་རེས་པ་ཡིན་སྟེ། ཡང་གཅིག་བྱས་ན་སྐབས་དེ་དུས་ཉིན་ལྟར་སྤར་རྒྱན་དང་མི་འབྲེལ་བར་རྒྱུ་གཏོར་གསར་འཇུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་ལྡན་པ་དང་རྩྭ་འཛིང་གི་དོན་རྒྱུ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དང་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པས་སྐབས་དེའི་ཉིན་ག་གོ་མོ་ཞིག་གིས་དྲན་འཆར་དུ་རབ་རིབ་ལས་གསལ་པོ་བརྗོད་ཡག་མེད་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི་རེད།

ཡིན་ནའི་ཉིན་མོ་དེར་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུ་དེས་སྐབས་དེ་དུས་དང་ཐ་ན་དུས་ད་ལྟ་ཡང་མི་ཆོར་གཡོ་འགྲལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་དང་། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྤར་བྱུང་སྤྱོད་མེད་པའི་ས་ཡོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱབ་པ་ལྟར་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་ཕྲུག་ཡིན་པ་བརྟེན་གསུམ་(གསང་མིང་)ནས་དྲན་གསོས་གནད་སྟེ་གསུངས་དོན་ལ། ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གིས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགྲལ་ཐངས་དང་པོ་འདི་གཞུག་ལག་ཁང་ལ་བསྐྱོད་དེ་རྒྱུང་བ་བཞི་ཟེར་བ་རྩ་གཏོར་བཏང་ཡག་འདི་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་ཁོང་གི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ཉིན་མོ་དེ་རེས་གཟུགས་ལ་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་པོའི་དང་ཁ་གསལ་སྟོན་བྱུང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རེས་གཟུགས་པའི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་བོད་པའི་དད་ལྡན་ཆུང་མོ་ཁོ་ཁོང་གི་དོས་ནས་ཁྱུས་ན་དམིགས་བསལ་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གང་ཡིན་ཁྱུས་ན། ཉིན་མོ་དེར་སྤར་ན་མེད་པའི་ནང་པའི་རྩ་ཆའི་ལྷ་ཁང་དེར་འཛེམ་བག་སྤྱ་ཅམ་མེད་པར་རྩིས་མེད་དོག་རོལ་བཏང་བ་དང་བརྗེད་ཉམས་ལྡན་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིག་དངོས་རྣམས་གང་བྱུང་གིས་གཏོར་བཞིག་གཏོར་བ་བཅས་ནི་ཆུང་མོ་ཁོ་ཁོང་གི་མི་ཆའི་ནང་རྩ་བ་ནས་འཕྲད་མི་སྤྱོད་པའི་ཆག་སྒོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་གི་ཡིད་དུ་མ་བརྗེད་པར་བརྟན་པོར་གནས་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཉིན་མོ་འདི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་གི་རེས་གཟུགས་ལ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉི་ཤུ་བཞི་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་རེད།

ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་བོད་ཀྱི་གྲང་ཁུན་ཆོགས་པའི་སློབ་གྲུའི་དུས་དེབ་འཕར་མ་ཞིག་གངས་ཆོད་རེས་ཅན་ཐོག་ནས་པར་བསྐྱུན་བྱས་ཏེ་ནང་ཁུལ་ལ་འབྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པའི་ཁ་བྱང་དུ་<<བོད་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོ་ནས་༡༩༤༩ལོ་བར་)>>ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གནད་ཆེན་གཡོལ་ནས་གནད་རྒྱུར་རགས་རིམ་ཅམ་ཞིག་འཁོད་ཡོད་པ་སྟེ། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་བཞིའི་ཉིན་ལྷ་སའི་སློབ་གྲུ་ལ་ཤས་ཀྱི་དམར་སྤང་དམག་གིས་ཁོམ་གཞུང་ཐོག་སྤྱོད་འགོ་རྒྱགས་ནས་རྒྱུང་བ་བཞི་རྩ་གཏོར་ཤུགས་ཆེན་བཏང་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་བཞག་སྐབས་དེ་དུས་བོད་རང་སྤྱོད་ལྷོངས་ནང་ཡོངས་བསྐྱགས་འབྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པའི་ཆོགས་པ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་<<བོད་ལྷོངས་ཉིན་རེའི་ཆོགས་པར།>>ནས་དོན་རྒྱུ་དེའི་སྐོར་ལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་འཛེམ་པ་ལྟེ་རེས་གཟུགས་སངས་ཉིན་ཀྱི་པར་ངོས་དང་པོའི་སྟེང་<གེན་ལོག་བྱེད་པར་རྒྱ་མཆོན་ཡོད། གསར་བརྗེ་ཁྱི་ལོར་བརྟན་པ་ལོག་ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གིས་ལྷགས་ཀྱི་འབྲུག་མ་འབྲེར་ཏེ་འཛམ་སྐྱིང་རྒྱུང་བ་གཙང་འབྲུག་བྱས་པ་>ཞེས་འགོ་བརྗོད་དུ་འཁོད་པའི་རྩ་མ་ཡིག་དེའི་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་མཆོན་གྱི་རྒྱུད་ཆོག་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གིས་ཟླ་འཛེམ་པ་ལྟེ་ཉིན་སྤེལ་བའི་གསར་བརྗེའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་སྐོག་འཇུག་ཅན་དང་བཅེ་དུང་ཅན་ཞིག་ཏུ་བཀོད་འབྲེལ་བྱས་པ་ལས་དོན་དངོས་ཐོག་གང་འབྲུག་ཏེ་འཛམ་སྐྱིང་རྒྱུང་བ་ཟེར་བ་དེ་གཙང་འབྲུག་བྱེད་སྤངས་བྱེད་ལུགས་ཞིབ་པ་མ་བཀོད་པ་དང་། གསར་བརྗེའི་བྱ་སྤྱོད་ཟེར་བ་སྤེལ་སའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་པོ་ལྷ་ལྡན་གཞུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་འགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྤྱ་འཕྲེང་བརྟེན་པ་མཆོག་ནས་བོད་ལྷོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤར་ན་མེད་པའི་ལྷ་ཁང་ལ་ངོས་འཛིན་གནད་པའི་ལྷ་ཁང་དེ་གང་འབྲུག་ནས་རྩ་གཏོར་བཏང་ལུགས་དེ་བས་ཆོག་གཅིག་གྱུང་བཀོད་མེད་པ་རེད།

西藏日报

毛主席语录

一切反动派都是纸老虎。看起来，反动派的势力是可怕的，但是实际上并没有什么了不起的力量。从长远的观点看问题，真正强大的力量不是属于反动派，而是属于人民。

人民日報

偉大的战略思想

——纪念毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断发表二十周年

二十年前，毛泽东同志在莫斯科发表著名的“纸老虎”论断，指出帝国主义和一切反动派都是纸老虎，只有人民才是真正的力量。这个伟大的战略思想，为中国人民指明了前进的方向，为中国人民的解放事业提供了强大的理论武器。

二十年来，毛泽东同志的这个战略思想，不仅指导了中国人民的解放战争，而且指导了中国人民的社会主义革命和社会主义建设。在毛泽东同志的战略思想指引下，中国人民取得了伟大的胜利，建立了伟大的社会主义国家。

毛泽东同志的战略思想，是马克思主义中国化的产物，是中国人民智慧的结晶。这个战略思想，具有伟大的战略意义，具有伟大的历史意义。在今天，我们纪念毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断发表二十周年，就是要进一步学习和贯彻这个伟大的战略思想，为完成伟大的社会主义革命和社会主义建设事业而努力奋斗。

毛泽东同志的战略思想，是马克思主义中国化的产物，是中国人民智慧的结晶。这个战略思想，具有伟大的战略意义，具有伟大的历史意义。在今天，我们纪念毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断发表二十周年，就是要进一步学习和贯彻这个伟大的战略思想，为完成伟大的社会主义革命和社会主义建设事业而努力奋斗。

毛泽东同志的战略思想，是马克思主义中国化的产物，是中国人民智慧的结晶。这个战略思想，具有伟大的战略意义，具有伟大的历史意义。在今天，我们纪念毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断发表二十周年，就是要进一步学习和贯彻这个伟大的战略思想，为完成伟大的社会主义革命和社会主义建设事业而努力奋斗。

毛泽东同志的战略思想，是马克思主义中国化的产物，是中国人民智慧的结晶。这个战略思想，具有伟大的战略意义，具有伟大的历史意义。在今天，我们纪念毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断发表二十周年，就是要进一步学习和贯彻这个伟大的战略思想，为完成伟大的社会主义革命和社会主义建设事业而努力奋斗。

毛泽东同志的战略思想，是马克思主义中国化的产物，是中国人民智慧的结晶。这个战略思想，具有伟大的战略意义，具有伟大的历史意义。在今天，我们纪念毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断发表二十周年，就是要进一步学习和贯彻这个伟大的战略思想，为完成伟大的社会主义革命和社会主义建设事业而努力奋斗。

造反有理 革命万岁

拉萨“红卫兵”举起铁扫帚横扫旧世界

【新华社拉萨二十日电】拉萨“红卫兵”运动正在深入开展。红卫兵们高举铁扫帚，横扫旧世界，为建立社会主义新西藏而奋斗。红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。

红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。

红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。

红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。

红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。

红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。红卫兵们表示，他们要彻底摧毁旧西藏的封建统治，建立人民当家作主的社会主义制度。

毛主席语录

我們什么都不怕

——纪念毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断发表二十周年

毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断，发表二十周年了。在这二十年中，中国人民在毛泽东同志的领导下，取得了伟大的胜利。中国人民什么都不怕，他们不怕帝国主义，他们不怕反动派，他们不怕任何困难。中国人民有信心，有信心完成伟大的社会主义革命和社会主义建设事业。

毛泽东同志关于帝国主义和一切反动派都是纸老虎的英明论断，发表二十周年了。在这二十年中，中国人民在毛泽东同志的领导下，取得了伟大的胜利。中国人民什么都不怕，他们不怕帝国主义，他们不怕反动派，他们不怕任何困难。中国人民有信心，有信心完成伟大的社会主义革命和社会主义建设事业。

ལ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་རེད། སློབ་གྲྭ་དེར་ཡོང་མཁན་གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་སར་
ཡོད་པའི་སློབ་ཆུང་གསུམ་གྱི་སློབ་ཚུལ་ལ་སྟུག་རེད། སློབ་གྲྭ་དེར་སློབ་འབྲིང་དམའི་མ་འཛིན་གྲ་ནས་མཐོ་རིམ་འཛིན་གྲ་བར་ཡོད་ཅིང་། དགོ་
ཆན་གྱི་དཔུང་ཁག་ཡང་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། བོད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་གནང་མཁན་དགོ་ཆན་བོད་པ་ལུང་(ཉ་ལམ་མང་ཆེ་བ་བོད་རྒྱུད་པའི་སྐབས་དགོ་ཆ་
སྡེ་ཁག་དང་སྡེར་གྱི་སློབ་གྲྭར་སྦྱོང་སྡོང་མཁན་གྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྟེ།) དེ་མིན་སློབ་ཚན་གཙོ་བོ་ཁྱིད་མཁན་གྱི་དགོ་ཆན་ཆང་མ་རྒྱ་ནག་ནང་མཐོ་རིམ་
སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཐོན་པའི་རྒྱ་མི་ལ་སྟུག་ཡིན་པ་རེད། འགཞུགས་ད་དུང་རྒྱ་ནག་ནང་གི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགོ་ཆན་ཡང་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཆོ་སྤྱི་
ཁུངས་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་ཡང་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་བོད་ནང་རྒྱ་ལུང་བཏང་པ་རེད། ཡིན་ནའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ནི་གྲུང་
ཁུ་ཆོག་མས་པ་རང་གི་བྲིལ་བསྐྱགས་འོག་ཕྱགས་བསམ་རིང་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་བཅངས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་ས་གནས་ཁག་ནས་བོད་དུ་ཡོང་བ་ལ་
སྟུག་ཡིན་པས་དཔེ་གང་སྲུང་ནི་དེ་ཆོའི་གས་ཀྱི་མི་ཞིག་རེད།

དཔེ་གང་སྲུང་ནི་བོད་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས་གནད་འགག་ཅན་གྱི་མི་སྟེ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་
བརྗེ་འགོ་ཚུགས་ཅིང་ལ་དམ་བས་གསུང་སྒྲུབ་གནང་ན་ལ་ལན་ཞུ་མཁན་མང་ཟེར་བ་ལྟར་དུས་དེ་ནས་བཟུང་མཆོངས་ཐེངས་གཅིག་ལ་འཕོ་འགྱུར་
ཆོད་དཔག་དཀའ་འདི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གར་སྟེགས་སྟེང་འཛིགས་ཏེ་དུས་ལུན་ལོ་ལས་བསྐྱད་ཡོད། ཁོང་ནི་རྒྱུད་པ་བཞི་ཅུ་གཏོར་གཏོར་བར་སློབ་ཚུལ་
སྡེ་ཁྱིད་བྱེད་མཁན་གྱི་དགོ་ཆན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ལྷ་སའི་ཤོག་ཁག་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གྱེན་ལོག་ཤོག་
ཁག་(མིང་ཆ་ཆང་ལ་ལྷ་སའི་གསར་བརྗེའི་གྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་དེའི་ཁ་གཏད་ཤོག་ཁག་གི་མིང་མདོར་བསྐྱུས་ལ་མཉམ་
འབྲེལ་ཤོག་ཁག་དང་ཡང་དེའི་མིང་ཆ་ཆང་ལ་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་མཉམ་འབྲེལ་ཆོག་མས་པའི་གསར་བརྗེའི་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་གྱི་ཡོད།)གི་
སྤྱི་ཁབ་བཀོད་འདོམས་པ་ཡིན་པས་དུས་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སྡོང་བའི་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཡང་ན་རྒྱ་མི་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཆང་མས་སྐད་
གསུང་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཁབ་བཀོད་འདོམས་པ་དཔེ་ཟེར་བ་དོ་མ་ཤེས་མཁན་ཉ་ལམ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། རྗེས་ལ་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་གསར་བརྗེ་ལྷ་ཡོན་
ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞིན་པའི་གོ་གནས་ཟེན་ནས་བསྐྱད་སྡོང་ཡོད། (ད་ལྟའི་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གཞིན་པའི་གོ་གནས་དང་མཆོངས་
ཀྱི་ཡོད།) ཡང་གོ་གནས་འདིའི་དབང་གིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཐུག་སྤྱིལ་སྐབས་བཙོན་ཁང་ལ་འང་ཆུད་པ་རེད། ལོ་རབས་བརྒྱད་བཅུའི་
དཀྱིལ་ཅིང་ནས་མཁས་དབང་གི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་གནས་སྡོད་བྱས་ཡོད།

ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་ཅང་སྤུ་ཡང་གཏོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ལོར་ཉ་ལུང་དགོ་ལོས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་ཏེ་ལོ་འདིར་རང་འགུལ་རང་བོད་ལ་སྦྱོང་
རྒྱུའི་རེ་སྒྲུབ་ཞུས་པ་བཞིན་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་རྒྱ་ཡིག་དགོ་ཆན་ལ་ལས་བཀོས་བྱས་ཏེ་སློབ་ཚུལ་ཆོའི་ཁྱོད་ཁོང་ལ་སྟུན་གསུང་ཡོད་པས་དེ་ཡང་
ཁོང་གིས་ལྷ་སར་དམར་སྲུང་དཔག་དང་གྱེན་ལོག་ཤོག་ཁག་བཅུགས་ཐུབ་པའི་མ་ཅུ་འདི་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་གུས་མོས་ཁོང་གི་སར་
ཐེངས་གཉིས་སྦྱོང་པའི་སྐབས་དགུང་གངས་ཐུག་བཅུ་ལྷག་ཅིང་ལ་སོན་པའི་ཁོང་ནི་ད་དུང་ལྷ་སར་གནས་ཐུས་ཐོག་ཀྱས་ཡོལ་ཞུས་ཟེན་ཡོད་རུང་
ལྷ་མཐུད་བོད་སྦྱོངས་སྤྱི་ཆོག་མས་ཆན་རིག་ཁང་ནས་བསྐྱར་དུ་ལས་གནས་ཐོག་གཏད་ཞུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིད་གཞུང་གི་རྣམ་གངས་ཁག་ཅིག་གི་ཞིབ་འཇུག་
འགན་འཁུར་འཁུར་བཞིན་འདུག ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་གཞུགས་སྐབས་དེ་སྤྱི་ལྟར་མེད་ནའང་དཔེ་གང་སྲུང་ཁོང་གི་ཆ་ལུགས་ནི་དེ་སྟེན་
ནང་བཞིན་ཡོད་པ་སྟེ་ཞུ་མོ་ཨོག་ཞུ་དང་མིག་ཤེར་རྒྱལ་པ། དེ་བཞིན་གྲུང་མན་གྱི་ཆས་དེ་རང་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གི་ཞི་ཞིང་དུལ་པའི་སྦྱོང་རྒྱལ་
དེས་དེ་དུས་རྗེས་ཉམས་རྗེ་ལྟར་ཆེན་པོ་ཡོད་ལུགས་མི་མང་པོས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་གནས་འཆར་སྤང་དུ་ཡོང་མི་ཐུབ། ང་ཆོ་པན་ཚུན་
སྐད་ཆ་བཤད་འགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ཁོང་ལ་ལྷ་དུས་ང་ཆོས་རྟག་ཏུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་ལ་ལྷན་པའི་སྐམ་པོ་དང་སྤྱིང་པོ།
ཞི་དུལ་གྱི་རིགས་ཤིག་ཆོར་སྤང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ག་ལེར་ག་ལེར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཏེ་དེ་སྤྱིད་གཞིན་ཏུ་དང་དར་མའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོང་རྒྱལ་གཤིས་
རྒྱུད་འགཞུར་མདོན་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཁོང་གི་སྐད་གདངས་ཡང་རིམ་བཞིན་དུག་པོ་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱོ་འཆབ་ཀྱི་ལྷ་སྤངས་ཤིག་མདོན་གྱི་ཡོད་པ་ནི་

པལ་ཆེར་ང་ཚོའི་སྐད་ཆའི་བརྗོད་གཞི་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེར་ཐུག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ས་རེད། མ་གཞི་ཁོང་གིས་སྐབས་རེ་སྐད་ཆ་
ཚུ་རྒྱག་པ་བཞིན་རྗོགས་རྒྱ་མཐོང་བར་བཞད་ཀྱིན་བཞད་ཀྱིན་སློ་བུར་དུ་གཉིད་ལས་སད་པ་ལྟར་སྐད་ཆ་བཞད་མཚམས་བཞག་པ་དང་སེམས་
མཐོང་གིས་གད་མོ་བགད་ཀྱི་འདུག ཡིན་ནའི་དེ་མ་ཉིད་དུ་ཁོང་ནས་ཁོ་སྤང་གི་དུས་སྐབས་ཤིག་དང་རུང་བའི་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་སྟེང་ཡོད་
དུང་དེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་བོད་ཆགས་ཀྱི་ཁེངས་པའི་དེ་སྤེའི་འགྱུར་ལྟོག་གི་གནས་ཚུལ་བྱུང་རིམ་ལ་བྱིར་བལྟས་བྱས་སོང་།

དེའང་ལྟ་སར་དམར་སྤང་དམག་ཐོན་པའི་སྐོར་ལ་ཁོང་གིས་ཆོག་ཐག་ཆོད་པོས་བརྗོད་དོན་ལ།

བོད་ཀྱི་ས་གནས་སུ་དམར་སྤང་དམག་བཅུགས་པ་འདི་ནི་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ལས་དོན་ཞིག་རེད། སྐབས་དེ་དུས་སློབ་ཐུག་ཆོས་
གང་འབྲེད་དགོས་མིན་པལ་ཆེར་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་དེ་དུས་གྲས་པ་ནི་སློབ་འབྲིང་གི་(ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སྐབས་བདེའི་མིང་)དག་ཀྱན་
གཞོན་སྤྱི་ཤིང་ཤིང་ཡིན་པ་དང་དེའི་ལྷགས་རྒྱུ་ཡང་ཐུན་བྱ་བྱུང་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ང་རང་ནི་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་འགན་འཁུར་བྱེད་
བཞིན་པ་ཡིན། གང་ལྟར་དམར་སྤང་དམག་གི་སྤྱི་ཤིང་ཤིང་གི་གང་སྤང་བཅུགས་པ་རེད། ཡིན་ནའི་ཞིབ་ཐུའི་དུས་ཆོད་ག་དུས་ཡིན་མིན་
གསལ་པོ་ཞུ་ཐུབ་མ་སོང་། པལ་ཆེར་བརྒྱུད་གཅིག་བརྒྱུད་(མའོ་ཅི་དུང་གིས་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡ཆོས་༡༩ཉིན་གནས་བདེ་སློ་
མའི་ཐང་ཆེན་གྱི་ཡང་སྤེང་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་ཁག་གི་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་ཐུག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དམར་སྤང་དམག་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱ་
ཅམ་ལ་མངལ་འབྲུད་བྱས་པ་དེར་ཟེར་གྱི་ཡོད།) རྗེས་ལ་བཅུགས་པ་རེད།

ཐོག་མར་དམར་སྤང་དམག་ཆང་མ་སློབ་ཐུག་ཤིང་ལྟ་སར་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་ནག་ལ་ཆང་མ་སློབ་འབྲིང་སློབ་ཐུག་ཡིན་པས་རེད། ལྷ་
ས་སློབ་འབྲིང་གི་འགོ་ཁྲིད་མཁན་གྲས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆོག་དགེ་འོས་སློབ་གྲུའི་(བོད་ལྗོངས་དགེ་འོས་སློབ་གྲུའི་མིང་མདོར་
བསྟུས་)འགོ་ཁྲིད་མཁན་ནི་མིང་འདོགས་ལ་མི་མི་ཟེར་མཁན་གྱི་བོད་པ་དག་ཀྱན་བྱ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྔོན་ངས་དགེ་འོས་སློབ་གྲུ་སློབ་ཁྲིད་
བྱེད་སྟེང་ཡོད་པར་བརྟེན་པན་ཚུན་རྒྱས་མངའ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁོང་ཆོས་པའི་སྐད་ཆར་ཉན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་གཞི་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཆགས་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་དམར་སྤང་དམག་དར་བཅོ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་གང་སར་དམར་སྤང་དམག་གིས་ཁེངས་ཡོད་
པ་དང་མང་ཆོགས་ནང་མང་ཤོས་ཆགས་ཡོད་ལ། ལས་ཁུངས་ནང་ལ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། འདི་ནི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ནས་བཀའ་ཁྲུང་
ཐེངས་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཆང་མར་གཡོ་འགྲུལ་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

དམར་སྤང་དམག་གིས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རྗེང་གཏོར་བཞེའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་གནད་དོན་འདི་ཆོར་བ་རྗོན་པའི་བརྗོད་གཞི་ཞིག་
ཡིན་པ་དང་གནད་དོན་གཞན་ཐོག་བྲན་ཤེས་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད་པའི་དཔེ་གྲང་སྤང་ནས་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ལམ་ཅམ་མ་གཏོགས་ལན་
འདེབས་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག

དེའང་ང་ཚོས་ཆེད་མངགས་དགོན་ཕྱེ་གཏོར་བཞིག་གཏོར་རྒྱུའི་ཆེད་སྦྱོང་མེད་པ་དང་ང་རང་སྤྱིར་གྱི་དོས་ནས་ཀྱང་འདི་འབྲེད་
རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱེད་ཀྱི་མེད། རྒྱ་མཚན་ནི་དངོས་པོ་འདི་ནམས་རིག་དངོས་ཡིན་པས་སྤང་སློབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
དགོན་ཕྱེའི་ནང་གཏོར་བཞིག་བཏང་བའི་བྱ་སྦྱོང་འདི་གཙོ་བོ་མང་ཆོགས་དཔྱུས་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོས་དམར་སྤང་
དམག་ནང་མཉམ་བསྐྱེས་བྱས་ནས་ནང་ལ་འཇུག་ཡོད། དམར་སྤང་དམག་མང་ཆེ་བས་སྤྱི་ཐུག་ཐུག་མཁན་གྱི་མི་ཆོའི་གཞུགས་པའི་སྤེང་

སྐྱར་ཡིག་སྐྱར་ནས་ཁོང་ཆོའི་བྱ་སྡོད་འདི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཚེངས་དང་ཡིན་པ་བརྗོད་སྐབས་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་སྐྱ་
བྲག་ལུལ་མཁན་ཆོ་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་སྐབས་དེ་དགོན་སྡེའི་ནང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བར་འགྲོ་མཁན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་རྩིང་པ་བཞི་
གཏོར་བར་འགྲོ་མཁན་ལ་རྩིས་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའི་དམར་སྤང་དམག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན་དགོན་པ་གཏོར་བར་སྦྱོད་ཀྱང་གང་བྱུང་གིས་
གཏོར་གྱི་མེད། སེ་རུ་དགོན་པའི་ཉེ་འགྲམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་རྩུང་རྩུང་ཞིག་ལ་ང་ཆོས་གཏོར་བར་འགྲོ་སྐབས་ཆང་མར་དེ་དེ་བཞིན་
ཐོ་བཀོད་བྱས་པ་ཡིན།

གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་དེ་དུས་དངོས་གནས་བྱས་ན་ནང་ལ་བསྐྱད་པའི་དུས་ཆོད་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱན་རིང་པོ་མ་རེད། དེལ་
བསྐྱགས་ལས་ཁུངས་ནས་མི་སྣ་མངག་གཏོང་བྱས་ཏེ་ང་ཆོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དྲུག་ནས་དེར་སྤང་སྦྱོབ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བྱིན་བཏང་
འདུག་ཟེར་བརྗོད་གྱི་འདུག་པས་ང་ཆོས་ལམ་སེང་གྱིར་འཐེན་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྗེས་ལ་གྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤང་
དམག་ནས་པལ་ཆེར་ཡང་བསྐྱར་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ས་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་ང་ཆོ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་འཇུག་ནས་ལག་བཟོ་དེ་ཙམ་
འཕྲང་རྒྱ་མ་བྱུང་། མགྲོགས་པོ་སྤྱི་ལ་ཐོན་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱི་དྲུག་གའོ་ནས་སྒྲོག་འཐེན་ཞིག་བཏང་ཡོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཡིན་པ་རེད།
སྐད་ཆ་བྲང་པོ་བཤད་ན། དམར་སྤང་དམག་ཆོ་ཁ་ལ་ཉན་པོ་ཡོད། ཆང་མར་གསལ་པོ་བཤད་པ་ཡིན་ན་གང་ཡང་མེད། སྐབས་དེ་དུས་
གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཤེག་སྐད་བྱ་བཏང་ཞིང་། ཡིན་ནའི་ཆ་ཆང་གཏོར་མེད་པས་རྩོ་པོ་ཤུ་ལྷུ་སྤྱི་ལྷུ་འབྲུག་གཅིག་བྱ་ལྷག་ཡོད་པ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

ཀྱའོ་ཨོན་ལེ་ཡིས་བཏང་བའི་མཇུག་སྟོན་འདི་ཞིབ་སྒྲུ་མི་འདུག་སྐད་ཆ་དེས་པ་བརྒྱུད་ཤེས་གསལ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཤེག་གཏོར་
རྒྱར་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་བྱིན་ལས་དེ་མིན་དགོན་པ་གཞན་ནམས་བཀག་འགོག་བྱ་དགོས་པའི་གསུང་སྤྱི་ལྷུ་མི་འདུག་

བཙུ་གསུམ་(གསང་མིང་)ཁོང་ཉང་སངས་བའི་སྟོན་ནས་རང་ཉིད་འབྲུ་པར་སྟེང་ནས་ངོ་ཤེས་སོང་། [འབྲུ་པར་དེའི་ཐོག་](#)ཆང་མ་མཉམ་དུ་བརྒྱབ་
པའི་འབྲུ་པར་སྟེང་སྟར་པ་དང་པོའི་གཡས་ཕྱོགས་གཟུགས་པོ་སྐམ་ཞིང་རིང་བ་དང་གོས་སྤང་སྟེང་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་བརྒྱབ་པའི་བྱ་མོ་འདི་ཁོང་
རེད་འདུག་དེར་ལྟ་དུས་སྟེང་རྗེ་པོ་དང་ངོ་ཆ་སྟོན་མདོག་ཁ་པོ་འདུག་ལ་སྟོབ་སྤྱག་གཞན་དང་མི་འབྲུ་པར་དཔུང་པར་དམར་སྤང་དམག་གི་དཔུང་
རྒྱགས་མེད་པ་དང་ལག་པར་གདུང་དམར་པོ་འབྲེར་མེད་པར་ཁོ་མོ་གཅིག་བྱར་བྱས་པ་ལྟར་འདུག་

བཙུ་གསུམ་(གསང་མིང་)གྱིས་བརྗོད་པར་དེའི་སྐབས་སྤྱི་ཁུངས་ཡག་པོ་མེད་པའི་བྲིམ་ཆང་གྱི་ཕྱ་གྲུ་ཆང་མ་དམར་སྤང་དམག་ནང་ཞུགས་
ཆོག་གི་མེད་པ་མ་ཟད། དེ་དུང་གདུང་དམར་པོ་འབྲེར་བའི་དབང་ཆ་ཡང་མེད་པ་རེད།

གདུང་དམར་པོ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱགས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ལྷགས་གདུང་ཅེ་རྫོ་པོ་མེད་པ་ཞིག་བསྐར་བ་དང་། དེ་དུང་སྤྱི་དམར་པོ་རྟོག་ཙམ་དཀྱིས་ཏེ་
གནམ་བས་གྱི་མཚན་ཆ་ནང་བཞུག་བཅོས་ཡོད། དེང་སང་བལྟས་པ་ཡིན་ན་ཅེད་ཆས་ལྟ་བུ་རེད། ཡིན་ནའི་སྐབས་དེ་དུས་བསད་མས་གཏོང་བའི་
བྱས་པ་ལྷན་མེད་ཀྱང་དེའི་མཚན་རྒྱགས་རང་བཞིན་ནི་བེད་སྡོད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་བཤད་ཆོག་དེ་ལྟ་བུར་ཁྲན་ཆོགས་པའི་གྲར་
སྦྱོད་དམག་མི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་གསར་བརྗེའི་རྟོན་གཞིའི་ཁུལ་ཟེར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་གྲོང་གསེབ་ལ་གདུང་དམར་པོ་འདི་བཞུག་གསར་
སྤྱིས་གྱི་དམར་པོའི་སྤྱི་དབང་སྤང་སྦྱོབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་མཛེས་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་རྒྱགས་ཤིག་རེད། དེ་དང་སྟེ་དར་དམར་པོ། དཔུང་

རྟགས་དམར་པོ་བཅས་ནི་དོན་སྤྲིང་མི་འདྲ་བའི་མཆོན་རྟགས་དང་གཅིག་པ་རེད། མཆོན་རྟགས་དེའི་རིགས་ཐོགས་སྒྲིལ་དང་ན་དམར་པོའི་རྩེ་ས་
ལུས་འཛིན་མཁན་ལ་འགྱུར་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་གཅིག་གི་གྲལ་རིམ་འབྱུང་ཁུངས་ཟེར་བར་དམིགས་བསལ་གྱིས་ནན་བཤད་
བྱེད་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྩེའི་དུས་སྐབས་ལ་འཆར་ལོངས་བྱེད་བཞིན་པའི་ན་གཞིན་གྱིས་བ་ཆོར་མཆོན་ནས་བཤད་ན་གཏུང་དམར་པོ་
གཅིག་ཐོབ་དང་མི་འཐོབ་འདི་གསར་བརྩེའི་དབྱུང་ཁག་ནང་ཚུད་དང་མ་ཚུད་ཀྱི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དམར་སྒྲུང་དམག་ནང་ཞུགས་མི་ཆོག་པའི་དེ་སྤེའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་སྐབས་དེ་དུས་བཙུ་གསུམ་(གསར་མིང་)གྱི་བསམ་བཤེས་ནང་ཁ་ཁ་སྒྲིངས་
པོ་དང་རང་ཉིད་གཉའ་ཁུངས་ལོ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་སེམས་ནང་ཡུན་རིང་འཆར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱུང་། དེའི་སྐབས་ཁོང་ནི་ལྷ་ས་
སློབ་འབྲིང་གི་དམའི་མ་བྲལ་བྲལ་འཛིན་གྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ལོར་དམའི་མ་སློབ་འབྲིང་ཐོན་མཁན་)སློབ་བྲལ་དང་ལོ་བཙུ་བདུན་ཟེན་གྱི་ཡོད་པ་
རེད་འདུག་རང་ཉིད་ཉེ་འཁོར་གྱི་སློབ་གྲོགས་མང་པོ་དམར་སྒྲུང་དམག་ནང་ཞུགས་པ་མཐོང་དུས་ཁོང་རང་གི་སྤྱི་ཁུངས་ཆོང་བ་ཡིན་པའི་བསམ་
སྒྲིལ་ཁུངས་པོ་དེ་སྒྱུར་ཐབས་བྲལ་བས་དངོས་གནས་མགོ་ཡར་བཀྲགས་བྱུང་ཡས་མེད་པ་རེད། ཁོང་གིས་བྲན་གསོས་པར་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་
བར་འགོ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་མོ་དེར་སློབ་གྲུས་སྤྱུལ་སློང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་སོང་། རྒྱ་ཡིག་དགོ་ཆུན་དའོ་གར་སྒྲུང་གིས་ཆོག་ནན་ཞིང་དོ་སྒྲུང་
ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ཆང་མར་སློ་སློ་འབྲེད་པའི་ངང་བརྗོད་དོན་ལ། ང་ཆོ་དམར་སྒྲུང་དམག་གི་དཔལ་ལོ་ཆུང་ཆུང་ཆང་མ་ནི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་གྱི་བྱ་
བྲལ་རེད། ཡིན་ནའི་ང་ཆོས་ཁྲིམ་ཆང་སྤྱི་ཁུངས་ཡག་པོ་མེད་པའི་སློབ་གྲོགས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱ་རྒྱ་མེད། མི་གཅིག་གི་ཁྲིམ་ཆང་གི་སྤྱི་ཁུངས་ནི་
གདམ་ཀ་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་རུང་། འགག་ཅ་ནི་ཁོ་བ་ཆོའི་ལངས་སྤྱོགས་དང་ནས་འགྱུར་ལ་བྲལ་ཡོད། དེ་གདམ་ཀ་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། བྱས་
ཅངས་དེ་ཉིན་གྱི་ལས་འགུལ་ནི་སློབ་བྲལ་མི་རེ་རོ་རེར་དབྱེད་སྤུར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པས་ཁྲོད་ནས་གསར་བརྩེའི་སྤྱོགས་སྤྱུ་ལངས་
དང་ཡང་ན་གསར་བརྩེར་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱོགས་སྤྱུ་ལངས་ཡོད་པ་དེ་སང་ཉིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ལྷ་རྒྱ་རེད་ཅེས་བརྗོད་སོང་།

སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་ནང་སྤྱི་ཁུངས་ཁྲིམ་ཆང་ཡག་པོ་མེད་པའི་སློབ་བྲལ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནི་སྤྱི་བྲག་དང་གཞིས་ཀའི་བདག་
པོ། ཆོང་བ་བཅས་ཁྲིམ་ཆང་གི་བྱ་བྲལ་སློབ་གྲུར་གཏོང་རྒྱ་ནི་སྤར་ནས་རྒྱན་སྒོལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའི་གཤམ་འོག་མང་ཆོགས་དབྱུལ་
པོངས་ཆོ་འཆོ་ཐབས་སྤྱོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བྱ་བྱ་སློབ་གྲུར་གཏོང་རྒྱའི་རུས་པ་མེད་པ་རེད། བོད་བ་ཆོས་སྤྱི་བྱ་དགོན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་
སྤེར་གྱི་སློབ་གྲུར་བཏང་ཉེ་སྒོལ་རྒྱན་གྱི་སློབ་གསོ་སྤྱོད་སྐབས་འདི་རྒྱན་འཛིན་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་མི་རིགས་ལས་བྱེད་པ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་ཟེར་བའི་
དམིགས་ཡུལ་དང་མིང་གི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་གོང་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་ལ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་སློབ་བྲལ་སྤྱི་ཁུངས་གང་འདྲ་ཡིན་རུང་། ཆང་མར་
ཟླ་བ་རེར་གཞུང་ནས་དབྱུལ་རྩ་ཡང་སྤོར་སྤུམ་ཅུ་རེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་བབ་དང་འདྲ་བར་མི་འདི་གལ་ཉེ་ཁྲིམ་ཆང་
གི་སྤྱི་ཁུངས་ཡག་པོ་མེད་ན་ཉན་ཉན་སྤྱོགས་གཞན་ཞིག་ནང་བཙུག་རྒྱ་རང་རེད་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཁོང་ཆོའི་སློབ་བྲལ་གི་དུས་སྐབས་དེ་ནག་
ཁུངས་ལྷ་བྱར་བྱུར་ཡོད། དཔེར་ན་སྤྱི་ཁུངས་ཆོང་པའི་ཁྲིམ་ཆང་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་རྩོ་བོ་ལགས་ཟེར་འབྲུག་ནང་ཞུགས་(འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་
ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་ལྷ་སར་བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་གྱིས་རང་དབང་སྤེར་ལངས་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་བ་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་དམག་དབྱུང་བཏང་ཉེ་བྲག་གཞོན་བྱས་པ་འདི་ལ་གསར་བརྩེར་ངོ་ཚྏ་ལ་གྱི་ཟེང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་བཏང་བ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཡང་དེར་ཟེང་འབྲུག་
སྤྱོད་འཇགས་ཞེས་མིང་སྐབས་བདེ་འཁོད་ཀྱི་ཡོད།)གནང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ལྷ་སྐབས་མི་འདྲ་བཟུང་སའི་དམའི་མ་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་བྲལ་ཆོ་རྟོག་
གྱིས་སློབ་དཔ་ནང་བཀོད་པའི་གཡོས་སྤྱོད་ལས་འདྲ་གཞུགས་རི་མོའི་ཐོག་ཨ་རིའི་དགོད་བྲོའི་རྒྱུ་གར་མཁས་ཅན་གྱི་ལོ་སྤྱོད་ལིན་(Charles
Chaplin)གྱི་ལྷ་མོ་བྲིས་པར་བརྟེན་སློབ་གྲོགས་གྱིས་འཛིན་གྱི་དགོ་ཆུན་ལ་ཅིས་སྤྱོད་པ་རེད། འཛིན་གྱི་དགོ་ཆུན་འདི་ཡང་གྲལ་རིམ་ཡག་པོ་
མེད་པའི་བོད་པའི་དགོ་ཆུན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་གསར་བརྩེའི་སེམས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོ་བས་གནད་དོན་འདི་ཅ་དོན་དང་
ལངས་སྤྱོགས་ཐོག་ལ་བསྐྱལ་ནས་ཆོ་རྟོག་གྱིས་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་ལོ་གྲལ་རིམ་གྱི་འཁོན་འཛིན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཉེ་ཁོང་ལ་

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་པ་འདྲུ་ཆོག་པ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ངོས་མེན་ཡི་གེ་གིས་བརྒྱག་པར་བརྟེན་མོ་ངོ་བརྒྱ་གསུམ་
ལས་མོན་མེད་པའི་ཆེ་དོར་སྒྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་ཐབས་བྲལ་ནས་ཐ་ན་རང་གི་སྒྲུབ་སྒྲུའི་བསམ་སྒྲེ་ཡང་འཁོར་སྒྲུབ་ཐོས་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་
༡༩༤༤ལོའི་ནང་སྤེལ་བྱས་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་གྲིབ་ནག་དེ་ལོ་ན་ཆུང་པའི་སྟོན་པའི་རྩོད་སྟོན་ལྷག་མང་པའི་གསུགས་པའི་ཚོགས་དཀྱིག་ཡོད་པ་རེད།

གྱུ་ཡོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་རྒྱ་བ་བསྐྱད་པ་བར་ལྷ་ས་སློབ་འཁྱིལ་ནི་རྒྱ་རྒྱ་སློབ་ལྟས་ཁོད་ལས་ལུགས་ལག་བརྟར་བྱས་ནས་སློབ་ལྟར་ཁོན་
 འཛིན་གྱ་ ༡༩ ཡོད་པ་དང་། (མཐོ་རིམ་འཛིན་གྱ་གསུམ་དང་དམ་འཛིན་འཛིན་གྱ་དགུ་)ཁོན་སློབ་ལྟ་གྱ་ ༣༩༠ ཅམ་ཡོད། དེ་མིན་རྒྱུ་ཁག་ནས་བསྐྱས་
 བའི་གྱུ་ཁྱུངས་དབྱེ་ཡོད་པ་གྱུ་སློབ་ལྟ་གསུམ་པ་ ༩༠༠ ཅམ་ཁྱུངས་སློབ་ལྟར་ཁོད་བཅུག་ཡོད། སློབ་ལྟར་རྒྱ་མིའི་སློབ་ལྟ་བསྐྱེ་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་དགེ་ཞུན་དང་ལས་བཟོ་ ༥༥ ཡོད་པ་ནམས་དང་མཉམ་རྒྱ་ཟ་ཁང་གཅིག་ནང་ཁ་ལག་ཟ་རྒྱའི་སློབ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པའི་སློབ་ལྟ་ལས་
 དམིགས་བསལ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་ཁྱེས་ཨ་ཉིན་གནས་གཤིས་དྲུངས་ཤིང་ཉི་ཤོད་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་ཞོགས་པ་སྐྱ་པོ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་པོད་ནང་
ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་ཆོས་རྩ་དང་འཁར་རྩ་བརྟུངས་ནས་སྐྱ་ས་སློབ་འཁྱིར་དུ་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་བསྐྱལ་བར་
སླེབས་སོང་བས་འདི་ནི་སྐབས་དེ་དུས་དར་སྤེལ་ཆེ་པོས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་བྱ་སྡུག་ཁག་ཅིག་རེད། དེ་རྗེས་ས་ཁུལ་གྱི་མང་ཆོགས་ནས་གཙོ་པོ་
བྱས་པའི་སྐྱ་སའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ཏུར་བཙོན་ཅན་ཚུད་པའི་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡང་རྗེས་ཟེན་པ་སླེབས་སོང་། སྐྱ་ལུགས་ཆེ་བའི་སློབ་གྲུའི་རྒྱ་
བསྐྱགས་ནང་རྒྱ་ཡིག་དགེ་ཤན་གས་རྒྱང་དབྱེས་ཀྱིས་སྤྲད་གསར་མཐོན་པོས་དམར་སྤང་དམག་དཔལ་ལོ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་གསར་བརྗེའི་དགེ་སློབ་ཆེན་
མ་ལུས་ཅལ་ཐང་ཆེན་ཐོག་རྩ་རྒྱར་སྤྲིག་དགོས་པ་བརྗོད་སོང་བ་དང་དེ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ཆ་ཆ་ཏུར་ཏུར་དུ་འཕར་བའི་མེ་མྱེ་
དག་པོ་དེ་པོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་ཁུག་ས་གནས་གང་སར་ཁུབ་པའི་མན་ལྷེལ་དམ་བཅས་ཞག་པའི་འཕོད་ཆོག་གི་སྤྲད་སྐྱ་དེའི་རྗེས་སློབ་གྲུའི་དགེ་
སློབ་ཡོངས་དང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ཏུར་བཙོན་ཅན་མཉམ་དུ་གྲལ་སྤྲོད་པའི་རྩ་རྒྱར་སྤྲིག་ནས་གསར་བརྗེའི་སྐྱ་གནས་བཏང་ཏེ་སྐྱ་སའི་གྲོང་
ཁྱིམ་ནང་སྡོད་པ་རེད། ཆང་མས་བཤད་ཡག་ལ་སྐབས་དེ་དུས་སྐྱ་ས་སློབ་འཁྱིར་ནས་གཙོག་ལག་ཁང་བར་གྱི་ལམ་ཐག་ནི་ད་ལྟ་ལས་རྒྱང་ཐག་རིང་
བ་མངོན་གྱི་ཡོད་པས་འདི་པལ་ཆེར་ད་ལྟ་ནང་བཞུགས་ལམ་བར་ལ་ཆོང་ཁང་དང་ཁོམ་རུ་འཁྱལ་པོ་དེ་ཆོ་མེད་པའི་དབང་གི་རེད། ལམ་བར་ལ་ལྷང་
མ་ལྷང་ཐང་ཐང་ཡོད་པ་དང་གྲེ་རགས་ཀྱི་ཆུ་ནི་མེ་ར་དགོན་པའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་མཚོ་པོའི་སྤྲོད་ནས་རྒྱག་ཡོང་བ་དེས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱང་ངོས་ཀྱི་ས་རྒྱ་
ཆེ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པའི་ས་དང་ཞིང་ཁའི་རྒྱང་བཅད་དུས་ད་ལྟ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་ཐབས་མེད་པ་རེད། རྩ་རྒྱར་གྱི་མདུན་ལ་དབྱང་རྟགས་དམར་པོ་
བཏགས་པ་དང་ལག་ཏུ་གཏུང་འཁྱེར་ཏེ་སློ་སློབ་མེད་སྤྱོད་དང་དཔལ་ལྷན་པའི་ངང་སྡོད་མཁན་འདི་དག་ནི་དམར་སྤང་དམག་དཔལ་ལོ་རྒྱུད་
རྒྱུད་ནང་ཞུགས་སྐབས་པ་དེ་ཆོ་རེད། མདུག་ཏུ་སྡོད་མཁན་ནི་གཞན་དང་མི་འབྲ་བར་ལ་ལས་དབྱང་བར་སློབ་གྲུ་ནས་སྤྲད་པའི་རྒྱགས་པ་འཁྱེར་བ་
དང་ལ་ལར་ལག་ཏུ་གང་ཡང་འཁྱེར་རྒྱ་མེད་པ་རེད། ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ནི་སྤྱོད་ཁུངས་དེ་ཅམ་ཡག་པོ་མེད་པའི་གསར་བརྗེའི་དགེ་སློབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་སློབ་གྲུག་རེད།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱོད་ལྟར་མེད་པའི་སློབ་སྒྲུབ་ཁག་ཅིག་དམར་སྤང་དམག་ནང་ཞུགས་སྐབས་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདྲ་བར་
འདྲིའི་ཐོག་སྤྱར་བ་དང་པོའི་དཀྱིལ་ལ་སྟོན་བྱང་ཁ་དཀར་ཙམ་གྱིན་པའི་བྱ་མོ་དེ་མཐོ་རིམ་དྲུག་དྲུག་འཛིན་གྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོར་མཐོ་རིམ་སློབ་

འབྲིང་ཐོན་མཁའ་)སློབ་སྒྲུབ་རེད། ཁོང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆང་ནས་ཡིན་པས་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་བྱས་ན་དམར་སྤང་དམག་གི་

དབྱུང་ཉགས་བཏགས་ཡག་མེད་པ་མ་ཟད་ལག་བར་གདུང་ཡང་འབྱེར་རྒྱ་མེད་པ་རེད། སྤྱར་བ་དང་པོའི་གཞིགས་གཡོན་ནས་རྩིས་པའི་ཨང་

གསུམ་པའི་བྱ་མོ་འདི་ཁོང་གི་གཞུང་མོ་རེད། ཁོང་ཡང་དམར་སྤང་དམག་ཅིག་རེད་འདུག ཡང་དཔེར་ན་འདྲ་བར་འདྲིའི་སྤྱང་དམར་སྤང་དམག་གི་

མོ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་ཁྲུངས་ཚོང་པའི་བྲིས་ཚང་ཡིན་པར་བརྟེན་དམར་སྤྱང་དམག་ནང་ཞུགས་སྐྱུའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་ཚོ་དང་
འབྲ་བའི་མི་ཁག་ཅིག་ལ་ཆེད་མངགས་མིང་ལ་མངམས་དག་གི་བྱ་སྤྱག་ཟེར་མིང་འབོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མངམས་དག་ནི་མངམས་དག་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་
ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ་སྤྱིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་བྱ་ཡུལ་རིགས་ནག་པོ་ལྟ་ཟེར་བའི་(རྒྱ་ནག་ནང་ས་བདག་དང་ཞིང་པ་སྤྱག་པོ། གསར་བརྗེར་ངོ་ཚྭ་ལ་
བ། མི་ངན། གཡས་སྤྱོད་པ་བཅས་དབྱེ་བ་བྱེ་ཡོད།)ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད། བཤད་སློལ་ལ་རྟིང་གཏོར་བཞིའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བའི་སྐབས་
མདུན་གྱི་རུ་སྤར་ཁོང་མངམས་དག་གི་བྱ་སྤྱག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བསམ་སྒྲོར་བསྐྱར་བཀོད་གཏོང་བའི་ཆེད་མངམས་དག་ཆེན་པོ་
གསུམ་གྱི་རྗེས་ལྷལ་འཛིན་མཁན་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བྱས་རྗེས་བཞག་ནས་ནག་ཉེས་དག་ཐབས་བྱེད་དགོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མཉམ་དུ་རྒྱབ་པའི་འབྲ་བར་འདྲིའི་ནང་སྤར་བ་མདུན་གྱི་གཞོགས་གཡོན་ནས་ཅིས་པའི་ཡང་དང་པོ་གཟུགས་པོ་བྱེད་ཅམ་ལས་མ་ཐེབས་པའི་
མི་འདི་རྒྱ་ཡིག་དག་ཀྱི་ཆུ་ལས་རྒྱང་དབྱིས་རེད། ཁོང་ནི་སློབ་གྲུའི་གཞོན་ནུ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་པ་དང་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་དམར་སྤྱང་
དམག་ཐོག་མར་འཇུགས་མཁན་གྱི་གས་ཤིག་དང་། རྗེས་སུ་ཤེན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་གས་ཤིག་ཀྱང་རེད། ལོ་རབས་བརྒྱད་བཅུའི་
མཇུག་ལ་པ་ཡུལ་རྒྱུ་ཅན་ལ་ལས་སློབ་བྱས་རྗེས་ཆེ་ཐེ་མི་འདུག བཤད་ཡག་ལ་དག་ཀྱི་ཆུ་ལས་ཟེར་བ་དེས་ཐེངས་འདིར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་
མ་སྤྱོད་གོང་བྲིས་ཚང་སྐྱེ་ཁྲུངས་ཡག་པོ་མེད་པའི་སློབ་སྤྱག་ཁག་ཅིག་ཆེད་མངགས་འདེམས་སྤྱག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། མ་གཞི་བྱས་ན་དབྱང་
རྟགས་དམར་པོ་བཏགས་མི་ཆོག་པ་དང་གདུང་འབྱེར་མི་ཆོག་པའི་མངམས་དག་གི་བྱ་སྤྱག་དེ་ཆོའི་ནང་ནས་ཡང་འགའགས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་ཏུར་
བཅོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དམར་སྤྱང་དམག་ནང་ཞུགས་སྐབ་ཡོད། དམར་སྤྱང་དམག་ནང་ཞུགས་སྐབ་མིན་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
དངོས་གནས་དེ་འབྲ་རེད་དམ། དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ལས་སོང་མེད་ན་ཡང་དེའི་ནང་དོགས་གཞི་ཡོད་པའི་གནད་དོན་མང་པོ་དུས་
གཅིག་ཏུ་ཐོན་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ཅའི་ཕྱིར་དམར་སྤྱང་དམག་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་ན་དམར་སྤྱང་དམག་ནང་ཞུགས་སྐྱུར་ཏུར་བཅོན་མ་བྱས་པ་གང་
ཡིན་ནམ། གང་སྤར་བཅུ་གསུམ་(གསང་མིང་)རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་གསལ་པོ་བརྗོད་ཁག་པོ་རེད་འདུག

ངོ་ཤེས་པའི་ནང་ད་དུང་སྤར་བ་དང་པོའི་གཡོན་ངོས་ནས་ཅིས་ན་ལྟ་བུ་དང་བྱུག་པ། བརྒྱད་པ་བཅས་བྱ་མོ་གསུམ་པོ་ནི་རྒྱ་མི་རེད་ལ། དགོ་
ཀན་གཅིག་དང་དེ་མིན་གཉིས་ནི་དམའ་མི་སྤྱག་སྤྱག་འཛིན་གྲུའི་སློབ་སྤྱག་རེད།

གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་འབྲ་བར་འདྲི་ཉིན་མོ་དེ་རང་ལ་དག་སློབ་ཁག་ཅིག་མཉམ་དུ་རྒྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་མིན་གཞན་
ནམས་འབྲ་བར་འདྲི་རྒྱབ་སྐབས་མཉམ་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་འབྲ་བར་འདྲི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཤིག་མ་བཏང་གོང་དུ་རྒྱབ་པ་
ཞིག་མིན་ནམ། ཡང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཤིག་བཏང་ཟིན་པའི་རྗེས་འབྲ་བར་འདྲི་རྒྱབ་པ་ཞིག་མིན་ནམ་གང་སྤར་ད་ལྟ་བར་བཤད་སྤངས་
ཚང་མ་གཅིག་པ་ཞིག་རེད་མི་འདུག ཡིན་ནའི་འདྲི་གཡ་ཆེན་པོ་མ་རེད། གཡ་འགངས་ཆེ་ཤོས་ནི་འབྲ་བར་དེས་སྐབས་དེ་དུས་ལས་འགུལ་འདྲིའི་
ནང་ཞུགས་མཁན་ཚོར་བརྟེན་གཞུ་ཆེན་པོ་གང་འབྲ་ཞིག་བྱང་མིན་དེ་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཤེས་པའི་མི་དང་མཉམ་དུ་
འབྲ་བར་འདྲིའི་ནང་ཡོད་པ་མཐོང་དུས་ཡུད་ཅམ་རིང་ཏང་སངས་ཏེ་སྟོན་མའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་རིམ་བས་མིག་མདུན་འཁོར་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ཁོ་པ་ཚོ་གཞོན་ནུའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་ཕྱིར་གཏད་སློག་འདོད་མེད་པ་དེ་རེད། མི་ཞིག་གིས་རྟོག་འཛིང་གི་བསམ་སྒྲོལ་ཡུན་རིང་
བཏང་ཏེ་གཞི་ནས་ང་ཚོ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གང་འབྲ་བྱས་ནས་གཏོར་བ་རེད་དམ།

སྐབས་དེ་དུས་དངོས་སུ་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་པ་དང་མིག་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་སྤྱོད་མཁན་མི་ཁ་ཤས་ལ་གྲུས་མོས་ལྷ་ས་ནས་བཅའ་ཁྲིམ་ཞུ་བ་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ཐེངས་འདིའི་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ལ་གནས་ཚུགས་གསལ་བཤད་གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་བཅུ་གསུམ་(གསའ་མིང་)གྱིས་ང་ཚོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཟིམ་སྒོའི་འགྲམ་ལ་སླེབས་དུས་དང་ལྷན་བཞུགས་ཆེད་འདྲིའི་སྐྱབས་ལྷན་གྱི་འདུག་པས་ཁོ་བཞི་ཚོའི་གཟུགས་པོའི་སྒྲིབ་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་འབྱར་སོང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཟིམ་སྒོའི་ནང་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱང་མའི་སྐྱབས་ལྷན་ཐོག་འབྱར་ཅི་བྱགས་ཏེ་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་སྐྱར་སོང་བ་མ་ཟད་སྐྱབས་ལྷན་གྱི་དམར་པོས་ཞོར་ཏྲགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱབ་སོང་། དེ་རྗེས་གསུང་ཆོས་རྩ་བ་ལ་སྦྱོར་ནས་ཆོགས་འདུ་ཚུགས་པ་དང་དམ་བཅའ་ཞུགས་པ་རེད། ད་དུང་སློབ་གྲུའི་དེའི་བསྐྱབས་ཀྱི་ཁག་ནས་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པར་མཐའ་སྒྲོལ་ལ་ལྷ་མཁན་མང་ཆོགས་མང་པོ་འདུག ས་ཁུལ་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་ཆོས་ཀྱང་གར་སྟེགས་སྟེང་སྦྱོར་ནས་གཏམ་བཤད་བྱས་ཏེ་དེས་པར་དུ་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་ཆོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་ཡོད། དེའི་ཉིན་མོ་སློབ་སྤྱུག་ཆོས་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་མང་པོས་ནི་མ་ཉི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་གཏོར་བཞིག་བཏང་ནས་དེའི་ནང་གི་བྱངས་དང་དཔེ་ཆ་ཆང་མ་བཏོན་ཏེ་མེར་བསྟེགས་བཏང་བ་རེད། ཡིན་ནའི་སྐྱབས་ལྷན་གཏོར་བཞིག་དེ་ཅམ་བཏང་མེད།

ལྷ་སའི་ཉིན་གཏོར་བཞི་ཡི་ལས་འགུལ་སྤྱོད་པོས་སྟེལ་མཁན་ནི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་དང་དགེ་འཕེལ་སློབ་གྲུའི་དམར་སྤྱང་དམག་ནས་མེ་སྟེང་དང་པོ་འདི་སྤྱང་ཡོད་པ་ཁོང་གིས་ངོས་ལེན་བྱས་སོང་། འོན་ཀྱང་དེའི་གྲང་སྤྱང་གིས་བཤད་པ་བཞིན་ཁོང་གིས་གསལ་བཤད་བྱ་དོན་ལ། དེ་རྗེས་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་དེ་བས་རྩ་བའི་ཆེན་པོའི་ངང་འཇུག་སྟེལ་སོང་། ཁོང་གིས་བརྗོད་པར། དོན་དངོས་ཐོག་སློབ་སྤྱུག་དམར་སྤྱང་དམག་ཆང་མའི་བསམ་སྒྲོལ་ཏེ་ཅང་གི་སྟབས་བདེ་པོ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་བསམ་ཐོལ་མེད་ཀྱིས་གཙོ་འཛིན་མའི་དང་དཔུས་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པར་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་ཆོགས་ལ་རྒྱས་མང་མེད་པ་རེད། དེ་དང་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་ཆོར་འདྲ་ཡི་མེད། ཁོང་ཚོ་ཆང་མ་སྤྱི་ཆོགས་ཐོག་གི་མི་ཡིན་པ་དང་། མི་འདྲ་མིན་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སོ་སོའི་བསམ་སྒྲོའི་འདོད་ཚུལ་དང་སྐུལ་སྤོང་ཡང་གཅིག་པ་མིན། དེར་བརྟེན་དགོན་པ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་དང་ཁྱིམ་ཆང་སྟེགས་བཞེས་བྱས་པ། ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཐེར་བ་ལ་འཐབ་འཛིང་བཏང་བའི་སྐབས་རྒྱ་མ་རྒྱབ་མཁན་དང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མཁན། རིག་དངོས་དང་གསེར་དཔུལ་ཞོར་བའི་རིགས་བཅས་རྒྱ་འབྱེར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། སློབ་སྤྱུག་དམར་སྤྱང་དམག་ཆོས་ལས་ཀྱི་དེ་འདྲ་བྱས་མེད་པ་རེད།

རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་ཞིག་ནས་རྣམས་ཡོལ་ཞུས་ཐེན་པའི་རྒྱ་བ་(གསའ་མིང་)ནི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་མཐོ་རིམ་སྤྱུག་སྤྱུག་འཛིན་གྲུའི་སློབ་སྤྱུག་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་སློབ་སྤྱུག་དམར་སྤྱང་དམག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་རེད། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་རྒྱས་མང་ལས་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་གིས་བྲན་གསེས་བྱས་པ་འདི་རྣམས་ཅུང་ཞིབ་ཆགས་པ་ཡོད་པ་རེད།

གོང་གི་ཉིན་མོ་དེའི་དགོང་ཚོ་དམར་སྤྱང་དམག་གི་དམག་སྤྱི་ཁང་ནས་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་ལ་གོང་རིམ་གྱི་བསམ་འདུན་གཞིར་བཟུང་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཆོགས་སོང་། གོང་རིམ་ཐེར་བ་ནི་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་རེད། ཡིན་ནའི་མི་སྤྱི་འདྲ་ཞིག་གིས་བཀའ་ཁྲིད་བཏང་ཡོད་མིན་ངས་གསལ་པོ་ཞུས་མ་བྱུང་། བརྗོད་ཡག་ལ་ཉིན་གཉིས་པར་བར་སྒྲོར་ཁྲོམ་གཞུང་ཐོག་དེའི་བསྐྱབས་བྱེད་པར་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་མང་ཆོགས་ཆོ་ཡང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་དང་ད་དུང་ལག་པ་བཀུགས་མི་ཆོག་པ་དང་དངོས་པོ་གཏོར་བཞིག་གཏོར་མི་ཆོག་པ་བརྗོད་སོང་། སྐབས་དེ་དུས་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཞིག་གཏོར་དགོས་པ་བརྗོད་མེད་པའི་ཐོག་དེའི་བསྐྱབས་བྱེད་རྒྱ་ཁྲོལ་ཡིན་པ་བརྗོད་སོང་། དེ་ཆོ་ཆང་མ་བཤད་དུས་ཡག་པོ་ཡོད། ཉིན་གཉིས་པའི་ཞོགས་པ་ནས་མ་ལངས་གོང་ནས་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་མི་མང་པོ་སྟེལ་སོང་། ཡང་གྲོང་ཁྲེར་ཁོངས་ཀྱི་

གྲོང་མི་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་གཞིན་ཁུ་ཆོ་སློབ་གྲར་སླེབས་སོང་བས་པལ་ཆེར་མི་གངས་བརྒྱུ་ལྷག་ཙམ་འདུག་སྟེ་ལ་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་པ་དང་།
མཉམ་རུབ་བྱས་ཏེ་རུ་སྐར་སྤྲིག་ནས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་ནས་ཐོན་སོང་། སློབ་གྲུའི་དགོ་སློབ་ཡོངས་དང་ད་དུང་སློབ་ཐུག་གསར་བ་
བསྐྱེམས་པའི་ཁྱོད་མི་གངས་བརྒྱུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཐོག་གོང་གི་མི་དང་སློབ་ཐུག་བཅས་པ་ཆང་མ་བསྐྱེམས་ན་མི་གངས་སྟོང་ཐུག་ཙམ་
ཡོད་ས་རེད། ཡང་ན་དེ་ལས་མང་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད། དན་གསོས་པར་དེའི་ཉིན་ཉི་མ་ཆ་པོ་ཡོད་པ་དང་ལམ་བར་ལ་སྟོད་སྐབས་འབོད་ཆིག་ཀྱང་
སྟོགས་ཀྱི་འདུག།

གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོ་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དང་དེ་རྗེས་ཆོགས་ཆེན་
ཆོགས་སོང་། དགོ་རྒན་ཤས་ནས་གཏམ་བཤད་མ་ཆར་གོང་སྟོ་བྱར་དུ་ཟུང་བྱང་བྱང་བ་དང་མགོ་བཟུགས་ཏེ་ལྷ་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་ཐོག་སྟེང་ལ་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་པལ་ཆེར་གྲོང་མི་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་མང་ཆོགས་ཡིན་ས་རེད། ངས་རྗེས་སུ་གོ་བོས་ལ་མི་
འགའ་ཤས་ནི་གཤམ་འོག་རྫོང་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་བྱར་བཙོན་ཅན་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག། ཡང་སྟོང་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་རྟོགས་
མ་བྱུང་བས་གང་ལྟར་ཆང་མ་མང་ཆོགས་རེད་བཞག། ལག་པར་འཛོལ་དང་སྐྱར་མ་ལ་སོགས་པ་འབྱེར་འདུག་པས་ག་ནས་འཇུག་ཡོང་བ་
ཡིན་པ་ཤེས་མ་བྱུང་། ང་ཆོ་ནི་གསུང་ཆོས་རྩ་བའི་འོག་ལ་བསྐད་ཡོད། གསུང་ཆོས་གནང་སའི་རྒྱབ་སྟོགས་ཅིག་སྟེང་གི་ལྟེབས་རིས་ལ་
གྲོང་མི་གཞིན་ཁུ་ཁག་ཤས་ཀྱིས་འཛོལ་ཞུས་ཏེ་ལྟེབས་རིས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཀོག་སོང་། ང་ཆོ་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་ད་དུང་ཁོ་པ་ཆོར་ཁྱེར་
རང་ཆོས་ལྟེབས་རིས་བཀོག་ནས་གང་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནམ་ཞེས་ལབས་ཀྱང་ཉན་འཛོག་བྱེད་མཁན་མི་འདུག། སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་
དེར་ཡང་ཐོག་སྟེང་ནས་མི་ཆོས་རྒྱ་ཕེབས་བཀོག་ནས་གཤམ་འོག་ལ་དབྱུགས་བཞིན་འདུག། སྐབས་དེ་མ་ཐག་གཤམ་དུ་ཟུང་བྱང་ཆགས་
པ་དང་ཅིག་ཅར་ཆང་མ་ཁ་ཐོར་བྱིན་སོང་། ང་ཆོས་ཀྱང་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་མི་ཆང་མ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོགས་སུ་
རྒྱགས་འགོ་ཡི་འདུག་པས་ང་རང་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱགས་བྱིན་པ་ཡིན།

གཙུག་ལག་ཁང་ནང་འཇུག་པའི་རྗེས་གང་སར་མིས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པ་དང་མི་འདྲ་མིན་སྟེ་ཆོགས་འདུག་འགའ་ཞིག་ནི་བར་སྟོར་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མང་ཆོགས་ཡིན་པ་དང་དེ་ཆོ་ནི་གཞིན་སྟེས་རེད་འདུག། བྱར་བཙོན་ཅན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་འཛོན་མདོག་རྫོང་པོ་ཡོད་
པ་དང་། དེའི་ནང་ད་དུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་རྒྱ་མི་རེད་འདུག།

ངས་ཐོག་ཁའི་རྒྱ་ཕེབས་ཡོད་སར་རྒྱགས་བྱིན་པ་ཡིན། ང་ཆོ་འི་སློབ་སྟོགས་གཅིག་ཚུར་ཡོང་ཏེ་ང་ལ་བརྗོད་པར། ད་ལྟ་གནས་ཚུལ་
ཡག་པོ་རང་མི་འདུག་མི་འགའ་ཤས་ནས་ཆེད་མངགས་གསེར་དདུལ་ཞོར་བྱའི་རིགས་འབྱེར་འགོ་ཡི་འདུག། ངས་དང་ཐོག་བསམ་སྟོ་
འཁོར་བ་ནི་དངོས་རྗེས་དེ་དག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། ཡང་རིག་དངོས་ཡིན་མིན་སྟོར་ལ་སྐབས་དེར་བསམ་སྟོ་དེ་འདྲ་འཁོར་མ་བྱུང་།
ཡིན་ནའི་གང་ལྟར་བསམ་སྟོ་འི་ནང་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དངོས་རྗེས་ཡིན་པ་བསམ་ནས་ངས་ལམ་སང་བཀོད་སྤྲིག་བྱས་ཏེ་ཐོག་ཁ་ནས་
གཤམ་འོག་བར་ལ་ང་ཆོ་འི་སློབ་སྟོགས་སོ་ལྟ་བུའི་དུང་པར་བཞག་སྟེ་ཁོ་པ་ཆོས་ལྷ་སྐྱང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་མི་གང་བྱུང་ནང་དུ་འཇུག་མི་ཆོག་
པ་དང་སུས་ཀྱང་ཅ་དངོས་འབྱེར་མི་ཆོག་པའི་རེ་བ་བཏོན་པ་རེད། ངས་མཐོང་བར་མང་ཆོགས་བགྲེས་སོང་ཞིག་གིས་ལག་པར་སྐྱ་འདྲའི་
དབུ་རྒྱན་ཞིག་འབྱེར་ཏེ་འགོ་བཟུངས་བྱེད་ཀྱི་འདུག། དབུ་རྒྱན་དེ་ནི་ལྷ་དཔེ་མེད་ཀྱི་གསེར་དང་རིན་ཆེན་རྫོང་རིགས་ཀྱིས་བཅོས་པ་ཞིག་རེད་
བཞག། ངས་ཁོང་ལ་བྱེད་རང་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་བྲི་སྐབས་ཁོ་པ་དང་ངས་འཆབ་ཀྱིས་འདི་རྟོང་པ་བཞི་ཡིན་ཅང་ངས་དབྱུག་ཅིས་
ཡོད་ཟེར་བརྗོད་བྱུང་། ངས་ཁོང་ལ་བྱེད་རང་གིས་ས་འདིའི་སྐང་ལ་མར་བཞག་པ་ལས་དབྱུག་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། ཁོང་

གིས་ས་ལ་མ་བཞག་ཐབས་མེད་བྱུང་ནས་ཕྱིན་སོང་། ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་གཙོ་བོ་འདིའི་འགམ་དུ་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་(རྩེ་
བཅུན་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་)ཞིག་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲོགས་ཤིག་གིས་ང་ལ་བཤད་པར་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་འགམ་དུ་མི་
བརྒྱ་ཅམ་འདུ་འཛོམས་བྱས་འདུག་པ་དེའི་ནང་རྒྱ་མི་དང་བོད་པ་ཡང་འདུག་ཁོ་པ་ཚོས་སྐྱ་གཉེར་སྐྱ་ཞབས་ལ་ལྷ་ཁང་སྒོ་ཕྱེ་དགོས་པ་
བརྗོད་ནས་སྐྱ་གཉེར་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཅང་ཁོང་ཚོས་སྐྱ་ཞབས་དེར་འཛིགས་སྤངས་ལ་བར་བརྟེན་སྐྱ་གཉེར་ལགས་ཅུང་ཟད་ཞེད་ནས་
ལྷེ་མིག་སྟོན་ཏེ་གཟིམ་སྒོ་ཕྱེ་གྲབས་བྱེད་པའི་སྐབས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲོགས་ཀྱིས་བཀག་ཏེ་དེའི་ནང་སྐྱ་འབྲུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་གསེར་དཔུལ་
ནོར་རྩིས་མང་པོ་ཡོད་པས་སྒོ་ཕྱེ་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་བརྗོད་པར་མཐའ་མཐུག་བོད་པ་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་དང་ཁ་ཚུད་
རྒྱལ་བར་ང་ཚོའི་སློབ་གྲོགས་ཀྱིས་ང་ཉི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་དམར་སྤང་དམག་ཡིན་འདིའི་ནང་གི་ཅ་དངོས་ནི་ཏ་ཅང་ཅ་ཆེན་པོ་རེད་ལ་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་ནོར་ཀྱང་ཡིན་པས་ཁྱེད་རང་ཚོ་གང་བྱུང་གིས་འཇུག་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་བཤད་པ་དང་ཁོང་གིས་ད་དུང་དེ་ཚོའི་
དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིར་བརྗོད་དོན་ལ། ཁྱེད་ཚོ་རྒྱ་མི་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཆང་མ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་ནོར་རེད་
ཅས་བཤད་ཅང་རྒྱ་མི་ཚོ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་སོང་བ་དང་མཐུག་ལ་བོད་པ་བཅུ་གྲངས་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་གནས་ཚུལ་འདི་ཡག་པོ་མེད་པ་
མཐོང་ཏེ་ཁོང་ཚོ་ཡང་ཕྱིར་ལོག་བྱས་སོང་། དེར་བརྟེན་ཉིན་དེར་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གཏོར་བཤེག་བཏང་མ་བྱལ་བར་སྤངས་སྒྲོབ་བྱེད་བྱལ་བ་
བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའི་རྩིས་སྤྱ་གང་ལྟར་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་གོ་ཤིས་བྱུང་།

སྐབས་དེ་དུས་རྩོ་བོ་ལྷ་ཁང་ལ་གཏོར་བཤེག་གཏོར་བར་འཇུག་བྱལ་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་ཁང་གི་ལྷགས་ལྷའི་
སྒོ་ལྷགས་རྒྱལ་ཡོད་པ་དང་སྐྱ་གཉེར་ཚོས་ལྷེ་མིག་མ་སྤྱད་པར་བརྟེན་ནང་ལ་གཏོར་སྒྲོན་བཏང་བྱལ་མེད། རྩིས་ལ་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་
དམར་སྤང་དམག་གིས་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་འཛོར་བྱས་པ་རེད་ཟེར་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ཟེར་གྱི་འདུག་དེའི་ཉིན་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་
བླ་ལ་ཏ་ལམ་ཆང་མ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་སྒྲོད་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་དངོས་གནས་འཛོར་བྱས་ཡོད་མེད་ངས་ཤེས་མ་བྱུང་། སྐབས་དེ་དུས་
ཀྱང་དེ་འབྲུ་བཤད་མཁན་མི་འདུག་གཞན་རྣམས་དངོས་གནས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་རེད་ལ། འབྲུ་བར་འདིའི་ཐོག་ཡོད་པ་དང་གཅིག་པ་
རེད། ལྷ་དུས་གང་སར་དབྱུགས་འདུག

དོན་དངོས་ཐོག་རྩིས་ལ་དགོན་པའི་སྐྱ་ཞབས་ཤིག་གིས་སྤང་ཆ་དུམ་བུ་གཅིག་གསུངས་བྱུང་བར། ཁོང་གི་སྤང་ཆ་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་
སེམས་ལ་འཛོག་དགོས། ཁོ་པ་ཚོས་བཤད་དོན་ལ་དེའི་ཉིན་མོ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ཅམ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་གཏོར་བཤེག་
བཏང་ཏེ་ཅ་དངོས་ཁག་ཅིག་སྒོ་རུའི་ནང་དབྱུགས་ནས་དེའི་ཉིན་ཀྱི་ལས་ཀ་ཆར་བ་རེད། འབྲུ་བར་སྟེང་ཡོད་པའི་གང་བྱུང་མང་བྱུང་གི་རྣམ་
པ་འདི་ཡུན་རིང་རང་སོར་བཞག་ནས་མི་སྤྱ་འབྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བདག་པོ་རྒྱལ་ཁབ་མཐན་མིན་འདུག་ལ། མི་སྤྱ་ཀྱང་ལག་པ་འཆང་བྱས་
མཁན་མི་འདུག་འོན་ཀྱང་རྩིས་སྤྱ་རིམ་པས་གཙང་བཤེར་བྱེད་རྒྱ་འགོ་རྒྱགས་ཡོད་པས་མཐར་གཙང་བཤེར་བྱེད་པར་རྒྱ་བ་གསུམ་ཅམ་
འགོར་སོང་། ལྷ་ཁང་ནང་གི་ནོར་བུའི་རིགས་དངོས་ཡོད་ཆད་ཆང་མ་འཁྱེར་ཕྱིན་སོང་བ་དང་སྒྲོན་ལ་གསེར་དཔུལ་ནོར་བུའི་རིགས་རྩིས་
དཔོར་བ་དང་དེ་རྩིས་ཐངས་རིགས་དང་ལྷགས་རིགས་རྣམས་འཁྱེར་སོང་། འཛིམ་བཟོའི་སྐྱ་བརྟན་ཁག་མི་དགོས་པར་དབྱུགས་སོང་།

སྐབས་དེ་དུས་ལས་ཁུངས་ཤིག་གི་མིང་ལ་སྤྱུག་ཆལ་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་རྒྱ་སྤྱོད་ཐོག་ཕན་མེད་ཀྱི་དངོས་ཐོག་བསྐྱེད་བབས་རྒྱགས་
ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཕྱིར་ཆོང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་དང་ཆེད་མངགས་དགོན་ལྷེ་ཁག་ནང་གི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་ལེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཕན་མེད་རེད་ཟེར་བ་དང་ཐོག་རྒྱག་ཟེར་བ་ཆང་མ་དོན་དངོས་ཐོག་དངོས་པོ་ཡག་པོ་ལ་སྤྱུག་རེད། ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་
ལ་ཆ་མཚོན་ན་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེར་ལག་པ་འཆང་མེད་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་དངོས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་བ་གསུམ་ཀྱི་རིང་ཏ་ལམ་སྟོང་པ་

བཅོས་སོང་ཞེས་གསུངས་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ཉིན་མོ་དེར་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ནི་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་ནམ་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་ཇེས་ལ་དངོས་སུ་
ཅ་མེད་བཅོས་ཡོད་ལ། དེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མངག་གཏོར་བྱས་ནས་ཡོད་ཆད་ཐམས་ཅད་གཙང་བཤེར་བྱས་པ་རེད།

སྐད་གཤམ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་དངོས་བསྐྱུ་ཉར་བྱེད་མཁན་གཡས་ཤིང་མེད་ནི་བོད་ལ་འཆོ་བ་བསྐྱེད་ཏེ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་པའི་བྱི་
ཁོན་གྱི་མི་ཞིག་རེད། ཁོ་པ་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པས་རྙིང་པ་བཞི་ཅ་གཏོར་བྱེད་སྐབས་སློབ་གྲ་ཐོན་ནས་རི་མོའི་ལག་རྩལ་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་སྔ་དམར་སྤང་དམག་གིས་རྙིང་པ་བཞི་ཅ་གཏོར་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་འགྲེམ་སྟོན་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁན་ཡང་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞུང་ལས་ཁང་འདི་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། གཤམ་ལ་གྲུས་མོ་དང་ཁོ་པའི་དབར་སྐད་ཆ་
བཤད་པའི་དུམ་བྱ་ཁག་ཡོད།

འོད། རིག་གནས་གསར་བརྒྱུ་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དམར་སྤང་དམག་གིས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་དེ་གནས་ཚུལ་གང་
འབྲས་ཟེར་རེད་དམ།

གཡས། ངས་གསལ་པོ་བྲན་པར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་རེད།

འོད། ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་ཐུག་འདུག་གམ།

གཡས། ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་ཐུག་ཀྱང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད། གང་ལྟར་ངས་གསལ་པོ་བྲན་པར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
མི་ཆོས་འཛོར་འབྲེར་ཏེ་ལྷེབས་རིས་བཞོག་སོང་།

འོད། ལྷེབས་རིས་རེད་དམ།

གཡས། རེད། ལྷེབས་རིས་རེད། གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་ལ་རེད། སྤར་མ་འབྲེར་ཏེ་ས་སྔག་པ་ལྟར་
བསྔགས་ཀྱི་འདུག་སྐྱུ་རྩལ་དེ་དག་འདག་པ་ནང་བཞུག་ཆ་བཞག་ནས་བསྔགས་བཞུག་འདུག་སྔག་མཁན་དེ་ཆོ་གྲོང་མི་རེད་ལ། ཁོ་པ་ཆོ་
ནི་བར་སྒྲོར་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲོང་མི་རེད། སྐབས་དེ་དུས་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོ་སོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྙིང་པ་བཞི་
ཟེར་བ་ལ་འགན་འཁུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བར་སྒྲོར་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པར་བརྟེན་འགན་
འཁུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དགོན་སྡེ་ལྷ་ཁང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་འདི་ནི་ངའི་བསམ་པར་སྤྱིག་འཇུགས་ཤིག་གི་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་
པས་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སྡེ་ཁྲིད་ནས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་དེ་གོང་རིམ་གྱི་བཀའ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

འོད། དཔེ་ཆ་བཞག་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་འདི་རེད་དམ།

གཡས། རོན་དངོས་ཐོག་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེད་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་ངས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་བར་སྒྲོར་མངག་གཏོར་ཁང་ངས་

བར་སྐྱོར་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་། ཟིན་ཀོན་རྒྱལ་ཁྱབ་དེ་ཆོ་(ཁྱོད་ཁྱེད་ཁོངས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་རེད།) གང་ལྟར་ནའང་ཆང་མར་གོང་རིམ་
ཞིག་གིས་བཀའ་ཁྲུང་ཡོད་པ་རེད། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་སྤྱོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་གཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་
ཡོད་པ་ཡིན་རུང་སྐབས་དེ་རྒྱལ་གོ་ཆོད་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད།

གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཤིག་བཏང་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་འདྲི་ཆོའི་ཐོག་དངོས་གནས་ལྟ་ས་སྟོབ་འབྲིང་གི་སྟོབ་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་།
འབྲེལ་འདྲིའི་ཐོག་གི་ ལག་པར་ལྷགས་ཐོར་འབྲེལ་ཏེ་ལྟ་ཁང་ཐོག་གི་གསེར་ཟངས་རྒྱ་ཕིབས་བཀོག་བཞིན་པའི་དམར་སྤྱང་དམག་བྱ་མོ་འདྲིའི་
གདོང་གི་གཞོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་ཆས་སྤྲས་པ་ཡིན་ནའི་ཟང་ཟེང་གི་སྒྲ་མགོ་རྒྱབ་དུ་ལྟས་མོ་དམ་པ་(དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་
བོད་མི་ཆོའི་སྤྱིའི་བཟོ་སྐྲུངས་རེད།)དང་ཁོ་མོའི་ངོ་གདོང་གི་གཞོགས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནས་གད་མོ་སྤྲན་བྱ་དགོད་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱུང་ཞིག་མཐོང་གི་
འདུག་ལ། ཁོ་མོས་གྲག་ཅམ་སྤྱོད་སྐྲུངས་ནས་ཁོ་མོ་ནི་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པ་ཅ་བའི་ཆ་ནས་ངོ་རྟགས་ཆོད་ཀྱི་འདུག་སྐབས་དེ་རྒྱལ་མཉམ་ཞུགས་
བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཆོའི་ནང་ནས་འགའ་ཞུགས་ཀྱིས་མི་འདི་རེད་ཟེར་བ་དང་འགའ་ཞུགས་ཀྱིས་མི་པ་གི་རེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནའི་རྗེས་ལ་ར་སྤྱོད་གསལ་པོ་
བྱུང་སོང་། དོན་དམ་མི་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་རུང་། རྒྱལ་ད་ལྟ་ལོ་ན་ལྟ་བུ་ཡོལ་ཟེན་པའི་ཁོ་མོས་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུའི་གོང་རོལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེར་ཕྱིར་བྱེད་དུས་ཡིད་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་མེད། ཡང་ན་སྟོ་འགྱོད་ཅིག་ཡོད་སྤྱོད་དམ་མི་སྤྱོད་པར་
བལྟས་ན་ལོ་ན་གཞོན་པའི་ཁོ་མོ་ཉིད་སེམས་ལྷགས་ཆེ་མདོག་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འོ་ན་སེམས་ལྷགས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེས་སྤྱལ་འདེད་
གཏོར་བཞིན་པ་ནི་འཛེམ་ཐོན་ཡེ་ནས་མེད་པར་དུས་ད་ལྟ་བོད་མི་ཆོ་རྟ་ལས་ཏང་སངས་སྤྱི་བཅུག་པའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་འབྲེལ་ཡོད། འོ་ན་ཁོ་མོའི་
ཡིད་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཅལ་གྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ལྷགས་བཅས་
སྤྱོད་བཅུད་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་པའི་དགོན་པའི་འཛུགས་སྐྱོན་དེ་དག་རྙིང་པ་བཞི་ཟེར་བའི་ཐོག་རོའི་ཅེད་ཆས་སྤྱང་པོ་གཅིག་ལྟ་བུར་ཅིས་ཀྱི་ཡོད་པ་
རེད་དམ། དེ་འབྲེལ་སོང་ཅང་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་དང་ལྷགས་དྲག་ཆེན་པོའི་སྟོ་ནས་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་འཛེམ་སྤྱོད་གསལ་རྒྱུད་ཞིག་སྤྱོད་འཛེམ་
སྤྱོད་རྙིང་པ་གཏོར་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་འཛུགས་གཉེར་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། སྐབས་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་བཅོན་ཅན་མང་པོ་ད་ཆ་ཉིན་ལྟར་ཞོགས་པ་
གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཅེ་པོ་བྱང་ལ་ཞབས་སྐྱོར་དུ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་མི་ཆོགས་ནང་མེད་ན་ཁོང་ཆོས་ཉིན་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་འགོ་རྒྱགས་དུས་རང་བྱིས་དུ་
ཁ་ཁུ་སིམ་སིམ་ངང་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་ཉིང་ཕྱིས་རྒྱབ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་མོ་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྟོ་དེ་ལྟར་ནང་ཞུགས་སྤྱོད་དང་མི་སྤྱོད། དེ་བཞིན་
གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཤིག་བཏང་མཁན་ལྟ་ས་སྟོབ་འབྲིང་གི་སྟོབ་ཕྱག་དང་བར་སྐྱོར་གྱི་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མང་ཆོགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
ངས་འདྲི་ཅད་བྱས་པ་བརྒྱུད་ཤེས་གསལ་ལ་དེའི་ཉིན་སྟོབ་ཕྱག་དང་མང་ཆོགས་སྤྱད་དུང་མིང་ཐོབ་དམིགས་བསལ་གྱི་མི་སྤྱི་ཁག་ཅིག་འདུག་པ་
ནི་སྟོབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་ལས་དོན་རུ་ཁག་རེད་འདུག

སྟོབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་རུ་ཁག་ཟེར་བ་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་ལྟར་པའི་མིང་ཆོག་ཅིག་རེད། དེར་སྐབས་བདེའི་འགྲེལ་
བཤད་ཅིག་མ་རྒྱབ་ན་སྤྱིག་འཛུགས་དེ་གང་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་མེན་སྤྱི་ཤར་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་བ་དགུ་པར་དབུས་གཞུང་(ཤར་དབྱང་)གི་འབོད་སྤྱུལ་ལ་དང་ལེན་ཞུ་ཆེད་བོད་ལ་གྲལ་རིམ་སྟོབ་གསོ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་
དང་དེའི་ནང་རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་གསོ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་གྱི་སྟོབ་གསོ་བཅས་སྟོབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་
(བསྐྱུས་ན་སྟོབ་གསོ་གསུམ་)གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་བ་རེད། དེའི་ནང་དམིགས་བསལ་གྱི་འགན་འཁུལ་ཡོད་པའི་དམག་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་ལས་
བྱེད་པ། དེ་བཞིན་སྟོབ་གྲ་ཐོན་ཅམ་གྱི་སྟོབ་ཕྱག་ཀྱང་ཡོད། ཡང་དེའི་ནང་རྒྱ་མི་ཡོད་ལ་བོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་དག་རིམ་བས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་བཞིན་

ས་གནས་གང་སར་མངག་གཏོང་བྱས་པ་དང་ཐ་ན་ཞིང་ཁུལ་དང་འགྲོག་ཁུལ་བཅས་ལ་ཡང་དུས་ཡུན་ལོ་ཁ་ཤས་བསྟན་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གུང་ཁུན་གཞུང་གི་སྐད་ཆའི་བཤད་སྟངས་བྱས་ན་གྲལ་རིམ་སློབ་གསོ་རྒྱུ་ལ་བརྒྱད་ཞིང་འགྲོག་ཁུལ་ལ་གྲལ་རིམ་འཐབ་ཚད་ཀྱི་ཁེབས་གཙོད་འདི་ཁ་སྤྲེས་བ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། རོན་དངོས་ཐོག་འདི་ནི་རང་སྤྱོད་གས་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་དགྲེ་བ་འབྱེད་པ་དང་ཡང་རང་སྤྱོད་གས་དང་མི་མཐུན་པ་འདི་གཙང་སེལ་བྱས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་ནང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་དེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་འགོ་མ་ཚུགས་གོང་མཇུག་སྤྱིལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་སྔ་ནས་གོམ་སྟབས་གཅིག་གི་འགོར་བ་ཡོད་པའི་བོད་དེར་ད་དུང་ཡང་སྤྱི་མཐུད་སློབ་གསོ་གསུམ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་ཁུབ་པའི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་གིས་སློབ་གསོ་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དང་དུས་མཚུངས་རྒྱུ་ལ་བཞེ་ཟེར་བ་ཅ་གཏོར་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་ཡང་མཉམ་དུ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེད་ཞེ་ན། རོན་དངོས་ཐོག་དེ་སྔ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་མ་སྤེལ་གོང་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་དགོན་པ་གཏོར་བ་དང་དགེ་འདུན་པར་རྒྱ་དེག་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པས་དེ་ནི་སློབ་གསོ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་ཟེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་ན་ག་ལ་འགྲིག་སློབ་གསོ་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་གྲལ་རིམ་འཐབ་ཚད་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་བཏང་བའི་གནད་དོན་ལྷག་ཡོད་པ་དང་དེས་གྲུང་ཁུན་ཚོགས་པའི་མི་རིགས་སྤྱི་དྲུས་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་སྤྱི་དྲུས་ལ་གཏོར་བཞིག་ཕྱིན་ཡོད་པ་རྗེས་ལ་གྲུང་ཁུན་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་ཀས་ནས་ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད། ད་གྲུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཐེབས་པའི་བོད་མི་ཤིས་ཡོན་ཅན་ཞིག་གིས་བརྗོད་དོན། སློབ་གསོ་གསུམ་ཟེར་བ་འདི་ནི་རོན་དངོས་ཐོག་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་འགོ་བཙུགས་པ་རང་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག

དེ་འདྲ་ཡིན་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཡང་སློབ་གསོ་གསུམ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དེའི་ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཞིག་གཏོར་སྐབས་སློབ་གསོ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་གྱུང་ས་གནས་དེ་རང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ད་ག་རང་ཁོ་བ་ཆོ་ནི་ས་གནས་དེ་རང་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ད་དུང་སློབ་སྦྱོང་དང་གོང་མི་ཆོ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་མ་འཇུག་གོང་ནས་དགོན་པའི་ནང་བཅས་སྤྱི་དྲུས་ཐོག་དམག་མིའི་མོ་གཏེ་ནང་ཆོས་རྒྱས་དང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོ་ཆས། གན་ལོའི་དཔེ་ཆ། སྤྱི་ཐང་སོགས་སྒྲིགས་ནས་དགོན་པའི་ཕྱིར་དཔོན་འབྲེན་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའི་ས་གནས་གང་དུ་དཔོན་འབྲེན་བྱས་ཡོད་མིན་སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གསལ་ལོ་བཞུགས་སློབ་གསོ་གསུམ་སྤེལ་མཁན་གྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་པ་མིང་ལ་ལིའི་རྒྱང་ཟེར་བ་དེ་རྗེས་སུ་ཁྲིན་ཀོན་ཚུས་(ལྷ་ས་གྲོང་ཁྲེར་ཁོངས་ཀྱི་གྲོང་སྤེལ་ས་ཁུངས་)ཀྱི་གྲུང་ཁུན་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་བྱས་ཡོད། དེ་སྔ་རྒྱ་ཁང་ནང་རྒྱ་ལོ་ལྷ་ཁྱུ་ཐུབ་པའི་སྤྱི་བརྒྱན་མཐུན་གསེར་སྤྱི་དྲུས་བཟང་མ་རང་གིས་བཅོས་པའི་མཆོད་ཀོང་(བོད་སྐད་ལ་སྤྱོད་རྡོལ་གསེར་ཀོང་)འདི་ཁོ་བ་རང་གིས་སྒྲེར་སྤྱི་དྲུས་པ་རེད། [དེ་མིན་འདྲ་བར་སྤྱི་དྲུས་གསར་བརྗེའི་མང་ཚོགས་ནས་ལག་པར་འཛིན་པའི་ཡིག་ཆེན་ཆོག་པར་འདིའི་འགོ་བརྗོད་དུ་སྤྱོད་སེམས་འཁོལ་བའི་རང་ནས་གསར་བཙུགས་ཁྲོམ་གཞུང་གསར་དུ་བཙུགས་ཐུབ་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་ཟེར་བའི་ཐོག་སློབ་གསོ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁག་གཉིས་པའི་གསར་བརྗེའི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ནས་ཞེས་མིང་བཀོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་སློབ་གསོ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་བར་དུ་འང་ད་དུང་བསྟན་ཡོད་པ་དང་སྔར་བཞིན་གསར་བཙུགས་ཁྲོམ་གཞུང་ཟེར་མིང་བཏགས་པའི་བར་སྐོར་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་འཁྲུག་པོ་ཡོད་པ་དེ་གསལ་ལོར་མཛོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དམར་སྤྱང་དམག་ནང་ཞུགས་སྤྱིར་བའི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་སྦྱོང་ཅིག་གིས་རང་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་བྱུང་བ་ལྷ་བུའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་དོན་ལ།](#)

རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གོང་ཙམ་ལ་སློབ་གྲུར་སྤེབས་པའི་སློབ་མ་གསར་པའི་འཛིན་གྲ་བུད་དེ་མིན་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་མ་ཡོངས་རྒྱུགས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་གྲོང་གསེབ་ལ་གཞོན་ནུ་ཤིས་ཡོན་ཅན་བྱེད་པར་བཏང་བ་རེད། (ཐོ་འགོད་ནང་གསལ་བར་གཞིགས་ན། སྤྱི་ལོ་

༡༩༤༩ལོའི་ཟླ་༩ཆོས་ཟླ་ཉིན་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་ནས་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་མི་གངས་༡༣༩ཐོག་མར་གྲོང་གསེབ་ལ་ཁྱིམ་གཞིས་
འཇུགས་པར་བཏང་བ་རེད།) ང་ཚོ་ནི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་སྡེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པས་སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་སའི་མང་ཚོགས་ཆང་མས་
བརྗོད་དོན་ལ་འདི་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་བ་རེད་ཅེས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཞིག་བཏང་བར་འགྲོ་མཁན་སྡེ་ཤོས་དེ་ང་ཚོ་ཡིན་
པར་བརྟེན་ད་ལྟ་གསར་བརྗེ་དེ་རང་གི་མགོ་ལ་སླེབས་པ་རེད་སྟུག་གྲོང་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། སློབ་གྲུའི་དམ་འཁམས་འཛིན་གྲུའི་སློབ་མ་
ཚོའི་ཡིད་དུ་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་སྟུག་རྒྱུ་ལ་ཆོས་ང་ཚོ་ཡང་མཉམ་དུ་ཞོར་འབྲུད་བྱས་ཏེ་མགོ་བོ་བཟུགས་རྒྱ་མེད་པ་བཅོས་བྱུང་ཞེས་
འཁང་ར་བྱས་ཏེ་བཤད་གྱི་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ང་ཚོ་ཆང་མ་ནི་ཉེས་ཆབ་འཁུར་མཁན་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་མི་མདའ་
བཀག་མཁན་ལྟར་ཅིས་ཏེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ནི་ལོ་ན་བཙོ་བརྒྱད་བཅུ་དགུའི་ན་གཞོན་ཡིན་པས་ག་རེ་ཤེས་གྱི་རེད་དམ།
གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སློབ་གཏོང་དངོས་རྒྱ་ལྟ་ཆགས་པ་རེད།

དེ་སྔ་བར་སྐོར་ཁྲིམ་གཞུང་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་བྱེད་སྤྱོད་བའི་བཅུ་བཞི་(གསང་མིང་)ཡིས་འབྲ་བར་དེ་དག་མཐོང་སྐབས་བསམ་
སློབ་གཏོང་རིན་ཡོད་པའི་ནམ་འབྲུར་གྱི་ཐོག་ནས་སྔོན་ལ་ཁོ་མོས་ད་ག་རང་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་རེད་ཟེར་ཁས་ལེན་ནས་བརྗོད་
གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་ལམ་སེང་ཡང་བརྗོད་དོན་ལ་དེ་ནི་སློབ་གྲུའི་ནང་གི་སྟུག་ཆོས་བྱས་པ་རེད། ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་སྟུག་ཚོ་རེད། ཡིན་ནའི་
ཁོང་ཚོ་ནི་སྟུག་རྒྱ་རྒྱུང་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་གྲུས་མོས་ཁོང་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་པར་གྲོང་མི་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ། གོ་ཐོས་ལ་གྲོང་མི་མང་པོ་ལས་
འགྲུལ་དེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་ཟེར་དྲིས་སྐབས་ཁོང་གིས་ལམ་སེང་མིག་ཚུམ་ཅམ་བྱས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་ཡོད་གྱི་རེད།
ངས་ཤེས་མ་བྱུང་ལ་ང་ནི་ནང་དུ་འཇུག་མེད། ཡིན་ནའི་སློབ་གྲུའི་དམར་སྤྱང་དམག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་འཇུག་ཏེ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་ངས་
ཤེས་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཕལ་ཆེར་གྲོང་མི་ཡང་ཕྱིན་ཏེ་གཏོར་བཞིག་སྤྲོ་བུ་བཏང་ཡོད་པ་འདྲ། ཡིན་ནའི་སྐབས་དེ་དུས་སློབ་སྟུག་གི་མ་གཏོགས་དེ་
འབྲ་བྱེད་ཐོད་གྱི་མ་རེད། མི་གཞན་གྱིས་དེ་འབྲ་ག་ནས་བྱེད་ཐོད། དེ་འབྲ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་སྐབས་དེ་དུས་ཡོད་པས་ཟེར་དྲིས་སྐབས་ཁོང་གིས་
སྐབས་དེ་དུས་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བཞིག་གཏོར་བཞིན་ཡོད་པ་ང་ཚོས་གོས་ཐོས་བྱུང་བས་ཆང་མ་རྒྱུག་ཕྱིན་ནས་བལྟས་པ་མ་གཏོགས་ནང་དུ་
འཇུག་མེད། ནང་ལོག་ལ་གཏོར་བཞིག་གང་འབྲ་བཏང་མིན་ཤེས་མ་བྱུང་། རྗེས་སུ་ང་ཚོ་ཡང་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་ཕྱིན་ནས་བལྟས་པ་ཡིན། དེའི་
སྐབས་མི་མང་པོ་ཡོང་ནས་དམར་སྤྱང་དམག་གིས་དགོན་པ་གཏོར་བའི་གནས་སྤངས་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག འྲུགས་མཐའ་མེད་མིན་ནས་ཡོང་བ་ཆང་
མ་འདུག མ་གཞི་བྱས་ན་མི་འགའ་ཡེ་བར་སྐོར་ཁྲིམ་གཞུང་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཡིན་པ་དང་འགའ་ཡེ་བར་སྐོར་ལ་སྐོར་ར་བསག་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་
པས་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲ་བྱུང་བ་ཤེས་ཏེ་ཆང་མས་མཐའ་སྐོར་ནས་ལྟ་བཞིན་འདུག སྐབས་དེ་དུས་ད་དུང་བར་སྐོར་ལ་སྐོར་ར་བསག་མཁན་འདུག་
གམ་ཞེས་དྲིས་སྐབས་ཁོང་གིས་འདུག་ཅེས་ལན་འདེབས་བྱས་བྱུང་། དམར་སྤྱང་དམག་ནི་སློབ་དུ་ཡོང་བ་རེད། དམར་སྤྱང་དམག་ག་དུས་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་སྤྱི་ལཱ་ཁྱེད་ཤེས་གྱི་མེད་པར་བརྟེན་བར་སྐོར་ལ་སྐོར་ར་བསག་མཁན་དང་སྟུག་སྟུག་ཕལ་མཁན་ཆང་མ་འདུག ཡིན་ནའི་དར་ཆ་དམར་པོ་
རྒྱུང་རྒྱུང་འཁྱེར་བ་དང་འཛོད་ཆོག་སྟོག་མཁན་དེ་དག་ནི་སྤྱི་གཞུག་འཇུགས་བྱས་པ་རེད་ལ་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སྤྱི་གཞུག་འཇུགས་བྱས་པ་རེད་
ཅེས་ཁོ་མོས་འབྲ་བར་ལ་མཇུག་མོ་བཙུགས་བཞིན་བཤད་བྱུང་། ཁྱེད་རང་ཚོས་གནས་ཚུལ་འདི་འབྲ་ཞིག་མཐོང་དུས་སེམས་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་
གང་འབྲ་ཞིག་བྱུང་སོང་ངམ་ཟེར་ཁོང་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་པས་ཁོང་གིས་ངང་ཅམ་བྱས་ནས་གང་འབྲ་ཟེར་ལ་བ་དགོས་ངས་སེམས་ནང་བསམ་ཞིང་འདི་
འབྲ་བྱས་ཏེ་གཏོར་བ་རེད། ཡིན་ནའི་སེམས་ནང་གང་བསམ་པ་དེ་བཤད་ཐོད་གྱི་མ་རེད། དེ་མིན་ན་ཞུ་མོ་གཡོག་གི་རེད། མི་སྤྱི་ལ་ཡང་སློ་ཁོག་
འདི་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བཤད་བྱུང་། ཡིན་ནའི་ཁོང་གིས་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་པའི་ངང་བརྗོད་དོན་ལ། གལ་སྲིད་གཙོ་འཛིན་མོའོ་ཡིས་དམག་སྤྱི་
ཁང་ལ་མི་སྟོགས་རྒྱུ་བས་དགོས་ཟེར་བའི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་དེ་བཏོན་མེད་པ་དང་འདི་དང་འདི་འབྲ་བྱེད་དགོས་པའི་སྟུག་སློབ་གྲྱེད་སྐད་ཆ་
བཤད་མེད་ན་སློབ་སྟུག་དེ་དག་གིས་ལས་ཀ་དེ་འབྲ་བྱེད་ཐོད་གྱི་རེད་དམ། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེའི་སྔོན་ལ་ཁོང་ཚོས་དགོན་པ་གཅིག་ཀྱང་གཏོར་
བར་འགྲོ་སྤྱོད་མེད། (སྐད་ཆ་དུས་བྱ་འདིའི་ནང་ནང་དོན་ལྡན་པའི་སྐད་ཆ་ཆོག་འགའ་ལས་ནི་སྤྱི་གཞུག་འཇུགས་དང་དོན་དངོས་། ཞུ་མོ་གཡོག་པ། དམག་

སྤྱི་ཁང་ལ་མེ་སྲོགས་རྒྱུ་བས་ཟེར་བ་བཅས་ཁོང་གིས་བྱ་སྐད་ཆོག་སྒྲ་དག་ཅིང་ཆད་ལྡན་གྱིས་བཤད་བྱུང་།)

ཞོགས་པ་པོ་བྲང་པོ་རྩ་ལར་ཅེ་སྐོར་དུ་སྒྲོད་མཁན་གྱི་གན་འཁོགས་ཆོ་དུས་ཆོད་ཀྱི་ཕུག་ལས་ནང་བསྐྱར་དུ་སྒྲོད་པ་ནང་བཞིན་འདུག

ཆུང་དུས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བར་གྲོང་མི་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམངས་སྲིད་ལས་བྱེད་དང་དམར་སྤང་དམག་ཡུལ་དམག་གཉེན་ལོག་ལོག་ཁག་བཅས་བྱེད་སྤྱོད་བ་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྗེས་ལ་ཡང་བསྐྱར་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་བྱས་པ་རིན་ཆེན་ནི་རྩར་བཙོན་ཅན་ཟེར་བའི་གས་ཤིག་རེད། ཁོང་གིས་སྐབས་དེ་དུས་དངོས་གནས་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་ཟེར་བའི་གྲང་ཁན་རིང་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་དང་ལེན་བྱས་པ་དང་བཀའ་ཉན་པ། བྱ་སྒྲོད་སྤེལ་བ་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན་ཁོང་གིས་དེ་སྤེལ་གནས་ཚུལ་བློ་བཟོ་བཞིན་བྱེད་པའི་ནང་འགལ་ཆེ་དང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགའ་མང་པོ་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་མི་སེར་དགུས་མ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོ་ངོ་མ་དང་སྤྱོད་ཆོར་ཞིག་འབྱར་དུ་མངོན་སུབ་ཀྱི་འདུག

དེའང་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ང་ཆོ་བསྐྱར་དུ་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན། ཆོགས་འདུའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁ་ལས་དོན་གཅོད་

ཁང་(དེའི་ཁོངས་པར་སྒྲོར་དང་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་བཅས་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཞི་ཡོད་)གི་བྱང་ཆེ་གང་ནས་བཞོང་པར་ལྷ་སའི་དར་ཤིང་
བཅུགས་ནས་མཆོན་ཏེ་གས་བཟུང་བའི་བྱར་བཞི་དང་ཕྱགས་བཞི་(ལྷ་སའི་ཤར་སྒོ་བྱུང་ཕྱགས་བཞིར་ཡོད་པའི་པོ་དུ་ལ་དང་གཅུག་
ལག་ཁང་གི་ནང་རིགས་གསུམ་དགོན་པོ། བལྟན་རྒྱས་སྒྲིང་། ད་དུང་མིང་གཅིག་བླ་མ་སོང་བེ་བཤད།) དེ་དག་ཆང་མ་ནི་རྟིང་པ་བཞིའི་
གས་རེད། ད་དུང་ བཤད་པར་བྱར་བཞི་དང་ཕྱགས་བཞི་དེ་དག་གོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའི་
གོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གང་ལ་གཏོགས་པ་དེས་གཏོར་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཆོ་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་གི་ལས་འགན་ནི་ཀུན་གྱི་སྒོ་བཞི་གཏོར་རྒྱུ་དེ་རེད། ཀུན་གྱི་སྒོ་བཞི་ནི་བར་སྒྲོར་བྱང་ངོས་སྤང་ཅེ་ཤག་དང་མ་ཉི་
ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་མཆོད་ཏེན་དཀར་པོ་ཕྱགས་བཞིར་སྒོ་བཞི་ཡོད་པ་དེར་པལ་ཆེར་ལོ་ངོ་ལྷ་བརྒྱུག་ཙམ་གྱི་ཡོ་རྒྱས་ལུན་རིང་
ལྷན་པ་ཞིག་རེད། མི་ 70 མང་པོས་བཤད་ཡག་ལ་དེ་ནི་ཆོང་དཔོན་ཞོར་བྱ་བཟང་པོས་བཞེངས་གནང་བ་རེད་ཟེད། དེར་བཞེན་མཆོད་
ཏེན་འདིའི་ནང་ཁོང་གི་སྐུ་གདུང་ཡོད་པ་བཞོང་གི་ཡོད།

སྐབས་དེ་དུས་ང་ནི་ཡུལ་དམག་གི་ལས་བྱེད་ཆུང་གས་ཤིག་ཡིན་པས་བཅུ་དཔོན་ལྷ་བྱ་རེད། ང་ཆོའི་འགོ་པ་ནི་རྒྱང་བཅུགས་རེད།
ཁོ་པ་ད་ལྷ་ཡང་བསྐད་ཡོད་པས་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་རེད། ཁོ་པས་ང་ཆོ་ཁྲིང་ནས་ཀུན་གྱི་སྒོ་བཞིའི་འགམ་ལ་
སྐབས་སྐབས་ང་དང་བསོད་ནམས་ཟེར་མཁན་གྱི་གཞོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་(ཁོང་ད་ལྷ་འདས་གོངས་ལ་སོང་བཞག)ང་གཉིས་མཆོད་ཏེན་
སྟེང་དུ་འཛེགས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་འགོ་ཁྲིང་གིས་ང་ཆོར་ག་རེ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནའི་ང་ཆོས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་བྱས་ཙང་ང་
ཆོས་མཆོད་ཏེན་སྐང་དུ་འཛེགས་པ་ཡིན། མཆོད་ཏེན་གྱི་ཅེ་ལ་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་རྒྱན་སྒྲིས་ཡོད་པ་དེར་ང་དང་བསོད་ནམས་གིས་འཛོར་
བརྒྱབ་ན་ཡང་བཞོག་ཐུབ་མ་བྱུང་། དེ་བཞེན་པོ་ཞེ་དག་བརྒྱབ་འདུག་ཡང་བསྐྱར་ཐག་པ་བརྒྱབ་ནས་ཤུགས་ཆེན་པོས་འཐེན་རྩིས་གཞི་
ནས་སྒོག་ཐུབ་བྱུང་བས་དེའི་ནང་གི་ཞོར་བྱའི་རིགས་རྩིས་གཟི་མིག་དགུ་པ་དང་གཡུ། ལྷ་བྱ། ལྷ་པ་བཅས་དོན་སོང་། ད་དུང་གསེར་དུལ་
ཡང་འདུག་ངས་དེ་དག་ཁ་བཏགས་གིས་བཏུམས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རོགས་པར་འབྱེར་རྒྱུ་ཡོག་མ་རེད་ཟེ་ལབས་པ་ཡིན། དེ་རྩིས་ཁ་
བཏགས་གིས་སྒྲིལ་པ་འདི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིང་ཞོར་ཞོར་ལ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ནང་དེ་ཙམ་སྤྱིད་པོ་མ་བྱུང་། གང་འདྲ་
ཡིན་དུང་གུས་པ་ནི་དེ་སྟོན་དགོ་འདུན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ད་ཆ་ལས་ཀ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་དུས་འདི་ནི་སྤྱིག་པ་བསག་པ་རང་རེད།
ཡིན་ནའི་གསར་བརྩི་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་འགྲིག་པར་བཞེན་ངས་སེམས་ནང་ནས་སྒོན་ལམ་འདི་འདྲ་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད་པ་སྟེ་ང་ཆོ་རྩིས་མ་
ཁྲིམ་ཆང་ལྷག་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་ནས་མཆོད་ཏེན་འདི་དང་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱང་ཞིག་བཞེངས་ཐུབ་པ་ཤོག་ཅེས་སྒོན་ལམ་རྒྱབ་པ་ཡིན།
དེའི་སྐབས་ལྷ་ས་སྒོ་བའི་འབྲིང་གི་སྒོ་བའི་ལྷག་ཡོང་ཏེ་རྩ་དང་འཁར་རྩ་བརྒྱངས་ཤིང་འབོད་ཆོག་མང་པོ་སྒོགས་ནས་བཞོང་དོན་ལ་ཤུགས་
ཆེན་པོས་རྟིང་པ་བཞི་གཏོར་དགོས། ཡིན་ནའི་ང་ཆོས་མཆོད་ཏེན་འདི་གཏོར་མ་ཆར་གོང་ལ་ཁྲིན་གོན་རྒྱས་(ལྷ་ས་གོང་ཁྲིང་ཁོངས་ཀྱི་
གོང་སྟེ་ལས་ཁུངས་) འཛུགས་སྐྱབ་རུ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིང་སྐབས་པར་བཞེན་ཁོ་པས་མཆོད་ཏེན་འདི་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་གི་ཁོངས་
གཏོགས་མ་ཡིན་པས་མཆོད་ཏེན་གཏོར་རྒྱུའི་ལས་འགན་འདི་ཁོ་པ་ཆོས་ཅིས་ལེན་བྱས་པ་དང་། ད་དུང་ཆོང་དཔོན་ཞོར་བྱ་བཟང་པོའི་སྐུ་
གདུང་སྐམ་ནས་ཆུང་ཆུང་ཆགས་པ་འདི་ཡང་ཁྲིམ་སྒྲོར་ལ་འབྱེར་ནས་མང་ཆོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྟོན་པ་དང་དེ་རྩིས་གང་དུ་དབྱགས་པ་
ཡིན་མིན་ཤེས་མ་བྱུང་། མཆོད་ཏེན་ནང་གི་ཞོར་བྱའི་རིགས་ཆང་མ་ཡང་ཁོ་པ་ཆོས་འབྱེར་སོང་བས་མི་སྐྱེར་གྱི་ཉར་བ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་
གོང་རིམ་ལ་སྤྱད་ཡོད་དམ་གང་ལྟར་ཅ་བ་ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། འདིའི་ཉིན་མོར་གཅུག་ལག་ཁང་ཡང་གཏོར་བ་རེད། གཙོ་པོ་
བར་སྒྲོར་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་བྱས་པ་རེད། གཅུག་ལག་ཁང་ནི་བར་སྒྲོར་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པར་བཞེན་གཏོར་བ་
རེད།

མེ་རུ་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་གི་གྲོང་མི་བཅུ་གཅིག་(གསང་མིང་)གིས་བྱིར་དྲན་བྱས་ནས་བརྗོད་དོན།

ཉིན་ཞིག་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་གིས་ང་ཚོར་བརྗོད་པའི་ཉིན་གཉིས་པའི་ཞོགས་པ་ལྷ་པོ་ནས་མི་ཆང་མ་ཟབ་སྤྱོད་གྱིན་ཏེ་
ཚོགས་འདུར་ཡོང་དགོས་པ་དང་དེ་མཚུངས་རྟོག་དང་འཛིན། སྤྱོད་པོ་སོགས་འཁྱེར་ཡོང་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བྱིས་ཆང་ནས་མི་
གཅིག་ཀྱང་ཆད་ཚོགས་གི་མ་དེད་ལ། དགོངས་པ་ཡང་ཁྱེད་ཚོ་གི་མེད། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་ཡིན་ན་མི་དེའི་ཐེམ་ཐོ་དང་འབྲུ་
རིགས་ལག་འཁྱེར་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བརྗོད་བཞག་དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ཆང་མས་སྤྱོད་པོ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་རུང་ག་རེ་བྱེད་དགོས་མིན་
ཤེས་ཀྱི་མེད། གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་ནས་བྱིས་ཆང་རེ་རེ་བཞིན་མི་གངས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་དང་མི་ཆང་ཆང་མ་སྤྱོད་པོ་ཡོད་མེད་
བལྟས་ཐེས་གཞི་ནས་ཚོགས་འདུས་ལྟོང་ཚོགས་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་པ་བཞི་གཏོར་དགོས་པའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་སོང་། དེ་ཐེས་མི་ཆང་མ་རུ་
སྟར་སྤྱིག་བཅུག་ནས་ཐོན་པ་དེད།

འོ་ན་གང་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ད་བྱེད་དུས་མི་ཁག་ཅིག་ཆེད་པག་ལྟ་ཁང་ལ་ཁྲིད་པ་དང་ཁག་ཅིག་རྒྱུད་སྤྱོད་ག་ཆང་ལ་ཁྲིད་པ།
ཡང་ཁག་ཅིག་ཞི་ཁྱོ་ལྟ་ཁང་ལ་ཁྲིད་བཞག་ཆེད་པག་ལྟ་ཁང་ནི་ར་མོ་ཆེ་གཅུག་ལག་ཁང་གི་འགྲམ་དུ་ཡོད། ཞི་ཁྱོ་ལྟ་ཁང་ནི་རྒྱ་འབྲུམ་སྐང་
གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ལྟ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་དེད། རྒྱུད་སྤྱོད་ནི་རྒྱུད་སྤྱོད་ག་ཆང་ཡིན་ཞིང་། ད་དུང་མེ་རུ་དགོན་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེད། དེ་དག་ཆང་
མ་ནི་མེ་རུ་ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་དེད། ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་དང་རྩར་བཅོན་ཅན་ཆོས་མདུན་ལ་སྤྱོད་ནས་
ལྟ་ཁང་གཉིས་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་ག་ཆང་སོགས་ཆང་མ་གཏོར་བཤེག་བཏང་སོང་། ང་ཚོ་མི་ཁག་ཅིག་གིས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་སྐབས་འདྲ་སྤྱོད་
པའི་ནང་སྐྱབས་ཏེ་རྒྱ་ལམ་དང་ཁོམ་གཞུང་སྤེད་དབྱུག་པར་བཏང་བྱུང་། དེ་བཞིན་བྱུག་དཔེ་ཡང་ཤོག་སྤྱོད་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་ལམ་སྤེད་ཐོར་
ནས་འདུག་པ་དང་། དེ་ནམས་ནི་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་གིས་བཀོད་སྤྱིག་བྱས་པ་དེད། ང་རང་ཡང་སྤྱོད་པོ་རྒྱུ་ལ་འཁུར་ནས་སྤྱོད་
དབྱུག་མཁན་གྱི་གས་སྤྱོད་པས་མ་བྱིན་ན་མི་འགྲིག་པར་ཁ་རྩུང་ཐོག་པ་མ་ཟད། ཉེས་ཆད་ནན་པོ་གཏོང་གི་དེད། དེ་ནི་ཐེམ་ཐོ་དང་འབྲུ་
རིགས་ལག་འཁྱེར་སྤྱོད་པོ་བཅས་མེད་པ་བཟོ་ཡི་ཡོད་པར་བརྟེན་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པ་བྱེད་མི་རུས་པར་ཆང་མ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་
བ་དེད། མི་མང་ཆེ་བ་འདྲིམས་སྤང་འོག་བསྤྱོད་ནས་བྱ་བ་དེ་རིགས་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་ཡོད་ལ། རྩར་བཅོན་ཅན་གྱི་མི་དེ་ཚོ་ཕུད་གཞན་
མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་རིགས་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་མ་དེད།

གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་གཉིས་པའི་(རྒྱ་འབྲུམ་སྐང་ཁྱེད་ལྟ་ལྟ་ཁང་)ལས་འགན་ནི་ར་མོ་ཆེ་གཅུག་ལག་ཁང་གཏོར་རྒྱུ་དེ་དེད། ར་
མོ་ཆེ་གཅུག་ལག་ཁང་ནང་གི་རོ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་དེ་བལ་བཟའ་བེ་བཅུན་གྱིས་དེ་སྤྱོད་གཏོན་འཕྲུལ་གནང་བ་ཞིག་དང་། དེ་ནི་
གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཡིན་པ་ལས་གཏོར་ཆང་ཐེས་རྒྱ་ལམ་སྤེད་དབྱུག་བདེ་བའི་འདྲིམ་བཟོའི་སྐུ་བརྙན་ནང་བཞིན་མིན་པར་བརྟེན་རོ་
པོའི་སྐུ་བརྙན་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་གཤམས་ནས་ཁ་སྤུལ་ཏེ་ལྟ་ཁང་འཛིན་ཁང་ཞིག་ནང་བཞག་ཡོད། རིག་གནས་གསུམ་བཟེ་མཇུག་སྤྱིལ་
ཐེས་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པར་པེ་ཅིང་ནས་ར་མོ་ཆེ་རོ་པོའི་སྐུ་སྤྱོད་དེ་རྒྱུ་པ་དེད། བན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་(པན་ཆེན་སྐུ་འཕྲུང་
བཅུ་པ་མཆོག་ནས་)ཆེད་མངགས་མི་སྤྱོད་མངགས་གཏོང་གནང་ཏེ་ལྟ་ཁང་གཏོན་འཕྲུལ་གནང་བ་དང་སྐུ་སྤྱོད་དེ་དང་བསྐྱར་དུ་སྤྱིག་བྱུ་
པ་བྱུང་ནས་ཡང་བསྐྱར་ར་མོ་ཆེའི་གཅུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོན་འཕྲུལ་གསུམ་པ་བྱུང་ཡོད་ཟེ་བཤད་ཀྱི་འདུག།

དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ཡིན་ན་རྙིང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་ཟང་ཟེང་ནང་གོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོ་སོས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་བཏང་བ་དང་སྤྲིག་
འཇུགས་བྱས་པ། ལག་བསྟར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཞིག་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའི་གལ་སྲིད་གོང་རིམ་དང་ཐ་ན་རིམ་པ་གོང་མ་དེའི་སྐང་
ནས་བཀའ་ཏང་བ་དང་བཀོད་སྤྲིག་མ་བྱས་ན་གོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་རང་འཆམ་གྱིས་འདོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་རེད་དམ། གོང་མི་
ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཅིག་གིས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ནི་ཁྲིང་གོན་ཚུས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ནས་བཀོད་སྤྲིག་བྱས་པ་རེད། ཁྲིང་
གོན་ཚུས་ཀྱི་སྐང་ལ་ལྟ་ས་གོང་ཁྲིར་ཡོད་པ་དང་། ལྟ་ས་གོང་ཁྲིར་གྱི་སྐང་ལ་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཡོད་པ་རེད་ཟེ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད། སློབ་གྲུའི་
ངོས་ནས་ཀྱས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་མི་དགོས་པ་རེད། དེ་སྤྱི་མཐོ་ཅེ་རུང་གིས་དགའ་ལོ་བྱེད་པའི་དམར་སྤང་དམག་ནི་ཉག་ཉག་སློབ་
གྲུ་འབྲིང་བ་དང་སློབ་གྲུ་ཆེན་མོ་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་སྤྲུག་དམར་སྤང་དམག་ཡིན་པར་བརྟེན་དེར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གང་
ལྟར་ནའང་གུན་ལོག་བྱས་པར་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་མིན་མི་མང་པོས་ད་དུང་ཁ་གསལ་བ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་དོན། གཞུག་ལག་ཁང་གཏོར་
བའི་ལས་འགུལ་ནང་སྤྱི་ལོས་ནི་སློབ་སྤྲུག་གི་དམར་སྤང་དམག་དང་གོང་མིའི་ནང་ནས་རྩར་བཙོན་ཅན་ཆོས་འདིའི་ནང་རྩར་བཙོན་ཆེན་པོས་
མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད། རྗེས་སུ་དགོན་པའི་ནང་གི་གྲ་བཙུན་རྣམས་ལ་རྟག་རྟ་བཙན་ཤེད་གྱིས་དགོན་པ་བཞིག་བཅུག་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ནི་
ཁྲིད་རང་ཆོས་བཅོས་པའི་ལྟ་འདྲེ་གདོན་བཤེགས་ཡིན་པས་ཁྲིད་རང་ཆོ་རང་ཉིད་ཕྱིན་ཏེ་གཏོར་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་མི་མང་ཆེ་བས་ཁ་
ནས་བཤད་མ་ཀྱས་ཀྱང་སེམས་ནང་རང་གིས་བྱེད་འདོད་མེད་པ་དང་། ཡིན་ནའི་ལས་ཀ་སྤྱུལ་བ་འདི་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ལ། གལ་
ཏེ་མ་བྱས་ན་རྒྱུད་རྟེན་ལོག་རྒྱུ་དང་ཐ་ན་བཙོན་བཅུག་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྤངས་འདི་དངོས་གནས་ཏེ་ཅང་གི་འཇིགས་
སྤང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོའི་ལོ་སྟོན་ལ་ཀན་རབས་ཤིག་གིས་ངོ་སྟོན་གནང་བ་བརྒྱད་གྲས་མོས་བགྲེས་སོང་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་ཁོང་འཆོལ་ཐུབ་པ་
བྱུང་ལ། ཁོང་གིས་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཉན་ཐུབ་བྱུང་།

ངེས་པར་དུ་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་ནི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ལག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་སྔོན་པོ་ཐོག་མར་གཏོད་མཁན་དང་ཡང་ན་ཐག་རིང་ས་ནས་པེ་ཅིང་
གི་གནམ་བདེ་སྒོ་མོ་ཆེའི་ཐང་ཆེན་གྱི་ཡང་སྟེང་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ལ་ལག་པ་གཡུག་གཡུག་བྱས་ཏེ་འཆོམས་འདྲི་བྱ་ཁུལ་བྱ་མཁན་མའོ་
ཙེ་ཏུང་དང་། ཡང་ན་ཐག་ཉེ་ས་ནས་བོད་ཀྱི་དམག་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཨང་དང་པོ་ཀྱང་གོ་རྟམ་ཡང་ན་ཁྲིད་གོན་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་ཆེ་ག་གོ་མོ་ཞིག་དེ་
བཞིན་གྲོང་མི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀླུ་རེན་ག་གོ་མོ་སོགས་དེ་དག་ཡིན་པ་ངས་གཏན་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་གཅིག་མཚུངས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་
ཐུབ་པ་ཞིག་ནི་གང་ལྟར་རང་རྟོགས་ཡིན་དང་མིན། གང་ལྟར་ལོངས་མཆོངས་ཀྱིས་རྗེས་འབྲངས་བྱས་ཡོད་དང་མེད། གང་ལྟར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཐུག་
ཡོད་དང་མེད་བཅས་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མ་གཞི་ལས་འགྲུལ་དེར་ཞུགས་མཁན་དེ་ཚོ་མཐར་གཏུགས་ན་ཆང་མ་ཐུན་ཐོམ་ཡིན་པ་དང་ངན་
སྒྱུ་ལོག་པ། བེད་སྟོད་བྱེད་ལུལ་གྱི་ལག་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ཚོའི་ནང་ས་གནས་འདི་གའི་མི་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་མི་དེ་ཚོའི་ནང་
སྟོབ་ཐུག་དམར་སྤང་དམག་ཡོད་ལ་ཡང་གྲོང་མི་དམར་སྤང་དམག་དང་བཟོ་བའི་དམར་སྤང་དམག་ ཞིང་པའི་དམར་སྤང་དམག་ འབྲོག་པའི་དམར་

སྤྱང་དམག་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དྲང་མང་ཆོགས་དལྱས་མཁམ་སྤྱི་བཏང་གི་མང་ཆོགས་བཅས་ཡོད་པ་ནི་དོགས་པ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཞིག་
དང་དེ་སྤྱང་སྤྱང་སྤྱང་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཤིག་རེད།

འདི་འདྲ་བྱུང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། འདིའི་ནང་མི་ག་ཆོད་ཙམ་ཞིག་བསམ་སྒོ་གསར་བའི་སྐལ་སྒོར་འོག་མཛེས་སྒྲུག་གི་ཁེངས་བའི་རང་
ཁས་མེན་བྱས་པའི་ཆེས་ཕྱགས་བསམ་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ནམ་པ་ལྟན་པའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་གསར་པ་ཞིག་འཛུགས་སྐྱབ་ཉེད་རྒྱར་རེ་བ་ཉེད་པའི་
བསྐྱར་བཙུགས་ནང་ལྷགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་མི་ག་ཆོད་ཙམ་པ་དབང་སྟེམ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཞོས་པའི་དམར་པོའི་འཛིགས་སྐལ་གྱི་ནམ་
པའི་བཙན་དེད་འོག་འདོད་སྒོ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་རྫོགས་ལྷགས་བྲག་ཆེ་ལ་ཡང་མཐའ་དག་མགོ་རྟིང་བསྒྲོག་པའི་སྐབས་རྒྱན་ནང་ཆོད་
པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། བོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་གཉིས་པོ་མཐར་གཏུགས་ན་གཅིག་མིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་ཡང་ན་སན་ཚུན་འགྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
ནམ།

འདྲ་པར་འདྲིར་ཞིབ་ཆགས་ངང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པེས་ཡོད་པ་རེད། མི་ཚོར་བག་ཆགས་གཏིང་ཟབ་ཅིག་སྤུང་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 མོག་ཁའི་སྟེང་དུ་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཙུང་བ་ནས་མེད་པའི་རིགས་ཐ་དད་ཅིག་ཡང་ན་ཆོས་ཐ་དད་ཅིག་གི་མཆོན་རྟགས་ཏེ་མའོ་ཙི་ཏུང་གི་
 འདྲ་པར་དང་སྐར་ལྗེའི་དར་དམར་བཅས་ཀྱིས་དེ་སྟོན་དེར་ཡོད་པའི་རི་དྲགས་པོ་མོ་དང་ཆོས་འཁོར་བཅས་ནང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་ཡོད་པ་
 འདྲིའི་ཆབ་བྱས་པ་དེས་ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་རིང་བོད་ཀྱི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདྲིའི་མོག་སྤུང་སྟོང་ཙུང་བ་ནས་མེད་པའི་གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་མཆོན་པའི་སྤང་
 ཚུལ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད། དེ་དག་ཆང་མ་ལས་དངོས་གནས་བྱས་ན་ས་ཆ་འདྲིའི་བདག་པོར་འཇུར་པའི་བྱ་བྲག་ཡིན་པ་དང་བོད་ཆས་སྤུང་ཅིང་ཐེང་
 བ་དང་མ་ཁི་དབྱུགས་ཏེ་སྟབས་བདེའི་དམག་ཆས་ལ་བརྗེ་པོ་བརྒྱབས་ནས་དབྱུང་པར་དམར་སྤུང་དམག་གི་དབྱུང་རྟགས་བཏགས་པ། ལག་ཏུ་
 གདུང་དམར་པོ་འཁྱར་བའི་བོད་པ་གཞིན་སྐྱེས་དེ་ཆོས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་ཤུགས་དྲག་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བརྟེ་བའི་རིགས་ཤིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཁོ་པ་ཆོས་མའོ་ཙི་ཏུང་གི་འདྲ་པར་དེ་སྤར་གྱི་ལྷ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱལ་བ་འདྲི་ཁོང་ཆོའི་བསམ་སྒྲུའི་ནང་མའོ་
 བོ་དངོས་གནས་དབང་ལྷགས་འགྲན་རྒྱུ་བལ་བའི་ལྷ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་མཆོན་གྱི་ཡོད་དང་མེད། དེར་བརྟེན་འདྲ་པར་གྱི་མོག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 གཟིམ་སྟེའི་མདུན་གངས་ལས་འདས་པའི་མི་ཆོགས་འདྲུ་འཛོམས་བྱས་ནས་ཡོད་པ་འདྲི་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆང་མས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
 ཡར་བལྟས་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཡིན་ནའི་དེ་སྤར་ས་ཆ་དེ་རང་ལ་འདྲུ་འཛོམས་བྱ་མཁན་ནི་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་མཁན་གྱི་གངས་ལས་
 འདས་པའི་དད་ལྷན་པ་ཆོས་སྐྱ་བུ་ལྟལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད། ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སྤྱོད་པའི་དེ་རིང་གི་དུས་ཆོད་དེར་ཡང་དད་ལྷན་པ་
 མང་པོ་ས་གནས་དེར་འཛོམས་ནས་སྤྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱ་བུ་ལྟལ་བཞིན་ཡོད། དེར་འདྲ་བའི་ཆ་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དང་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་རི་
 ཙམ་ཞིག་ཡོད་དམ། དེས་ན་པོ་མོ་ཆང་མས་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆོན་མདོག་གཅིག་སྤུང་གྱི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་དུས་ཀྱི་དར་བཅོའི་རྒྱ་ནག་གི་
 དམག་མིའི་སྤྱི་ག་ཆས་སྟབས་བདེ་འདྲི་གྱོན་པའི་མི་ཆོགས་ནང་ནས་ངོ་གདོང་གསལ་པོ་མཐོང་བུལ་བའི་སྐྱེས་པ་དེས་གྱོན་ཆས་དང་དེ་བཞིན་
 གཅིག་སྤུང་གྱི་སྐྱའི་བཅོ་བལྟ་བཅོ་སྟངས་ནས་ཁོ་པ་བོད་པ་ཡིན་དང་རྒྱ་མི་ཡིན་ངོ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག ཡིན་ནའི་དབྱེ་བ་སྤེས་དགོས་དོན་མེད་པ་རེད།
 གང་ལགས་ཤེ་ན། དམིགས་བསལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དུས་སྐབས་འདྲིའི་ནང་བོད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་གནས་ཁག་གི་རྒྱ་མི་དང་དེ་བཞིན་
 དེ་མིན་གྱི་མི་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་བར་ཆང་མར་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་དད་པ་བྱེད་ལུལ་གཅིག་རང་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཆོས་རྣམ་དག་གི་སེམས་སུ་བྱན་
 མོང་གི་ལྷ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མའོ་ཙི་ཏུང་ཡིན་ཟེ་གྲགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

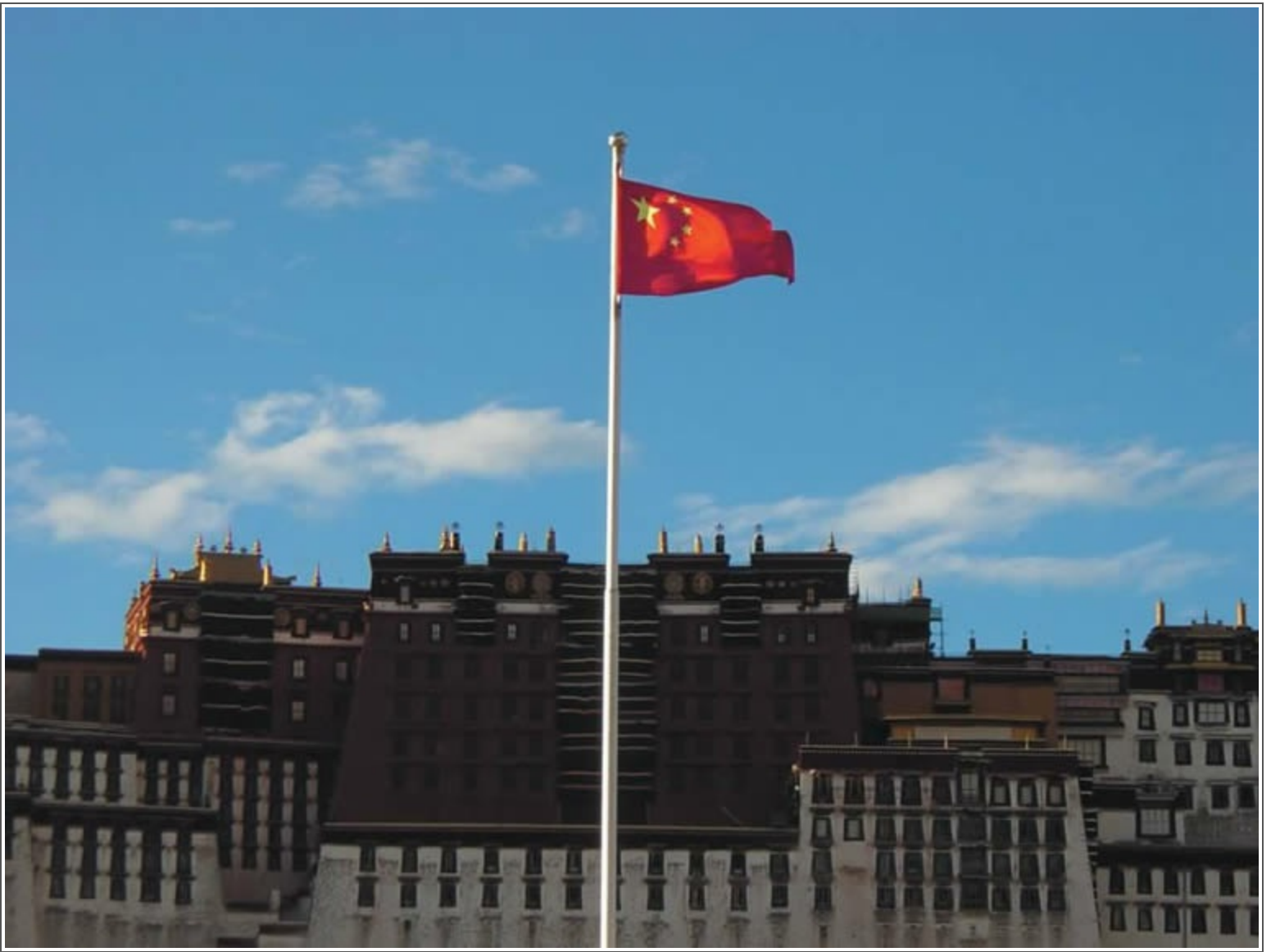
འདི་རྒྱ་མཆོད་གང་ཡིན་ནམ། འདི་འདྲ་བྱུང་དགོས་དོན་གང་ཡིན། སློ་བུར་དུ་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱིན་པའི་དབང་གིས་གནམ་ས་སྤྲེལ་ཏུ་
བྱུང་བ་དང་གསར་ཉིད་བརྗེ་པོ་ཐེབས་པ། ལྷ་གསར་པས་ལྷ་ཉིད་པའི་ཆོབ་བྱས་ཏེ་པོད་མིར་མཆོད་ནས་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་བས་གནས་དོར་

བ་དེ་ནི་ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རེ་བ་ཡིན་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོ་དང་ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོ་ནས་བཟུང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་
ནས་ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་ལྷ་གསར་བ་རྒྱུད་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ཆེ་བས་རང་ས་གནས་ཀྱི་གནམ་ལོ་ལྷ་རྩྭ་བ་གཏོར་པམ་གཏོར་རྒྱ་རང་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་
བྱུང་། ཁོང་ཚོ་ཉ་ལས་ཉོན་ཐོར་བ་དང་སྤྲོད་འགྲུལ་ཞིང་སྤྲོད་ནས་མིག་གི་མདུན་ཐོན་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ལྷ་ཚོགས་མཐར་འཁོར་གནས་
གསར་བཞེས་སྐབས་གཞི་ནས་དོན་དངོས་དེ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཞེད་ན་ཚོགས་དེར་བཞེན་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བ་དང་ལྷ་བཞེས་
པོ་བརྒྱབ་ས་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་ཡོང་མཁན་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག

ས་གནས་ཀྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ཡོད་པ་ལྷན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་ཡོང་མཁན་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ཡོད་དམ་མེད། ཡང་ན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་
ཡོང་མཁན་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ནས་ལྷ་སའི་རྩྭ་བ་བཞི་གཏོར་བའི་ལས་འགྲུལ་ནང་རྒྱུ་ས་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་བཏོན་ཡོད་དམ། ཐོག་མར་ཁྱེད་རྒྱུད་
དའོ་གང་སྤྱང་གིས་བཞེད་པ་བཞིན་ལྷ་སའི་དམར་སྤྱང་དམག་བཙུགས་པ་དེ་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་བའི་དམར་སྤྱང་དམག་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་མེད།
རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་བའི་དམར་སྤྱང་དམག་ནང་གི་པེ་ཅིང་ནས་ཡོང་བའི་མི་དེ་ཚོའི་ཤྱགས་རྒྱུན་ཅུང་ཆེ་ཙམ་ཐེབས་ཡོད། ཡིན་ནའི་ས་གནས་ཀྱི་དམར་
སྤྱང་དམག་བཙུགས་པ་དང་ཁོང་ཚོའི་དབར་འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་མེད།

སྐབས་དེ་དུས་པེ་ཅིང་ནས་ཡོང་བའི་དམར་སྤྱང་དམག་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་ནས་བཞེད་དོན་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ནས་
གཙོ་བོ་སྤྱལ་སྤོང་གི་རྒྱུ་ས་པ་ཐོན་ཡོད། ང་ཚོ་ཡོང་དགོས་པའི་དམིགས་ལུལ་ཡང་སྤྱལ་སྤོང་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། ཡིན་ནའི་ཞིབ་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་
བཙུགས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་དང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཐོག་མར་སྤྱལ་སྤོང་བྱས་པ་དེས་དངོས་གནས་རྒྱུ་ས་པ་ཆེན་པོ་
ཐོན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་ཡི་འདུག

དུས་ད་ལྟའི་ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱལ་གྱི་སྤར་བཞེན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅུང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བས་དེར་མ་ཁས་ཁེངས་ནས་
ཡོད། ཕོ་བྲང་འདིར་སྐྱབས་བཙུལ་ནས་མི་ཆེད་ལོ་རྒྱུ་བསྐྱུལ་བེན་པའི་བོད་མིའི་ངོས་ནས་ཞུས་ན། རོག་མ་ཉིད་ནས་ཡོད་བཞེན་པའི་འཆོ་བའི་རྣམ་
པ་དེར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱེན་ཡོད།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞེན་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་དང་ཁོང་ལས་ལོ་རིམ་གཅིག་གིས་དམའ་ཡོད་པའི་དག་དབང་ཆེ་རིང་གི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་
པའི་ཆེས་ཤར་ལ་བོད་དུ་བྱེར་ལོག་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གཉིས་ཀ་ཆེད་ཏུ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཞིབ་ཐོན་འཇལ་ཆས་ཆོན་པའི་སློབ་མ་རེད།
རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་འདི་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་ཡུལ་དུ་སྐྱུལ་སྤེལ་བྱེད་ཆེད་པེ་ཅིང་ནས་རི་ལིར་བསྐྱད་དེ་ཀན་སུཅུ་ཞིང་ཆེན་ཀྱི་ལིཅུ་ཡོན་
(སྐབས་དེ་དུས་མདོ་དབུས་གཞུང་ལམ་མཐུད་མཆོམས་ཀྱི་བོད་དང་རྒྱ་ནག་བར་ཀྱི་གཤམ་ཆའི་བབས་ཚུགས་ཤིག་འཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་ཆ་
དེར་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ཤིག་གྱང་བཙུགས་ཡོད།) ལ་སྤེལ་བ་དང་ལིཅུ་ཡོན་ནས་ཡང་མོ་གར་བསྐྱད་དེ་ལྷ་སར་སྤེལ་བ་ཡོད། སྐབས་
དེ་དུས་ཁོང་གཉིས་བོད་རང་སློབ་སྦྱངས་ཀྱི་མགོ་མཁོ་ཁང་གཉིས་པར་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་པ་རེད་འདྲིན། བསྐྱུས་མིང་ལ་མགོ་མཁོ་ཁང་གཉིས་པ་ཟེར་བའི་
ས་ཆ་དེ་ནི་དེ་སྔོན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གི་ཡབ་གཞིས་བཞུགས་གནས་ཡབ་གཞིས་སྐྱག་འཆར་ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་
རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཆེད་མངགས་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་ཁག་ནས་ལྷ་སར་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པར་ཡོང་མཁན་གྱི་དམར་སྤང་དམག་སྡོད་
སའི་སྡེ་ལོན་ཁང་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྗེས་སུ་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཐོན་པའི་སྐབས་བྱེན་ལོག་ཤོག་ཁག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་གཙོ་བོ་གནས་ཡུལ་

ཡིན་པ་རེད།

ཟླ་བ་ཆེ་རིང་གིས་བརྗོད་དོན་ལ། ཐོག་མར་བོད་ལ་ཡོང་མཁན་དམར་སྤང་དམག་པལ་ཆེ་བ་བོད་པ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ནག་ནང་
དང་པེ་ཅིང་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་པའི་སློབ་མ་དང་བོད་སྦྱངས་མི་རིགས་སློབ་བྱ་(བྱ་ཤིའི་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཀྱི་ཞན་ཡང་གོང་ཁྲིར་ལ་
ཡོད་པའི་བོད་སྦྱངས་མི་རིགས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་) ནས་ཡོང་མཁན་མང་ཞོས་ཡིན་པ་རེད།

ཤུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་ (པེ་ཅིང་དུ་ཡོད་པའི་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་) ནས་ཡོང་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། དང་
ཐོག་རྒྱ་མི་ཡོང་མཁན་མང་པོ་མེད། རྗེས་སུ་མང་པོ་སླེབས་ཡོད་ན་ཡང་ཁོང་ཆོ་བོད་ནང་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་རེད། ང་ཆོ་ཡོད་པའི་སྐབས་
པལ་ཆེར་མི་གངས་བརྒྱུ་ཉིས་བརྒྱ་ཅུ་ཡོད། ཡིན་ནའི་བར་མི་ཆད་བར་ཡོང་མཁན་དེ་ཆོ་ཉིན་ཤིག་བསྐྱད་པའི་རྗེས་ལོག་འགོ་མཁན་ཡང་མང་པོ་
ཡོད་པས་དེ་དག་ཆང་མ་ཅིས་ན་ཡང་ངས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་མི་གངས་སྦྱང་ཕྱག་སླེབས་མེད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ད་ལྟ་བོད་སྦྱངས་སྤྱི་
ཆོག་ས་ཆེན་རིག་ཁང་གི་དེང་དུས་བོད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ངག་དབང་ཆེ་རིང་གིས་བློ་གསལ་བྱས་ཏེ་ལྟ་སར་གསལ་བཞེ་བྱེད་པར་
ཡོང་མཁན་གྱི་རྒྱ་ནག་སློབ་བྱ་ཁག་ཅིག་གི་དམར་སྤང་དམག་གི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་གྲུས་མོར་ངོ་སྤྱོད་བྱ་དོན་ལ། པེ་ཅིང་གི་སློབ་
འབྲིང་བརྒྱད་བཅུ་དང་ཆིང་ཏུ་གཞུག་ལག་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ། པེ་ཅིང་ས་གཤིས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ། པེ་ཅིང་མཁའ་འགྲུལ་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ། པེ་ཅིང་གསལ་
རིག་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ་ཨང་གཉིས་པ། པེ་ཅིང་གཞུག་ལག་སློབ་བྱ། པེ་ཅིང་ཆེན་རིག་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ། པེ་ཅིང་དགེ་འཕེལ་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ། པེ་ཅིང་བཟོ་
ལས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ། ཏུ་འར་བིང་དམག་ཆས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོ། ནང་སོག་འགྲིམ་འགྲུལ་སློབ་བྱ་བཅས་ནས་སླེབས་ཡོད་པ་རེད། སློབ་སྤྱུག་ཏུ་ལམ་
མང་ཆེ་བ་རྒྱ་མི་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་མི་མང་ཉུང་ནི་གོང་ལ་ཟླ་བ་ཆེ་རིང་གིས་བརྗོད་པ་དང་ཏུ་ལམ་གཅིག་པ་རེད་འདུག།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བོད་བོད་ཁང་པ་འདི་ལོ་རྩ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་ལས་ཕྱིན་མེད་པའི་དུས་ཡུན་སྤང་དུ་འདིའི་ནང་མིང་འབོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་བྱང་བ་གཤམ་གསལ། ཡབ་གཞིས་སྟག་འཆར་དང་མགོན་ཁང་ཨང་གཉིས་པ། གྲེན་ལོག་གི་སྤྱི་ཁབ་ཁང་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ད་ཆ་ནི་བོད་སྤྱོད་ཁང་ཁང་ཆེན་གྱི་ལས་བོད་ཉལ་ཁང་ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་གཉིས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སའི་ཆེད་དུ་གཞུག་ལག་སློབ་གྲུ་ནི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་གི་དམར་སྤང་དམག་གི་འབྲུང་གནས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྐབས་ཤིག་རིང་སྐད་གསལ་བྱང་བའི་དམར་སྤང་དམག་གི་སྤྱི་ཁབ་ཁོང་ཉ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་སྤྱོད་ཡོད། ཁྲད་མཆར་བ་ཞིག་ལ་ཁོ་པ་རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཁུག་སྤྱི་ལ་རྗེས་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་བཙོན་བཅུག་བྱེད་སའི་ཕྱིན་གྲང་བཙོན་ཁང་ལ་བཅུག་པ་རེད། ད་ལྟ་ཅེན་གྲེན་ལ་ཆོང་རྒྱབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁོང་ཉ་རྒྱུ་ཡིས་ཁོང་གཉིས་རོ་ཤེས་པ་མ་ཟད། བག་ཆགས་ཡང་གཏིང་ཟབ་བྱང་འདུག་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཁོང་ཉ་རྒྱུ་དང་པེ་ཅིང་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཁག་ཅིག་མཉམ་འཛུམས་བྱེད་སྐབས་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཁྲད་མིང་ཁྲད་ལ་བཞེད་པར་ཁྲོ་བ་ཆེ་རིང་ནི་ལྟ་སར་ལོག་སྟེ་རིག་གནས་གསར་བཞེ་སྐབས་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཕྱིན་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ཆེད་དུ་གཞུག་ལག་སློབ་གྲུ་ནི་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཁབ་སྟག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རེད། རྗེས་སུ་ཁྲོ་བ་ཆེ་རིང་ལྟ་ས་ནས་པེ་ཅིང་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་དུས་ད་དུང་ཁོང་ལ་མེ་མདའ་མདའ་བཞི་ཉག་ཅན་བྱས་པ་ཞིག་སྤྱད་བྱང་ཞེས་ཟེད། འོན་ཀྱང་གུས་མོས་བཅར་འདྲི་སྐྱོང་མོལ་ཞུ་སྐབས་དེའི་སྐོར་གྱི་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཁྲོ་བ་ཆེ་རིང་ནས་བཞེད་པ་བྱང་།

ཡིན་ནའི་དག་དབང་ཆེ་རིང་གིས་བརྗོད་པར། ཁོང་གཉིས་ནི་གྲོན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དཔོ་གང་སྤང་དང་ཁོད་ཏ་རྒྱུ་བར་གྱི་
འབྲེལ་མ་ཐུད་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་དང་དེའི་ཐོག་ནས་དབུས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཆོག་ས་ཚུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན་པ་
རེད།

བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དམར་སྤང་དམག་མིང་ལ་ཡན་ཀུན་གྲང་ཟེར་བ་པ་ཡུལ་ཏའེ་ནན་དང་ཁ་ཆེ་ཡིན་པ་ཁོང་ལ་གྲུས་མོས་
སྐད་ཆ་བྲིས་སྤྲོད་ཡོད། ཁོང་གསལ་ཡོལ་མ་བྱས་གོང་ <<བོད་ལྗོངས་རིག་གནས་>> ཏུས་དེབ་ཁང་གི་ཚུལ་སྤྲེག་འགན་འཁུར་རེད། ཁོང་གིས་
སྐབས་དེ་ཏུས་བརྒྱད་སྤྲོད་བའི་གནས་ཚུལ་ཁག་རྒྱུ་སྤྲོད་བྱས་པར།

ང་བོད་ལ་ཐོག་མར་ཡོང་སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་པ་རེད། སྐབས་དེ་ཏུས་ང་ནི་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་
སློབ་ཤུག་ཅིག་ཡིན་ལ་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ལ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་ང་ཆོ་བོད་ལ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་
སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དམར་སྤང་དམག་ཐོག་མ་དེ་རེད། མི་ཉུང་ཉུང་མ་ཡིན་པར་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་གསལ་ཡོད། རྒྱ་མི་གཅིག་ཤུ་པལ་ཆེར་ཉིས་བརྒྱ་
ཙམ་ཡོད་ལ། བོད་པ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའི་མི་རི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དབྱ་གྱི་མི་འདུག ང་ཆོ་ནི་ལི་ཏུ་ཡོན་ནས་དོ་སྤྲོལ་མོ་གར་བསྐད་
དེ་བོད་ནང་འཇུག་བ་ཡིན། ང་ཆོ་ལྷ་སར་སླེབས་ཏུས་པེ་ཅིང་གི་དམར་སྤང་དམག་སྤྲ་ས་ནས་ལྷ་སར་སླེབས་ཆར་འདུག་པ་མ་ཟད། སློབ་
གྲྭ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཁག་མང་པོ་ནས་འདུག པེ་ཅིང་ནས་ཡོང་བའི་དམར་སྤང་དམག་ནང་བོད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག

ང་ཆོ་ཐོག་མར་སླེབས་ཏུས་ཀུན་བདེ་སྤྱིང་དགོན་པའི་ནང་བསྐད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཏུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་མགོན་ཁང་གཉིས་
པའི་ནང་སློས་པ་རེད། མགོན་ཁང་གཉིས་པ་ནི་དེ་སྤྱི་ཡོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞུགས་ས་
ཡིན་པ་རེད། སྐབས་དེ་ཏུས་དམར་སྤང་དམག་ལ་སྡེ་ལེན་བྱེད་སའི་བབས་ཚུགས་ཆགས་ཡོད། དེའི་ནང་པེ་ཅིང་ནས་ཡོང་བའི་དམར་སྤང་
དམག་དང་ང་ཆོའི་གས་ཀ་ཆང་མ་ཚུད་ཡོད། ང་ཆོའི་བྱེད་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ནི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་འབྲི་རྒྱ་དང་ཆོག་ས་འདུ་སྐོང་འཆོག་ས་བྱེད་
རྒྱ། དེ་མེན་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་གྲང་ཁན་ཆོག་ས་པའི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་དམག་སྐར་བཅས་ཆོན་པ་དེ་རིགས་ལ་གདོང་མཆོངས་བྱ་རྒྱུ་དེ་
ཡིན་པ་རེད།

དེའི་སྐབས་ང་ཆོ་དང་ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམར་དབང་ལ་འབྲེལ་གཏུག་དེ་ཙམ་མང་པོ་མེད། མང་ཆེ་བ་སློབ་གྲྭ་གཅིག་པ་རྣམས་དང་
མཉམ་ཏུ་བསྐད་ཡོད་པར་བརྟེན་འབྲེལ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲོན་ལོག་ཤོག་ཁག་ཡིན་ཕྱིན་འཐབ་གྲོགས་ཡིན་པས་པ་མ་དང་སྤུན་མཆེད་
ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བརྟེ་སེམས་བཅངས་ཀྱི་ཡོད་ལ་མན་ཚུན་དབར་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཡག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡག་ཤོས་འདི་ཡིན་པ་
རེད། དེའི་ཏུས་དམར་སྤང་དམག་ལ་དདུལ་མེད་པས་གཞུགས་པའི་ཐོག་སྐར་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆོག ས་ཤོགས་གང་ཏུ་
སྤྱོད་ཀྱང་དེར་སྡེ་ལེན་བྱ་མཁན་ཡོད་པས་ཟ་རྒྱུ་རེད། ང་ནི་གང་སར་འགོ་རྒྱར་དག་ལོ་ཡོད་པས་ལྷ་སར་སླེབས་ནས་ཏུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་
སོང་བར་སློབ་གྲོགས་བྱ་གཉིས་དང་མཉམ་ཏུ་གཞིས་ཀ་ཅེ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། སྐབས་དེ་ཏུས་བཟ་གིས་ལྷན་པོ་དགོན་པ་གཏོར་བཞིག་
བཏང་ཆར་འདུག ལྷ་ཁང་ཆང་མ་གཏོར་བཞག་སྐུ་འདྲ་དང་ཕྲག་དཔེ་བཅས་ཆང་མ་གང་སར་སྤངས་ནས་བཞག་འདུག་ལ་ཆང་མ་ཐོག་རོ་
ལྷ་བྱ་རེད་འདུག ཡིན་ནའི་དེ་ཆོའི་ནང་དངོས་པོ་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་ཡང་འདུག དེའི་ནང་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་རྒྱུད་ཏུ་དང་ཡང་ན་ཏུས་རབས་
མང་པོ་ཕྱིན་པའི་སྐུ་འདྲ་སོགས་འདུག ངས་གིང་གི་བཅོས་པའི་རྒྱན་རིགས་དངོས་རྩས་གིག་སྤྲུག་སྟེ་ཨམ་ཕྲག་ནང་བཅུག་པ་ཡིན། ང་ཆོ་

ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཟླ་མཇུག་ལ་ཕྱིན་ནས་ལྷ་སར་པལ་ཆེར་ཟླ་བ་གསུམ་ཅམ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག

ཁྱེད་ཀྱི་དམར་སྤྱང་དམག་པོ་ད་ནང་ཡོང་བའི་ལམ་ནི་ལི་ཁྱུ་ཡོན་བརྒྱུད་མདོ་དབུས་གཞུང་ལམ་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་བ་ཕྱད་ད་དུང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་
ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཕྱིན་རྒྱ་ནས་པོ་ད་ནང་འཇུག་ཏེ་ལྷ་སར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྷ་ལོ་གངས་ལྷ་བཙུང་བརྒྱུད་ལ་སྤེལ་བའི་གཤེད་དཔེལ་གྱིས་
པར་སྤྲུག་བྱས་པའི་ཁོང་གི་རང་རྒྱུ་ <<ས་མཐོའི་ཚུར་སྤྱང་>> ཟེར་བའི་དེབ་དེའི་ནང་ཁོང་དང་སློབ་སྤྲུག་བྱ་བྱས་ཀྱིས་སྤེལ་བའི་དམར་པོའི་ལྷ་
འཛིན་རྒྱུད་རྒྱ་ཁག་ཟེར་བ་སྤྲུག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་འགོ་ཚུགས་ནས་ཐོན་ཏེ་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་གསུམ་
ཅམ་རིང་ལེ་དབར་སྟོང་སྤྲུག་ལྷ་ཅམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་ལྷ་སར་ཡོང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཟེན་བཞོད་བྱས་འདུག ཁོང་ནི་པེ་ཅིང་
སློབ་འབྲིང་ཨང་བཞི་བཙུ་ཞེ་བདུན་གྱི་མཐོ་རིམ་ལོ་རིམ་གསུམ་པའི་སློབ་སྤྲུག་ཡིན་པ་དང་གཞན་མི་དྲུག་པོ་ནི་པེ་ཅིང་ཆིང་ཏུ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུའི་
ཞོར་གཏོགས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་སྤྲུག་དང་པེ་ཅིང་བཟོ་ལས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་སྤྲུག་རེད་འདུག ཁོང་ཆོས་ <<པོད་ནང་སྟོད་རྒྱུའི་བསྐྱགས་
གཏམ་>> ཟེར་བའི་ནང་ལེ་དབར་ལྷ་སྟོང་ཅམ་གྱི་ཕྱི་ཁོན་ནས་པོ་ད་བར་གྱི་གཞུང་ལམ་དང་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མི་ཁྲ་སྟོང་སྤྲུག་ཁ་གསལ་ཡིན་པའི་
གངས་ལྷོངས་ས་མཐོའི་སྟེང་རིག་གནས་གསར་བཅེ་ཆེན་པོའི་མེ་ལྷེ་གང་སར་སྤར་སྤུབ་པ་དང་གཙོ་འཛིན་མའོ་ངོ་མས་རིག་གནས་གསར་བཅེ་
ཆེན་པོའི་མེ་ལྷེ་སྤར་བ་དེ་ས་མཐོའི་ཐོག་ཁྲུབ་སྤེལ་བྱེད་པ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་ཁྲུབ་པ་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་རིག་གནས་གསར་བཅེ་ཆེན་
པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་ས་གནས་ཁྲུག་སྟོག་རེ་རེ་བཞིན་གདོང་མཆོངས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྟོའི་མེ་ལྷེ་དེ་གང་སར་
མེ་ཏོག་བཞད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱགས་པར་བྱས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དམར་སྤྱང་དམག་ཆོས་ལམ་བར་གྱི་གསར་བཅེའི་མང་ཆོགས་
ཟེར་བ་ཆོར་རིག་གནས་གསར་བཅེ་ཆེན་པོའི་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་ངར་ལྷགས་ལ་སྤྲུལ་སྤེལ་ལྷགས་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཏོགས་སྤུབ།

དོན་དངོས་ཐོག་ཁོང་ཆོས་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། མ་གཞི་དེ་སྤེལ་གནས་ཚུལ་ལ་བྲན་གསོས་བྱེད་དུས་འདི་ངོ་འཕང་མཐོ་བའི་གཞི་
བཅིང་ཞིག་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཚུམ་པ་པོས་རང་གིས་རང་ལ་མཛེས་རྒྱན་སྤྲས་པ་དང་བྲན་གསོ་བཅས་བྱས་པ་མང་བ་ལས་རང་ཉོངས་བསམ་ཞིབ་དང་
འགྲོད་ཤག་བྱེད་པ་ཉུང་ཉུང་རེད་བཞག ཡིན་ནའི་ཁོང་གིས་ཡང་བསྐྱར་བཅོམ་པར་རྒྱལ་སའི་དམར་སྤྱང་དམག་ཁོང་ཆོའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་པེ་ཅིང་
ཟེར་གོ་མ་ཐག་ལམ་སེང་གཙོ་འཛིན་མའོ་དང་གཅིག་པ་ཅིས་ཏེ་སེམས་འགྲུལ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་པའི་མཐའ་མཆོངས་མང་ཆོགས་
ནང་གང་ལྟར་ནའང་རྟོང་བ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་མཐོ་རྒྱབ་འདི་ལང་ལོངས་སུ་འཕྱར་བ་རེད།

དེ་མིན་གཤེད་དཔེལ་གྱིས་རོགས་པའི་ཉིན་ཐོའི་ནང་གི་སྐད་ཆ་དུམ་བུ་ཞིག་ཁོ་པའི་དེབ་ནང་ལུང་འབྲེན་བྱས་ཡོད་པ་འདི་ཕྱི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་
ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་པོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཨར་ལང་རི་པོའི་ཤིང་རྩར་འབྱོར་སྐབས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱུད་སྟོད་དབུང་ཁག་ཁ་གསལ་མཐོང་
བྱུང་། འདི་ནས་ར་སྟོད་སྤུབ་པར་སྐབས་དེ་དུས་ཕྱི་ཁོན་དང་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་པོད་ནང་རིག་གནས་གསར་བཅེ་སྤྲུལ་སྟོང་བྱེད་པར་ཡོང་
མཁན་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ཉུང་ཉུང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ཏོགས་སྤུབ་གྱི་རེད། པོད་ས་ཡོངས་ད་དུང་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་དང་ཡུན་ནན་
ཞིང་ཆེན། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན། མཚོ་སྒོན་ཞིང་ཆེན་བཅས་ནང་གི་སྤྱིད་འཛིན་ཁུལ་དུ་བཙུག་ཟིན་པ་དང་གསར་དུ་བཙུག་པའི་རང་སྟོང་ཁུལ་དང་རང་
སྟོང་རྫོང་ཟེར་བ་སོགས་ལའང་གངས་ལམ་འདས་པའི་རྒྱུ་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱི་རྟོང་བ་བཞི་ཟེར་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྲེལ་གཏུག་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་གྱི་
དམར་སྤྱང་དམག་ཁྲུ་དང་ཁྲུ་ཡི་ལག་པའི་ནང་རྩ་མེད་དུ་ཕྱིན་ཡོད། ད་དུང་ཁོ་པ་ཆོས་སྤྲུལ་སྟོང་བྱས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་གསར་བཅེའི་མང་ཆོགས་
ཆོས་རྟོང་བ་བཞི་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་སེམས་ལྷགས་ལ་དེ་བས་སྤྲང་རྩུང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་ནས་པོད་ལ་ཡོང་མཁན་དམར་སྤྱང་
དམག་ནི་ས་གནས་རང་སྤྱང་ཡོད་པའི་དམར་སྤྱང་དམག་ལས་མང་བ་མེད་པ་སྟོས་མི་དགོས་པར་འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་དམར་སྤྱང་དམག་ལྷག་པར་

དུ་རྒྱལ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གི་ཤྱགས་རྒྱུ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་ས་རང་གི་གཞོན་སྤྱི་ས་སྤོ་བ་ལྷན་ཆེད་དོས་ནས་བཤད་ན། དཔེར་ན་བཅུ་གསུམ་ (གསང་མིང་) གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་ཆོས་རྒྱལ་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་དམར་སྤང་དམག་ལ་བསྟུན་གྱི་ཡོད། ལྷ་ག་པར་དུ་རྒྱལ་སའི་དམར་སྤང་དམག་ལ་དེ་བས་བསྟུན་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོང་ཆོས་དབུས་གྲུང་ཁུངས་ཆོགས་པའི་བསམ་དོན་འདི་འབྱེད་ཡོང་བས་ཡིན་པ་རེད།

གཞུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ནས་གང་འདྲ་ཞིག་བཙོས་ཡོད་དམ།

ལས་འགྲལ་ཐོན་ནས་དུས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཡོད། ལྷ་ལྷན་གཞུག་ལག་ཁང་ལ་ཆེ་ཆེས་༡༩༩༩ལོར་དོས་ཡོད་གཏོར་བཤེག་གང་འདྲ་བཏང་ཡོད་མིན་ཐད་བཤད་སློབ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བཤད་སློབ་གང་འདྲ་ཡིན་རུང་ང་ཆོས་སྐབས་དེ་དུས་ས་གནས་འདི་རང་ལ་བརྒྱབ་པའི་འདྲ་པར་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཉིན་མོ་དེར་ལྷ་ལྷན་གཞུག་ལག་ཁང་ལ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་གྱི་རེད།

དཔེར་ན་ འདྲ་པར་དེས་ལྷ་ལྷན་གཞུག་ལག་ཁང་ལ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་དོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁག་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་ར་སྤོད་ཡོང་ཐུབ་རྒྱ་རེད། སློ་རུ་ཡོངས་རྫོགས་ནང་དུ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་སྤྱ་རྟེན་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་། དེ་ནམས་ཐོག་ས་ཉིས་ཐོག་ནས་སློ་རུ་འདྲ་དབྱགས་པ་མིན་ནམ། བཅའ་ཁྲི་སྤྱི་འཐབ་ལྷན་པ་བརྒྱད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་དོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་རང་ཡིན་པ་རེད་འདྲག་ཞིབ་ཚགས་ངར་ལྷ་སྐབས་གང་སར་ཁ་ཐོར་དགྲ་ཐོར་དབྱགས་པའི་ནང་ནས་ཤེས་ཐུབ་པར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་ན་བཟའ་དང་སློར་(གཞུག་ལག་ཁང་ནང་གི་སློར་ལམ་)སློར་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་མ་ཉི་ལག་སློར། ཤིང་གིས་བཙོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། མཚོད་མེ་འབྲལ་བྱེད་གྱི་སློམ། དེ་བཞིན་རི་དྲགས་པོ་མོ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ལྷན་གཞུག་ལག་ཁང་ལ་བཅན་ཤིང་ངར་ཁྲིམས་མེད་ལྷགས་མེད་འདི་ལྷ་བྱ་བྱས་ཏེ་སྤར་གྱི་ནམ་པའི་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མ་ལྷག་པ་བཙོས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་གྱི་གོད་ཆག་བརྒྱད་སྤྱིང་མཁན་གྱི་བོད་པའི་དམངས་སློབ་མཁས་དབང་ཞིག་གིས་གྲས་མོར་གསུང་དོན་ལ་འདྲ་པར་འདི་མཐོང་སྐབས་ང་ལ་ཞེད་སྤང་ཡོང་གི་འདྲག་དགོན་མཆོག་གསུམ། ། ། ། དས་ལྷ་དུས་ནས་ཞེད་སྤང་སྤྱི་སྤྱི་འདྲག་ འདྲ་པར་འདི་འདྲ་ལེན་ཐུབ་པ་ནི་དོས་གནས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་།

གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་ནང་ད་དུང་སྤྱ་འདྲ་ཅ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་གྱི་མེད། དེའི་ནང་དེ་སྤོད་གཞུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ས་དང་པོའི་གཞོགས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་བྱུག་སྤྱིང་སྤྱན་སྤྱིང་དང་ཡང་བོད་མི་ཆོས་སྐབས་མེ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསོལ་བའི་སྤྱ་འདི་བཤད་སློབ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིང་བཅན་སྐམ་པོ་སྤྱ་རོ་མས་གནས་མཆོག་ཁག་གི་ས་ལས་བཞེངས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེར་ཕོ་རོ་༡༩༠༠ལོ་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཡིག་གི་ཅ་ཆེད་གཞུང་དང་བསྟན་བཅོས་ནང་སྤྱ་འདྲ་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིང་བཅན་སྐམ་པོ་དང་བལ་བཟའ་ཁྱི་བཅུན། ཐང་རྒྱལ་རབས་གྱི་རྒྱ་བཟའཕུན་ཤིང་གོང་མོ་བཅས་གྱི་སྤྱ་སྤོག་ལས་བྱུབ་པའི་ལྷ་སྤྱིང་བཞིན་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་བཟེ་མཇུག་བསྒྲིལ་རྗེས་སྤྱ་འདྲ་འདིའི་སློར་ལ་གོ་དོན་གཏིང་ཐབ་ལྷན་པའི་སྤྱིང་གཏམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྤྱི་དགོན་པ་གཏོར་མཁན་གྱི་གསར་བཟེའི་མང་ཆོགས་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མི་ཡང་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་རང་སྤོག་གི་ཉེན་ཁར་མི་འཛེམ་པར་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆག་རྒྱག་ཁག་ཅིག་དང་གང་སར་ཐོར་ནས་ཡོད་པའི་གཟུངས་བཞུགས་གསང་བའི་ངར་ཉར་ཆོགས་གནང་སྤྱི་རྗེས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་འབྱེད་ནས་བོད་མི་ཆོས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པར་དོས་འཛིན་ཁྱབ་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཙོར་ལོ་གོང་ས་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་

མཚོག་ལ་ཕུལ་ཡོད། ལྷ་ས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
མཚན་གཅིག་པ་བྱས་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་གསར་བཞེངས་གནང་ཡོད། དེའི་ནང་ལ་ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ཞིག་བཞེངས་ཡོད་པ་
དེར་ཤོད་ས་མཚོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་དེ་སྤེལ་སྤྱི་ཆག་རྩལ་དང་གཟུངས་བཞུགས་ཐོར་བ་འདི་ནམས་མཉམ་དུ་གཟུངས་ཕུལ་གནང་
ཡོད་པ་རེད་འདུག དེ་ནས་བཟུང་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་དུ་ཡང་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱི་ནམ་ཤེས་བཞུགས་
ཡོད་པར་བརྟེན་ཅ་ཆེ་བའི་སྤྱི་སྟོབས་འདི་དགའ་ལ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཉར་ཆགས་བྱ་རྒྱ་བྱུང་ཡོད།

དེར་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་ནས་གྲས་ཐོར་བྱས་ཀྱིས་ཤིག་གནང་ཡོད་པ་
འདིའི་ནང་སྤྱད་གཏམ་དེ་ལ་ར་སྟོད་བྱུང་བ་དང་ད་དུང་ཁ་སྟོན་ཡང་བྱུང་དོན་ལ་དམར་སྤྱད་དམག་གིས་འདི་ནམས་ཆང་མ་ཅ་མེད་བཅོས་པའི་
སྐབས་དེར་བོད་པ་དང་བལ་པོ་འདྲེས་པའི་ཁ་ཆ་ར་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ནི་དེ་སྤྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཆང་གི་དགོ་འདུན་པ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སུ་ག་པ་ལོག་ནས་
དམར་སྤྱད་དམག་ནང་ཞུགས་ཡོད། ཁོང་གིས་ལས་འགུལ་ཞིག་ནང་གསར་བའི་རང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབུ་རང་ཁྱིམ་ལ་ཉར་
ཆགས་བྱས་ཡོད། ཁོང་ནི་བོད་པ་གཙང་མ་མེན་པར་ཁ་ཆ་ར་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཁོང་གི་ཁྱིམ་ཆང་ལ་གང་བྱུང་གིས་སྟོག་བཞེར་བྱེད་ཀྱི་མེད།
ཁོང་ཆོ་ནི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་པ་རང་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཆེ་བ་དང་གྲུ་ཡངས་པ་ཡོད། མི་དེ་རྒྱལ་ཁོངས་གཞན་ནས་ཡིན་ཅུང་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་རང་སྤྱི་འབྲེལ་དབུ་འདི་རྒྱལ་
མཚམས་འགོ་ལ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རིན་པ་ཆེར་ཕུལ་ནས་ད་ལྟ་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ཡོད་
པ་རེད།

ཡང་དེ་བས་བརྗོད་འོས་པ་ཞིག་ལ་རྩོ་བོ་ཤུལ་ཕུ་ནི་དགྲུང་གངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་འབྲུ་ཞིག་ཡོད། སྟོན་པ་ཤུལ་ཕུ་བ་
པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྐྱེ་ངོ་མས་རབ་གནས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་འབྲུ་འདི་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ནས་བཟུང་བོད་མི་ཆོས་དད་གྲས་ཆེན་པོ་ཞུ་ཡུལ་
ཞིག་དང་བོད་མིའི་སེམས་ནང་གི་ཀ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་ས་དང་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་
སྟོག་གནས་ས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སྐྱེ་འབྲུ་དེར་ཉམས་དམས་ཆབས་ཆེ་པོ་གྲུ་ཡོད་པ་དང་རྩྭ་བ་
བཞི་གཏོར་བའི་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོངས་ལ་མཐར་སྐྱེ་འབྲུ་འདི་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད་པར་མི་མང་པོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའི་
བཞད་པར་གཞིགས་ན་དམར་སྤྱད་དམག་གིས་འཛོལ་ཞུས་ཡོད་པ་རེད་འདུག ལྷ་ས་སྟོབ་འབྲིང་དམའི་འདུག་འདྲེན་འདྲེན་འདྲེན་གྱི་སྟོབ་མ་ཞིག་གིས་
དེ་བས་གསལ་སྟོན་གནང་བར་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ཀྱི་སྟོང་ཨི་ཁུང་ཕུག་མཁན་འདི་ཁོང་གི་སྟོབ་གྲོགས་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་སྤྱི་དགའ་གི་
དཔོན་རིགས་ཆགས་ཡོད། བོ་ཐོས་ལ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་དེར་སྤྱར་ལྟར་འགྲོད་སེམས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་མ་མཐར་བྱི་
ཚུལ་ནས་འདི་འབྲུ་ཡིན་པ་རེད།

ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགོ་འདུན་པ་བགྲུ་ས་སོང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བླན་གསོས་གནང་བར་སྐབས་ཤིག་རིང་རྩོ་བོ་ཤུལ་ཕུ་ནིའི་དབུ་ལ་ཞུ་མོ་
རིང་པོ་སྟོན་ཏེ་དབུ་ཞུའི་ཐོག་དམའ་མེད་པས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་སྤྱད་ཆ་མང་པོ་བྲིས་ཡོད། ཡིན་ནའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཐོག་སྟོན་པའི་གསེར་དབུ་པ་
ནོར་བུའི་རིགས་དངོས་དང་དར་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡོད་ཆད་ཆང་མ་གར་སོང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞལ་རས་དང་སྐྱེ་གཟུགས་སྟེང་སྟོན་པའི་གསེར་
ཚུ་ཡང་འབྲས་བུས་བྱས་ཡོད་ལ། ཐ་ན་དབུ་སྟོང་སྟེང་སྟོན་པའི་རིན་ཐང་བུལ་བའི་སྤྱ་རྒྱན་པ་ལས་དང་སྐྱེ་འབྲེལ་སྟོན་ཅོག་གཉིས་ལ་སྟོན་པའི་གནའ་
པོའི་གསེར་གྱི་རྒྱ་རྒྱན་བཅས་དཔོག་པར་དགའ་ལའི་མི་ཞིག་གིས་འཁྱེར་བྱིན་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཀུའི་སྟོ་བཞི་གཏོར་མཁན་གསུ་ཡོད་པའི་
བགྲུ་ས་སོང་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་ནས་བརྗོད་པར། སྐྱེ་འབྲུ་དེ་དང་བཅས་པའི་དེ་མིན་སྐྱེ་འབྲུ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་གཟུངས་སུ་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཆད་

བཏོན་པ་དང་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་འབྲུ་ནམས་འབྲུ་རིགས་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་གཉེར་ཆང་ལ་བསྐྱལ་ཏེ་ཅམ་པ་ཐག་པ་རེད། རྫོག་རིན་པོ་ཆེར་དེ་ལྟར་སྐྱ་
གཞུགས་ལ་མ་རྗེས་དང་དམར་རྗེན་དུ་གཙོག་པ་བཞོས་པའི་བཞུགས་ཁྱིའི་སྟེང་དཀྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ཡོད། ལྷབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ལྟད་
མེད་གསེར་རྒྱང་གིས་བཞོས་པའི་དབུ་རྒྱན་ལྷ་བྱེས་འདི་ལོ་མང་རིང་སྟོས་དང་མཆོད་མེའི་དུ་བས་ནག་པོ་ཆགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཏ་མི་གོ་
བར་སྤར་བཞིན་གནས་སྟབས་ཡོད། རྗེས་ལ་སྐྱབས་ཤིག་རིང་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིར་ཆབ་སྲིད་གོས་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་
ཁང་ནང་བཞག་འདུག མཐར་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱར་དུ་གཟིམ་སྟོ་ཕྱེ་བའི་སྐྱབས་ཐེངས་མང་འཁུས་པ་བརྒྱད་གསེར་རང་གི་ཆོན་མདངས་དོན་པ་
དང་རྫོག་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ལ་སྟོན་པ་རེད།

འདི་ནི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་རྫོ་པོ་ཤུག་ལུ་མེ་དགུང་གངས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་དང་མཉམ་པའི་སྐུ་འབྲེལ་འདི་རེད། གཟུང་ནས་གྱིས་མཇུག་སྐབས་དཀྱིལ་གྱི་གནང་ནས་བཞུགས་པའི་རྫོ་པོའི་ཞབས་གཡོན་མའི་སྟེང་ཨི་ཁུང་གཉིང་རིང་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་འདི་ད་ལྷ་ཡང་གསལ་པོ་མཇུག་སྐུ་ཡོད། ཡིན་ནའི་འདི་ནི་དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་མཐའ་སྤྱོད་དང་མས་ནང་ཆོས་སྐབས་པའི་སྐབས་ཨི་ཁུང་ཕུག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མི་མང་སོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་དེའི་འགྲམ་དེར་ད་དུང་ཨི་ཁུང་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉག་ཉག་དམར་སྤྱང་དམག་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ཐོག་མར་གཉོར་བ་ཞིག་བཏང་བར་སྦྱོད་སྐབས་ཨི་ཁུང་ཕུག་པ་ཞིག་དང་ཡིན་ནའི་རྗེས་ལ་ཨི་ཁུང་འདི་བཀག་ཡོད་པ་ཡིན་དུང་ག་ལེར་རྒྱུང་བ་ཡིན་ན་སྟོང་པའི་སྐྱོ་ཐོས་ཀྱི་ཡོད།

རྫོ་པོ་ཤུག་ལུ་མེའི་སྐུ་འབྲེལ་འདིར་དང་ཐོག་ལྷན་མེད་ཀྱི་གསེར་དང་རིན་ཆེན་ཁ་རྒྱན་ལས་བཅོས་པའི་རིན་ཆེན་སྐུ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་ཁོན་ལྷ་ཡོད་པ་དེར་རིན་ཐང་ཆོད་དཔག་བྱ་ཐབས་མེད་པ་དེ་རྣམས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བཤད་སྤྱོད་གཟུངས་ཤིག་རྒྱལ་བ་སྐུ་འཕྲེང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཆ་རོང་རྒྱ་བཟང་དགུ་འདུལ། གན་རྒྱ་མེད་ལྷ་པའི་ག་པ་ཆོང་པ་ཞིག་བཙས་ནས་ཕུལ་བ་ཞིག་རེད། ལོ་ཆད་ནི་ལོ་ངོ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་མས་ཡང་ན་ལོ་ངོ་བཙུ་ཕག་ཁ་ཤས་ཙམ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད་འདུག བརྗོད་ཡག་ལ་སྟོབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་ཟེར་བ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་བསྐྱད་པའི་རིང་ཆང་མ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སོང་ནས་ད་ལྷ་སྟོན་པའི་དབུ་རྒྱན་འདི་རྩ་ཆེན་ཡིན་དུང་དེ་སྤེལ་ངོ་མ་འདི་མིན་པས་སྐུ་འབྲེལ་དབུ་ལ་སྟོན་སྐབས་ཅུང་ཆེ་བཀས་པ་ལྷ་བྱ་འདུག

[illegible]

ང་ཆོས་བཀའ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་པག་པའི་ཉེ་ཆས་བསྐྱལ་བར་འགོ་དྲིས་ནང་དུ་པག་པ་ཏ་ཅང་གི་མང་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་
ལ། དཔག་མིས་ད་དུང་པག་པ་གསོད་བཞིན་འདུག་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོངས་ལ་རྫོ་པོ་རེན་པོ་ཆེ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་སྐྱེ་འདྲ་གཅིག་གྲང་མི་
འདུག་ཆང་མ་ཅ་གཏོར་བཏང་ཆང་བཞག་རྫོ་པོ་སྐྱེ་གཟུགས་སྟེང་གི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་ཆང་བཟེར་ཆང་འདུག་པས་སྐྱེ་གཟུགས་སྟེང་ཐལ་བ་
མཐུག་པོ་ཡོད་པ་སྤྱད་གཞན་གང་ཡང་མི་འདུག་ཡང་རྫོ་པོ་འེ་ཞབས་ཤུས་ཐོག་ཨི་ཁུང་གཅིག་འདུག་པ་འདི་དང་ཐོག་ཆེན་པོ་མི་འདུག་ཡིན་
ནའི་རྗེས་སྐྱེ་རྟག་དུ་མི་ཡོང་མཁན་གྱིས་སྐྱ་མར་བེད་སྟོང་བྱས་ཏེ་འདུས་པ་དང་བཏོན་ནས་ཨི་ཁུང་འདི་ཆེ་དུ་བྱིན་བཞག་ཨི་ཁུང་འདི་
ནང་ནས་བཏོན་པ་འདི་སོལ་བ་ལྟར་ནག་པོ་ཞིབ་ཞིབ་ཅིག་འདུག་པས་རྗེས་སྐྱེ་ངས་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་དེ་ནི་ཅ་ཆེའི་བོད་
སྒྲན་མིང་ལ་གཙོ་ཐལ་ཟེར་བ་དེ་རེད་འདུག་སྐབས་དེ་དྲིས་ང་དང་ལྷ་སྐྱ་ཆེ་དབང་དོ་རྗེ་མཉམ་དུ་ངལ་ཙོལ་གྱིད་བཞིན་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་
ང་ལ་མངགས་བྱ་གནང་བར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་པག་པའི་བསྐྱལ་བར་འགོ་དྲིས་སྐྱ་མར་བཟེར་རྒྱ་མ་བརྗོད་པ་གྱིད་དགོས་བརྗོད་བྱུང་བས་
ངས་ཁོང་ལ་བཀའ་མཛད་ལྷས་པར། སྐྱ་མར་བཟེར་ཏེ་གང་གྱིད་དགོས་ལྷ་སྐབས་ཁོང་གིས་རྫོ་པོ་ཞབས་ཤུས་སྟེང་གི་ཨི་ཁུང་འདི་ནས་བྱིན་
རྟེན་བཏོན་རྒྱ་ཡོད། བྱིན་སྐབས་ཏ་ཅང་གི་ཅ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ལྷ་སྐྱ་ནི་ངལ་ཙོལ་སྐྱུར་བཀོད་གཏོར་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་ཡིན་
པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་པག་པའི་བསྐྱལ་བར་སྟོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་སྟོང་ཐངས་ཤིང་སྐྱ་མར་བཟེར་ནས་བྱིན་རྟེན་བཏོན་ཏེ་ཟ་ཡི་
ཡོད་པ་བརྗོད་བྱུང་།

གཏོར་བས་མ་ཆད་མེར་བསྐྱེད་ཡང་བཏང་ཡོད། དཔེར་ན་འབྲུག་པར་དང་སྟོ། འབྲུག་པར་གཉིས་ལ། འབྲུག་པར་གསུམ་ལ། འབྲུག་པར་བཞི་
ལ། འབྲུག་པར་བཞི་པོ་དེའི་ཐོག་ནས་མཐོང་ཐུབ་པར་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་དཔེ་ཆ་དང་དར་ཐུག་མ་ཞིའི་གཟུངས་བཅས་མེར་བསྐྱེད་པར་བཞིན་པའི་

རྣམ་པ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། རྟེན་པ་བཞི་ཡི་དངོས་པོ་དངོས་གནས་ཏེ་ཅང་གི་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་གཏོར་ཐུབ་པ་གཏོར་བ་དང་མེར་བསྐྱེད་པར་བཏང་

ཐུབ་པ་རྣམས་མེར་བསྐྱེད་པར་བཏང་བ། གཏོར་མ་ཐུབ་པ་དང་མེ་བསྐྱེད་པར་བཏང་མི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཁོམ་གཞུང་ཐོག་ཏུ་དབྱེ་གསུང་པ་མ་ཟད། གསང་སྟོན་

དང་གཙང་པོའི་ནང་ཏུ་ཡང་དབྱེ་གསུང་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་འབྲུག་པར་འདི་རྣམས་གཞིགས་རྗེས་ང་ལ་གསུངས་པར།

གནས་ཚུལ་གཅིག་གིས་ང་ལ་བག་ཆགས་གཏིང་ཟབ་ཞིག་ལྷུང་བ་ནི་རང་སྤྱེས་པའི་རྗེས་ང་གི་ལ་སྒྲོ་དོན་པ་དང་པོ་དེར་དམག་ཁུལ་
ཁང་གི་རྒྱབ་སྒྲོ་ནས་བར་སྒྲོར་བྱུང་ངོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱག་མོ་ཤའི་བབས་ཚུགས་བར་སྒྲོད་ནས་དེ་ནས་པར་མེན་ལས་ཁུངས་བར་གྱི་ལམ་བར་
ལ་དེ་སྔོན་དགོན་པའི་ནང་གི་རྒྱག་དཔེ་གཞུང་ལམ་ཐོག་གང་སར་དབྱུགས་འདུག་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཡང་ན་ཉེ་འགྲམ་གྱི་དགོན་པ་
གང་ནས་ཡིན་མིན་མ་ཤེས། སའི་སྤྱིང་གང་སར་རྒྱག་དཔེ་ཤོག་སྟེ་རེ་རེ་བཞིན་ཐོར་ནས་འདུག་པ་འདི་སྤྱང་མའི་ལོ་མ་ལས་མང་བ་འདུག་
པས་ལམ་སྤྱིང་གོམ་པ་སྟོ་སྐབས་ཆག་ཆག་ཟེར་སྐད་སྒྲ་ཡང་ཐོན་གྱི་འདུག གུས་ཅང་ངའི་སེམས་ནང་གང་སྟར་ཞིད་སྤྱང་སྤྱེས་པ་དང་རྒྱག་
དཔེ་རྒྱང་པའི་འོག་ལ་མཐོན་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པ་བསམ་བློང་། ཡིན་ནའི་ཐབས་ཤེས་མི་འདུག ས་སྤྱིང་གང་སར་རྒྱག་དཔེ་འདུག་པས་གོམ་

པ་མ་སྒོས་པར་གཡོལ་ནས་གཡོལ་ས་གང་ཡང་མི་འདུག་མོ་ག་ཡང་དེའི་སྟེང་འགོ་ཡི་འདུག་པས་ཕྱག་དཔེ་འདི་རྣམས་བཙོག་པ་དང་
རལ་པ་ཆགས་འདུག་སྐབས་དེ་དུས་སྟོན་ཁ་ཡིན་པར་བརྟེན་ལྷགས་པ་རྒྱབ་སྐབས་ཕྱག་དཔེ་རྒྱག་རྒྱག་དང་ལྷང་མའི་ལོ་མ་མཉམ་དུ་
ལྷགས་པས་གནས་སྐང་གང་སར་འབྱེད་ནས་འདུག་བྱས་ཅང་གནས་ཚུལ་འདིས་ང་ལ་འཆར་སྤང་གཏིང་ཟབ་ཅིག་བྱང་།

ད་ཆ་ལོ་ཆུན་རྒྱག་བརྩར་སོན་པའི་བརྩ་གཅིག་(གསང་མིང་)ནས་སེམས་ནང་སྒྲག་སྤང་ངང་བརྗོད་པར།

རྒྱག་ཆག་བཙོས་པའི་སྐྱེ་འབྲས་སྟེ་པོའི་ནང་སྒྲགས་ནས་རྒྱ་ལམ་དང་ཁྲོམ་གཞུང་སྟེང་དབྱགས་པ་དང་། ད་དུང་ཕྱག་དཔེ་ཞོག་ལྷེ་རེ་རེ་
བཞིན་རྒྱ་ལམ་ཐོག་གཏོར་སྐབས་སེམས་ནང་ཞེད་སྤང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཀྱི་འདུག་ག་དུས་སྐྱེ་འབྲས་དབྱག་པར་འགོ་དུས་དང་ཡང་རྒྱང་པའི་འོག་
ལ་ཕྱག་དཔེ་དང་སྐྱེ་འབྲས་མནན་པའི་སྐབས་སེམས་ནང་ཞེད་སྤང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག་དངོས་གནས་བཤའ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཡིན་
ནའི་ཐབས་ཤེས་མེད། དཔེ་མི་སྲིད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ད་དུང་ཕྱག་དཔེའི་སྟེགས་ཤིང་གསང་སྟོང་ཀྱི་ལྷམ་ཤིང་དུ་བེད་སྟོང་བྱས་པ་
རེད། སྟེགས་ཤིང་ཐོག་ད་དུང་ཕྱག་དཔེ་བཀོད་ཡོད། ཨ་ཙི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དེའི་སྤང་སྐྱག་གཅིན་བཏང་བ་དེ་ཆོ་ནི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་
བསག་པ་རེད། གསང་སྟོང་དེའི་རིགས་ཆེ་རུ་དགོན་པ་དང་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་། ཆེ་རུ་ཁྱེན་ལྷན་ཁང་བཅས་སོ་སོར་རྒྱབ་ཡོད་
པས་མི་ཆོས་དེར་གཅིན་པ་གཏོང་བར་ཞེད་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རུང་དེར་མ་བྱིན་ན་ཁྱེན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ པས་ཁ་རུང་བཏང་གི་
ཡོད།

གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ཐོག་གི་གཞོགས་གཡས་ངོས་གཟིམ་སྒྲིལ་འབྲམ་གྱི་ཐུགས་སྒྲོན་ལྟ་ཁང་འདིའི་ནང་གདན་དུ་བཞུགས་བྱས་ཏེ་བཞག་ཡོད་པར་བརྟེན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙུན་སྒྲུབ་པོའི་སྐུ་བརྙན་འདི་བཀག་ནས་མཐོང་མི་ཐུབ་པར་ལྷག་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

དེའི་སྐབས་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་གང་སར་སྐུ་འབྲུལ་ཐུག་དང་ཐུག་ཐུག་གང་སར་དབྱུགས་ཡོད་པས་དད་ལྡན་པ་ཆུན་པོ་འཁོགས་མང་པོ་སེམས་པ་ཐུག་ནས་གསང་བའི་ངང་གསུངས་དོན། མི་ཆེ་རིང་པོ་འདི་འབྲུལ་ཐུག་ནས་དོན་སྤྱིང་གང་ཡོད་པ་རེད་དམ། མི་ཆེ་རིང་ཐུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཏེན་མེད་པ་བཟོས་པ་མཐོང་བ་འདི་ལས་ཐུག་པ་ག་པར་ཡོད། ཡང་ང་ཅུང་དུས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྟོང་པོ་ཡེ་ཤེས་ལགས་ནི་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། དུང་ལྷར་དཀར་བའི་མགོ་བོ་གཡུག་གཡུག་གནང་ནས་དབྱུགས་རིང་བཏང་སྟེ་གསུང་པར་དེ་འབྲུལ་རེད་པས་རིག་གནས་གསར་བཞི་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐུག་པོ་བཏང་ནས་དཀྲོངས་སོང་།

ཡང་སྒྲིང་ཉེས་པ་དེར་སྐྱུས་གཡོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ།

དོན་དངོས་ཐོག་བོད་ཁྱིམ་ཡོངས་ལ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བའི་དགོན་པ་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་ལོ་རབས་ལྔ་བཅུའི་དཀྱིལ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཨ་མ་དོའི་ས་གནས་ནང་ལ་ཡང་དགོན་སྡེ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མེ་སྒྲོགས་འོག་ནས་གྲང་རོ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་མིང་ལ་གསར་བརྗེར་རོ་ལོག་གི་ཟེང་འབྲུག་སྒྲིང་འཇགས་བཏང་བ་ཟེར་བའི་དམག་དོན་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གི་དམག་མིས་ཟེང་འབྲུག་སྒྲིང་མཁའ་ལ་བྲག་གཞོན་བྱེད་ཆེད་དགོན་པ་ཁག་ཟེང་འབྲུག་གི་བཅན་རྫོང་དང་སྟེ་གནས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཅ་མེད་བཏང་ཡོད།

དེ་རྗེས་སྐུ་མཐུད་ནས་གཤམ་འོག་ལ་སྒྲིང་དེ་བསམ་སྒྲིང་སྐྱུར་བཀོད་གཏོང་དགོས་ཟེར་བའི་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་སྐྱ་ཆོགས་ནང་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་གིས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བར་སྐུལ་སྒྲིང་བྱས་ཏེ་གསར་བརྗེའི་ཞིབ་སླའི་དམིགས་ཡུལ་གྲས་ལ་དགོན་པ་བཞིག་རྒྱ་དེའི་ནང་བཅུག་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་བཞིག་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེ་སྔ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱུར། (རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་རྗེས་བོད་ལ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱན་དཔལ་འབྱོར་ལ་གསར་བརྗེ་བྱས་པ་དེ་རེད། དེའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་དང་ཐོག་མཐོ་རིམ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་དང་ཕྱགས་རིགས་སོགས་ཆ་སྟོན་བྱས་ནས་གཤམ་འོག་གི་མང་ཆོགས་ལ་བགོས་འགྲེམ་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་གཞིས་ཀའི་དཔལ་འབྱོར་དང་དགོན་སྡེའི་ཆབ་སྲིད་སོགས་རྒྱན་སྲོལ་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཆགས་སྐྱངས་འདི་ཅ་མེད་བཅོས་པ་དེར་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱུར་ཟེར་གྱི་ཡོད།) ཡང་སྒྲོབ་གསོ་གསུམ་ཟེར་བ་དང་གཙང་བཤེར་བཞི་ཟེར་བ་བཅས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོ་བར་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིམ་དང་གྲོང་གསེབ་ལ་སྟེ་ལ་བའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོའི་ལས་འགུལ་དེ་ཡིན་པ་དང་གྲོང་གསེབ་ལ་ལས་ཐོའི་སྐར་མ་དང་རྩིས་སྤྱ། མཛོད་ཁང་། རྒྱ་ཁོར་བཅས་ལ་གཙང་བཤེར་བྱས་པ་དང་། གྲོང་ཁྲིམ་དང་གྲོང་རྒྱལ་ནང་དུ་བསམ་སྒྲོ། ཆབ་སྲིད། སྤྱི་གཞུགས། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ། དེའི་བར་ལ་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། ཀྱན་གཟིགས་པན་ཆེན་སྐུ་འབྲེང་བཅུ་པ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་གྱི་སྟན་ཏུ་ཕུལ་གནང་བའི་ནང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱུར་གོང་བོད་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁྱིམ་ ༣༥༠༠ ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་ཡང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱུར་རྗེས་སྤྱི་གཞུང་ནས་བཞག་པའི་དགོན་པ་བདུན་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་པས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་ལས་མང་བ་ཉུང་རུ་བྱིན་ཡོད་ཅེས་བཀོད་གནང་ཡོད།

དེར་ཡང་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་འགྲུར་འཛིན་སྐྱངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། <<རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གྲུང་ཁུན་ཆོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་ཟེན་ཐོ།>>ཟེར་བ་འདིའི་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ལྷ་མཆོས་ ༩ ཉིན་བོད་རང་སྒྲིང་ལྗོངས་གྲུང་ཁུན་ཆོགས་པའི་ལྷན་ཆོགས་ནས་དབུས་ལྷོ་རུབ་ལྷན་ཁང་དང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ལ་མང་ཆོགས་ནས་དགོན་པ་བཞིག་རྒྱའི་སྟན་ཏུ་ཕུལ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་བརྗོད་ཡོད་པ་སྟེ།

བོད་ཀྱི་ས་གནས་འགཞགས་ནང་མང་ཆོགས་ཆོས་དགོན་པ་བཞིག་རྒྱར་དགོས་འདུན་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། རང་སྒྲིང་ལྗོངས་ཀྱི་གྲུང་ཁུན་ཆོགས་པའི་ལྷན་ཆོགས་དང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ནས་དགོན་པ་དང་མཐའ་མཆོས་སྤྱལ། གྲོང་ཁྲིམ་དང་གྲོང་རྒྱལ། གཤམ་གནས་ཆེ་བའི་འགྲིམ་འགྲུལ་གཞུང་ལས་ཐོག་གི་དགོན་པ་ཁག་རང་སོར་འཛོག་དགོས་པ་ལས་བཞིག་རྒྱ་མེད་པ་མང་ཆོགས་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ནས་སྒོ་འགྲུག་བྱུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མང་ཆོགས་གནས་སྤྱོད་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན་བགོ་ཤ་རྒྱུ་ཏེ་མང་ཆོགས་

བསྐྱད་བཅུག་དགོས། ཐག་རིང་ལུང་ཁྲག་ལ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་ལོག་གར་གྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་གལ་ཏེ་བེད་སྤྱོད་ཅ་བ་ནས་
མེད་པ་དང་ཡང་མང་ཆོག་ནས་རྩར་བཅོན་གྱིས་བཞེག་རྒྱུ་དེ་བ་བཏོན་བཞིན་ཡོད་ན། རྩོད་སྤྱོད་ཁྲུ་ནས་ཆོག་མཆན་སྤྲད་པ་བརྒྱད་
དང་དབུལ་མོངས་མཐུན་ཆོག་གིས་འགན་འཁུར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་གཤམ་འཇུག་ཡོད་པའི་སློ་ནས་བཞེག་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

འདི་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་ཤེས་གྱི་ཡིག་ཆ་གས་ཞིག་རེད་འདུག། དེའི་ནང་མང་ཆོག་གིས་དགོན་པ་བཞེག་རྒྱུ་བསམ་དོན་དེར་རྩིས་པ་གང་
ཡོད་ཀྱིས་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད་པ་མཐོང་རྒྱུ་མིན་འདུག་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྤུལ་སྤོང་གི་ནམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་གང་སར་མང་ཆོག་གིས་
ཟེར་བའི་ཆོག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་མི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཡང་དེའི་ནང་མི་ག་ཆོད་ཡོད་དམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱ་མིན་ཕྱི་མིན་ཉག་ཉག་བཅིངས་
འགོ་ལ་བཏང་བའི་རྗེས་གཞི་ནས་དགོན་པ་བཞེག་མཁན་གྱི་མང་ཆོག་གི་ཐོན་པ་རེད་དམ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༢ལོར་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་བྱ་རུང་ཆེ་རིང་གིས་གསར་འགོད་ལྷན་ཆོག་གིས་ཞིག་
གི་ཐོག་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༤ལོའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་གྱི་གོང་ཚམ་ལ་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ནང་ཁྲོན་དགོན་པ་༥༥༠ཙམ་སློ་སྤྱོད་པ་
ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༤ལོའི་སྐབས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲོན་སྤུལ་དགོན་པ་༣༢༠༠ཙམ་ཡོད་པ་རེད། ཡང་རིག་གནས་གསར་
བརྗེའི་ལས་འགུལ་དངོས་སུ་འགོ་ཚུགས་སྐབས་དགོན་པ་བཞེག་རྒྱུ་ལ་མ་སློལ་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་པར་བརྟེན་དགོན་པ་༥༥༠ནང་ནས་ད་དུང་
ག་ཆོད་ལྷག་ཡོད་དམ། འབྲེལ་ཡོད་དབུད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཐོག་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༤ལོ་ནས་༡༩༨༦ལོ་བར་བོད་ལ་
དགོན་པ་༣༢༠༠(དངོས་ཡོད་དགོན་པ་༣༢༡༣ ཡོད་)ནས་དགོན་པ་བརྒྱད་ལས་ལྷག་མེད་པ་རེད་འདུག།

གུས་མོས་ལྷ་སར་རྟེན་པ་བཞེ་གཏོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྟོགས་ཞིབ་བྱེད་པའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་མོན་ཁའོ་ཨེན་ལེ་ཡི་མིང་
ཐེངས་མང་ཐོས་བྱུང་། དཔེར་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་གཏོར་བཞེག་བཏང་སྐབས་ཁའོ་ཨེན་ལེ་ཡིས་མཆོམས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་
བཏང་བའི་ནང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ལོར་ཁའོ་ཨེན་ལེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་བྱ་རྒྱུ་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་སྤྲད་ཡོད། ཡང་དཔེར་ན་གྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་
ལྷན་ཁང་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་བཞེ་ཡོད་པ་ནམས་གཏོར་བཞེག་གཏོང་དགོས་པའི་བཀོད་སྤྱི་གྲུས་པ་ལྷར་ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་གཤམ་
འོག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཞོལ་གྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩར་བཅོན་པ་ཆོས་དང་ཐོག་ཅེ་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱགས་འགོ་ཅིས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། གོ་ཐོས་ལ་འགོ་
ཁྲིད་མཁན་ནི་ད་ལྟ་ཡང་གྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩར་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཆོག་ཆེན་གྱི་འཐུས་མི་ཐེངས་ཁ་ཤས་
བྱེད་སྤྱོད་བའི་སློ་བཟང་ཡིན་པ་རེད། ཡང་ཁའོ་ཨེན་ལེ་ཡིས་མཆོམས་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བ་དང་སྤྱགས་བྲག་ཆས་ཆ་ཆང་སྤྱས་པའི་
བཅིངས་འགོ་ལ་དམག་མིའི་བཀག་འགོ་འོག་འཛམ་སྤྱི་ཐོག་སྤྱན་ཞུགས་ཆེ་བའི་ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་ནང་གི་རྩ་ཆེའི་རིག་དངོས་བྲངས་ལས་འདས་
པ་ཞིག་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་གནམ་ལོའི་མཛེས་སྤྱུག་ལྷན་པའི་ལྷེ་བས་རིས་སྟངས་མཐོ་ཅི་རྩར་གི་གསུང་བརྒྱུས་བྲིས་ཏེ་བཀག་ཡོད། དེ་
བཞིན་དུས་ལྡན་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཙམ་རིང་གསོག་འཛིན་བྱས་པའི་གསེར་གྱི་བང་མཛོད་སྟོང་པ་བཟོས་པ་བཅས་བྱས་ཡོད་རྩར་གཏོར་སྤྱོན་གྱིས་རྩ་
བརྒྱུག་ཐད་དེ་ཕྱིན་པའི་བར་ཆད་བྱུང་མེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་ཁའོ་ཨེན་ལེ་ཡིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད་
དམ། རྩ་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་མཁས་དབང་སུང་ཡུང་དབྱི་བཅས་ཀྱིས་བཅམས་སྤྱི་གྲུས་པའི་<<རྒྱ་ནག་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་
ཡིག་མཛོད་ཀྱི་འོད་སྟེར>>ཟེར་བ་འདིའི་ནང་ཁའོ་ཨེན་ལེ་ཡིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༤ལོའི་ཟླ་༡༠ཆོས་༡༥ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་ཡོད་པའི་དབུས་མི་རིགས་སློབ་

གཤེད་ལས་བྱེད་སྡེ་དང་འཛིན་གཤེད་ཐོད་ཀྱི་སློབ་མ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་སྐབས་མན་ཚུན་བཤའ་པའི་ཐེན་གྱིས་གནས་བསྐྱེད་ནང་སྐད་ཆ་དུས་བྱ་འདི་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ།

ཐོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ནི་དུས་ལུན་རིང་པོའི་གནད་དོན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ངེས་པར་དུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་པ་དང་
གྲ་པའི་ལས་ལུགས་དེ་ངེས་པར་དུ་མེད་པ་བཟོ་དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་གྲ་པའི་ལས་ལུགས་ཀྱིས་མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འགོ་བཙུག་
འུགས་ཆེན་བཟོ་ཡི་ཡོད། བཅིངས་འགོལ་མ་བཏང་གོང་ཐོད་དང་ནང་སོག་གི་མི་འབོར་རིམ་བཞིན་ཉུང་དུ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཟེར་ན་
དེ་ནི་གྲ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ལུགས་ཀྱི་འུགས་ཆེན་ཐེབས་པའི་དབང་གིས་རེད། ཐེངས་འདིའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བསམ་
སློབ་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲ་པའི་ལས་ལུགས་དེ་རྩ་མེད་མཐར་ཕྱིན་པ་བཟོ་བ་དང་དགེ་འདུན་པ་རྒྱུང་བར་བཅིངས་འགོལ་
གཏོང་དགོས། འོན་ཀྱང་སྤོངས་དད་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཡིན་པ་དང་སྤོངས་དད་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་བསམ་སློབ་གསར་བས་ཆབ་
མ་བྱས་གོང་ལས་མེད་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ནི་ཁག་པོ་རེད། འདི་ནི་རྒྱན་རིང་སྦྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་ཐོད་ལ་རྟོང་པ་བཞི་
གཏོར་བ་དང་དགོན་པ་གཏོར་བ། གྲ་པའི་ལས་ལུགས་མེད་པ་བཟོ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ཆོ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཡིན་ནའི་
དགོན་ཕྱེ་གཏོར་བཞིག་གཏོང་མི་དགོས་པར་སློབ་གྲྭ་དང་མངོན་ཁང་དུ་བཅུད་སྦྱོང་བྱས་ཆོག་སྟེ་འབྲུ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་མེད་པ་བཟོས་ན་
ཁག་ཅིག་མེད་པ་བཟོས་ན་འགྲིག་ འོན་ཀྱང་དགོན་པ་ཆེ་བ་ཁ་ཤས་འཛོག་རྒྱར་བསམ་གཞིགས་བྱ་དགོས། དེ་འབྲུ་མ་བྱས་ན་ཀན་
འཁོགས་ཆོས་ང་ཆོར་མི་འདོད་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་འཁོད་བཞག།

འདིའི་ཁོད་ནས་ར་སློབ་ཐུབ་རྒྱར་དམར་སྤང་དམག་དང་རྩར་བཅོན་ཅན་ཆོས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་བྲང་པོ་རྩ་ལར་གཏོར་བཞིག་བཏང་
སྐབས་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་དོན་ནི་གནད་དོན་མང་དག་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་བྱས་ན་ཐོད་ཀྱི་སློབ་རྒྱན་རིག་གཞུང་ལ་གཅེས་སྦྱོང་བྱས་པ་མ་ཡིན་
པར་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་ཐོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་དགོན་པ་མང་པོ་འདི་འདྲ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བར་བཀག་འགོག་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན། དེས་མ་ཆད་དགོན་
པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ལོ་ཤས་ནང་དང་ཐ་ན་དེའི་སློན་ནས་ལོ་རབས་ལྔ་བརྒའི་དཀྱིལ་ཅམ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་རིམ་བས་རྩ་མེད་
བཟོས་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་དངོས་གནས་བཀག་འགོག་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་མ་མཐའ་ཤང་གོང་རིམ་ཀྱིས་གཤམ་འོག་ལ་བཀའ་ཁྲུང་བའི་རུས་པ་
ལྟན་པའི་བྱ་ཐབས་བཅུད་པ་དང་དེའི་ཐོག་དྲག་ཆས་ཆ་ཆང་སྤྱས་པའི་དམག་མི་བཅུད་སྦྱོང་བྱས་ན་བྱུ་བྱུ་ལས་ཡིན་པས་དངོས་གནས་བཤའ་ན་
མི་ཀན་འཁོགས་ཆོས་ང་ཆོར་མོས་མཐུན་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བ་འདི་རྒྱ་མཚན་དང་བདེན་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་དོགས་ཐོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་
དཔེར་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱུ་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱའོ་ཨེན་ལེ་ཡིས་ལམ་སང་བཀའ་ཁྲུང་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་བྲང་པོ་
རྩ་ལ་གཉིས་སུ་མཐུད་གཏོར་བཞིག་བཏང་བཙུག་མེད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་བྲང་པོ་རྩ་ལ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ག་རེ་མཆོན་
ཀྱི་ཡོད་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། ཡང་ང་ཆོས་ཀྱའོ་ཨེན་ལེ་དང་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཉམས་ཞིབ་མ་བྱས་པར་རིག་
གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཐོད་ལ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་ཁོ་པས་ཐོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་དང་ས་གནས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྣ།
མང་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་བཅས་སྡེ་རྗེས་ཐེངས་བཙུ་དྲུག་ཅམ་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ཏེ་གལ་ཆེའི་གཏམ་བཤའ་དང་འཇུག་སྟོན་མང་པོ་བྱེད་སྡེད་ཡོད།
ཡིན་ནའི་ཁོང་ནི་ཐག་རིང་པེ་ཅིང་གི་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་སྐང་ལ་ཡོད་པར་བཞེན་རུས་པ་ནི་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་དབུས་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ནང་
བཞིན་མེད་པ་རེད།

ད་ལྟའི་ཐོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཆོའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་གོ་བ་གཏོང་ཐབ་ལེན་དགོས་པ་འདུག་ བཅའ་ཁྲི་ཞུས་པའི་ནང་ཐོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཞིག་

གིས་གྲུ་མོར་བཟོད་པར། སྤྱི་ལོ་༡༠༠༣ལོར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གིས་<<མིང་གི་སར་>>ཀྱི་མིང་སྒྲུང་ཐོན་ནས་ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་
འཁོར་བའི་དྲན་གསལ་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲུང་ཁུན་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཀོའི་ཅིང་ལུང་ནས་གཏམ་བཤའ་ཅིག་
སྤེལ་ཡོད་པ་དང་ཏཱ་ལའི་ཁ་བྲལ་ཤོག་ཁག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྤེལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་ལ་གཏོར་བཞིག་ཐོག་ཡོད་སྟོར་སྤེང་གི་ཡོད་པ་རེད་
ཅེས་དང་ཁོ་པས་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་བཟོད་པར། སྤྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཏཱ་ཏུ་ང་ཚོར་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་དང་དགོན་སྡེ་
ག་ཚོད་གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའི་འདི་ཚོ་ང་ཚོས་བྱས་པ་རེད་དམ། ཡང་ན་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མིས་གཏོར་བ་རེད་དམ།
རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་གཏོར་བར་བྱིན་པ་རེད་དམ། ད་ལྟ་རིག་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤའ་བ་ཙམ་རེད་ཅེས་བཟོད་ཡོད།

ཉན་དུས་སྐད་ཆ་འདི་བདེན་པ་ཡིན་མདོག་ཁ་ཐོ་ཡོད་པ་དང་བཤའ་མཁན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་ཡོད་ཞུས་མེད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའི་ཉམས་
ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ན་དངོས་གནས་འདི་འདྲ་རེད་དམ། གསོད་གསོན་འཕྲོག་སྟེར་བྱ་མཁན་གྱི་དབང་འཛིན་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན་ཅུང་འདི་ལྟ་
བུའི་སྟོན་ནས་རང་ཉིད་ལ་འགོ་བས་སྤང་བ་དང་རྗེས་ཉམས་ལྡན་པའི་ངང་དེའི་ནང་མེད་མདོག་གིས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། ཡང་སྤྱིང་ཉེས་པ་དེར་སྤྱི་
གཡོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ།

བར་སྐོར་ཁྲོམ་གཞུང་ཐོག་གི་གྲོང་མི་དགུས་མ་ཞིག་གིས་བཟོད་པར། བོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དགོན་པ་གཏོར་ཡོད་པ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། མི་འདི་
འདྲ་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞུས་ན་མི་དེ་རིགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་མི་མང་ཆེ་བ་ནི་བཙན་ཤེད་ངང་དབང་མེད་པར་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་རེད།
ཁྲོན་ཡོངས་ནས་ཞུས་ན་དེའི་འགན་འདི་གང་ལྟར་སྤྱིད་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་སྤྱིད་གཞུང་ནས་བཀག་འགོག་བྱས་པ་ཡིན་ན་བཀག་སྟབ་
རྒྱུའི་ལས་དོན་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་ང་མོད་(རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་གཞུང་རྒྱུང་པའི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་
གཅིག་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་སྡེ་སྤྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་དང་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་སྐབས་དམར་སྤང་དམག་གི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ཐོག་
ལོ་རབས་ལྷ་བརྩའི་ནང་གྲུང་ཁུན་ཚོགས་པའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གིས་པེ་ཅིང་ལ་ཉན་གཡོལ་དུ་འཁྲིད་པ་རེད་
ཟེར་འཁོད་ཡོད།)ལྟ་བུར་མཚོན་ན། མང་ཚོགས་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན་ཡང་དབྱུས་གཞུང་ནས་སྤང་སྟོབ་བྱ་དགོས་ཟེར་ནས་གང་ལྟར་
ཁོང་ལ་སྤང་སྟོབ་སྟབ་པ་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤང་སྟོབ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན་གང་ལྟར་སྤང་སྟོབ་བྱེད་སྟབ་ཀྱི་རེད། གཞུང་ལ་དམག་དབྱང་མང་པོ་
དེ་འདྲ་ཡོད་པས་དམག་དབྱང་མངག་གཏོར་བྱས་ནས་སྤང་སྟོབ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་བོད་པ་གཏོར་བྱས་ཀྱི་རེད་དམ། སྤྱི་ཀྱང་འགྲོ་བྱས་ཀྱི་མ་
རེད། ལས་དོན་ཆང་མ་ཆར་བའི་རྗེས་སྟོན་གོད་སྤྱི་འདོན་པ་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་འདུག

ད་ལྟ་ཡང་སྤྱིད་གཞུང་གི་ལས་གནས་ཐོག་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་བཟོད་དོན། ༡༩༡༩རེད། དེ་སྤྱི་མི་དེ་ཚོས་དགོན་པ་གཏོར་བ་
དང་དགེ་འདུན་པར་འཐབ་འཛིང་བཏང་བ་སོགས་བཟོད་སྐབས་མི་དེ་ཚོ་ཏ་ཅང་གི་སྤྱག་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ཡོང་གི་འདུག ཡིན་ནའི་སྐབས་དེ་
དུས་འདི་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་མིན་པ་བསམ་མཁན་མེད་པ་རེད་ལ། དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་སྐབས་དེ་དུས་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་སྟོང་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། མི་ཚོས་གོ་ཐོས་ལ་འདི་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་གཞི་ནས་གསར་བརྟེན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དེར་གཏོར་བ་དང་པར་
གིར་འཐབ་འཛིང་བཏང་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྟོན་མ་ཡིན་ན་མི་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདི་འདྲ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་སྟོས་མེད་རེད། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམ་
ཆང་ནང་ལ་ཡང་ཚོས་གཤོམ་དང་སྤྱི་ཡོད་པས་ཉིན་གཅིག་དེ་དག་ཆང་མ་གཏོར་ཀྱི་ཡོད་པ་མི་སྤྱི་ཞིག་གི་སྟོན་ལུས་ལ་ཡོད་དམ། ཡིན་ནའི་སྤྱི་
རྒྱུས་ཐོན་པ་དང་འགོ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནས་ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཁྲོན་ཀོན་ཆུས། དེ་བཞིན་གྲོང་མི་ལྷན་ལྟན་ཁང་བར་སྤྱི་རྒྱུས་འདི་རིམ་པ་བཞིན་
གཤམ་འོག་ལ་སྤྱི་བས་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་འདི་འདྲ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་སྟོང་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཟེར་ཆ་དེ་འདྲ་གང་འདྲ་ཟེར་ཡོང་སྤྱི་ཀྱི་རེད་དམ། མི་
གཅིག་གི་བསམ་སྟེའི་ནང་ལ་ཡང་གཏོར་བར་འགྲོ་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ལ་བསམ་སྟེའི་ནང་ལ་ཡང་འཁོར་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་

དབུས་གཞུང་གིས་བཀའ་ཁྲུང་ནས་སྤངས་ཐོབ་མ་བྱས་ན་ཆང་མ་གཏོར་བཞིག་བཏང་ཆར་བ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་རིགས་ལ་མཆོན་ན། གལ་ཏེ་
དངོས་གནས་སྤངས་ཐོབ་བྱ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དཔག་མི་མངག་གཏོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་གཏོར་བཞིག་བཏང་བར་སྤྱོད་བའི་
སྐབས་ཁོང་ཆོར་འདི་ནི་སྤངས་ཐོབ་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པས་གཏོར་བཞིག་གཏོང་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་སྤྱི་ཡོད་ཆོངས་བྱས་ཏེ་
གཏོར་བཞིག་བཏང་ཐོད་ཀྱི་མ་རེད། བཅེངས་འགྲོལ་དཔག་ལ་མི་ཆང་མས་ཞེད་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་བཅེངས་འགྲོལ་དཔག་གིས་
མེ་མདའ་བྱུང་བཅེངས་གཅིག་ལ་ཟེང་འཇུག་ལྷིང་འཇགས་བཏང་བ་མ་རེད་དཔ། ཡིན་ནའི་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་བྱས་མེད་པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཤེས་དགོས་
པ་ཞིག་ལ། ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་བཅེངས་འགྲོལ་དཔག་མིའི་ཕག་ཆང་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ནི་ང་
ཆོས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

དོན་དངོས་ཐོག་ནས་ཞུས་ན། དེའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་ཡོངས་ནང་དོན་རྒྱུ་དེ་རིགས་སྤྱོད་ཆོག་གས་བྱུང་བར་དཔེ་གས་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མིའི་
ནང་ཆོས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་ཏའོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། རུ་ལུགས་ཀྱི་མ་དགོན། ཡི་ཤུ་ཆོས་ལུགས་དང་གནམ་བདག་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་
བཅས་ཆང་མ་རྙིང་པ་བཞི་ལ་ཅིས་ནས་གཏོར་བ་རེད། དེ་མིན་གངས་རུང་མི་རིགས་གཞན་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཡང་གསར་བརྗེའི་སྤྱིད་དབང་
སྒྲེར་འཛིན་བྱ་ཡུལ་ལ་ཅིས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སོག་པོའི་དགོན་པ་དང་ཡུ་གུར་མི་རིགས་ཀྱི་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་བཅས་ཡོད་པ་རེད། རྙིང་པ་བཞི་གཏོར་བ་
ནི་གྲུང་ཁན་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་རྫོགས་རིག་གཞུང་རྙིང་པར་ཅིས་ཏེ་དེ་བས་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་ཞིག་ཡིན་པ་
བརྗོད་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ། ཐོད་ཀྱི་སྒོ་ལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་ནི་དེ་བས་རྙིང་པའི་ནང་ནས་རྙིང་པོས་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྙིང་ལྷ་ཁང་ཡིན་པར་ཅིས་ཀྱི་ཡོད་
པར་བརྟེན་ཆག་སྒོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གཡོལ་དཀའ་ལ་རེད། དོན་ཀྱང་དེ་མིན་མི་རིགས་མང་པོ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ནི་ཐོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་
རྒྱུན་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་འཕགས་དངོས་རྗེས་དང་ཆོས་ཆས། མཆོད་རྗེས་བཅས་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱ་རྒྱུ་འདི་ནི་སྤྱི་བཏང་ནང་ཆོས་ཀྱི་དད་ལྷན་
མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་སྤྱི་འདྲའི་སྒོ་ཡོད་རྟེན་པ་ཅམ་ཀྱི་འདོད་སྒོ་ཁེངས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སྒོ་མ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཆོས་དེ་བས་ལག་ལེན་
དངོས་ནང་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རམ་འདེགས་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཐོད་དུ་གང་སར་དགོན་པའི་ནང་རྒྱུན་དུ་
ནས་ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་བར་གསེག་འཛིན་བྱས་པའི་རྒྱ་ལོར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཁ་སྒོན་བྱས་པ་དང་རྒྱ་ལོར་དེ་དག་གངས་ལས་འདས་པའི་བྱེད་
འཕགས་དངོས་རྗེས་དང་ཆོས་ཆས། མཆོད་རྗེས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཛོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཐོད་མི་རིགས་ནི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་ཆོས་ལ་
དད་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་སྟོབས་གོང་བྱུང་འགྲིལ་བ་ཞིག་རེད། ཐོད་ས་ཁུལ་དུ་མི་འབོར་མང་པོ་མེད་ཀྱང་གྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོའི་གོང་ཐོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁྱོན་
ཡོངས་ལ་དགོན་སྡེ་དུག་སྟོང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པའི་ནང་གངས་ལས་འདས་པའི་ཅ་ཆེའི་རིག་དངོས་མང་པོ་ཡོད་པས་དེར་བརྟེན་
དངོས་པོའི་ཐོག་གི་གྲོང་གུན་ནས་བལྟས་ན་མི་རིགས་སྤྱི་འདྲ་ཞིག་དང་བསྐྱར་ན་ཡང་ཐོད་མི་རིགས་ལ་གསར་བརྗེ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕལ་ཆར་
ཅ་གཏོར་ལུགས་ཆེ་ཤོས་བཏང་ཡོད་པ་བརྗོད་ན་ཆོག་དཔེ་མཆོན་ཞིག་ཞུས་ན། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སྤྱི་སར་མཛོད་ཁང་ཆེན་པོ་
གཉིས་བཟོས་ཡོད་པས་འདི་ནི་ཆེད་མངགས་མཐའ་སྒྲོལ་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་ནས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བའི་རྙིང་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཆོག་གས་གསོག་
འཛིན་བྱེད་ས་བྱས་ཡོད། དེ་སྤྱི་ཐོད་དཔག་ཁུལ་ཁང་གི་མོ་ཀྱ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་སར་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཐོད་མི་ཞིག་གིས་གུས་མོར་བརྗོད་
པར་དཔག་དབུང་གི་མོ་ཀྱའི་སྤྱི་ལག་བཟོ་ཆེད་མོ་ཀྱ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་སའི་བཟོ་གས་མཛོད་ཁང་དེ་གས་ཤིག་ནང་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱི་འདྲ་དང་ཆོས་
རྗེས་བཅས་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྤྱིད་ཆད་ཀྱོན་བཞི་ཅམ་འཁྱེར་ཡོང་ཏེ་མེ་ཆ་པོའི་ནང་བཅོ་སྤྱང་དང་རྒྱུང་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

གཏོར་ཆར་བའི་རྗེས་ཀྱི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་།

ཉིང་པ་བཞིའི་གཏོར་བཤེག་ཆད་མེད་བཏང་བའི་རྗེས་ཞིབ་སྤྲོད་ཞུས་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་འཛམ་མཚོ་ཉིན་གྱི་རྗེས་གཏོར་བཤེག་ཆེན་པོ་
ཐོག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ལས་དབང་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དམ། དུས་ཚོད་གྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། བཅའ་ཁྲིམས་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་
ཡིག་ཆགས་ཐོག་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར། གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ལས་ཁུངས་དེ་དག་གིས་ཐོན་པའི་བསྐྱེད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་
པར་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ལོའི་ལོ་འདིར་དམར་སྤྱང་དམག་གིས་ཉིང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་བྱུང་འབྲས་འབྲེལ་སྟོན་གྱི་ལས་
ཁུངས་ཤིག་བཙུགས་ཡོད། དེ་ནས་ལྷ་ས་ཡོངས་ཀྱི་ཉིང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་སྐབས་ཚུར་རྩིས་ལེན་བྱས་པའི་ཉིང་པ་བཞི་ཟེར་བའི་དངོས་པོ་ཁག་ཅིག་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱུ་བྱུ་བྱས་ཡོད་པས་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིམ་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ནས་ལས་དོན་རྒྱ་ཁྱེད་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་དེར་ཟླ་བ་ཁ་
ཤས་སྔོན་སྐབས་དགོན་པའི་ནང་གི་པར་ཤིང་དང་ཐུག་དཔེ། ཐང་ཀ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཁོ་པ་ཚོའི་རྩ་བརྒྱུ་ལ་བྱེད་དང་ཁ་ལག་བཟོ་ཡག་གི་མེ་ཤིང་
བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་སྔ་དམར་སྤྱང་དམག་གིས་ཉིང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་བྱུང་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་སྟོན་ཁང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གཡམས་
ཤིང་མཉམ་གྱིས་བྱས་མོར་འདི་འདྲ་བརྗོད་བྱུང་བར།

གཡམས། དེའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་སྟོན་དུས་ཟླ་བ་དགུ་པ་ཡང་ན་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་དུས་ང་ནི་འབྲེལ་སྟོན་
ཆོགས་ཚུང་གི་ཆོགས་མི་ཞིག་ཡིན། ང་རང་རི་མོའི་མཛེས་བཟོ་བྱ་མཁན་ཡིན་པས་ཟུ་འབྲེལ་རི་མོ་ཡང་བྲིས་གྱི་ཡོད། ངས་ཉ་ཅང་གསལ་
པོ་བྲན་གསོས་པར་དེ་དུས་ཡིག་ཆང་གཙུག་ལག་ཁག་གི་ཐོག་ས་ཉིས་ཐོག་གི་མཛོད་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་ཡོད། འདི་ཉན་ཉན་ཆོམས་
ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། ཉིང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་དངོས་པོའི་བྱུང་གསོག་གིས་ཁེངས་ནས་འདུག

འོད། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ནང་ག་རེ་ག་རེ་འདུག་གམ།

གཡམས། ཨ་ཅི་དངོས་གནས་གང་བྱུང་མ་བྱུང་ཆང་མ་འདུག སྐད་པར་ཐེན་ཅི་དང་སྐད་པར་འཁོར་ལོ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་མ་ཡིན་པར་ལྷ་ས་ཡོངས་ལ་ཉིང་པ་བཞི་གཏོར་བཤེག་བཏང་སྐབས་བསྐྱུ་བྱུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆང་མ་འདིར་བཞག་འདུག
མཛོད་ན་ཆང་མ་བྲིས་ཆང་ཁག་ལ་སྔོག་བཤེར་བྱས་ཏེ་རགས་པའི་དངོས་པོ་ཤ་ཤ་སྟག་རེད།

འོད། ཐུག་དཔེའི་པར་ཤིང་དངོས་གནས་མེའི་ནང་བསྐྱེགས་པ་རེད་དམ། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་མང་པོ་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བ་རེད་
དམ།

གཡམས། མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བ་རེད། དེ་བས་གསལ་པོ་ཞིག་ལ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁྱེད་འདིས་ཐུག་དཔེའི་པར་ཤིང་དང་མེ་ཤིང་
མཉམ་དུ་གྲལ་སྤྲིག་ནས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་གི་ཡོད། ཁ་ལག་བཟོ་དུས་ཀྱང་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའི་པར་ཤིང་ཐོག་རི་མོ་
ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ངས་མཐོང་མ་བྱུང་། མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བ་ཆང་མ་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་པར་ཤིང་རེད་འདུག ཨའོ་ངས་མཐོང་བྱུང་བས་དེ་ཚུར་
ལེན་ནས་རྒྱས་པ་ཡིན། ངས་ད་དུང་གཞན་གྱི་མ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་ཐང་ཀ་ཁ་ཤས་ཡང་འཁྲེར་བ་དང་ད་དུང་བརྟོན་རིས་འཁྲེར་བ་ཡིན།
བརྟོན་རིས་ནི་གསུང་རབ་པོ་ཏི་སྐྱེགས་བཅ་དང་འདྲ་བའི་རི་མོ་རེད། ཤོག་སྤྲིལ་རེ་རེ་བྱས་ནས་འདུག ད་དུང་བཀའ་ཁྲིམས་འཁྲུང་གི་པར་
ཤིང་ཡང་འདུག་པས་ངས་ཁ་ཤས་བསྐྱེགས་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ལོའི་ཟླ་བ་དྲུག་པར་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་མི་བརྒྱ་ཤོག་ཅིག་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་བཅའ་སྡོད་བྱེད་པར་བཏང་ཡོད། དེ་
 སྡོན་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་གན་མིན་གཡིས་ཀྱིས་ལོ་མང་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ཁོང་གིས་ཕྱིར་བྱས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ནང་དགོན་པ་འདིའི་
 གཙོ་ཆེའི་སྐུ་འདྲར་གཟབ་ནན་གྱིས་སྤྱང་སྦྱོར་བྱས་ཡོད་པ་འཁོད་ཡོད། རོན་དངོས་ཐོག་དེའི་སྐབས་སྐུ་གཟུགས་སྟེང་གི་ཆང་མ་བཤུས་ནས་དམར་
 རྩོན་ལ་སྟོན་པའི་ཇོ་མོ་ལྷ་ཀྱི་དགྲུང་གངས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཆང་དང་མཚུངས་པའི་སྐུ་འདྲ་དང་གང་ལྟར་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་ཡོད་ཆང་དང་
 གསེར་ཟངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཅས་ཆང་མ་མཉམ་དུ་དཔོར་ཕྱིན་ཡོད། འདིམ་བཟོའི་སྐུ་འདྲ་ཡོད་ཆང་མཉམ་དུ་ལྷ་སའི་གཙང་པོའི་ནང་དབྱགས་པ་
 རེད། དམག་དབྱུང་དུས་ལུན་རིང་ཐུང་ག་ཆོད་ཅམ་བཤུད་ཡོད་མིན་མ་ཤེས་ན་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་གོང་གཙུག་ལག་ཁང་སྡོན་ལ་མཉམ་འབྲེལ་
 ཀྱི་བཀོད་འདོམས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཉེ་གནས་དང་ཡང་རྗེས་ལ་གྲེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རྒྱང་བསྐྱགས་
 གཏོང་ས་ནི་ཐོག་ཅེགས་གསུམ་པའི་སྟེང་གི་ཉི་འོད་གཟིམ་རྒྱང་ནང་གི་ཁྲིམ་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་གཞོགས་དེར་བཙུགས་ཡོད། གྲེན་ལོག་ཤོག་
 ཁག་གི་མི་བཙུ་གངས་ཤིག་དགོན་པའི་ནང་བཤུད་ཡོད་པ་དང་དེའི་སྐབས་དངོས་རྩལ་ཐོན་སྐྱེད་ལས་ལྷག་མེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ལུ་མཐུད་
 གཏོར་སྦྱོན་ཐོག་ཡོད་པ་རེད།

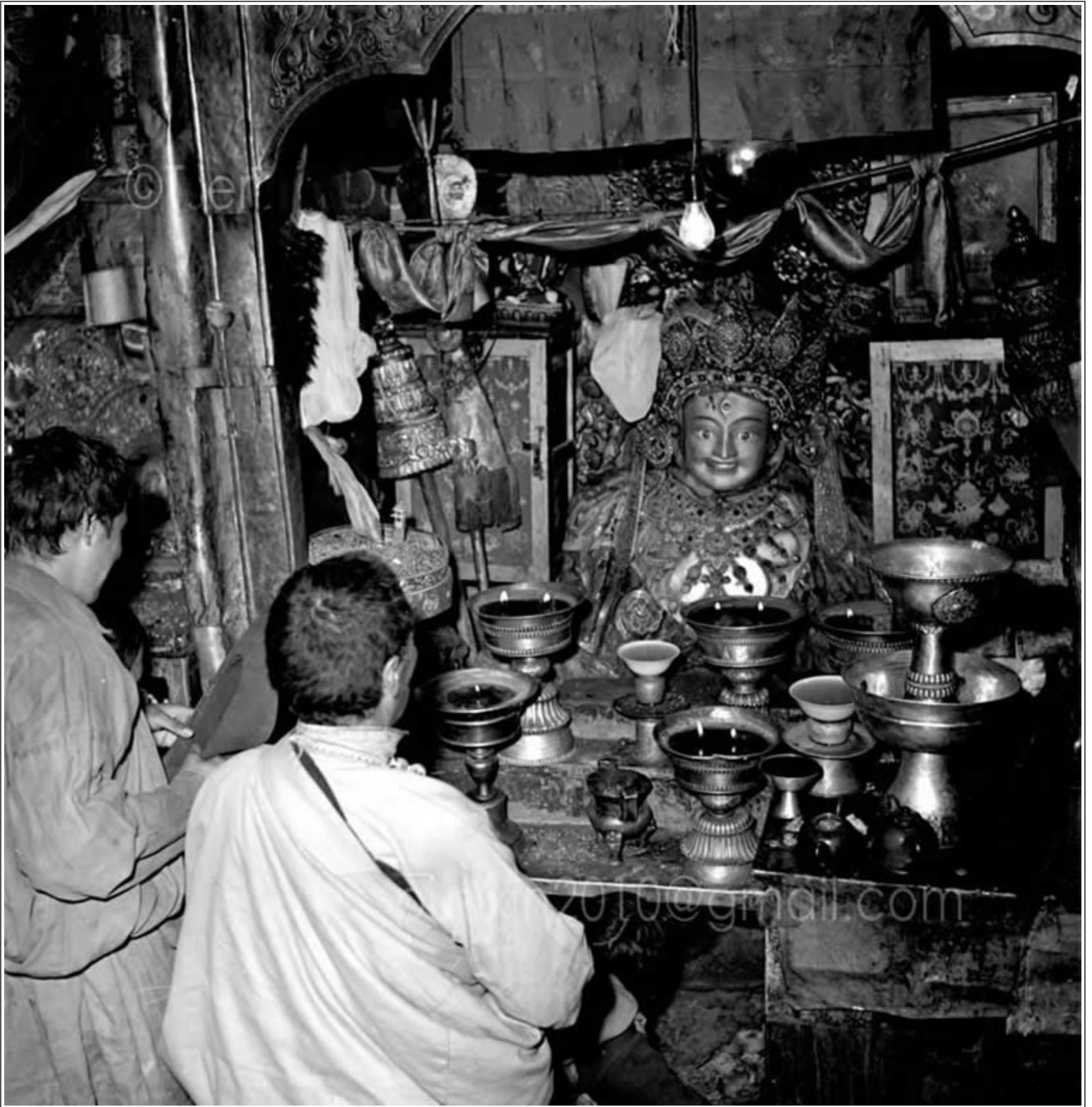
གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུམ་ཐོག་ཁྲིམ་གཞུང་ལ་ཁ་སྤྲོགས་པ་འདིའི་ཟུར་གཅིག་ལ་དེ་སྡོན་གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁག་གི་རྒྱང་བསྐྱགས་གཏོང་ས་བྱས་
 པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ལོ་ནས་༡༩༥༠ལོ་འི་ལོ་སྟོན་བར་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ལྷ་ས་ཉེན་ཐོན་བདེ་སྤང་དམག་སྤྱི་ཁང་གིས་ཟེན་པ་རེད། གོང་དུ་ཞུས་
པ་བཞིན་གཤམ་འོག་གི་ལྷ་ཁང་བཙུ་གངས་ཤིག་པག་ཆང་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་དེར་སང་དགེ་འདུན་པ་ཆོ་ཆོགས་ཚུགས་གནང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་
མཐེལ་ལ་ཡང་པག་ཆང་བྱས་ཡོད་པས་རྩི་ངན་གྱིས་ཁེངས་པའི་པག་པ་དེ་ཆོ་གང་སར་བཙུགས་ཏེ་སྐད་རྒྱུ་བཞིན་ཡོད། རོ་བོ་ཤུག་སུ་ནེའི་ལྷ་ཁང་
གཅིག་དུ་པག་ཆང་བྱས་མེད། ཡིན་ནའི་སྐུ་རྒྱན་དང་ན་བཟུངས་གས་གང་ཡང་མེད་པར་གཞོད་འཆེ་ཐོག་པའི་རོ་བོ་ཤུག་སུ་ནེའི་སྐུ་བརྙན་འདི་ཆོས་
ཁང་ནག་ཁུང་གི་གཏིང་དེར་ཁྱ་སིམ་ངང་བཞུགས་ནས་ཡོད་པ་དང་ཐོག་ཁའི་སྟེང་གི་ལྷ་ཁང་བཙུ་གངས་ཤིག་དམག་མའི་ཉལ་ཁང་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
སྐབས་དེ་དུས་པག་སྟོ་བསྐྱལ་བར་སྟོད་སྟོང་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་བགྲེས་སོང་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན། ཁོང་ཆོས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཟུར་
གཅིག་ལ་གསང་སྟོད་བཅོས་འདུག་པས་ས་སྟེང་དུ་ཁོང་ཆོའི་གཅིན་པ་ཡོད་པ་ང་ཆོས་དངོས་སུ་མཐོང་བྱང་། ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞོགས་
གཞན་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་བཤམ་གཏོང་ས་བཅོས་འདུག་དེའི་སྐབས་དམར་སྤང་དམག་དང་གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁག་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་
པར། གཙུག་ལག་ཁང་པག་ཆང་བྱས་པ་ལྟར། ད་དུང་བཤམ་རྒྱ་བྱས་པ་དང་དེའི་ནང་པག་པ་བསད་དེ་སྤྱ་བཀོག་པ་བཅས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་ལུལ་ཉི་འོད་གཟིམ་རྒྱུང་གི་ལྟེན་ས་
རིས་ཐོག་སྐུ་མང་པོ་ཡོད་པས་ཞལ་རས་སྟེང་གི་སོགས་གྱིས་གང་བྱུང་རི་མོ་བྲིས་ཏེ་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་ཁག་ད་ལྟ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་པས་བྱས་མོར་གསུངས་དོན། འདི་ཆོ་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་འདིར་སྟོད་མཁན་གྱི་དམག་མིས་བྱས་པ་རེད།
ད་དུང་ཁོང་གིས་པང་གཅལ་སྟེང་གི་འབར་འབར་དེ་ཆོར་མཐུབ་མོ་བཙུགས་ནས་གསུངས་པར། ཁོང་ཆོས་རྟག་ཏུ་གང་བྱུང་གིས་རྒྱ་སྟོགས་གཤོས་
པར་བརྟེན་པང་གཅལ་བཟོ་རྒྱ་རྒྱུར་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཁོང་གིས་ད་དུང་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་སྤྱི་ལོ་འདུགས་ལས་ཁུངས་གྱི་ལས་བྱེད་ཀྱན་གས་
ཤིག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྟ་སྟོར་བྱེད་པར་ཡོང་དུས་ཐུག་སྟོང་ཡོད་པ་འདི་དེ་སྟོན་ཁོ་པ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་དམོན་ཡིན་པས་ཆེད་
མངགས་ཉི་འོད་གཟིམ་རྒྱུང་ལ་མཐུབ་མོ་བཙུགས་ཏེ་སྟོ་ཡིད་ཆེམ་པོའི་ངང་རང་ཉིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གཟིམ་རྒྱུང་
ནང་བསྐད་སྟོང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་འདུག

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོ་འི་ལོ་སྟོན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གཞུང་གི་སྟེ་ལེན་ཁང་ཨང་གཉིས་པ་བཅོས་པ་རེད། བོད་སྟོངས་མི་རིགས་
སྟོབ་བྱ་ཆེན་མོ་ནས་ཐོན་པའི་ཡན་གྲུང་གི་དོས་ནས་བྱས་ན་ཁོ་པ་མལ་གྲོ་གོང་དཀར་རྫོང་ནས་ལྷ་སར་གཞུང་དོན་བྱེད་པར་ག་དུས་ཡོང་ནའི་
དེར་བསྐད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བྲན་གསོས་གྱི་འདུག་ལྷ་ཁང་མང་པོ་མགོན་ཁང་གི་ཉལ་ཁང་བཅོས་པ་དང་ལྟེན་ས་རིས་རྩ་བསྟོལ་བའི་མེ་
དང་རྒྱ་རྒྱུང་གི་དུ་བས་ལྷ་བཟོ་འདི་བཟོ་མེད་པ་བཅོས་བཞག་དེའི་ནང་ས་གནས་ཁག་དང་ཉི་འགྲམ་གྱི་རྫོང་ཁག་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་མཁན་ལས་བྱེད་
པ་དང་སྤྱིར་བཏང་མང་ཆོགས་བཅས་ཆང་མ་དེར་བསྐད་ཆོག་གི་ཡོད་པས་དེའི་ནང་བྱ་དང་བྱ་མོ། བོད་པ་དང་རྒྱ་མི། ད་དུང་དེ་མིན་མི་རིགས་
གཞན་ཆང་མ་བསྐད་གྱི་ཡོད། ཡན་གྲུང་གི་ཁ་ཆེ་རེད། དང་ཐོག་ཉིན་རེར་ཉལ་ཁྲི་གཅིག་ལ་སྟོར་བྱུར་གཅིག་དང་པད་གསུམ་རེད། རྩེས་ལ་ཉལ་
ཁྲི་གཅིག་ལ་སྟོར་བྱུར་གསུམ་བྱས་ཡོད། ཞབས་ཁུ་བྱེད་མཁན་ནང་ལ་ཡང་བྱ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཟད། མང་ཆེ་བ་བོད་པ་རེད། དགོན་
པ་ཁྲོན་ཡོངས་ནང་ག་ཆས་བཞེས་པའི་དགེ་འདུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་དང་། ད་དུང་ཁོ་པས་བརྗོད་པར། སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཉིན་རྒྱུ་བཙུ་ཆོད་གསུམ་པ་བཞི་པ་ཅམ་ནས་མི་འགོ་མཁན་དེ་ཅམ་མི་འདུག་རྒྱ་ཆོད་དུག་པ་བདུན་པའི་རྩེས་དངོས་གནས་མི་འགོ་
མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་གྲོང་ཁྱེར་སྟོང་པ་རེད་བཞག་གལ་ཏེ་རྒྱ་ཆོད་བཙུ་པ་ཅམ་ལ་མགོན་ཁང་དུ་ལོག་ན་ཏུ་ཅང་སྤྱི་པོ་ཆགས་ཆང་གྱི་འདུག་
ལ་དགོན་པའི་སྟོ་ལྗོད་པོ་འདི་ཤུགས་ཆེན་པོས་བརྒྱངས་དགོས་པ་དང་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྐད་རྒྱུ་ནས་དུས་ཆོད་གང་ཅམ་སྤྱན་པའི་རྩེས་གཞི་
ནས་སྟོ་བྱེ་མཁན་ཡོང་གི་རེད་ཟེད།

གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་པ་བཞུགས་སོང་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན་ལ། རྫོང་ཁང་ཐོག་ཁོའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཡོད་སར་དེ་སྤྱེ་གསང་
 སྤྱོད་ཅིག་རྒྱབ་ཡོད། སྤང་མ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སྐུ་འབྲུ་ཡོད་ས་འདིར་བང་ལེབ་ཅིག་གིས་བྱ་དང་བྱ་མོའི་གསང་སྤྱོད་ལ་བཅད་རྒྱབ་ནས་མགོན་ཁང་
 གི་གསང་སྤྱོད་བྱས་པ་རེད་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སྐུ་འབྲུ་སྤྱེ་ས་ནས་གཏོར་ཆར་བ་རེད།

འདི་ནི་གྲུས་མོའི་སྤྱེ་ལགས་ནས་རིག་གནས་གསང་བ་རྗེའི་སྤྱོད་ལ་ལེན་པའི་འབྲུ་པར་ཞིག་རེད། དགྲེས་ཞལ་འཇུག་བག་དང་ལྷན་པའི་དཔལ་
 ལྷན་ལྷ་མོའི་སྐུ་འབྲུ་འདི་རྩེད་པ་བཞི་གཏོར་བའི་སྐབས་ཅུ་གཏོར་བཏང་བ་དང་རྗེས་ལ་ས་ཆ་འདིར་གསང་སྤྱོད་བཟོས་པ་རེད།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ནི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤང་མ་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་སྤང་མ་ཡང་ཡིན་པ་རེད།

ཡང་དགེ་འདུན་པ་བཞེས་སོང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན་ལ། ཚང་མས་སྡེ་ལེན་ཁང་དེར་མགོན་ཁང་ཨང་གཉིས་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེག་གནས་གསར་བརྗེ་མཇུག་བསྐྱེལ་བའི་རྗེས་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱོད་གཞུང་གི་ཉེ་འགམ་ལ་གནས་སྡོས་བྱས་པ་རེད། མི་ཚོས་འདིར་མགོན་ཁང་དམར་པོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡ལོར་གུས་མོ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྐྱོད་སྐབས་གཅིག་ཐོག་དང་ཉིས་ཐོག་གི་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲིའི་སྡེ་ཨང་གང་སྤངས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ནི་མགོན་ཁང་གི་ཁང་པའི་ཨང་གང་སྤངས་རེད་བཞག།

དེ་དུས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱོད་གཞུང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚོམས་ཆེན་ནང་རིམ་པ་གསུམ་ཡན་གྱི་ལས་བྱེད་ཆོགས་འདུ་ཡང་སྒྲོང་ཆོགས་བྱས་ཡོད། སྒྲོ་རྩའི་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་སྐབས་ཤིག་རིང་གསར་བརྗེའི་སྒྲོག་བརྒྱན་སྟོན་སའི་ཐོག་མེད་སྒྲོག་བརྒྱན་ཁང་ལ་བྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་པ་ཚོའི་ག་ཤིག་ཁག་ཅིག་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཆོགས་གྱི་ཡིག་ཚང་བྱས་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ལོར་གྲའོ་ཨེན་ལེས་བོད་ཀྱི་དམག་སྤྱོད་དཔོན་པོ་ཐུག་འཕད་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ནག་དང་ཨ་རི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཉི་འོད་དབར་བྱེ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་ཡོད་པས་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་མཁན་ཡོད་པའི་ཐོག་སྒྲོ་མོ་བྱེ་རྒྱུ་ལག་བསྟར་བྱ་མཁན་ཡིན་པས་བོད་ལྗོངས་ཀྱང་ཚུད་ཡོད་པ་བརྗོད་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་བཟོ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆོག་མཆན་སྤྲད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཉམས་བཟོ་བྱ་མཁན་ཚོས་ལྷ་ཁང་སྒྲོང་པ་སྒྲོང་ཀྱང་འདི་ཚོའི་ནང་སྐྱེ་འབྱེད་ག་རེ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་མིན་གསལ་པོ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱེད་ནང་གཞུངས་བཞུགས་གང་ལུས་དགོས་མིན་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་གསར་བའི་ཐོག་དེ་མོ་སྐྱེ་འབྱེད་བཙུ་བ་མཆོག་ལ་བཀའ་ཕྱིན་ཞུས་ཡོད། དེ་སྐྱེ་འབྱེད་གདོན་བཞུགས་ལ་ཅིས་ཏེ་འཐབ་འཛིང་མནར་གཅོད་བཏང་བའི་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་གཞུགས་ལ་སྐུན་གཞི་ལྡིང་པོ་བཞེས་ཡོད་པ་དང་ཐུགས་དྲན་གསལ་པོ་མེད་པས་སྐྱེ་ཆའི་མཐའ་མཇུག་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་བཀའ་སྒྲོལ་ཞུས་པར་ཁོང་གིས་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་འབྱེད་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཐུག་དཔེ་བཀོད་གནང་བ་དེར་གཞི་འཛིན་གནང་ཏེ་སྐྱེ་ངལ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ལག་ཤེས་པ་དང་ལྷ་བྲིས་པ་རྣམས་ལ་མཇུག་ཁྲིད་གནང་བར་བརྟེན་གཅིག་ཐོག་གི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཉམས་གསོ་བྱ་བུ་བ་བྱུང་བ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོའི་ཐོག་མའི་ལས་བྱེད་མཇུག་བསྐྱེལ་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱེད་པ་བཞི་ལ་ཅིས་ཏེ་གཏོར་བཤིག་བཏང་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྐྱར་དུ་སྒོས་དང་མཆོད་མེ་འབུལ་ཆོག་པ་དང་གསོལ་བ་སྒོན་ལམ་འདེབས་རྒྱ་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་བྱུར་ཟེའི་སྐད་ཆ་དེ་འབྲེལ་ཞིག་དར་ཡོད་པ་སྟེ། ལྷ་གོས་ཏིས་ཆོ་ལང་དང་སྐྱེ་གཉེར་སྐྱ་ཡེ་ལགས་(སྐྱ་ཡི་ལགས་ནི་ཁ་ཆར་འབོད་སྟོལ་ཞིག་དང་ཏིས་རྒྱ་ལང་ཟེར་བ་ནི་དེའི་དུས་དར་བཟོ་ཆེ་བའི་རས་ཆ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་བལ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱིང་བལ་ཡང་མ་ཡིན། བྱས་ཅང་དངོས་པོ་འབུལ་མེད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དཔེ་བཞག་གི་ཡོད།)ཟེར་བའི་དོན་སྙིང་ནི་སྐྱེ་འབྱེད་དེ་སྐྱེ་འབྱེད་འབུལ་མེད་དེ་མིན་པ་དང་དགོན་པ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ནི་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། (དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་ཡང་འདི་འབྲེལ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ཁ་ཆར་བྱས་མིང་ལ་མཐའར་བཞེས་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དོ་དམ་བྱེད་གྱི་ཡོད།) སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་རྩ་རན་སའི་གསར་འགོད་པ་རྩེད་ཉེ་རྩ་ལྷ་སར་སྐྱོད་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་རགས་ནས་སྐབས་པའི་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་སྐྱེ་འབྱེད་གསར་པ་གསར་རྒྱུང་དང་ཆར་མ་ཐག་གི་ལྷེབས་རིས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་སྐབས་ཏ་ལས་པ་དང་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ཆོར་སྤང་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་འདུག་ལ། ལྷག་པར་རང་ཉིད་སྐྱེ་གར་ཁང་ཞིག་ནང་གི་གར་སྟེགས་ཐོག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ལྗོངས་རི་མོའི་ནང་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོར་སྤང་བྱུང་ཡོད། བྲེལ་འཕུབ་ངང་ཁྲོན་ཡོངས་སྐུན་པ་

དང་གསར་བ་བཅོས་བ། ཉམས་གསོ་བྱས་པ་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཏུ་ལམ་ཅུ་མེད་བཏང་བའི་ཆབ་སྲིད་རྒྱུད་འཛུགས་ཀྱིས་བཅོས་
བའི་གཏོར་བཞིག་གི་ནམ་པ་དང་དེའི་ཐོག་རི་མོ་གསལ་དུ་གཞོད་བཏང་ཡུང་ནག་པོ་ཆགས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཤིང་རྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་རང་རེད། འོན་ཀྱང་
གང་འདྲ་ཡིན་རུང་བཟ་གིས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཇོ་བོ་ཤུ་ཐུ་ནེའི་སྐྱབས་ལྡན་འདི་བྱམས་དང་སྤྱི་ཚེའི་ཁྲོད་
ནས་སྐྱེ་འཁྲོ་ཀྱན་ལ་འཇུག་ཐུག་པ་དང་བསྐྱར་དུ་མཇུག་རྒྱ་བྱང་བ་རེད། དེ་སྔ་གསར་བཅུའི་ལས་འགུལ་འདིའི་ནང་མདུན་དུ་སྐྱོད་མཁན་གྱི་རུང་
བཅོན་ཅན་མང་པོས་སློ་འཁྱོད་ཆེན་པོའི་དང་ནས་འཁྱོད་བཞགས་མཐར་ཕྱིན་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དེ་སྔ་བཅོན་ཁང་ནང་ལོ་བདུན་བཅོན་བཅུག་བྱ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་དཔལ་ཚོ་ལ་སྐྱར་བཞོད་ལ་ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་བའི་རྗེས་སྐྱེ་ལོ་
༡༩༩༡ལོར་གཞི་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱིར་ལོག་ཐུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཀན་གས་ཤིག་གིས་སྐྱེ་ལོ་༢༠༠༣ལོའི་ཟླ་བ་གསུམ་
པའི་ནང་གཙུང་ལག་ཁང་དུ་མིག་ལ་མཆི་ཞག་འཁོར་བཞིན་གུས་མོར་གསུངས་དོན་ལ།

རིག་གནས་གསར་བཅུ་མཇུག་བསྐྱེལ་བའི་རྗེས་དགོན་སྡེ་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་བྱི་ཕྱོགས་ལ་སློ་མོ་བྱས་ཡོད། ལོ་མང་
རིང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་དུས་ཆོད་འདི་བརྒྱུད་པ་ནས་མི་ཆོས་ལོ་མང་པོ་ཞིག་རིང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཆོས་མཇུག་དུ་སྐྱོད་
རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་ད་ཆ་ཆོས་མཇུག་ལ་ཡོང་མཁན་མི་ཏུ་ཅང་གི་མང་པོ་འདུག སྐབས་དེ་དུས་དད་ལྡན་མང་ཆོགས་ཆོར་སྤྲ་སེ་བཅོར་
གི་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དད་ལྡན་པ་ཆོས་སྐྱུ་ཕྱག་ཕུལ་སའི་གཞིམ་སྒྲིའི་མདུན་ལ་ད་དུང་ལྷགས་ཀྱི་སློམ་སྐྱོར་བཅོས་ཡོད། ཉིན་ལྟར་སྤྲ་སེ་སྒྲོང་
ཕྱག་གཉིས་བཅོར་གི་ཡོད་པ་དང་སྤྲ་སེ་རེར་སྒྲོར་གཅིག་རེ་ཡིན་པས་མི་མང་པོས་མཆོན་མོ་ནས་དུ་སྐྱིག་པར་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། ཉིག་ཏུ་
མཆོན་གང་དུ་སྒྲོར་སྐྱིག་ནས་ས་སྤེར་དུ་ཉལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉིན་གང་གཞིམ་སྒྲོ་བྱེ་བ་དང་ས་རུབ་དུས་ལམ་
སེང་གཞིམ་སྒྲོ་རྒྱབ་ན་མ་གཏོགས་ད་དུང་མི་མང་པོ་ཆོས་མཇུག་ཏུ་བར་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་རྗེ་ཞུ། འདི་ལྟ་བུའི་ཐོད་མི་མང་པོས་ལོ་མང་
པོའི་རིང་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་མཇུག་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་མང་པོས་དུ་གིན་འདུག ད་དུང་དུ་འཐོད་བྱེད་བཞིན་བརྗོད་པར་མི་ཆེ་འདིར་
སངས་རྒྱས་ཡང་བསྐྱར་མཇུག་གྱི་རེད་བསམ་མ་བྱུང་། ཉིན་མོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་བསམ་སློ་འཁོར་མ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་གྱི་འདུག
རྗེས་སུ་ཀྱན་གཞིགས་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་སར་བྱིར་ཐེབས་གནང་ནས་ལྟ་ལྟ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ཆོགས་ཚུགས་གནང་སྟེ་དད་ལྡན་
པ་ཆོར་མཇུག་ཁ་བཏང་གནང་བའི་སྐབས་མཇུག་ཏུ་བར་བཅར་མཁན་གྱི་དུ་སྒྲོར་སྤྲ་སེའི་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཡིག་ཟམ་ཁང་ཆེན་བར་ཡོད་
པས་དེའི་དབར་བར་ཐག་ཀེ་ལོ་མི་ཁྲ་ཁ་ཤས་ཡོད། ད་དུང་འཆང་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་མི་ཤི་བ་ཡང་བྱུང་སྤྱོད་ཡོད། དད་ལྡན་པ་མང་པོ་འདི་འདྲ་
ཡོད་པའི་སྐབས་སློ་བྱར་དུ་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ནང་ལོ་ན་ཀན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཞོན་སྐྱེས་ཡང་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འདུག འདི་ནི་རིག་
གནས་གསར་བཅུའི་སྐབས་ཡིན་ན་བསམ་མ་ཐོད་པ་ཞིག་རེད་ལ། མི་ནམས་ཚུ་རིང་ནང་བཀག་པའི་ཚུ་ཆེན་སློ་བྱར་དུ་ཤོར་པ་ལྟ་བུ་
རྒྱགས་ཡོང་བ་རེད།

དེ་ནས་བརྒྱུད་སྤྲ་སྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་ནང་པའི་གནས་མཆོག་ནང་གི་གནས་མཆོག་ཅིག་ལ་བསྐྱར་དུ་བྱུར་ནས་ད་ལྟ་བར་ཡོད་པ་
རེད།

ད་ལྟའི་གཞུག་ལག་ཁང་གི་གཞིམ་སྒྲིའི་མདུན་ཉིན་ལྟར་བོད་ཀྱི་ས་སྤྱོད་གས་ཁག་ནས་ཆོས་མཇུག་ལྷ་བར་སྒྲིབ་མཁན་གྱི་བོད་མི་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་ངང་སྐྱེ་ཕྱག་ཕྱིས་བཞིན་ཡོད།

འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༠༠༣་ལོའི་བོད་རྒྱ་དང་བོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་གྱི་སྤྱ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་རེད། ཆོས་མཇལ་ཁྱབ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་མི་ཆོག་ས་
ནས་རྒྱ་སྤྱར་རིང་པོ་སྤྱི་གཡོང་པ་དང་གཞོགས་གཅིག་ལ་ཐག་རིང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་ཆོས་མཇལ་ལ་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རེད་འདུག།

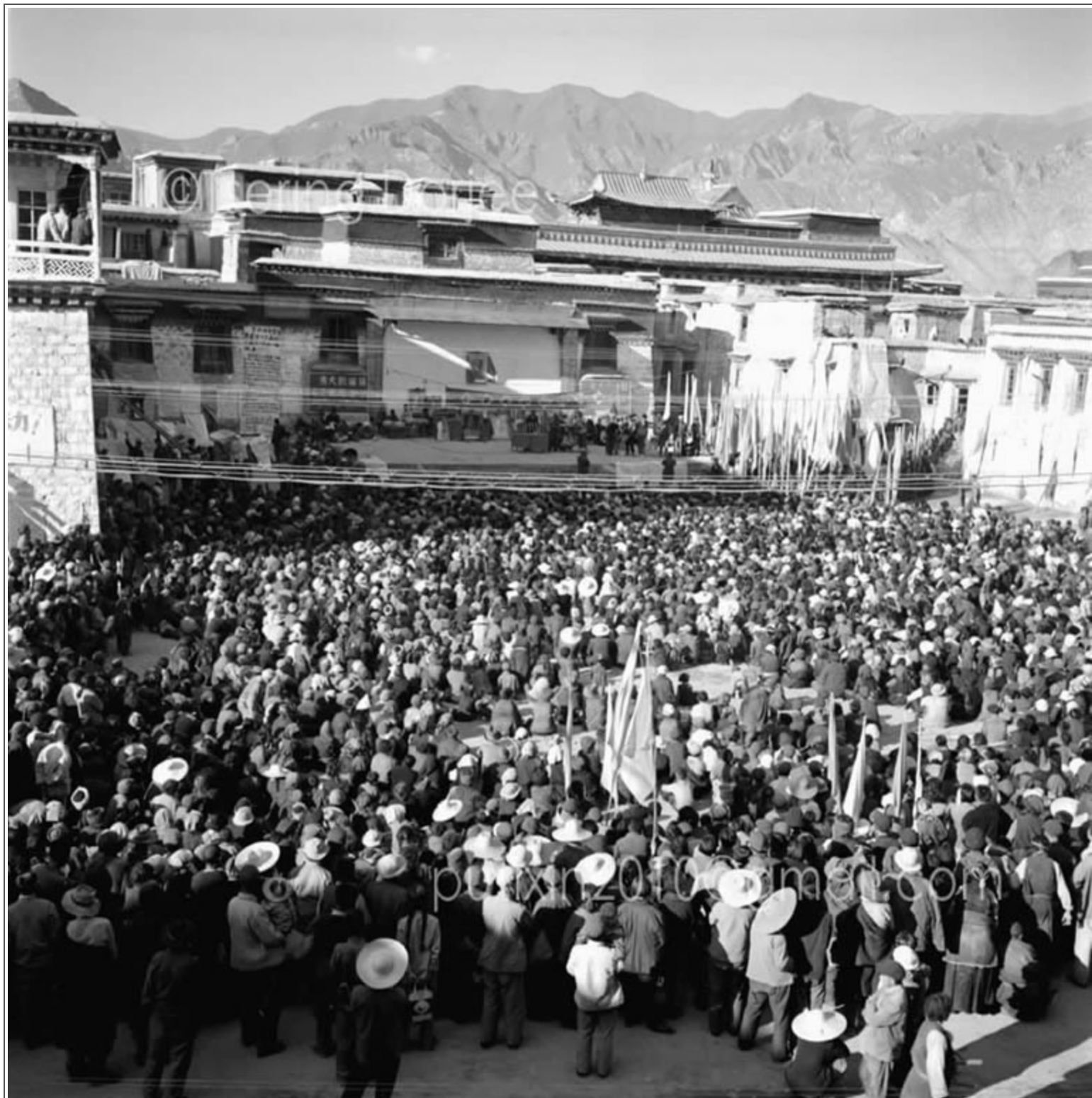
ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་འཐབ་འཛིང་བཏང་བ།

༡༣༥॥ ལྷ་སར་ལྷ་འདྲེ་གཏོན་པ་ལེགས་ཟེར་པ་ཁོ་ཅ་ལྟོ་ལ་ཁྱིད་དེ་དགག་པ་དར་འཕག་འཛིན་ཐེངས་དར་པོ་འདྲི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོའི་རྒྱ་

འཆེས་ལྷན་གྲངས་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་ལྟར་སྲིད་གཞུང་གི་གཅིག་གྱུར་བཀོད་འདོམས་འོག་སྣ་ས་མོང་ཁྱེར་ཁོངས་ཀྱི་མོང་མི་སྣ་ཡོན་སྣམ་ཁང་ཁག་གི་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་འགན་ཁུར་བཞག་པ་དང་མོང་མི་དཔྱད་པ་ལ་འགན་ཁུར་བཞག་པ་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་སྣ་འདེམ་གདོན་བཞགས་ཁྱོམ་གཞུང་ལ་ཁྲིད་ནས་འཐབ་འཛུགས་བྱས་ཏེ་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

འདིར་འདྲ་བར་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་གདོན་བགེགས་ཟེར་བ་ཡོད་པའི་ནང་གཙུག་ཆེ་བ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་
མི་སྒྲ་དང་སྤྱང་གཞུང་རྒྱུང་པའི་དཔོན་རིགས། ཆོང་པ། དམག་དཔོན་རྒྱུང་པ། རྒྱུང་གསེབ་ནང་གི་མངའ་སྡེ་ག་མངའ་ཆ་བའོ་མ་བཅས་ཚུད་ཡོད་པ་རེད།
དེ་དག་ཁག་སོ་སོ་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཆེན་ཐོག་ཁྲིད་དེ་མཉམ་དུ་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་བྱས་པ། ཁྲོམ་སྒྲོང་ལ་ཁྲིད་བཞིན་དུ་དགག་པ་དང་
འཐབ་འཛིང་བཏང་པ། ཡང་རྒྱུང་མི་ལྷ་ཡོན་སྒྲན་ཁང་གིས་མང་ཆོག་ས་སྤྱིག་འཇུག་ས་བྱས་ཏེ་རིམ་བཤུ་བཞིན་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་བཏང་བ་
བཅས་གཞི་བྱིན་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་སྤྲུངས་བརྒྱུད་སྤྱུག་སྤྱོད་ཆད་མེད་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དུས་ཆོད་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་
མཇུག་ནས་ཟླ་བ་དགུ་བ་བར་རེད། དེའི་སྐབས་དར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་སྤྱོད་ཀྱིས་མངའ་སྡེ་ག་རྒྱན་སྤྱས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་འདི་ནི་མང་
ཆོག་ས་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་སྤྱོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་འབྱོར་མེད་གལ་རིམ་སྤྱོད་དབང་སྤྱོད་འཛིན་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེའི་འཛིགས་སྤྱོད་སྤྱུག་
པའི་བྱས་པ་མངོན་པ་དེས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་ཉན་ཉན་སྒྲོབ་གསོ་གཏིང་གཟབ་ཅིག་ཐེབས་ཡོད་ཀྱི་རེད།

དོན་དངོས་ཐོག་ཟུ་མ་ཐུད་དགག་པ་དང་འཐབ་འཐོང་བྱས་པའི་དུས་ཡུན་ནི་ཆོ་བ་གསུམ་བཞི་ཙམ་འགོར་བ་དང་རྗེས་སུ་ཞོག་ཁའི་རང་བཞིན་གྱི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་དབང་གིས་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱད་དེ་ཞོག་ཁག་གཉིས་པན་ཚུན་ཟུ་མ་ཐུད་འཐབ་ཚོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ནམས་སྟོགས་གཅིག་ལ་སྤྲིལ་ཏེ་ཆོགས་ཆུང་བཙུགས་ནས་གོང་མི་ལྷན་ཁང་གིས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་ལས་ཚོལ་དང་སློབ་གསོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་མཁུག་འབྲས་ནི་སྟོ་ཡག་སྟོ་བ་དང་ནད་བ་ཆགས་པ། རྒྱུན་འདས་སྤྱོད་བ་བཅས་བྱུང་ཡོད། འདྲ་བར་ཐོག་གི་མི་ཁག་ཅིག་དུས་ཆོད་འདྲིའི་སྐབས་འདས་གོངས་ལ་སོང་ཡོད་པ་དང་། མི་ཁག་ཅིག་ནི་ལོ་འགཞགས་སྤྱོད་འདས་གོངས་ལ་སོང་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་བར་གསོན་སོར་གནས་པ་མང་པོ་མེད་ལ། འཆོ་གནས་ཐུབ་པའི་ནང་མི་ཁ་ཤས་བོད་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་སྦྱོད་ཡོད་པ་རེད། བོད་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཆོ་ནི་ཡང་བསྐྱར་སོགས་ཐོབ་ཆེན་པོའི་དཔོན་རིགས་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་སྟེ་འཐབ་སྟོགས་གཅིག་གྱུར་བྱེད་ཡུལ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོ་ནི་ཆབ་སྲིད་གོས་ཆོགས་དང་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན། ཆོས་དོན་ལྷན་ཁང་བཅས་སོ་སོར་ལས་བགོས་བྱས་ཡོད་པས་འདི་ནི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་མེ་ཏོག་གུམ་པ་ལྟར་མིན་ན་གཞུང་སྐྱུལ་སྟེར་སྟོད་གྱི་མ་གྲིན་ཆབ་པ་རང་རེད།།

མི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་ཚོས་རྒྱ་བ་འདི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བར་དགག་པ་དང་འཕམ་འཇོང་གཏོང་སའི་ཚོགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འདི་དང་འབྲེ་བའི་གནས་ཚུལ་སྐབས་དེ་དུས་ཉག་ཏུ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེང་སང་ཡང་པར་ལེན་མཁས་ཅན་ཡིན་པའི་དེ་མོ་དབང་ཕྱག་རྩོམ་པ་མ་གཉིས་ཐོག་མར་ ཁོ་མ་སྒྲོར་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་པར་ཁྱིད་པའི་
 དུས་ཚོད་གསལ་པོ་ངེས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡང་ནོར་བུ་སྒྲིང་ཁའི་མིང་ལ་མི་དམངས་སྤྱི་སྒྲིང་ཟེར་བསྐྱར་བའི་སྡོན་གྱི་ཉིན་མོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་
 ༡༠ཚེས་༡༩ཉིན་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གི་སྤྱ་ལགས་དེ་མོ་སྒྲོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཁྱབ་ཅི་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་དེ་མོ་
 སྤྱི་འཕྲིད་བཅུ་པ་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་མོ་ རིན་པོ་ཆེ་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ནང་གི་ཅ་ཆེའི་སྤྱུ་ལ་གྲས་ཤིག་རེད། སྤྱི་སར་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་
 བསྟན་རྒྱས་སྒྲིང་གི་དགོན་བདག་ཡིན། དེ་མོ་སྤྱི་འཕྲིད་བཅུ་པ་དང་བདུན་པ། དགུ་པ་བཅས་ཀྱིས་དེ་སྡོན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲིང་གནང་སྤྱོད་ཡོད། དེ་མོ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་འཕྲིད་བཅུ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འབྲེལ་པར་ལེན་གནང་མཁན་སྤྱི་མོས་དང་བོད་ཀྱི་པར་བ་མཁས་མོས་ཀྱང་ཡིན་པ་
 རེད།

འདྲ་པར་ཐོག་དགའ་གངས་རྒྱལ་བཅུ་རེ་རྒྱལ་པ་ཐེབས་པའི་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་དབུ་ལ་དབུ་ལྷ་མཐོ་པོ་གཡོགས་པ་དང་དེའི་སྟེང་བོད་ཡིག་གིས་
འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད་པ་སྟེ་ལོག་སྟོན་གྱི་ཞིང་བཅུ་བདག་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཅ་མེད་མཐར་ཕྱིན་གཏོང་རྒྱ་ཞེས་དང་བྲང་ཁོག་མདུན་གྱི་པར་ཆས་
འདི་ཁོང་གི་ནག་ཉེས་ཀྱི་དཔང་རྟགས་ལ་འབྱེད་ཡོང་སྟེ་ཁོང་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་དང་རན་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ལོག་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསང་བརྟུན་
ཡོད། རྟོན་དངོས་ཐོག་ཅུང་ཉན་༥༡II རྟགས་ཅན་གྱི་༡༣༥པར་ཆས་འདི་ཁོང་གི་བྱ་དཔང་ལྷག་རྫོང་མེད་ཡིན་པ་རེད། དེ་མོ་ལྟགས་པ་ཡུམ་གྱིས་ཅུ་
ཁྱལ་ནང་སྤྲས་གནང་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་མི་ལྟན་ཁང་གི་དམར་སྤང་དམག་གིས་ཁྲིམ་ལ་སྟོག་བཤེར་བྱེད་སྐབས་ཐོན་པ་རེད་འདུག ཡང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་
སྟེ་སྟེར་གྱི་སྤྲས་ལེགས་པར་ཆས་ཆ་ཆང་ལས་དོན་རྩ་ཁག་གིས་སྤྲ་ས་ནས་གཞུང་བཞེས་བཏང་ཆར་བ་རེད། ཁོང་ཆོས་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་ཡག་ལ་
པར་ཆས་ནི་གསང་སྤྲུལ་གྱི་ཉེས་པ་གསོག་པའི་ལག་ཆ་རེད་ཟེར་བ་དང་པར་ཆས་དེ་ཆོའི་ནང་ནས་པར་ཆས་གཅིག་རྩས་མིང་ལ་ཡན་ཟེར་བའི་
ལས་དོན་རྩ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་དེས་སྟེར་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཅ་བ་ནས་སྤྲད་མེད་པ་རེད་འདུག

དགའ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་ལ་ཐེབས་པའི་དེ་མོ་ལྟགས་པ་ཡུམ་ལ་དེ་སྟེ་སྟེ་སའི་སྟེ་བྱ་ལྟ་ལྟ་གྱི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོན་ཆས་
གཡོགས་པ་དང་ལག་གཉིས་གྱི་སྟེང་ཡོད་པའི་ཤིང་བའོལ་ནང་གསེར་དབུལ་ཞོར་བྱའི་རིགས་སྒྲགས་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་མོ་དཔང་ལྷགས་རྫོང་མེས་
བཅུ་གསོས་གནང་སྟེ་གསུངས་དོན་ལ། ཁྲོམ་སྟོར་ལ་ཁྲིད་རིམ་བཞིན་ཁོ་བོ་ཆོས་འདི་ལྟ་ལགས་ལ་ང་ཆོའི་ཁྲིམ་ཆང་གི་སྤང་མ་ཅི་དམར་རའི་ན་
བཟའ་ལོགས་པ་དང་འདི་ཨ་མ་ལགས་ལ་ལྟ་ལྟ་གྱི་གྲོན་ཆས་རྒྱས་པོ་གཡོགས་གྱིན་འདུག རྟེན་སྟེ་སྟེ་ལགས་གྱིས་ང་ལ་གསུངས་དོན། དེའི་
སྐབས་ང་བཟུང་ནས་ཁྲོམ་སྟོར་བྱེད་སྐབས་སེམས་ཁྲལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཁོ་བོ་ཆོས་ང་ལ་བཅན་ཤིང་གྱིས་དགོ་འདུན་པའི་ན་བཟའ་ཆས་གཡོག་ཡོང་
བསམ་པའི་སེམས་ཁྲལ་བྱུང་། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ང་རྩ་ཆ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན་པས་སྟེ་ལགས་པར་ཁོ་བོ་ཆོས་ང་ལ་ལྟ་ཆས་སྤང་མ་
ཅི་དམར་རའི་ན་བཟའ་ལོགས་བྱུང་བ་དེས་མི་ཆོར་སྟོས་གར་འབྲབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ད་དུང་ཁྲོམ་སྟོར་ལ་ཁྲིད་སྐབས་
སྟེ་གྲུ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཞིག་གིས་ང་ལ་བྱང་བཞེན་གྱིས་རང་སྟོན་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་མཐའ་སྟོར་ནས་ལྟ་མཁན་ནང་མི་སྟེ་ཞིག་གིས་
ཀྱང་ཉེས་རྒྱུང་གཏོང་མཁན་མ་བྱུང་ལ་གཤེག་གཤེག་གཏོང་མཁན་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཡག་པོ་བྱུང་། ཡིན་ནའི་དེ་མོ་ལྟགས་པ་ཡུམ་ལ་མཚན་ན་ཁྲིམ་ཆང་
ལ་སྟོག་བཤེར་བྱས་པ་དང་ཁྲོམ་སྟོར་ལ་ཁྲིད་དེ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བ་སོགས་འཛེམ་བག་མེད་པའི་སྟོན་ནས་བརྟན་བཅོས་བཏང་བ་དང་ད་
དུང་ཁྱོད་མི་ལྟན་ཁང་ནང་ཡུན་རིང་ཁེར་རྒྱུ་བཅུག་པར་བརྟེན་རྟེན་སྟེ་ཁོང་ལ་སེམས་སྤྲུག་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ལོ་གཅིག་རང་ནང་ལ་སྟོན་པ་དང་སྟེ་ཆོ་
མ་ཟེན་པ་རེད། དེ་ནས་ལོ་རྒྱལ་སོང་བའི་རྗེས་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནའི་ཁོང་གི་མཚན་སྟན་དང་མཚུངས་པའི་བོད་ཀྱི་
སྟོལ་རྒྱན་ལྟར་རྟེན་མཚུག་ཁག་བྱེད་བཅུག་མེད་པ་རེད།

འདི་ནི་བསྟན་རྒྱས་སྤྱིང་ཁྱོད་མི་ལྟ་ལོན་ལྟན་ཁང་གི་སྟོག་འཇུགས་བྱས་པའི་ཁྲོམ་སྟོར་འཐབ་འཛིང་བཏང་བའི་རྒྱ་སྟོག་རེད་ལ་དུར་བཅོན་ཅན་
ཆོས་གཅིག་མཚུག་གཉིས་མཐུད་གྱིས་སྤྲ་མཛོག་བསྐྱེདས་བཞིན་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསང་ཡུམ་གཉིས་ལྟ་སྟེ་ལོག་ཁྲིད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཆོས་ལྟ་
འདྲེ་གཏོན་བགོགས་ཟེར་བར་སྤང་སེམས་ཆེར་སྟེད་ཡོད་པ་མཛོན་པར་བྱས་པ་དང་གཡོན་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་སྟེ་ཁོ་བོ་
ནི་ཐེར་གོ་གཏོང་མཁན་ཡིན་པ་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཁྱོད་མི་ལྟ་ལོན་ལྟན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཞོན་པ་བྱས་པ་རེད། དེ་མོ་འབྲིམ་ཆང་
སྟོག་བཤེར་བྱེད་སྐབས་ཁོ་བོས་རྟོང་བ་བཞི་གཏོར་བའི་མིང་འབྱེད་ཏེ་གྲོན་ཆས་དང་ཞོར་བྱའི་རིགས་ཆས་སོགས་འཕྲོག་ནས་མ་སྤྲད་པ་མ་ཟད།
ད་དུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྟེ་ཉོ་(སྟེ་ལོ་༡༩༥༩ལོ་ལྟེ་ས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་བཅོས་སྤྱི་སྐབས་དོ་ལོག་ཟེང་འབྲུག་ནང་མ་ཞུགས་པའི་སྟེ་བྱ་དང་ཞིང་
ཁའི་བདག་པོ་དགོན་སྟེ་བྱ་ཆང་གི་རྒྱ་ཞོར་ལ་སྟེ་ཉོ་སྤྲུལ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་སྟེ་ཉོ་བྱེད་པའི་དབུལ་སྟོན་བྱེད་འཛིན་ལོག་སྤྲད་གྱི་ཡོད། འཛིན་
ལོག་འདི་འབྱེད་ནས་དབུལ་ཁང་ལ་དབུལ་ལེན་རྒྱ་ཡོད།)བྱས་ཏེ་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུལ་འཛིན་ཡང་འཕྲོག་ནས་མ་སྤྲད་པ་རེད། རྟེན་སྟེ་དཔང་

གཡས་ཕྱགས་ཀྱི་གྲོན་ཆས་སྟོད་ཐུང་གོས་ཐུང་གཉིས་ཀ་རྩ་བ་རལ་ཡིན་པའི་མི་དེའི་མིང་ལ་བསྟན་འཛིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཁོ་པ་ནི་སྟ་འདྲེ་གདོན་བགལས་ཟེར་བའི་ཆོགས་རྒྱུད་གི་འགོ་བྱིད་རེད། བཤད་ཡག་ལ་ཁོ་པ་ནི་སྟ་འདྲེ་གདོན་བགལས་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་མཁན་རྒྱུ་བཙོན་ཆེ་ལོས་དང་དེ་མོའི་གསང་ཡུལ་ཁོ་པས་ཉིས་རྒྱུད་ཆད་མེད་བཏང་ཡོད་པ་བརྗོད་གྱི་འདུག་པ་དང་། ཁོ་པ་ནི་སྟ་ས་ནས་ཆེ་ལས་འདས་ཟེན་འདུག།

བསྟན་ཆུས་སྒྲིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་པའི་ཁྲོམ་སྐོར་འཐབ་འཛིང་རུ་ཁག་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་མདུན་གྱི་ཁྲོམ་
 གཞུང་བརྒྱད་སྟོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་སྐབས་དེ་དུས་ས་ཆ་འདིར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིང་བྱ་འདུག་འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་སྐད་སྒྲིང་ཆེན་པོ་དང་འཆང་ཁ་
 ཤིག་ཤིག་གི་པར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་མཁན་མི་དང་འཁོར་ལོའི་རིགས། ཁྲོམ་སྐོར་མཁན་བཅས་ཀྱི་ཁེངས་བསྐྱད་ཡོད། འབྲ་པར་ཐོག་གི་བོད་ཁང་དེ་
 དག་མར་བཤེགས་སྟེ་ད་ལྟ་ཁང་བ་གསར་བ་རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྔ་ཁང་བ་དེ་ནི་འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་གི་མིང་ལ་རྩས་གཏིང་
 སྒྲིང་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་རིང་ལྷན་ཞིང་རིག་དངོས་མང་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའི་བྱ་པའི་འཐབ་ཚོད་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ག་ཤིག་ཁག་གི་རྟེན་གཞི་
 ཆགས་ཡོད་པ་དང་། བཤད་སློལ་ལ་ཐོག་ཁའི་སྟེང་མེ་མདའ་སྐྱབས་སྤྱོད་བཙུགས་ནས་གཤམ་འོག་ལ་འཕེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག་ལ། རྗེས་ལ་ཁང་
 བ་འདི་བཤེགས་པ་རེད།

དོན་དངོས་ཐོག་བསྟན་ཆུས་སྤྱིར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་སྟན་ཁང་གི་སྟ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ཁོངས་སུ་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་འཕགས་པ་སྟ་དགེ་ལེགས་ཅན་རྒྱལ་ཡང་ཡོད། ཁོང་ཡང་དེ་ལྟར་ཁོམ་སྒྲོར་ལ་འཐབ་འཛིང་བཏང་སྲོང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོམ་སྒྲོར་ལ་ཁྲིད་པ་འདྲིའི་ནང་མེད། འདྲ་བར་ཐོག་གི་སྟ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ཅན་ས་ནས་དེ་སྔ་རང་གི་མིང་ཐོབ་དང་གོ་གནས་བཅས་དང་མཚུངས་པའི་ཆ་ཕྱགས་ཀྱི་གྲོན་ཆས་སྤྲས་ཡོད་པ་དེས་ཁོ་པ་ཆོ་མི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ཕྱགས་འེག་གི་ཡོག་སྲོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་པ་གསལ་འདོན་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཁོ་པ་ཆོ་མི་མགོའི་སྤང་གི་ཞུ་མོ་མཐོ་པོ་དང་བྲང་ཁོག་མདུན་ཀྱི་ཤོག་བྱའི་སྤྲེང་ཁོང་ཆོར་བརྟམ་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟན་པའི་ཡི་གེ་སྟ་ཆོགས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ཏུ་ཁྱིད་པའི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགགས་འདི་ནི་ལྷ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་བྱུང་། ཁོང་ནི་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཕྲེང་དགུ་པ་དང་སྐུ་འཕྲེང་བརུ་པའི་སྐུ་བཅར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཤིག་རེད། ཀུན་གཟིགས་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཕྲེང་བརུ་པའི་སྐུ་ཆབ་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་གསར་བཙུགས་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་ཕྱིན་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཤ་སྤྲིག་ཅུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཞིན་པ་དང་དེ་རྗེས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་བཅས་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་དུས་ཚོད་བཟང་པོ་འདི་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཀུན་གཟིགས་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཐུགས་སྟོབས་ཆེན་པོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐད་ཀར་བོད་ཡོངས་ནང་གི་མི་དམངས་ཀྱི་གནས་སྡངས་དང་བསམ་ཚུལ་འཁོད་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བདུན་གྱི་སྟུན་ཁུ་ཞིག་ཕུལ་གནང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཤ་སྤྲིག་ཅུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐེངས་བདུན་པའི་རྒྱས་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་ལོག་སྤྱོད་ཞིང་བྱན་བདག་པོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད་ཟེ་དགག་པ་རྒྱལ་ཡོད། ལྷ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་མི་ཁག་ཅིག་པན་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དོ་ལོག་ཚོགས་པའི་ཁོངས་མིར་བཅིས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་བཏང་བའི་སྐབས་ལྷ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙུང་པོ་ལྷ་སྟོན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་(དེ་སྔ་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་ཡིག་རེད།)དང་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་དགོན་པའི་སྐུ་མ་སང་ཆེན་ལྷོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། ཡང་དེ་སྔ་རྒྱལ་བ་སྐུ་འཕྲེང་བརུ་བཞི་པ་མཆོག་གི་མཆོན་ཞབས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་མི་དེ་ཚོས་ནམ་འགྲུར་ཏུར་བཙོན་ཆེན་པོ་སྟོན་ནས་ཀུན་གཟིགས་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྟོག་ལ་ཐུགས་པའི་དམའ་འཕེབ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་བཙུགས་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཁོང་ཚོར་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ་གོ་གནས་སྤར་ཡོད། དེ་ནི་ཁོ་པ་ཚོས་ཀུན་གཟིགས་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་དགག་པ་རྒྱལ་པའི་གསོལ་རས་ཡིན་པ་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའི་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ནང་ཀུན་གཟིགས་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་འཐབ་ཚོད་བྱས་ཏེ་བྲིམ་གཞིས་འཇུགས་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོར་ཆེད་མངགས་མིང་གཅིག་བཏགས་ཡོད་པ་སྟེ་པན་འབར་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལྷ་སྟོན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་ནི་ད་ལྟ་ཡང་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགག་པ་ཐེངས་མང་པོ་ག་པའི་རྗེས་ཡུན་རིང་དགའ་ལ་གྱིས་ཕུས་ལ་ནད་གཞི་པོ་ག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཆེ་ལས་འདས་པ་རེད།

ཡང་ལྷ་སྒྲོན་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱག་གཅིག་ལ་རྫོ་རྗེ་འིལ་བུ་བསྐྱམས་པ་དང་ཕྱག་གཅིག་ལ་མཐལ་བསྐྱམས་པའི་དགོ་
འདུན་པ་འདི་སྐད་ཆ་བེས་པ་བརྒྱད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་ཁོང་ནི་མེ་ར་དགོན་པའི་ལྷ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདུག་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་བཅུར་
ཕེབས་པ་དང་དེ་རྗེས་ཕུན་རིང་མ་སོང་བར་ཐངས་གཅིག་བྱིམ་ཆང་སྟོག་བཞིར་བྱེད་སྐབས་མོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤང་དམག་གིས་
གཞུང་བཞེས་བཏང་བའི་རྫོ་རྗེ་ཕུར་པ་ཁོང་གི་དབུ་ལ་བཞུས་ཏེ་སྐབས་དེར་ཁྱག་རྩེ་ཆད་པ་འདོན་ཏེ་ཉིན་གཉིས་པར་སྐྱ་ཆེ་མ་ཐེན་པ་དེད། དེ་
དུས་སྟོལ་རྒྱན་གོམས་གཤེས་ཀྱི་བྱེད་སྟོ་དང་དེའི་ཁོངས་སོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནང་ཆེ་འདས་ཀྱི་རྗེས་མཆུག་བྱེད་སྟོགས་སོགས་གང་ཡང་བྱེད་ཆོག་
གི་མེད་པས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་གདུང་སྐབས་བདེའི་ངང་དུར་ཁོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་བྱ་གཏོར་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དེད། འདྲ་པར་འདིའི་སྟེང་ལྷ་

སྟོན་ཡེ་ཤེས་རྩུལ་ཁྲིམས་ཁྲིད་མཁན་བྱད་མེད་རྩར་བཅོན་ཅན་དེའི་མིང་ལ་བད་སྟོན་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་སྔ་ནི་དེ་ཙམ་དེན་པོ་ཆེའི་གཟེམ་ཤག་གི་སྟོ་
རུའི་ནང་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་པ་དང་གཡོག་མོ་རེད། ཡང་ལྷ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་རྩུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷ་འདྲེ་གཤོན་བགོགས་བར་དུ་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་རྩར་བཅོན་
ཅན་འདི་ནི་རྩར་བཅོན་ཅན་བསྟན་འཛིན་གྱི་དགའ་ལོགས་ཡིན་པ་དང་མིང་ལ་ལྷ་མོ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ། དེ་སྔ་སྐྱུ་བྲག་གཟེམ་ཤག་ཅིག་གི་གཡོག་མོ་ཡིན་
པ་དང་ད་ལྷ་ཆེ་ལས་འདས་ཟེན་འདུག དེར་ཐག་པས་མཐའ་སྟོར་ནས་ལྷ་འདྲེ་གཤོན་བགོགས་དང་མང་ཆོགས་བར་དབྱེ་བ་བྱེ་སྟེ་སྤྱས་དེ་ལས་
བརྒྱལ་མི་ཆོག་པའི་དབྱེ་མཆམས་ཐེག་ཅིག་ཡིན་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད་ལ་ཡང་དེའི་ནང་ནས་རྩར་བཅོན་ཅན་ཆོས་མཛོན་གསལ་འདོད་པོ་བྱེད་པ་ནི་
གསར་བཞེ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཡང་ན་གོ་རྟོགས་ལྡན་པ་དང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཐོབ་པ་བཅས་གསལ་པོར་མཛོན་
ཐུབ།

བསྟན་ཆུས་གྲོང་ཁྱེད་མི་ཚུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྲིག་འཇུག་སྲུང་བའི་ཁྲོམ་སློར་གྱི་འཐབ་ཚད་རུ་ཁག་འདི་བར་སློར་བརྒྱད་ག་བཞི་ཤར་(ད་ལྟ་
ལྟག་པའི་ཁང་པའི་ནང་རྩྭ་ལོས་ཀྱི་གས་དང་དེ་སྤྲ་སེ་རའི་སྤྲགས་པ་ག་ཆང་དང་ད་ཆ་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲད་གནས་ཡིན་པ་རེད།)དང་སྤང་ཅེ་ཤར་
(དེ་སྤྲ་དགའ་ལྷན་ལོ་བྲང་སྤྲད་གཞུང་སྤྲུལ་ཀྱི་ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་དང་གཅིག་ཐོག་ལ་བཙོན་ཁང་དང་ཉིས་ཐོག་ལ་ལས་བྱེད་པའི་ཡིག་
ཆང་རེད། ད་ལྟ་ནི་རིག་དངོས་སྤྲད་སྤྲོལ་བྱ་ཡུལ་དང་རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལུགས་ཟེར་བའི་སྤྲོལ་གསོ་བྱེད་སའི་ལྟ་གནས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།) དགའ་ལྷན་
དར་ཆེན་བཅས་བརྒྱད་དེ་མཐར་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་གྲོང་ཁྱེད་མི་ཚུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཞན་གྱིས་ཁྲོམ་སློར་འཐབ་འཛིང་ལ་ཁྲིད་པའི་ལྟ་འབྲེ་གདོན་
བགོགས་དང་མཉམ་དུ་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་ཆོགས་ཆེན་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད། དགོད་བློ་བ་ཞིག་ལ་ཁྲོམ་སློར་འཐབ་འཛིང་ལ་
ཁྲིད་པའི་རུ་ཁག་གིས་བར་སློར་བྲང་ངོས་སྤང་ལམ་ནས་འཇུག་ཏེ་ནང་སློར་རྒྱབ་ནས་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་ནི་དངོས་གནས་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་

དང་ལྷན་པ་ཚོས་དུས་རྒྱུན་ནས་སློར་བ་རྒྱབ་སྤངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏོན་ཅིང་ཕྱི་ལོ་དེ། གསར་བརྗེའི་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་གནས་བྱས་ན་ཕྱི་སློར་རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ཁོམ་ལམ་འདྲིའི་ཐོག་དེ་སྔོན་ཡང་འདི་དང་འབྲ་བའི་མི་ཚོགས་མང་པོས་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཏུ་གཡོ་བཞིན་ཡོད་པའི་དར་སྤྱོད་དང་སྤྱན་ཞིང་རིང་བའི་དུང་
གི་སྤྱོད་བྱངས་ཁོད་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོས་སྒྲིད་མྱོང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དུས་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དམངས་ཁོད་ཀྱི་བྱེད་
སྒོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། ལོ་ལྟར་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆེས་མཉམ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཀྱི་ཉིན་མོ་རེད་ལ། སྔོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་མཛད་སྒོའི་གསུམ་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། འབྲ་བར་འདི་ཆོའི་ཐོག་གི་མཐའ་སྒྲོལ་ནས་ལྷ་མཁན་དང་ཐ་ན་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགལ་བས་ཁྱིད་དེ་ཁོམ་
སློར་བྱེད་མཁན་མི་ཆོའི་ནང་ལ་ཡང་དེ་སྔ་ནང་ཆོས་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དད་པ་གྲུས་བཀུར་བྱ་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་ངས་པ་མེད། ཡིན་ནའོ་
ད་ལྟ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་འབྲེའི་ཆབ་ལ་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་འབྲ་བར་གྱིས་ཆབ་བྱས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་མཐོན་པོར་སྤྱིར་བཏོན་དར་ཆ་དམར་པོ་དང་
འཁར་རྩ་ཡིན་པ་རེད། ན་གཞོན་སྤུ་གྲུ་ཆོས་དར་ཆ་འབྲེར་མཁན་དང་འཁར་རྩ་རྒྱང་མཁན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ནི་གསར་བརྗེའི་རྣམ་
ཤུགས་གསར་པ་ཞིག་རེད་འདྲག

ཁོམ་སློར་འཐབ་འཛིང་གྲེད་མཁན་གྱི་བུ་ཁག་བར་སློར་ཤར་རྒྱུ་ལ་སློང་བཞེན་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཐོད་ཁང་ཉམས་འདོད་ཐོ་འདི་དེ་སྤེལ་སྐྱ་
བྲག་ཟུར་ཁང་གི་གཞིམ་ཤག་རེད། (ཁང་པ་འདི་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་ནང་བརྒྱབས་པ་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣ལོར་བཞག་ནས་ད་ལྟ་ཆོང་རྩ་ཆེན་པོ་
ཞིག་བཅོས་ཡོད།) དེའི་འགྲམ་དུ་སྤངས་དཔལ་ལྷན་ལྷན་མོའི་ཆོག་མཆོད་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ད་ཆ་འདས་བག་བྱུགས་ནས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དང་དེའི་
མདུན་གྱི་བསང་ཁུངས་ཡང་གཏོར་ཉེ་མེད་པ་བཅོས་འདུག ཟུར་ཁང་ནི་དེ་སྤེལ་གྱི་སྤྱི་གཞུང་ཉིང་པའི་སྐབས་ལོ་གནས་ཡོད་པའི་སྐྱ་བྲག་ཅིག་
ཡིན་པ་དང་ཡང་ནག་ཉེས་ཆབས་ཆེན་གྱི་གསར་བཟུང་འོ་ལོག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བོད་མི་ལ་ཐེབས་མེད་
ན་ཁོང་གསར་བཟུང་མང་ཆོག་ནས་ཁོམ་གཞུང་ཐོག་བྲིད་དེ་མང་ཆོག་མཐུན་རྐང་པའི་འོག་མཐུན་ནས་ཁོང་དུས་ནམ་ཡང་ཡར་ལངས་རྒྱ་མེད་
པ་བཅོ་རྒྱ་ཏེས་ཅན་རེད།

ཡང་བསྐྱར་འབྲེལ་བའི་ལ་ཞིབ་པ་ལྟ་དུས་མི་ཚོ་གས་ནང་མི་དེ་འབྲེལ་བའི་གཅིག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་པར་ཆས་འབྲེལ་ནས་གད་མོ་བགད་
བཞིན་ཡོད་པའི་མི་གཅིག་དང་། ཡང་གཅིག་ནི་ལྟ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྐྱོད་ནས་འབྲེལ་བའི་ལེན་བཞིན་པའི་གྲིབ་གཟུགས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་
པ། དེ་བཞིན་གཞན་ཞིག་ནི་ལག་པར་པར་ཆས་འབྲེལ་ནས་བྱི་བལྟས་བྱེད་བཞིན་པ་བཅས་ཁོ་པ་ཚོ་སུ་ཡིན་ནམ། གསར་འགྱུར་འགོད་མཁན་ཡིན་
ནམ། ཤེས་ཉོགས་བྱས་པ་བརྒྱད་གད་མོ་བགད་བཞིན་ཡོད་པའི་མི་དེ་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་ཡིན་པ་དང་བྱི་བལྟས་
སྟོག་ནས་ལྟ་མཁན་འདི་ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་རེད་འདུག།

སྐབས་དེ་དུས་བོད་ལ་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་དེ་འབྲེལ་ཤས་ཡོད་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ལས་
ཁུངས་དང་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ལས་ཁུངས། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་གཉེར་བའི་ས་མཐོའི་དམག་མིའི་ཆགས་པར། བོད་ལྗོངས་མི་
དམངས་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས། དུས་གསར་འགྱུར་ཟེན་ཐོའི་སྟོག་བརྒན་བཟོ་བྱའི་ལྟ་སར་བཅར་སྟོད་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་བཅས་ནི་བོད་
ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རིང་ལ་འཁྱུག་ཆ་དོད་ཤོས་ཀྱི་གསར་འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཆགས་པར་
ཐོག་ལྟ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ང་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་མ་བྱུང་།

ཞལ་རས་ལ་རིམ་ཁྲ་ཁྲ་སེལ་སེལ་གྱིས་པའི་མི་འདི་སྤྱུ་རེད་དམ། ཁོང་གི་སྤྱུ་གཟུགས་སྤྱིང་གི་སྤྱུ་གཟན་ཐོག་ནས་ཁོང་ནི་དགོ་འདུན་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག སྤྱུ་གཟན་བཞེས་པའི་ཁོང་ནས་ཐུག་གཉིས་ལ་ཆོས་གཤོམ་རྒྱུ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱུལ་ས་པ་དང་སྤྱི་ལ་ཉིང་འག་ཆ་
གཅིག་གཡོགས་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཁོང་ཏུ་བཙོན་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཁོ་གཞུང་དང་སྤང་ལམ་ཐོག་བཙན་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་ཟུར་ཟའི་རིམ་ལྟར་
གྱིས་པའི་ཞལ་རས་སྤྱིང་ནས་ཁོང་ལ་དཀའ་སྤྱུག་ཆེན་པའི་བྱུང་ཡོད་པ་མངོན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག འདིར་མདོག་ཉིས་པོ་བཟོས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་དབུ་ལ་
གཡོགས་པའི་ལྷ་མོ་མཐོ་པོ་དེད་སྤྱིང་ཁོང་གི་མཆན་འཁོད་ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་དག་དབང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་ཡི་གོ་འདི་ལས་མཐོང་རྒྱ་མི་
འདུག ཡིན་ནའི་ཁོང་དོ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ཁོང་ནི་སེ་ར་དགོན་པའི་རི་འབྲུར་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་ཁོང་གི་མཆན་ཆ་ཆང་ལ་རི་འབྲུར་དག་དབང་
རྒྱ་མཆོ་ཞུ་ཡི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཇུག་བསྐྱེལ་བའི་རྗེས་ཁོང་ཐོད་ནས་ཞལ་བྲལ་ཉེ་རྒྱ་གར་ལ་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་ཨ་རིའི་ནང་

བཞུགས་ཡོད་ལ། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་རན་སིའི་གསར་འགོད་པ་རྩུང་ཉི་དྭ་ཡི་བཅའ་ས་གྲིས་བྱས་པའི་<<བོད་ཀྱི་འཆི་གསོན་ཏེ་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་>>ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་ནང་བོད་ཀྱིས་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་ནང་དཀའ་སྡུག་ལྷུང་བ་ཁག་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུས་ཡོད་པ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁག་ཅིག་ལ་ལྟ་དུས་པལ་ཆེར་རི་འབྱར་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ས་རེད། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་འཐབ་འཛིང་ཆོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་ཁྱོན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་བརྒྱད་མྱོང་བ་དང་འཐབ་འཛིང་གི་ཆོགས་འདུའི་སྐབས་ངས་ངེས་པར་དུ་ལྷ་མོ་རིང་པོ་ཅེ་ཚོ་པོ་འདི་གྲོན་པ་དང་གྲ་ཆས་གྲོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ང་ནི་ནག་པོ་རིགས་ལྗེའི་ཁོངས་ཡིན་པ་ཤེས་སུ་བཅུག་གི་ཡོད། ཁོང་ཆོས་པའི་གྲ་ཆས་སྟེང་ཆོས་ཆས་དང་མཆོན་རྟགས་སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱེད་ཏེ་ང་ལ་འབྲུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྔ་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་ང་ནི་གཤུང་དང་འཁར་རྩ་དེ་བཞིན་དམར་སྤང་དམག་གིས་ཁྱེད་བགོད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཁྱིད་སྟོན་འོག་རང་དབང་མེད་པར་ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཁྱོམ་སྒོར་ལ་བཅན་ཁྱིད་བྱས་བྱུང་། འཐབ་འཛིང་གཏོང་བའི་ཆོགས་འདུ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལས་མཆོམས་བཞག་པའི་རྩིས་དགོང་པོ་ཆུ་ཆོད་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་གཅིག་བར་ཆོགས་པ་དང་། ཉིན་མོ་ཡང་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཀུས་པ་ཆེད་མངགས་ཨར་ལས་དང་རྩོག་ཤག་པར་གཏོང་གི་ཡོད། ང་ལ་ནག་ཉེས་བཅུགས་མཁན་ནི་རྒྱ་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཁོ་པའི་མིང་ལ་ཀོའོ་ཞང་གེ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ངས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ངེས་ཀྱི་འདུག་ཁོ་པ་ནི་ང་བསྐྱད་སའི་ས་ཁུལ་འདིའི་འགན་འཛིན་ཡིན་པ་རེད། ཁོ་པས་ང་དང་སྤྱི་ནོར་འགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དབར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་དང་བྱི་རྒྱལ་གྱི་ངོ་ལོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་རང་བཅོན་ལས་འགུལ་སྟེལ་བའི་སྤྱིག་འཇུགས་འཇུགས་ཅིས་ཀྱི་ངན་རྩིས་གཤམ་ཡོད་པའི་ནག་ཉེས་བཅུགས་བྱུང་། ཁོ་པ་ཆོས་བཅོན་ཤེད་ངང་མི་ཆོགས་ཀྱི་མདུན་ང་རང་མགོ་སྒྱར་སྒྱར་དུ་བཞག་ནས་དགག་པ་དང་ཉེས་རྩུང་གཏོང་གི་ཡོད། ཐེངས་གཅིག་ཁོང་ཆོས་མེ་མདའི་ལག་འཇུ་ཀུས་པའི་རྩ་ཅིག་གཡས་པའི་སྟེང་འུགས་ཆེན་པོས་གཞུས་པར་བརྟེན་ད་ལྟ་ཡིན་ནའི་ཀུས་པས་གསལ་པོ་ཐོས་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཉེས་རྩུང་བཏང་ཆར་བའི་རྩིས་ཀུས་པས་ལག་དམར་བ་དེ་ཆོའི་རྐང་པ་ལས་མཐོང་གི་མི་འདུག་དོན་དངོས་ཐོག་ང་ལྟ་སའི་སྤྱི་སྤྱལ་ཁག་གི་ནང་ནས་མནར་གཅོད་པོག་མཁན་ཅུང་ཤོས་ཀྱི་གས་ཤིག་རེད། ང་ད་ལྟ་གསོན་པོར་གནས་ཤིང་གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་དབང་པོ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་དབང་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད།

འདྲ་བར་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་རི་འབྱར་རིན་པོ་ཆའི་མགུལ་ནས་འཇུས་ཏེ་གོམ་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་མཁན་གྱི་རྩར་བཅོན་ཅན་འདི་གཉིས་ནང་གཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་ཨོག་ལྷ་གྲོན་པའི་མི་འདི་དེ་སྔ་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་ལུམ་བཅོན་དབང་ངང་ཁོམ་སྒོར་ལ་ཁྱིད་མཁན་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་གཡས་ཀྱི་དམག་མིའི་ལྷ་མོ་གྲོན་པའི་མི་འདི་བསྟན་རྒྱས་སྤྱིང་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བདེ་སྤང་ལྷ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་རེད། ཁོ་པའི་མཛིང་པ་གྲོག་གྲོག་ཡིན་པས་མི་ཆོས་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཅེ་གྲོག་ཟེར་གྱི་ཡོད། མི་དེས་རྩིས་ལ་བྲག་པོའི་འཐབ་ཅོད་ནང་ཞིང་འབྲོག་དམག་སྤྱི་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པ་བྱས་ཡོད། ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ནང་མཉམ་འབྲེལ་ཤོག་ཁའི་ཁོངས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྟེན་མཇུག་བསྒྲིལ་བའི་རྩིས་བཟའ་བློ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་རྩ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བཅུགས་ཏེ་འཆོ་བ་བསྐྱེད་ཞིང་ལོ་ཤས་སྟོན་ནད་གཞིས་སྟེན་པས་ཆེ་ལས་འདས་འདུག

བསྟན་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྤྱི་ཆོགས་རྩིང་པ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱལ་ལ་ཁུ་བ་འདི་གང་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཉེས་རྩུང་བཏང་སའི་སྤྱི་མར་དེ་སྔ་སྤྱི་སྤྱལ་ལྷོང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའི་ད་ཆ་ཁོང་ཆོས་སྤྱི་མའི་ཞལ་རས་སྟེང་གང་བྱུང་གིས་རི་མོ་གྲིས་པ་དང་ད་དུང་ཁོང་བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་ཁོམ་གཞུང་ཐོག་བཅོན་ཁྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཆོས་འདི་འདྲ་གང་འདྲས་བྱེད་པོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ནའི་ཁོང་ཆོའི་ལུས་པོའི་སྟེང་གྲོན་པའི་གྲོན་ཆས་རལ་པར་ལྟ་

དུས་དེ་མོ་དབང་ཕྱུག་རྫོ་རྗེས་བཞོན་པ་བཞིན་ཁྱུས་ན། སར་ལྷ་དུས་ཏ་ཅང་གི་སྐྱོ་པོ་ཡོད་པ་དང་སྐྱོ་ཐག་ཆོད་བཞག་ཟེར་བ་བཞིན་དེའི་ཁོད་ནས་
ཁོང་ཆོས་གསར་བཞེ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལོས་ཡིན། ཡར་ལངས་ནས་བདག་པོ་བྱེད་རྒྱའི་ཆོད་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།

ཞུ་མོ་མཐོ་པོ་གཡོགས་པའི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ཆོ་དམར་སྤང་དམག་དང་གསར་བཞེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱལ་འོག་ལྷ་ས་གོང་ཁྱེར་ལ་
སྐོར་ར་རྒྱབ་ནས་ཁོམ་སྐོར་ལ་ཁྱིད་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དེའི་ནང་ཞལ་རས་ལ་ཁ་ཁ་སེལ་སེལ་བྱས་པའི་རི་འབྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་བཞིན་ཉུར་བཙོན་
ཅན་བསྟན་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་རེད།

©Tsering D...

putixin2010@gmail.com

གདོང་ལ་ཨ་ར་གྲིས་པ་དང་ན་ཅོག་སྟེང་སོག་གྲིལ་རིང་པོ་བཏགས་པའི་མི་དེ་ནི་སུན་ཁང་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་རེད། ཁོང་གི་སྤྲ་ལགས་ལོ་རབས་
 བཞི་བརྒྱའི་ནང་བཀའ་ལློན་གནང་སྲོང་ཡོད་པ་དང་ཁོང་གི་སྤྲ་ཞིག་འབྲས་སྡུངས་རྒྱལ་པོའི་མག་པ་ཡིན་ཞིང་ཁོང་གི་བཟའ་ཚང་རྒྱུ་མ་གཤིས་འག་གི་
 སྤྲ་མོ་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྤྲ་དང་ཐོད་གཞུང་གི་རིམ་བཞིའི་གོ་གནས་ཡོད་པ་དང་ཁོང་ལ་ཡང་ཡབ་གཞིས་སུན་ཁང་ཟེར་གྱི་
 ཡོད། མི་ཆེའི་རིང་སྤྲ་བཏང་གྲགས་པ་ཆེ་བ་གང་བྱུང་མེད། དེ་སྤྲ་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་འབྱེད་བརྒྱ་གཅིག་པ་མཆོག་གཞིས་འག་དེར་འབྲུངས་སྐབས་ཡབ་
 གཞིས་སུན་ཁང་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འབྲས་པར་ཐོག་སུན་ཁང་ཁོང་ལ་བསྟན་བཞིག་འབྲས་མཁན་ཨ་ཅ་ར་ནང་བཞིན་གྱི་གྲོན་ཆས་གཡོགས་པ་མ་ཟད། ཁོང་གི་

ལག་གཉིས་ལ་གི་སྒྲིག་པའི་སྐམ་ཆུང་ཞིག་བསྐྱར་ཡོད་པ་འདི་པལ་ཆེར་བཤུ་གཞོག་བྲལ་རིམ་གྱི་རུལ་སྲུངས་འཆོ་བ་སྦྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་མངོན་པའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ས་རེད། གྲོང་མི་ལྟན་ཁང་གི་གསར་བཞེད་མང་ཆོགས་ཆོས་ཆེད་མངགས་ཁོང་གི་ལག་པར་གི་དང་ཀང་ཁ་སྒྲིག་པའི་སྐམ་ཆུང་བསྐྱར་
ནས་ཁྱོམ་སྒྲོར་ལ་ཁྲིད་དགོས་པའི་བཀའ་ཉང་ཡོད། རུབ་སྟོགས་ཀྱིས་ཟ་མ་ཟ་བྱེད་ཡོ་ཆས་འདིར་ལྟ་དུས་ཉ་ཅང་གི་སྟིང་རྩེ་པོ་འདུག ཡིན་ནའི་བཤུ་
གཞོག་བཏང་བའི་ནག་ཉེས་མང་པོ་འདི་འབྲའི་ནང་ནས་ཆེད་མངགས་གི་དང་ཀང་ཁའི་སྐམ་ཆུང་འདི་བདམས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། པལ་ཆེར་
ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་གྱིས་གི་དང་ཀང་ཁ་སྒྲིག་པའི་གས་འདི་འབྲ་མཐོང་སྤྱང་མེད་ཅང་མཐར་གསེར་དདུལ་ལོར་བྱའི་རིགས་ཆས་ནང་ནས་མིག་ལ་
མཐོང་སྤང་དོད་ལོས་འདི་བ་སོའི་ཡུ་བ་ཡིན་པའི་བྱི་རྒྱལ་གྱི་གི་དང་ཀང་ཁ་སྒྲིག་པའི་སྐམ་ཆུང་འདི་བདམས་པ་ཡིན་ས་རེད། སུན་ཁང་གཏོང་པ་
སྟོད་ནས་ཁྱོམ་གཞུང་དུ་ཁྱོམ་སྒྲོར་ལ་བསྐྱོད་པ་དེས་ཐེངས་འདིའི་ལྟ་འབྲེ་གཏོན་བགེགས་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བའི་ཁྱོམ་སྒྲོར་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་
དགོད་བྱེད་ནམ་པ་ཞིག་བྱང་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཡང་འགའ་ཡེས་བཞིན་པར། འདི་ནི་གཟིམ་ཤག་སུན་ཁང་དང་བྱི་རྒྱལ་གྱི་མའི་དབར་དེ་སྔ་ནས་
འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པས་ཆེད་མངགས་རུབ་སྟོགས་གི་གསོལ་ཆས་ཡོ་བྱད་བདམས་ནས་སུན་ཁང་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཁྱོམ་སྒྲོར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཁོང་
དང་བྱི་རྒྱལ་དབར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབང་རྟགས་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་རེད་ཟེར། སུན་ཁང་ཁོང་ཡང་བསྐྱན་རྒྱས་སྤིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྟན་ཁང་གི་
ལྟ་འབྲེ་གཏོན་བགེགས་ཡིན་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཁུག་བསྒྲིལ་བའི་རྩེས་ཁོང་ལ་དག་སེལ་བྱང་ནས་རང་སྤྱོད་སྤྱོདས་ཆབ་སྤྱིད་གོས་ཆོགས་གི་ཆོགས་གཙོ་གཞོན་པ་
དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྤྱིད་གོས་ཆོགས་གི་ཆོགས་མིར་བཀོད་སྤྱིག་བྱས་ཡོད། ཁོང་གྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོ་ཙམ་ལ་ཆེ་ལས་འདས་པ་རེད།

ད་ཆ་བར་སྒོར་ཁྱོམ་གཞུང་རྒྱུང་བའི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སུན་ཁང་སྟོ་རྩ་འདི་བཞིན་སྤང་སྟོབ་བྲ་ཡུལ་གྱི་གནའོའི་འཇུགས་སྐྱན་གྱི་གས་སུ་
ཚུད་ཡོད་པ་དང་གོ་ཐོས་ལ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྟ་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱས་ལྟན་ཡོད་པ་རེད་འདུག གྱི་ལོ་༢༠༠༠ལོར་ཉམས་གསོ་བྱས་ནས་འདིའི་ནང་སྟོད་མཁན་
ནི་གྲོང་མི་ལྟན་ཁང་ནས་བཀོད་སྤྱིག་བྱས་པའི་གྲོང་མི་དང་སྤྱིར་གྱིས་དདུལ་སྤྱད་དེ་ཁང་པ་ཉོ་མཁན་བོད་པའི་ཁམས་པ་ཡོད་པ་རེད། ཤལོང་ས་སྐྱ་
འབྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་གདན་འཇགས་སྤྱང་ཡོད་པའི་གཟིམ་ཆུང་དང་སུན་ཁང་གཟིམ་ཤག་གི་དེ་སྤྱིའི་ཆོས་ཁང་ནང་ཤིན་ཏུ་
མཛེས་པའི་དེ་སྤྱིའི་ལྷེབས་རིས་དང་ཀ་བ། དེ་བཞིན་ཀ་གདུང་སྟེང་བཀོས་རིས་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་ད་དུང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་འདུག

འདི་ལྟ་བུའི་དགེ་ལ་མཉམ་སྒྲུབ་གིས་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་བཏང་བའི་རྣམ་པ་དེ་རིགས་སྐབས་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།
གངས་ལས་འདས་པའི་ཁུ་རྒྱུར་དམ་པོ་དང་གངས་ལས་འདས་པའི་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོས་ཁ་རྒྱུང་བཏང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་བཞི་མཚམས་བརྒྱུད་
ནས་རྒྱུང་འཕྱུར་བྲག་ཆར་འབབ་པ་བཞིན་མི་ཆོག་གས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་ཁ་རྒྱུགས་ནས་ཡོད་པའི་འབྲུག་པ་དེས་མཐོང་སྒྲུབ་ལ་རྒྱུག་ཆུ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་འདུག
ཡང་མི་དམངས་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་མཚོ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་མགོ་དང་སྐྱེད་པ་གྲུག་གྲུག་བྲས་ནས་དགག་པ་དང་འཐབ་
འཛིང་པོག་བཞིན་པའི་ལྟ་འདྲེ་གཤོན་བགོགས་ཀྱི་མི་འདི་སྤྱི་ཡོན་ནས། ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་སྤྱི་ལྟ་བུ་བསམ་སྤྱོད་རྩི་རྩི་
པག་མོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྒྲོན་ཡིན་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་༢༤ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། སྐབས་དེས་ན་ཁོང་གི་སྤྱ་གྲུ་གསུམ་པ་འདི་སྤྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལྟ་བུ་

གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལས་འགྲོ་ཡི་མེད་པ་རེད། དེའི་སྡོན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དང་ཐོག་སྤྱི་ལོར་ ༡༩༦༠ ལོར་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་གྱིས་དུ་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏུང་ཡང་མི་རིང་བར་བོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཡོད། ཁོང་ནི་སྤྱན་དོར་གསལ་ལེན་ཟེར་བ་བྱེད་
མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལུགས་པ་ཟེར་བར་བཙུག་ཏེ་གྲུང་ཁབ་ཆོག་གསལ་བའི་མེ་ཏོག་བྱམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་མངལ་འབྲུད་ཐོབ་
ཡོད་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་གྱི་གོ་གནས་མཐོ་པོ་དང་དངོས་པོའི་ཐོབ་ཐང་ཡག་པོ་རག་ཡོད་པ་རེད།

རྡོ་རྗེ་པག་མོ་ཁོང་མ་པ་སྤྱིང་ཕྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་གྱི་ལྷ་འདེ་གདོན་བགེགས་རེད། ཁོང་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མཁན་གྱི་གསར་
 བརྗེའི་མང་ཆོགས་ཆང་མ་མ་པ་སྤྱིང་ཕྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྲོང་མི་དང་། འཐབ་འཛིང་བཏང་ས་ནི་རྡོ་རྗེ་པག་མོའི་གཟིམ་ཤག་ལ་ཡིན། དེ་བར་སྒྲིང་
 ཤར་ལམ་གྱི་ཁ་ཆེ་ལྷ་ཁང་ཉེ་འགམ་ལ་ཆགས་ཡོད། རྡོ་རྗེ་པག་མོ་ཁོང་གི་སྐྱ་ཆུ་ཕྱོད་མ་ཀ་ཤོད་ལྷན་གྲུབ་ནས་རྒྱལ་ནས་གྲུས་མོའི་བཅར་འཁྲིར་
 དང་ཡེན་གནང་བྱུང་། ཁོང་གིས་ཆོར་སྤྲང་ཐབ་པའི་རང་ནས་བརྗོད་བར། འབྲ་བར་འདི་ཆོ་མི་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཆེ་གང་བཤད་གྲབས་ཡོད་
 དམ། མ་གཞི་རྡོ་རྗེ་པག་མོ་ཁོང་༥༩ལོར་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་སྐབས་ཉག་ཉག་ང་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་འཇམ་སྤིང་ཡོངས་ལ་མི་བྱེད་པ་བཞིའི་
 སྤྱིད་རྒྱས་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱི་ལོག་བྱས་ན་མི་གསོད་པ་དང་མི་བརྟག་པ། ཁྲིམས་གཙོད་མི་བྱེད་
 པ། འཐབ་ཚུད་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན་པ་རེད།

ཉེ་མོ་འདིའི་གནས་ཚུལ་ལ་བྲག་གསེས་བྱེད་དུས་ཁོང་གིས་སེམས་ནད་སྤྱིད་པོའི་ངང་བརྒྱུད་པར། དེ་ནི་རྩ་བ་བརྒྱད་པའི་རྩ་མཐུག་གི་ཉེ་
ཞིག་གི་ཉེན་དགུང་ཚུ་ཚོར་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ཙམ་ཡིན་ས་ཡོད། གླུ་མ་དེར་ཁོང་ལ་བྱ་སྐྱེ་ནས་ཉེན་མ་མང་པོ་སོང་མེད་པར་བརྟེན་ཁྲིམ་དུ་བྲེལ་
འཚུབ་ངང་ང་ཚོས་ལྷ་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མོ་བྱར་དུ་སློ་རྩེ་ནང་རྩ་དང་འཁར་རྩ་དང་པའི་སྐྱ་དང་འཕོད་ཆོག་སྐྱོག་པའི་སྐད་སྐྱ་ཐོས་བྱུང་།
དུས་ལྷན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་མི་ཁྱུ་གཅིག་ང་ཚོའི་ནང་ལ་རྒྱགས་སྡེ་བས་ནས་ཡར་འཛུལ་མ་ཐག་ཁང་བ་བསྡོགས་ཏེ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་དང་
མེར་བསྡོགས་བཏང་བ་སོགས་གང་ཡོང་བྱས་རྗེས་དོ་རྗེ་པག་མོ་སློ་རྩེ་ནང་བྱད་ནས་ཁོང་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བཏང་སོང་། ཡིན་ནའི་ལམ་
སེང་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་འགཡགས་ཤིག་དང་ཁྲིང་ཀོན་རྩས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཁག་ཅིག་ནས་ཁོང་ཚོས་དོ་རྗེ་པག་མོ་ཁོམ་གཞུང་ཐོག་ཁོམ་སྐྱོར་ལ་
འཁྲིད་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཀག་འགོག་བྱས་སོང་། གང་ཡིན་ཞུས་ན་ཁོང་ནི་ངང་འགྲུལ་ངང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བྱིར་ལོག་གིས་ཐུན་དོར་གསལ་
ལེན་ཟེར་བ་བྱས་ཡོད། ལྷ་འདྲེ་གཏོན་བགོགས་གཞན་དང་གཅིག་པ་མིན་པས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ལྷ་སྐྱངས་འཛིན་ན་མ་གཏོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་
ཤུགས་རྒྱན་ངན་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་སློ་རྩེ་ནང་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བཏང་བ་ལས་ལྷ་མོ་རིང་པོ་གཡོག་མེད་པ་རེད།

འདི་ར་ཆོའི་ནང་གི་སྒོ་རུ་རེད་ཅེས་ཁོང་གིས་འདྲ་པར་ལ་མཐུབ་མོ་བཅུགས་ཏེ་བཟོད་པར། ཁྱིད་རང་གཞིགས་དང་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་སྤྲོད་
དང་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲེལ་ཁུང་། ཨོའོ། ཨ་མ་ཨ་སྒྱུད་ལགས་འདིར་འདུག་ཅེས་ཁོང་གིས་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་སྤྲོད་ལོག་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་
འདིར་མཐུབ་མོ་བཅུགས་ནས་ཉར་སངས་སངས་ངང་བཟོད་བྱང་། ཁོང་སྐབས་དེ་དུས་ར་ཆོའི་སྒོ་རུ་འདི་ནང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མང་ཆོགས་དགུམ་
མ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་དོ་རྩེ་པག་མོའི་འགྲམ་ནས་བལྟས་པ་མ་གཏོགས་འཐབ་འཛིང་བཏང་སྤྱོད་མེད། ཨོའོ། ཨ་ནི་ལྷག་སྒོན་ཡང་འདིར་འདུག་ཁོ་
མོ་གྲོང་མི་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་རེད་ལ། འཐབ་འཛིང་བཏང་སྐབས་ཁོ་སྤང་ངར་ཤོས་རེད། དེ་བཞིན་བདེ་འཇགས་འགོ་ཁྲིད་སྡེན་པ་ཆེ་རིང་དང་
དུར་བཙོན་ཅན་ཕུར་བྱ་ཆེ་རིང་ཡང་འདིར་འདུག་ ཁོང་ཆོ་འདས་གྲོངས་ལ་ཕྱིན་ཟེན་པ་རེད། ཡང་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་འདྲ་པར་ཀྱི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱད་མེད་གཟུགས་པོ་རིང་པོ་འདི་ཁམས་པ་རེད། ཁོང་སྦྱར་པ་ཁང་གསར་ནང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ཁོང་ཡང་ཆོ་འདས་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཨོའོ།
ཆོ་ལྷ་མོ་ཡང་འདིར་འདུག་ དེ་ལྟར་ལྷན་གྲུབ་ནམ་རྒྱལ་ནས་སྐབས་དེ་དུས་ཆང་མས་དོ་སྦྱར་བྱེད་སའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ངོ་ཤེས་སོང་།

མཐོ་པོར་འདེགས་པའི་མའོ་ཅེ་རྩུང་གི་འབྲུ་པར་དེར་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅིང་། ཡང་སྤྲོད་མེད་པའི་ཁོ་པའི་ནམ་འགྲུར་དང་རྒྱུ་རིང་ལ་མིག་
རྩུར་རེར་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པས་འདི་དེ་ལྟ་བུའི་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆ་ཆ་ལུར་ལུར་གྱི་ཇ་བྲག་ནམ་པ་དང་ཆ་མ་མཚུངས་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
མིག་རྒྱུ་རིང་པོ་ཡོད་ལུལ་དང་། ཆང་མར་བཀོད་འདོམས་དང་རྒྱལ་ཁ་ལག་ཏུ་འཛིན་ཐུབ་པའི་དབང་གྲགས་ཆེན་པོའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

མགོ་ལ་ཞུ་མོ་སྒྲོར་སྒྲོར་བྱེད་པ་དང་ལུས་ལ་བྲ་ཆས་གཡོགས་པ། ལག་པར་བུམ་པ་བསྐྱར་བའི་གཞོན་སྤྱིས་བྱ་མོ་ཁོང་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་
སྤྱོད་རྩེ་པག་མོ་རེད། ཁོང་གི་གཡས་གཡོན་ལ་ལངས་ནས་ཡོད་པའི་གདོང་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཞེད་སྤང་གིས་འདར་གསེག་རྒྱབ་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་བགྲེས་
སོང་གཉིས་པོ་ནི་བྱད་མེད་སྤྱལ་སྤྱོད་ཁོང་གི་པ་མ་ཡིན་པ་རེད།

རྩེ་རྩེ་པག་མོའི་སྤྱ་ལགས་ལ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྤྱོད་བྲག་གཟེམ་ཤག་ཅིག་གི་བྲག་མཛོད་ཡིན་པ་དང་ཨ་མ་ལགས་ནི་ཆོང་པའི་
བྲིམ་ཆང་ཞིག་ནས་རེད། ཁོང་གཉིས་ནི་བྱ་མོའི་དམིགས་བསལ་གནས་སྤངས་སོག་ནས་ཁོང་དང་ཆབས་ཅིག་ཡག་དུས་ཡག་མཉམ་དང་སྤྱག་དུས་
མཉམ་སྤྱག་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་ཡོད། བཤད་ཡག་ལ་ཁོང་གི་སྤྱ་ལགས་ནས་ཟེར་འབྲུག་ལྷིང་འཇགས་ཟེར་བའི་སྐབས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ལམ་
ཁིད་བྲས་པ་དང་གསང་འཕྲིན་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱིས་ནང་འཇུག་ཉན་པ་རྒྱབ་མཁན་བྲས་ཡོད་པས་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ཡིན་ནའི་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྤྱོད་ཡང་བྱ་མོ་དང་མཉམ་དུ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་སོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་བ་གཉིས་བྲིན་པའི་རྩེས་བཅོན་ཁང་ལ་
བཅུག་ཡོད་པ་རེད་འདུག།

ལྷན་བྲུབ་ནམ་རྒྱལ་ནས་བཞོད་པར། དངོས་གནས་བྲས་ན་ཁོང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་ཁོང་ལ་ནག་ཉེས་ལྷིད་པོ་སོག་ཡོད། འདི་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་ཁོང་ར་བཟེ་བའི་སྐབས་གཙོ་འཛིན་མའོ་ལ་སྤྱག་པ་བཟོ་ཞེས་ལབས་ཡོད་པ་བཞོད་ནས་དེའི་ཤྱེན་གྱིས་ཁོང་ལ་
དགག་པ་འཐབ་འཛིང་ཐེངས་མང་བཏང་བ་དང་འཐབ་འཛིང་གཏོང་སྐབས་ཏ་ཅང་གི་ཡང་བ་ཡོད་པས་ཉེས་རྒྱུ་བཏང་ཏེ་དབྱུང་པའི་རྩས་པ་ཡང་
ཆག་ཡོད་པ་རེད་འདུག། བཅོན་ཁང་ནས་སྤྱོད་འགྲོལ་བཏང་བའི་རྩེས་ལ་ཡང་ཁོང་ལ་རིགས་བཞིའི་མི་སྤྱོད་པའི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཏེ་མང་ཆོག་གས་ལ་
ཅིས་སྤྱད་ནས་ལྟ་སྤྱལ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ལུལ་དུ་བཞག་ཡོད། ལྟ་སྤྱལ་ཆོག་སྤྱད་ནས་ཁོང་ལ་ཉིན་བཅུ་ཙམ་དང་ཡང་ན་རྒྱ་བྱེད་ཙམ་ལ་འཐབ་
འཛིང་རེ་བཏང་སྟེ་ཉེས་རྒྱུ་བྲག་པོ་སོག་ནས་ཁོང་གི་གདོང་པ་ཆ་ཆང་ཁྲག་གིས་ཁེངས་ཡོད་ན་ཡང་ད་དུང་ཉེས་རྒྱུ་བཏང་བའི་སྒྲོར་གཞན་ལ་
བཤད་མི་ཆོག་པ་དང་གལ་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ན་རྩེས་ལ་དེ་བས་ཉེས་རྒྱུ་བྲག་པོ་སོག་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག།

རིག་གནས་གསར་བཞེའི་སྐབས་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོར་མའོ་ཅེ་རྩུང་འདས་གོངས་ལ་བྲིན་པའི་རྩེས་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་
པ་རེད། དན་ཐོག་ལ་ཉིན་དེར་ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཆོ་ཡང་བསྐྱར་ནང་དུ་སྤྱོད་པས་སོང་བས་ཅིག་ཅེའི་སྤྲོད་གི་ཆགས་པར་འདི་མཐོང་བ་
དང་དེའི་སྤྲོད་རྩེ་རྩེ་པག་མོའི་སྤྱ་ལགས་ནས་དུས་རྒྱུན་ལག་ཞོར་དུ་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་རིང་ང་ཆོའི་ནང་ལ་ཤ་ཟས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ང་
ཆོའི་ནང་ལ་བོད་ཇ་འཐུང་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བྲིས་ཡོད་པ་ཆང་མ་ཅེད་མོའི་ཐོག་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། མཐར་ཁོ་པ་ཆོས་མཐོང་མ་ཐག་
སྤྱད་ཙར་རྒྱབ་ནས་བཞོད་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ལོག་སྤྱོད་ཡི་གེ་གང་བྲིས་ཡོད། ཨའ། གཙོ་འཛིན་མའོ་འདས་གོངས་ལ་བྲིན་པར་ཁྱོད་དགཡོ་བྱུང་ངམ།
ད་དུང་ཤ་ཟས་བོད་ཇ་འཐུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཁྱོད་ནི་ད་ལྟའི་གསར་བཞེར་ངོ་སོག་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད་ཟེར་ནས་ཁོང་ཡང་ཁྱོད་དེ་འཐབ་འཛིང་
བྲག་པོ་བཏང་བཞག་རྩེས་ལ་ཁོང་གིས་དེ་སྤྱ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་ཟེར་བའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཡང་ཐེང་འབྲུག་ལྷིང་འཇགས་ཟེར་བའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་འདི་ཆོར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོ་དང་ཡང་ན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ལོར་ཁོང་འདས་གོངས་སུ་བྲིན་ཡོད་པ་རེད་འདུག།
ཡང་རྩེ་རྩེ་པག་མོའི་ཨ་མ་ལགས་ལ་མཆོན་ན། བྱད་མེད་སེམས་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་ཉིན་ལྟོ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ངལ་རྩུར་བཀོད་ལ་སྤྱོད་པ་

ལས་སྐད་ཆ་འཐོལ་བ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་ཤོད་ནུས་ཀྱི་མེད།

ཡང་བུད་མེད་སྤྱལ་སྤྱིའི་བཟའ་ལྗེའི་ངོས་ནས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འཐབ་འཛིང་ཐོག་ཡོད་དམ། ང་ལ་འཐབ་འཛིང་ཐོག་སྤྱོད་མེད། ཡིན་ནའི་ང་ལ་
འཐབ་འཛིང་གཏོང་ཅིས་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་ལ། ད་དུང་ང་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་པ་འདྲ། ཡིན་ནའི་སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་དེ་ནས་
ཐར་བྱུང་། ཉིན་མོ་དེར་ལྷན་གྲུབ་རྣམས་རྒྱལ་ནས་འགྲོད་པ་ཕན་བྱ་སྤྱེས་པའི་རྣམས་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་བཞུགས་བྱ་དོན་དུ། སྐབས་དེ་དུས་མི་དེ་ཆོས་རང་
ཉིད་ཀྱི་བྱིས་ཆང་སྟོག་བཞེར་བྱས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ང་ཆོར་ཅ་དངོས་སྟོ་རྩའི་ནང་དབྱུགས་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྲིའི་གི་འདུག ངས་དཀར་ཡོལ་ཁག་
ཅིག་འབྱེར་ནས་འགོ་སྐབས་ཁ་ཤས་ཆག་སོང་། དེའི་སྐབས་སྟོ་བྱར་དུ་ང་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱ་མེའི་སྟན་ངག་གི་བྲག་དཔེ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞུགས་། འདི་ནི་
ངའི་སྤྱ་ལགས་ནས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ང་ཆོའི་བྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅིག་རེད། ངས་གང་མགྲོགས་དེབ་འདི་འཆོལ་བར་སྟོད་
ནས་གསང་བའི་ངང་གསང་སྟོད་ནང་འབྱེར་ཏེ་དབྱུགས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བསལ་སྟོ་བཏང་དུས་སྟོ་འགྲོད་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག སྐབས་དེ་དུས་
ཞེད་སྤང་ཆེ་ཐག་ཆོད་བས་ཡིན་པ་དང་ང་རང་ཞེད་སྤང་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱང་བས་གསང་སྟོད་ནང་ཡིབ་ནས་བསྐད་པ་ཡིན། མར་བྱེལ་ཐོན་ནུས་ཀྱི་
མི་འདུག ཡིན་ནའི་གཞན་གྱིས་ཅད་གཅོད་བྱེད་མཁན་ཡང་མ་བྱུང་བས་དེ་ནས་ཐར་བྱུང་། ད་ལྟ་འདྲ་པར་འདི་ཆོ་མཐོང་སྐབས་དངོས་གནས་ང་ལ་
འགྲོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག གལ་ཏེ་ངས་གསང་སྟོད་ནང་ཡིབ་ནས་བསྐད་མེད་ན་འདྲ་པར་འདིའི་ཐོག་ཏན་ཏན་ང་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་དུས་ང་ལོ་
༡༡ལ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་གུས་མོས་ཁོང་ལ་ངེས་པར། རྗེ་པག་མོ་ཕྱི་ལ་ཡོད་པས་ཁྱེད་ནས་ཁོང་ལ་སྤྱོད་རྗེ་སྤྱེས་མ་སོང་ངམ། དབུགས་རིང་བཏང་ནས་བརྗོད་
པར། ཁོང་གཅིག་ཕུ་མ་རེད། ཁོང་དང་པ་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་གུས་མོས་སྤྱ་གྲ་ག་པར་ཡོད་དམ་བརྗོད་སྐབས་ཁོང་ནས་སྤྱ་གྲ་
ཏ་ཅང་གི་ཚུང་ཚུང་རེད། ཆང་མ་ཁང་པའི་ནང་དུས་ནས་ཡོད་པ་དང་ལྷ་སྐྱོང་གྲེད་མཁན་མེད་པ་རེད་ལ། རོ་འཁུར་ཡང་གྲེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དུས་
ནའི་རེད། ལྷགས་ནའི་རེད་ལྷ་སྐྱོང་གྲེད་ཡོང་མེད་པ་རེད་བརྗོད་བྱུང་། གུས་མོས་སྤྱ་མཐུད་ངེས་པར་བུ་ཚུང་ཚུང་ག་པར་ཡོད་དམ། སྐབས་དེ་དུས་
ཁོང་སྤྱ་གྲ་དམར་འབྱར་མ་རེད་དམ་ཟེར་སྐབས་ཁོང་ནས་རེད། ཁོང་སྤྱེ་ནས་ཆོ་བ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལས་ཕྱིན་མེད། རྗེས་ལ་ང་དང་རྗེ་པག་མོ་
ངལ་ཚོ་ལ་སྐྱར་བཀོད་ལ་སྐྱོད་སྐབས་སྤྱ་གྲ་སྤྱེ་པའི་ནང་བཅུག་ནས་སའི་སྤྱོད་བཞག་གི་ཡོད། གཡུལ་ཁ་བཏང་དུས་ཐལ་བ་དང་འབྱུང་སྤྱེ་མ་མང་པོ་

ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྱ་གྲུའི་མིག་ནང་འདྲེས་མི་ཡོང་ངམ་སྣམ་ནས་ང་ཚོས་མགོ་རས་ཀྱིས་སྤྱ་གྲུའི་མགོ་བཀལ་གྱི་ཡོད་ལ། སྐབས་དེས་ན་རྡོ་རྗེ་པག་
མོས་ཉག་ཏུ་དེའི་དོན་དུ་མིག་ཚུ་བཏང་གི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་འདུག

བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ཞལ་རས་མདུན་ཁྱུར་གཡུག་གཡུག་གཏོང་མཁན་གྱི་གཞོན་སྤྱི་སྤྱད་མེད་དེར་མི་ཚོ་ཆང་མས་ཨ་ནི་ལྷག་སྤྱོད་དང་
ཡང་ན་ཨ་པ་སྤྱིར་གི་ཨ་ནི་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། བཤད་ཡག་ལ་ཁོ་མོ་ནི་བོད་ཀྱི་ཁམས་བྲག་གཡལ་ནས་ཡིན་པ་དང་སྤྱ་ས་ནས་གནས་མཛལ་ཞུ་
བར་ལྷ་སར་སླེབས་ཏེ་ཨ་པ་སྤྱིར་རྒྱད་ལ་གནས་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱུས་ཡིན་པ་རེད། རྒྱུ་དུ་སྤྱ་བ་དམར་པོ་དང་སྤྱ་ཐུང་ཐུང་། དེ་བཞིན་བཟའ་བླ་བྱ་སྤྱུག་མེད་
པར་བརྟེན་མི་ཚོས་ཁོ་མོ་ཨ་ནི་ཡིན་པར་ཅིས་ཀྱི་ཡོད། བརྟེན་ཡག་ལ་ཁོ་མོ་ནི་སྤྱོད་པ་གཏོང་མཁན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཆེའི་བྲིམ་
ཆང་ལ་གཡོག་པོ་རྒྱགས་པར་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་འདུག རེག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྤྱོད་མཉམ་ལས་ཁང་ལ་ཆལ་འདེབས་མཁན་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་
ལ། བཤས་རྩར་སེམས་ཅན་བསད་པའི་རྒྱ་མ་འབྲུ་བར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད་འདུག རེག་གནས་གསར་བརྗེ་འགོ་རྒྱགས་པ་ནས་དམིགས་བསལ་
གྱིས་ཏུར་བཙོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་ལྷག་པར་དུ་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་དགག་པ་དང་འཐབ་འཛིང་གཏོང་སྐབས་དེ་བས་གདུག་རྒྱབ་ཆེ་བ་ཡོད་
པས་དེ་དུས་སྐད་གསུངས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གང་སྤྱར་ཨ་པ་སྤྱིར་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བློན་གཞོན་པ་དང་དེ་ནས་འགོ་བློན་ལ་བསྐོ་བཞག་
བྱས་པ་མ་ཟད། གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་མོ་ད་དུང་བྱེན་ལོག་ལོག་ཁག་གི་གཤམ་འོག་ལ་ཡོད་པའི་བྱེན་ལོག་གྲང་མེའི་
འགོ་བ་དང་། དག་པོའི་འཐབ་ཅོད་བྱ་སྐབས་གདོང་མཆོངས་དཔུང་གཏོར་བྱེད་མཁན་གྱི་གས་ཡིན་པ་རེད།

ཨ་ནི་ལྷག་སྤྱོད་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་བསམ་སྤྱིར་རྟོ་རྟེ་པག་མའི་དབར་ལ་འཁོན་འཛིན་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱུན་སྲོལ་དང་ཡང་ན་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་ཐོག་ནས་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྤྱིར་བ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའི་འདྲ་པར་འདི་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཨ་ནི་ལྷག་
སྤྱོད་གྱིས་ཁོང་ཁོའི་ངང་འགྲུང་པའི་ཁྱུར་འདི་མགོ་བོ་གྲུག་གྲུག་བྱས་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱིར་བརྒྱུངས་ཡོད་པས་ལྷ་དུས་མཉམ་
གནས་སྤུབ་ཐབས་མེད་པའི་འཁོན་འཛིན་ཟབ་མོ་ཞིག་བཅངས་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་འདུག་པས་དེ་དངོས་གནས་དགོན་པོ་རེད། མི་ཚོགས་དྲུག་ནས་ཡར་
ལངས་ཏེ་སྤར་ནས་ཆང་མས་མའི་ནང་གི་ནོར་བུ་ལྟར་ཅིས་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ཞལ་ལ་དགག་པ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་མོ་ནི་སྤྱིར་དབང་
གསར་པར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ལྷ་དུས་ཁོ་མོའི་བྱ་སྤྱོད་གྱིས་མཐའ་སྐོར་ལ་ཡོད་པའི་མང་ཆོགས་ལ་སློབ་གསོ་དང་འཁྱུགས་
རྒྱུན་ཐེབས་ནས་ཐ་ན་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཆོས་ཀྱང་ཁྱུར་བརྒྱུངས་བཞིན་འདུག

རེག་གནས་གསར་བརྗེའི་མཁུག་ཅམ་ལ་བྱེན་ལོག་གི་དབང་འཁྱུགས་རིམ་བཞིན་ཉམས་ནས་ཨ་ནི་ལྷག་སྤྱོད་གྱིས་དེ་ཅམ་ཉམས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་
ཀྱས་ཀྱི་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་མོ་སྒྲིག་ཟ་བུལ་སྤངས་ཀྱི་གྲོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཏེ་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་བཙོན་ལ་བཅུག་པ་རེད། ཡིན་
ནའི་མི་འགའ་ཤེས་བརྟེན་པར་ཁོ་མོར་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་རགས་པ་དང་དོན་དངོས་ཐོག་ཁོ་མོ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་
བརྟེན་ཡག་ལ་དོན་ངོ་མའི་རྒྱ་མཆན་ནི་བྱེན་ལོག་ལོག་ཁག་གི་ངན་རེངས་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། གལ་ཏེ་ཁོ་མོས་རྩ་ལ་བསྐྱུན་ནས་འཆམ་རྒྱག་པ་དང་མདུང་ཅེའི་ཁ་པར་བསྐྱུར་ནས་སློབས་འཁྱུགས་རྒྱས་བཞིན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་སྤྱིག་
འཛུགས་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་མོ་པལ་ཆེར་སྤར་སྤར་ངོ་སོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་སྤྱིར་བ་དང་། གལ་སྤྱིར་དངོས་གནས་སྒྲིག་ཟ་བྱས་པའི་དབང་དུ་
བཏང་ནའང་ཅིས་རིན་གང་ཞིག་ཡོད་དམ། བཙོན་ཁང་ནས་སྤྱོད་འགོལ་བྱུང་སྟེ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཁོ་མོ་འདས་གོངས་སུ་བྱིན་པས་དེ་
དུས་པལ་ཆེར་སྤྱོད་ལོ་༡༩༥༥ལོ་དང་ལོ་ན་བྱུག་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ཡིན་ས་རེད།

ད་དུང་ཡང་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱུང་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་མི་མང་པོས་རྒྱ་བཟོའི་སྤྱོད་ཐུང་དང་འོག་ལ་སྤྱ་བ་བྱོན་པའི་ཨ་ནི་ལྷག་སྤྱོད་བརྟེན་མི་འདུག ཆང་
མས་ཁོ་མོ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཏུར་བཙོན་ཅན་ངོ་མ་དེ་རེད་ཟེར་ཀྱི་འདུག་ལ། མི་མང་པོས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་མོའི་སྤྱང་མང་
པོ་བཤད་ཀྱི་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོ་མོར་སྐད་ཆ་ཡག་པོ་བཤད་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་སྟེ། ཁོ་མོ་ནི་སྤྱོད་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་གཞུང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་

སྒྲིབ་དོན་ཅ་བ་ནས་མི་གྲུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོ་མོ་དྲན་མཁན་ཡང་འདྲག་གུས་མོས་ཨ་ནི་སྒྲིབ་སྒྲོན་གྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་མོག་ལ་ནམ་འགྱུར་གང་
འབྲེན་གྱི་ཡོད་མེད་སྒྲོར་སྒྲོབ་སྒྲིབ་མི་དེས་བརྗོད་པར། ཁོ་མོ་ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པ་དང་ཁོ་མོས་སྐྱེ་བྱུང་བྱུང་བཅོས་པ་དང་མི་ཆོས་ཨ་ནི་
ཞེས་འཛོད་པ་ཡིན་ཅུང་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པ་རེད། མ་མཐར་ཕྱི་ཚུལ་ནས་དད་པ་ཅ་བ་ནས་མེད་པའི་ནམ་འགྱུར་ཞིག་སྒྲོན་གྱི་ཡོད། ང་ཆོས་
ཁོ་མོའི་སེམས་ནང་ལ་གང་བསམ་གྱི་ཡོད་མེད་ཞེས་གྱི་མེད། བལ་ཆེར་ཁོ་མོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ས་དེ་གྲང་ཁན་རིང་ལུགས་ཡིན་ས་རེད། དེར་
བརྟེན་གྲང་ཁན་ཆོག་པའི་ནང་འཇུག་པ་རེད།

བྱུང་མེད་གྱི་སྐྱུལ་སྐྱེ་ཁོང་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་རིམ་བས་རྩ་བ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ས་རེད། བྱུང་མེད་སྐྱུལ་སྐྱེའི་

བཟུ་གཞིག་གི་ནག་ཉེས་ཕྱིར་སྟོན་བྱེད་པའི་ཆེད་ཁོང་གི་སྐལ་པའི་སྟེང་དར་གོས་མྱེད་པོ་བསྐྱར་བ་དེས་གཟུགས་སྟོབས་སྟོ་བའི་ཁོང་མར་མནན་ནས་མི་འཁྲོག་པ་ལྟ་བུ་འདུག མཐའ་སྟོར་ལ་ལྟ་དུ་མོ་ལྟ་མཁན་གྱི་མི་ཆོགས་ནང་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཁུ་ཚུར་བརྒྱངས་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐུ་གྲུ་དེ་ཆོས་ཁོང་ལ་རྩོད་དབྱགས་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ།

དམིགས་བསལ་སྟོན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཁོང་གི་དབྱའི་སྟེང་ཡོད་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་དབྱ་ལྷ་ནག་པོ་འདི་འདྲ་པར་ཐོག་ལྟ་དུས་རལ་བ་ཞིག་འདུག ཡིན་ནའི་དངོས་གནས་བྱས་ན་དབྱ་ལྷ་འདིའི་མཐའ་སྟོར་ལ་གསེར་སྐྱད་དང་གསེར་གྱི་སྐྱ་ཚུང་ཚུང་ཡོད་པ་རེད་ལ། ད་དུང་གངས་ལས་འདས་པའི་སྐུ་ཉིག་གིས་བརྒྱན་ཡོད་པར་བརྟེན་རིན་ཐང་བྲལ་བ་དང་ཏ་ཅང་གི་སྟོང་རྗེ་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་མ་བཏང་གོང་དབྱ་ལྷའི་སྟེང་གི་སྐུ་ཉིག་དང་གསེར་གྱི་སྐྱ་ཆས་ཆད་ལུས་མེད་པར་བཞག་གི་དབྱལ་ཁང་ནས་རིན་གོང་དམའ་འོ་ཐོག་ཉི་སྐྱབ་བྱས་ཡོད་པ་རེད་འདུག ལྷན་གྲུབ་ནམ་རྒྱལ་ནས་བརྩོད་པར། ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྟ་སྐལ་ལོག་སྐབས་དེ་དུས་རྩོད་རྗེ་པག་མོར་མི་དམངས་ཤོག་སྟོར་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་སྟེད་པ་ངས་བྲན་གྱི་འདུག ཡིན་ནའི་གསེར་གྱི་སྐྱ་འདྲ་དེ་ནམས་མ་ཅིས་པར་སྐུ་ཉིག་གཅིག་ཤུར་ཆ་མཆོན་ན་ཡང་གདོང་འཁྲུ་བྱེད་གྱི་གཞོང་བ་སྦང་འདུག

བརྩོད་ཡག་ལ་བོད་ས་ཡོངས་ནང་དབྱ་ལྷ་ནག་པོ་དེ་རིགས་གཉིས་ལས་མེད་པ་དང་། གཅིག་ནི་ཀམ་བཀའ་ལྟུང་གྱི་ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆའི་དབྱ་ལྷ་ནག་པོ་འདི་ཡིན་པ་དང་གཅིག་ནི་བྱང་མེད་སྐལ་སྐྱོད་རྗེ་པག་མོའི་དབྱ་ལྷ་ནག་པོ་འདི་གཉིས་ཡིན་པ་རེད། ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་དོན་སྟོང་ཐོག་ནས་ཁུས་ན། དབྱ་ལྷ་འདི་ཕྱོགས་བཅའི་མཁའ་མོ་མས་རང་གི་སྐས་ལྷས་མ་རྒྱབ་ནས་རྩོད་རྗེའི་དབྱ་ལྷ་ནག་པོ་འདི་བྱང་བར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐྱོན་རྒྱབས་ལྷན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དབྱ་ལྷ་འདི་བཞིན་རྩོད་རྗེ་པག་མོའི་སྐྱ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་ཁོང་གི་དགོན་པར་ཆ་མཆོན་ན་ཅ་ཆའི་དོན་སྟོང་ལྷན་ཡོད། ལྷན་གྲུབ་ནམ་རྒྱལ་ནས་བརྩོད་པར། རྩོད་རྗེ་པག་མོ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་དབྱ་ལྷ་འདི་བསྐྱམས་ཡོད་པ་དང་ཡང་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་སྐབས་ཡང་མཉམ་དུ་ཚུར་བསྐྱམས་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་དབྱ་ལྷ་དེ་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོགས་ནས་མེ་ཤུང་ནང་དབྱགས་ཉེ་ཐལ་བར་གྱུར་ཡོད་པ་བརྩོད་མཁན་ཡང་འདུག དེ་བཞིན་མེད་པ་བཅོས་པའི་དངོས་པོའི་ནང་ནས་པངས་ཤོས་ནི་དབྱ་ལྷ་འདི་ཡིན་པ་རེད།

འདྲ་པར་ཐོག་རྩོད་རྗེ་པག་མོའི་ཕྱག་ལ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་དེ་བོད་ཀྱི་གོམས་སྟོལ་ནང་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་འབྲུ་སྟ་ལྷ་དང་ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྗེས་སྟ་ཆོགས་སྐྱགས་ཡོད་ལ། དེ་ཁྱིམ་ཆང་དུ་བཞག་པ་དང་རིའི་སྟེང་ཡང་ན་ཚུའི་ནང་སྐས་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་སྟོན་འདེབས་དང་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བ་སོགས་གྱི་ཐད་བཅད་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྩོད་རྗེ་པག་མོའི་བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་སྟ་ཆོགས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཡང་བུམ་ཡིན་པ་བརྩོད་མཁན་འདུག་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྷན་ཞིང་བཅོ་ཅལ་ཏ་ཅང་མཛེས་པོ་ཡོད་རུང་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་རྗེས་ལ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་ནས་ད་ལྟ་བར་ག་པར་ཡོད་མིན་ཤེས་ཉོགས་མེད་པ་རེད།

མིའི་མགོ་མང་པོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ཁུ་རྩུ་ར་བརྒྱུངས་བཞིན་ཡོད་པའི་འབྲ་པར་ཐོག་ང་ཚོས་ཞིབ་ཐུང་གནས་ཚུལ་གཅིག་གི་ཐོག་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཞུ་ཁོ་ཁ་ལེ་བ་གྱུན་པའི་ན་གཞོན་དེས་ལག་པ་བྱམ་པའི་སྟེང་ཡོད་པའི་གཏུ་ལ་འབྲུང་བཞིན་སྟོང་གཅིག་སེམས་གཅིག་ངང་ཟབ་ཟབ་ཀྱིས་ལྷ་བཞིན་འདུག་ཡང་ཁོ་པའི་བྱེད་སྒྲུངས་ནས་བལྟས་ན་ཡ་མཚན་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་ཡང་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན་རྟོང་པ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་ནང་གཏོར་བ་དང་བཞིག་པ་ཕྱད་མང་ཆེ་བ་ནི་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེའི་སྐབས་ཏུར་བཅོན་ཅན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཐོན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད།

གཏུ་ནི་བོད་མི་ཚོས་ལྷ་འཕམ་ཅ་ཆེད་བྱེད་རྟེན་འདུག་སྟོང་གཟུགས་རྩུང་བའི་མཚོད་གཤོམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུན་དུ་ལུས་པོར་འབྱེར་བའམ་

ཡང་ན་ཁྱིམ་དུ་ཅ་ཆེར་འཛོག་པའི་རྟེན་ཆས་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། གཤམ་རྒྱ་ཆ་ཟངས་དང་རག་གསེར་དངུལ་སྒེལ་མའམ། དངུལ་རྒྱང་གསེར་རྒྱང་ལས་བཅོས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆའི་གཏུ་བྱར་བཞི་མ་དང་བྱར་བརྒྱད་མ། རྒྱུ་དབྱིབས་བཅས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད། (གཏུ་ཡི་འགྲེལ་པ་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ་ནས།) བྱད་མེད་སྒྲུལ་སྒྱུ་ཁོང་གི་གཏུ་ཉན་ཉན་རིན་ཐང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དད་ལྡན་མང་ཆོགས་དཀྱུས་མའི་གཏུ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།

དོ་སྤང་བྱུང་བ་ཞིག་ནི་མཐའ་སྐྱོར་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞིང་། ལ་ལས་མིག་ལོག་ལྟ་བ་དང་ལ་ལས་སྤྲིན་མ་བསྐྱས་པ། ལ་ལས་ཁ་གདང་ནས་འབོད་ཆོག་སྒྲོག་གི་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་འདུག ལ་ལས་ཕྱོགས་གདང་ནས་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་པར་བརྒྱངས་ཡོང་བའི་ཁུ་རྒྱུར་ལ་ལ་མཆན་ངང་ལྟ་བཞིན་འདུག་ལ། ཡང་ལ་ལ་ནི་གྲག་ཅམ་བྱས་ནས་འོག་མིག་ལྟ་བཞིན་འཛིགས་སྤང་གི་རྣམ་འགྲུར་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་ཡང་གཏུ་དེར་ཨ་སྒྲོག་རྒྱབ་མཁན་ཀྱི་ན་གཞོན་འདི་རྗེས་ལ་ཁ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ཨ་པ་སྤྱིང་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་བྱེད་མཁན་ཀྱི་ཁ་ཆེ་གནས་ལུལ་དེའི་ནང་གི་རྩར་བཅོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་མིང་ལ་གཡུ་ལུ་སི་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྗེས་ལ་མཉམ་འབྲེལ་ཤོག་ཁག་འོག་གི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་དམག་སྤྱི་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་བྱས་ཡོད། ད་ཆ་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ཅམ་ལ་སྤྱིབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཁྱིམ་ཆང་ནང་ལ་རྒྱན་འཇུགས་བྱེད་ས་བཅུགས་ནས་བྱུག་པོའི་འཆོ་བ་བསྐྱལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་པའི་འགམ་དེར་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་དེའི་མིང་ལ་ཆེ་སྒྲོལ་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཡང་རྩར་བཅོན་ཅན་ཞིག་རེད། མཉམ་ལས་ནང་ལྟམ་བཅོ་ཡི་ཡོད། ད་ལྟ་ཆེ་ལས་འདས་ཟིན། ཆེ་སྒྲོལ་མའི་རྒྱབ་ལ་ལག་པར་དར་དམར་རྒྱང་རྒྱང་འཁྱེར་བའི་བྱད་མེད་བགེས་སོང་འདི་སྟོམས་རྒྱང་རྒྱལ་ལྡན་ཞིག་འདུག་པས་པལ་ཆེར་ཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སྐད་བཏར་པ་ཡིན་ས་རེད། དེ་རྗེ་པག་མའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་བྱང་བྱང་གི་བྱ་མོ་འདིའི་མིང་ལ་ཟ་ལྷ་ཟེར་བ་དང་ཡང་ཁ་ཆེ་རེད། ད་ལྟ་ཁྱིམ་ཆང་གི་བདག་མོ་བྱས་ནས་ཡོད།

དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་ཡུལ་དེ་ནས་སྒོ་རྩ་སྐྱུག་ནས་སྒོ་འགམ་ལ་བྱིར་སྐྱོས་ཤིང་རྒལ་སྒོའི་སྟེང་ད་དུང་རྒྱང་བསྐྱགས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་
བཙུགས་བཞག་མི་སྣ་འབྲེལ་བའི་དང་ལྷ་བཟོ་འདི་བཟོ་མི་འདུག

ལྷ་སྐྱངས་བྱུང་མཆར་ངང་དོ་རྩེ་པག་མོར་ལྷ་བཞེན་ཡོད་པའི་སྐྱེས་པ་དེའི་མིང་ལ་དོ་རྩེ་ཆེ་རིང་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོ་པ་ཡང་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩར་
བཙོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྷ་ཆེ་ལས་འདས་ཟེན་པ་རེད། དགག་པ་འཐབ་འཛིང་འདི་ཡོན་ནམ་ཡང་ན་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་གི་ཡོན་མ་ཤེས། མིང་ལ་
ཆེ་རིང་དབང་མོ་ཟེར་མཁན་གྱི་བྱུང་མེད་རྩར་བཙོན་ཅན་ཞིག་གིས་སྒོ་བྱར་དུ་ལག་པ་བརྒྱངས་པ་དང་ཁོ་སྐྱང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་དོ་རྩེ་པག་
མོའི་མིག་རིལ་འདོན་པར་ཡོང་བ་དང་འབྲེལ་བྱས་པར་བཞེན་དོ་རྩེ་པག་མོ་ཞེད་ཐག་ཆོད་ནས་བྱིས་ལ་བྱིར་ལོག་ཟེན་རྟེན་སྐད་ལྷགས་ཆེན་པོས་

དུས་ཡོད་པ་རེད།

འདྲ་པར་དེ་ཚོའི་ནང་ནི་རྗེ་པག་མོའི་དབུ་ཡར་ཅ་བ་ནས་བཟུགས་སྤྱད་མེད་ལ། སྐད་པ་འདྲོང་པོར་བཞུགས་སྤྱད་མེད། ཡང་ཟང་ཟེང་གི་དབུ་སྐྱ་
དེས་ཁོང་གི་ཞལ་རས་བཀའ་བཞག་སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་གི་སྒྲེ་མང་རྣམས་འཛིང་ཆེ་བའི་བསམ་སྒྲོ་འདི་ང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་ཅ་བ་ནས་བྱེད་ཐུབ་ས་མ་
རེད། ད་དུང་བྱ་ཐབས་རིགས་གཞན་ལས་གང་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེ་སྤྲེལ་ཆས་དེ་འདྲ་སྤྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཕྱག་ཕྱལ་བར་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་
སྤུལ་སྐྱ་ཚོར་བརྟན་བཙས་འདི་འདྲ་ཞིག་གཏོང་ཐུབ་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། གསལ་བཟེ་དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། མི་ཁག་ཅིག་ཐེད་སྟོང་བཏང་ནས་དེ་མིན་མི་ཁག་ཅིག་ལ་བརྟན་བཙས་བཏང་བ་དང་དེ་
མིན་མི་ཁག་ཅིག་གི་ལ་རྒྱར་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་བཙོས་ཤིང་དོན་དངོས་ཐོག་དེས་རེ་རེ་ཆང་མའི་ལ་རྒྱ་མེད་པ་བཙོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།

ད་ཆ་བསམ་སྤྱིང་ནི་རྗེ་པག་མོ་སྐྱ་འཚོ་བཞུགས་ཡིན་པ་དང་ཁོང་ལ་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་དམངས་འབྲས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་གཙོ་
གཞོན་པ་དང་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་གྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་སོགས་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་གནས་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པས་
རྒྱན་དུ་བརྟན་འཕྲིན་གྱི་གསལ་འགྱུར་ནང་ཚོགས་འདུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཐོག་ཡོད་པ་རེད། གུས་མོས་དེ་སྟོན་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཤིག་གི་བྱ་མའི་ཆང་
སའི་ཉེན་འབྲེལ་ཐོག་ཁོང་མཇལ་སྤྱོད་ཡོད། ཁོང་ནས་གོ་མ་བ་སྟོ་སྐབས་ཀྱ་ཀེ་ཀྱེ་ཀེ་རེད་འདུག་ལ། སྟོ་མས་རྒྱང་མཐོང་དོད་པོ་ཞིག་དང་ལྷ་སའི་
བྱང་མེད་རྒན་རབས་ཚོའི་ན་བཟའ་ཞེས་སྟངས་ནང་བཞིན་གྱི་བགྲེས་སོང་ཞིག་འདུག གུས་མོས་ཁོང་ལ་བཀའ་འདྲི་བྱ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་ལ། འདྲ་
པར་འདི་ནམས་ཁོང་ལ་སྟོན་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཡིན་ནའི་ཡག་ཤོས་བྱུང་ན་དེ་འདྲ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་བྱུང་། གོ་ཐོས་ལ་ཁོང་ཉག་ཏུ་སྟོ་
བརྒྱབ་སྟེ་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ལོ་ལྟར་ཉུང་མཐར་ཡང་དགོན་པར་ཐེངས་གཅིག་པེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག དེ་ནི་དེ་སྤྱོད་
སངས་བའི་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་ད་ཆ་གཞི་བྱོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆགས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་གཟིམ་རྒྱུ་གི་སྐུ་ཁྱུང་ནས་ཕྱི་ལ་ལྷས་པ་
ཡིན་ན་གཡང་ཁི་ལྷ་བྱའི་མཛེས་པའི་ཡམ་འབྲོག་གཡུ་མཚོ་མཇལ་གྱི་འདུག་ལ། ཉེ་འོད་ཀྱི་འོག་ལ་དེ་བས་འོད་མདངས་བཟུ་བ་ཞིག་འདུག

སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཡིད་སྦྱོར་པའི་རྣམ་འགྲུར་བཏོན་མཁན་གྱི་བྱང་མེད་འདི་ད་ལྟ་འདྲ་ལྟ་སའི་ནང་གི་བགྲུས་སོང་ཁ་ཤས་གྱིས་ཁོང་ངོ་མེས་གྱི་
 འདུག་ཁོང་ཆོའི་བླ་མེས་ནང་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ལོ་ལ་ཞིང་སྤྱན་གྲགས་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ས་གནང་སྤྱོད་བ་དང་དེ་ནས་ཁོང་གིས་རང་འགྲུལ་
 མོག་དེ་དག་ཆང་མ་སྒོས་བཏང་བྱས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཞུགས་ཏེ་བཙུན་མ་གནང་བ་རེད། ཁོང་གྲགས་གཤེས་འཇམ་ལ་སྒོ་ཅེ་སྤྱི་མ་པའི་ངང་
 ལྟ་སྒྲ་མར་དད་གྲུས་དང་གཞན་ལ་ཚོད་སྤོང་མི་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ཆང་མས་ཁོང་ལ་ཨ་ནི་སྤྱི་མ་ཐར་ལགས་ཞུ་ཡི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཆོག་མཁན་འདུའི་མོག་ཁོང་ལ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་མོག་མེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་རིགས་ལྟ་གཤེས་པ་དང་
 དབྱུང་བ་གཉིས་ལ་མཐུལ་བྱུལ་ཆེད་གྱི་ཆོས་ཆས་བསྐྱེད་མཁན་འདུག་ཡང་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོག་མཁན་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་གི་ལག་པ་གཅིག་གིས་ཁོང་གི་
 སྤྱོད་ནས་འཛིན་བཞག་ཁོང་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་ངོ་ཆ་བརྒྱས་བཅོས་སྤྱོད་དགོས་དོན་ཡང་སྤྱི་མ་གཉིས་གང་ཡོད་དམ། ཞིབ་ཤེ་ལྟ་དུས་ཁོང་གི་བྱང་ཁོག་
 མཐུན་གྱི་ཡིག་ཆེན་ཆོག་པར་སྤྱོད་བོད་ཡིག་ཐོག་(དག་ཆ་ཞོར་འཁྲུལ་མང་པོ་འདུག)འི་ས་པར་གསར་བརྗེའི་ངོ་མོག་པ་སྤྱི་མ་ཐར་ཁོ་མོ་ནི་ལོག་
 སྤྱོད་པ་ཞུ་སྐབ་པའི་ནང་མི་རེད། ཟེང་འཁྲུག་རྗེས་ཁོ་མོས་ལོག་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ལ་དང་པན་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་པར་འཐམས་ནས་བསྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞས་
 ཆོག་ཚོས་པ་ཞེས་འཁོད་ཡོད། མགོའི་སྤྱོད་གི་ཞུ་མོ་རིང་པོའི་མོག་ཞུ་སྐབ་པ་ཟེར་བའི་བོད་ཡིག་ཆོག་ཁ་ཤས་གསལ་པོ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་འོན་ཏེ་
 སྐབ་པ་ཟེར་བ་སྤྱོད་དམ།

ཞུ་སྐབ་པའི་མཆན་ཡོངས་ལ་ཅིས་དཔོན་ཞུ་སྐབ་པ་དབང་བྱུག་བདེ་ལྡན་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཁོང་ནི་དེ་སྤྱོད་བཀའ་ལག་གཞུང་གི་དབང་གྲགས་ཆེ་བའི་
 ལས་ཁུངས་ཅིས་ཁང་གི་ཅིས་དཔོན་གོ་གནས་རིམ་བཞི་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་མང་པོའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་

མྱོང་ཡོད་པར་བརྟེན་པོད་ཀྱི་དེད་དུས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་ཆེའི་མི་སྣ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་མཐུན་ཕྱིན་ཏུ་ལངས་ཕྱོགས་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་པའི་རྒྱུ་ཁྲིས་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྐད་གཤམས་ཡོད་པའི་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཟེར་བ་འདི་རེད། ཁོང་ནི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མཁས་དབང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཚུལ་གྲིས་གནང་བའི་<<བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱལ་རབས།>> ཞེས་པའི་ཚུལ་དེབ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཆོས་ཉི་རབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་བཅའ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་བཅིས་པར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེར་དམ་འཁལ་བས་དང་མེད་པ་བཟོ་ཡི་ཡོད། ཁོང་གིས་ད་དུང་ <<གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག>> ཟུག་དེབ་ཅིག་ལྷགས་ཚུལ་གནང་བ་འདི་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་འབྱེད་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ལྷགས་ཚུལ་གནང་བའི་ <<གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག>>འདིའི་མཐུད་བསྐྱིགས་ཤིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་ཆོག་གི་ཡོད། དེས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དེ་བས་ཆ་ཆང་རུ་འགོ་བཟུང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དུས་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་མཆའ་སྤྱོད་ཐད་དུ་བར་འཁོད་ཡོད་པའི་ནང་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་གང་ཡང་མ་ལུས་པར་གཙང་བཅོམ་བྱས་པ་དང་ཇོ་པོ་ལྷ་ཀྱུ་ལྷ་ལྷན་ཀྱི་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྐྱེ་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་ཚུད་པའི་སྐྱེ་འདྲ་ཡོད་ཆད་མེད་པར་གྱུར་བ་གིས་བཀོད་བྱས་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ཚིད་གྲུང་ལོས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་རྒྱ་གར་ལ་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་རེད།

ཞུ་སྐབ་པ་དང་ཨ་ནི་སྤྱི་མཐར་ལགས་ནི་གཅན་པོ་དང་གཙུང་མོའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེར་བརྟེན་ཁག་རྒྱུད་སྤྱི་བ་དར་བྱུང་ཆེ་བའི་ལོ་དུས་ནང་ཨ་ནི་སྤྱི་མཐར་ལགས་སྤྱི་ཁྱད་ས་མངའ་སྡེ་གཞི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོང་ལ་ནག་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བའི་གཅན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དང་ཡང་ཁོང་རང་ཉིད་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་དང་མོངས་དད། ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ཚོགས་པའི་ནང་གི་གས་བཅས་ཀྱི་ཆབ་བྱེད་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་འཐབ་འཛིང་མི་བྱེད་པ་ག་ལ་སྤྱི། ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ཐོག་འཁོད་པའི་ཟེང་འཁྲུག་རྗེས་ཁོ་མོས་ལོག་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་དང་པན་ཆེན་ཀྱི་རྒྱུད་པར་འཐབས་ནས་བརྟོད་བསྟགས་ཀྱི་གཞས་ཆོག་ཚུལ་པ་ཟེར་བ་འདི་གིས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་མི་ཤེས། དེའི་སྐབས་ཁོང་སེ་ར་དགོན་པའི་ཉི་འགམ་ཀྱི་རིའི་སྤྱི་མཆའ་སྤྱོད་ལ་བཞུགས་ཡོད། ཡིན་ནའི་མི་རིང་བར་སློབ་སྦྱོང་ལ་བཅན་བྱིད་བྱས་ནས་སྤྱོད་བརྗོད་དང་བཅན་དབང་ངང་བསམ་སྒྲོར་སྒྱུར་བཀོད་བཏང་བཅུག་ཡོད་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོ་ནས་བཟུང་ཁོང་གིས་ཆོས་ཕྱོགས་ཐོག་དད་མོས་ཀྱིས་སུ་མཐུད་སློམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མི་སྤྱི་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་བཅན་ཤེད་ངང་འཛིན་ཉེན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱིད་དེ་དཀའ་སྤྱུག་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཡོད་པ་ཆང་མ་འདྲ་བར་འདིའི་ཐོག་ཁོང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་རྣམ་འགྱུར་སྤྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་ནས་འདུག་པ་འདིར་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་དུ་ལྷ་མི་པོ་དེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་གོ་ཐོས་ལ་ཐེངས་གཅིག་ཁོང་མཆའ་སྤྱོད་དགོན་པར་གསང་བའི་ངང་ཞལ་འདོན་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སློབ་དུ་མི་འཇུག་ཡོང་ནས་ཁོང་འཛིན་ཉི་འཐབ་འཛིང་བྱས་པས་ཁོང་ལ་ཞེད་སྐར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྐབས་དེར་ཀྱི་འཁྲེར་ཉི་རང་ཉིད་ཀྱི་མགོ་ལ་རྒྱབ་པ་རེད། ཐ་ན་ཁོང་བཅོན་ཁང་ནང་ལོ་བརྒྱུད་ཏག་ཏག་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཐུག་བསྐྱེད་རྗེས་གཞི་ནས་གྲུ་ཡངས་ཐོབ་སྟེ་སློད་འགོ་ལ་བྱུང་ཡོད། ཁོང་བཅོན་ཁང་ནས་སློད་འགོ་ལ་བྱུང་མ་ཐག་བསྐྱར་དུ་དེ་སྤྱི་སྤྱི་མཆའ་སྤྱོད་ལ་བཞུགས་སར་དེར་ཕེབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་མཆའ་སྤྱོད་ཆད་པའི་བསྟེན་མཆའ་སྤྱོད་སུ་མཐུད་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་མི་ལམ་འཇུག་པོ་ཞིག་བཏང་བ་ལྷ་བྱའི་དེ་སྤྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ཁོང་བཞུགས་བཟོད་བདེ་པོ་མ་བྱུང་བར་མཐར་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡ལོར་སྤྱོད་མཆེད་ཐུག་འབྲལ་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ལ་གཞིས་ཆགས་གནང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ལོར་ཁོང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་དགོངས་པ་རྫོགས་ཡོད། དེ་དུས་དགྲུང་གངས་བརྒྱུད་བཅུ་ཡོལ་ཙམ་རེད་འདུག

འདྲ་བར་ཐོག་ཨ་ནི་སྤྱི་མཐར་ལགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་ཞུ་མོ་ཁྱོན་པའི་སྤྱི་བ་འདི་ནི་ཁམས་པ་ཆོང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གཉེར་པ་རེད། མིང་ལ་ཤར་པ་ལེགས་པ་(རྒྱ་སྐད་ནས་སྤྱི་སྤྱི་ལུས་)ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་བར་སྤྱོད་ཁྱོད་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་མང་ཆོགས་རེད།

putixin2010@gmail.com

སྐྱུ་གཟན་བཞེས་ནས་མགོ་སྐྱུར་གྱིས་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་པོག་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་ཁོང་ནི་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་ཐུབ་བསྟན་སྐལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་
 རེད། དང་ཐོག་ཁམས་དཔལ་འབར་རྫོང་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་གི་སྐལ་སྐྱུ་རེད་ལ། འགོང་ས་སྐྱུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གི་མཆོན་ཞབས་ཀྱང་གནང་སྲོང་
 ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་སྤྱི་ནོར་འགོང་ས་སྐྱུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་གྱོལ་དུ་ཕེབས་པའི་རྗེས་གང་ཉིད་དང་ལྷན་དུ་བཅན་
 གྱོལ་དུ་ཕེབས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་རིན་པོ་ཆེས་དེའི་རྗེས་ལ་སྤེལ་བའི་རྒྱ་ལའི་ངོ་ལོག་རྒྱ་ཆོགས་ཟེར་བའི་དགག་པ་ཟེར་འདོན་གྱི་ལས་འགུལ་
 རང་ཁོང་གིས་རྒྱར་བཅོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཀུན་གཟིགས་པན་ཆེན་སྐྱུ་འཕྲེང་བཅུ་པ་མཆོག་ལ་ཆོལ་རྒྱང་དགག་པ་རྒྱུ་
 པའི་ཆོགས་ཆེན་ཆུགས་པའི་ཐོག་བརྗོད་ཡག་ལ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོ་དགོན་པའི་སངས་ཆེན་སྐྱོ་བཟང་རྒྱལ་
 མཆོན། པན་ཆེན་ནང་མ་སྒང་གི་དཔོན་རིགས་ལྷ་སྐྱོན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་སོགས་མི་སྣ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཉ་ཅང་རྒྱར་པོ་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་
 སྤྱིན་བདག་གསར་པའི་དགའ་ལོས་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གི་སྤྱི་དབང་ནང་གལ་ཆེའི་ལས་འགན་འཁུར་སྲོང་ཡོད་པའི་བོད་པ་
 ཞིག་གིས་འབྲུག་པར་འདིར་ལྷ་སྐལ་རང་དབང་མེད་པར་དབུགས་རིང་བཏང་ནས་བརྗོད་དོན་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་གིས་འགོང་ས་སྐྱུ་བས་མགོན་ཆེན་
 པོའི་མཆོན་ཞབས་བྱེད་པའི་སྐལ་ལ་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁུངས་ནས་དཔྱིག་པས་ལྷ་སྐལ་གྱི་སྐོ་པོགས་
 ལེན་གྱི་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་རྒྱ་མཚོ་སྤིང་རིན་པོ་ཆེ་བོད་རང་སྲོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་གཞིན་པ་དང་། རང་སྲོང་ལྗོངས་ནང་
 བསྟན་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་གཞིན་པ། རྒྱལ་ཡོངས་ནང་བསྟན་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་བཅས་བྱེད་སྲོང་ཡོད། འོན་ཀྱང་བསམ་ཡུལ་
 ལས་འདས་པར་ལོ་གཅིག་ནང་ཚུད་ལ་དེ་ལྷ་སའི་མཆུག་འབྲས་བྱུང་ཡོད། ལྷ་སུས་ཁོང་གིས་བྱས་རྗེས་བཞག་ནས་ཉེས་པ་དག་ཐུབ་བྱེད་ཐུབ་

མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་གྲུང་ཁན་ཚོགས་པའི་ཡིད་ཆེད་ཀྱང་ཐོབ་མེད་པ་རེད། བརྗོད་ཡག་ལ་ཁོང་གི་ནག་ཉེས་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་དང་ངན་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔལ་འབར་གྱི་ངོ་ལོག་ཇག་རྒྱན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཟེར་བ། རིག་གནས་གསར་བརྗེར་གཏོར་བ་ཞིག་གཏོང་མཁན་ཟེར་བ་བཅས་ཁོང་ལ་གསར་བརྗེར་ངོ་ལོག་པ་ཟེར་བའི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཏེ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་ཡང་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་རྗེས་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་ཡར་ཐོན་མི་སྣ་ཟེར་བའི་མིང་ཐོག་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཡིད་ཆེས་ཕྱོགས་ཞེན་ཐོབ་ཡོད། ཡིན་ནའི་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ལོ་ལ་དགོངས་པ་རྗེས་པ་རེད། སྐབས་ལོགས་པ་ཞིག་ལ་དག་སེལ་བྱ་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་ཅུང་སྤྱིར་བཏང་གི་འཆོ་བ་སྤྱིད་པོ་ཞིག་འོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་བྱུང་མེད།

འབྲེལ་བ་ཐོག་ལྟ་དུས་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་ས་དེ་གསུང་ཚོས་རྒྱ་བར་རེད་འདུག་ཟེངས་འདིའི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཚོགས་འདུ་དེ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱ་ཡུལ་ལ་གྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་རས་ནས་རྣམ་འགྲུར་བྱུང་མཚར་ཞིག་མངོན་གྱི་འདུག་དེ་ནི་གད་མོ་དགོད་ཀྱི་ཡོད་པ་འབྲེལ་བ་དང་ཡང་གད་མོ་དགོད་ཀྱི་མེད་པ་འབྲེལ་བ་འདུག་ལ། ཡང་མིག་གཉིས་ཁ་ཐུར་ལ་ལྟ་བཞིན་འདུག་ཁོང་གི་འགྲམ་ལ་མཉམ་དུ་འཐབ་འཛིང་པོག་མཁན་གཞན་དེ་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་སྤྱོམ་མདའོད་རྗེ་རེད། ཡང་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འདི་གྲོང་མི་བོད་པ་དམར་སྤང་དཔག་བྱ་མོ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། ད་དུང་རྒྱབ་ལག་བྱས་ནས་ཡོད་པ་འདི་ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ས་རེད།

འདིར་འཐབ་འཛིང་བྱ་བཞིན་པའི་བགྲུས་སོང་ཁོང་ནི་ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་དུས་གནས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་
 ཡོད་པའི་གལ་ཆེའི་མི་སྣ་ཞིག་རེད་ལ་བོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་སྐབས་ཆང་མས་ཁོང་མ་བཤད་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད། ཉེ་ལམ་ཆང་མས་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ནས་ཁོང་ལ་གཟེངས་བསྟོད་མི་བྱེད་མཁན་མི་འདུག དཔེར་ན་ཨ་རིའི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་
 མེལ་མེན་ལྷ་ལྷ་སེ་ཤེན་གྱིས་ <<སེར་མོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉམས་འཛིག>>ཟེར་བའི་དེབ་ནང་ཞིབ་པའི་ཐོག་ནས་ཁོང་གིས་ཐེ་རུས་ཡོད་པའི་ཁོངས་
 ཀྱི་ལུང་ཤར་དོན་རྒྱུན་དང་། ར་སྤོང་གི་དོན་རྒྱུན་། རྒྱ་མི་ཕྱིར་འབྱུང་གི་དོན་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཐོག་ནས་ལྷ་སའི་མཐོ་རིམ་དབང་བསྐྱར་འོག་
 ཁའི་ནང་གི་རྒྱུན་རིང་གནས་པའི་སྤིང་ལོག་གི་གནས་སྐབས་འདི་མཐར་ལྷ་མའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པ་

གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་གིས་མིང་ལ་ཀ་ཤོད་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཀ་ཤོད་པ་ཡང་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་འདི་བཞིན་ལོ་རབས་ལྔ་བརྒྱུ་གོ་མ་པ་སྟོས་པའི་སྐབས་སུ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལློན་གྱིས་མྱོང་བ་དང་ཡང་གོ་གནས་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་བའི་ཁོང་གིས་རྩར་བཅོན་ཆེན་པོས་སྤིང་གཞུང་གསར་པར་ཉི་ཤོ་བྱས་པར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་སྤུན་པའི་འདས་གཞུང་གནས་ཐང་(བོད་ཀྱི་གནས་ཐང་ཨང་དང་པོ།)གི་བཀོད་འདོམས་པ་གཞོན་པ་བྱས་པ་རེད། ལོ་རབས་དྲུག་བརྒྱའི་ནང་ཁོང་ནི་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཆབ་སྤྱོད་གོ་ས་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་བྱས་ཀྱང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་རྒྱུ་འབྲས་བུར་ཆད་བྱུང་སྟེ་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་ཅིས་ནས་བརྟམ་བཅོས་དང་མཉམ་གཅིད་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་ནི་འདྲ་བར་ཐོག་འདྲེ་ལྟར་ཁོང་གི་མགོ་ལྟོང་གི་ཞུ་མོ་རིང་པོའི་སྟེང་བོད་ཡིག་ཐོག་ནས་བྲིས་དོན་ལ། ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་དང་དབང་ཆ་འཕྲོག་ལེན་བྱ་རྒྱུར་དགའ་ལའི་མི་རུང་ཀ་ཤོད་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་ཅ་མེད་མཐར་ཕྱིན་པ་བཟོ་ཡི་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ཡོད། ཁོང་གི་གཞུགས་པོར་དེ་སྤྱི་ལོ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་གོ་ས་ཆེན་མུ་པ་གཡོག་པ་དང་སྟེ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གསེར་དཔུལ་གྱི་རྒྱུ་ཆ་དང་བོད་ཀྱི་དཔུལ་ལོར་ཆག་པ། ལག་པ་གཡས་པར་ཁ་མ་རུ་གཅིག་འབྲེར་རུ་བརྒྱག་ཡོད། འཐབ་འཛིང་གི་ཆོགས་འདུ་འདྲིར་མཉམ་ཞུགས་གྱིས་མྱོང་ཡོད་པའི་མི་སྣ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་གཞིགས་ན། འདི་ཆུན་པོ་ཞིག་གིས་ཆེད་མངགས་ཀ་ཤོད་པར་སྤྱད་པ་རེད་འདུག འདི་ནི་དེ་སྟོན་ལོ་རབས་བཞི་བརྒྱའི་ནང་ལྷ་ས་འི་ཁྲི་མ་གཞུང་ཐོག་གྱུར་བའི་ཀ་ཤོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་ལ་ཁོང་ཁ་མ་རུ་ལ་དཔེ་བཞག་སྟེ་ཁོང་མགོ་བདེ་པོ་བྱ་རྒྱུར་མཁས་པས་མགོ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རུར་བྲུས་ཡོད།

ཁོང་ལ་འཐབ་འཛིང་ཐངས་མང་བྱས་ཡོད་པ་དང་དེ་སྟེ་ལ་མ་པ་སྤྱིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སུ་མཐུད་ཉིན་གྲངས་བརྒྱ་བཞི་འཐབ་འཛིང་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་མོ་གཡུལ་ཁར་ངལ་ཅོལ་གྱིས་བོད་པ་དང་མཆོན་མོ་འཐབ་འཛིང་བྱས་ནས་ནམ་གྱིས་བར་འགོར་གྱི་ཡོད། འགོ་བརྒྱགས་པ་ནས་མཐུག་མ་སྤིལ་བར་མགོ་སྐྱར་སྐྱར་དང་བཀའ་ལླུང་ཅི་སྐྱབ་བྱས་པ་ལས་མི་འདོད་པ་གང་ཡང་གྱེད་ཆོག་གི་མེད། འོན་ཀྱང་ཀ་ཤོད་པ་ནི་དངོས་གནས་མཐོང་དགའ་ལའི་སྟོ་ཅ་བརྟན་པོའི་མི་སྣ་ཞིག་རེད། འདི་ལྷ་བྱའི་གནས་སྐངས་ཤིག་ལ་སྤྱང་ཡོད་ན་ཡང་ཁོང་གིས་ལོ་བརྒྱའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་དེའི་རིང་སྐྱུ་རྩས་རྒྱབ་སྐྱབ་ཡོད་ལ་ཡང་བསྐྱར་འཐབ་སྟོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་མི་སྣར་གྱུར་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྤྱོད་གོ་ས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་མི་དང་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཆབ་སྤྱོད་གོ་ས་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་བཅས་བྱས་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་དགུང་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བྱ་གསུམ་སྐབས་ལྷ་སར་ཆེ་ལས་འདས་པ་རེད།

ཡང་ཁོང་གི་བྱ་བཞིའི་(སྤྱིར་བཏང་བཤད་སྟེལ་ལ་བྱ་བཞི་པོ་ནི་ཀ་ཤོད་པ་ཁོང་རང་གི་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་གི་གཞུང་པོའི་བྱ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་ཆོ་ནི་ཆ་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་མཁན་ཡོད།)ནང་ནས་ཁོང་ནང་བཞིན་སྟོ་བྱུང་དུ་ཐོན་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཁོང་སྐྱུ་རྩས་རྒྱབ་སྐྱབ་མཁན་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད། ཁོང་གི་བྱ་ཆུན་པ་ཀ་ཤོད་དོན་སྐྱབ་ནས་ལོ་རབས་དྲུག་བརྒྱའི་ནང་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆོགས་པར་ཁང་གི་ཅོ་མ་སྤྱིག་པ་གཞོན་པ་བྱ་སྤྱོད་པ་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་དགག་པ་ཐངས་མང་པོ་གྱིས་མྱོང་ཡོད་པར་བརྟེན་བཟོད་སྟོམ་མ་སྐྱབ་པར་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ལྷ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ནང་རང་སྟོག་བཅད་པ་རེད། དེ་དུས་དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་ལ་སྟེ་བས་ཀྱི་ཡོད། ཀ་ཤོད་དོན་སྐྱབ་དེ་སྟོན་གཞུང་བཀའ་ལླུག་གཞུང་གི་རིས་བཞིའི་གོ་གནས་ཡོད་པ་དང་སྟེ་ས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱད་གསུལ་ཡོད་པའི་སྐྱ་དྲག་གི་སྟོབ་བྲ་ཆེན་མོར་སྟོབ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སྤྱད་ཡིག་ཐང་དཔྱད་པས་ལ་གྱི་སྟེ་སྟེ་སྟོབ་སྐྱུ་རྩས་པ་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཤལོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབྱིན་སྤྱད་གསུང་སྐྱར་ཞུ་སྤྱོད་ཡོད། ཁོང་གི་སྐྱ་ཆུ་གཟིམ་ཤག་ཆ་རོང་གི་བྱ་མོ་རེད། ཡབ་གཞིས་སྤུན་ཁང་གི་མནའ་དང་དེ་བཞིན་ཕྱིར་རིང་འཛིགས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆུ་ཁོང་གསུམ་པོ་བྱ་མོ་སྤུན་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་ལྷ་སར་བཞུགས་ཡོད། སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་གུས་མོར་ཁོང་མཇལ་བྱུང་བས་སྐྱ་ཉམས་དོད་པོའི་

བཞེས་སོང་ཞིག་འདུག་པ་དང་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཁོང་གི་སེམས་ནང་ལོ་རབས་ལྔ་བཅུའི་ཀ་འོད་དོན་གྲུབ་ཡོད་པ་རེད་འདུག་ལ། གླུ་པ་དེ་དུས་ཀ་འོད་དོན་གྲུབ་ནི་ཐོད་ཀྱི་ཀྱལ་གཅེས་གཞོན་ལུ་མཐུན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་པ་མིའི་མིང་ཐོབ་ནས་ཀྱུ་ནག་གཞུང་གི་གཞོན་ལུ་སྡེ་ཆོག་གས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཆོག་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་སི་(Budapest)ལ་ཀྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ལུའི་མཉམ་འཛུགས་ཐོག་གི་འབྲེལ་པར་ཞིག་ཉར་ཆགས་འདུག་པ་དེར་ལྟ་དུས་ཤེས་ཡོན་ལྡན་ལ་ཞི་ཞིང་འདུལ་བ་དང་སྒོ་སྟོབས་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞོན་ལུ་ཞིག་རེད་འདུག།

འབྲེལ་པར་ཐོག་ཀ་འོད་པ་འཛིན་མཁན་གྱི་རྩལ་བཙོན་ཅན་མི་དེ་གཉིས་ནང་ནས་གཡོན་གྱི་གཞོན་ལུ་བུ་མོ་འདིའི་མིང་ལ་གླུ་པ་བཟང་སྟོལ་མ་ཟེར་བ་དང་ཁོ་མོའི་པ་མ་གཉིས་དེ་སྤྱོད་མེད་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཅེ་པའ་མོའི་སྟོ་རུའི་ནང་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཅུང་དཔུལ་བའི་གཡོག་པོ་ཞིག་རེད། ཁོ་མོའི་ཨ་མ་ཇེས་ལ་གྲོང་མི་ཁྱེད་ཡོན་ལྡན་ཁང་གི་ལྷ་འདེམ་གདོན་བགེགས་ཟེར་བའི་ཆོག་པ་ཅུང་གི་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད། ཁོ་མོ་རང་ཉིད་ད་ལྟ་འཆོ་གནས་ཡོན་རྩལ་མིག་གཉིས་པལ་ཆེར་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཆགས་ཡོད་ས་རེད། གཡམས་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་དམར་སྤང་དམག་གི་དཔུང་རྟགས་བཏགས་པའི་བུ་འདིའི་མིང་ལ་གླུ་པ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཡང་གྲོང་མི་རེད་ལ། ཁོང་གི་གདོང་གཡམས་པའི་སྟེང་ལ་རྟགས་ནག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བརྗོད་ཡག་ལ་ཁོང་ཆེ་ལས་འདས་ཟིན་པ་རེད་འདུག།

འབྲེལ་པར་འདིའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལ་བལྟས་ན་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱ་ས་ནི་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་པར་འདི་དང་འབྲེལ་ཡོ་མེད། ཅུང་གཅོད་བྱས་པ་བརྒྱུད་པལ་ཆེར་ཁྲིང་གོན་ཆུས་ཁོངས་ཀྱི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱ་སའི་ཆོག་པ་རུང་ཡོན་པ་འདྲ། འཐབ་འཛིང་བྱ་ཡུལ་དེ་ཡང་ཀ་འོད་པ་རེད་ལ་ཆ་ལུགས་ཡང་དེའི་གོང་དང་གཅིག་པ་རེད་བཞག་སྟེ་ལ་སྤྱོད་པས་བཅོས་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་དང་ཐོད་ཀྱི་འོག་དཔུལ་ཆག་པ་བསྐྱར་ཡོད་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་འདུག། ཁོང་གི་མགོ་པོ་མཐོ་པོ་བཏེགས་ཏེ་མང་ཆོག་པ་ལ་སྟོན་བཞིན་འདུག། ཨ་མ་གཅིག་པ་བསྟོམས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ལངས་

པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་གྱི་འདུག གཞིགས་གཉིས་ནས་ཁོང་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་བརྗེས་བཞག གཡོན་གྱི་ཨམ་གཅིགས་བསྡྲུམས་པའི་
བྱང་མེད་གཞོན་ལུ་དེའི་མིང་ལ་ཆེ་རིང་དབང་མོ་ཟེར་བ་དང་། ཁོ་མོ་ནི་ཨ་པ་སྤྱིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འཁྲུག་ཆ་དོད་ཤོས་ཀྱི་རྩར་བཙོན་ཅན་
ཞིག་རེད། བསམ་སྤྲིང་དོ་རྗེ་པག་མོ་དང་ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་སོགས་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས་
མཉམ་ཞུགས་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྤྲིང་རྗེ་ཙ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ཆེ་རིང་དབང་མོ་སྤྱེ་ཁུངས་དབུལ་ཐོངས་ཡིན་པ་དང་ཁོ་མོའི་ཨ་མ་ནི་དེ་སྤྲུམ་བཟོའི་ལག་ཤེས་པ་ཞིག་རེད། ཉང་མི་ཆང་མ་ཉོར་ཁང་བསོད་
ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་སྟོ་རུའི་ནང་སྤྲོད་གྱི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གོང་ཆེ་རིང་དབང་མོ་དང་ཁོང་གི་ཨ་མ་ཨ་པ་སྤྱིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་གིས་བཙུགས་པའི་མཉམ་ལས་ཁང་ (རྗེས་སུ་མིང་བསྐྱར་ནས་ལྷ་ས་ལྷ་ལྷན་བཟོ་བྱ།) ལ་ལྷ་མ་བཟོ་ཡི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་
ཁོ་མོས་རྩར་བཙོན་ཅན་ཆོ་སྤྲེ་བྲིད་བྱས་ཏེ་ཉོར་ཁང་གི་གཟིམ་ཤག་སྟོག་བཞེར་བྱས་པ་དང་ཉོར་ཁང་གཟིམ་ཤག་གི་རྒྱ་ལོར་དངོས་རྩས་འཁྲུང་བ་
མ་ཟད། དེང་དུས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཉོར་ཁང་ལ་བདག་གཉེར་གནང་རྒྱུར་བཞག་པ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
བྲག་བསྐར་མ་མང་པོ་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ་དང་ཡང་འགའ་ཤས་དེ་གར་མེར་བསྐྱེད་བཏང་བ། འགའ་ཤས་གར་སོང་མེད་པ་རྒྱར་ཡོད། ལྷ་ས་
མོས་བཅའ་ཁྲིམ་ཞུས་པའི་སྐབས་བོད་པའི་འཁྲབ་གཞུང་ཚུལ་མཁན་ཞིག་གིས་ཁོང་ཁོ་ལངས་བཞིན་གསུངས་དོན་ལ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་
རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་ཐད་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསགས་པ་དང་། འདི་ལྷ་བུའི་ཙ་ཆེའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐར་མ་ད་ལྷ་འཆོལ་ཐབས་མེད་ལ་ཁ་གསབ་
ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ཆེ་རིང་དབང་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་དེ་ཆོས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཏོར་བཞིག་གི་རྩས་པ་ཆེན་པོ་
འདོན་ཡོད་པ་རེད།

ཆེ་རིང་དབང་མོ་ནི་དམར་སྤྱང་དམག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྱེན་ལོག་གི་ཆོགས་མི་ཞིག་ཀྱང་རེད། བཤད་ཡག་ལ་བྲག་པོའི་འཐབ་ཚོད་ཅིག་ནང་
ཤོག་ཁག་གཞན་ཞིག་གཅིག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་མིས་མེ་མདའ་རྒྱབ་སྟེ་ཁོ་མོའི་སྤྱེ་ལ་མས་སྐྱོན་པོག་ཡོད་པ་དང་།
རྗེས་སུ་ཁོ་མོ་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པར་རྒྱར་ནས་སྐབས་ཤིག་རིང་ཨ་པ་སྤྱིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་
བྱང་ཆེ་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡ ལོའི་འདེམས་བསྐྱེའི་ནང་འགོ་བཙུག་གཞོན་པར་རྒྱར་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༣ ལོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་གོང་
ལུས་ལོ་ཨ་པ་སྤྱིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུ་བར་སྐྱོད་སྐབས་ཁོང་ཐུག་བྱུང་བ་དང་དེ་དུས་གདོང་བ་རྒྱག་པ་ཡིན་པའི་ཀན་མོ་ཞིག་
འདུག གཞུང་ལས་ཁང་ནང་ར་དམ་ལ་བྱི་བདར་གཏོང་བཞིན་འདུག་པས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྟོར་སྤྱོད་སྐབས་མིག་གི་ལྷ་སྤངས་ལམ་སང་
དོགས་ཐོན་གྱི་ཁེངས་ཏེ་བཅའ་ཁྲིམ་དང་འབྲེལ་བ་བརྒྱབ་རྒྱུར་དང་ལེན་ཙ་བ་ནས་མ་བྱས་པ་མ་ཟད་དེ་ནས་གདོང་ཡང་སྟོན་གྱི་མི་འདུག གོང་མི་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མི་གཞན་ཆོས་ཁོ་མོར་བྱང་ཆེ་ཀན་ཤོས་ཞེས་འབོད་ཀྱི་འདུག ཁོ་མོ་འགོ་བཙུག་གཞོན་པའི་གོ་གནས་ལ་མར་པབ་དགོས་དོན་ནི་
ལོ་ན་མཐོ་བྲག་པས་ཡིན་པ་རེད་འདུག དེ་སྟོན་ཁོ་མོས་འཐབ་འཛིང་བཏང་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཤིག་གིས་བརྗོད་དོན། དེང་སང་
སྐབས་དེ་ང་ཆོ་ཁོམ་གཞུང་ལ་ངོ་ཐུག་ཡོང་དུས་ཁོ་མོས་ངོ་གཞོངས་པོའི་བྱེད་སྤྱོད་སྐབས་ཐོག་ནས་མགོ་སྐྱར་སྐྱར་བྱས་ཏེ་ཀན་ལགས། སྤྱི་ཞབས། ཀན་
ལགས་ཟེར་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག

གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨམ་གཅིགས་བསྡྲུམས་པའི་སྤྱེས་པ་འདིའི་མིང་ལ་ཨོ་ལོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཐལ་སྤངས་སྤྱང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་
བྱེད་ཡིན་པ་དང་པལ་ཆེར་རྒྱུ་རྗེན་ (གོ་གནས་) ཡིན་ས་རེད། རྗེས་སུ་མཉམ་ལས་ཁང་དང་རྟ་བུལ་ཐེར་གཏེ་རུ་ཁག་གི་འགོ་བཙུག་བྱས་ཡོད་ལ།
སྤྱོད་རས་མགོན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཡང་བྱས་ཡོད། མི་འགའ་ཤེས་བརྗོད་དོན་ལ་ཁོ་པ་དེ་སྟོན་ཆ་རིང་གཟིམ་ཤག་གི་མོ་བྱ་གཏོང་མཁན་རེད་ཟེར་

བ་དང་ཡང་འགའ་ཤེས་ཁོ་པ་ནི་རྒྱལ་ཆེ་ཤིང་ཞིང་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག ད་ལྟ་ཆོ་ལས་འདས་ཟེན་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་གི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཨ་པ་སྤིང་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གསར་བརྒྱུ་ལོན་མང་ཆོག་གས་ཁྱུ་གཅིག་གིས་བར་སྐྱོར་གར་ངོས་གྱི་སྒོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་འབྲུ་པར་འདྲིའི་ཐོག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་མགོ་ལ་ལྷ་མོ་ལྷགས་ལྷ་དང་གཟུགས་པོར་ལྷགས་པའི་ཕུ་པ་གྲོན་པའི་སྤྱེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་དག་ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་རེད། ཁོང་གི་ཆ་ལུགས་སྤྱས་སྤངས་འདི་ནི་དེ་སྤྱོད་བཀའ་ལག་སྤྱི་དག་གཞུང་གི་འཇམ་བཞེ་ཡན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཆོའི་དགུན་ཆས་རེད། དེ་དུས་ལྷ་སར་ཆ་བ་དེ་ཅམ་ཆེན་པོ་མེད་ན་ཡང་དབྱར་ཁ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་རེད། ཁོང་ལ་དགུན་ཆས་འཐུག་པོ་དེ་འབྲུ་གཡོགས་པར་བརྟེན་ཉ་ཅང་བཟོད་དཀའ་ཡོང་ངེས་རེད། སྤབས་དེ་དུས་ཁོང་གི་བྲིས་ཆང་ལ་སྤྱོད་བཞེར་བྱེད་སྤབས་ལྷགས་ལྷ་དང་ལྷགས་པའི་ཕུ་པ་དོན་ཡོད་ཅང་འདི་ལྷ་བྱའི་ཆ་ལུགས་གྱི་གྲོན་ཆས་ད་དུང་ཡང་ཉར་ཆགས་བྱེད་དགོས་དོན་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱུར་མི་ལམ་བཏང་གི་ཡོད་པ་བརྟེན་ནས་ཆེད་མངགས་བཅན་ཤེད་ངང་ཁོང་ལ་གྲོན་ཆས་འདི་གཡོགས་ཡོད་པ་རེད། ལུས་པོར་དར་གོས་གྲོན་པ་དང་མགོ་ལ་སྤོལ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་ཆ་སྤྱི་དག་གཡོགས་པའི་བྱུང་མེད་དེ་ནི་ཁོང་གི་བཟའ་ཆེད་རེད། དེ་མིན་བོད་དམག་གི་དམག་དཔོན་གྱི་ཆ་ལུགས་སྤྱས་པའི་སྤྱེས་པ་རྒན་འཁོགས་འདི་ཁོང་གི་བཟའ་ཆེད་པོ་ལགས་རེད།

ཁོང་ཆོ་མི་གསུམ་པོའི་བཟོ་ལྷ་བྱུང་མཆར་པོ་ཡོད་པ་དང་སྤྱེས་པ་གཉིས་པོས་ལག་པར་མཛེས་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་རས་དར་རེ་འབྲེར་ཡོད་པ་དེ་འགའ་ཤེས་བོད་དམག་གི་དར་ཆ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དང་ཡང་འགའ་ཤེས་རྒྱ་མིའི་རིག་གཞུང་ནང་གིས་སྤར་ཁ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་འདུག དོན་དངོས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་བྱུ་ཉོར་ཁང་བྲམས་པ་བསྟན་

དར་ནས་གུས་མོར་གསུངས་པར་རས་དར་ལ་ནོར་བུ་དགའ་མཁུའི་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲོར་དབྱིབས་འདི་བོད་ཀྱི་སྒོལ་རྒྱན་ནང་
བཟུངས་པའི་ནོར་བུའི་རྟགས་ཤིག་རེད། དེ་སྔོན་གཟིམ་ཤིག་ཆེ་ཁག་ཆོས་སྤྱིར་དུས་ཆེན་སྐབས་ཁང་པའི་ཐོག་ཁའི་སྟེང་བཀལ་བ་ཡང་ན་སྟེའི་
སྟེང་སྤྱར་བ་ཡིན་ན་གཞིང་པ་བཀག་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་བརྟེན་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་ལ་ནོར་བུ་དགའ་མཁུའི་འཕྲར་བཅུག་དགོས་དོན་གང་
ཡིན་ནམ། འདི་ཡང་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཚུངས་དང་ཀྱི་རིགས་ཏེ་རྟིང་པ་བཞི་ཟེར་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་སྟོན་བྱེད་པའི་
ཆེད་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་བྱུང་མེད་འདིའི་ལག་པས་མགོ་སྐྱོར་བ་དེ་པལ་ཆེར་རུར་གསུམ་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྤྲ་སྤྲུག་དེ་མར་གཟར་མི་ཡོང་ངམ་སྟམ་
ཀྱི་ཡོད་ས་རེད།

ནོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བླ་བུ་ཁྱིམ་རྒྱུད་ནང་སྐད་གསུང་གང་ཅམ་ཡོད་པའི་ནོར་ཁང་གཟིམ་ཤིག་གི་མི་ཐོག་བཅུ་པ་
རེད། ཁོང་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྐབས་ནས་དཔོན་ལམ་ལ་གོམ་པ་སྟོས་ཏེ་གོ་ས་གནས་རིམ་བདུན་པ་ནས་རིམ་པ་གསུམ་པ་བར་ཕར་བ་རེད་ལ།
ད་དུང་བོད་དམག་གི་དམག་དཔོན་བྱ་སྤྱོད་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་ཆབ་མདོའི་དམག་འཁྲུག་སྐབས་བཅེངས་འགོལ་དམག་མིས་འཛིན་བཟུང་
བྱས་ཏེ་མི་རིང་བར་འཐབ་སྟོགས་གཅིག་ཀྱང་བྱ་ཡུལ་ལ་ཀྱར་ནས་ཆབ་མདོ་ས་གནས་ཀྱི་མི་དམངས་བཅེངས་འགོལ་ལྟན་ཁང་གི་རྒྱན་ལས་ལ་
བསྐོ་བཞག་བྱས་ཡོད། བོད་ཞི་བས་བཅེངས་འགོལ་ཟེར་བ་འདི་བཏང་པའི་རྗེས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་སྟོབ་བྱའི་སྟོབ་གཉེར་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟན་ཁང་གི་ལས་དོན་རྒྱས་བཀོད་ཁང་གི་རྒྱས་བཀོད་པ་བཅས་བྱས་པ་རེད། ནོར་ཁང་
བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བླ་བུ་དཔོན་རིགས་ནང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་མཉམ་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་མིག་དཔེ་ལྟ་བུའི་ང་མོད་ངག་
དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱི་མ་སྤྲུན་གཙུང་པོ་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ལྷ་སའི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་དེའི་རྗེས་ཁོང་ང་མོད་ཀྱིས་བོད་
དམག་ཁུལ་ཁང་ལ་བསུས་ཏེ་སྤྱང་སྟོབ་བྱས་པ་དང་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་སྐབས་ང་མོད་རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱང་སྟོབ་མ་ཐུབ་པར་འཛིན་ཏེ་འཐབ་
འཛིང་ཕོག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཡིན་ནའི་དེ་ནས་མི་རིང་བར་རྒྱ་ནག་དབྱུས་གཞུང་ནས་གནས་བྱ་བརྒྱུད་པའི་ཅིང་ལ་བསུས་ཏེ་ཉེན་གཡོལ་
ཐུབ་ཡོད་རུང་ནོར་ཁང་ལ་བསྐྱར་དུ་རོགས་སྐྱོར་གྱི་རུས་པ་བཏོན་ཐུབ་མེད།

ནོར་ཁང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་འཐབ་འཛིང་ཐེངས་མང་ཕོག་སྤྱང་ཡོད། ཁོང་དང་བོད་ཀྱི་
དེང་དུས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་མཛེས་ཆེའི་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་གི་ཉེས་པ་གཙོ་བོའི་གསུང་ཤིག་
ཆགས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་དང་དགེ་སྤྲུག་གི་ངོས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཉེན་ཁ་དང་གོད་ཆག་
ཐེངས་མང་བྱུང་སྐབས་ནོར་ཁང་གིས་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱལ་ཞུས་པར་བརྟེན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་གོང་
ཁོང་གི་གསུང་ཚུམ་མང་པོའི་མ་ཡིག་ཆང་མ་ནོར་ཁང་ནས་ཉར་ཆགས་གནང་རྒྱུ་ཕུལ་ཡོད། སེམས་པ་ཏ་ཅང་ཕངས་བ་ཞིག་ལ་རྟིང་པ་བཞི་ཟེར་
བའི་གཏོར་བཤེག་གཏོང་སྐབས་ཁོང་གི་ཚུམ་བྲིས་ཕྱག་བསྟར་མ་མང་ཆེ་བ་ལྷ་པ་སྤྱིང་གོང་མི་ཕྱ་ལོན་ལྟན་ཁང་གི་རྩར་བཙོན་ཅན་མི་དེ་ཆོས་སྤྲུག་
བཤེར་བྱེད་སྐབས་ཅ་གཏོར་བཏང་བ་རེད། ལྷ་བས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་གི་ཕྱག་བསྟར་མའི་གསུང་ཚུམ་དེབ་དང་པར་སྟོག་བརྒྱབ་པའི་གསུང་
ཚུམ་དེབ་ཁ་ཤས་ཉར་ཆགས་ཐུབ་པ་ཁག་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་མཇུག་བསྒྲིལ་བའི་རྗེས་ནོར་ཁང་ནས་དེ་མིན་ཟེན་བྲིས་ཀྱི་ཚུམ་ཁག་ཅིག་བཅས་
རིམ་བཞིན་བཅའ་འཁོལ་གནང་ཏེ་དེ་རྣམས་སྤྲུགས་སྤྱིག་གནང་ནས་<<དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་ཚུམ།>> དེབ་གསུམ་པར་སྤྲུན་གནང་བ་
རེད། དེ་ནི་ད་ལྟ་བར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་ནང་གི་གལ་འགངས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཡིག་ཆགས་ཆགས་ཡོད། ནོར་
ཁང་ཁོང་རང་ཡང་མཁས་དབང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ཚུམ་རིག་བརྟེན་སྤྱོད་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་བྱས་རྗེས་གང་ཅམ་ཡོད་
མཁན་ཞིག་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་སློ་འདྲི་ཁྱུ་ལུལ་དང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་ཉིང་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་ནད་གཞིས་རྒྱན་པས་ཆེ་ལས་འདས་ཤིང་། སྐབས་དེ་དུས་དགུང་ཁངས་བདུན་བཅུ་བདུན་བདུན་ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།

ཁོང་ནི་རྟོ་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་སྐུ་རྒྱུ་ལྷ་ལགས་རེད། མི་མང་པོས་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ཁོང་བླ་གྱི་འདུག་པས་ཁོང་ལ་སྤེལ་བཞི་
སྟོ་ལགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་སྤེལ་སྤེལ་བཞི་ནི་གཞིས་ཅེ་ཁུལ་གྱི་སྐུ་བླ་ཅིག་ཡིན་ཅུང་སྤེལ་བཞི་ལགས་ནི་གཞིས་ཀའི་བདག་པོ་དགུས་མ་ཞིག་རེད།

ཁོང་ལ་བྱ་གཅིག་དང་བྱ་མོ་གཅིག་ཡོད། བྱ་འདི་གཞིས་ཀར་བཞག་ནས་ལྷ་ལྷ་འཛིན་བྱེད་མཁན་དང་བྱ་མོ་རྟོ་ཁང་གཞིས་ལག་གི་སྤེལ་བསོད་
ནམ་དཔལ་འབར་གྱི་མནའ་ར་བཏང་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་སྟོན་སྤེལ་བཞི་སྟོ་ལགས་ནས་སྐུ་རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་སར་ཆོས་མཇལ་ལ་ཕེབས་
པ་ནས་བཟུང་རང་གི་པ་ལྷ་ལ་སྤེལ་མོག་བྱེད་བྱུང་མེད། གང་ཡིན་ཀྱང་ན་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྦྱར་ཟེར་བ་དེས་ས་ཞིང་ནམས་ཡར་ལངས་
ཞིང་བླ་ལ་བཞོ་བཞུགས་པ་དང་ཁོང་གི་མངའ་དག་གི་བྱ་དེར་ཡང་འཕམ་འཛིན་པོ་ལ་བཞེན་ཁོང་དང་སྐུ་རྒྱ་གཉིས་བྱ་མོའི་ནང་མི་དང་མཉམ་

དུ་བཞུགས་ཡོད།

སྤེལ་བཞི་སྟོ་བོ་ལགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ནས་བལྟས་ན་སྟེ་ལ་གཡོགས་པའི་ཐག་པ་ཡང་ན་ཞུ་མོ་སྟོར་སྟོར་བཅས་ནི་གང་ལྟར་དེ་སྤྱོད་དམག་དམག་དཔོན་གྱི་ཆ་ལུགས་རེད། བརྗོད་ཡག་ལ་འདི་ནི་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མིའི་དམག་ཆས་ལ་བལྟས་ཏེ་བཅོས་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག དོན་དངོས་ཁོང་གི་དམག་ཆས་འདི་བྱ་མོའི་མག་པ་ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་དེ་སྤྱོད་དམག་གི་དམག་དཔོན་གཞན་སྐབས་ཀྱི་དམག་ཆས་ཡིན་པས་སྐམ་ནང་བཞག་ཡོད་པར་བརྟེན་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོགས་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་བསྟོན་ཏེ་བཅན་ཤེད་ངང་ཁོང་ལ་གཡོགས་ཡོད་པ་རེད་འདུག

སྤེལ་བཞི་སྟོ་བོ་ལགས་དེའི་སྐབས་དགའ་ལོ་བྱུག་བཙུ་ཟེན་བཞག་གསར་བརྗེས་ཁོང་རེ་བ་ཆད་དེ་ཡིད་པམ་པོ་བྱུང་བ་དང་ཉ་ལས་ཉང་སངས་བའི་རྣམ་པ་འདི་མཐོང་བྱུང་གྱི་འདུག འདི་དང་ཁོང་གི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བཙན་ཟེར་བ་ཆོས་དགའ་སྟོན་ཆད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་འབོད་ཆོག་སྟོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྐར་བ་ཡིན་ན་མངོན་གསལ་དོད་པ་ཡོང་གི་འདུག ལོ་ཤིང་སོང་བའི་རྗེས་སྤེལ་བཞི་སྟོ་བོ་ལགས་ལྷ་སར་ཆེ་འདས་ཤིང་། འབྲ་པར་འདི་ལ་ཞིབ་སྟོན་ལྟ་བུས་ཉོར་ཁང་བྱིས་ཆང་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་མཁན་གྱི་མང་ཆོགས་ནང་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྐུལ་སྐུ་བསམ་སྤྱིང་དོ་རྗེ་པག་མོ་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཆོ་རེད་བཞག

འབྲ་པར་འདིའི་ཐོག་ནས་གྲུས་མོས་ཉོར་ཁང་བྱམས་པ་བལྟན་དར་ཐོག་མར་མཇལ་བའི་སྐབས་ཁོང་གིས་ཤུགས་གྲགས་ཆེ་ལ་སྐད་སྒྲ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཉང་དང་དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་སྟོན་སྒྲུང་ཆེན་པོའི་ངང་གནས་ཚུལ་བཟང་པ་ཁག་བྱུང་། ཁོང་གིས་འདི་འབྲ་གསུངས་དོན་ལ། དེ་སྟོན་གྲུས་པའི་སྤྱོད་ལགས་ནས་གསུངས་སྟེང་བར་ཁོང་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བའི་སྐབས་འབྲ་པར་ལེན་མཁན་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་བ་དང་ཡིན་ནའི་དེའི་སྐབས་ང་རང་ལྷ་སར་མེད་པས་མི་ཆེ་འདིར་སྐད་ཚུལ་འདི་འབྲ་མཐོང་གི་རེད་བསམ་པ་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་བྱུང་།

ཡང་འདྲ་བར་འདྲིའི་ཐོག་གི་སྤྲེལ་བཞི་ལགས་ཉོར་ཁང་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ཁོང་གི་སྟོ་ལགས་ཡིན་དུས་ཁོང་གིས་བར་ཆས་ལ་མིག་ཅེ་རེར་
 ཉོན་ཐོར་བའི་སྟོ་ནས་བཅེངས་འགོ་ལ་དམག་གི་དམག་དཔོན་ཡིན་པའི་གུས་མོའི་སྤྲེལ་ལགས་དང་བྱུག་ཅམ་རིང་ལྟ་རེས་གནང་འདུག།

བོད་ཀྱི་བཀའ་ལྷན་གྲགས་ཀྱི་དཔོན་རིམ་གོ་གནས་ཁོངས་སུ་མི་དཔོན་ནི་རིམ་བཞི་ལས་མ་ཡིན་རུང་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། མེལ་མེན་
 རྟོག་པོ་ཤེན་ནས་ཅོམ་གྱིས་གནང་བའི་<<སེར་མོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉམས་འཛིག>>ཟེར་བའི་དེབ་འདྲིའི་ནང་ལྟ་ས་ཐོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་ཁབ་ལྟ་བུར་
 ཕྱིས་ཡོད་པ་རེད།

འབྲུག་པར་སྟེང་འཐབ་འཛིང་གཏོང་ཡུལ་ཁོང་ནི་ཆ་དྲི་ཆེ་བརྟན་དོན་རྗེ་རེད་ལ། ཁོང་ནི་ལོ་རབས་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་གི་མི་དཔོན་རེད། དེ་དུས་ཁོང་དང་
དེ་མིན་སྐུ་བླ་ཅིག་མཉམ་དུ་མི་དཔོན་གནང་སྲོང་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཁོང་ལ་ཆང་མས་མི་དཔོན་ཆ་དྲི་ལྷ་ཡི་ཡོད། ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་སྤང་ཅེ་ཤར་
གྱི་ལས་དོན་ཐད་འཛིན་སྲོང་བྱ་རྒྱ་འདི་རེད། ཡང་སྤང་ཅེ་ཤར་གྱི་ཆོན་པ་དེའི་འགན་ནུས་གཙོ་བོ་ནི་སྲོང་ཁྱེད་སྲིད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཁང་དང་བཙོན་
ཁང་ཡིན་པ་རེད།

ཆ་དྲི་ཆེ་བརྟན་དོན་རྗེའི་སྤྱི་ཁྲངས་ནི་ལྷ་སའི་སྤྱིར་བཏང་སྐུ་བླ་ཅིག་རེད། དངོས་གནས་ཁུས་ན་ཁོང་ནི་ངའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་ཞང་ཞང་ལ་ཅིས་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན་ཁོང་དང་ངའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་ཨ་མ་དང་པ་གཅིག་པའི་གཅེན་གཟུང་རེད། ཡིན་ནའི་ངའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་
དེ་ཅམ་བན་གྱི་མི་འདུག་ཁོང་གི་སྐུ་ཆེན་ནི་ང་ལོ་དག་དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཆའི་གཅེན་མོ་རེད། ཁོང་གཉིས་ལ་བྱ་སྤྲུག་མེད་པས་ནང་དུ་ལས་ཀ་
བྱེད་མཁན་སྤྲན་སྤྲུག་བྱ་མོ་གཅིག་གསོས་སྤྲུག་ལ་ཉར་བ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ལྷ་སའི་དོན་རྟེན་ཟེར་བ་དེའི་རྗེས་ཆ་དྲི་ཟེང་འཁྲུག་ནང་ཞུགས་
མེད་པར་བརྟེན་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྤྲར་ཅིས་ཏེ་དེ་སྤྱི་ལོ་ཆོད་གཅིག་རིང་ཐོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ལ་སློས་ནས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་གི་སྤྱང་སྤྱོད་
བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཆ་དྲི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་ཅིས་ཏེ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱས་ཡོད། བཤད་ཡག་ལ་ཁོང་སྤྱི་ལོ་
སྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་
ཡིན་པ་རེད་འདུག།

ཁོང་གི་མགོ་བོའི་སྟེང་གི་ཞུ་མོ་རིང་པོ་འདིའི་ཐོག་ཐོད་ཡིག་གི་ཆ་དྲི་མི་དཔོན་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེ་མིན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་དང་བསྐྱར་ན་
ཁོང་གི་ཆས་གོས་དམིགས་བསལ་ཞིག་འདུག་པས་ཁོང་གི་སྒྲེ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲོར་སྒྲོར་ཞིག་གཡོགས་པ་འདི་དོན་དངོས་ཐོག་སྤྲོན་མ་བཙོན་པར་
གཡོག་ཡག་གི་ཁྲིམས་བཅད་ཡོ་ཆས་ཤིག་ཡིན་པས་མིང་ལ་སྒྲེ་སྒྲོར་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་དེའི་སྟེང་ཐོད་ཡིག་ཐོག་ནས་ངལ་རྩེ་ལ་མི་དམངས་དམར་
གསོད་གཏོང་མཁན་གྱི་ལག་དམར་བ་ཞེས་བྲིས་བཞག་བྱང་ཁོག་ཐོག་གི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་སྟེང་ངལ་རྩེ་ལ་མི་དམངས་དམར་གསོད་གཏོང་
མཁན་ལག་དམར་བ། ཟེང་འཁྲུག་སློང་མཁན་གྱི་གཏེ་པོ། ཡིབ་ནས་བསྐྱད་པའི་གསར་བརྗེའི་ངོ་ལོག་པ། དེ་སྤེམ་མི་དཔོན་ཆེ་བརྟན་དོན་རྗེ་ཞེས་བྲིས་
ཡོད། ད་དུང་ཁོང་གི་ལག་པར་ཏྲ་བྱ་དང་ལག་བྱ་གས་བསྐྱར་ནས་དེ་དག་ནི་དེ་སྤྱི་ལོ་ཁོང་གིས་ངལ་རྩེ་ལ་མི་དམངས་ལ་མནར་གཅོད་གཏོང་སྐབས་
ཀྱི་ཡོ་ཆས་ཡིན་པ་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།

བཤད་ཡག་ལ་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆ་དྲི་ནི་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས་སྤྲུག་ཤོས་དང་དགའ་སྤྲུག་ཆེ་ཤོས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་འདུག།
དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ཉིས་རྒྱུད་ཐོག་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་མང་ཆོགས་མདུན་ཏེ་ཅང་བཟའ་དག་འཁའི་དངོས་པོ་
ཞིག་ཁྱུར་མིང་གཏོང་བྱ་བརྒྱག་ཡོད།

སྐབས་དེ་དུས་གར་སྤྲེགས་འོག་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་དགག་བ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སར་ལྷན་མོ་ལྷ་མཁན་བགྲེས་སོང་ཞིག་གིས་བཞོང་
 འོན་ལ། ཁྱོད་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤང་དམག་ཆོས་ཆ་དེ་ཡི་མགོ་བོ་མནན་ཏེ་བཙོན་བ་ལྷར་གྱི་དངོས་པོ་ནག་པོ་དོག་དོག་ཅིག་ཁོང་གི་
 ཁའི་ནང་ཆེད་མངགས་བརྟུག་བ་དང་ཆ་དེ་ཏ་ཅང་བཟོད་དགའ་ས་ཁའི་ནང་ཉར་ནས་དུས་ཆོད་གང་ཅམ་རྗེས་ཁྱུར་མིད་བཏང་སོང་བ་ཁོང་རང་གིས་
 དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་གསུངས་ཀྱི་འདུག ཉར་ཁང་བྱམས་བ་བསྟན་དར་ནས་ཀྱང་བཞོང་དོན། ཆ་དེ་ལ་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་བཟའ་ལུག་ཡག་འདི་ཅམ་
 པའི་ནང་འབྱུང་བགས་བ་སོག་དང་མཉམ་བསྐྱེད་བྱས་བ་རེད། དེ་སྔ་བཙོན་བས་བཟའ་ཡག་གི་ཟ་མ་ཡིན་བ་དང་ཟ་ན་བཙོན་བས་ཀྱང་ཟ་ཡི་མེད་བ་
 བྱི་ཁྱུར་མིད་གཏོང་ཁག་པོ་ཡོད། ཆ་དེ་ནི་དེ་སྔ་སྤང་ཅེ་ཤར་ལ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་མི་མང་པོར་ཕོག་ཐུག་ཕྱིན་ཡོད་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ཁོང་
 སྤྱག་པོ་འདི་འདྲ་སྐྱོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེའི་རྗེས་ཁོང་སྔ་པོ་ནས་ཆེ་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡང་དེ་ཡིན་བ་རེད། ཁོང་གི་པོ་བར་འབྱུང་སྟེ་
 མཆོར་བྱག་ནས་ནད་གཞི་པོག་ཡོད་བ་གསུངས་མཁན་འདུག ཁོང་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་མཐུག་ཅམ་ལ་ཆེ་ལས་འདས་བ་དང་དེ་ནས་ཡུན་
 རིང་མ་སོང་བར་ཁོང་གི་སྐྱ་ཆུ་ཡང་སྤང་སྟེ་ཆེ་ལས་འདས་ཡོད་བ་རེད་འདུག

འདྲ་པར་ཐོག་ཆ་དེ་ཁོང་གི་ཞལ་ལ་དངོས་པོ་སྤྱར་བ་འདྲ་པོ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག

ཆ་དེ་འཛིན་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་བཞིན་པའི་དམར་སྤང་དམག་བྱ་དེ་གཉིས་ནི་སྐྱ་སྤྱག་ཁྱོད་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤང་དམག་ཡིན་བ་
 དང་དེའི་ནང་མི་གཅིག་གི་དབྱང་པའི་དབྱང་རྟགས་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་མཐོང་བར་ཁོང་གོན་རྒྱས་ཀྱི་དམར་སྤང་དམག་ཅེས་འཁོད་བཞག་ཆ་དེ་ཁོང་
 གི་གཡོན་ངོས་སུ་འཐབ་འཛིང་པོག་མཁན་བྱང་མེད་འདི་བཞོང་ཡག་ལ་སྐྱ་དག་ལུས་རྒྱས་སྤྱག་བ་བདེ་ཆོས་རེད་ཟེར། ཁོང་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་

མཁན་གྱི་བྱད་མེད་རྩར་བཙོན་ཅན་ནི་སྐལ་བཟང་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་མོར་མི་ཚོས་ལས་བྱེད་པ་སྐལ་བཟང་ལགས་འབོད་གྱི་ཡོད།
རྗེས་སུ་ཁོ་མོ་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟན་ལང་གི་ལས་བྱེད་པ་དངོས་གནས་ཆགས་པ་དང་ད་ལྟ་ཚེ་ལས་འདས་ཟིན་འདུག།

འབྲུག་པའ་འདི་གཉིས་ཐོག་མགོ་ལ་དམག་མིའི་ཞུ་མོ་སྐྱོན་པའི་བྱུང་མེད་གཞིན་རྒྱ་འདིས་སེམས་འགྲུལ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་སློ་ནས་ཆ་དེ་
 ཆེ་བཟན་རྩོམ་མེད་ནག་ཉེས་ལ་ཁ་རྩལ་བྲག་པོ་གཏོང་བཞིན་འདུག། ཁོ་མོར་མི་ཆོས་སྐྱ་སྐྱུག་ཨ་ཅག་ཟེར་བ་དང་སྐྱ་སྐྱུག་སྐྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྐད་
 གྲགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བཙོན་ཅན་ཞིག་རེད། ཁོ་མོའི་མིང་ལ་འཆི་བ་མཆམས་གཅོད་ཟེར་ཞིང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་གོང་ལ་སྤང་བོ་ཡིན་ཅང་ཁོ་མོར་
 སྐྱ་སྐྱུག་སྤང་བོ་ཡང་བརྩོན་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ཆོང་རྩལ་ཞིག་ལ་བཞུགས་ནས་འཆོ་བ་བསྐྱུལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་དེ་སྤྱོད་ཁོང་གིས་དུ་སྐྱུག་ཅིག་གསོས་
 ཡོད་པ་འདི་ཁྱ་གར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བསྐྱུལ་ཡོད་པ་རེད་འདུག། བཤད་ཡག་ལ་དེང་སྐབས་ཉིན་ལྟར་ཆོས་མཇུག་དང་གྲིང་སྒོར་ལ་སྦྱོང་བཞིན་
 ཡོད་པ་རེད་འདུག།

ཁོང་གི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་ཀྱན་འཁོགས་འདི་ཡང་ཉ་ཅང་སྒྲི་པོ་རེད་འདུག།

དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱ་ཡུལ་འདི་གསུང་ཆོས་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་གསར་འཛུགས་ཐང་ཆེན་ཟེར་གྲིས་པའི་སྒྲི་བྱང་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་
དམར་པོའི་སྟེང་བསྐྱལ་ནས་འདུག། ཆ་དེ་མི་དཔོན་གྱི་བྱང་ཁོག་མདུན་གྱི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ལ་ལྟ་དུས་ཉ་ཅང་རིང་པོ་ཡོད་ཅང་ས་ལ་རིང་པོ་
སྟར་ནས་འདུག།

སྟབས་རྒྱལ་འཛིན་འཛིན་པོར་བ་དང་བཟོ་ལྟ་རྒྱ་དེ་པོར་ནས་ཡོད་པའི་མི་དཔོན་མིང་ལ་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ཟེར་བ་དང་ཁོང་གི་

གཞིམ་ཤག་ལ་༡རྒྱལ་བ་སྐྱེ་འབྱེད་བདུན་པ་འཁྲུངས་ཐྱིང་ཡོད་པར་བརྟེན་དབང་གྲགས་ཆེ་བུ་ཕྱིན་པ་དང་བོད་ཀྱི་སྐུ་དྲག་རིམ་པའི་ནང་གི་ཆེས་
མཐོའི་ཡབ་གཞིས་གཞིམ་ཤག་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱན་གོམས་གཤིས་ལ་གཞིགས་ན། དགྲུང་ལོ་བཙེ་ལྷ་ནས་དཔོན་ལམ་དུ་གོམ་པ་
སྐོས་པའི་སྐུ་དྲག་སྤྲས་འདི་བཀའ་ལྷག་གཞུང་གི་དཔོན་པོའི་གོ་གནས་རིམ་པ་མང་པོ་བྱ་ཐྱོང་ཡོད། ལོ་རབས་ལྷ་བཅུའི་ནང་ཁོང་ནི་བོད་དམག་གི་
དམག་སྤྱི་ཡིན་པར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ལ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པའི་མིང་སྟོང་ཙམ་གྱི་གོ་གནས་དང་རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་བཅེངས་འགོལ་དམག་གི་རྩའོ་ཙང་(དམག་དཔོན་)གི་གོ་གནས་རིམ་པ་ཞིག་སྤྲད་པ་རེད། དེ་དག་ནི་ད་ལྟ་ཁོང་གི་སྤྱི་ལ་གཡོགས་པའི་མེ་
མདའལུབ་སྟོང་པ་དང་དོམས་དོམས་བཅས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་མིང་སྟོང་པ་ཙམ་ཡིན་པ་རེད།

ཡང་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་དེབ་ནང་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ཚུད་དགོས་དོན་ནི་མི་ཆོའི་སེམས་པར་ངས་མ་བྱབ་པའི་ཁོང་གི་གོ་
གནས་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལས་དབང་གི་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་འདི་མ་ཡོང་གོང་གི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་
ཡོད་པ་རེད། <<རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་གི་བོད་ཀྱི་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་གྱི་ཟེན་སྟོ།>> ཟེར་བ་འདིའི་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན།
སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུའི་ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་ལྷ་སའི་གོང་མི་ཆོས་ལོར་བྱ་སྤྱིང་ཁང་རྒྱགས་འགོ་འགོ་རྒྱགས་ཤིང་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་
གཅིག་ཙམ་ལ་ཆོང་ཁང་ཆང་མ་རིམ་པས་སྒོ་རྒྱབ་པ་དང་མང་ཆོགས་ཆོས་འཁྱུང་རྒྱར་ཉལ་ཐོབ་རྒྱབ་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དགོག་གཏམ་གྱར་དོན་ལ།
དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་༡གོང་ས་མཆོག་ལ་དུག་འབུལ་ནས་བཀོངས་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བ་དང་ཡང་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་ཐད་འཕྱར་གནས་བྱ་
བ་སྤྱིག་བྱས་ཏེ་༡གོང་ས་མཆོག་པེ་ཅིང་དུ་བཙན་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་བརྗོད་ནས་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལ་རྒྱལ་གཅིས་ཡར་ཐོན་མི་སྣ་
འཕགས་པ་ལྷ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་(ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྲིད་གོས་ཆོགས་ཀྱིས་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་འཕགས་པ་ལྷ་དགེ་ལེགས་
རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གཅེན་པོ་རེད།)ནོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་ཕྱི་སྒྲོར་ཟེང་འཁྲུག་སྒྲོང་མཁན་གྱིས་ཉེས་རྒྱུང་བཏང་སྟེ་བསད་པ་རེད། དེ་དང་དུས་མཚུངས་མི་སྟོང་
སྤྲག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་ལག་རྩ་དར་ཆ་དཀར་པོ་རྒྱུང་རྒྱུང་འཁྲེར་ནས་ཁྲོམ་སྒྲོར་བྱེད་བཞིན་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་མི་ཕྱིར་ལོག་རྒྱགས་ཤིག་
ཅེས་པའི་འཕོད་ཆོག་སྒྲོག་གི་ཡོད། དེའི་རྗེས་ལ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལློན་གནང་ཐྱོང་མཁན་དང་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པ་བསམ་
པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལོར་བྱ་སྤྱིང་ཁའི་རྒྱལ་སྤྱོའི་མདུན་ལ་ཟེང་འཁྲུག་སྒྲོང་མཁན་གྱིས་དོ་གཞུས་ཏེ་མས་སྒྲོན་པོག་པ་དང་མོ་ཀར་ཡང་གཞོད་སྒྲོན་
བཏང་ཡོད་པ་རེད་ཟེ་བྲིས་འདུག

བསམ་པོར་མས་སྒྲོན་པོག་པར་བརྟེན་༡གོང་ས་སྐུ་བསམ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བོད་ནས་ཐོས་བྱོལ་ལ་སྒྲོད་མེད་པའི་
ཁོང་དང་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལློན་ང་མོད་ངག་དབང་འཛིགས་མེད་གཉིས་རྒྱལ་གཅིས་ཡར་ཐོན་གྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མི་སྣར་ཅིས་ཡོད། བསམ་པོ་
ཡང་བསྐྱར་དཔོན་གནས་རིམ་པ་འཕར་ཏེ་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཙོ་འགན་གཞོན་པར་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་རེད། ཟེང་འཁྲུག་ཞོད་
འཇགས་ཟེར་བ་བཏང་བའི་སྐབས་སྤྱིད་གཞུང་གསར་པས་བཀའ་རྒྱ་སྤེལ་བའི་བརྟུ་བླེང་ཁོང་གི་བྱས་རྗེས་འཁོད་ཡོད། བྱས་ཙང་ལྷ་སའི་མི་
དམངས་ནང་བཤད་སྟོལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། བསམ་པོ་ལ་པོག་པའི་དོ་འདི་ནོར་དོ་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ལྷ་བ་བརྒྱད་པར་བསམ་པོ་ལྷ་འབྲེ་གཞོན་བགོགས་ལ་གྱུར་པ་དང་ཁོང་ལ་འཐབ་འཛིང་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་
སྐབས་རྒྱག་འཛར་འཛར་ཤོར་ནས་ཡོད་པའི་འདྲ་པར་འདིས་དབང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་རེད། ཁོང་གི་ཉེས་པ་ནི་ཟེང་འཁྲུག་སྤྱིག་འཇུགས་བྱས་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་
དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་པ། གྲུང་ཁན་ཆོགས་པར་ངོ་རྒྱུ་དང་འགྱུར་མེད་གྲལ་རིམ་སྤྱིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་ལ་ངོ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་པ་རེད། བརྗོད་ཡག་
ལ་ཁོང་དང་ཁོང་གི་སྐུ་རྒྱར་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་ཐེངས་མང་པོ་གསུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ནོར་ཡོད་ཆད་གཞུང་བཞེས་བཏང་ཡོད་པ་རེད་

འདུག གྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་ཁོང་ཆོ་ལས་འདས་པ་དང་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཁོང་གི་སྐུ་ཆུ་ཡང་ཆོ་ལས་འདས་ཡོད་པ་རེད།

འདྲ་བར་ཐོག་བསམ་ཐོར་གཡོགས་པ་དེ་མཆོར་ཉམས་ལྷན་པའི་ཁལ་ཁ་བྱུགས་(སོག་སྐད་)འདི་རིམ་བཞི་ཡན་གྱི་དཔོན་རིགས་ཆོའི་ཆ་
ལུགས་ཡིན་དུང་ཁོང་གི་ཞུ་མོ་འདི་ཆ་ལུགས་འདི་དང་མཉམ་དུ་མིན་པ་རེད། ཞུ་མོ་དེ་རིགས་ལ་ལུགས་མདའ་འཛོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་དབྱར་དུས་བཟང་
སྟོང་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཞུ་མོ་འདིའི་རྒྱན་དུ་གསེར་སྐྱད་དང་དཔུལ་སྐྱད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཞུ་མོའི་ཆེ་འདིར་པ་ལམ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་རྒྱ་ཚག་
གཡོན་མའི་སྟེང་གི་སོག་བྱེལ་འདི་སྐྱ་བྲག་དང་དཔོན་རིགས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཞིག་རེད་ལ། ད་དུང་ཁོང་གི་བྲང་ཁོག་མདུན་གྱི་དོམས་དོམས་འདི་རིམ་བཞི་
ཡན་གྱི་དཔོན་རིགས་གྱི་ཆེབས་རྟའི་སྟེང་ཡོད་པའི་རྒྱན་ཆ་ཞིག་རེད།

བསམ་ཐོར་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་མཁན་གྱི་རྩར་བཙོན་ཅན་མི་སྣ་འདི་གཉིས་ཅད་གཅོད་བྱས་པ་བརྒྱད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་ཁོང་
གཉིས་རབ་གསལ་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོང་མི་ཡིན་ཞིང་། གཡོན་ཕྱོགས་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་མིག་གཅིག་ལོང་བ་
ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཐུབ་བསྟན་ཞར་གོག་ཅེས་འཛོད་གྱི་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོའི་རྗེས་ཁོང་བར་སྐོར་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བདེ་འཇགས་འགན་
འཛིན་ལ་བསྐོ་བཞག་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་ཆོ་ལས་འདས་ཟིན། ཁོང་ངོ་ཤེས་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ནས་ཁོང་ལ་འདི་ལྟར་གདེང་འཛོག་གནང་གི་ཡོད་པ་
སྟེ། ཁོང་རྩར་བཙོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་རྩར་བཙོན་ཆེ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྲ་ས་ནས་ཤི་བ་རེད་ཅེས་ཟེར། གཡས་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་སྟོ་
བོ་ཆོ་རིང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཁོ་པ་ཡང་ཆོ་འདས་ཟིན་པ་རེད།

སྒྲིབ་པ་གྲུག་གྲུག་བྱས་ཏེ་དགག་པ་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་མཆོ་སྒོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གི་ཞུ་མོ་རིང་པོའི་ཐོག་འདི་འདྲ་
 གྲིས་ཡོད་པ་སྟེ། ལྷ་འདྲེ་གཤོན་བགལ་ས་མི་ངན་མཆོ་སྒོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་རྩ་མེད་མཐར་ཕྱིན་བཏང་དགོས་ཞེས་གྲིས་འདུག།

མཆོ་སྒོ་གཟུང་ཤིང་གཙང་ཁུལ་གྱི་སྐྱུ་བྱ་དགུ་མ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའེ་འདྲ་པར་སྟེང་གི་མཆོ་སྒོ་ནི་མཆོ་སྒོ་གཟུང་ཤིང་མི་མ་ཡིན་པར་
 སྐྱུ་བྱ་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་གྱི་གཙུང་པོའི་བྱ་རེད། ཁོང་མཆོ་སྒོ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་མོའི་མག་པ་ཡིན་པ་དང་ཁོང་བྱེད་ཀྱི་མག་པར་ཕྱིན་པར་
 བཏེན་མཆོ་སྒོ་ཡི་མིང་འདི་བེད་སྟོང་བྱས་པ་རེད།

སྐྱབྱ་གི་མི་རབས་རྗེས་མ་ཞིག་གི་སྐད་ཆ་ལུངས་འདྲིན་བྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོ་སྒོ་ཁོང་ནི་གུང་ཁན་ཆོག་པ་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་
མི་ཞིག་རེད། དེ་སྔོན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་བཅོངས་འགོ་ལ་དམག་གིས་བསྐྱངས་པའི་ཆབ་མདོའི་དམག་འཁྲུག་ནང་མཆོ་སྒོ་ནི་བོད་བཀའ་ལུགས་གཞུང་གི་
ཆབ་མདོར་བཅའ་སྟོན་བྱང་ཡིག་ཡིན་པ་དང་མདོ་སྤྱི་དཔོན་དག་དབང་འཛིག་མེད་དང་བཅས་པའི་ཁྱོད་མེར་སྐྱབྱ་དཔོན་རིགས་བཞི་བཅུ་ལྷག་
ཙམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དུས་ལྷན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་རྒྱ་གཞུང་གི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དང་ལེན་བྱས་ནས་རྩར་བཙོན་གྱིས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་དང་མཉམ་ལས་བྱས་པ་བརྒྱད་བཀའ་ལུགས་གཞུང་ནང་རྒྱ་ནག་དང་ཞི་མོལ་གྱི་རྒྱུར་འདོད་ཚུལ་བཏོན་མཁན་གྱི་དཔོན་རིགས་གསུམ་ཤིག་
ཆགས་པ་རེད་ལ། ད་དུང་རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ཤིག་ཀྱང་ཐོབ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་
འཇགས་ཟེར་བ་གཏོང་སྐབས་མཆོ་སྒོ་ཟིང་འཁྲུག་ནང་ཞུགས་མེད་པར་བཞུགས་ཀྱིས་ཡར་ཐོན་མི་སྤྱིའི་གསུམ་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་
དུང་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིར་གྱི་སྤྱི་ཁབ་དང་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་དམངས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ་བཅས་ཀྱི་གོ་གནས་སྤྱད་ཡོད་པ་རེད།
ཡིན་ནའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཁོང་ལ་འཐབ་འཛིང་དག་པོ་པོ་པོ་ཡོད། ཁོང་དང་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན། སྔོན་མ་མདའ་སྟོན་བས་རྒྱལ།
རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་བཅས་མི་བཞི་ཡིས་ཆོག་པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་བཅུགས་ནས་ལོག་སྤྱོད་སྤྱིག་འཇུགས་བཅུགས་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཀྱང་གོ་རྟ་
ཡིས་ཆེད་མངགས་སྟན་ཏེ་ཞིག་གིས་ནས་ཁོང་ཆོ་མི་དམངས་མང་ཆོག་པ་ལ་ཅིས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་འཐོད་སྐྱེལ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་ཆོར་
དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་ལག་རྩ་དག་རྩ་བྱིན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་མཆོ་སྒོ་ནད་མནར་གྱིས་ཆེ་ཟེན་མེད་པ་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་དག་
སེལ་བྱུང་ནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ནམ་འགྱུར་སྟོན་པར་ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་གསུལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གཅིས་ཡར་ཐོན་གྱི་མི་སྤྱ་དང་བོད་ཞི་བའི་བཅོངས་
འགོ་ལ་བཏང་བའི་སྐབས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད།

མཆོ་སྒོ་ལ་དེ་སྔ་བཅོངས་འགོ་ལ་དམག་གི་དམག་དཔོན་གྱི་མིང་སྟོང་པའི་གོ་གནས་ཤིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་ཁོང་འཛིན་
ཏེ་ཁྱོམ་སྒོར་ལ་ཁྱིད་ཡོང་དུས་ཁོང་གི་གཟུགས་པོའི་སྟེང་མེ་མདའི་ལུབ་སྟོང་པ་དང་གོ་བའི་རྩ་སྐད་དང་རྒྱུ་ཤེལ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་
མིན་སྟེང་བ་རིང་པོ་གཅིག་དང་བཀའ་ལུགས་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཆས་གོས་སོགས་སྤྱ་ཁ་ཏ་ཅང་འཛོམས་པོ་ཞིག་འདུག

ཁོང་ལ་གསོས་སྤྱག་གཅིག་མ་གཏོགས་དེ་མིན་བྱ་སྤྱག་མེད་པ་རེད། ཁོང་ནི་ཐ་བ་སྤྱི་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་
བགོགས་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཁྱབ་བརྒྱུད་པའི་ནང་འཐབ་འཛིང་གཏོང་ཡུལ་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་དགུང་གངས་༤༩ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། འབྲེ་བར་འདིའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་རྒྱུར་ཁོང་གིས་སྤྲ་ས་ནས་འཁར་རྒྱུག་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཟེན་འདུག ཁོང་གི་སྤྲལ་པའི་སྟེང་རྒྱུག་པ་གཉིས་བསྐྱར་ཡོད་པ་འདི་ཁྲིམས་ཆས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་འདིའི་དཀྱིལ་ལ་བཙོར་ཀྱི་ཡོད་པ་བཟོད་མཁན་འདུག ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འཐབ་འཛིང་ཐོག་མཁན་འདི་ཁོང་གི་སྤྱུ་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་ལྟ་དུས་སྤྱོད་ཀར་པོ་ཆགས་བཞག

བསམ་པོའི་སྤྱུ་རྒྱ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཆོང་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་མཁའ་ལམ་འཕེལ་ཀྱི་བྱ་མོ་རེད་ལ། བསམ་པོའི་སྤྱུ་རྒྱ་གཉིས་པ་རེད། ཁྱོང་མི་དམར་སྤར་དམག་འདི་ཆོས་བསམ་པོའི་ལྷམ་ལ་བརྟམ་བཙོས་ཆད་མེད་བཏང་བཞག ཁོང་གི་ལུས་པོའི་སྟེང་གསེར་དཔེ་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མང་པོ་གཡོགས་ཡོད་པ་

མ་ཟད། ད་དུང་ལག་གཉིས་ལ་མཆོད་ཇུས་ཀྱིས་ཁོངས་སའི་ཤིང་བཀོལ་བསྐྱར་བ་དང་ཁོང་གི་སྐལ་བར་སྐམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གཞོན་ཡོད་པ་འདི་བུ་
ལོན་གཏོང་སྐབས་ཀྱི་འབྲུ་འཇལ་སའི་སྟོད་ཅིག་ཡིན་པས་མིང་ལ་འཕོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་བྲིས་ཆང་ཆང་མའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་
རེད། འཕོ་འདི་ལྗེ་པོ་ཡོད་ས་རེད་དེས་མིན་ན་བསམ་སྟེ་ལྷམ་མར་མནན་ནས་ས་ལ་འབྲེལ་བྲལ་བས་བྲས་བཞག་ཁོང་ཉོན་ཐོར་ཉེ་ས་ལ་མིག་ལྟ་
སྤངས་ནས་རེ་ཐག་ཆད་ཡོད་པ་བཤད་ཆོག བསམ་སྟེ་ལྷམ་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་མཁན་གྱི་གཞོན་ཀྱུ་དེའི་མིང་ལ་བྲམས་པ་ཆོས་ཉིད་ཟེར་བ་དང་
ལྟ་ས་ཨར་ལས་རྩ་ཁག་གི་ཤིང་བཅོ་བ་ཡིན་པ་བརྟོག་མཁན་བྱང་།

གོང་གི་བར་རིས་ཐོག་ནས་བསམ་སྟེ་སྤྲོད་ཞལ་ལ་འཐབ་འཛིང་ཐོག་ཡུལ་འདི་གང་དུ་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་ཀྱང་གཡས་ཀྱི་བར་རིས་སྤྲོད་དགག་
པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་ས་འདི་ཤར་ཕྱོགས་ཐེར་གཏེ་རྩ་ཁག་ཡིན་པ་བརྟོག་མཁན་བྱང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཤར་ཕྱོགས་དམར་དོན་
གཙོད་ཁང་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཤར་ཕྱོགས་ཐེར་གཏེ་རྩ་ཁག་དེ་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་ལ་ཆ་བ་སྤྲོད་གོང་མི་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་རྒྱ་ལམ་
གཅིག་གི་བར་ལ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་དོན་གཙོད་ཁང་དེ་མཉམ་ལས་ཁང་ཡོད་ས་དེར་རེད། བྲས་ཙང་རྟག་དུ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བུ་ཡུལ་གྱི་
ཆོགས་རྩ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་མི་འགའ་ཤེས་བརྟོག་པར་འདི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཐེར་གཏེ་རྩ་ཁག་མ་ཡིན་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་སྟེ་
ཞལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མིན་པར་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡིན་པ་བཤད་མཁན་འདུག གང་ཡིན་རུང་བསམ་སྟེ་སྤྲོད་ཞལ་པར་བྲིད་ཚུར་བྲིད་
བྲས་ནས་གང་སར་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་འཐབ་འཛིང་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

བསམ་པོའི་བྱ་སྤྱལ་ནང་ནས་བྱ་ཆན་གྱིས་བསམ་པོ་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་ནི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་སྣ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཁོང་ནི་མི་གྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ (པོད་གཞུང་གི་དམག་མིའི་མདུན་པོན་གྱི་གོ་གནས་ནི་རིམ་བཞི་ཡིན།) རེད། དེ་སྔན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོར་པེ་ཅིང་དུ་ཆིངས་ཡིག་<<དོན་ཆན་བཅུ་བདུན་>>ལ་མིང་ཉགས་བཀོད་སྐབས་པོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཆོགས་མི་ལྗེའི་ནང་གི་གཅིག་རེད། ཁོང་དམག་མི་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོའི་ཁྲི་བ་གསུམ་པར་ལྷ་སའི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་མེད་པ་ཡིན་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད་ལ། དྲག་གཞོན་གྱི་ལས་དབང་ནས་གཡོལ་མི་སྤུང་པར་ཁོང་བཙོན་ཁང་ནང་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་སྔོན་དགོས་བྱུང་ཡོད། རྗེས་སུ་བཙོན་ཁང་ནས་སྒྲོན་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་པ་རེད། བསམ་པོའི་བྱ་རྒྱུང་བ་གཅིག་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཅད་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་ཏེ་སྔག་ཐོག་བཏང་བ་རེད། རྒྱ་མཆན་ནི་གཞོན་ནུ་ཁ་གས་མཉམ་དུ་རྒྱ་གར་ལ་སོས་བྱོལ་དུ་འགྲོ་ཅིས་བྱས་ཏེ་

མཐར་མཐའ་ཚམས་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཟིན་མེད་པ་རེད་འདུག བསམ་པོའི་བྱ་སྤྱོད་གཞན་རྣམས་ད་
ལྟོ་ལྟར་སྙེ་སར་ཡོད་པས་འགའ་མེད་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་དང་འགའ་མེད་ཉལ་ཐ་རིགས་མེད་སྟོན་བྱས་ནས་ཁྱིམ་ཆང་སྤང་བ་ཡང་
བྱུང་ཡོད། བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ནི་སྐྱེ་བྱུང་གྱི་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་མ་སྤྱན་གཅེན་པོ་ཡིན་པ་དང་མཆོ་སློ་དོན་གྱུ་བ་ཆེ་རིང་
གི་ཨ་ཁུ་ཡིན་པ་རེད།

བཞོན་ཡག་ལ་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་སྐབས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་གྱིས་སྤྲིངས་ཆའི་ཐོག་ཡོང་ནས་ཐེར་

འདོན་དགག་པ་རྒྱལ་དགོས་པ་བརྗོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་ཕྱིན་ཁོང་གི་གཞིག་པོ་གཅིག་གིས་སྤངས་ཆའི་སྤྱིང་ཡར་འཛེགས་རྗེས་ཐེར་འདོན་གང་
བྱེད་དགོས་མིན་མ་ཤེས་པར་བསམ་སྒོ་གཏོང་བཞིན་འདི་འདྲ་བརྗོད་ཡོད་པ་སྟེ། ཐེངས་གཅིག་ང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལུ་ཁྱེད་འོག་ནས་འགོ་སྐབས་ཁྱོད་ཀྱིས་
དགོང་མོ་མི་ལམ་བཏང་བའི་སྐོར་བཤད་པ་གོ་བྱུང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་མི་ལམ་ག་རེ་བཏང་ཡོད་མེད་ཤོད་དགོས། གང་ལྟར་ཁྱོད་རང་ལ་མི་ལམ་
གཅིག་བཏང་ཡོད་པས་གང་བཏང་ཡོད་མེད་བཤད་དགོས་ཟེར་འདི་ཅད་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་མི་ལམ་གྱི་སྐོར་ལ་ཐེར་འདོན་བྱས་པར་བརྟེན་ཆོགས་
རྒྱ་ཡོངས་ལ་ཁྱེད་སྤྱི་ལུ་ཁྱེད་པོས་ཁེངས་ཡོད་པ་རེད།

དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ནས་ལྟ་སྤྱོད་ཁ་ལེགས་པའི་སྐད་དུང་བཞི་པོ་འདི་མངོན་གསལ་དོད་པོར་བཞག་ཡོད་པ་
མཐོང་དུས་ཐེངས་འདིའི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཆོགས་ཆེན་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མངོན་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ཆོགས་འདུ་འདི་གསུང་ཆོས་
རྒྱ་བར་ཆོགས་པ་རེད། འཐབ་འཛིང་སོག་མཁན་གྱི་མི་དེ་སྐོད་པ་གྲགས་པ་དང་མགོ་སྐྱར་སྐྱར་བཞག་ཡོད་ཅང་གཏོང་པ་མཐོང་མི་བྱུང་ན་ཡང་གྱོན་
ཆས་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ཡིན་པ་ཤེས་གྱི་འདུག བསམ་པོ་འཛིན་མཁན་དམར་སྤང་དམག་བྱ་དེ་གཉིས་པོ་ནས་གཡས་གྱི་
ལག་པའི་བྱ་བྱང་ཡར་བརྗེས་པའི་མི་དེ་ནི་སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་རྒྱར་བཙོན་ཅན་ཁོམ་གཟིགས་ཁང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤང་དམག་
རྒྱ་བར་ཆོགས་རེད། གཞིན་གྱི་མི་དེ་འགའ་ལྟེན་བརྗོད་ན་མིང་ལ་དཔལ་འབྱོར་དགའ་ཟེར་བ་དང་བར་སྐོར་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤང་དམག་
ཡིན་པ་རེད། རྗེས་སུ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བློན་བྱས་ནས་མི་ངན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བརྗོད་མཁན་འདུག་ལ། ད་ལྟ་ཆེ་ལས་འདས་ཟིན་པ་རེད། ཡང་
མི་འགའ་ལྟེན་བརྗོད་པར་ཁོ་པའི་མིང་ལ་དབང་འདུས་དོ་རྗེ་ཟེར་བ་དང་བར་སྐོར་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཐོག་ཆེད་མངགས་
བདེ་འཇགས་ཐད་དོ་དམ་འགན་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་ལོ་ཤས་ཕྱིན་འཁུངས་ལྟ་དབྱར་གསལ་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་དགོན་ཁང་གཏོར་བཞིག་
བཏང་བར་སྐྱོད་ནས་ཉིན་ཤས་སོང་བའི་རྗེས་སྐྱོར་དུ་ཕྱིན་ལམ་ལ་སོང་ཡོད་པས་འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་
འདུག ཡང་མི་འགའ་ལྟེན་ཁོ་པ་ད་ལྟ་འཆོ་གནས་ཡིན་པ་དང་དེ་ཕྱིན་བར་སྐོར་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཆད་རྒྱར་བཙོན་
ཡང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་ཡིན་ནའི་ད་ལྟ་ཉིན་ལྟར་སྤྱིང་སྐོར་ལ་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་བརྗོད་མཁན་བྱུང་། བར་སྐོར་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་ཁོམ་
གཟིགས་ཁང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་ཁའི་དོན་གཅོད་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོགས་ཆེན་ཆུགས་པ་དང་སྤྱོད་
སྤྱིང་བྱེད་སྐབས་དོན་གཅོད་ཁང་གིས་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཞི་པོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་ལས་དོན་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྟ་འདྲེ་
གདོན་བགོགས་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་སྐབས་བར་སྐོར་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བློན་ཟུར་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ལུངས་འདེན་ཞུས་ན། འདི་ནས་
གཅིག་འཛིན་པ་དང་མ་ནས་གཅིག་འཛིན་ཏེ་དེ་རྗེས་ཁོང་ཆོ་མཉམ་དུ་བཞག་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག རྒྱལ་འདིར་བྲེལ་འཛུབ་
ངང་སྐྱོད་མཁན་གྱི་མི་འདི་རབ་གསལ་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་གཙོ་བཀྲིས་ཆེ་རིང་རེད། མི་འདིའི་བསམ་སྒོ་ཏེ་ཅང་གི་དམར་ལ་གཞིན་
ཐལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་རྟེང་པ་བཞི་གཏོར་བ་དང་ལྟ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བའི་སྐབས་རྒྱར་བཙོན་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
རེད། ཁོ་པའི་སྤྱི་ལུ་ཁྱེད་པོས་ཤེས་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་དང་དེ་ཕྱིན་ཆེད་མངགས་དགོ་འདུན་པ་ཆོའི་ཞབས་ཅག་བཟོ་མཁན་ཞིག་རེད། འགོ་བློན་
བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ཡང་ལྷན་དང་རྒྱ་གདན་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནས་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་བྱས་པའི་
གངས་རུང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་དུས་ཆེན་ལ་སྐྱོད་མཁན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་རྒྱ་ནག་ནང་བཏང་བའི་ཁོངས་ཀྱི་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོ་སོའི་
འགོ་གཙོ་དང་དགོན་སྤེལ་དོ་དམ་ཁང་གི་འགོ་གཙོ་བཅས་ཡོད་པ་རེད། བཀྲིས་ཆེ་རིང་ཡང་དེའི་གས་སུ་ཚུད་ཡོད་པ་རེད་ལ། གོ་སྐབས་འདི་རགས་
མཁན་གྱི་མི་འདི་ཆོ་གུང་ཁན་ཆོགས་པས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་རྒྱར་བཙོན་ཅན་ཤི་སྟག་ཡིན་པ་སྤྱོད་མེད་ཡིན། འོན་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
བཀྲིས་ཆེ་རིང་རྗེས་སུ་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དད་ལྷན་པ་ཞིག་ཆགས་འདུག ཡིན་ནའི་ཉིན་ཞིག་ཁོ་པ་སྤྱིང་སྐོར་ལ་སྐྱོད་
སྐབས་མོ་གས་རྒྱུང་ཏེ་འདས་གོངས་ལ་སོང་བ་རེད།

གཏམ་བཤད་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མོ་འདི་རབ་གསལ་གྱོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་གྱོང་མི་ཞིག་རེད།

མགོ་ལ་ཞུ་མོ་རིང་པོ་གཡོགས་པ་དང་བྱང་ཁོག་སྒྲིང་གི་ཤིང་བྱང་ཐོག་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་རྩ་མེད་མཐར་ཕྱིན་བཅོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གྲིས་འདུག་
 བའི་མི་དེ་ནི་གསར་བྱང་དབང་འདུས་རིན་ཆེན་རེད། གསར་བྱང་ནི་བོད་དབུས་ཁུལ་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་གི་ཅིག་རེད་ལ། དེ་སྤྱི་གཞིམ་ཤག་འདི་ནས་བཀའ་ལློན་
 བཞེ་ཐོན་སྤྱོད་བ་དེའི་ནང་གཅིག་ནི་ཡུལ་བ་སྐྱེ་འབྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་གི་དུས་མེར་སྐྱེའི་བཀའ་ལློན་གནང་མཁན་འདིར་སྐྱེ་དབང་ཏ་ཅང་ཆེན་
 བོ་ཡོད་པ་རེད།

ལུས་ལ་གོས་ཆེན་གྱི་དཔོན་ལྷག་གྱོན་པའི་གསར་བྱང་དབང་འདུས་རིན་ཆེན་ནི་གོ་གནས་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དང་ཞོལ་པ་ནི་ཁོང་གི་གོ་
 གནས་ཡིན་པས་སོ་བྱང་སོ་ཏུ་ལའི་འོག་གི་སྤྱིང་འཛིན་འགོ་དཔོན་ཞིག་ཡིན། དེ་དང་ལྷ་སའི་མི་དཔོན་གྱི་དབང་ཆ་འབྲས་པོ་རེད། དེ་སྤྱིན་ལྷ་སར་
 བཅོན་ཁང་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་གཅིག་ནི་སྤང་ཅེ་ཤར་དང་གཅིག་ནི་ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས་ནི་སོ་བྱང་སོ་ཏུ་

ལའི་གཤམ་འོག་ཤར་ཆེན་སྒྲིག་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་ཞོལ་བས་འཛིན་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་བར་སྐོར་ཤར་གྱི་ཕ་པ་སྒྲིང་བརྒྱུད་དང་སྒྲིག་བརྒྱུད་ཆང་མ་ཞོལ་བས་འཛིན་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མིན་ཞོལ་པའི་བྱམ་ཁོངས་ནང་དབུས་གཞུང་གིས་རྫོང་ཁག་བཙུ་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྲུ་རིགས་བསྐྱུ་ལེན་དང་གཡར་པོ་བཏང་རྒྱུའི་ལས་དོན་ཚུད་ཡོད་པར་བརྟེན་འདྲ་པར་ཐོག་གི་གསར་བྱུང་དབང་འདུས་རིན་ཆེན་གྱི་ལག་གཡོན་པར་ཤིང་སྐམ་བྱ་བཞི་གཉིས་འབྲེར་ཡོད་པ་འདི་ནི་དེ་སྔ་འབྲུ་བསྐྱུ་ལེན་བྱེད་དུས་འབྲུ་རིགས་འཇལ་བྱེད་ཅིག་རེད། སྐལ་བར་འབྲེར་པའི་འཛོ་འདི་འབྲུ་འཇལ་སའི་འཛོ་རེད། ལག་པ་གཡས་པར་འབྲེར་པའི་རྒྱག་པ་འདི་འབྲུ་ཐོགས་མར་བཏང་དུས་སྔོན་ལ་འབྲུ་འཛོའི་ནང་སྒྲགས་ཏེ་དེ་ནས་རྒྱག་པ་འདི་འབྲུ་ཁོད་སྔོན་མས་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་ཆས་འཛོ་རྒྱག་རེད། འདི་ནི་ཐོགས་མ་བསྐྱུ་ལེན་བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པས་ཐོད་ས་ཡོངས་ལ་ཡོངས་བྱམ་གྱིས་བེད་སྤྱོད་བཏང་གི་ཡོད་པ་རེད།

གསར་བྱུང་དབང་འདུས་རིན་ཆེན་ལ་བྱ་སྒྲུག་བྱུག་ཡོད་པ་དང་ཁོང་ནི་ཁྱོམ་གཟིགས་ཁང་གོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོ་འམ་ ༡༩༥༡ ལོ་ལ་ཆེ་ལས་འདས་ཡོད་པ་རེད་འདུག

གསར་བྱུང་གི་གཞོགས་གཡོན་གྱི་སྤྱི་ནས་འཛིན་མཁན་དབྱང་པར་དམར་སྤང་དམག་གིས་དབྱང་རྟགས་བཏགས་པའི་མི་དེ་ནི་ཁྱོམ་གཟིགས་ཁང་གོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྐབས་དེ་དུས་ཁྱེན་ཀོན་ཚུས་ཁོངས་ལ་སྐད་གཤམ་ཡོད་པའི་རྩར་བཙོན་ཅན་རྒྱང་བཅུགས་རེད། སྔོན་ལ་བསམ་པོར་འཐབ་འཛིན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་འདྲ་པར་ཐོག་ཐོན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡ཆེས་༢༤ཉིན་ཐོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཐོག་ལྷ་སའི་སྔོན་སྒྲུག་དམར་སྤང་དམག་གིས་རྫོང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་མཐོ་རྒྱལ་སྤྱང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་བཞོད་དུས་ཀྱང་ཁོ་པ་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྟེ། འཇུགས་སྒྲུན་ཁང་གི་བཟུག་ཅི་གཏོར་མཁན་བཟོ་པ་རྒྱང་བཅུགས་ལས་ཐག་བཅད་རྗེས་ལས་ཀའི་སྤྱིག་ཆས་ཀྱང་བརྗེས་ལོང་མ་བྱུང་བ་དང་ཁྱིམ་དབྱང་ལོག་ལོང་མ་བྱུང་བར་ཨམ་སྒྲག་ནང་ད་ལྟ་རང་སྤྱད་པའི་ཐོད་ཡིག་གི་<<མའོ་བྱུའི་ཞིའི་གསུང་བཏུས་>>འདི་བཅུག་ནས་སེམས་འགྲུལ་ཆེན་པོའི་ངང་དམར་སྤང་དམག་གིས་བྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་པ་ལ་ཉན་པར་སྤེལ་ས་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་པས་བརྗོད་དོན་ལ་གསར་བརྗེའི་དཔལ་ལྷན་ཆུང་ཆུང་ཆོས་བྱས་པ་འདི་འགྲིག་འདུག་ལ་ཡག་པོ་བྱས་འདུག ང་ཆོར་མིག་དཔེ་སྟོན་ཡོད་པས་ང་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པའི་རྗེས་མང་ཆོགས་ལ་སྐྱལ་སྤོང་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲུབ་རྫོང་པ་དང་རིག་གཞུང་རྫོང་པ། ལུགས་སྔོན་རྫོང་པ། གོམས་གཤིས་རྫོང་པ་མཐའ་དག་ལ་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་མེ་སྒྲེ་སྤར་རྒྱ་ཡིན་པ་འཁོད་ཡོད།

ད་ལྟའི་རྒྱང་བཅུགས་ནི་རྟག་རྩ་ཐོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་དང་ཐོད་ལྗོངས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསར་འགྱུར་ཐོག་ཐོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ལོ་མང་རིང་གཞི་རིམ་ལ་ཁུ་སིམ་ངང་ཞབས་ཁུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་ཀྱང་ཁྱེན་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རོ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མི་འགའ་མེས་དེར་བསྐྱོད་བྱ་དོན་ལ། མི་འགའ་ཤས་ནི་དུས་རབས་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་སྤྱངས་ཆའི་སྤྱོད་གི་སྒྲོས་གར་པ་ཞིག་རེད། གལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་བརྗོད་སྐབས་རྩར་བཙོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་གལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་མི་བརྗོད་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་རྩར་བཙོན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོ་པ་ག་དུས་ཡིན་རུང་དོ་སྤང་བྱེད་ལུལ་ཞིག་དང་དུས་རབས་ཀྱི་གོམ་སྤབས་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་བྱམ་མཁན་གྱི་ཁ་བྲག་དབང་ཤེད་ཅན་གྱི་མི་སྤྱ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོའི་ཐོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གོང་ཁྱོམ་གཟིགས་ཁང་གོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་ནང་བྱས་པོར་རྒྱང་བཅུགས་སྒྲུག་བྱུང་། ཁོ་པ་དང་དེ་མིན་གྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་དབང་འདུགས་ཡོད་དུས་གང་བྱུང་བྱས་པར་བརྟེན་ད་ཆ་བཅའ་ཁྲིམ་དང་ལེན་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་རྩར་བཙོན་ཅན་མི་སྤྱ་དང་མི་འདྲ་པར་དེ་ལས་སྤྱོད་སྟེ་དགའ་ལོའི་ངང་བཅའ་ཁྲིམ་དང་ལེན་བྱས་པ་དང་འདྲ་པར་ཡང་རྒྱལ་བཅུག་པ་མ་ཟད།

ད་དུང་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་ཡང་དུས་བབ་དང་བསྐྱེད་ནས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བཤད་དེ་མཆོམས་རེ་ཡང་མཆོན་བྱེད་གསུམ་ཟེར་བ་དང་ཕྱག་པོའི་
 ལམ་དུ་སྐྱོད་པ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་གསར་པ་ཁག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག ད་དུང་ཡང་ཁོ་པ་རང་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་པའི་ནང་ལྷ་བྲིས་པ་སྐྱོ་བོ་ཞིག་
 ཡིན་པ་ནི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་བཤད་ཀྱང་སྐད་ཆར་འདེམས་སྤྱད་ཀྱི་པ་དང་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་
 ཐོག་ནས་ཁོ་པ་ནི་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་དཀྱིལ་མ་ཞིག་མིན་པ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག

བཅར་འདྲི་བྱེད་སྐབས་གྲུས་མོས་རྒྱུ་བཅུགས་ལ་འབྲེལ་བར་དེ་ཚོ་མིག་སྟོན་དགོས་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན། དཔལ་འཕར་ཆེར་སྐྱེད་ཀྱི་
 དམར་སྤྱང་དམག་འདི་ཉག་ཉག་རང་ཉིད་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ཁོང་གིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སྤྱོད་ཆེར་གང་འབྲེལ་བྱུང་
 ཡོད་མིན་ཤེས་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཡང་བསམ་སྒོ་གཞན་ཞིག་འཁོར་ནས་རྒྱུ་བཅུགས་ད་ལྟ་ཡང་སྤྱར་རྒྱན་བཞིན་གྲོང་མི་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲང་
 ཁུན་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆེ་ཡོན་པས་གཞན་གྱིས་ཁོང་གི་མདུན་ལ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་དེ་སྤེལ་གནས་ཚུལ་ཟེར་འདོན་བྱ་རྒྱུར་པལ་ཆེར་མོས་མཐུན་ཡོད་ཀྱི་མ་
 རེད་སྟམ་བྱུང་། དངོས་གནས་བྱས་ན་རྒྱ་མཆོན་མང་པོ་བཅུ་ལ་ཉུང་པ་ཁ་གཡུག་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད། ཡིན་ནའི་འདི་ནི་གཞི་བརྗེད་ཞིག་མ་ཡིན་པས་
 མཐར་ཁོ་པར་འབྲེལ་བར་དེ་དག་གིས་ཐོག་ཐུག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ནས་མིག་སྟོན་མེད། གོ་ཐོས་ལ་ཁོ་པ་ཡང་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད་པ་དང་སྐོག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག

མི་སྤེལ་ཆས་གོས་དང་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཁོར་ཕྱག་ལ་ལྷ་དུས་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཚོགས་རྒྱུ་པའི་སྤྱོད་ཆར་ཁང་ལ་མིན་པར་ཉེ་འགམ་
 གྱི་གྲོང་གསེབ་ཅིག་ལ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད་བཞག

དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པའི་ཉིན་མོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག མགོ་པོ་སྐར་སྐར་བྱས་ནས་དགག་པ་ཤོག་བཞིན་པའི་རྒན་མོ་ཁོང་གི་ལག་པ་གཅིག་ལ་མཚོད་གཤོམ་ཅུང་ཤུ(དེའི་ནང་སྐང་མ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ་དང་མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚུའི་སྐྱ་འདྲ།)ཞིག་འབྲེར་བ་དང་ལག་པ་གཅིག་ལ་ཏ་མ་རུ་ཞིག་འབྲེར་འདུག འགའ་ཤེས་ཁོང་པལ་ཆེར་ལྷ་འབེབས་མཁན་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག

ཞིང་ཁུལ་དང་འགྲོག་ཁུལ་ནས་བརྗོད་ན། དེ་འདྲའི་མི་སྣ་རྒྱ་ཏུ་ས་གནས་དེ་གའི་ཡིད་བརྟན་བཙུལ་སའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་དང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱས་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་སྟོན་སྐབ་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་མང་ཚོགས་དགྲུས་མ་ཚོའི་སེམས་པའི་ནང་བརྟན་ཞིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའི་གསར་བརྗེས་ཁོང་ཚོ་ནི་དགག་པ་བྱ་ཡུལ་ཀྱི་དམིགས་འབེན་ལ་ཅིས་ཏེ་སྐང་ཅུང་གི་སྐད་ཆ་སྣ་ཚོགས་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་དམའ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མཐར་གཏུགས་ནས་རྒྱས་ན་དེ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཁོང་ཚོར་སྐྱབས་བཙུལ་བྱེད་མཁན་གྱི་མང་ཚོགས་དགྲུས་མ་ཚོའི་ཁོད་ཁོང་ཚོ་ནི་མགོ་སྐོར་གཏོང་མཁན་ཞིག་དང་ཁྲག་འཐུང་སྤིན་པོ་ཞིག་འགོ་བ་མི་ལ་གཞོད་པའི་སྤིན་བྱ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱས་པ་བརྒྱད་མི་སྣ་དེ་རིགས་ཀྱིས་ཆབ་མཚོན་བྱེད་པའི་སྟོལ་རྒྱན་རིག་གཞུང་ལ་འཕྱ་སྟོད་དང་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱའི་ཐོག་ཤུགས་རྒྱུན་རེས་ཅན་བྱང་ཡོད་པ་རེད།

འདི་ནི་བར་སྐྱོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སྤྱི་གཤམ་གྱི་འཛུགས་བྱས་པའི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཆོག་གས་རུ་དངོས་འདི་རེད། ས་ཆ་འདི་བསྐྱུན་རྒྱས་སྤྱིང་ཉེ་འབྲམ་གྱི་སྤང་ལམ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་རེད་འདུག ཞུ་མོ་རིང་པོ་གཡོགས་པ་དང་གཞོན་པར་རེ་མོ་བྲིས་པའི་མི་གསུམ་པོ་འདི་ལྷ་སའི་ནང་སྐད་གཤམ་ཡོད་པའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ནག་རོང་ཤག་གི་ནང་མི་ཚོ་རེད་ལ། བར་སྐྱོར་ཤར་ངོས་སུ་གནས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོའི་སྤྱི་ལ་མྱིད་ཉིག་ཉིག་གི་རས་ཁུག་རྒྱང་རྒྱང་མང་པོ་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད། རས་ཁུག་རྒྱང་རྒྱང་དེ་ཚོ་ནི་བོད་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོ་བའི་སྲོལ་རྒྱན་ནང་ཆེད་མངགས་སྤྲོ་བ་སྤྱི་གཤམ་མ་ཡིན་པས་དེར་སྤྲོ་བ་ཁུག་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྒྱུ་དུ་སྤྲོ་བ་ཁུག་རེ་རེའི་སྟེང་ཐུར་མ་རྒྱང་རྒྱང་རེ་བཏགས་གྱི་ཡོད། བཟེས་སོང་འདིའི་སྤྱི་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་ལ་ལོར་ཆག་པ་མང་པོ་མདུན་དུ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་འདི་ནི་དེ་སྔོན་ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ནད་པས་སྤྲོ་བ་རིན་ཕུལ་པ་ཡིན་པ་རེད།

བགྲུ་ས་སོང་ཁོང་ལ་ལྷ་སའི་མི་ཚོས་ནག་རྩོད་ཤག་གི་ཨེམ་ཆེ་ལགས་ཡང་ན་ནག་རྩོད་ཤག་གི་སྐྱེ་ཞབས་མཆོ་རྒྱལ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་
དཔལ་འབྱོར་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཁོང་སྤྱན་བཙུག་གནང་རྒྱུའི་ཐད་ཐབས་མཁས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྐེར་གྲིས་གཉིར་བའི་སློབ་ཁང་ནང་སྤྱན་བཙུག་དང་
འབྲེལ་ཡོད་སློབ་ཁིད་གནང་གི་ཡོད། དེ་སྔོན་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སློབ་གྲུའི་ནང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དང་སློབ་གསོ་ཡག་ཤོས་
ཀྱི་སྐེར་གྱི་སློབ་གྲུ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྐྱེ་བླ་མང་པོ་རྒྱུ་དུས་འདིར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ལྷ་སའི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་བྱུང་
ཟེས་སྐེར་གྱི་སློབ་གྲུ་མེད་པ་བཟོས་ཤིང་། ཁོང་གི་བྲིས་རྒྱུད་མི་རབས་ལྷ་སྤྱན་བ་ཡིན་པ་དང་མི་རབས་རེ་རེ་བཞིན་སྤྱན་བའི་ལག་རྒྱལ་མཐོ་པོ་ཡོད་
པ་རེད། ཁོང་གི་སྐུ་ལགས་ཀྱིས་དེ་སྔ་མཆོག་སྐྱེ་འབྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་སྤྱན་བ་གནང་རྒྱུ་དང་དང་ཨ་མ་ལགས་ནི་སྐྱེ་བླ་མང་ལམ་པའི་
བྱ་མོ་རེད། ཁོང་ལ་བྱ་སྤྱད་ཁྱོད་དུག་ཡོད།

འབྲེལ་བ་ཐོག་བགྲུ་ས་སོང་ཁོང་སྐྱོར་མཁན་གྱི་ན་གཞོན་བྱ་མོ་འདི་ཁོང་གི་བྱ་མོ་གསུམ་པ་འཕྲིན་དཔལ་ཡིན། ཁོང་ནས་ཀྱང་ནད་པར་ལྷ་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟའང་བར་སྐྱོར་ཁོམ་ལམ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོར་དགྲུང་ལོ་དུག་བཅུ་རེ་དུག་ལ་ཐེབས་པའི་ཁོང་ནས་གྲུས་མའི་
བཙུང་བྱིར་དང་ལེན་གནང་བྱུང་། ཁོང་གིས་འབྲེལ་བ་མཐུན་མོ་བཅུ་གསུམ་བཞིན་གསུངས་པར། སྐབས་དེ་དུས་ང་རང་སྐྱེ་བྱ་བྱ་མོ་དེ་སྐྱེས་ཏེ་ཉིན་
གསུམ་བཞི་ཙམ་ལས་འགྲོ་ཡི་མེད་པས་ཁྲག་ཐག་ཀྱང་ཆོད་མེད། ད་དུང་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་སྐེད་པ་སྐྱར་སྐྱར་བྱས་ཏེ་དགག་པ་དང་ལེན་བྱེད་སྐབས་
ས་ལ་ཁྲག་འབྲེལ་བ་མཐོང་བྱུང་། ངས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མནའ་སྐྱེལ་ཆོག་སྐབས་དེ་དུས་དེ་ཆོར་སྤྱི་ལོ་ཟླ་བ་ཐམ་མེད་པར་ཁོ་བོ་ཆོས་ང་ཆོ་
ཁོམ་སྐྱོར་ལ་ཁྲིད་པ་དང་། ད་དུང་ང་ཆོར་མ་ཉི་ལྷ་ཁང་(སྤང་ཅེ་ཤར་གྱི་མདུན་ངོས་ལ་ཡོད།)གཏོར་དགོས་པའི་བཙན་ཤེད་བཏང་བྱུང་། མི་དེ་ཆོ་ནི་
རྩ་ཤི་མི་དང་གཅིག་པ་རེད་བཞག

བགྲུ་ས་སོང་གི་གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་པ་འདི་ཁོང་གི་བྱ་གཉིས་པ་ཀྱན་འགྱུར་རེད། ལོ་ཤས་སྔོན་ལ་ལྷ་ས་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཐེབས་ཏེ་
འགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་སྤྱན་བ་གནང་ཡོད། ཟེས་སུ་སྐྱུང་སྤྱི་ཆེ་ཟེན་མེད་པ་རེད་འདུག བགྲུ་ས་སོང་ཁོང་གི་དེ་མིན་བྱ་སྤྱད་
བཞི་པོ་ཡང་སྤྱན་བ་རེད། འགའ་མེ་སྤྱན་ཅིས་ཁང་ལ་ཡོད་པ་དང་འགའ་མེ་སྐེར་གྱི་སྤྱན་བཙུག་ཁང་བཅུ་གསུམ་ཏེ་སྤྱན་བཙུག་གནང་བཞིན་ཡོད། བགྲུ་ས་
སོང་ཁོང་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་སྐབས་ཉིས་རྒྱུ་དུག་པོ་ཐོག་པར་བརྟེན་ཡུན་རིང་ཉལ་སར་ལུས་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་སྐྱེ་ཆེ་ཟེན་མེད་པ་
རེད། དེ་དུས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་བཅུ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཉིན་མོ་འདིར་ཁོང་གིས་ད་དུང་ནད་པ་བཅུ་བདུན་ལ་
ན་ཆ་གཟིགས་ཡོད་པ་རེད་འདུག

འབྲེལ་བ་ཐོག་འབོད་ཆོག་སྤྱོད་པ་བཞིན་ཡོད་པའི་མི་ཚོགས་ནང་གཡས་ངོས་ཀྱི་བྱུར་ལ་མིག་ཤེལ་རྒྱལ་བ་དང་ཞུ་མོ་གྱོན་པའི་སྐྱེས་པ་འདིར་
སློབ་ཐང་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅིང་བར་སྐྱོར་གྱོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་གཙོ་གཞོན་པ་རེད། དེ་སྔོན་ལམ་གཞིས་སྤང་མདུན་གཟིམ་ཤག་གི་ཆེན་པོ་
བ་ཡིན་པ་རེད། (ཁོ་པའི་སྐྱོར་ཟེས་སུ་ད་དུང་བརྟེན་ཡོད།) མིག་ཤེལ་ནག་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་པར་རྒྱག་པ་དང་ཐ་མག་འབྲེལ་བའི་སྐྱེས་པ་འདིའི་མིང་
ལ་སློབ་ཐང་རྒྱ་མཆོ་ཟེར་བ་དང་ཨ་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པས་སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་བོ་ནི་བར་སྐྱོར་གྱོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བདེ་འཇགས་འགན་འཛིན་རེད།
ནག་རྩོད་ཤག་ལ་སྔོག་བཤེར་བྱ་སྐབས་ཁོ་བོ་ཨང་དང་པོར་རྒྱགས་ཡོང་ནས་སྤྱི་ལོ་སྐུ་དང་ཆ་སྐུམ་གྱི་སྐོ་ལྷགས་གཏོར་ནས་པན་མེད་བཟོས་
ཏེ་འདིའི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ཆད་འཕྲོག་བཙུང་གཙང་མ་བྱས་ཡོད། ཁོ་བོས་ད་དུང་ལྷ་འབྲེལ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བ་ཆོར་མིང་འདོགས་རྒྱལ་བ་དང་
ཁོང་ཆོའི་གདོང་པར་གང་བྱུང་གིས་རི་མོ་བྲིས་ཀྱི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྟེན་མཐུག་སྤྱིལ་ཟེས་ཁོ་བོ་ཨ་མ་ཐོར་བྱིར་ལོག་བྱས་ནས་ད་ལྟ་ཆོ་
ལས་འདས་ཟེན་བཞག

ཀུན་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་ཆས་ཀྱི་ཕུང་མེད་འདིའི་མིང་ལ་ལྷག་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོ་མོའི་སྒྲོར་ལ་དགོད་བྱོའི་གནས་ཚུལ་འདི་
འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་ནི་མཐོ་ཅི་ཏུང་ཆེ་འདས་སྐབས་ཁྱོང་མི་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ཆོག་གས་འདུ་ཚུགས་སྐབས་ཕུང་མེད་དེས་ཆོད་མེད་དུས་པ་དང་
དེ་ནས་ས་ལ་འབྱེལ་ཏེ་བྲན་པ་ཐོར་བ་ལྷར་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏུང་ཁྱོང་མི་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྒོ་འདོན་པ་ཐག་ཁོ་མོས་པར་ལྷ་ཚུར་ལྷ་བྱས་ཏེ་མི་
ཆོས་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་རེད་སྟེ་ནས་རྒྱལ་གྱི་ཐལ་རྒྱལ་བ་དེ་བ་བཞེས་བཞེས་བཏང་ཞིང་མཁྱོགས་པོ་རང་བྱིས་དུ་ལོག་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མིན་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཆོག་གས་རྒྱུ་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གི་དམག་མི་ཞིག་དེར་བསྟར་ཡོད་དམ་ཡང་ན་ལམ་རྒྱུད་བྱེད་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ནམ།

ལོ་རབས་ལྔ་བཅུའི་ནང་སློམ་མདའ་ཁྲོད་ནས་ལྷ་སའི་སྤྱི་དུང་འབྲམ་གྱི་སློ་བོ་སྤྱི་ཁྲིའི་བརྒྱུད་ལ་སྔོན་ཁྱིམ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གསར་རྒྱུ་
བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་སློམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་ནི་ཤ་བ་སྤྱི་ཁྲོད་མི་ཚུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁྲུངས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བག་གས་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེར་
བརྟེན་ངེས་པར་དུ་ཤ་བ་སྤྱི་ཁྲོད་མི་ཚུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་སྤྱི་ཁྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདྲ་པར་འདྲིའི་ཐོག་ས་སྐྱ་འབར་མའི་ལྷ་ཆས་
གཞན་པ་ཞིག་གྱོན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་སློམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་རེད་འདུག ལྷ་དུས་ས་སྐྱ་འབར་མོར་ལྷ་ཆས་དཀར་ནག་གཉིས་ཡོད་པ་(འགའ་ལྟེན་དཀར་
པོ་མ་ཡིན་པར་ཟེར་དཀར་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག)རེད། བཤད་ཡག་ལ་གྱོན་ཆས་འདི་ཉ་ཅང་ཆུང་ཞིང་སྤྱི་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་གཞུགས་པོ་རྒྱུ་
པ་ཡོད་པའི་སློམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་གྱི་ལུས་པོར་དམ་དྲགས་ནས་ལྷ་དུས་བསྟན་བཤེག་ཆ་པོ་འདུག སློམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་རྒྱ་འཕྲིན་གས་གང་
ཅམ་ཆགས་ཡོད་པ་མངོན་གྱི་འདུག་ལ་ཁོང་ཉ་ཅང་ཡིད་ཐང་ཆད་པ་ལྷ་བྱ་འདུག

འདྲ་པར་ཐོག་གི་ཁོར་ཡུག་འདི་དང་མཆོ་སློ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་གཅིག་ལུར་འཐབ་འཛིང་གྲེད་སའི་ཁོར་ཡུག་དེ་འདྲ་པོ་འདུག་ལ། ཁྱོམ་གཞུང་སྲང་
ལམ་ཞིག་གི་ཐོག་རེད་འདུག སློམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ནས་འཛིན་མཁན་གྱི་བྱད་མེད་དེར་འགའ་ལྟེན་མིང་ལ་ཆེ་སྤྱོད་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་བརྗོད་
བྱུང་། གོང་གི་དོ་རྗེ་པག་མོར་འཐབ་འཛིང་བྱ་སྐབས་ཀྱི་འདྲ་པར་ཐོག་ཐོན་སྤྱི་ཁྲོད་ཡོད།

ཞུ་མོ་རྩ་ཞུ་གྱོན་པའི་སྤྱི་ས་པ་འདི་སྐབས་དེ་དུས་ཤ་བ་སྤྱི་ཁྲོད་མི་ཚུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་དང་མིང་ལ་རྩ་པའི་ཟེར་གྱི་ཡོད། མི་ཆོས་
གོམས་གཤེས་ཆགས་པ་ལྟར་ཁོ་པར་ཀོ་ཀོ་རྩ་པའི་ཟེར་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ཆེ་ལས་འདས་ཟིན། ཁོ་པ་ནི་ཁ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དངོས་གནས་བྱས་ན་རྒྱ་
ཁ་ཆེ་ཞིག་རེད། ལྷ་སར་ཁ་ཆེའི་ཡོང་ཁྲུངས་མི་འདྲ་བ་དང་སྔོན་གནས་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་ཁག་གཉིས་ལ་དབྱེ་ཡོད་པ་སྟེ་གཅིག་ནི་སྤྱི་རྒྱལ་ནས་
ཡོང་མཁན་གཅི་པོ་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་ཀ་ཤི་མིར་ས་ཁུལ་ནས་ཡོང་བའི་ཁ་ཆེ་ལ་ཀ་ཤི་མིར་ཁ་ཆེ་ཟེར་བ་དང་མང་ཆེ་བ་བར་སྒྲོར་ནང་གནས་
སྔོན་གྲེད་གྱི་ཡོད། དེ་མིན་ཁག་ཅིག་ནི་རྒྱ་ནག་ཟི་ཁྲོན་དང་རྩན་ཞི། ཡུན་ནན་བཅས་ནས་ཡོང་མཁན་ལ་རྒྱ་ཁ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཆོ་ཉ་ལམ་ཆང་
མ་ཤ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་སྔོན་གྲེད་གྱི་ཡོད། ལྷ་སའི་ཁ་ཆེ་ཆོ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་སྤྱི་ཁྲོད་པ་དང་བསྐྱར་ན་ཅུང་གྲ་
ཡངས་ཅམ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་བལ་པོའི་གཞུང་ཆབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་ཁྲུངས་ཤིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་རེད། སྤྱིར་
སྤྱི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁ་ཆེའི་ཁོངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གི་ཆོས་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲོད་སྤྱི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁ་ཆེ་ཟེར་བ་ལས་ཐེབས་མེད། འོན་ཀྱང་ཤ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་ཆེ་
ཆོ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོང་ཆོའི་ལྷ་ཁང་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གཏོར་བའི་ཉེན་མོ་དེར་དམར་སྤྱང་དམག་
དང་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ནང་དུ་འཛུལ་ཏེ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ཡོད་པ་བརྗོད་མཁན་འདུག (ཡིན་ནའི་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་ནང་སྤྱི་ཁྲོད་པ་བཞི་ཁག་
ཆང་མ་གྲང་ལྷང་ལྷང་གིས་གཏོར་ཡག་གང་ཡང་མེད་པ་ལྷ་བྱ་འདུག་པས་གྲང་སྟེང་ལ་གསར་རྗེའི་འབོད་ཆོག་འགའ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་སྤྱི་ཁྲོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་རྗེས་སུ་ཁ་ཆེ་ལྷ་ཁང་ལ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ཡོད་པ་རེད། བརྗོད་ཡག་ལ་གྲོད་མི་ཚུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩར་བཙོན་ཅན་བོད་པ་ཡོད་པ་རེད་
འདུག་ལ་ཁ་ཆེ་ཡང་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཡིན་ནའི་གཏོར་བཤེག་ཆབས་ཆེན་འདི་འདྲ་བྱུང་མེད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞུས་ན། ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་ནང་ལ་
གཏོར་བཤེག་གཏོང་ཡག་གི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་རེད་འདུག ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱག་འཆལ་རྒྱུ་ས་དེར་ཆོགས་འདུ་ཚུགས་ས་དང་གཞན་
བཏང་ས། ཞབས་ཐོ་རྒྱུ་སའི་རྩ་བ་བྱས་ཡོད། རྗེས་སུ་ཤ་བ་སྤྱི་ཁྲོད་མི་ཚུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་ཁྲུངས་བྱས་ཡོད། ཡང་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁྲོད་ལ་རྩ་པའི་སྤྱི་
མ་ཆུང་བ་ཟེར་བརྗོད་ནས་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་དང་ཁྱིམ་བསྟོན་བཤེར་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

གསུང་ཆོས་རྩ་བའི་མདུན་ངོས་སུ་སྐབས་འཕྲལ་བཅོས་བའི་སྤངས་ཆའི་སྐང་བཙན་ཤེད་ངང་ལངས་བཅུག་ནས་མང་ཆོག་ལ་སྟོན་པའི་ལྷ་
 འདྲེ་གདོན་བགོགས་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་གཡས་ངོས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱག་འཛར་འཛར་དུ་ཡོད་པ་འདི་བསམ་སོ་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་དང་དཀྱིལ་གྱི་མེ་
 མདའི་ལྷ་སྟོང་པ་འཁུར་ནས་ཡོད་པ་འདི་མཆོ་སྟོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་རེད། ལྷ་དུས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་ཕན་བྱ་ཕྱིན་འདུག་པས་
 དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གྲེད་ལུལ་གཞན་ཞིག་ལ་ཡིན་པ་གསལ་སོ་རེད། བགྲེས་སོང་བསམ་སོ་ནས་ཤོག་བྱས་བཅོས་བའི་ལྷ་མོ་རིང་སོ་གྲོན་ཡོད་པ་
 དང་མཆོ་སྟོ་ཡི་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀར་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་སྐྱར་འདུག་ལ། མགོའི་སྟེང་གི་ལྷ་མོ་རིང་སོའི་ཤོག་ལ་ངན་དགྲ་ཆང་བའི་གསར་བརྗེའི་
 ངོ་མོག་པ་མཆོ་སྟོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་ཅ་མེད་མཐར་ཕྱིན་བཏང་དགོས་ཟེར་གྱིས་འདུག། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འདི་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་གང་

བྱུང་གཡོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཡང་གཡོན་ངོས་ཀྱི་མི་ཨ་ཙ་ར་
ལྷ་བྱ་དང་འབྲེལ་ཡོད། འདི་ནི་པལ་ཆེར་གཞུང་ཉིང་པའི་དཔོན་རིགས་མ་ཡིན་པ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་
དེའི་ངོ་བོ་ཐེར་འདོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཁྱོད་ཆས་ཤིག་འཆོལ་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་ཁོང་གི་བྱིས་ཆང་གི་ཆོས་ཁང་ནང་ནས་སྤང་མའི་སྐྱ་གཟུགས་སྟེང་གི་
ན་བཟམས་དེ་ཁོང་ལ་གཡོགས་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་ནི་བོད་ལ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ཁམས་པའི་ཆོང་པ་ཆེན་པོ་སྟོམ་མདའ་ཆང་གི་ནང་མི་སྟོམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་བྱིས་རྒྱུད་
ལ་དེ་སྟོན་ས་སྤྱིའི་འབར་མོ་ཞིག་ཐོན་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་བྱིས་ཆང་གི་སྤང་མར་བཅིས་ཏེ་གསོལ་གྱི་ཡོད་པ་བརྗོད་མཁན་བྱུང་། དེར་བརྟེན་
སྟོམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་ལ་བཅན་ཤིང་གིས་འབར་མོའི་ཆས་རང་འགྲིག་ཤང་ལག་ཆ་ཆང་བའི་ཁྱོད་ཆས་ལྷ་བ་དེ་གཟུགས་པོར་དམ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཁྱོད་བཟུག་འདུག ཡང་བྲང་ཁོག་སྟེང་ཐུགས་གསལ་མེ་ལོང་གཉིས་དང་བྱ་འབྲུར་གཉིས། མིག་རིལ་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྒྲོར་མོ་གསུམ་བཅས་བསྐྱར་
ཡོད་པ་རེད་འདུག ཁོང་གི་ཞུ་མའི་སྟེང་ལ་ངན་དགྲ་ཆང་བའི་དེར་སྐབས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་ངོ་ལོག་པ་སྟོམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་ཅ་མེད་མཐར་ཐིན་བཟོ་
དགོས་ཟེ་གིས་ཡོད་པ་དང་བྲང་ཁོག་མདུན་གྱི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ཐོག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ནང་དོན་གཅིག་པ་གིས་འདུག

སྟོམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་ལ་ད་དུང་གཅེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ་སྟོམ་མདའ་ལྟོ་བས་འཕེལ་དང་སྟོམ་མདའ་ལྟོ་བས་དགའ་ལྡན་སྐྱེན་ཆུན་གཞིན་གསུམ་
ནི་ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན། ཆོང་ལས་བཅས་གཅིག་སྟོན་གི་ཕུལ་བྱུང་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་པས་བོད་ས་ཡོངས་ལ་དངོས་གནས་མཐོང་དགའ་ཞིག་
རེད་ལ། ལྷག་པར་སྒྲེར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་དབུས་གཅོང་དང་ཁམས་ཀྱི་དེར་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་བྱས་རྗེས་བཞག་
ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོར་གདེང་འཛིག་གང་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་སམ། དེར་དངོས་གནས་ཤོག་བྱ་དང་སྐྱ་བྱ་སྣག་ཆ་བཅས་པ་མང་པོ་དགོས་ངེས་
རེད། དེར་བརྟེན་འདིར་སྐབས་བདེ་ཅུ་ལས་བརྗོད་ཐབས་མི་འདུག ཁོང་ཆོས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་གསར་པའི་ནུས་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་
སྟོབས་ལུགས་གསར་པ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཁོང་ཆོར་ལྷན་པའི་ཁམས་པའི་རྒྱལ་ལྗོངས་དང་དེ་བཞིན་ཁོང་ཆོར་དང་བཀའ་ལུགས་ནང་
ཁུལ་དུ་འཛིན་ཐང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་སེམས་གཏུང་པའི་ལྷ་སའི་མི་གྲགས་དེ་ཆོ་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཡང་རྒྱུན་དུ་ཁོང་ཆོར་བསམ་སྒྲུབ་
ནང་ཁམས་པས་ཁམས་སྤྱོད་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕུགས་བསམ་ཞིག་བཅངས་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོང་ཆོས་གཡུལ་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་གནས་
བབ་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་ལུགས་དེ་བས་སྐབས་འཆོལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ནུས་པའི་ཐོག་ནས་གདམ་ཀ་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའི་
དེ་ཡང་ཁོང་ཆོར་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པ་དེའི་ཁྲོད་ནས་པམ་ཉིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

སྟོམ་མདའ་ལྟོ་བས་རྒྱལ་དཔེར་མཆོན་ན། གྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་རྩུར་བཙོན་ཆེན་པོས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་བོད་ནང་འཇུག་རྒྱུར་རོགས་རམ་
བྱས་ཡོད་པས་ཆབ་མདོར་ནི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བ་ཟེར་བའི་རྗེས་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་འཛིན་
གཞིན་པར་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་ཡོད། དེ་རྗེས་ཡང་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གཞིན་པའི་གོ་གནས་སྤང་ཡོད་པ་
རེད། ཡིན་ནའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཁོང་གི་ནག་ཉིས་ནི་ངོ་ལོག་ཟེང་འཇུག་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཀོད་ཡོད་པ་དང་བསྐྱར་
བཅོས་ལ་མཐའ་ཕྱིན་དུ་ངོ་རྒྱལ་བྱས་པ་སོགས་ཡིན་པ་རེད། མནར་གཅོད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱང་ཆོར་བའི་རྗེས་མཐར་གྱི་ལོ་༡༩༥༢ ལོར་ནང་
གཞིས་རྒྱུན་པས་ཆེ་ལས་འདས་པ་དང་གྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ཁོང་ལ་གཞི་ནས་དག་སེལ་བྱུང་ཡོད། ཡང་སྐྱེན་མཆེད་ནང་ནས་ཆུན་ཤོས་སྟོམ་མདའ་
ཡང་འཕེལ་ནི་ལོ་རབས་ལྷ་བཙུའི་མཇུག་ལ་བོད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུང་གཞུང་ལ་ངོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་རྩུར་བཙོན་ཆེན་པོས་མཉམ་ཞུགས་
བྱེད་མཁན་གྱི་གས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་གྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་ཁྲོམ་བ་དང་པོའི་ནང་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་ལུགས་

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་ལྷན་དུ་ཐོག་མའི་ལས་དོན་སྤེལ་སྤྱོད་གས་ཐང་ལ་འཆར་གཞི་བཞག་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་ཅུང་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་མི་ཤེས་
 བར་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་ལྷ་སར་སྤྱི་ལོ་གྲུས་ཏེ་རིག་གནས་གསར་བརྒྱུད་ཆོས་ལོ་འདི་བརྒྱུད་པའི་རྗེས་ (སྤང་སྤྱོད་ཐོབ་པ་དང་དགག་
 བ་འཐབ་འཛིང་ཐོག་སྤྱོད་མེད་པ་བརྗོད་མཁན་འདུག) སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་ནང་གཞིས་རྒྱུན་པས་ཆེ་ལས་འདས་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཡང་སྤྱན་མཆེད་
 གཞོན་པ་སྤོམ་མདའ་བ་དག་ལྟེ་སྤྱན་ཀྱང་ཅན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་འབྲེལ་ཡོད་མི་སེར་དོན་གསུམ་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེབ་
 རྒྱུད་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ཐོག་པ་སྤྱི་ལོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བོད་ཀྱི་གསར་བརྒྱུད་ཆོག་པ་གསར་བཅུགས་ནང་
 མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་ཀ་ལོན་སྤྱོད་གས་ཏེ་རང་ལུལ་ལ་སྤྱིར་ལོག་ཐུབ་མེད་པ་བརྗོད་མཁན་གྱི་དབང་།

དེར་རྒྱུགས་བཞིན་ཡོད་པའི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སར་ལྷ་མཁན་གྱི་མང་ཆོག་མང་ཆེ་བ་ནི་ཕ་བ་སྤྱིར་གྲོང་མི་སྤྱོད་ལྷན་ཁང་གི་གྲོང་
 མི་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ལག་པར་གསུང་དམར་པོ་འབྲེལ་བའི་སྤོབ་སྤྱོད་ཀྱང་འདུག འབྲེལ་བར་ནང་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུ་མོ་རྩ་ཞེན་བསྐྱད་པའི་གཞོན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོ་འདི་གྲོང་མི་དམར་སྤྱོད་དམག་ཅིག་རེད། ཁོང་གི་གཅེན་མོའི་བཟའ་ཆེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པར་ནོར་བུ་སྤྱིར་ཁར་ལངས་པའི་
 བེང་འཁྱུག་བེར་བའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་པར་བརྟེན་བཙོན་པའི་མོ་ཀྱའི་ནང་བཅུག་སྟེ་ལྷ་ས་ནས་སྤྱིར་འབྲུད་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་ཁོང་གི་གཅེན་མོ་དང་ཁ་
 བྲལ་ཡོད་པ་རེད།

འབྲུག་པ་ལ་འདི་གསུམ་པོ་ནི་ཕ་པ་སྤྱི་ཁྱོད་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཁྲིམ་སྒྲོར་ལ་ཁྲིད་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
 པའི་རྣམ་པ་འདི་རེད། ཁྲིམ་སྒྲོར་ལ་འཐབ་འཛིང་པོག་མཁན་མདུན་ལ་སྐྱོད་མཁན་མཆོ་སྒོ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་བྱུང་ད་དུང་སློམ་མདའ་སྟོབས་རྒྱལ་དང་
 ཁོང་གི་བྱ་སློམ་མདའ་འཛིགས་མེད་པ་བྱ་གཉིས་ཡོད། ཁོང་གཉིས་མི་རེ་རེའི་ངོས་ནས་ས་སྐྱ་འབར་མའི་ཆས་དཀར་པོ་ནག་པོ་རེ་གྲོན་ཏེ་གཅིག་
 མཇུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་སྐྱོད་བཞིན་མི་གསུམ་པོའི་རྣམ་འབྱུར་ནི་སྒོ་པ་ལོད་སྒོ་བའི་ཐོག་ལ་གཉ་ཁྲམ་ཉམས་ཤོར་ཡོད་བ་ཞིག་འདུག་སློམ་མདའ་
 འཛིགས་མེད་ནི་ང་པོ་དང་འག་དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱི་བྱ་མའི་མག་པ་རེད། ང་པོ་དང་འག་དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱི་བྱ་མོ་སྐྱབས་དེ་དུས་མཐའ་སྒྲོར་མང་
 ཆོག་ས་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པས་སྒོ་བྱར་རང་གི་བཟའ་རྒྱུ་ས་སྐྱ་འབར་མའི་ཆས་ཐེང་དཀར་ཞིག་གཡོགས་ནས་ཁྲིམ་སྒྲོར་ལ་ཁྲིད་ཡོང་བ་མཐོང་སྐྱབས་
 ཞེད་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་གི་འགྲམ་ལ་ཡོད་པའི་མི་དེས་སྐད་ལུགས་རྒྱུ་དུའི་ངང་བྱེད་རང་འདིར་སྒྲོད་རྒྱུ་མེད་པར་གང་

མགྲོགས་ཁ་བྲལ་ན་མ་གཏོགས་ཁྱེད་རང་ཡང་འདི་ནས་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བར་བཅན་ཁྱིད་བྱས་ཡོང་ཟེར་བཅོད་ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་ཁོང་ལ་མ་སེང་
རང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཡོད་པ་བཅོད་མཁན་གྱིས་།

འབྲ་པར་དཀྱིལ་འདི་ནི་ཁོ་མ་སྒྲོར་འཐབ་འཛིང་གི་དབྱང་ཁག་འདི་ཉག་ཉག་ལྷང་གསེབ་ཤར་(དེ་སྔོན་འདིའི་རྒྱུད་ལྷང་གསེབ་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད་
པ་དང་ད་ཆ་མེ་ཅིང་ཤར་ལས་ལ་མིང་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད།) བརྒྱུད་དེ་སྒྲོད་བཞིན་ཡོད། གཡོན་ངོས་ནི་ཡབ་གཞིས་སྟག་འཆར་དང་སྟག་ཁང་
སོགས་ཡོད། གཡམས་ངོས་ལ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་འཛིང་རགས་ཤིག་ཡོད།(ད་ལྟ་བཞིག་ཟིན།) མཚོ་སྒོ་ཡི་གཡོན་ངོས་སུ་རྩ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་འཁྱར་
མཁན་གྱི་རྩར་བཅོན་ཅན་འདི་ནི་ཀ་ཤོད་པར་འཐབ་འཛིང་གཏོང་མཁན་གྱི་སྐལ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་རེད་འདྲག

འབྲ་པར་གཡམས་འདི་ནི་གསུང་ཆོས་རྩ་བར་རེད། སྤྱིན་ནག་གིས་འཚུབ་པ་བཞིན་མཐའ་སྒྲོར་ཏེ་འཆང་ཀ་ཤིག་ཤིག་ངང་ལྟ་རྒྱུར་ཉལ་ཐོབ་རྒྱུ་
པ་དང་སྒོ་ཡིད་ཆོམ་པའི་ནམ་པ་འདི་རེད། འདིའི་ནང་མི་མང་ཆེ་བ་བོད་མི་ཡིན་པ་དང་ཁ་ཆེ་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན་སྔོན་གྱི་འབྲ་པར་གཉིས་པོའི་སྟེང་
མདུན་ལ་སྒྲོད་མཁན་གྱི་རྩར་བཅོན་ཅན་གཡུད་ལུ་སི་གོང་ལ་རྩོམ་པ་མོར་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་འབྲ་པར་ཐོག་ཐོན་སྒྲོང་ཡོད།

འཐབ་འཛིང་ཐོག་མཁན་གྱི་བྱད་མེད་ཁོང་ནི་སྐུ་བྲག་གི་ལྷ་ས་རྒྱས་སྟག་པ་བདེ་ཆོས་རེད། ཁོང་གི་མགོ་ལ་སྟོལ་རྒྱན་རྒྱན་ཆ་སྟག་སྟག་གྲོན་ཡོད་
པ་དང་སྟེ་ལ་ལྗེ་ལྗེ་གི་ཁོར་བུའི་རིགས་ཆས་འདྲག་ལ། བྲང་ཁོག་མདུན་གྱི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་སྟེང་ཁོང་གི་ནག་ཉིས་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་
འཁོད་ཡོད་པའི་ནང་དོན་ཆེན་དང་པོ་འདི་གསལ་པོ་མཐོང་གི་མི་འདྲག་དོན་ཆེན་གཉིས་པའི་ཐོག་དྲོག་གཏམ་བཅོས་པ་ཟེར་བ་དང་དོན་ཆེན་
གསུམ་པའི་ཐོག་ཡར་ཐོན་གྱི་མིང་འཛིན་ཐོག་ལོག་སྒྲོད་པའི་དངོས་རིགས་འབོར་ཆེན་སྟེང་སྐྱེས་བྱས་པ་རེད། ཡང་དོན་ཆེན་བཞི་པའི་ཐོག་

གསེར་དངུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་ལ་བྱིར་ཆོང་བྱས་ཡོད་པ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་བྲིས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཁོང་གིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེར་གཏོར་བ་ཞིག་བཏང་བ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ས་རེད།

རྒྱས་སྟག་པ་ནི་བོད་དབུས་ཁུལ་གྱི་སྐྱེ་བྱུག་གཟེམ་ཤག་ཅིག་རེད། རྒྱས་སྟག་པ་བདེ་ཆོས་དང་ལྷ་སྐྱ་ཆོ་དབང་དོ་རྗེའི་སྐྱ་ཆུ་གཟེམ་ཤག་ཐོན་པའི་བུ་མོ་ཀན་གཞོན་རེད་ལ། ཁོང་རྒྱས་སྟག་གཟེམ་ཤག་གི་མནལ་རེད། བར་སྐོར་ལྷོ་ངོས་ཀྱི་སྤང་བྱང་རྟིང་པའི་(དེ་སྟོན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་འབྱེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གནའ་མོའི་ཁང་པ་ཞིག་དང་། རྗེས་སུ་ཐོན་པ་གཟེམ་ཤག་བཞུགས་ས་རེད། བཅེངས་འབྲེལ་རྗེས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ལ་བལོ་བ་ཤལ་བྱེད་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ ༡༩༩༥ ལོ་བར་བར་སྐོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་བྱས་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཉམས་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། ཉམས་གསོའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་དེ་སྡེའི་མཛུས་སྟག་ལྷན་པའི་ལྷན་པས་རིས་ཁག་གཏོར་བ་ཞིག་བྱིན་ཡོད།) ནང་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ཁོང་ཆོ་ལས་འདས་ཟིན་པ་དང་དེ་མིན་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་མི་འདུག།

ཁོང་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོར་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དེ་གཉིས་ནས་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད་པ་འདིའི་མིང་ལ་བོང་འཛིག་ཟེར་ཀྱི་ཡོད། བར་སྐོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུར་བཙོན་ཅན་ཞེད་སྤང་ཆ་ཤོས་ཞིག་རེད་ཟེར་ཀྱི་འདུག། གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བར་སྐོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུར་བཙོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་རྗེས་ལ་ཆེས་བཟོ་བ་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའི་མི་འགའ་ཤེས་ཁོ་མོ་ནི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་ཁྱེད་སྤངས་ལྷགས་བཟོ་བའི་བྲིས་ཆང་ནས་ཡིན་པ་བརྗོད་མཁན་འདུག།

འཕགས་འཛིན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་མི་དེ་གཉིས་ནང་ནས་བྱུང་མེད་འདི་སྐྱེ་བའ་ལྷན་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་བདེ་ཆོས་ཡིན་ཞིང་ཁོང་གི་མགོ་ལ་གཡོགས་པའི་ཞུ་མོ་རིང་པོ་འདིའི་ཐོག་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགལ་བའི་ཆོས་ཞེས་གྲིས་འདུག་ཡང་དེ་མིན་གྱི་སྐྱེས་པ་འདིའི་མགོ་ལ་གཡོགས་པའི་ཞུ་མོ་རིང་པོ་དང་བྲང་ཁོག་མཐུན་གྱི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ལ་ལྷ་སྐབས་མིང་ལ་མོ་ཅན་གྲང་ཟེར་བ་དང་ཁོ་པའི་ནག་ཉེས་ནི་དང་པོ་མཆོ་སྡོན་ནས་མེ་མདའི་མདེའུ་མྱོག་ཏུ་ཐེངས་མང་དཔོན་འབྲེན་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ངོ་མོག་ཟིང་འཁྲུག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ། དེ་བཞིན་མཆོ་སྡོན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུལ་རྒྱ་ཡང་སྐམ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རྒྱ་འབྲོག་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་དཔོན་ནས་ངོ་མོག་ཟིང་འཁྲུག་སྤོང་མཁན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་རེད། གཉིས་པ་ཏུ་ལའི་རུ་ཆོགས་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཆལ་འདེབས་མཁན་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་མོག་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དང་པན་ཆེན་རུ་ཆོགས་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ནས་ལྷ་སྡོན་དང་བཅས་པའི་ངོ་མོག་གྱི་འགོ་པ་མཉམ་དུ་རྒྱན་དུ་ནས་ཟིང་འཁྲུག་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གསུམ་པ་ནི་

དུས་རྒྱུན་ནས་འབེལ་ཉོ་དགོན་འཆོང་བྱས་ཏེ་ཆོང་རྩེ་རིན་གོང་ལྔར་བ་དང་དེའི་ཁོད་ནས་ཁལ་སྐྱམས་ཁལ་ཆད་ཀྱིས་མ་དདུལ་སྒོག་འཐེན་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་བ་དང་ངན་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གསང་འཕྲིན་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་ནས་མི་ངན་ཁ་ཤས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་མ་རྩ་རིང་ལུགས་བསྐྱར་ལོག་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་གྱི་ཡོད། ད་དུང་དོན་ཆུང་བཞི་བ་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

མོ་ཅན་ཀྱང་དང་རྒྱས་སྟག་པའི་བདེ་ཆོས་མཉམ་དུ་བཞག་སྟེ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན། ཡང་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གང་འབྲེལ་ཡིན་ནམ། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུང་གི་ཁ་མར་གཟབ་ནན་ངང་ལྟ་དུས་དེ་ལ་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་སྤྱར་བཞག་དེ་ནི་དཔེགས་བསལ་ཞིག་འདུག།

ཁོང་གཉིས་ཀ་བར་སྒྲོར་ཁོམ་གཞུང་ཐོག་གནས་སྡོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བཞེན་བར་སྒྲོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཆགས་ཡོད།

ད་དུང་མི་གཅིག་པ་ཞིག་ནི་མོ་ཅན་ཀྱང་གི་ནག་ཉེས་ཆང་མ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་བྲིས་བཞག་ཁོ་པ་རྒྱ་མི་རེད་དམ། ཅད་གཅོད་བྱས་པ་བརྒྱད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར། མོ་ཅན་ཀྱང་ནི་མཆོ་སྡོན་གྱི་ཆོང་པ་ཞིག་རེད་འདུག་དེ་སྡོན་ཁོང་གིས་བར་སྒྲོར་ནང་ཆོང་ཐོག་སྒྲ་མང་གི་ཆོང་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་སྒོ་བྲེ་ཡོད་པ་དང་ཁོང་གི་བོད་མིང་ལ་རྒྱ་མི་ཆེ་རིང་ཟེར་གྱི་ཡོད། མི་མང་པོས་མོ་ཅན་ཀྱང་གི་བྱ་མའི་མིང་ལ་མོ་ཏུ་ཀན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་མི་མང་པོས་བྲན་གསོས་ཀྱི་འདུག་ཁོ་མོས་པ་པའི་ཆོང་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་འདྲིའི་ནང་ཅ་དངོས་བཅོང་བཞིན་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བཞེའི་ཇེས་ལ་ཁོང་དང་ཁོང་གི་པ་པ་གཉིས་མཆོ་སྡོན་ལ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་བརྗོད་མཁན་བྱུང་།

རྒྱས་སྟག་པ་བདེ་ཆོས་འཛིན་མཁན་གྱི་སྤྱེས་པ་འདྲིའི་མིང་ལ་དཔལ་འབྱོར་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོ་པའི་ལག་པའི་ནང་ཉར་བ་འདྲི་དོ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ཞུ་མོ་ཡིན། དེ་སྡོན་ཁོ་པ་རྒྱན་རྒྱང་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཇེས་ལ་བར་སྒྲོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩར་བཅོན་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་ཆོ་ལས་འདས་ཟེན་པ་བརྗོད་མཁན་བྱུང་།

ཡང་འབོད་ཆོག་སྒྲོག་བཞིན་པའི་བྱད་མེད་འདྲིའི་ཆོའི་ནང་ཁ་ཆེན་པོ་གདང་ནས་ཡོད་པ་འདྲི་དངོས་གནས་བྱས་ན་སྐྱགས་མ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་མིང་ལ་ཕྱོའོ་ལྷ་མོ་ལགས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་ཡང་འཆོ་གནས་ཡིན་པ་རེད། སྐྱགས་མས་འབོད་ཆོག་གང་འབྲེལ་སྒྲོག་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་མ་སོང་།

འབྲུག་པའ་འདི་མཐོང་བ་དང་བོད་མི་ཞིག་གིས་གསུངས་པར། ང་རང་ཡང་བསྐྱར་དུ་དུས་སྐབས་འདིར་སླེབས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་སྤང་བྱུང་། ང་རང་ཡང་ཉག་དུ་མི་ཆོག་པ་དེ་ཆོའི་ནང་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་བྱུང་།

ཡང་བོད་མི་གཞན་ཞིག་གིས་ཆོར་སྤང་ཟབ་མོའི་ངང་གསུངས་དོན་ཁྱེད་རང་གཞིགས་དང་ཁང་པ་འདི་ཆོའི་སྐྱེ་ཁུངས་ལ་ལྷུ་ལེ་ལེ་རེད། ཡང་སྤུ་གུ་འདིའི་དུག་ལོག་ཡང་ཅའ་རལ་རེད་འདུག ཡིན་ནའེ་མི་གཞན་གྱིས་ཁོ་པར་སྤྲད་པའི་གཏམ་བཤད་མ་ཟེན་འདི་འབྲེར་འདུག་པས་ཁོ་པས་ནང་དོན་གང་ཡིན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། མཐའ་སྐྱོར་གྱི་མི་ཆོ་ཟ་རི་ཟ་རེའི་ངང་གཞན་གྱིས་གར་བཞག་དེར་སྡོད་པ་ནང་བཞིན་འབྲུག་པ་འདི་རྣམས་ཡོངས་ཇོག་པ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཛེ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་འདུག

སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་བཞིན་པའི་ངང་འཛོད་ཆོག་སྒྲིག་ནས་མངའ་བའི་རྩ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་མངོན་པའི་དམར་རྒྱུད་དམག་དེར་འགའ་ཤེས་ཁོ་པའི་
 མིང་ལ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་ཟེར་བ་དང་ནར་སོན་པའི་རྗེས་ལྷུལ་དམག་གི་འགོ་ཁྲིད་བྱས་པ་རེད། ད་ལྟ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་སོན་གྱི་ཡོད་ཅང་ཉིན་
 ལྟར་གླིང་སྒོར་དང་ཆོས་མཛུལ་ལ་སྒྲོད་བཞིན་ཡོད་པ་གསུངས་མཁན་བྱུང་། འབྲིས་དེར་ཡོད་པའི་སྐལ་པར་ལྷན་པ་རྒྱལ་པའི་དྲུག་ལོག་གྲོན་པ་
 དང་མགོ་ལོ་གཙུག་ཏེ་ཁོ་པར་ལྟ་བཞིན་པའི་སྒྱུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ཁུལ་གྱི་རྒྱུ་འཁོར་བཅོ་བཙུག་མཁན་གྱི་འདི་ཡིན་པ་རྒྱུ་ཤེས་སོང་། དེ་
 བཞིན་སྤུ་གྲུ་འདིའི་རྒྱལ་ལ་མགོ་རས་དགྲིས་པའི་བྱད་མེད་འདི་ཁ་ཆེ་ཡིན་ཞིང་ད་ཆ་ཉལ་ཏུ་བར་སྒོར་ནང་བག་ལེབ་བཙུང་གི་ཡོད།

ཟབ་ནན་ངང་གཟིགས་དང་སྒྲོམ་མདའ་སྟོབས་རྒྱལ་ཡང་མི་ཆོགས་ནང་འདུག་པ་ནི་སྤུ་གྲུ་དེའི་རྒྱལ་འདིར་ཞུ་མོ་སྒོར་སྒོར་གྲོན་ཏེ་སྒྲོད་ཁོག་རྒྱུར་
 མངོན་པའི་སྒྱུས་པ་དེ་རེད། ཁོང་གི་གདོང་པ་སྒྲོ་ཞིང་ཉོན་ཐོར་བ་ལྟར་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གྲེད་བཞིན་ཡོད་པའི་ཆོགས་རྒྱུ་བཞིན་འདུག་ལ།
 ག་དུས་སྐད་བཏང་ནའི་འགོ་ཆོག་ཆོག་དང་དེ་ནས་འཛིན་ཏེ་འཐབ་འཛིང་ཐེངས་གཅིག་ལོག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྲ་སྒྲིག་བྱས་ནས་ཡོད་པ་རེད་འདུག་མི་
 རབས་གཅིག་གི་སྒྱུས་པོ་སྤུལ་བྱུང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ད་ཆ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྒྱད་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

འཇུག་དཔྱུལ་དཔྱུལ་ངང་ཡོད་པའི་མི་འདིར་དོ་སྒྲུང་བྱས་ན་རྒྱ་མི་རང་གི་བཅོ་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ལས་གྲེད་པའི་བཅོ་ལྟ་ཞིག་འདུག་ལ།
 ཐེངས་འདིའི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་གི་ཆོགས་འདུའི་གཙོ་སྒྲོང་བ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད་བཞག

ཁོ་པས་གཟུགས་པོ་རྒྱལ་ལ་གྱེར་ཙམ་བྱས་ཏེ་མགོ་ལོ་སྒྲུར་ནས་འཐབ་འཛིང་བཟེད་བཞིན་པའི་དགེ་འདུན་པ་འདིར་མཇུག་མོ་བཙུགས་བཞིན་
 འདུག་ཡང་ཁོ་པའི་ལག་པ་མར་བཞག་པ་ཡིན་ནའི་ཡང་བསྐྱར་བརྒྱུད་ཆོག་རེད་འདུག

ཁོ་པའི་འཇུག་མདངས་འདི་ལྟ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བཏང་བའི་ནང་གི་འཇུག་དཔལ་དཔལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡོད་པ་གཅིག་ཏུ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་གྱི་གདོང་པར་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་བདེ་བག་ཐེབས་དང་དགའ་སྐྱོང་དོད་པོའི་འཇུག་མདངས་དེ་རིགས་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག ཁོང་ཆོའི་གདོང་པའི་སྟེང་ནས་མངོན་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་ཡིད་གཡོ་བ་དང་དཔའ་ར་རྒྱས་པ། ངར་སེམས་འཕེལ་ཞིང་ཁོང་ཁོ་ལངས་པ་བཅས་རེད་འདུག འོན་ཀྱང་སྒོ་འཆབ་དང་མིག་གི་མདུན་སྒོ་བྱར་དུ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པའི་མགོ་སྔོངས་ཀྱི་གནས་སྐྱདས་དེར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མི་ཤོད་པའི་རྣམ་པ་ཤན་བྱ་ཡོད་པ་རེད། ལག་པ་དགོ་འདུན་པ་ཁོང་གི་དབྱང་པའི་སྟེང་བཞག་མཐན་གྱི་ཤོད་མི་དམར་སྤང་དཔག་འདིའི་བྱེད་སྐྱདས་དང་རྣམ་འགྱུར་གཏུམ་བྱ་མེད་པ་མ་ཟད་ཁྱད་མཆར་ངང་སྟེ་སྟོན་ཅམ་བྱས་པ་དང་སྟེད་པ་ཡང་གྲག་ཅམ་བྱས་ནས་འདུག རང་འགྲུལ་མ་ཡིན་པར་དངངས་སྒྲག་སྒྲིས་ནས་བསྐད་ཡོད་པ་ལྟ་བུའདུག བྱས་ཅང་ཁོ་པ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་དཔལ་དཔལ་ངང་འདུག་པ་དང་རྒྱ་མའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་གཅིག་བྱས་སྒོ་བག་ཡངས་པོའི་ངང་འཇུག་དཔལ་དཔལ་བྱས་ནས་འདུག འདི་ནི་བདག་པོ་གསར་པ་གཅིག་གི་འཇུག་མདངས་རེད།

ཡང་སྟེང་ཁོ་པ་སུ་རེད་དམ།

མི་འགའ་མེས་གསུངས་ན། ཁོ་པ་ནི་སྒོ་བ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་དང་ཁྲིང་གོན་ཚུས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་མིའི་རྒྱང་རེད་ཟེར། མི་འདི་བཅན་ཉམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་འདོད་ཉམ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་ཟེར་མཐན་འདུག རེས་སུ་ཁོ་པ་རྒྱ་ནག་ལ་ལས་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་ལོག་འགྲོ་སྐབས་རྩ་ཆའི་རིག་དངོས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཁྲེར་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ལམ་བར་ལ་མོ་ཀྱ་མགོ་རྟིང་ལོག་ནས་ཁོ་པར་མས་སྟོན་ཆབས་ཆེན་པོ་ག་པ་དང་འཁྲེར་ཕྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཆང་མ་ས་ལ་སྤྱང་པའི་དབང་གིས་གཞི་ནས་གསལ་མེན་དུ་སྟོན་པ་རེད། ཡིན་ནའི་འབྲེ་བར་ཐོག་གི་མི་འདི་གདོང་པར་རྒྱ་ཡིས་ཁེངས་པའི་བྱང་ཆེ་མིའི་རྒྱང་ཡིན་ནམ། ང་ཆོས་ཆོད་དཔག་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཁྱངས་བཅན་པོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ཐབས་མི་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོ་པ་དང་ཁོ་པའི་འཇུག་མདངས་འདིར་སྤང་མེད་བྱ་རྒྱུ་མེད། མི་འདིའི་གདོང་པའི་སྟེང་བག་ཐེབས་ཀྱི་འཇུག་མདངས་འདི་ལ་ཡང་དངོས་གནས་བྱས་ན་མཆོན་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ང་ཆོས་གསུང་ཆོས་རྒྱ་བའི་སྤྲངས་ཆའི་སྟེང་ལངས་བསྐད་པའི་མི་སྟར་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལའང་སྤང་མེད་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཁོ་ཆོས་ལག་གཉིས་མདུན་ལ་བཞག་པ་དང་ཡང་ན་སྟེད་གཟེར་བྱས་ནས་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་དཔག་མི་མིན་ན་ལས་བྱེད་པ་རེད་འདུག

ཞུ་མོ་རིང་པོའི་སྟེང་ཡི་གེ་བྲེད་ཀ་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་བོད་ཡིག་ཡིག་འབྲུན་དང་ཆོ་མཐོང་རྒྱ་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་པ་དེར་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉག་ས་རང་བཞིན་ཞིག་ལྡན་འདུག་དེའི་ནང་ཁོང་གི་བྲང་ཁོག་མདུན་ཙམ་ཆེན་མཆོད་ཀྱིས་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་བཏགས་འདུག་པ་དང་ཡང་ཁོང་གི་མདུན་
 གཤམ་པའི་ཤིང་གི་ཐེར་གེ་འདྲིའི་སྟེང་མཆོད་ཆས་དང་སྐྱ་ཐང་བཅས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཁག་རྣམས་པ་བཞི་ལ་བཅིས་ཡོད། མི་འགའ་
 རེས་ཁོང་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཇོ་པོ་ལྷ་མུ་ནེའི་ལྷ་ཁང་ལ་དོ་དམ་གནང་མཁན་དགོན་གཉིས་དཔོན་རེད་ཟེར་བ་དང་ཡང་འགའ་མེས་ཁོང་ནི་འབྲས་
 སྐྱངས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་བཞིའི་ནང་གི་རྒྱས་པ་མཁན་པོ་རེད་ཟེར་མཁན་ཡང་འདུག་ཡང་འགའ་མེས་ཁོང་ནི་སེ་ར་དགོན་པའམ་དགའ་ལྡན་དགོན་
 པའི་དགེ་འདུན་པ་མཐོ་གས་ཤིག་རེད་ཟེར་མཁན་འདུག་དོན་དངོས་ཐོག་བཅན་ཤིང་གིས་སྤང་མའི་ཆས་གོས་གཡོགས་ཏེ་ཁོ་མ་སྒོར་དུ་ཁྱེད་པའི་

དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡང་ན་དམར་སྤང་དམག་གིས་རྡོ་རྗེ་གཞུས་ཏེ་དམར་གསོད་བཏང་བའི་ལྷ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་ཅིས་ནའི་མ་འགྲིག་པ་མི་
འདུག།

མཐའ་སྐོར་ནས་ལྷ་མཁན་སྐོར་རྒྱ་ནང་ཁ་ཤས་(དེའི་ནང་ད་དུང་ལྷ་མོ་རིང་པོ་གཡོགས་པའི་བྱད་མེད་ཅིག་གི་གཞུགས་པའི་སྤྲང་ལྷ་མ་མང་པོ་
བཏགས་ཡོད་པ་འདིའི་དོན་སྤྲང་གང་ཡིན་ནམ།)ཡོད་པའི་ནང་བཅངས་འགྲོལ་ཐོབ་ནས་དགའ་སྤྲོ་འཕེལ་ཏེ་སྤྲུལ་མ་ཐེབས་པའི་མི་ག་ཚོ་ད་ཅེས་ཡོད་
པ་དང་ཡང་མི་ག་ཚོ་ད་ཅེས་ཞིག་འདིགས་སྤང་དང་སྤྲུག་སྤང་སྤྲེས་ཀྱི་ཡོད་དམ། དེ་བཞིན་མི་ག་ཚོ་ད་ཅེས་གྲིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་སེམས་ངན་བཅངས་
ཏེ་ཁོག་ཅིས་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ང་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་བྱུབ་ཐབས་མེད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་ང་ཚོས་ཤེས་པ་གཅིག་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་བྲན་
གཡོག་ནི་ད་དུང་ཡང་བྲན་གཡོག་ཡིན་པ་རེད་འདུག འདི་ལྷ་བྱའི་འཇུག་མདངས་ཁོད་ནས་བདག་པོ་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་བའི་སྐབས་དེ་སྔོན་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་དར་བྱུང་བྱ་ལུལ་གྱི་ས་ཆ་འདི་བྱང་བདེན་མེད་པའི་ཁྲིམས་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བའི་སྐབས་དེར་མི་གཅིག་གི་ངོས་ལ་
ཉེས་མེད་ཉེས་བཙུགས་བྱས་པའི་ཐོག་བརྟན་བཅོས་བཏང་བའི་ངང་འདྲི་ཅད་བྱ་སྐབས་མི་ཁྲན་གཞོན་པོ་མོ་ཆང་མ་མཐའ་སྐོར་ནས་ཡོད་པ་ཚོས་ངན་
རོགས་ཀྱི་གས་ལ་ཚུད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་རུང་ཉུང་མཐར་བྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ཁ་ལ་ཉན་པོ་ཡོད་པའི་ཁོ་པ་ཚོ་ནི་དོན་དངོས་བྲན་གཡོག་རང་རེད།
ཁོང་ཚོར་དོན་དངོས་ཐོག་བཅངས་འགྲོལ་གཙང་མ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་བཏང་མེད་པ་རེད།

གསུང་ཚོས་རྒྱ་བ་འདི་བཞིན་དེ་སྤྲེའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྤྲང་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་ངོ་མ་དེ་སྐབས་དེ་དུས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས། མ་
རེད། སྐབས་དེའི་དུས་རབས་ལ་བོད་མི་ཚོས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་མི་གསོད་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
གངས་ལས་འདས་པའི་དམའ་འབབས་འདི་རྣམས་གསུང་ཚོས་རྒྱ་བའི་ས་སྤྲང་གི་རྡོ་རེ་རེའི་ཐོག་གཏིང་ཐབ་བརྒྱས་ཡོད། གསུང་ཚོས་རྒྱ་བ་དེ་དུས་
འདི་ནས་བཟུང་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ལོ་ནས་འགོ་ཚུགས་པའི་གསར་བརྗེ་འདིའི་དབང་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས།

༡༡། ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའི་དོན་དེ་དང་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ལམ་སྐྱོན་ཆོག་ནང་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མའི་དོན་སྤྱིར་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིལ་ཐོག་གདོང་འབག་སྒྲིལ་བ་དང་འཁམ་ཆས་སྤྱི་ཉེ་ཁྲིམ་སྒྲོར་བྱེད་དུས་ཀྱི་འཁམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའི་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་ནང་གཞུང་མཐུན་དེད་སྤྱོད་ཟེར་བ་ལྟར་གྲུ་པོ་ཟེར་བར་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། བོད་སྐད་ནང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་མེད་པ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲ་མཉམ་དང་སྤྱི་ས་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་སྟོན་ལྡན་ཡོད་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོལ་རྒྱུན་ལྡན་པའི་བོད་མི་ཆོས་རིགས་བཞི་པོ་དེ་དག་རང་རང་ལ་ལྡན་པའི་སྤྱི་ས་ཐོབ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་དུ་བཞག་པའི་དཔེ་དོན་དེ་གོ་བ་ཡོན་དཀའ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའི་དཀའ་ཞིག་འདི་མཐར་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ནས་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའི་མིང་བཏགས་ཡོད་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱ་ཡིག་གི་ཆོག་འདི་དང་བོད་ཡིག་གི་ཆོག་འདི་མཆམས་པོ་མེད་ན་ཡང་ཁྱུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཐད་སྒྱུར་བྱས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་བོད་སྐད་ནང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའི་ཆེད་མངགས་ཀྱི་ཆོག་ཅིག་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ཁ་སྐད་ནང་བོད་མི་མང་པོས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མིང་ཆོག་འདི་བརྟེན་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་པལ་ཆེར་བོད་སྐད་ཐོག་གོ་དོན་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པའི་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའདད་པ་ལས་ཆ་རྒྱས་མེད་ལ་སྟོན་མི་བདེ་བའི་རྒྱ་སྐད་ཐོག་བཤད་ན་དེ་བས་སྟབས་བདེ་བ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་སྐད་མ་ཤེས་པའི་ཅིས་སྐར་ནག་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་ནང་ཁོང་གིས་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དགོད་བྱེད་དང་གསུངས་པར། དེའི་སྐབས་དེ་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཤིག་ཡིན། ཡང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་ངས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས་བྱུང་།

བོད་ནང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆ་འདི་རྒྱ་ནག་ནང་བཞིན་རྟོག་ཏུ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། གཙོ་བོ་ནི་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་འགན་དཔོན་རིགས་དང་སྐུ་དག་སྒྲ་སྟོན་བཅས་ནས་ཆབ་བྱས་པའི་མངའ་སྡེ་གཞི་བོ་གསུམ་ལ་ཟེར་བ་དེ་རེད། གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བ་འདིའི་ནང་ནས་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ནི་ལོ་རབས་ལྔ་བཅུ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་གོང་བར་ལ་རྒྱ་ནག་གུང་ཁབ་གཞུང་གིས་འཐབ་སྟོགས་གཅིག་བྱུར་བྱ་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་ཡར་ཐོན་ཟེར་བའི་མི་སྣ་ཆོ་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་ངོ་ལོག་ཟེང་འབྲུག་ཟེར་བ་འདིའི་ནང་ཏུ་ལའི་ཁ་བྱལ་དུ་ཆོགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་མེས་རྒྱལ་ལ་རྒྱབ་གཏོད་ཀྱིས་བྱོས་བྱོལ་ལ་ཕྱིན་མེད་པ་ཟེར་བའམ་ཡང་ན་མུན་དོར་གསལ་ལེན་ཟེར་བ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁོ་པ་ཆོར་ལྷ་སྐྱེས་དམིགས་བསལ་ཞིག་འཛིན་ཡོད། ངོ་ལོག་ཟེང་འབྲུག་ཟེར་བའི་ནང་ཞུགས་མཁན་ལྷ་སྐྱེ་ཆེད་བར་དོ་རྩེས་(དེ་སྐོར་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ཁྲོམ་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ལྷ་སའི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་འདིའི་རྒྱ་གཞུང་གིས་འབོད་པའི་ངོ་ལོག་དམག་སྤྱི་ཡིན་པས་ལོ་དུག་བཅོན་བཅུག་བྱས་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཅོན་འབྲོལ་ཐོབ་ནས་བྱོང་གསེབ་ལ་ངལ་རྩལ་བསྐྱར་བཀོད་དུ་བཏང་བ་རེད།) གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བ་ཆང་མ་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་རེད། ཡང་ཁོང་ལྷ་བྱའི་ངོ་ལོག་ཟེང་འབྲུག་ནང་ཞུགས་མཁན་ནི་དགར་འཛིན་པའི་གསར་བརྟེན་ངོ་ལོག་པ་ཟེར་བ་འདི་རེད། ཁོང་ཆོ་དབྱུང་ཁག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡིན་རུང་ལང་ལོང་དུ་འབྱུར་བའི་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་ཆེན་པོ་དེས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་དབྱེ་མཆམས་དེ་མཉམ་བསྐྱེས་བྱས་པ་རེད། ལྷ་སྐྱེ་ཁོང་གི་དཔེ་ཐོའི་ནང་ཟུར་ཟིའི་ཐོག་ནས་འཁོད་དོན་ལ། དེ་སྤྱིར་དཔེ་བསམ་པར་ཁོ་ཆོ་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་ཆོ་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་འཆོ་བ་བསྐྱལ་བཞིན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཡང་རང་ཉིད་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོའི་ངོ་ལོག་ཟེང་འབྲུག་ནང་གོར་འབྲུལ་ཤར་ཉེ་སྐྱར་བཀོད་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའི་ད་ལྟ་ཁོ་ཆོ་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་ཆོ་ཡང་ཁོ་སྐོར་ལ་ཁྱིད་འདུག་པས་ང་ཆོ་དང་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འདུག་སྐྱེས་བྱུང་ཞེས་འཁོད་འདུག་གང་ལྟར་དུས་སྐབས་དེར་རྒྱལ་གཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནའི་འདྲ་མིན་ནའི་འདྲ་ཡང་ཟེང་འབྲུག་ཟེར་བའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་ནའི་འདྲ་མེད་ནའི་འདྲ་ཁོ་ཆོའི་ལས་དབང་ནི་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱང་ཡིན་པས་ཆང་མར་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ཀྱི་ཞུ་མོ་རིང་པོ་གཡོགས་པ་

དང་མགོ་སྐྱོར་ནས་གསར་མཛུགས་ཀྱིས་དབྱ་ལ་མཉམ་སྦྲེང་གི་དགག་བ་རྒྱབ་ཡོད་པ་འདི་ཉ་ཅང་གི་འབྲུ་སྒོ་དེ་ཅིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

རིམ་བཞུགས་གཏོར་དེའི་བཏང་བའི་ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་མང་ཆེ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉང་སངས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་སྐྱེལ་རྒྱུ་ནང་དགོ་འདུན་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་དང་ཆོས། དགོ་འདུན་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་འགོ་ལ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགོ་འདུན་པ་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་བོད་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲན་ཆོག་ས་བའི་སྒོ་བ་གསོའི་ནང་ཆོས་ལུགས་ནི་བཟུ་གཞིག་གྲུང་རིམ་གྱིས་མི་དམངས་དབུལ་པོ་དང་མགོ་ཚུངས་སུ་འཇུག་རྒྱུ་བསམ་བའི་ཐོག་ཉལ་ཐ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་གྲུ་བཙུན་གྲུང་རིམ་ནི་དཀའ་ལས་མ་རྒྱབ་པར་འབྲས་བུ་ལེན་མཁན་གྱི་གཞན་ཉེན་སྲིད་འབྲུ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤར་བྱུང་སྤྱོད་མེད་པའི་དམའ་འཕེབས་མཐོང་རྒྱུ་ལོག་པ་དེས་གསར་བཞེ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཡོངས་རྫོགས་ཅ་མེད་བཞེས་ཡོད་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་རིམ་བས་གཏོང་ཟབ་སྟེལ་བའི་ནང་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲན་གཞུང་གི་སྤྱི་དབང་ཆེད་མི་ཆེ་བྱེད་ཀ་ཙམ་ཁྲག་བཏོན་དམར་འཛིང་བྱས་པའི་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་ཆེས་མཐོའི་དམག་དཔོན་ཆེ་མ་ཅུ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྒྱུར་མཁན་གྱི་དབང་འཛིན་ལོག་ཁྲག་ཡིན་པར་དོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་། ལམ་ཐོག་རྒྱགས་མཁན་གྱི་ཅི་ཅིར་མི་ཆང་མས་གསོད་གསོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཐུག་སྤྱིལ་རྗེས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ནང་བསྐྱར་དུ་སླེབས་པའི་ལྷ་སྐྱ་ཆེ་དབང་རྒྱུ་རྩེ་(གཡོན་)
རྟོག་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་(དཀྱིལ་) (རྟོག་ཁང་བྱམས་པ་བསྐྱན་དར་ནས་འབྲུག་པར་འདི་མཁོ་འདོན་གནང་།)

ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ནང་ད་དུང་དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་པ་དང་དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲན་པ། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་རི་མོ་མཁས་ཅན། རྒྱགས་
བཞིར་སྐྱོད་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་དང་སྒྲོམ་ཆེན་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

གོ་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཐུག་བསྐྱིལ་རྗེས་ངོ་ལོག་ཟེར་འབྲུག་ནང་ཞུགས་མཁན་ལྷ་སྐྱ་ཆེ་དབང་རྒྱུ་རྩེ་དང་ལྷ་འདྲེ་
གདོན་བགེགས་བསམ་སྤྲོད་རྒྱུ་རྩེ་པག་མོ་སོགས་མི་སྣའི་ལས་དབང་དེ་སྤར་ཡང་སྒྲོམ་གར་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་འབྲུག་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་དང་ཡང་ན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གཞིན་པ་ཡང་ན་འགོ་བློ་བྲིད་གཞིན་
པའི་གོ་གནས་དེའི་རིགས་འགན་འཁུར་གྱིས་ཚོགས་འདུ་ཆེ་ཆུང་ཆང་མའི་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མེ་རྟོག་བྱམ་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་དུས་
སྐབས་བར་གནས་སྤྱིལ་ཡིན་པ་རེད།

ནམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་རྩར་བཙོན་ཅན།

༡༡། དེའི་སྐབས་ལ་མདོར་ན་དམར་སྤང་དམག་ཟེར་བ་འདིའི་འབྲུང་ཁུངས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཏེ་གང་སྤྱར་སྤྱི་ཚོགས་སྤེང་གི་རིམ་
པ་མི་འབྲུག་པ་མང་པོའི་ནང་རྒྱ་སྤྲོད་ཕྱིན་ཡོད་པ་སྟེ། ཐོག་མར་སློབ་གྲུའི་ནང་ཐོན་པ་ནས་རིམ་བཞིན་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་གོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་།
བཟོ་ག་གོང་གསེབ་བཅས་ལ་བྱུང་ཡོད། མི་དེ་ཚོར་སྐབས་དེ་དུས་རྩར་བཙོན་པ་ཡང་ན་རྩར་བཙོན་ཅན་ཞེས་ཀྱང་འབོད་སྟོལ་ཡོད།

རྩར་བཙོན་ཅན་ཟེར་བ་བྱུང་ནས་དུས་ལུག་རིང་པོ་སོང་ཡོད། དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་གཞུང་དེས་བོད་ལ་དབྱང་འཐུག་བྱེད་
སྐབས་བོད་ལ་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་བོད་གསར་པ་ཟེར་བ་ཞིག་འཐུགས་སྐྱོན་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ནས་ཤུགས་ཡོད་ཆད་གྱིས་
བསམ་པའི་ཐོག་སྤྲོད་པ་འབྲུས་པ་དང་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ཁེ་ཕན་སྐྱོན་རྒྱུར་འབད་བཙོན་བྱས་པར་བརྟེན་གཤམ་འོག་གི་བོད་མི་མང་པོའི་སྒོ་
བཀུགས་སྤྱབ་སྟེ་དེ་ནས་བཟུང་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མཐོ་རིམ་བོད་མིའི་ནང་གི་གཞིན་ཁུ་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཆོ་ཡང་ཡོད་པ་
རེད། རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་གཞུང་གིས་བོད་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་བཅུགས་སྤྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤང་པ་འབྲུས་པའི་སློབ་གསོ་དེ་
ལེགས་སྤྱབ་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་བརྗོད་ན་ཆོག དཔེར་ན་བཟུ་གཞིག་དང་གཉམས་འཁོན་ཟེར་བའི་ནང་དོན་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་སྤྱགས་བྱས་
པ་དང་དེ་བཞིན་ནང་ཆོས་ནང་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་སོགས་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་བྱེད་འབྲུག་ཞོད་
འཐུགས་ཟེར་བ་དེ་བཏང་བའི་རྗེས་དམངས་གཙོའི་བཙོས་བསྐྱར་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་གཞུང་གིས་བོད་ལ་མང་མཐུན་ཆེན་པོ་གསུམ་དབྱེ་བ་
བྱས་ཡོད་ལ། རྩར་བཙོན་ཅན་ཟེར་བ་ཡང་དབྱེ་བ་བྱས་ཡོད། དེའི་རྗེས་སྤྱི་རྗེས་སུ་སྤྱིལ་བའི་ལས་འགུལ་དཔེར་ན་སློབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་
བ་དང་གཙང་བཞེར་བཞི་ཟེར་བ་སྤྱིལ་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་རིག་གནས་གསར་བཞེ་འགོ་འཐུགས་པའི་སྐབས་རྩར་བཙོན་ཅན་ཏུ་ཅང་མང་པོ་
ཞིག་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་སྤྱབ་པ་བྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་འབྲུག་པར་འདི་ཚོའི་སྤྲོད་མི་སྣའི་དབར་གྲལ་རིམ་མི་འབྲུག་པའི་དབྱང་ཁག་

གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ། ཡང་དེ་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནང་བཞིན་མ་ཡིན། དེ་སྟོན་ནི་སྤྱག་པོ་དང་དབུལ་པོའི་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་མི་རིགས་གཅིག་པ་རེད་ལ། སྐྱེ་སེར་བར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའི་ད་ཆ་ནི་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཏུ་ཅང་གི་གསལ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྤར་བྱུང་སྟེང་མེད་པའི་གཤམ་འོག་གྲལ་རིམ་གྱིས་ཐོག་མར་མཐོ་རིམ་གྲལ་རིམ་ཐོག་ཁྱུང་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མཐོ་རིམ་གྲལ་རིམ་ནང་གི་རྒྱན་དུ་ནས་རིན་པོ་ཆེར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ནས་གྲལ་བཀྱར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲུལ་ཆེ་གསལ་ལ་ཁྱུང་བརྒྱུད་ཏེ་ངར་སྐྱད་སྒྲོགས་ཡོད་པ་རེད། འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ཨང་ཡིད་ལྱང་ནས་<<བྱ་གཏོར། བོད་ཀྱི་ལས་དབང་།>>ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་ནང་གནས་ཚུལ་དེར་དབྱེ་ཞིབ་འདི་ལྟར་བྲས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་གསར་བ་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁབ་གཞུང་འདིས་གསལ་པོ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རེད། བོད་ལ་གྲལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་མེད་པའི་དབང་གིས་སྟོལ་རྒྱུ་གྱི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆ་གཅིག་གྱུར་གྱི་གནས་སྤངས་འོག་ཡོད་པ་རེད། དར་ཆ་དེ་གཉིས་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་ཡོད་པས་སྤྱི་ལོ་གནས་ཡོང་བའི་རྒྱ་མིའི་ལག་ཏུ་རགས་ཐབས་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཁ་བྲལ་གཏོང་དགོས་ན་གཤམ་འོག་གི་བོད་མིའི་སེམས་བརྒྱགས་ཐུབ་པ་བྲས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁབ་གཞུང་ནས་ངས་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་དབང་བའི་དར་ཆ་གཞན་ཞིག་བཅུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་ལ་གྲལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་སྟེལ་རྒྱུ་འདི་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་གྲལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་ནི་གྲུང་ཁབ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་གྲལ་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་དབྱེ་བ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་ནས་པ་འདི་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་རང་ཡིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མཐོ་ཅི་རྒྱུད་གིས་གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་སློ་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་གྲལ་རིམ་གྱི་གནད་དོན་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་མཐུབ་སྟོན་བྲས་ཡོད།

ཡང་དུར་བཙོན་ཅན་ནང་མི་འབྲུམ་འདྲ་བའི་འགྲོར་མེད་པ་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། འབྲུབ་གཞུང་ཙོམ་གྲིས་མཁན་བོད་མི་ཞིག་གིས་གསུངས་པར་མི་འགྲེལ་འདི་སྟོན་པ་དང་གཤམ་ཀ་ཙུ་བ་ནས་ཡག་པོ་མེད། ཟིང་འབྲུག་གླིང་འཇགས་སྐབས་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཞུགས་མཁན་གྱི་མི་སྣའི་བྲིམ་ཆང་གི་རྒྱ་དངོས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ལག་པ་གཙང་མ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་དེ་སྤྱ་གཉེན་འོན་དང་བལྟ་གཞིག་སྟེང་མཁན་ཁུལ་པ་དང་ནང་བཟན་གྱི་གསར་རེད་ཅེས་དང་ཡང་ཁྲིང་གོན་ཚུས་ཀྱི་ཆོན་པ་ཞིག་ནས་རྒྱས་པའི་བོད་མི་ཞིག་གིས་བཞོད་པར་གྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འགཞུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་རྟིང་པ་བཞི་གཏོར་བའི་མིང་འབྲེར་ཏེ་དགོན་པ་དང་སྐྱ་བླ་གཞིས་ཤག་གི་རྒྱ་དངོས་མང་པོ་འབྲེར་ཡོད་པ་རེད་ལ། དགོན་པ་གཏོར་མཁན་ཡང་ཁོ་པ་ཆོ་ཡིན་པ་དང་གཞན་གྱི་བྲིམ་ཆང་སྟོག་བཞེར་བྱེད་མཁན་ཡང་ཁོ་པ་ཆོ་ཡིན་པས་སྤྱག་པོ་ཆགས་པ་ཡང་ཁོ་པ་ཆོ་རེད།

ཡིན་ནའི་དུར་བཙོན་ཅན་རྩུ་མ་དང་བྱེན་ལོག་ཤོག་ཁ་རྩུ་མ་ཁག་ཅིག་ཐོན་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ཁོང་ཆོ་ནི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་སྤར་སྟོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རེད་ཅེས་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་ཐེངས་མང་པོ་གསྟེང་ཡོད་པའི་སྤྱ་འདྲེ་གདོན་བགལ་ཤིག་གིས་འདི་ལྟར་གསུངས་བྱུང་། མི་དེ་རིགས་མང་པོ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་ལས་སྤྱ་པོ་ཞིག་མ་ཡིན། གོ་ཐོས་བྱུང་བར་རིག་གནས་གསར་བཞེའི་སྐབས་གཞིས་ཅིར་སྐྱད་གསལ་ཡོད་པའི་བྱེན་ལོག་ཤོག་ཁའི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཀྱན་གཞིགས་པན་ཆེན་སྐྱེ་འབྱེད་བཅུ་པ་མཆོག་རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་རྗེས་བོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་ལ་ཐོག་མར་ཐེབས་སྐབས་སྤྱ་ས་ནས་དཔོན་རིགས་ཡིན་པའི་མི་དེས་དུ་ཤར་བརྒྱབ་བཞིན་རྩུ་རས་ཁ་ཤས་འབྲེར་ཡོད་པ་འདིའི་ནང་པན་ཆེན་སྐྱེ་འབྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐྱེ་གདུང་ཆ་མི་ཆང་བ་ཁག་དང་དེ་མིན་ཏུ་ཅང་ཙུ་ཆེའི་རིག་དངོས་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་གཅིས་ཆགས་གནང་བ་འདི་ནམས་རྗེས་སུ་པན་ཆེན་སྐྱེ་འབྱེད་སྤྱ་ས་ནས་དགུ་པ་བར་གྱི་སྐྱེ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་

གནང་སྐབས་དེའི་ནང་གི་གལ་འགངས་ཆེ་ཤོས་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱུ་བཅོམ་ཅན་གྱི་ནང་སྒྲུག་བསམ་ནམ་པར་དག་པ་དང་སྒོ་བརྟན་འགྱུར་མེད། སེམས་ཅུ་འཁོལ་པོའི་སྒོ་ནས་གསར་བརྗེའི་ནང་ཞུགས་མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་ཁྱིམ་ཆང་ལ་མི་ཤི་ཁྱིམ་སྟངས་ལ་གྱུར་བའི་དེ་མོ་དབང་ཕྱུག་དོ་རྗེས་ཆོར་སྒྲུང་ཟབ་པོའི་ངང་བརྗོད་དོན།

དུས་ཆོད་དེའི་སྐབས་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་དངོས་གནས་གྲང་ཁན་ཆོགས་པ་དང་གཙོ་འཛིན་མའོ་ལ་དགའ་བཞུགས་བྱས་ནས་ལས་ཀ་འདི་འདྲ་བྱས་པ་རེད། ཡང་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་སེམས་ངན་ཟུར་བཅངས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་གོང་གི་མི་དེ་རིགས་མང་བ་ཡོད། ད་དུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་ཐད་དེ་མགོ་སྒྲོར་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སྟེ་ལ་འགོ་ཚུགས་ཅ་མ་ལ་ངས་ཀྱང་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསུང་བརྟན་ལ་ཉ་ཅང་གི་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་སྐད་ཆ་དུམ་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ཆང་མ་ནི་གང་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནའང་འདྲིར་འཕྲོས་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཤའ་པ་དེར་ནོར་འཁྲལ་ཡོད་མེད་དང་ཐ་ན་མཉམ་དུ་ནོར་འཁྲལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་སྐབས་འདི་དུས་མི་མང་པོའི་སེམས་ནང་བསམ་སྒོ་ཡང་འཁོར་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། དུས་ལུན་རིང་པོ་སོང་བའི་རྗེས་གཞི་ནས་གོ་རྟོགས་ལས་སད་པ་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད། ངས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་གི་རྒྱུ་བཅོམ་ཅན་མང་པོ་རྗེས་སུ་དགའ་ལ་ཆེན་པོ་འབྲད་ཡོད་པ་དང་། ཐ་ན་མི་འགའ་མེད་བཞེད་སྒོམ་མ་ཐུབ་པར་ཐལ་ཆ་ཆེ་བའི་ལམ་དུ་སྒྱུར་ཡོད་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཐུག་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱུ་བཅོམ་ཅན་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཁ་སྤྱོད་གས་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་ལྡོག་བྱིན་ཏེ་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་དང་སྤྱིར་སྒྲོར་ལ་སྒྱུར་བ། དགོན་པར་ཆོས་མཛུལ་ལ་བྱིན་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་མང་པོས་བརྗོད་དོན་ལ། ཁོ་པ་ཆོས་ད་ལྟ་ཡང་བསྐྱར་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྟངས་འདི་དེ་སྔོན་ནང་ཆོས་ཅུ་མེད་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཤུགས་ཤྱག་དང་གཅིག་པ་རེད་འདུག གྲོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གིས་དགོན་པ་གཏོར་བ་དང་ལྟ་འདྲེ་གཏོན་བགོགས་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས་རྒྱུ་བཅོམ་ཅན་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་འཐབ་འཛིང་པོག་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་གིས་རྟོ་ལ་རི་མོ་བརྐོས་པ་ལྟར་སེམས་ལ་ངས་ནས་བརྗོད་ས་མ་རེད་ཅེས་དང་། ལོ་ཁ་ཤས་སྔོན་སྒྲོར་བྱི་བཅུ་ཅུ་བརྟེ་གཞིས་ཅེར་སྐད་གསུངས་ཡོད་པའི་ཞ་ལུ་དགོན་པ་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་གཏོར་བཤིག་བརྟེང་བའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གསར་དུ་བཞེངས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་འདུག གུས་མོས་ད་དུང་གོ་ཐོས་བྱུང་བར། ལྟ་སའི་ཉེ་འགམ་གྲོང་གསེབ་ཅིག་གི་གྲོང་ཆོའི་གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་དུང་ཆེ་ཞིག་རྒྱས་ཡོལ་མ་ཞུས་གོང་ཅུ་ནས་སྤྱིར་སྒྲོར་ལ་བྱིན་པར་བརྟེན་མི་འགའ་མེད་ས་བསམ་འཆར་བཏོན་པར་ཁོ་པ་མི་དགའ་བྱུང་སྟེ་གོང་རིམ་ལ་གྲང་ཁན་ཆོགས་པ་ནས་དགོངས་ཞུ་བྱ་རྒྱུའི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་ཁོང་གིས་བརྗོད་དོན་ལ་ལོ་ན་ཆུང་དུས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒོ་ནས་གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་ལོ་ན་རྒྱས་དུས་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་འདི་དབུག་ཐུབ་ས་མ་རེད། ཡིན་ནའི་གྲང་ཁན་ཆོགས་མི་ནི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཆོག་གི་མེད་པས་དེར་བརྟེན་གྲང་ཁན་ཆོགས་མི་ནས་དགོངས་པ་ཞུ་འདོད་བྱུང་བེས་དགོངས་ཞུའི་ནང་འཁོད་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཁོང་གི་རེ་འདུན་ལ་ཆོག་མཆན་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་རུང་དོན་དངོས་ཐོག་ཁོང་གི་བསམ་སྒོ་འདི་འདྲ་ཡོད་མཁན་གྱི་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

གསུང་ཆོས་རྩ་བ་དེ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྷན་པ་བཞུགས་པ་ལ་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་བཏང་ཡུལ་ཞིག་དང་ད་ཆ་རྒྱན་དུ་གྲོང་གསེབ་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་
ཞིང་པ་ཆོས་རང་ཉིད་གྱིས་འཐག་པའི་སྤྱི་ལོ་བཙུང་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡིན་ནམ། དེའི་ནང་གནས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་གཞི་བྱས་དང་འགྱུར་བ་ལགས་བྱས་པ་དེར་
གོ་བ་གང་འདྲ་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་རྩལ་བཅོན་ཅན་བྱམས་པ་ཅེན་ཆེན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མཛོད་བྱ་དོན་ལ།

དང་ཐོག་ང་ཆོའི་བསམ་པར་གསར་བཞེ་བྱས་ན་དེ་སྔོན་དང་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་འཆོ་བ་སྤྱིད་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་སྤྱི་ལོ་དེ་
ཡང་ང་ཆོར་རང་བྱིས་རང་བདག་གྲེད་འཕྲུག་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞུགས་པ་མ་རེད་དམ། དེའི་གོ་དོན་ནི་ང་ཆོ་ཡང་དཔོན་པོ་གྲེད་ཆོག་པ་དང་དེའི་
ཡང་མང་པོ་ཡོད་ཆོག་གི་རེད། མདོར་ན་དམིགས་བསམ་གྱི་འཆོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་རེད་སྟེ་སྤྱི་ལོ་དེ་
འདྲ་མིན་པ་ཤེས་ཏེ་གསུང་བྱུང་། དེས་གནས་བྱས་ན་མི་ཞིག་གི་མི་ཆོའི་རིང་འཆོ་བ་ཡག་ཉེས་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་འདི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
རགས་ལུས་ཡོད། ཆང་མ་ཆེ་སྔོན་མའི་ལས་ལ་ཉེན་ནས་ད་ལྟའི་འབྲས་བྱུང་འདི་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། བསོད་ནམས་ཡོད་པའི་མི་འདི་ཆོར་
སྔོན་མ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཡོད་ལ། བསོད་ནམས་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྔ་ནང་བཞིན་གང་ལྟར་བསོད་ནམས་མེད་པ་རེད། འདི་

ཆང་མ་ནི་ལས་རང་རེད། དེས་མ་ཆད་ལོ་ན་ཀས་ནས་འཆི་ཁ་དང་ཐག་ཉི་རུ་འགོ་ཡི་ཡོད་པས་མི་འཆི་ཁར་སླེབས་དུས་གཞི་ནས་ཆོས་
བློ་གྲི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་སྔ་ལོ་ན་ཆུང་བས་གོ་དོན་འདི་རྟོགས་སྟབས་མེད། ཆོས་ལུགས་ལ་གཏོར་བཤེག་གི་བྱ་བ་མང་དག་ཅིག་བརྟམས་
ཡོད་པས་དངོས་གནས་ཉེས་པ་མང་པོ་བསགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་མ་ཉི་གོང་འགྱོད་བཤུགས་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་
སྐབས་ཀློད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཟས་ན་དངོས་གནས་སྒྲི་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག

དེ་འདྲ་སོང་ཙང་མནར་གཅོད་པོ་ག་སྒྲོང་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་པ་བགེས་སོང་ཞིག་གིས་སྒོ་རྒྱ་ཡངས་པོའི་ངང་གསུངས་དོན་ལ། དེ་སྔ་རྒྱུར་
བཙོན་ཅན་ཡིན་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ད་ཆ་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཆགས་ཡོད། ཆོས་སྤྱོད་པས་ཐོག་ནས་ཞུས་ན་སྤྲིག་བཤུགས་བྱས་
པ་དང་འདི་ཡག་པོ་རེད། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་ཞུས་ན་པལ་ཆེར་ཁོ་བོ་ཆོས་དེ་སྔ་ནོར་འཁྲལ་ཤོར་བ་དེ་དག་པར་བྱེད་སྟབས་
རེས་རེད། གང་ཡིན་ཞུས་ན་སྐབས་དེ་དུས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་གོ་དོན་རྟོགས་སྟབས་མེད་པ་དང་གསལ་པོ་ཞེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་།
འོན་ཀྱང་བཅར་འདྲི་ཞུས་པའི་ནང་གུས་མོས་ཞེས་རྟོགས་བྱུང་བར་མི་མང་པོས་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱུར་བཙོན་ཅན་ལ་མི་དགའ་ཆེན་པོ་འདུག
དེའི་སྒྲོར་སྒྲེང་བ་ཙམ་གྱིས་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ་བརྗོད་བར། ཁོ་བོ་ཆོས་བྱ་བ་ངན་པ་མང་པོ་བྱས་པར་བརྟེན་སྔ་ས་ནས་ཉི་ཆར་བས་འདི་ནི་ལས་
འབྲས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་དམངས་ཁྲོད་ལ་ད་ལྟ་ལས་འབྲས་འཁོར་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་དར་བྱབ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་
འདུག དཔེར་ན། གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྐྱབ་བརྟན་དེ་གཏོར་མཁན་གྱི་མི་དེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དྲག་
པོའི་འཐབ་ཚོད་ནང་ཉག་ཉག་ལྷ་ཁང་འདིའི་སྒོ་འགྲམ་ལ་བསད་ཡོད་པ་བརྗོད་མཁན་འདུག

གྲུ་ལོ་༢༠༠༢ ལོའི་ལྷ་བ་གསུམ་པར་ཁྲོམ་གཞིགས་ཁང་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟན་ལྟན་ཁང་(གཡོན་)དང་བསྟན་ཀྱས་སྒྲིང་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟན་ལྟན་ཁང་།
 (དགེལ་) ལ་སྒྲིང་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟན་ལྟན་ཁང་(གཡམ་)བཅས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁང་ནང་ད་ལྟ་ལས་གནས་ཐོག་ཡོད་པའི་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལྟན་ལྟན་ཁང་སོ་
 སའི་ལས་བྱེད་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུ་པ་ཡིན། གཡོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་དགེལ་ལ་རྒྱ་གར་ཞུ་མོ་གྱོན་ཞིང་མིག་ཤེལ་རྒྱུ་པའི་མི་སྣ་ཀླན་པོ་
 འདི་དེ་སྤེལ་བྱེད་བཅོམ་ཅན་དང་ད་ལྟ་འབྲེལ་བའི་ཁྲུང་ཆོག་གས་པའི་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱ་བཅུགས་རེད། དེ་མིན་གཞན་ནམས་ཚང་མ་གྲོང་མི་
 ཁྱེད་ལྟན་ལྟན་ཁང་གི་རྒྱུ་པ་བྱུགས་གསར་པ་ཆགས་ཡོད།

དངོས་གནས་བྱེད་བཅོམ་ཅན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ད་ལྟ་ཆོལ་ས་འདས་ཟེན་ཡོད་པས་འདི་ལས་རྒྱ་འབྲེལ་ལ་བཅུས་ནས་བརྗོད་ན་སེམས་གསོ་
 ཡོང་རྒྱ་རང་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་གསོན་པོར་བསྐྱད་པ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྤར་རྒྱུན་བཞིན་ངོ་སོ་དོད་པོའི་ངང་འཆོ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡང་མི་
 ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། ད་དུང་དེ་བས་ངོ་སོ་དོད་ཅུ་ཕྱིན་པ་དང་དེ་སྤོང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འགྱོད་པ་སྤྱི་ཙམ་མེད་པའི་མི་ཡང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པས་གནས་ཆེ་གཞི་
 རྒྱ་ཆེ་ན་ཡང་མི་དེ་རིགས་ལ་གྲུ་ཡངས་གཏོང་དགོས་དོན་གང་ཡིན། བཟང་པོར་བཟང་ལན་དང་ངན་པར་ངན་ལན་ཟེར་བ་འདི་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་པ་
 རེད། དེས་མིན་ན་འོས་སྤྱི་མ་མཆིས་པ་རང་རེད།

མི་ནམས་སྒྲག་ལྷན་སྤྱི་བའི་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་།

༡༣། གྲོང་ཁྱེད་ནང་གི་ཏུང་བཅོན་ཅན་གྱི་སྐོར་སྤོང་སྐབས་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བའི་གཞི་རིམ་གྱི་ནམས་པའི་ཐོག་ནས་བཅུགས་པའི་
སྤྱི་གཙུགས་དེ་མ་བཤད་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྱེད་གཞུང་གི་བྱེད་ཆོས་ལྷན་པའི་གཞི་རིམ་ཅེས་འཇུགས་
ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དོན་དངོས་ཐོག་གྲུང་ཁྱེད་ཆོགས་པའི་འགན་ཁུས་སྤྱི་བ་མཁུ་གྱི་ཆོན་པ་ཚུང་ཤོས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེར་སྤང་ཚུང་བྱ་རྒྱ་མེད་པ་
སྟེ། དེས་སྤྱི་ཆོགས་ཆང་མའི་ནང་སྐོར་ཀྱན་ནས་གཏིང་ཟབ་ངང་མང་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་བློ་བརྒྱུད་སྟེལ་
བྱེད་པ། དེ་བཞིན་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ལྟ་སྟུལ་བྱས་པའི་ནམས་པའི་ཐོག་ནས་གྲོང་མི་རེ་རེ་ལ་དོ་དམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཤུགས་སྤོང་གྱི་ཁུས་པ་
དང་བཏང་འཛིན་གྱི་ཁུས་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་སྤྱིར་བཏང་དབང་ཁུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ལས་སྒྲག་པ་ཡོད་པ་ནི་སྤང་མེད་
ཆད་ལུས་མེད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུས་མི་དགུས་མ་ཆོའི་ལས་དབང་དེ་ཁོ་པ་ཆོས་དམ་པོར་འཛིན་ནས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ་བ་འབྲུག་སྤྱིང་འཇག་ཟེར་བའི་རྗེས་གསར་བཅུགས་བྱས་པའི་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་དེ་བོད་ལ་སྤང་བྱུང་མ་སྤྱོད་བའི་ལས་དོན་
གསར་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་སྐད་ནང་ཆང་མས་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད།

སྐབས་དེ་དུས་ལྟ་སྟུལ་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་གྲོང་སྤེའི་སྤྱི་གཙུགས་ནི་གྲོང་རྒལ་ཁུལ་གྱི་ཁྲིང་གོན་ཚུས་ཟེར་བ་ས་ཁུལ་ཁག་གསུམ་ལས་སྤྱི་བ་ཡོད་པ་
སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་དང་སྟོ་ཕྱོགས་ས་ཁུལ། བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་བཅས་ལ་ཟེར་ཞིང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ས་ཁུལ་རེ་ལ་དོན་
གཅོད་ཁང་རེ་ཡོད་པ་ཁག་སོ་སོར་ཤར་ཕྱོགས་དམར་དོན་གཅོད་ཁང་དང་རྒྱལ་ཁ་ལམ་དོན་གཅོད་ཁང་། ཤར་ཕྱོང་དོན་གཅོད་ཁང་བཅས་ཡིན་པ་
རེད། དོན་གཅོད་ཁང་སོ་སོའི་གཤམ་ལ་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་བཞི་རེ་ཡོད་པས་ཁྲོན་བསྐྱོས་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་
ཤར་ཕྱོགས་དམར་དོན་གཅོད་ཁང་ཁོངས་གཏོགས་ལ་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་བཞི་ཡོད་པ་ནི་ཆ་བ་སྤྱིང་དང་ཐལ་སྤྱངས་སྤང་། སྤྱན་གཞུལ། སྤྱིང་
རས་བཅས་དང་། ཡང་རྒྱལ་ཁ་ལམ་དོན་གཅོད་ཁང་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་ནི་བར་སྐོར་དང་ཁོམ་གཟིགས་ཁང་། ལྷ་སྤྱག་རབ་གསལ་
བཅས་ཡོད། ཤར་ཕྱོང་དོན་གཅོད་ཁང་ཁོངས་གཏོགས་སྤྱི་མེ་རུ་དང་མཆོ་སྤོན་སྤྱིང་། བསྐྱན་རྒྱས་སྤྱིང་། ཞོལ་བཅས་ཡོད། རིག་གནས་གསར་
བརྗེའི་སྐབས་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་དེ་ཆོ་རེ་རེ་བཞིན་མིང་ལ་བསྒྱུར་བ་བཏང་ནས་དཔེར་ན་གསར་འཇུགས་དང་གསར་སྤྱང་། རྒྱན་གསར་། ཉི་
གཏང་ཟེར་བ་སོགས་བསྒྱུར་བ་བཏང་ཡོད། དེ་མིན་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་སོ་སོའི་ཐད་གཏོགས་ཁུལ་ལ་དགོན་སྡེ་ལྟ་ཁང་དང་ཡང་ན་དེ་མིན་
ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྐོར་སྟེལ་ཡུལ་ཁག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། གཙུག་ལག་ཁང་བར་སྐོར་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་རེད།
དེར་བཞེན་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་སོ་སོས་གཏོར་དགོས་པའི་རྒྱུར་བ་བཞི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་མཇུག་ཙམ་ལ་གྲོང་མི་ཁྱེད་
ལོན་ལྷན་ཁང་མང་པོར་གྱུར་བ་ཕྱིན་ཏེ་མཉམ་དུ་སྤྱིལ་བ་དང་ཡང་ན་ཁ་བྲལ་བ་བཅས་བྱས་ཡོད། ཉི་དུས་ལོ་ཤིག་ནང་མི་མང་རུ་ཕྱིན་པ་དང་
འཇུགས་སྤྱོད་མང་དུ་ཕྱིན་པ། ས་རྒྱ་ཡང་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད་པས་ད་ཆ་ལྟ་སྟུལ་གྲོང་ཁྱེད་ལ་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་ཁྲོན་ཉི་ཤུ་ཅེས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་རེད།

གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་མི་ཁག་ནི་དེ་སྤྱི་བར་སྐོར་གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བཅུ་བཞིས་(གསར་
མིང་)བརྗོད་པ་ལྟར་ན། ཆང་མ་ནི་འདེམས་བསྐོས་བྱས་པའི་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་ངོ་སྤྱོད་གནང་བར། གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་
ཁང་གི་སྤྱི་གཞི་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན་ལས་བྱེད་པའི་ཁ་གྲངས་མི་བདུན་ཡོད་པ་སྟེ། འགན་འཛིན་འགོ་ཁྲིད་ཀན་པ་གཅིག་དང་གཞོན་པ་གཉིས།
རྒྱན་ལས་བཞི་བཅས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་ བདེ་སྤྱང་རྒྱན་ལས་དང་བྱུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱན་ལས། འཕྲོད་བསྟེན་རྒྱན་ལས། གཞོན་ལུ་སྤེ་ཆོགས་
ཀྱི་རྒྱན་ལས་བཅས་ཡོད་པ་རེད། གྲོང་མི་ཁྱེད་ལོན་ལྷན་ཁང་ཆང་མར་གྲུང་ཁྱེད་ཆོགས་པའི་ཅེས་འཇུགས་རེ་ཡོད་པ་དང་སྤྱིར་བཏང་དབང་ཆེ་ཡིས་འགོ་

ཁྱིད་གཙོ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། (དེང་སང་གཞི་ཅེ་ཐོག་ལས་འགན་གཅིག་སྟོན་ལུང་གི་མེད།) འགན་འཁུར་བ་གཙོ་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་རེར་སྒྲ་ཕོགས་
ཡོད་པ་དང་དེ་མིན་ལས་བྱེད་གཞན་ཆོར་འཆོ་བའི་ཁ་སྟོན་སྤྲད་པ་ལས་སྒྲ་ཕོགས་ལེན་རྒྱ་མེད། དེང་སྐབས་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཆང་མར་མི་
མངོན་པའི་ཡོང་འབབ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཁྱོམ་སའི་ཡོང་འབབ་དང་ས་ཆའི་ས་རིན། འཁོར་གསུམ་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་ཡོང་འབབ། སྒྲ་ཆེད་མོ་
ཀའི་ཡོང་འབབ་སོགས་ཡོད། གོ་ཐོས་ལ་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འགའ་མེད་འགོ་ཁྱིད་གོང་གསལ་ཆ་རྒྱན་ནམས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཉོ་བ་ཐོན་
ཕྱག་པོར་རྒྱར་ཏེ་ཕྱག་ཉམས་རྒྱས་སྟོས་དང་རུལ་སྤངས་ཀྱི་ཆད་གཞི་ནི་དེ་སྤེལ་བོད་ཀྱི་མངའ་སྡེ་གཞི་པོ་གསུམ་ཟེར་བ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་
རེད་འདྲི། དེའི་ཐོག་ནས་གསལ་ཤེས་སྤྱད་པར་གང་ལྟར་ཆབ་སྲིད་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་དུས་སྐབས་དང་དཔལ་འབྱོར་གཙོ་པོ་འབྱུར་དུས་
སྐབས་གང་འདྲ་ཡིན་རུང་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནི་ཐོག་མཐའ་གསུམ་དུ་རྒྱ་དང་ཏེ་བའི་བ་གས་ཐོག་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་སྟོན་དུ་ཕོག་ཟེར་བ་ལྟར་
ཀྱི་གང་དུ་མཐུན་རྒྱན་འཛོམས་པས་ན་དེར་ཁེ་བཟང་སྟོན་ལ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད།

རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ལ་ཆ་མཆོན་ན། གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་འགན་གཙོ་པོ་ནི་མང་ཆོགས་དབྱེ་འབྲེས་ཁ་སྒལ་གྱིས་
འཛིན་སྲོང་བྱེད་རྒྱ་འདི་ཡིན་པ་རེད།

ཞིབ་ཤེས་ཞུས་ན། སྟོན་ལ་བར་རིམ་སྒྲིག་སྟེ་དེ་ནས་གྲོང་མི་རྣམས་དབྱེ་བ་བྲེས་ཡོད་པ་སྟེ། རྟེན་ལུལ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་ལུལ། སྤང་སྟོབ་བྱ་
ལུལ། རྒྱུ་རྗེ་གཏོར་ལུལ་བཅས་ཁག་བཞི་ལ་དབྱེ་བ་བྲེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཟ་འབྲུ་དང་ཐེམ་ཐོ་བེད་སྤྱད་དེ་འཛིགས་སྒྲིལ་བྲས་ནས་གལ་ཏེ་ཁ་ལ་
མ་ཉན་མཁན་ཡོད་ཆེ་འབྲུ་རིགས་ཉོ་ཆེད་ཀྱི་སྤྲ་སེ་མེད་པ་བཟོ་བ་དང་དེ་བཞིན་ཐེམ་ཐོ་མེད་པ་བཟོས་པའི་ཉེས་ཆད་སྤྱད་ནས་དོན་དངོས་ཐོག་འཆོ་
གནས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་བཅན་འཛོགས་བྲས་པའི་མི་ནག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་ཉ་ཅང་གི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་རུས་པ་ཉ་ཅང་ཆེན་
པོ་ལྷན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན་ཅང་སྤྲ་འབྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འདིར་མི་ཞེད་མཁན་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆེ་རུ་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲོང་མི་བཅུ་
གཅིག་(གསང་མིང་)གིས་བརྗོད་པར་སྐབས་དེ་དུས་ང་ཆོ་མི་རེར་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་འབྲུ་རིགས་རྒྱ་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉི་ཆོག་པའི་ལག་འཁུར་རེ་ཡོད་
པས་དེའི་ནང་གོ་ཞིབ་རྒྱ་མ་བཅུ་དང་རྩམ་པ་རྒྱ་མ་བཅུ་དུག་མར་རྒྱ་མ་གཅིག་བཅས་ཡོད། གལ་ཏེ་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བཀོད་སྒྲིག་ལྟར་
བཀའ་ལཱ་ཅི་དང་ལེན་མ་ཞུས་ན་འབྲུ་རིགས་ཉོ་ཆོག་པའི་ལག་འཁུར་མེད་པ་བཟོས་ན་རྩམ་པ་བཟུང་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉེས་པ་དེ་
ལས་ལྷི་བ་གང་ཞིག་ཡོད། བན་རྒྱན་སོ་ལྟ་དང་པན་རྒྱན་ཐེར་འདོན། བན་རྒྱན་འཐབ་ཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། བྱ་ཐབས་དེ་རིགས་
གདུག་རྩུབ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད་འདྲི། བོད་པའི་ཚོམ་པ་པོ་བཞེས་སོང་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་མཚུགས་བསྟོམས་གནང་དོན་ལ། གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་
ལྷན་ཁང་ནི་དངོས་གནས་ཐལ་ཆ་ཆེ་བའི་གཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔེ་མཆོན་ཞིག་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་
ཆོན་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལས་ཐལ་ཆ་ཆེ་བ་ཡོད། གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སྒྲིག་འཇུགས་བྲས་པའི་བྱེད་སྟོའི་ནང་མི་སྤྲས་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་
ལམ་སེང་གསར་བརྗེར་ངོ་ལོག་པར་མ་ཅིས་ན་ལམ་སྟོན་བརྟན་པོ་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དེ་ཆོའི་
འགོ་ཁྱིད་ཆང་མ་ནི་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དབང་ཤེད་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ཁྱིམ་ཆང་གི་སྟེ་སྤངས་ལག་པོ་མེད་པའི་རྒྱན་
གྱིས་མཐོང་རྒྱུ་ཆད་མེད་པོག་པའི་ཉི་མ་(གསང་མིང་)ནི་ཐལ་སྤངས་སྤང་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲོང་མི་ཡིན་པས་ཁོང་ནས་ཀྱང་ཕྱིར་བྲན་
གྱིས་གསུངས་པར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་དབང་ཆ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་སྟེ་སྤངས་ལག་པོ་མེད་པའི་ཁྱིམ་ཆང་གི་སྤྱ་གུས་དུག་
ལོག་གསར་པ་ཞིག་གྱོན་པ་ཡིན་ནའི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་སྤྲད་ཆ་བྲིས་ཏེ་བྱེད་རང་ཆོར་དུག་ལོག་གསར་པ་ཡོད་པ་དང་ང་ཆོར་མེད་པ་གང་རེད་
ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཁྱིམ་ནང་ཇ་སྤྱབ་མ་བཟོས་པ་ཡིན་ནའི་བྱེད་རང་ཆོར་མར་ག་ནས་བྱུང་ངམ་ང་ཆོར་མེད་པ་དང་བྱེད་རང་ཆོར་
ཡོད་པ་ག་རེ་ཡིན་ཟེར་སྤྲད་ཆ་བྲིས་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་ཆལ་རྩོ་སྐབས་ཆལ་སྤང་ནང་སྤྲུམ་ཏོག་ཅམ་སྤྲུགས་ནས་རྩོས་པའི་ཆར་སྤྲ་ཐོན་ན་ཡང་བྱེད་རང་
ཆོར་ཆལ་རྩོ་བའི་སྤྲུམ་གང་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེས་སྤྲད་ཆ་བྲིས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་འཆོ་བ་བསྐལ་དགོས་དུས་ད་ཆ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཡང་

བོད་ཀྱི་ཁྲོད་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་ཆོག་ལས་ཁང་ནང་ད་དུང་ཡང་མཉེན་ཏུ་གི་འདྲ་བར་བཀལ་ནས་འདུག་པས་ཡུན་ཙམ་རིང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྣམ་པ་འདི་མིག་མཐུན་འཁོར་བྱུང་། ཏུར་བཙོན་ཅན་ཆུང་པོ་རྒྱ་བཙུགས་ནི་དེ་སྟོན་བཞིན་དམར་པོ་ཡོད་པ་རེད་འདུག་ལ། བཅའ་ཡིན་ཁ་ཕྱོགས་སྐབས་དུས་རབས་འདྲ་མིན་གྱི་སྲིད་དོན་མིང་ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་ལས་དོན་ཆོག་ཆོག་འདུག་གྲུས་མོས་ཆེད་མངགས་ཁོ་པར་འདྲ་བར་འདི་བརྒྱབ་པ་ཡིན།

དོན་དངོས་ཐོག་ད་ཆ་ཁྲོད་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྒྲོར་སྒྲེང་སྐབས་ད་དུང་མི་མང་པོའི་སེམས་ནང་གི་སྐྱག་སྤང་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་གི་མེད། སྤྱི་ཁྲུངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་སྟོན་འབྲིང་གི་དགོ་ཆུང་ཁོང་སྐབས་དེ་དུས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱ་གྲུ་ཞིག་རེད། གྲུས་མོས་བཅར་འདྲི་མཐུག་སྒྲིལ་དུས་ཁོང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཟབ་ནན་ངང་འདྲ་བར་ཐོག་གི་ཏུར་བཙོན་ཅན་དེ་ཆོ་ཁོང་གིས་ངོ་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་ཡོད་པ་ཅ་བ་ནས་མ་གྲིས་རོགས། དེས་མིན་ན་ཁོ་པ་ཆོས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཁོན་ལན་སྟོན་རྒྱ་དེས་གཏན་རེད་ཅེས་ནན་མངགས་གནང་གི་འདུག་སྟོན་བྱུང་དུ་ཁོང་གི་མཐུན་ཐོན་པའི་སྐྱག་སྤང་དེས་ལམ་སང་གྲུས་མོ་སྤྱོད་ནས་ཐག་རིང་ཆགས་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་དེར་ཁྱིད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་།

མིང་གསར་པ་བརྗེ་བ།

༡༡། མིང་ལ་སྐྱར་བ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡང་རྙིང་གཏོར་གསར་བཙུགས་ཟེར་བའི་ནང་གི་གལ་ཆེའི་མཆོན་རྟགས་ཞིག་རེད། མིང་རྙིང་པ་མེད་པ་
བཅོས་ཏེ་མིང་གསར་པ་བརྗེས་པ་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་གསར་པ་འདུགས་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལ། མིང་ལ་
བསྐྱར་བ་བཏང་བ་དེ་དར་སྲོལ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཁྱོམ་གཞུང་གི་མིང་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཆོང་ཁང་དང་གོང་གསེབ་
སོ་སོའི་མིང་ལ་ཡང་བསྐྱར་བ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཐ་ན་མི་སོ་སོའི་རང་མིང་ལ་འདྲ་བསྐྱར་བ་བཏང་གི་ཡོད། བྱས་མའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ཕྱིར་
ངན་གནང་བར་སྐབས་དེ་དུས་མི་ཆང་མའི་མིང་ལ་སྐྱར་བ་གཏོང་དགོས་པ་བརྗོད་ནས་བོད་པའི་མིང་ནི་རྙིང་པ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད་
པས་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་མོངས་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་ངས་པར་བསྐྱར་བ་གཏོང་དགོས་ཟེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཆོ་ནི་སྤྱི་བདེ་ལས་
ཁུངས་ནས་གཅིག་གྱུར་ཀྱིས་མིང་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་བ་དང་མི་སོ་སོའི་མིང་གསར་པ་དེ་གོང་རིམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཆན་པར་སྤྲད་ནས་ཆོག་མཆན་ཁུ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། མིང་གི་མདུན་རྩས་མིང་མའོ་མིན་ན་ཡིན་ཡིན་པ་དང་འགའ་ཞིག་མིང་ལ་ཀའོ་ཡོན་རྩར་ཟེར་བོད་སྐད་ནང་དོན་སྐྱར་བྱས་ན་ས་མཐོ་
དམར་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། ངས་སྡོན་ལ་མའོ་དབུས་རྩ་ཟེར་བའི་མིང་གཅིག་བདམས་པ་ཡིན་རྩར་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ནང་ལ་འདྲ་བ་མིང་ལ་
མའོ་དབུས་རྩ་ཟེར་མཁན་འདུག་པས་བྱས་ཅང་ངའི་བསམ་པར་རྒྱ་མིའི་མིང་གི་ནང་དུ་འདྲ་བཡུ་སྡོན་ཟེར་མཁན་ཡོད་པས་མཐར་ཡིན་གཡུ་སྡོན་ཟེར་
བའི་མིང་འདི་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་བཀོད་འདོམས་པ་གཞོན་པ་ཡིན་དང་རྩས་མིང་གཅིག་པ་རེད། མིང་གསར་པ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་
པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་དམག་དོན་འཐུས་མིས་མིང་འབོད་བྱེད་སྐབས་མ་གཏོགས་དུས་རྒྱུན་འབོད་མཁན་མེད་པས་མི་མང་པོས་བརྗེད་ཆར་འདུག་
ངའི་ལས་རོགས་ལྷ་བ་རྒྱུད་བར་ཡང་ཀའོ་ཡོན་རྩར་ཟེར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་མིང་གསར་པ་དེ་ག་དུས་འབོད་པ་ཡིན་ནའི་ཨ་མ་ལན་ལེན་རྒྱ་
བརྗེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཆོས་ལམ་སངས་ཁོང་ཁོང་ལ་གཞུ་ཅམ་བྱས་ནས་ལྷ་བ་ལགས་ཁྱེད་རང་སྐད་བཏང་གི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་སྐབས་ཁོང་གིས་
གཞི་ནས་སེམས་འཆབ་ངང་ཡོད། ཡོད། ཡོད་ལམས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་དུས་དངོས་གནས་བགད་མོ་ཤོར་གྱི་འདུག།

གསར་འཛུགས་ལམ་ཆེན་ཟེར་བ་འདི་ནི་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཆོས་འཛུགས་དང་ཆོང་ལས་ཀྱི་ཁྲིམ་གཞུང་བར་སྐྱར་ལ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། ཟླ་
 མིས་དེར་བྱུང་བརྒྱུད་ཁྲིམ་ལམ་ཟེར་ཞིང་བར་སྐྱར་ཀྱི་གོ་དོན་ནི་སྐྱར་ལམ་དཀྱིལ་མ་ལ་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐྱར་ལམ་
 གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེར་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་མོངས་དད་ཀྱི་ནམ་པ་ལྷན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་དེས་པར་མིང་སྒྱུར་དགོས་པར་
 ཅིས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ལོའི་ཟླ་༡ཆོས་༡༩ཉིན་གྱི་<<བོད་ཡོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།>>ལ་གཞིགས་ན། ཁ་ས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲིམ་གོན་ཆུས་ཀྱི་
 གསར་བཟུང་མང་ཆོགས་བརྒྱུད་བརྒྱ་ཅམ་ནས་ལྷ་སའི་སློབ་འཁྱོད་ཁང་ལ་ཉིང་གཏོར་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཆུགས་པ་རེད། ཆོགས་འདུ་
 འདི་བཞེན་བར་སྐྱར་ལམ་ཀྱི་གསར་བཟུང་མང་ཆོགས་ནས་གྲོས་འགོ་བཏོན་པའི་འག་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་མོངས་དད་ཀྱི་ནམ་པ་ལྷན་པའི་
 བར་སྐྱར་ཁྲིམ་ལམ་གྱི་མིང་ལ་གསར་འཛུགས་ལམ་ཆེན་ཞེས་སྒྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་ཅེས་འཁོད་བཞག

འདྲ་པར་ཐོག་ནི་ཅིགས་མཐུག་པོའི་ཁྱང་མཐོ་མོ་དང་བོད་ཁང་གི་སྤུ་ཁུང་མདུན་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྲིམ་གཞུང་གསར་
 པའི་མིང་གི་མིང་བྱང་ཆེན་མོ་ཞིག་དང་ཁ་བཏགས་དགུས་པའི་མཐོ་ཅི་ཏུང་གི་འདྲ་པར་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གསལ་དོད་མོ་འདུག ད་ཏུང་
 ཆང་མ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་བྲིས་པའི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་དེ་ནམས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བསམ་སྟོན་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་
 བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། ཐ་སྙད་གསར་པ་མང་མོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ནང་དེ་དང་
 མཐུན་པའི་ཆོག་འཆོམ་པ་ཞིག་འཆོལ་མ་ཐུབ་པར་རྒྱ་ཡིག་བྲིས་དགོས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཡིན་ནའི་ཐ་སྙད་གསར་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་

<<གཙོ་འདོན་མའོ་ཡི་གསུང་བཏུས།>> དེ་བ་སྔ་ས་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ། ཡང་དགོད་བོ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ནི་མགོ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དང་གཞུགས་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་འགྲུལ་མའོན་པའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ཆོ་ཡིན། གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཁུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་བརྒྱུ་པའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ས་མི་ཆུན་པའི་འབོད་ཆོག་
 གྲོག་སྤངས་ལ་ད་རྒྱུ་སྤྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཡས་ངོས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ངོ་གདོང་ཁོང་ཁྲོས་ཁོངས་པའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ས་མི་ཆུན་པས་གྲལ་རིམ་དག་
 བོར་ཁ་རྒྱུ་གཏོང་སྤངས་ལ་ལ་ད་རྒྱུ་སྤྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མིན་ནམ། ད་དུང་དཀྱིལ་ལ་སྤྱིལ་གྲུང་བྱས་ཏེ་བསྐད་པའི་ཞུ་མོ་དམག་ཞུ་གྲོན་པ་དེ་དང་ཡར་
 ལངས་བསྐད་པའི་བྱ་མོ་སྤྱ་གྲུང་གཏོང་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ་ཡང་བསྐྱར་བ་བཏང་ནས་རྩོ་རྩོ་དང་པ་སངས། ཉི་མ། ཆོས་སྒྲོན་བཅས་མ་འབོད་པར་
 དབྱས་ཏུང་(ལཱ་སྤང་)དང་མེད་ཡིད།(རྒྱལ་ཁ་) ཏུང་ཆིའི་(དར་དམར་) ཡུང་ཏུང་(ནམ་ཡང་དམར་པོ་)ཟེར་བར་སྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་དམ། དུས་
 སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཐམ་བརྒྱབ་པའི་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ཆོ་ད་ཆ་གང་དུ་ཡོད་དམ། ཡང་གང་སྤྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་ལ་ཁོང་ཆོ་
 ད་ཆ་ལོ་ན་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཅུ་ལ་སོན་པའི་མི་དར་མ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཁོང་ཆོའི་སྤྱ་གྲུ་ཆོ་རི་འགྲལ་སྒྲོག་བརྒྱན་དང་སྒྲོག་རྩལ་རོལ་
 ཅེད་ཅེ་མཁན། ཁོག་ཟེར་པའི་རྒྱ་མངར་མོ་འཐུང་མཁན་གྱི་མི་རབས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡ཆེས་༡༩ཉིན་གྱི་<<བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།>>སྟེང་ད་དུང་སྐུལ་སྤོང་གི་ནམ་པ་མངོན་པའི་ཐོག་ནས་ལྷགས་
 བོ་རེའི་མིང་ལ་སྐྱུར་བ་བཏང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁག་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། ལྷགས་བོ་རེ་འདི་དེ་སྤྱ་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བླན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
 དབང་སྐྱུར་གྱི་ད་སྐབས་ཏུ་ལས་གཙུག་པོ་གྱི་དེ་ལོ་ཞིང་བླན་བདག་པོར་ཞབས་འདེགས་ཁྱེ་བའི་སྐྱན་བཙུན་གྱི་ཆོན་པ་དང་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་
 གདུག་རྩེ་བ་གཉལ་ཞོན་གཏོང་སའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་བཙན་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དམར་སྤང་དམག་
 གིས་གསར་བརྒྱུད་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་འོག་རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་ཞེས་བྱིས་པའི་གསལ་འོད་འཆམ་འཆམ་གྱི་སྒོ་བྱང་འདི་བཟུགས་ཤིང་དང་ཁར་ཐུང་
 སྤྱི་ཁྱོད་ནས་རིང་འཛུགས་པ་དང་རེའི་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་སྤྱད་གསར་མཐོན་པོས་རྒྱལ་ཆེན་གཙུག་པོ་འཛིན་དང་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཁྱོད་བཀོད་
 འོས་པ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་དེད་དཔོན་གཙུག་པོ་འཛིན་མའོ་ཁྱི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག་ཟེར་བ་དང་འཐབ་ན་མི་རྒྱལ་བ་མེད་པའི་མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་དགོངས་
 པ་ཁྱི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག་ཟེར་བ། འཛམ་གླིང་ཉིང་པ་ཐལ་བའི་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་དགོས་ཟེར་བ། ང་ཆོ་ནི་འཛམ་གླིང་གསར་པའི་བདག་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་
 མོགས་ཀྱི་འཛོད་ཆོག་སྤྱོད་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་ཞེས་མོ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་བྱེད་མའོ་ཅེ་ཏུང་དགོངས་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་འོག་གཞི་
 ནས་བརྒྱུད་ཆགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རྒྱུ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

འབྲ་པར་ཐོག་གི་དར་དམར་སྤོང་མཁན་དང་མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་འབྲ་པར་བཟུགས་ཤིང་ལྷགས་བོ་རེའི་མིང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་ཞེས་སྐྱུར་བ་གཏོང་མཁན་
 དམར་སྤང་དམག་ཡོད་ས་འདི་དེ་སྤྱ་སྟན་གསལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་བཅའ་འཁོར་དམག་གིས་མེ་སྤྱོད་འོག་གཏོང་བསྐྱབ་བཏང་བའི་སྐྱན་ཅིས་
 འཁོར་པན་གླིང་གནས་ས་འདི་རེད་ལ་དུས་དང་སངས་ལྷ་སའི་མི་ཆོས་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཆེན་སྐབས་བསང་གསོལ་གྱི་དུས་
 དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེང་སང་དར་སྤྱོད་བཀའ་མཁན་དང་སྤྱོད་པུལ་མཁན་གྱི་དད་ལྡན་པ་ཆོའི་ཁོངས་སུ་དེ་སྤྱ་རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་ཞེས་བའི་སྒོ་བྱང་

བཀྲ་ཤིང་མཁན་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

མི་འདི་ཆོ་ཆང་མ་བར་སྐོར་གྱོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྱོང་མི་རེད། གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་མིག་ཤེས་རྒྱུ་བ་དེ་གྱོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་འཛིན་གཞོན་པ་སློ་བཟང་ཡིན་ཞིང་། གོང་ལ་ནག་རིང་གསུམ་ཆེ་ལགས་ཀྱི་བྱིས་ཆང་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱས་པའི་འདྲ་བར་ཐོག་མའོན་སྤྱང་ཡོད། སློ་བཟང་གི་འགྲམ་ལ་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཆོ་གྱོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འཕྲིན་བསྐྱབས་ཁུ་ཁག་གི་སློན་པོ་ལཱ་བ་མཁན་རེད། གཡོན་ནས་ཅིས་པའི་ཨང་གསུམ་པ་དེའི་མིང་ལ་དབང་འདུས་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྗེས་སུ་གྱོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐོན་སྐྱེད་མཉམ་ལས་ཁང་ནང་ལས་ཀ་བྱས་ཡོད་པ་དང་ལོ་གསུམ་སྤྱོད་བོད་ཀྱི་སློལ་རྒྱུན་ཞབས་གཞན་འཐབ་ལུལ་ནང་མ་ཁང་ནང་གི་མང་གཏོང་གི་འདུག

རྒྱ་ནག་ནང་དང་འབྲེལ་བར་བོད་ལ་ཡང་རིག་གནས་གསལ་བ་དེ་ཐོག་མར་འགོ་ཚུགས་སྐབས་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་འབྲི་སྲིལ་དར་ཡོད་པ་དང་
 མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་གིས་པའི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ཡིན་པ་རེད། གིས་ཟེན་པའི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ཁག་དེར་སྦྱར་མེད་ན་པར་བསྐྱལ་བ་
 སོགས་ལག་རྟགས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་ཅིས་གྱི་ཡོད། ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་དེར་བསྐྱལ་བའི་རྗེས་སྟོན་ལ་སྐད་ལྟགས་ཆེན་
 པོས་ཐེངས་གཅིག་སྟོན་ནས་འིལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཁག་གིས་ར་དང་འཁར་ར་རྩུང་སྟེ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འབྲེལ་བ་འདིའི་ཐོག་ཡིག་ཆེན་
 ཆགས་པར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟོ་བཟང་དང་ཁོ་པའི་གསལ་བ་དེའི་འཐབ་གྲོགས་ཆོས་དང་ཆོའི་མིག་མདུན་སྟོན་ཡོད། ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་ཏ་ཅང་
 ཆེན་པོ་འདིའི་ཐོག་ཡིག་གི་གྲུ་བཞི་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་དང་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་འབོད་རྟགས་གྱིས་རྟེན་གཏོར་གསལ་འཇུགས་ཟེར་བའི་རྒྱབས་ཆེན་དོན་སྟོང་
 དེ་ཟབ་རྒྱ་བཏང་ཡོད་ལ། དེས་པར་དུ་གནམ་ས་བཞེ་འགྱུར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ལྷགས་གྱིས་ཁེངས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། མིག་ཤེལ་རྒྱབ་པའི་འཆོམ་
 བཟོ་བ་སྟོ་བཟང་དང་ཁོ་པའི་གསལ་བ་དེའི་འཐབ་གྲོགས་ཆོས་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་སྟེང་གི་རྒྱ་ཡིག་ངོ་ཤེས་གྱི་ཡོད་མེད་དང་ཆོས་མ་ཤེས་ཀྱང་ཁོ་
 པ་ཆོའི་སེམས་ནང་འབོད་རྟགས་གྲངས་མེད་དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་ཏ་ལས་ཡོད་པ་དེ་དང་ཆོས་བསམ་ཆོད་ཐེབས་སུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་འོག་གི་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་དེ་ཆོར་ཟབ་ནན་དང་ལྟས་ན། སྟོབ་གསོ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁག་གཉིས་པའི་གསལ་བ་དེའི་
 མང་ཆོགས་ཡོངས་ནས་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་འདིའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༦ ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་འང་སྟོབ་
 གསོ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་སྤར་ལྟར་གནས་ཡོད་པ་གསལ་བོ་མངོན་སུ་བ།

འདྲ་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་སྤྱི་ཚོར་ཨ་ཤོར་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབྱར་དུས་ཀྱི་པོ་བྲང་ནོར་བུ་སྤྲིང་ཁ་མིང་སྦྱར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་
བ་འདི་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༡ཆེས་༢༩ཉིན་ཀྱི་<<བོད་ཡོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།>> པར་ངོས་དང་པོའི་ཐོག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་
བར་གཞིགས་ན། ཆེས་༢༩ཉིན་ངར་འཚུབ་འཚུབ་ཀྱི་དམར་སྤང་དམག་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ལག་ཤེས་བཅོ་བ་དང་ཞིང་པ། གྲོང་མི། དེ་བཞིན་ལྷ་
སའི་སྤྱི་ཅུལ་རུ་ཁག་དང་ཆོན་པ་ཁག་གི་གསར་བརྗེའི་ལས་བྱེད་པ་བཅས་ཁྱོན་མི་ལྔ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ནས་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་འདྲ་པར་ཆེན་པོ་དང་
གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསལ་བཟུང་ཡིག་བྱང་མཐོན་པོར་སྤྲེང་ཞིང་། འཛམ་སྤྲིང་རྩྱུང་པར་དམག་འཐབ་འགོ་ཚུགས་བྱེད་རྒྱའི་དམག་བརྒྱ་དང་གྲོས་གཞི་
འདོན་ཡིག་ཆོད་སེམས་ཡི་གེ་བཅས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་ནས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་གསར་དུ་བཅོས་པའི་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་
དམངས་སྤྱི་སྤྲིང་ཟེར་བ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅེ་ཟེར་བ་སོགས་གཞི་དམར་པོའི་སྤྲིང་ཡི་གེ་གསར་པོས་བྲིས་པའི་སྟོ་བྱང་བཟུག་སྟེ་རམ་བརྗེད་ལྷན་པའི་
ངང་སྟོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་ལྷ་སའི་ཁོ་མ་གཞུང་ཆེ་ཁག་ཐོག་སྤྱོད་ཅིང་གྲོང་ཁྱིམ་ཡོངས་ལ་སྟོ་སེམས་འཁོལ་བའི་དགའ་སྡུའི་སྐད་སྒྲ་དང་
འབོད་སྒྲ། དེ་བཞིན་གཞས་དང་འཁར་རའི་སྒྲས་སྐབས་ཤིག་རིང་ལང་ལོང་དུ་འཕྱར་བ་རེད།

གཡོན་སྟོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཤོག་ངོས་ཀྱི་གཤམ་འོག་འདྲ་པར་ནང་གཡོན་ནས་ཅིས་པའི་མའོ་ཅེ་རྩེད་གི་འདྲ་པར་གཉིས་པའི་འོག་མིག་ཤེལ་
རྒྱབ་པ་དང་དབྱང་པ་གཡོན་པར་དབྱང་རྟགས་དམར་པོ་བཏགས་པའི་པོ་གཞོན་འདི་ལྷ་ས་སྟོ་བ་འབྲིང་གི་རྒྱ་ཡིག་དགེ་རྒན་དང་ལྷ་སའི་དམར་སྤང་
དམག་སྤྱིག་འཛུགས་བྱ་མཁན། ལྷ་ས་བྱེན་ལོག་ཤོག་ཁག་གི་སྤྱི་བྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམག་སྤྱི་དཔོན་བྱང་སྤང་རེད།

གསར་འགྱུར་གཏོང་སྤེལ་ནང་འགྲེལ་བརྗེད་བྱས་དོན་ཟླ་༡ཆེས་༢༩ཉིན་ཀྱི་ཞོགས་པ་ལྷ་པོ་ནས་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྲིང་(དེ་སྤེའི་ནོར་བུ་སྤྲིང་ཁ་)གི་
གསར་བརྗེའི་ལས་བཅོ་ཆོས་སྟོ་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་སྟོ་འགམ་དུ་དམར་སྤང་དམག་དང་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོགས་ལ་དགའ་སྡུ་ཞུས་པ་དང་།
ཉིན་ཤས་སྟོན་ཁོ་བ་ཆོས་གསར་བརྗེའི་དཔལ་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་སྤྲིང་སྟོ་བས་ལ་སྟོ་བ་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་ནང་མོལ་ཀྱི་གྲོས་བསྐུར་འཐུས་
ཆ་དབྱས་པ་བརྒྱད་དམར་སྤང་དམག་གི་གྲོས་གཞི་འདོན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ་ནོར་བུ་སྤྲིང་ཁའི་མིང་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྲིང་ལ་
བསྐུར་བ་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མང་ཆོགས་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བའི་མོངས་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁག་ཅིག་བཞིག་པ་དང་གཏོར་ཡོད་པ་རེད།
ཡང་རྒྱལ་སྟོའི་རྩ་གཡམ་དམར་པོའི་སྤྲིང་སྤྲེའི་དར་དམར་བཙུགས་པ་དེས་འཛམ་སྤྲིང་རྩྱུང་པར་འཐབ་ཅོད་བྱེད་རྒྱ་འགོ་ཚུགས་པའི་ཆོད་སེམས་
མཆོན་ཡོད། ཉིན་དེར་དམར་སྤང་དམག་གིས་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྲིང་ཞེས་བྲིས་པའི་སྟོ་བྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟུག་ནས་སྤེལ་ཡོད་པ་དང་ཁོ་བ་ཆོས་
མདུན་དུ་རྒྱགས་ཕྱིན་ཏེ་ལག་པས་སྟོ་བྱང་རྩྱུང་ལེན་ནས་རྒྱལ་སྟོའི་སྤྲིང་བཀལ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ལས་བཅོ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱིས་སེམས་
འགྲུལ་ཐེབས་པའི་སྟོ་ནས་རྩ་དང་འཁར་རྩ་བརྩམས་བཞིན་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོགས་སྟོང་ཁག་ཁ་ཤས་དང་མཉམ་དུ་རྩ་དང་འཁར་རའི་སྒྲ་དང་
འབོད་སྒྲ་སྐབས་ཤིག་ལང་ལོང་དུ་འཕྱར་བ་རེད། སྤྲིང་ཁར་སྟོ་གསེང་གཏོང་བར་ཡོང་མཁན་གྱི་ལས་བཅོ་མང་ཆོགས་ཆོས་ཀྱང་མིང་སྦྱར་བའི་རུ་
སྟར་ནང་ཞུགས་ཏེ་ཆང་མས་གཞས་བཏང་བ་དང་ཞབས་ཐོ་བརྒྱབ་པ་བཅས་བྱས་ནས་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྲིང་འདི་གསར་བརྗེའི་མེ་སྤེ་དག་པོའི་ནང་
གསར་དུ་དབྱ་བརྩིས་པར་དགའ་སྡུའི་བསྐྱབས་བརྗེད་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཟེ་ཆགས་པར་ནང་བཀོད་ཡོད།

གནའོའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སླན་བཅོས་ཚན་རིག་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནང་གི་གལ་ཆེའི་ཆ་ལས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་སླན་བཅོས་
 ཀྱི་ཚན་བ་སྤྱིར་བཏང་ཆང་མ་དགོན་པའི་ནང་ལ་བཅུགས་ཏེ་འཛིན་སྐྱོང་བྱས་པ་ལས་གཞུང་གིས་གཙོ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པས་དཔེར་
 བ་ལྟགས་པོ་རེའི་སྤྱིང་ཡོད་པའི་སླན་བ་བྱ་ཆང་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༤ལོར་ཡུལ་བ་སྤྱི་འཕྲིད་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་གི་བཀའ་བློན་སྐོར་སྐོར་བཞིན་
 བཅུགས་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་སྐར་ཅིས་སློབ་བྱ་དེས་སྤྱི་གསུམ་གཅིག་ནས་སླན་བཅོས་གནང་བ་དང་སྤྱི་གསུམ་གཞན་ཞིག་ནས་ཅིས་
 སྐར་ནག་རིག་པའི་མི་སྤྱི་གསོ་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པ་དེར་སླན་ཅིས་ཁང་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ལྷ་ལྷན་གཅུག་ལག་ཁང་གི་ཁུབ་ངོས་སུ་ཡོད་པ་
 རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོའི་ཟླ་ལྷུང་ལ་སྤྱི་གཞུང་གསར་བས་སླན་ཅིས་ཁང་དང་སླན་བ་བྱ་ཆང་(དོན་དངོས་ཐོག་བཅེངས་འགོལ་དམག་གི་མེ་སྤྱི་གསུམ་
 བཅུབ་ནས་མེ་ལྷེའི་ནང་ཅ་མེད་དུ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།)གཉིས་མཉམ་དུ་ཆེ་སྤྱི་བཏང་ནས་ལྷ་ས་སླན་ཅིས་ཁང་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད།

སྐྱོན་ཅིས་ཁང་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་མོངས་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་སའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འདྲིན་བྱས་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་གི་མིང་དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་བཅུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོའི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་<<བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།>> ཟོག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར། སྐྱོན་ཁང་དེར་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དགེ་འོས་སློབ་གྲུའི་གསར་བརྗེའི་གྲོས་གཞི་འདྲིན་ཡིག་འབྲུར་རྗེས་གསར་བརྗེའི་ལས་བཅོ་ཆོས་གསར་བརྗེའི་འབོད་སྒྲུལ་ལ་དང་ལེན་བྱས་ནས་ལས་སེང་བྱ་སྐྱོད་སྤེལ་ཏེ་དེ་ལྟའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་མོངས་དང་གྱི་ནམ་པ་ལྷན་པའི་སྐྱོན་གྱི་མིང་ལ་སྐྱུར་བ་བཏང་བ་དང་དེ་སྔ་ན་ཆ་ལྟ་བར་སྐྱོད་པའི་ཉིན་མ་འདེམས་ཚུལ་དེའང་མོངས་དང་ལ་བཅིས་ཏེ་མེད་པ་བཅོ་བ། ད་དུང་གྲོས་བསྐྱར་བྱས་པ་བརྒྱུད་ལྟ་ས་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་ཞེས་པའི་མིང་དེར་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་སྐྱོན་ཁང་ཟེར་བར་སྐྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས། ཆེས་ ༡༥ ཉིན་སྐྱོན་ཁང་གི་གསར་བརྗེའི་ལས་བཅོ་ཡོངས་ལ་དམར་སྐྱུང་དམག་གི་མང་ལས་ཅའི་རོགས་རམ་འོག་དར་མཆོན་དམར་པོས་རྒྱན་པའི་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་སྐྱོན་ཁང་ཟེར་བའི་སྐོ་བྱང་འདི་གཟབ་རྒྱས་ངང་རྒྱལ་སྐོའི་མདུན་དུ་བཀའ་ནས་མའོ་ཅི་རྒྱུ་གི་དགོངས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་དར་དམར་མཐོ་པོར་ཆེ་ཆེར་བསྐྱེངས་ཏེ་ང་ཆོ་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་སྐྱོན་ཁང་འདི་བཞིན་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ལུ་ཞིག་དང་མའོ་ཅི་རྒྱུ་དགོངས་པ་སློབ་སྦྱང་བྱ་སའི་དམག་ས་ཞིག་བཅོ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་ཡོད། ཡང་འདི་ནི་ཉག་ཉག་འདྲ་པར་ཟོག་གི་གནས་སྐངས་དེ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ལོའི་རྒྱ་ལྷོ་ཆེན་ཀློན་པས་ཚོང་མི་དམངས་སྒྲན་ཁང་ཟེར་བ་འདི་ནས་ཐོད་རང་སྐྱོར་སྐྱོངས་སྒྲན་ཅིས་ཁང་ལ་མིར་སྐྱར་བྱས་ཡོད།
ཡིན་ནའི་ཐོད་མི་ཆོའི་གོམས་གཤིས་ནང་ཕྱར་རྒྱན་བཞིན་སྒྲན་ཅིས་ཁང་གིས་འཐོད་གྱི་ཡོད།

བར་སྐྱོར་འདི་བཞིན་གསར་འཛུགས་ལམ་ཆེན་ཟེར་བར་བསྐྱར་བ།

༡༣། བར་སྐྱོར་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་གོ་དོན་གཟབ་པོ་ཡོད་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་བོད་ཀྱི་དབྱིན་གསུམ་གྱི་ཡིག་རིགས་ཐོག་ཡོད་པའི་<<ལྷ་སའི་བར་སྐྱོར་ཁུལ་གྱི་གནས་ཁོ་འདི་འཛུགས་སྐྱོན་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།>> ཞེས་པའི་དེབ་དེའི་ནང་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན། ལྷ་ས་ཁྲོད་ཁྱེད་ལ་སྐྱོར་ལམ་བར་རིམ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་ལྷ་ཁང་ཚུད་པའི་མཐའ་སྐྱོར་བར་ཁྱེད་ལ་སྐྱོར་ལམ་དེ་སྐྱོར་བ་ནང་མ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མཐའ་སྐྱོར་ནས་ཡོད་པའི་ལམ་དེ་སྐྱོར་བ་དཀྱིལ་མ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཤར་ངོས་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་དང་སྟོ་ངོས་སྤྱིང་སྐྱོར་ལམ། ལུབ་ངོས་ལྷགས་པོ་རི། ལུང་ངོས་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་མངལ་ལྷ་ཚུད་པའི་ལྷ་ས་ཁྲོད་ཁྱེད་དབུས་འདི་མཐའ་སྐྱོར་ནས་ཡོད་པར་སྤྱིང་སྐྱོར་ལམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། (ཕྱིའི་སྐྱོར་ལམ་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་རིང་ཆད་སྤྱི་ལེ་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད།) དེར་བརྟེན་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ལ་བར་སྐྱོར་ཞེས་འབོད་སྟོལ་ཆགས་པ་རེད།

ཡང་བར་སྐྱོར་ནི་ར་ས་འཕྲུལ་སྤྲང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ཞིག་དང་དེའི་ཐོག་མའི་རྣམ་པ་ནི་ལྟེ་བས་རིས་ཐོག་གསལ་བ་བཞིན་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་མཐའ་སྐྱོར་ལ་བཅན་ཚོར་ལྷ་བུའི་ངོ་ཁང་དང་སྤྱ་གྱུར་མཐོང་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྤྱི་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་ནང་འདི་ཁུལ་ནི་ལྷ་སའི་སྤྱི་ཆོགས་གཅིག་སུ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དཔེར་ན་དེབ་འདིའི་ནང་འཁོད་པ་བཞིན་བར་སྐྱོར་ནང་གཉིད་པའི་ངོ་ལམ་ངོས་ལ་རིང་ཆད་སྤྱི་ལེ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་གཡས་གཡོན་ལ་ཆོང་ཁང་དང་གོང་མའི་སྤྲོད་ཁང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ཁང་དང་རྟ་ར་བཅས་གྲལ་སྤྲོད་སྤྱི་གཞི་པའི་འཛུགས་སྐྱོན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་མཐའ་སྐྱོར་ནས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དེའི་བཀོད་བཅོ་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་མཁན་གནས་མཇལ་བ་དང་ཆོང་བ། ཆོང་འདུས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་སྟེལ་ལུལ་གྱི་ལྟེ་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་བཞག་ཁྱོམ་གཞུང་དེའི་ཐོག་འཛིག་རྟེན་བྱིས་པའི་འཆོ་བའི་རྣམ་པས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་འཛིག་རྟེན་བྱིས་པའི་འཆོ་བ་ལས་ཐར་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ལྡན་ཡོད་ལ། རང་བྱིས་ཀྱི་ཐབ་ཀྱི་དུ་བ་དང་སྤྱོད་དང་མཆོད་མའི་དུ་བ། ཡང་དུལ་སྤྲོད་དང་བསྟེན་བཀྱུར་ཁུ་བ། བྱིས་ཆང་གི་འཆོ་བ་དང་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཅོན་མཁན་སོགས་ཆང་མ་ཏྱ་ཅང་འཆམ་མཐུན་ངང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་དབང་གསར་པས་ཆབ་མ་བྱས་གོང་གི་བོད་ལ་ཁྱོམ་གཞུང་དེའི་སྟེང་ད་དུང་སྤྱི་དབང་རྒྱུད་པའི་ཆོན་པ་ཁག་གནས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བཅོན་ཁང་དང་སྤྲོད་ཁང་། སྤྲོད་ཁང་། དམག་སྤྱོད་གོང་ཁྱེད་སྤྱི་དབང་བཅས་ཡོད་པར་བརྟེན་བར་སྐྱོར་འདི་བཞིན་ཆོས་མཇལ་དང་སྐྱོར་རྒྱུད་སའི་ཁྱོམ་ལམ་གཅིག་སུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་བོད་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྷ་བུ་ཡོད།

འདི་ལྟར་བར་སྐྱོར་ལ་རྒྱུ་ཕྱག་ཕུལ་མཁན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིན་ལྟར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དད་ལྡན་པ་ཁོང་རྣམས་
 བོད་ཀྱི་ས་སྤྱོད་ཁག་ནས་ཡིན་ཞིང་ཁོང་ཚོའི་ཁོད་པོ་མོའི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། གན་གཞོན་དང་སྐྱ་སེར་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་པ་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་བར་སྐྱོར་ཁྲོམ་གཞུང་ཞེས་པའི་ས་ཆའི་མིང་འདི་རྒྱ་སྐད་ནང་བཞོད་སྐབས་ཟུར་བརྒྱད་ཁྲོམ་གཞུང་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
 ཡང་གོ་དོན་ལེན་ཚུལ་ནོར་འཁྲལ་ཤོར་བའི་སྤྱ་བཏོན་སྣངས་འདི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་བོད་ནང་འཇུག་མཁན་གྱི་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་གི་དབུང་ཁག་
 ནང་ཟེ་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ནས་ཡིན་པའི་དམག་མི་དང་ཡང་ན་དེ་ལས་སྤྱ་བ་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བོད་ལ་བཅའ་ཁྲོད་ཨམ་བན་གྱི་དུས་སྐབས་སུ་བཞོད་ན་
 ཡང་ཆོག་ཡིན་ནའི་ཟེ་ཁྲོན་གྱི་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འདི་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། ཟེ་ཁྲོན་གྱི་སྐད་ཆའི་ནང་སྐྱོར་ཟེར་བ་སྤྱོད་སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྤྱ་
 རའོ་དང་ཟུར་ཡི་གོ་དོན་ཡིན་པར་བརྟེན་བར་སྐྱོར་ཁྲོམ་གཞུང་དེ་ཟུར་བརྒྱད་ཁྲོམ་གཞུང་ལ་གྱུར་བ་དེར་ཉ་ལས་དགོས་དོན་མེད། ཡིན་ནའི་བར་
 སྐྱོར་གྱི་གོ་དོན་ནི་ཟུར་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མ་ཡིན་ལ། ཐོག་མའི་སྤྱི་བཏོན་སྣངས་ཀྱང་Ba Jiao Jie ཟེར་གྱི་མེད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་

༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༤ཆེས་༡༩ལི་ཉིན་མོ་དེར་བར་སྒོར་ཁྱོམ་གཞུང་ཐོག་གས་ཡང་ན་ཟེ་ཁྱོན་གྱི་མིས་ཕྱ་ས་ནས་ཟུར་བརྒྱད་ཁྱོམ་གཞུང་ཞེས་འབོད་
 པའི་ཁྱོམ་གཞུང་རྙིང་པ་དེར་གསར་བརྗེའི་གོ་དོན་གྱི་ནུས་པས་ཁེངས་པའི་མིང་གསར་པས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་མཆོན་པའི་མིང་རྙིང་
 པ་དེའི་ཆབ་བྱས་པ་རེད། བར་སྒོར་ཁྱོམ་གཞུང་དང་ཡང་ན་ཟུར་བརྒྱད་ཁྱོམ་གཞུང་གང་ཡིན་རུང་གང་ལྟར་ཁྱོམ་གཞུང་དེར་དུས་དེ་ནས་བཟུང་
 གསར་འཛུགས་ལམ་ཆེན་ཞེས་མིང་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

བར་སྒོར་ཁྱོམ་གཞུང་སྟེང་གི་ཁ་ཆེལ་དགུ་ཆེལ་གྱི་ཁྱོམ་བཟུག་གིས་ས་ཕྱོགས་ཁག་ནས་ཐེབས་པའི་མགོན་པོ་ཆོའི་སྒོ་ཡིད་འགྲུག་བཞིན་
 ཡོད་པ་རེད།

ད་དུང་ཁྱོམ་གཞུང་གཞན་ཁག་ཅིག་གི་མིང་ལ་ཡང་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྫོ་སེང་གི་ལམ་ལ་ཤིན་རྒྱལ་མེར་བ་དང་གཡུ་ཐོག་
 ལམ་ལ་མི་དམངས་ལམ་མེར་བ། ལྷང་གསེབ་ཤར་ལ་བེ་ཅིང་ལམ་མེར་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་མིང་ཡང་
 བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། བར་སྒོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མིང་ལ་གསར་འཛུགས་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་དང་། བསྐྱར་བྱས་
 གྲོང་གི་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མིང་ལ་འོད་ཟེར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་། ཨ་པ་གྲོང་གི་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མིང་ལ་ཤར་ཕྱོགས་དམར་གྲོང་
 མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅས་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྲེང་འདི་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་སློབ་རྒྱུན་རིག་

གཞུང་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པའི་མིང་ཆིག་གསར་བ་མང་དག་ཅིག་བཏགས་ནས་ཡོད་པ་རེད།

དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་རྒྱགས་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྐར་ཡང་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་གྲེན་དུ་སྡོག་པའི་སྐབས་དེར་གསར་འཛུགས་ལམ་ཆེན་ཟེར་བའི་
མིང་འདི་མེད་པ་བཅོས་པ་རེད། དེ་སྔ་བར་སྐྱོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བློན་ཟུར་པ་བཅུ་བཞི་(གསང་མིང་)ཡིས་དྲན་གསོས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ལོའི་ཇེས་ལ་ང་ཆོའི་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དེར་བར་སྐྱོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་གྱི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བཅའི་སྐབས་གསར་
འཛུགས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཞེས་མིང་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ལོའི་ཇེས་དབུས་གཞུང་གི་སྐབས་གསུམ་པའི་ཆང་འཛོམས་
གྲོས་ཆོག་སྒྲུབ་ཇེས་ཁྲིའི་ཀོན་རྒྱུས་ཀྱི་འགོ་བློན་ཆོས་འཕེལ་ནས་མིང་གསར་བ་འདི་འོས་འཛམས་མེད་པས་མིང་རྟོང་པ་རང་འཇགས་ལེད་
སྤྱོད་བྱས་ན་ལེགས་པ་ཡོད་པ་བཅོམ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་དེ་སྔའི་མིང་དེ་རང་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དེ་སྔ་ཡིག་ཆེན་ཆགས་
པར་དང་ཟུར་ཟེའི་རི་མོས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པ་དང་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགེགས་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོང་སའི་གསར་འཛུགས་ལམ་ཆེན་དེ་ད་ཆ་བསྐྱར་དུ་
བོད་མི་ཆོའི་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་བར་སྐྱོར་ཆགས་ཡོད་ལ། བསྐྱར་དུ་རྒྱ་མི་ཆོའི་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པའི་ཟུར་བརྒྱད་ཁྲོམ་གཞུང་དང་ཡང་དད་ལྡན་པ་
ཆོས་སྐྱོར་བ་བསག་སའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོང་གཉེར་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཆོང་ལས་ཁྲོམ་གཞུང་ཞིག་ཀྱང་
ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྲོམ་གཞུང་དེའི་ཐོག་གསང་བའི་ཉེན་རྟོག་པ་མང་ཤོས་གནས་ས་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ལོ་དང་༡༩༩༩ལོར་ཁྲོམ་
གཞུང་དེའི་ཐོག་ཟེར་འབྲུག་ཟེར་བ་ལངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་པ་རེད།

ཆོས་བཅོ་བ་སྒོ་བཟང་ནས་ཀྱང་དེ་སྔ་བར་སྐྱོར་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བློན་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་པ་ནི་འགན་
འཛིན་གཞིན་པ་རེད། དེ་སྔ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ནས་ཁོང་ནི་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་ཡུལ་ཞིག་དང་རིག་གནས་གསར་བཅའི་སྐབས་
རྟོང་པ་བཞི་ཟེར་བ་ཅུ་གཏོར་བྱ་སྐབས་མདུན་དུ་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། མི་མང་པོས་ཁོ་པ་དུར་བཙོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལས་འགུལ་

ཚང་མའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་གསུངས་ཀྱི་འདུག ད་ཆ་སློ་བཟང་ཤིང་ལོ་ལྷན་ཟེན་པ་དང་ཚོས་ལ་དད་པ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསུངས་
མཁན་ཡང་འདུག

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོའི་ཆུ་གཉིས་པའི་ཆུ་མཇུག་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་གོང་ཙམ་ལ་དེ་སྔ་ཁོ་པ་ཡང་རྩལ་བཅོན་ཅན་བྱེད་སྤྱང་ཡོད་པའི་བགྲུ་ས་
སོང་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་གྱི་རོགས་རམ་འོག་བར་སྐྱར་སློ་ལམ་སླ་བྱང་རྩྱེང་པའི་ཐོག་ཅེགས་གསུམ་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་སློ་བཟང་གུས་མོས་དངོས་སུ་
ཐུག་བྱུང་། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་མགོ་དཀར་ལ་གཟུགས་སྟོབས་ཉམས་པའི་ཀན་འཁོགས་ཤིག་ཆགས་འདུག ཁོང་གིས་ཆེ་ཤེས་ལྷ་བྱའི་མིག་ཤེས་
མཐུག་པོ་ཞིག་བཏགས་འདུག་པ་དེས་ཁོང་གི་མིག་གཉིས་ཀྱི་དབྱིབས་འགྱུར་བ་ནང་བཞེན་བྱེད་མཆར་ཞིག་མངོན་གྱི་འདུག རྒྱས་མང་ལྡེད་མཁན་
ཞིག་ནས་སློ་བྱར་ཁོང་ལ་བཅའ་ཤིང་ཁྱེད་ལོ་ལོ་ཟེར་མཁན་ལ་རོགས་ཐོན་དང་བཅའ་ཤིང་དང་ལེན་མི་བྱེད་པར། གལ་ཏེ་ཁོ་རང་ལ་བཅའ་ཤིང་བྱེད་
དགོས་ན་དེས་པར་དུ་ཁོ་ཀོན་རྒྱས་ནས་གྲོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བྱིས་པའི་རོ་སློད་ཡི་གེ་དགོས་པ་དང་དེས་མིན་ན་ཁོང་གིས་མོས་མཐུན་
བྱེད་རྒྱ་མིན་པ་བརྟོག་བྱུང་། པར་ལྷ་དུས་ཁོང་གིས་ད་དུང་ཡང་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པའི་ཟབ་ནན་གྱི་བྱེད་སྤྱངས་དེ་སྔར་རྒྱན་བཞེན་རྒྱན་འབྲུངས་
བྱེད་བཞེན་འདུག ཡིན་ནའི་འདྲ་པར་ལེན་རྒྱར་ཁོང་གིས་མོས་མཐུན་བྱེད་ཀྱི་འདུག རྒྱས་ཅང་བྲེལ་འཕྲུབ་དང་འདྲ་པར་གཉིས་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ཁོང་
གིས་ནས་བྱིར་ཐོན་ཡོང་སྐབས་ཁང་པའི་ཟུར་ཞིག་ལ་ཆོས་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་མཐོང་བུང་བས་སློ་བཟང་གིས་མི་ཆེ་གཅིག་རིང་
གསར་བཞེ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཆོས་བཟོ་བ་སློ་བཟང་རང་ཡིན་པར་མངོན་གྱི་ཡོད།

རོར་བུ་སྤྱིང་ཁ་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྱིང་ཟེར་བར་མིང་བསྐྱར།

༡༡ ཡང་དཔེར་ན་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་ཆ་མཆོག་ན། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་ཆུ་ཁ་ཁབ་རྒྱུད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། སོ་བུ་པོ་རྒྱ་ལ་དང་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་གཉིས་པོ་ནི་སྤྱི་ནོར་འཁོར་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སོ་བུ་པོ་ཡིན་པ་རེད། ལྷ་སའི་རི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ནས་གོང་དེར་ཡོད་པའི་གནས་རི་དམར་པོ་རིའི་སྤྱི་ཁབ་སོ་བུ་པོ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་དེ་བས་ཡུན་རིང་ལྷན་པ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད། སོ་བུ་པོ་འདི་ནི་ ༡༣༠༠ ལོ་ལྷག་ཙམ་གྱི་གོང་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཆུ་ཁ་སྤྱོད་བཅོན་སྐུ་པོ་འདི་དུས་སྐབས་ནས་ཐོག་མའི་མཁར་རྫོང་གི་བཟོ་དབྱིབས་འདི་བཞེངས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༤༣ ལོར་ཆུ་ཁ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དགའ་ལྷན་སོ་བུ་པོ་སྤྱི་དབང་བཅུགས་གནང་བ་དང་བོད་ས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ནས་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད། ཡང་གང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་གཞན་ཞིག་ནི་ཆང་མས་དོ་སྤངས་བྱ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སོ་བུ་པོ་ལའི་འཇུགས་སྐྱོན་འདི་ཡིན་པ་དང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སོ་བུ་པོ་ལ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ལུང་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་གྱིད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ཡང་གང་ཉིད་སོ་བུ་པོ་དེར་གཏན་བཞགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐེབས་ནས་གསེར་གདུང་མཆོད་རྟེན་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་བཞེངས་ཡོད་པས་དེ་ནས་བཟུང་ཆུ་ཁ་མཆོག་སྐུ་འཕྲུང་རིམ་གྱོན་ནས་རྒྱུད་འཛིན་གནང་བའི་སྤྱི་ལ་རྒྱན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

ཆུ་ཁ་མཆོག་སྐུ་འཕྲུང་བདུན་པའི་སྐབས་བཞེངས་པའི་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་འདི་ད་ལྟ་བར་ལོ་ངོ་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་ཞིང་། དེར་རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོ་དང་འཛིན་རྟེན་དམངས་ཁྲོད་མཉམ་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཡིན་པས་རྗེས་ཐེབས་ཆུ་ཁ་དབང་རིམ་གྱོན་ནས་སྐབས་མཉེས་པོ་གནང་གི་ཡོད། ལོ་ལྷར་དབྱར་དུས་ཤར་བ་དང་སྤྱི་ནོར་འཁོར་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་བཞུགས་གནས་སྤོས་གནང་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ནི་ལྷ་སའི་དུས་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མཛེས་ཞིང་ལྷ་ན་སྤྱག་པའི་ཉི་འོད་འོག་དགུ་ཆས་མཐུག་པོ་སྤྱད་ནས་དབུལ་སྤྱག་གི་དབྱེ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆང་མ་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་ལག་ཏུ་མཛེས་དང་འབྲེང་བཞིན་ལམ་གཡས་གཡོན་ལ་ལངས་ནས་སེམས་སྤྱོད་གི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབྱར་དུས་བཞུགས་ཡུལ་སོ་བུ་ལ་ཆེན་པོ་བསྐྱུར་གནང་བར་ཐེབས་བསུར་བཅར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆུ་ཁ་བ་སྐུ་འཕྲུང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་གི་མཛད་རྗེས་སྤྱག་དེབ་<<བཅོན་གྲོལ་ནང་གི་རང་དབང>>ཞེས་པ་དེའི་ནང་ཕྱིར་བྲན་གནང་བར། ལྷ་ས་བ་ཅེ་སོ་བུ་པོ་ཁང་པ་ནག་ཁུང་དེ་དང་ཁ་བུལ་བའི་དུས་འདི་ལོ་གཅིག་ནང་དགའ་ལྷན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཉི་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་རེད། དུས་ཆེགས་འདིའི་སྐབས་ལྷོན་ཤིང་ནམས་ལ་སྤྱ་གུ་བཏང་ནས་ལོ་མ་སྤྱིད་པ་དང་། གང་སར་གསར་དུ་ཐོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཛེས་པོ་མངོན་གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༥༤ ལོའི་ཆོས་མཆོས་ ༡༡ ཉིན་གྱི་མཆོན་མོ་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་དེ་གང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་ངོ་ལྷ་བཅུའི་བཅོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བུ་དེ་ནས་དབུ་ཆུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཉིན་ཤས་སོང་བའི་རྗེས་ལྷ་སར་སྤར་བུང་མ་ཁྲོད་བའི་འུགས་གསུམ་ཆེ་བའི་མེ་སྤྱོགས་ཀྱི་མེ་ལྷེ་དག་པོའི་ནང་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་དེ་དམར་གསོད་བྱ་སའི་ས་ཆ་ཞིག་ལ་གྱུར་བ་དང་གངས་ལས་འདས་པའི་བོད་མི་ཐེང་འབྲུག་སྤོང་མཁན་ཐེར་བར་ཅིས་ཏེ་ས་ཆ་དེར་ཁྲག་འདོན་ནས་སྤོག་ཤོར་ཡོད་པ་རེད། ལོ་མང་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཅིག་གྱུང་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱིང་མདེའུ་པོ་ག་པའི་འུལ་གསལ་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལྷགས་རི་དམར་པོའི་འོག་ལ་བསྤོག་ན་མི་ཡི་དུས་པ་མང་པོ་འདོན་རྒྱུ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༤༥༤ ལོར་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཆུ་ཁ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཁྲག་བྲི་བོ་བའི་བདེན་དབང་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་དེ་དུས་ནས་བཟུང་མིང་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༤༤༤ ལོའི་གོང་མིང་དེ་སྤར་སྤྱས་བཞིན་གནས་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱི་ནོར་འཁོར་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མེད་པའི་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་དེ་ད་དུང་ཡང་ནོར་བུ་སྤྱི་ཁབ་ཞིག་རེད་དམ། དེ་ཡང་སྤྱི་དགའ་གསར་པའི་ངོས་ནས་པལ་ཆེར་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་རེད། མི་དམངས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་བསྐྱུར་དུ་མིང་གསར་པ་བཏགས་པ་དེ་འཆར་གཞི་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་རང་དོན་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། གྲེན་ལོག་གི་སྤྱིང་སྤྱོད་ལྷན་པའི་དམར་སྤང་དམག་གི་དཔལ་ལྷོ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་

ཆོས་ཐོག་མར་སྡེ་ཁྱིད་དེ་སློག་སྤང་བྱས་དོན། འོར་བུ་སྤྱིང་ཁ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་དེ་སྔ་རྒྱ་ལ་ཡི་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་ཐོག་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ལ་འདི་ནི་ཆེས་ལོག་སློང་དང་ཆེས་ཐུན་ནག་ཆེས་གདུག་རྩུབ། ཆེས་སྒྲ་སྒྲིའི་བཀའ་སྒོ་དྲ་རྒྱ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་ངལ་ཅོལ་མི་དམངས་ཀྱིས་འཇུགས་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྤྱིང་ཁའི་མིང་ལ་རྒྱ་ལ་ཡི་མིང་ངན་དེ་ང་ཆོས་ཅ་བ་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་མེད་ཟེ་བརྗོད་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོའི་ཟླ་༡ཆེས་༢༡ཀྱི་ཉིན་མོ་དེར་སྤྱི་ཁུངས་མངའ་སྡུག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་བྱིམ་ཆང་ནས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སློབ་གྲུའི་ནང་གི་དགག་པ་འཐབ་འཛིང་ལ་གཡོལ་ཐབས་བྱས་ཏེ་འོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་ནང་ཡོད་ནས་དེ་བ་བྱིས་མཁན་པོ་དེ་ཡིག་དགེ་ཆུན་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་ལུག་དེ་མོ་དབང་ལུག་དོ་རྗེས་འོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་མིང་ལ་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྱིང་ཟེ་བསྐྱར་བ་བཏང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཆ་ཆང་དངོས་སུ་མཐོང་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་ཕྱིར་བྲན་ངང་བརྗོད་དོན།

ལྷ་སའི་ལྷ་འདེ་གདོན་བགལས་ཟེར་བ་ཐོག་མར་ཁོམ་སྒྲོར་ལ་ཁྱིད་པའི་ཉིན་གཉིས་པ་དེར་འོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་ནང་གི་སྤྱིད་ཆལ་ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་བཅོ་བས་སྤྱིག་འཇུགས་བྱས་པའི་དམར་སྤང་དམག་གི་གྲུ་ལོག་རུ་ཁག་ནས་ང་དང་ཆུན་ལུང་འགོ་ཐད་ལགས་ཀྱི་ཉལ་ཁང་སློག་པར་རྒྱགས་སྡེ་བས་བྱང་། ང་ཆོའི་དངོས་པོ་ཡོངས་རྒྱུགས་འོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་རྒྱལ་སྤྱོའི་སྒོ་ཁར་དབྱུགས་པ་དང་ད་དུང་འདི་བར་ཆས་ནང་གི་སྤྱོན་ཤོག་འཐེན་ནས་མེད་པ་བཅོས་སོང་། སྐབས་དེ་དུས་ངས་འབྲ་པར་མི་རྒྱུད་བ་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད། དེའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ནི་སྡེ་བས་རིས་ཡིན་པ་དང་དཔེར་ན་མཆོ་དཀྱིལ་པོ་བྲང་ནང་དེ་སྔ་སྡེ་བས་རིས་ཡག་པོ་འདུག་ཀྱང་སྡེ་བས་རིས་དེ་དག་རྙིང་བ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་སྐབས་ཐེར་ཆལ་སྤར་ཆལ་བཅོས་བཞག་ཡང་ང་ཆོའི་རྒྱུད་འཕྲིན་འབྱུལ་འཁོར་དེ་ཡང་དག་པོའི་རྒྱུད་བསྐྱགས་ཉན་བྱེད་ཡིན་པའི་དབང་རྟགས་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་། དངོས་གནས་བཤད་ན། དག་པོའི་རྒྱུད་བསྐྱགས་ཟེར་བ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ངས་དངོས་གནས་ཅ་བ་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཁོ་བ་ཆོས་ང་གཉིས་རྒྱལ་སྤྱོའི་སྒོ་ཁར་མགོ་སྤྱར་ཏེ་ཞོགས་པའི་རིང་བསྐྱངས་ནས་བཞག་བྱང་། སྐབས་དེ་དུས་ད་དུང་དམར་སྤང་དམག་མང་པོ་སྡེ་བས་སོང་ཡང་ང་ཆོའི་སློབ་གྲ་ནས་མི་འདུག་སློབ་གྲ་གཞན་ནས་རེད་འདུག་ཁོ་ཆོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ཏེ་འོར་བུ་སྤྱིང་ཁར་སྒོ་སྤང་གསར་པ་བརྗེ་བ་དང་མིང་ལ་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྱིང་ཟེ་བཏགས་སོང་། རྗེས་ལ་སློབ་གྲ་ནས་རྟ་འཐེན་ཐེར་གེ་གཅིག་སྡེ་བས་པ་དེའི་སྤྱིང་དམར་སྤང་དམག་འགཏགས་ཀྱིས་ལག་པར་གདུང་འབྲེར་ཏེ་ང་ཆོ་ཕྱིར་སློབ་གྲར་ཁྱིད་བྱང་།

སྐབས་དེ་དུས་པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་མིང་མ་བརྗེ་བ་གང་ཡིན་མི་ཤེས། འོར་བུ་སྤྱིང་ཁར་མི་དམངས་སྤྱི་སྤྱིང་ཟེ་མིང་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་བ་ཡིན་དུས་ཡང་པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལར་མི་དམངས་པོ་བྲང་ཟེར་བ་དང་ཡང་ན་མིང་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་མ་བཏང་བ་གང་ཡིན། པོ་བྲང་འདི་གཉིས་ནི་དེ་སྔ་མངའ་སྡུག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་འགོ་གཙོས་ངལ་ཅོལ་མི་དམངས་ལ་གདུག་རྩུབ་གཉལ་འཛིན་གཏོང་མཁན་ཀྱི་བཀའ་སྒོ་དྲ་རྒྱ་འཛིན་གྱི་བཅའ་རྒྱུས་ཤིག་མ་རེད་དམ། བཤད་སློལ་ལ་དེ་སྔ་མི་འགའ་མེས་པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་མིང་ལ་ཤར་སྤྱོགས་དམར་པོ་བྲང་ཟེར་སྐྱར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་གྲོས་འགོ་བཏོན་མཁན་བྱང་ཡོད་པ་རེད་འདུག་ཡང་ཤར་སྤྱོགས་དམར་ཟེར་བ་ནི་ཉི་མ་ལྟར་དམར་བའི་མའོ་ཅི་རྒྱུད་གིས་ཟེལ་རྩམ་སྤྱོགས་བཞིར་བྱབ་པའི་མཆོན་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། རྗེས་སུ་མིང་ལ་སྐྱར་བ་བཏང་མེད་ན་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་མའོ་ཅི་རྒྱུད་ཁོང་བརྟན་པར་ཤོག་ཟེར་བའི་སྐད་གསུང་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་འཕོད་ཆོག་ཡིག་འབྲུ་ཆེན་པོ་སྔ་བཞོས་རྒྱབ་སྟེ་སྒོ་བྲང་ཆེན་པོ་བཅོས་ཏེ་པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་དབུ་ཅེ་ནས་ལྷ་ས་ཁོང་ཁྱེར་ཡོངས་ལ་ཐུར་ལྷ་བྱ་སའི་སྤྱིང་ཁོང་འེར་བསྐྱངས་ཏེ་ལོ་མང་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

ད་ལྟ་མཆོན་ན་ཡང་ལྟ་ས་གོང་ཁྱེར་ནང་ད་དུང་མི་འགའ་ཤེས་ནོར་བུ་སྒྲིང་ཁར་མི་དམངས་སྤྱི་སྒྲིང་ཟེར་མཁན་ཡོད། ཡིན་ནའི་དེ་སྔ་གཞིམ་སྒོ་རྒྱ་དམར་སྒྲིང་མཐོ་པོར་བཀའ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཐོན་པོ་ནང་བཞུགས་ཀྱི་མའོ་ཅི་དྲུག་གི་འབྲུག་པར་དང་མི་དམངས་སྤྱི་སྒྲིང་ཟེར་བའི་སྒོ་བྱང་དེ་སྔ་ས་ནས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་ནོར་བུ་སྒྲིང་ཁའི་མིང་དེ་ཡང་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའི་ད་ཆ་ས་ཆ་གང་སར་པར་འགོ་ཚུར་འོང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡུལ་སྒོར་བ་ཆོས་རང་སྒྲུང་གང་ཤར་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ཡུལ་སྒོར་གྱི་བློ་རྟེན་དངོས་རྒྱས་དང་མཐོང་སྒྲུང་དོད་པོ་མེད་པའི་དོན་ཁྱེད་གཞུགས་དབྱིབས་གྱི་གད་སྟེགས་སྒྲགས་ས་བཅས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ནོར་བུ་སྒྲིང་ཁར་མི་དམངས་སྤྱི་སྒྲིང་ཟེ་འཕོད་ན་དེ་བས་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་འདུག

ལྷགས་པོ་རི་འདི་བཞུགས་རྒྱལ་ཁའི་ཅེ་ཟེར་བར་བསྐྱར་བ།

༡༩༩། མཐའ་མཁུག་དེར་ལྷགས་པོ་རིའི་སྒོར་བཞུགས་ཀྱི་ཡིན། རི་དེ་གནས་རི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་པོ་བྲང་པོ་རྩལ་གནས་སའི་དམར་པོ་རིའི་གསེག་ངོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དང་དམར་པོ་རི་དེ་བཞུགས་ཉེ་འགམ་གྱི་བ་མ་རི་བཅས་ལས་ལྟ་སའི་ཡུང་གཞུང་གི་ལྷོ་གནས་སུ་རི་པོ་གསུམ་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་ངང་གནས་ཡོད། གནས་སྒུ་མོ་རི་འདི་དང་དམར་པོའི་རི་གཉིས་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་དང་དབྱིབས་ནི་འབྲུག་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ས་དབྱུང་ཉ་ཅང་གི་དམིགས་བསལ་ཡོད་པར་བརྟེན་བཤད་སྒོལ་ལ་པོ་བྲང་པོ་རྩལ་ནི་འབྲུག་གི་སྐལ་པའི་སྤྱིང་བཞེངས་པ་དང་ཡང་འབྲུག་གི་མཁུག་མའི་སྤྱིང་དགོན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་བཞེངས་ཉེ་མགོ་མཁུག་འབྲེལ་ནས་པན་ཚུན་རྒྱུ་རིང་ནས་གཞོགས་འདེགས་བྱས་ན་བརྟན་བརྩིང་ཡོང་བའི་བྱས་པ་ཡོད་པ་རེད་འདུག བཤད་སྒོལ་ལ་དེ་སྔ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་གཡོས་བྱང་གྱི་ཐོད་ནང་སྤྱོད་སྐབས་ས་ཆ་དེའི་བརྒྱུད་ལ་ས་དབྱུང་སྤྱོད་པས་འཕྲོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་སྤྱད་ཕྱིན་བྱུར་ཆགས་གཞོད་འཆེ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ངས་ནས་བཀའ་ཁྱེད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་རི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་མཆམས་བཅད་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ས་ཆ་འདིའི་བཞེང་ཉམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་ཡིན་པ་རེད། རེས་སུ་ཐོད་མི་ཆོས་དེའི་ཁུལ་གྱི་ས་དབྱུང་སྤྱར་བཞུགས་ཉམས་གསོ་ཡོང་ཆེད་རི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅད་མཆམས་ལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཞབས་ལ་ལྟ་སར་མཛུལ་བའི་གཞིམ་སྒོ་ལྟ་བུ་དང་ཡང་རྒྱབ་མདུན་འབྲེལ་མཐུད་ལ་ལྷགས་ཐག་དང་འཕྲུག་སྤྱི་པན་ཚུན་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེར་བཀའ་སྒོ་གཞི་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ལྟ་སའི་དམིགས་གསལ་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བཤད་སྒོལ་གཞན་ཞིག་ལ་དམར་པོ་རི་ནི་ལྟ་རི་དང་ལྷགས་པོ་རི་ནི་བདུད་རི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པས་དེར་བརྟེན་རི་གཉིས་བར་ལ་ལྷགས་ཐག་སྒོམ་པོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ལྟ་ས་ལྷགས་ཐག་གི་ལྷགས་སྤྱིལ་ནས་འདྲེ་གཞོན་བྱེད་བྱུང་བ་དེའི་ཐོག་ནས་བྲང་བཤེན་ངན་འགོག་བྱས་པར་བརྟེན་ལྷགས་པོ་རི་ལ་ཡང་ལྷགས་རིའང་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད།

ལོ་རབས་དྲུག་བཅུའི་ནང་མཆོད་རྟེན་གཏོར་བཤིག་བཏང་ནས་ཞེང་ཆད་ལ་མི་ཁྲར་བཅུ་གངས་ཡོད་པའི་སྐྱམ་ནག་གཞུང་ལམ་བཅོས་ཏེ་རི་གཉིས་ཁ་བྲལ་ཡོད་པ་རེད། དམངས་ཁྱོད་ནས་སྒྲ་ཆད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་དར་སྤྱོད་གིས་རི་གཉིས་དབར་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པས་བོད་པའི་ལོ་གསར་སྐབས་ལ་ཉི་འདི་སྐབས་དད་ལྡན་མང་ཆོག་མཆོས་འདིར་དར་སྤྱོད་གསར་པ་བཀལ་གྱི་ཡོད། ད་ཆ་དེ་སྤེལ་ཆ་དེའི་སྤྱིང་བསྐྱར་དུ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་གསུམ་བཞེངས་ཡོད་པ་དང་མཆོད་རྟེན་པན་ཚུན་བར་ལ་མོ་ག་པར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་ཐུབ་པ་བཅོས་ཡོད་པ་རེད།

ད་ཆ་ལྷགས་པོ་རིང་དེ་བས་མི་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་ནི་སྤྲན་རྒྱལ་རི་ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་བོད་པས་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་མིན་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་མཇུག་ཅུ་ལ་བོད་ཀྱི་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཆོད་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱང་པའི་སྤེལ་སྤྱོད་སངས་རྒྱུ་ཆུ་མཆོས་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཁྲིའོངས་བཞིན་རི་དེའི་སྤྱིང་སྤྱོད་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྲན་བ་ག་ཆང་གསར་འཇུགས་གནང་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་རིན་ཆེན་སྟོན་པོས་བརྒྱན་པའི་སྤྲན་ལྷའི་སྤྱོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་མི་ཆོས་སྤྲན་རྒྱལ་རི་ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དཀྱིལ་ཅུ་ལ་སྤྲན་རྒྱལ་རི་ཟེར་བའི་སྤྱིང་ཡོད་པའི་སྤྲན་བ་ག་ཆང་འདི་ཅ་བ་ནས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་ཚུ་བ་གསུམ་པའི་ལྷ་སའི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་དེའི་རིང་རི་དེ་ས་བབ་གྱི་ཐོག་ནས་མཐོ་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བཀའ་ཁྲིའོངས་གཞུང་གི་དམག་མིས་ཟེན་ཡོད་པར་བརྟེན་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་གིས་ཤུགས་གྲགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ལྷགས་པོ་རིང་མེ་སྤྱོད་ཀྱིས་དྲག་པོ་རྒྱབ་སྤེ་སྤྲན་བ་ག་ཆང་ཅ་མེད་བཅོས་ནས་གྲང་འོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད།

ལྷགས་པོ་རིའི་ལས་དབང་དེ་ཅུ་གིས་མ་ཆད་པར་རྟིང་བ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་རྒྱང་འཇུབ་ཐུར་ཡོང་བའི་སྐབས་རྟིང་བ་གཏོར་ཡག་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དམར་སྤང་དམག་ཆོས་ད་དུང་རྒྱལ་ཁའི་ཅེ་ཟེར་བའི་སྤྱོད་བྱང་དེ་ལྷགས་པོ་རིའི་ཅེ་མོར་བཅུགས་ནས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱིང་པའི་རི་དེར་བསྐྱར་དུ་ཆེ་སྤྱོད་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལྷ་བྱ་མཛོན་པར་བྱས་ཡོད། རེས་སུ་དམག་འཁྲུག་གི་ག་སྤྱིག་དང་ཐུར་སྤྱོད་ཀྱི་ག་སྤྱིག་ཟེར་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་རི་འོག་ཏུ་མཁའ་ལོན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུས་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་དེ་སྤྱིང་དར་དམར་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཏུ་གཡོ་བའི་རི་ཅེའི་སྤྱིང་ལ་མཐོ་ཆད་མི་ཁྲར་བདུན་བཅུ་དོན་དགུ་ཅུ་ཡོད་པའི་བརྟན་འཕྲིན་བརྟན་སྤྱོད་ལྷགས་སྤྱོང་མཐོ་པོ་ཞིག་བཅུགས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་གཤམ་ཏུ་དམག་སྤྱར་ཞིག་ཀྱང་བཅུགས་ནས་ཉིན་མཆོད་ཀྱན་ཏུ་ལྷ་སྤང་ནན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཐ་ན་དད་ལྡན་མང་ཆོག་མཆོས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤོལ་རྒྱན་བཞིན་རི་ཅེར་དར་སྤྱོད་བཅུགས་པར་ཡང་གཏོར་གི་མེད། བྱས་ཅང་ལྷ་སའི་བགྲེས་སོང་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་བརྟོད་ན་དུས་དེ་ནས་ལྷགས་པོ་རི་ཆར་བ་རེད།

ད་ཆ་ལྷགས་པོ་རིའི་རི་སྤེལ་གང་སར་དབྱེབས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱོད་བརྟན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱིང་དེང་ཐུང་མི་མཆོམས་པའི་དཔེ་ཆ་བཅས་དོ་བརྟོས་བརྒྱབ་པ་ཁག་གིས་ཁེངས་ནས་ཡོད་པ་རེད། གོ་ཐོས་ལ་སྤྱོད་འདྲ་ཁྱོད་སྤྱོད་ཁག་ལྷ་ཅུ་ཡོད་པ་དང་ད་དུང་སྤྱོད་མཐུན་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཁ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་དེར་བོད་ཀྱི་བྲག་ཐོག་དོ་བརྟོས་སྤྱོད་འདྲ་མང་ཤོས་ཞེས་བརྟོད་གྱི་ཡོད། ཉི་ལམ་ལོ་ཤས་རིང་ཁམས་ཁུལ་ནས་གནས་སྐྱོར་ལ་ཐེབས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཞིག་གིས་གཙོ་འགན་འཁུར་བ་དང་གངས་ལས་འདས་པའི་དད་ལྡན་མང་ཆོག་མཆོད་འོག་སྤྱོད་ཞལ་འདེབས་གནང་བ་བརྒྱད་ས་ཆ་དེར་དོ་བར་གྱིས་ཅིག་པ་བཅུགས་པའི་མ་ཉི་མཆོད་རྟེན་ལྷར་བཞེངས་ཡོད་པ་དང་དོ་གཡམ་ཐོག་བཀའ་སྤྱོད་འཇུག་འཇུག་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཉི་འགྲམ་གྱི་བྲག་ཁུང་ནང་སྤྱོད་བསང་གི་བྲི་མས་ཁེངས་ནས་རྒྱན་དུ་ནས་མཆོད་མེ་དང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱིང་མེད། ལྷགས་པོ་རི་ཡང་ན་སྤྲན་རྒྱལ་རི་དེ་སྤྱིང་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡུལ་སྐྱོར་བ་སྤྱོད་སའི་ས་གནས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་

ཡོད་པས་ཚོས་མངལ་ཁུ་མཁན་ཇོགས་རྒྱ་མེད་ལ་ཡུལ་སྐོར་བ་ཡང་ཇོགས་རྒྱ་མེད་བ་རེད།

གྲེན་ལོག་པའི་ནང་འཁྲུག

ཉེ་དང་མ་ཉེ་ཤོག་ཁ་གང་གི་ཁོངས་ཡིན་མིན་ནས་དབྱེ་ཐུག།

གྲེན་ལོག་འོག་ཁག་ཆེ་བ་ཁག་གཉིས།

དང་པོ། གྲེན་ལོག་

བཙུགས་པའི་དུས་ཚོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོའི་ཟླ་༡༣ཆེས་༣༣མིང་ཆ་ཆང་ལ་ལྷ་སའི་གསར་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས།

མེད་པ་བཅོས་པའི་དུས་ཚོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་༣ཆེས་༣༥ཉིན་གྲེན་ལོག་འོག་ཁག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཁག་དེ་བཞིན་དམག་སྤྱི་ཁང་བཅས་མེད་པ་བཅོ་རྒྱུའི་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་རེད།

སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས། ཡབ་གཞིས་སྟག་འཆར་ནང་བཙུགས་ཡོད། (དེ་ལྟ་སྤྱི་ཁོར་ཡལོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡབ་གཞིས་གཞིམ་ལག་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སུ་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་སྤྱི་ལོན་ཁང་ཨང་གཉིས་པ་བཅོས་ཡོད།)

རྒྱང་བསྐྱགས་བབས་ཚུགས། གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསྟན་རྒྱས་སྤྱིང་། བཞི་ཕྱེ་དགོན་པ་བཅས་ནང་བཙུགས་ཡོད།

ཆགས་པར། <<དམར་པོའི་གྲེན་ལོག་ཆགས་པར།>> (ཆགས་པར་དེའི་རྒྱ་ཡིག་པར་ངོས་ཀྱི་ཙོམ་སྤྱིག་པ་ནི་རྒྱ་མི་རྩལ་མིང་ལ་ཀྱང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ཡང་བོད་ཡིག་པར་ངོས་ཀྱི་ཙོམ་སྤྱིག་པ་ནི་དབང་ཕུག་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཆགས་པར་འདི་<<བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།>> གྱི་པར་སྤྱན་ཁང་ལ་པར་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།)

སྤྱི་ཁྱབ་བཀོད་འདོམས་པ། དའོ་གང་སྤང་། (དེ་ལྟ་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་དགེ་རྒན་ཡིན་ཞིང་རིག་གནས་གསར་བརྒྱུད་སྐབས་གསར་བརྒྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཞོན་པ་བྱས་ཡོད། རྗེས་སུ་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་རིག་ཁང་གི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་རྒྱས་ཡོལ་བྱས་ནས་གཞན་རྒྱ་དང་ལྷ་སར་གནས་སྡོད་བྱེད་གྱི་ཡོད།)

གཙོ་བོའི་སྤྱིག་འཇུགས། ཆེད་མངགས་ལུལ་གྱི་གོང་མ་གཏོར་མཁན་གྱི་འབྲེལ་མཐུད་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་དང་(པེ་ཅིང་མཁའ་མཁུལ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དར་དམར་བོད་སྤྱོད་ཡན་ལག་རྩ་ཁག་ཟེར་བའི་བྱར་ཁྲིད་འགན་འཁུར་དགེ་རྒན་བྱ་མོ་གཉན་རྩེད་དང་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དམར་པོའི་གྲེན་ལོག་ཆོགས་པ་ཟེར་བའི་དམག་སྤྱི་དབུས་ཀྱི་ཕིང་གཉིས་ནི་འགོ་གཙོ་ཡིན་པ་རེད།) ད་དུང་བོད་ལྗོངས་དམར་སྤྱང་དམག་གསར་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁང་ཟེར་བ་དང་ལྷ་སའི་གསར་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་བཅས་ཡོད་པ་རེད།

ཆོགས་མིའི་བྱང་ཁུངས། སློབ་སྤྱུག་(ལྱང་དབྱངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་སྤྱུག་མང་འོས་ཡིན་ཞིང་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་སྤྱུག་ཀྱང་ཡོད།) གཙོ་བོར་གྱར་པའི་བོད་ལྗོངས་དམར་སྤྱང་དམག་གསར་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁང་ཟེར་བ་

དང་དམར་པོའི་གྲོན་ལོག་ཆོགས་པ་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་ས་གསར་བརྗེའི་གྲོན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ། ཡང་བཟོ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཨར་འདམ་བཟོ་བྱ་དང་འབྲུལ་ཆས་བཟོ་བཅས་བཟོ་བྱ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་རྒྱ་ཁག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་བཅས་ཡོད་པ་རེད།

འཕོད་ཆིག་གོང་མ་སྤང་བར་ཉེས་པ་ཡོད། སྤྱག་ལེ་ཁྲི་ཕྱག་ཐེབས་རྒྱ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཐང་ལིང་གས་མི་ཐུབ་གྲོན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་འབྲེལ་མི་ཐུབ་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

གཞས། གྲོན་ལོག་བྱས་པར་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་མགོ་ཡར་བཤུག་ནས་བྱང་སྐར་སྤྱན་བདུན་མཐོང་ཟེར་བ།
ས་གནས་ཁག་གི་གནས་སྤངས། ཤོག་ཁ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལྷ་ས་དང་ཆབ་མདོའི་གོང་ཁྲེར་དེ་འདྲའི་ནང་ཡོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གྲོང་གསེབ་དང་འབྲོག་ཁུལ་ལའང་ཁྲེར་ཡོད། ཡང་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཟེར་བ་གང་སར་ཁྲེར་ཡོད་པ་རེད།

གཉིས་པ། མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ལས་ཁུངས།

བཙུགས་པའི་དུས་ཚོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོའི་ཟླ་༩ཆེས་༥དང་མིང་ཆ་ཆང་ལ་ འབྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་མཉམ་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གསར་རྗེའི་སྤྱི་ཁབ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་གྱི་ཡོད།

མེད་པ་བཟོ་བའི་དུས་ཚོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༡༡ཆེས་༩ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བས་སྤྱི་ཁབ་ཁང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ཁྲེར་བསྐྱགས་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་རྒྱུ་དམར་དམག་འཐབ་ཆགས་པར་ཟེར་བ་དེའང་པར་སྤྱན་བྱེད་མཚམས་བཞག་པ་རེད།

སྤྱི་ཁབ་ལས་ཁུངས། པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་གཤམ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཞོལ་གྲོང་ཆོ་དང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་སློ་རྩའི་ནང་ཡོད་པའི་བན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སའི་ཁང་པ་དེར་ཡིན་པ་རེད།

རྒྱུ་བསྐྱགས་བབས་ཚུགས། སྤྱི་ལེན་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་ཡོད།

ཆགས་པར། <<རྒྱུ་དམར་ཐག་པོའི་དམག་འཐབ་ཆགས་པར།>> (རྒྱ་ཡིག་ཆགས་པར་གྱི་ཚུམ་སྤྱི་ག་པ་གཙོ་བོ་ནི་གན་ཅའཅིན་ཟེར་བ་དང་པོ་ད་ཡིག་ཆགས་པར་གྱི་ཚུམ་སྤྱི་ག་པ་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་པ་ཐུན་ཆོགས་རེད། དང་ཐོག་བཙོན་ཁང་དང་པོར་པར་སྤྱན་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱི་ལེན་ཁང་ཨར་གསུམ་པ་དང་དེང་སང་གི་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཏང་གི་སློབ་གྲའི་ནང་པར་སྤྱན་བྱས་པ་རེད།

སྤྱི་ཁབ་བཀོད་འདོམས་པ། ལེའུ་ཨའོ་མིན་(དེ་སྤྱོད་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཡིན་པ་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་གསར་བརྗེ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཞོན་པ་བྱས་ཡོད། རྗེས་སུ་སྤྱོད་ཁ་ས་གནས་ཀྱི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ། པོ་ད་ལྗོངས་ཞིང་འབྲོག་སློབ་གྲུ་ཆེན་མོའི་སློབ་སྤྱི་

བཅས་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་གསལ་ཡོང་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཅིང་ལ་ཡོད་པ་རེད།

གཙོ་བོའི་སྤྲིག་འཇུག་ས། ཞིང་བློན་མདུང་ཟེར་བ། ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོག་གི་དམག་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བ།(འདི་མེ་རུ་དགོན་པའི་ནང་བཅུག་ས་ཡོད།
ཡང་བཟོ་བའི་སྤྱི་ཁབ་དམག་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བ་བཅས་ཡོད།)

ཆོག་ས་མིའི་བྱང་ཁུངས། སློབ་ཕྲུག་(བོད་སྡོང་ས་མི་རིགས་སློབ་གྲ་ཆེན་མོའི་སློབ་ཕྲུག་མང་ཤོས་རེད།)གཙོ་བོར་འགྱུར་བའི་ཞིང་བློན་མདུང་
ཟེར་བ། དེ་བཞིན་གྲོང་མི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མང་ཆོག་ས་དང་ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོག་ས་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོག་ས་དམག་སྤྱི་ཁང་
ཟེར་བ་དང་བཟོ་བ་གཙོ་བོར་འགྱུར་བའི་ལྷ་སའི་བཟོ་ག་ཁ་ཤས་ནང་གི་བཟོ་ཆོག་ས་དམག་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

འབོད་ཆེག་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསུང་བཏུས།

གཞས། འདི་སེམས་ནང་གི་གཞས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ཕུལ་ཟེར་བ་དང་མི་གང་འདྲ་ཞིག་གསར་བརྗེའི་ལངས་སྤྱོད་སོགས་ལངས་པ་ཡིན་
ན་དེ་ནི་གསར་བརྗེའི་ཤོག་ཁག་ཡིན་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཡིན།

ས་གནས་ཁག་གི་གནས་སྟངས། ཤོག་ཁ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལྷ་ས་དང་ཆབ་མདོའི་གྲོང་སྐྱེར་དེ་འདྲའི་ནང་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲོང་
གསེབ་དང་འབྲོག་ཁུལ་ལའང་བྱུང་ཡོད། ཡང་མང་ཆོག་གི་སྤྲིག་འཇུག་ཟེར་བ་གང་སར་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༡༠ཚེས་༡ཉིན་རྒྱ་ནག་གུང་ཁབ་གཞུང་གིས་བོད་ལ་རྒྱལ་སྟོན་དུས་ཚིག་བཏང་བ་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་
 སར་མི་ཁྲི་ཚོ་ལྔ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་བཅུ་བདུན་འཁོར་བ་ཟེར་བར་འདྲ་འདོམས་བྱས་ནས་ཁྲོམ་སྟོར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་
 ཡོད། ཡིན་ནའི་སྐབས་དེ་དུས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིག་འཛུགས་པན་ཚུན་དབར་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཏེ་ཟིང་ཆ་ལངས་ཉིན་ཆེ་བར་གནས་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་
 རག་ནང་ནས་བོད་ལ་སླེབས་པའི་དམར་སྤང་དམག་གིས་དེ་བས་མེད་ཐོག་སྐྱམ་སྐྱག་པ་ལྟར་བྱགས་ཆེ་རུ་བཏང་བར་བརྟེན་རྒྱལ་སྟོན་ཟེར་བའི་སྤྱ་
 ལུབ་ཀྱི་ཉིན་མོ་དེར་གང་གོ་རྒྱ་ཡིས་ནང་ཁུལ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་བོད་ལ་སླེབས་
 པའི་སློབ་སྐྱེལ་དང་ས་གནས་ཀྱི་སློབ་སྐྱེལ་ཚོས་དམག་དབུང་ནང་ཁོར་ནས་མི་བརྒྱུད་བ་དང་བྲིས་ཆང་སྟོག་པར་བཀག་འགོག་བསྐྱབ་བྱ་དགོས་

པའི་སྐོར་བརྗོད་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་ཇ་ཟག་ཆེ་རྒྱུ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཡོད་མེན་གསལ་ཤེས་ཐུབ་རྒྱ་རེད།

རྒྱུ་རེད་དུ་མཐོ་ཐོར་གནས་པའི་རི་འདི་ལྷ་སའི་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་གནས་རི་བུམ་པ་རི་ཡིན་པ་རེད། དེ་སྔོན་ཡིན་ན་རི་འདིའི་སྟེང་གྲངས་ལས་འདས་པའི་དར་སྟོག་གིས་ཁེངས་ནས་ཡོད་རྒྱུ་ད་ཆ་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་བཞག་ལྷ་ས་འདི་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་དང་འབྲེལ་བར་ས་གནས་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་སློ་སེམས་དཀར་བའི་གསལ་བཤད་བྱས་པའི་འོག་མའི་ཅི་ཏུང་ལ་སྟོ་བ་ལྟར་གྱི་དད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་དམར་པོ་ཞིག་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་སའི་མི་དམངས་ལྷན་ཅུལ་ཐང་ནི་ལྷ་སའི་སྤྱི་ཚུལ་ཉེ་འགུལ་ལ་གནས་ཡོད། དེ་སྔན་དེར་སློ་བོ་གླིང་ཁ་ཟེར་བའི་ནགས་ཆལ་ཁུལ་ཞིག་
རེད། དེར་མི་དམངས་ལྷན་ཅུལ་ཐང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ས་ཆ་དེར་ལྷན་ཅུལ་གྱི་འགན་ཚོགས་ཚུགས་པ་ལས་མི་ཁྱི་ཚོ་མང་པོ་འདྲེ་འཛོམས་
བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཚོགས་པ་དེ་བས་ཀྱང་མང་པ་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའང་ས་ཆ་དེར་ཆབ་སྲིད་གྱི་དོན་
སྤྱོད་ལྡན་པའི་རྒྱས་པ་སྤར་བཞིན་འདོན་སྤེལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ས་ཆ་དེར་གྲལ་རིམ་དགྲ་བོ་ཟེར་བར་ཡོངས་ཁྱབ་གྱི་ཁྱིམ་ས་བཅད་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་ས་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་འཁོར་བ་ཟེར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ཡིན་པ་རེད། ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བས་
མའོ་ཅི་རླང་ལ་བཀའ་ལློན་བསམ་ཤེས་ཚད་མེད་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་རྒྱུ་ཆེད་མི་རེ་རེས་ལག་རྟུ་དེབ་དམར་པོ་དང་གསུང་བཟུས་ཀྱི་ཡིག་བྲང་། ཡང་ན་
ཁ་བཏགས་ཀྱིས་མཛེས་རྒྱན་སྤྲས་པའི་མའོ་ཅི་རླང་གི་འདྲ་པར་ལ་སོགས་ངེས་པར་དུ་མཐོན་པོར་སྦྱང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་འདི་
ནི་སྤྲིན་འཇུགས་བྱས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པ་རེད།

ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བའི་འཕུས་མི་འདིས་འགོ་ཁྲིད་ནས་འབོད་ཆོག་སྒྲིགས་བཞིན་འདུག

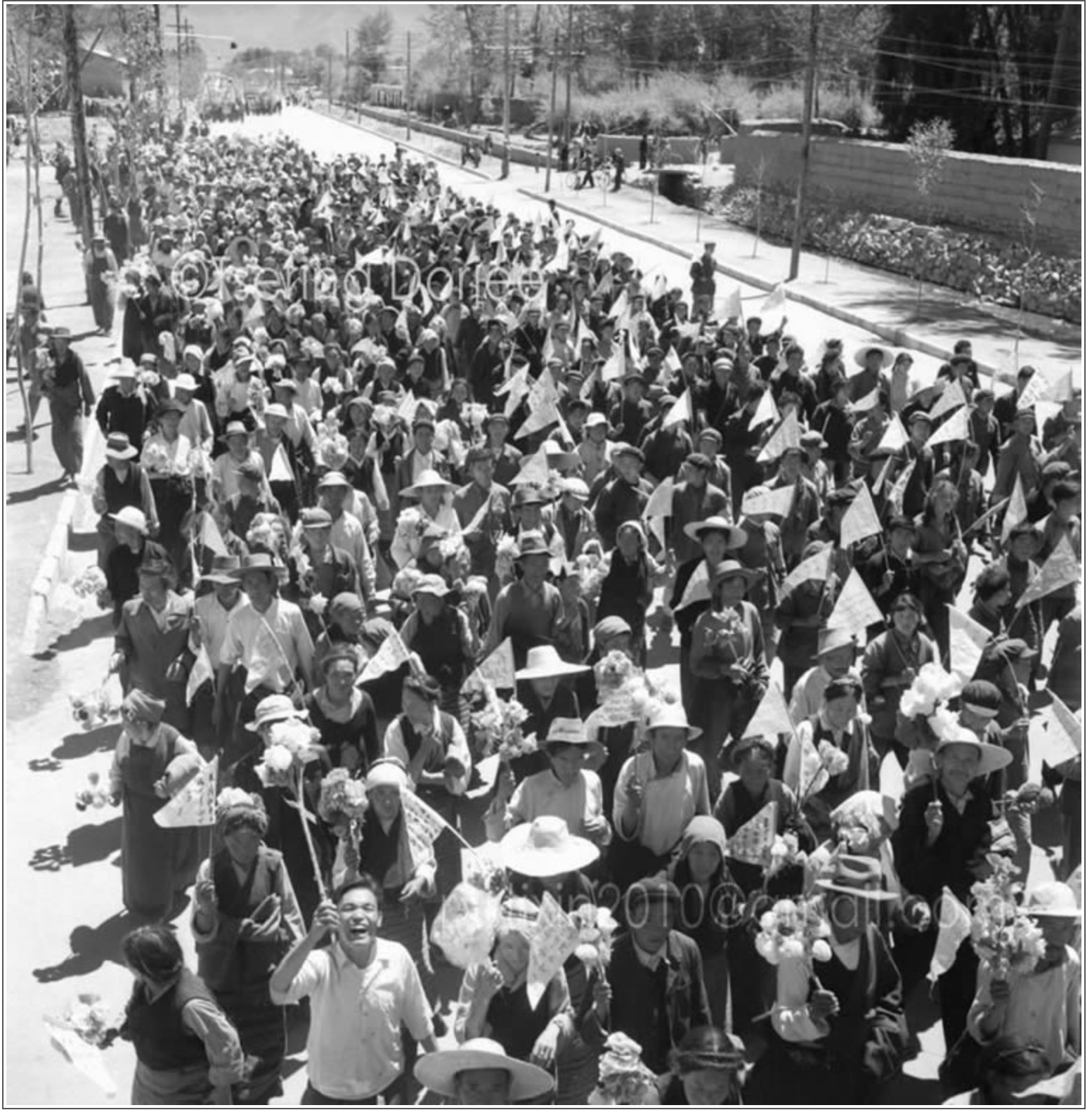
ཡིད་ཟབ་ངང་དོ་སྣང་བྱས་ན་ཁོ་པས་བྱོན་བའི་སྟོད་ཐུང་དཀར་པོའི་ཁྱག་མའི་ནང་སྒྱུ་གུ་ཞིག་གཟེར་འདུག དེ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ལས་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་མཆོན་ཉགས་དང་མི་ཆང་མས་ཡིད་སྟོན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་མཇུག་བསྐྱེལ་པའི་རྗེས་ལྷ་སའི་བུད་མེད་དང་བྱིས་པ། དེ་བཞིན་བྲབ་ཁོངས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཚོས་མའོ་ཡི་འདྲ་
བར་དང་མའོ་ཡི་གསུང་བཟུས། གླུ་ལྷའི་དར་དམར་བཅས་མཐོན་པོར་སློང་སྟེ་གོ་རིམ་ལྟར་དབང་འཛིན་པ་ཚོ་ཡོད་སའི་སྤྲངས་ཆའི་མདུན་ནས་
སྟོད་བཞིན་ཡོད།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྲི་ལྔ་ལྟ་བུ་གི་རྒྱ་མཚོ་ལ་དེ་རང་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་གི་ས་གནས་ཁག་ནང་དང་འབྲེ་བར་ཅ་རྒྱལ་ས་ལང་ལོང་དུ་གཅིག་པ་འབྱུར་
ཡོད། འདི་ནི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཚོམ་པ་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་བཞིན། མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚོ་ནི་འཛིགས་སྒྲིལ་གི་ཁབ་ལེན་རྒྱ་བཞིག་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་ཡར་ལུང་ཞིག་རྒྱ་ན་མཐའ་ལྔ་མང་མ་རང་ཉིད་ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལོན་མི་
ཤེས་པར་འདིའི་ནང་མི་ཚུད་པ་བྱེད་པའི་ལས་དབང་ལས་ཐར་གྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཡིན་ནའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཕོང་ཆོག་འབྲེ་མིན་སྒྲིལ་ཡོད་པ་འདི་རྒྱལ་ས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཟེར་བ་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་ལུབ་ཀྱི་མེད། སྒྲིལ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཞུས་ན། འཐབ་ན་མི་རྒྱལ་བ་མེད་པའི་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་དགོངས་པ་ཁྲི་ལོར་བཟོན་པར་ཤོག་ཟེར་བ་འདི་བོད་སྐད་ནང་བསྒྱུར་ཐེས་ཁ་

ནས་འབོད་མི་བདེ་བ་ཆགས་ཡོད་པས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བ་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ནའི་འབོད་ཆེག་ནོར་ཏེ་སློག་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་ཆབ་ས་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བ་ཚོས་ལས་བྱེད་པར་རེ་བ་ཞུས་ཏེ་མདུན་གྱི་དུམ་བུ་འདི་ལས་
བྱེད་པས་སྡོན་ལ་སྟེ་འཁྲིད་ནས་སློག་ས་བ་དང་ཁོང་ཚོས་མཐུག་གི་ཁྲི་ལོར་བརྟན་པར་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་ཁོ་ན་སློག་ས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་སྐད་ཐོག་
ཁྲི་ལོར་བརྟན་པ་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་ཡང་འབོད་སྐད་ས་མི་འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་གཅིག་ནི་བོད་སྐད་ཐོག་བསྐྱར་པའི་འབོད་སྐད་དང་གཅིག་ནི་རྒྱ་
སྐད་ཐོག་ནས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟན་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ནས་སྐུའན་སུད་ཟེར་པའི་སྐྱ་འདི་རྟག་ཏུ་སྐྱ་དག་པོ་མ་བྱུང་བར་བོད་སྐད་ཐོག་འང་བསད་ཅེས་
འབོད་ཀྱི་ཡོད།

མེ་ཅིང་ལ་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་རིག་གནས་པོ་བྱང་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་བ་ནས་བཟུང་ཆུ་ནག་གི་ས་གནས་ཁག་ནང་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མ་བྱུང་ངང་
དཔེ་བལྟས་ཡོད་པ་རེད། པོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལའི་གཤམ་འོག་ཏུ་གནས་པའི་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་རིག་གནས་པོ་བྱང་ཟེར་བ་འདི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ལོའི་ཟླ་
༤ཆེས་༣༠ཉིན་གསར་ཆུག་ལེགས་གྲུབ་བྱང་བ་ཞིག་དང་འདི་ནི་དུས་རབས་གོང་མའི་ལོ་རབས་དྲུག་བཅའི་ནང་དཔེ་མཆོན་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་
བོད་སྐྱོར་ཟེར་བ་ལྷ་ཤོས་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱུན་ཞིག་རེད། དེའི་སྤྱིང་གི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་འདི་གོ་ཐོས་ལ་ཆུ་ནག་གྲུང་ཁན་
གཞུང་གི་དཔོན་པོ་ཆཀ་གས་ཀླུ་ཉི་འོ་མས་གྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་མཁན་འདུག།

གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར་གཞིགས་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོ་ནས་ ༡༩༩༥ལོ་བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་གལ་ཆའི་ཆོགས་འདུ་ཚང་མ་ཆོགས་ཁང་
འདིའི་ནང་ཆོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་དུས་རྒྱུན་འདིའི་ནང་སློག་བརྟན་དང་འཁྲབ་ཆོན་ཆེན་པོ་ཁག་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད། རིག་གནས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྟབས་བདེ་ཡིན་པའི་ལོ་དུས་ནང་རིག་གནས་པོ་བྱང་འདི་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ཀྱི་རོལ་ཅིད་འཆོ་བ་བསྐྱེལ་
ཡུལ་གཙོ་བོ་འདི་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལོར་སྤེལ་སྐྱབས་གཞི་ནས་རིག་གནས་པོ་བྱང་ནང་སློག་བརྟན་དང་རིག་ཅལ་གྱི་འཁྲབ་སྟོན་ཁག་
མཆོམས་འཛོག་བྱས་ནས་མཐར་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པའི་ཁོད་ནས་ཞབས་སོ་ཁང་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་པོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལའི་ཐང་ཆེན་འཇུགས་སྐྱུན་དང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བུ་གཏོང་སྐབས་མཛེས་རྒྱུན་གྱི་རིན་ཐང་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོགས་
ཁང་འདི་བཞིག་པ་རེད།

དེ་ལྟའི་ཆོས་གསུང་སའི་རྩ་བ་འདི་རིག་གནས་གསར་བཟུང་སྐབས་ཆོག་གས་འདུ་ཆོག་གས་སར་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཁྲི་མོ་ཀོན་རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་མི་ཁྲི་ཆེ་ཁ་ཤས་སྒྲོང་ནས་དེར་སྐྱལ་སྒྲོང་གི་ཆོག་གས་འདུ་ཁག་དང་ཡང་ན་
 དགག་པ་རྒྱག་པའི་ཆོག་གས་འདུར་ཞུགས་བཅུག་གི་ཡོད། ཡིན་ནའི་ཁོང་ཆོས་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོའི་དོན་སྙིང་ངོ་མ་འདི་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
 གྱི་ཡོད་དམ།

བགྲམས་སོང་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་ནས་ཕྱིར་བཏང་གནང་སྟེ་གསུངས་པར། ཆོག་གས་ཆེན་མོ་གཤམས་བྱེད་པ་ཆོས་འབྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་དམག་སྤྱི་

ཁང་གིས་འབྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་དམག་སྤྱི་ཁང་ལ་མེ་སྒྲིགས་རྒྱལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བརྟུན་པ་དང་། མེ་སྒྲིགས་རྒྱལ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་དོན་སྤྲོད་ག་རེ་ཡིན།
ཡང་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ནི་མའོ་ཀུའུ་ཞིའི་བཀའ་སློབ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་མའོ་ཀུའུ་ཞིས་ད་
དུང་གང་བརྟུན་ཡོད་དམ། ཁོང་གིས་བརྟུན་པར་འདི་འགྲམ་དུ་ཉེ་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ཟེར་བ་གཅིག་ཉལ་ནས་བསྐད་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ཟེར་བ་སུ་
ཡིན། གླུ་བས་དེ་དུས་ང་ཚོས་གོ་བའི་རྗེས་བསམ་པར་ཉེ་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཡང་སྤྱིང་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་པར་མགོ་ལ་ར་ཅ་སྤྲེས་བའི་ཞེད་
སྤང་ཆེ་བའི་གདོན་འདྲེ་མིན་ནམ་བསམ་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་འདི་ནི་དུང་ཆེ་ལིའུ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། ད་
བྱེད་དུས་མའོ་ཀུའུ་ཞིས་དུང་ཆེ་ལིའུ་ཟེར་བ་འདིའི་དམག་སྤྱི་ཁང་ལ་མེ་སྒྲིགས་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་ས་རེད།

ལྟ་དུས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ནང་གསར་དུ་ཐོན་བའི་བྱ་དངོས་ཀྱིས་བྲམས་པ་རིན་ཆེན་དང་དེ་བཞིན་ཁོང་དང་འདྲ་བའི་ཡར་ལངས་
ཞིང་བྲན་ཟེར་བ་ཚོའི་ངོས་ནས་བརྟུན་ན་དངོས་གནས་གོ་བ་ལེན་ཁག་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་འདྲ། དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ཅུང་ཁོང་གིས་ལིའུ་རྩའོ་ཆེ་ལ་དུང་ཆེ་
ལིའུ་ཟེར་གྱི་འདུག ཉེ་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ལ་ཤི་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དང་མའོ་ཀུའུ་ཞིའི་ཉེ་འགྲམ་ལ་དེ་སྔ་མིང་ལ་ཤི་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ཟེར་བའི་གདོན་འདྲེ་ཞིག་
དངོས་གནས་ཉལ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལིའུ་རྩའོ་ཆེ་ནི་ཉེ་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ལ་དཔེ་བཞག་པ་དང་ཉེ་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ནི་དུས་འགྱུར་
བྱུང་བའི་སྤྱུ་ལན་ནས་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་རྟོགས་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། གོ་ཐོས་ལ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་གང་སར་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་ཤི་ལུ་
འཁོ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ལའང་ཤི་ལུ་འཁོ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཡོད་པས་གདོན་འདྲེ་མང་པོ་དེ་འདྲས་མའོ་ཀུའུ་ཞིའི་ཉེ་འགྲམ་ལ་ཉལ་ཅིས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོ་པ་ཚོ་མེད་པ་མ་བཟོས་ན་མི་དམངས་ལ་བདེ་སྤྱིད་འཆོ་བ་གང་ནས་ཡོང་སྲིད། མི་དམངས་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་དགོས་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་བྲམས་པ་རིན་ཆེན་ཡང་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་དམག་སྤྱི་ཁང་གི་དབུང་ཁག་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཉེ་འབྱོར་ལྡན་
གྲལ་རིམ་གྱི་དམག་སྤྱི་ཁང་ལ་མེ་སྒྲིགས་རྒྱལ་པར་སྤྱོད་ཡོད།

གྲུ་ལོ་ག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བར་འཇུལ་དགོས་སམ་ཡང་ན་མཉམ་འབྲེལ་བཞོན་འདོམས་ཁང་ཟེར་བར་འཇུལ་དགོས། འདི་ནི་ཡང་དག་དང་མི་
 དག་པའི་དབར་ལངས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་དེ་རིགས་ཉིན་ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་དང་། གྲོང་རལ་ཀྱི་ཁྲིམ་གཞུང་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཡང་ན་ལས་ཁུངས་ཆེན་པ་ཁག་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཉག་ཏུ་འདི་དང་འདྲ་བའི་མང་ཆོགས་སྐུལ་
 སློང་གཏོང་བ་དང་མང་ཆོགས་ལ་སློབ་གསོ་རྒྱག་པའི་རྣམ་པ་གང་སར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད།

འབོད་ཚོག་སློག་མ་ཁན་གྱི་མི་ཚོགས་སྤོང་ནས་ཁོ་པ་ཚོ་ཕྱོགས་ཁག་གང་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་བམ། གྲེན་ལོག་སྤྱི་
ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བ་ནས་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་ནས་ཡིན། ཡང་ན་ཁོ་པ་ཚོ་གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བ་ནས་ཡིན་
པར་ཅིས་ཚོག་ལ་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་ནས་ཡིན་པར་ཅིས་ཚོག་གང་ཡིན་ཞུས་ན་ཤོག་ཁག་གཉིས་པན་ཚུན་ཁ་གཏད་
བྱས་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་རེད། འདིའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ནི་སྤར་བཞིན་གསུང་ཚོས་རྩ་བ་རེད་འདུག།

སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་སའི་སྤྱི་མཐོན་གྱི་གཞུང་ལམ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་ནི་མི་དམངས་ལམ་འདི་ཡིན་པ་དང་ཡང་ད་ལྟའི་གཡུ་ཐོག་ལམ་འདི་ཡིན་པ་
 རེད། དེ་དུས་ཞོག་ཁག་གཉིས་ནས་ལམ་གཡམ་གཡོན་གཉིས་ལ་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་སྒྱར་སར་བན་ཚུན་ཚོད་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིག་
 ཆེན་ཆགས་པ་གཅིག་སྒྱར་བ་ཡིན་ན་ལམ་སང་འདིའི་སྤྱི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆགས་པར་སྒྱར་ཀྱི་ཡོད། ཡང་རང་ཕྱོགས་ནས་སྒྱར་བ་དང་ལམ་སང་ཁ་
 གཏད་ནས་འདིའི་སྤྱི་རྒྱར་ཉེ་གང་སར་མའོ་ཡི་གསུང་བདུས་ཀྱི་ཡིག་བྱང་ཁག་འབྱེད་ཅེས་བཅུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གསར་བཞེད་བཅེ་སེམས་
 ཆེས་མཐོར་འཕེལ་བའི་གསར་བཞེད་མང་ཆོགས་ཟེར་བས་ཐ་ན་རྒྱ་ལམ་གྱི་བྱར་ལ་བསྐྱེད་དེ་སྒྱར་ཡིག་གིས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

བར་རིས་འདི་ནི་ཞོག་ཁག་ཅིག་གིས་གསུང་བདུས་ཡིག་བྱང་འབྱེད་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་རེད། རྒྱ་ཡིག་གིས་མཁན་ཆོས་རྒྱ་ཡིག་གིས་བ་དང་བོད་

ཡིག་འབྲི་མཁན་ཚོས་བོད་ཡིག་གིས་ཉེ་མཐུན་གླིང་གཞོགས་འདེགས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཞིག་མངོན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གིས་པའི་མཐོ་གུའུ་ཞིའི་གསུང་བཟུས་ཡིག་བྱང་འདི་ལྟ་སའི་ཉེ་ཆོང་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་ལ་འཇུགས་ཀྱི་
ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ལྟ་སའི་འཆོང་ར་ཆེ་ཤོས་འདི་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའི་སྤྱི་མེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ཉིན་རེའི་འཆོང་བའི་མཁོ་ཆས་ཁག་ཉེ་ཐུབ་
ཀྱི་མེད། ལྟ་སའི་མི་ཚོས་ཁ་རྒྱན་དུ་ཀྱ་སྐད་ཐོག་ནས་དཔལ་འདོན་(ཆོགས་ཁང་ཆེན་མོ་)ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ལོ་རབས་ལྔ་བ་བཅའི་ནང་འདིའི་
ཁུལ་ལ་ཆོགས་ཁང་སྐབས་བདེ་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད་པ་དེར་ཆོགས་འདུ་ཚུགས་ས་དང་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་རབས་བྱུག་བཅའི་ནང་དེར་མེ་
ཤོར་པ་དང་ད་ཆ་ཆོང་ཁང་ཡོད་ས་དེར་ཐོག་ཆེགས་ཅན་ཀྱི་ལྟ་སའི་ཁྲིམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཙོས་ཡོད།

འདི་ནི་རིག་གནས་གསར་བཅའི་སྐབས་རྒྱ་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ནམ་པ་ཞིག་རེད། བྱས་མའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་དོན་ལ། དེའི་
 སྐབས་ཀྱི་མི་ཚང་མ་སྟོ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ནམ་ཤེད་མཆན་དགྲུང་ལ་ཁྱོ་སྟོར་དུ་སྟོད་དགོས་པ་བཟོད་ན་ལམ་སང་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཏ་
 ལས་པའི་སྟངས་སྟབས་ཆེན་པོ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད་ལ་ལས་ཁུངས་ལ་འང་འགོ་དགོས་ཀྱི་མེད། འཐབ་འཛིང་
 གཞེད་མཁན་ཆོ་ཕུད་དེ་མིན་མི་ཚང་མས་གསར་བཅའ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་ལྟར་འདིར་ཆོག་གས་འདུ་མེད་ན་པ་གིར་ཆོག་གས་འདུ་ཡོད་པ་
 དང་གང་སར་རྫོང་ལུང་མ་རྒྱུང་པའི་སྤྱ་གོ་རྒྱ་ཡོད་ལ། ཡང་ཁྱོ་སྟོར་གཞུང་གི་ཆང་མ་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་མཁན་གྱི་མོ་ཀ་དང་རྒྱུང་བསྐྱགས་
 ཆེན་པོས་ཁེངས་ནས་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་ཆོ་ཏ་ཅང་གི་སྐད་ཆ་བཤད་མཁས་པོ་ཡོད་པས་ཁྱེད་རང་གིས་ཁྱེད་རང་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་བཟོད་པ་དང་
 ངས་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་བཟོད་དེ་གང་ལྟར་ཆང་མས་བྱེན་ལོག་བྱས་ན་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད།

སྐྱར་ཡིག་དང་དར་ཆ་སྤྱོད་ཆོག་ས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་འགྲིམ་འགྲུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བཟོའི་བྱ་སྤྱལ་སློབ་གྲའི་དམར་སྐྱར་དམག་ཟེར་བའི་འཕྲེད་
དར་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་འདུག།

ངས་དོ་སྤང་བྱང་བ་ནི་རྒྱགས་བཞིན་ཡོད་པའི་སྤྱ་བྱ་འདི་ཡིན་པས་ལག་པར་གང་འཁྱེར་ཡོད་མེད་ཤེས་འདོད་བྱང་།

ཞི་བའི་འཐབ་ཚུད་ཟེར་བ་ཡིན་ན་རྩིས་བསྐྱགས་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་བོད་པ་ཞབས་མོ་འཁྲབ་
 མཁན་ཞིག་གིས་གསུངས་པར་དེ་དུས་རིག་རྩལ་ལས་རིགས་ནང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཤོག་ཁག་གཅིག་ལ་དམར་པོའི་རིག་རྩལ་
 དམག་སྤྱི་ཁང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་དེ་ནི་བྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་ཁྲིངས་གཏོགས་ཡིན་ལ་དེའི་ནང་བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གར་ཆོགས་པ་དང་གཏམ་
 བརྗོད་ཆོགས་པ། ལྷ་མོ་ཆོགས་པ་བཅས་རིག་རྩལ་ཆོགས་པ་ཁག་ཡོད། ཤོག་ཁག་གཞན་དེའི་མིང་ལ་ལྷ་གཉིས་གསུམ་དམག་སྤྱི་ཁང་ཟེར་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་དེའི་མིང་རྒྱུ་རྩལ་ནི་མའོ་གུའུ་ཞིས་ཡན་ཨན་རིག་རྩལ་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་བྱས་པའི་དུས་ཆོད་དེ་ཡིན་པ་རེད།
 དེ་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ཁྲིངས་གཏོགས་ཡིན། དེའི་ནང་གཏམ་བརྗོད་ཆོགས་པ་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཁང་ཤི་རིན་ཅུས་ཆོགས་པ།
 གཡུང་ཅུས་ཆོགས་པ་(ཁང་ཤི་ཆོགས་པ་དེ་གཉིས་ཐོག་མར་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་མི་མཉམ་དུ་བོད་ནང་སླེབས་ཡོད། རྒྱ་མཆན་ནི་དམག་དབྱེང་
 ནང་ཐུན་ཞི་དང་ཉེའི་ནན་གྱི་མི་མང་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རེད།)བཅས་རིག་རྩལ་ཆོགས་པ་ཁག་ཡོད་པ་རེད། ཤོག་ཁག་སོ་སོར་རང་རང་གི་རྩིས་
 བསྐྱགས་དུ་ཁག་དང་སོ་སོར་ཆགས་པར་རེ་ཡོད་པས་མའོ་གུའུ་ཞིས་བཀའ་ལློན་པ་དེ་བཏང་ཐེངས་རེར་བཀའ་ལློན་པ་འདི་བཞིན་འཁྲབ་ཆན་བཅོས་པ་
 དང་སྤྱི་གཞན་བཅོས་ཉེ་གང་སར་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པར་སྦྱོད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་དཔེ་མཆོན་ཁང་ཤི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པས་གཏམ་བརྗོད་ཆོགས་
 པས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་སྟེ་<<ཐུཅུཅུང་>>ཟེར་བ་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་དང་སྤྱི་གར་ཆོགས་པས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ནི་<<སྤྱད་ཀར་ལྷ་མོ་>> ཟེར་
 བའི་འཁྲབ་ཆན་དེ་རེད། འཁྲབ་མཁན་ཆང་མ་བོད་པ་ཡིན་རུང་ཆང་མ་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ནས་འཁྲབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་འཁྲབ་སྟོན་ཆང་མ་
 རྒྱ་སྐད་བཤད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ལུགས་སྲོལ་ཅིག་ཆགས་ཉེ་གངས་ཅུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐོར་
 ཐབས་མེད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཆོགས་པས་<<སྤྱད་བཞུ་དམར་པོ་>> ཟེར་བའི་ཁང་ཤི་འདི་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྲོལ་ལྟར་བསྐྱར་བ་
 བཏང་ནས་བོད་སྐད་ཐོག་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཡོད། གདངས་ནི་བོད་པའི་ལྷ་མོའི་རྣམ་ཐར་གཏོང་སྲོལ་བཞིན་བཏང་བ་དང་ཡིན་ནའི་སོ་སོས་ཅོམ་སྤྲིག་

བྱས་ཡོད་པས་དེང་དུས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་ཆེན་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའེ་འཁྲབ་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱངས་དང་སྐད་ཆ་ཆང་མ་སྒྲིལ་གྱི་ཐོག་ནས་
ཐད་ཀར་པ་བ་བསྐྱར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

གྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོའི་རྗེས་ལ་གྲེན་ལོག་གྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་གཉིས་པོ་དངོས་སུ་ཁ་གཏད་དུ་
 ལངས་པ་རེད། ཟེངས་དང་པོའི་འགྲན་རྩོད་ནང་སྐབས་ཤིག་རིང་དབང་ཆ་འཕྲོག་རེས་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁག་ལ་དམག་
 དཔྱད་གི་བཅན་གཞོན་འོག་བར་ཆད་བྱང་ཡོད། རྒྱ་རྒྱལ་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཁྱབ་ཁང་ཁག་ནང་གི་
 མང་ཚོགས་དང་བཅངས་འགོལ་དམག་མི་བཅས་ཁྱོན་མི་གངས་ཁྲི་གསུམ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་སར་འབྱོར་ལྷན་གཤམ་རིམ་གྱི་ལོག་སྤྱོད་ལམ་ཕྱོགས་
 བསྐྱར་ལོག་བྱས་པ་དེ་ཅ་གཏོར་མཐར་ཕྱིན་པ་གཏོར་རྒྱུའི་དམ་བཅའི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་པ་རེད། ཚོགས་འདུ་དེར་གསུམ་ལྗེའི་ཚོགས་
 ཆེན་ཡང་འབོད་གྱི་ཡོད། དེ་རྗེས་གྲོང་ཁྲུང་ཡོངས་ལ་ཁྲོམ་སྐོར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་རེད།

འབ་པར་སྟོང་དཔྱད་པར་འབྲེད་བྱང་འབྲེར་བ་འདིའི་ཐོག་ཐོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་འབྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གསར་བཟུང་ལོག་ཁག་གི་མཉམ་འབྲེལ་
 ཆེན་པོའི་གྲེན་ལོག་གྱི་ཁྱབ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཞེས་པའི་སྐུར་ཡིག་བཀྲག་ནས་ཡོད་པའི་དཔྱད་ཁག་འདི་ཉག་ཉག་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་

ཁང་གི་དབུང་ཁག་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོམ་སྒོར་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་མི་དམངས་ལམ་ཟེར་བ་འདིའི་ཐོག་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད། ས་སྤྲེང་ལ་ཡང་སྐྱར་ཡིག་གི་ཤུལ་མཐོང་རྒྱ་འདུག་ལ་གྲང་སྤྲེང་ལ་ཡང་སྐྱར་ཡིག་གི་ཤུལ་མཐོང་རྒྱ་འདུག།

དེ་བཞིན་ཡིད་གཟབ་བྱས་ནས་བལྟས་ན་གྲང་སྤྲེང་གི་སྐྱར་ཡིག་མང་པོ་དེ་ཆོའི་ཐོག་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་ལོག་སྐྱོད་མི་སྣ་ཉུང་ཤས་ལ་འཛིན་བའི་སྲིད་རྒྱས་ལ་མཐའ་ཁུག་ཏུ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་བྲིས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སྐབས་དེ་དུས་དམག་དབུང་དང་ལོག་སྐྱོད་པ་ཉུང་ཤས་ཟེར་བའི་བྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་དབར་དོན་དངོས་ཐོག་དག་མིན་ན་རང་ཡིན་པའི་ཚད་ལ་སྤྲེགས་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང།

ཞིང་བླན་མདུང་ཟེར་བའི་མིང་འདི་མཐོ་ཅི་ཏུང་གི་སྣམ་དག་ནང་དར་དམར་གྱིས་ཞིང་བླན་མདུང་མཉམ་དུ་བསྒྲིལ་བ་ཟེར་བ་ནས་བྱུང་ཡོད། བོད་

ལྷོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དེ་དམར་སྤང་དམག་ཁག་ཅིག་གིས་སྤྱི་འཇུག་གུས་པའི་ཞིང་བྱ་མདུང་གི་དམར་སྤང་དམག་གཉེན་ལོག་དམག་
སྤྱི་ཁང་ཟེར་བ་དེ་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་འདིའི་ལོག་ཁག་ཡིན་པ་དང་ཡང་དམར་སྤང་དམག་གཞན་ཁག་ཅིག་གིས་དམར་པོའི་
གཉེན་ལོག་ཆོགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་དེ་ནི་གཉེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་ལོག་ཁག་འདིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པ་རེད། རིག་གནས་
གསར་བཟུང་འགོ་སྟོད་ལ་རྩན་ཞི་ཞིང་ཆེན་ཞན་ཡང་ནས་ལྷ་སར་བྱིར་ལོག་གུས་ཡོད་པ་དང་ཏ་ཅང་གི་འཇུག་ཆ་དོད་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷགས་
རྒྱུན་ཡང་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཞིང་བྱ་མདུང་ཟེར་བ་འདི་གོ་ཐོས་ལ་ལྷ་སའི་དམར་སྤང་དམག་གི་སྤྱི་འཇུག་ནང་ནས་ཆེ་ལོས་ཤིག་
ཡིན་པ་དང་དེའི་ནང་གི་ཆོགས་མི་ཏ་ལམ་ཆང་མ་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་གི་དབུལ་ཕོངས་ཁྱིམ་ཆང་གི་བུ་སྤྱག་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་རེད་འདུག

འདིར་གྱོན་ཆས་གཅིག་གྱུར་གྱོན་པའི་དམར་སྤང་དམག་བྱ་མོ་དེ་ཆོ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཞན་ཡང་ནས་ལྷ་སར་འབྲེལ་གཏུག་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་མ་རེད། ཁོ་མ་ཆོའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་པ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་མི་ཡང་ཡོད། ཁོང་ཆོ་ཚང་མ་ཞིང་བྱན་མཐུང་གི་དམར་སྤང་དམག་རེད། ད་ཆ་ཁོང་ཆོའི་ནང་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་སར་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་ཀླས་ཡོལ་ཁྱུས་ཟེན་པ་ཡང་ན་ཀླས་ཡོལ་བྱེད་གསལ་ཡོད་པ་རེད།

འདིར་སྐད་གསར་མཐོན་པོས་སྤྱ་གཞས་གཏོང་བཞིན་པའི་བུད་མེད་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་དམར་པོའི་གཞས་མཁས་པ་ཆེ་བརྟན་
 གློལ་མ་ཟེར་བ་དེ་རེད། བུད་མེད་སྤྱ་གཞས་ཅམ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ཆོག་པར་དུས་རབས་བྱེད་ཀ་ཅམ་གྱི་ནང་བོད་ནས་ཐོན་པའི་མའོ་ཅི་ཏུང་དང་
 རྒྱ་ནག་གྲུ་ཁན་ཆོགས་པའི་གསར་བརྗེའི་སྤྱ་གཞས་ཡོད་ཆད་ཁོ་མོས་བཏང་ནས་བོད་ཡོངས་ལ་ཁྲབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་
 ཀྱན་ཏུ་དར་ཁྲབ་བྱེད་ཡོད་པ་སོང་ཅང་ཁོ་མོ་ནི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་དམར་པོའི་གཞས་སྤྱ་ཁག་གཏོང་མཁན་གྱི་གཞས་མ་ཞིག་ཡིན་པས་ཐ་ན་
 ཅམ་ཡིག་ཅིག་ནང་འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད་པ་སྟེ། ལོ་རབས་དྲུག་བརྒྱ་བརྒྱད་མྱོང་མཁན་གྱི་མི་རེ་རྩ་ལྷམ་དང་མི་རེ་ལྷམ་མཁན་
 གཅིག་གྲང་མེད་པ་རེད། ཁོང་གི་སྐད་སྒྲ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཁག་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟན་དུས་རབས་དེའི་ཅ་རྒྱུད་ནང་རྒྱགས་མྱོང་ཡོད་པ་རེད་
 ཅས་བྲིས་ཡོད།

བུས་ཅང་དུས་རབས་གང་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་དམར་པོའི་འཛིགས་སྒྲ་གི་ཁེངས་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་མ་རེད་དམ།

སྤྱི་ཁྲུངས་གཞིས་ཅི་ཁལ་གྱི་ཁྱོད་གསེབ་བྲིས་ཆང་ནས་ཡིན་པའི་ཆེ་བརྟན་གློལ་མ་ནི་དངོས་གནས་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བླན་ཟེར་པའི་འབྲུས་
 མི་ཞིག་རེད། དེར་བརྟན་སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་མོ་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ཤིང་མིག་ཚུ་གཏོང་བཞིན་ཏུ་བསྟོད་སྤྱ་འདི་ལྟར་ལེན་ཡོད་པ་སྟེ། མའོ་གུའུ་ཞི་
 ནི་ཉི་མ་དམར་པོ་དང་། མགོན་སྐབས་དངོས་གནས་འདི་གྲུ་ཁན་ཆོགས་པ་ཡིན། ཡར་ལངས་ཞིང་བླན་གྱིས་གཞས་བཏང་སྟེ། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་སྐད་

སྒྲ་སྒྲིགས་བཞིར་བྱས་ཡོད་ཅེས་དང་། ད་ལྟ་ཡང་ཁོང་གིས་བཅེ་དུང་ཟབ་མོའི་སྒོ་ནས་བོད་རིགས་དང་རྒྱ་རིགས་ནི་ཨ་མ་གཅིག་གི་བྱ་མོ་ཡིན་པས།
ཁོ་ཚོའི་ཨ་མའི་མིང་ལ་རྒྱ་ནག་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དཔྱད་པ་གཡོན་མར་ཞིང་བླན་མཁུང་དམར་སྒུང་དམག་ཟེར་བའི་དཔྱད་ཉམས་བཏགས་པའི་ཆེ་བཏན་སྒྲོལ་མ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ལོ་སྤུང་ཅུར་
སྤེབས་ཡོད། གྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་ཁོ་མོས་ <<མའོ་ཀླུ་ཞི་སྐྱེ་ཆེ་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་བཏན་པར་ཤོག>>ཟེར་བའི་སྒྲ་བོའི་སྒྲོལ་གར་ལ་ཐུག་ཆེན་ཆེན་
མོ་ <<ཤར་སྒྲིགས་དམར།>> ཟེར་བའི་ནང་གཞས་བཏང་ཐེངས་གཅིག་གིས་སྐད་གྲགས་བྱུང་ཡོད་པས་དེ་ནས་བཟུང་གྲང་ཐུག་ཆོགས་བ་ནས་
བོད་སྒྱུད་བྱེད་པའི་གཞས་མ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་དཔོན་རིགས་གཞོན་པའི་གོ་གནས་ཐོབ་ཡོད།

འབྲེལ་བའི་འདུག་ཁོང་དང་མཉམ་ཁུངས་ཡོད་པ་ཚོ་ནི་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་ཡོང་བའི་དམར་སྲུང་དམག་དཔལ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚོ་རེད། ཡིན་ནའི་ཁོང་ཚོ་མེ་ཅིང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ས་གནས་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ཚང་མའི་ཁྲོད་ནས་གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་མངོན་བཞིན་འདུག ཡང་ན་གཞོན་འདིས་འཁྲུང་བའི་སྤུ་གྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་སྤུ་སྤུ་གྲུ་ཡིན་ནམ།

མི་འདི་ཚོ་ནི་ལྷ་སའི་ཉེ་འགམ་གྱི་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ཡིན་པ་བརྗོད་མཁན་འདུག ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བརྗོད་ཡག་ལ་ཁྲོམ་གཞིགས་ཁང་གྲོང་མི་ལྷན་ལྷན་ཁང་ཁོངས་ཀྱི་ཤར་སྲུང་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གི་ཞིང་པ་ཡིན་ཞིང་། མང་ཆེ་བས་ཚལ་ཞིང་འདེབས་ལས་བྱེད་པ་དང་འབྲུ་ཡང་འདེབས་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག

ལག་པ་ཁ་ལ་བརྩལ་བའི་སྤྱེས་པ་འདིས་ལག་པས་ཁ་རྒྱ་བྱུག་ནས་ལག་པ་བརྒྱངས་ཏེ་ཡོད་པའི་མི་ཚོར་གསར་བརྗེའི་འོལ་བསྐྱེད་ལོ་གོ་སྟོན་གསལ་བྱེད་བཞིན་འདུག

འོག་ཁག་གཉིས་པོ་དོན་དངོས་ཐོག་གཅིག་པ་རེད།

༡༡། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོའི་ སྤྱི་ ༡༢ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ བཤད་སློབ་ལ་ མང་ཆོག་ས་ སྤྱི་སྤྱི་ག་འཇུག་ས་ ༥༤ གི་ཆབ་བྱས་པའི་མི་སྣོང་ཁྲག་སྟག་ཅམ་འདྲ་
འཛོམས་བྱས་ཏེ་སྟེ་སའི་གསར་བརྗེའི་ཕྱིན་ལོག་སྤྱི་ཁྲབ་ཁང་མེད་བ་དེ་དཔུ་བརྟེས་པའི་བསྐྱབས་གཏམ་དངོས་སུ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་བ་དང་
གནས་ས་འགྲུལ་བ་སྟེ་ཁྱའི་རྒྱ་དང་འཁར་རྒྱའི་འཕོད་སྤྱིའི་ཁྲོད་ནས་སྟེ་ས་ཡོངས་ལ་ཕྱིན་ལོག་མེད་བ་དེའི་སྤྱད་སྤྱས་ཁེངས་ཡོད་བ་སྟེ།

ང་ཚོས་གུང་ཁུན་ཚོགས་པའི་ནང་གི་མ་ཅུ་རིང་ཕྱགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྐྱོད་མཁན་དབང་འཛིན་པ་ཉུང་ཤས་ལ་གུན་ལོག་བྱེད་དགོས་པ་དང་ང་ཚོས་མ་ཅུའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ལོག་སྐྱོད་ལམ་ཕྱོགས་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱེད་མཁན་གྱི་ངན་རེངས་པར་གུན་ལོག་བྱེད་དགོས། ད་དུང་ང་ཚོས་ལྷ་འདྲེ་གདོན་བགོགས་ལ་ངོ་ཚོྂལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ང་ཚོས་མ་ཅུའི་གྲལ་རིམ་གྱི་གོང་མ་སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་ལ་ངོ་ཚོྂལ་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་ནི་གནམ་ས་གཉིས་ཀར་ཞེད་མི་དགོས་པའི་གསར་བརྗེའི་གུན་ལོག་ཤོག་ཁག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱག་མ་འབྱེར་ཞིང་མྱིད་ལྷན་དབྱུག་པ་གཡོ་བཞིན་འཛམ་གླིང་སྤིང་བ་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གད་སྤྲིགས་སྤང་པའི་ནང་ཕྱགས་ནས་ང་ཚོས་གནམ་ཤོག་ཆང་མ་དབྱུག་དགོས་པ་དང་ང་ཚོ་བྲག་ཆར་རྒྱང་འཕྲུབ་ལ་སྐྱག་གི་མེད་ལ། བྱེ་རྒྱང་བྲག་འཕྲུབ་ལ་ཡང་མི་སྐྱག་པར་གུན་ལོག་བྱེད་དགོས། གུན་ལོག་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་ཏེ་ངེས་པར་དུ་དམར་ཐིང་ཐིང་གི་འཕྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་འཛམ་གླིང་གསར་བ་ཞིག་འཛུགས་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

མོ་མང་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ངས་དཔེ་གཤམ་སྤང་པ་གོང་གསལ་སྟུན་ཞིང་འཛེབས་པ་ལྷགས་གྲགས་ཆེ་བའི་བསྐྱགས་གཏམ་འདི་ཁྱེད་རང་འོ་མས་མེས་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱི་སྐབས་ཁོང་གིས་གད་མོ་བགད་པ་ལས་ལན་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་མེད་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་ནམ་འགྲུང་སྤྱད་ཙམ་ཡིང་བསྐྱར་དུ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་ནང་སླེབས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་མོང་།

གྲུབ་ཡོག་ཟེར་བ་ནི་གྲུབ་ཡོག་ཤོག་ཁག་ཡོས་ཡིན་པས། གྲུབ་ཡོག་གི་གཏུང་ཅེ་ཐད་ཀར་སྐབས་དེ་དུས་ཐོད་གྱི་དཔག་སྲིད་གཉིས་ཀའི་
 དབང་ཆ་འཛིན་མཁན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཤོང་མ་རྩ་བུར་བའི་གང་གོ་རྩ་ལ་གཏད་དེ་གང་གོ་རྩ་ཡིས་ཐོད་ལ་མའོ་བྱུ་ཞིའི་གསར་བཛེའི་ལམ་ཕྱོགས་
 ལ་ག་བརྟར་བྱས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་རྗེས་ལ་བརྟགས་པའི་མཉམ་འབྲེལ་བཞོན་འདོམས་ཁར་ཟེར་བས་གང་གོ་རྩ་
 ལ་མཐར་གྱིན་པའི་སློ་ནས་སྤར་སློབ་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱུད་ཞེན་ཅན་ལ་ཅིས་གྱི་ཡོད། ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀར་སློབ་སྦྱག་དང་ཤོང་མི། བཟོ་བ། ལས་
 བྱེད་བ། ཞིང་འབྲོག་མར་ཆོགས། དེ་བཞིན་ཐོད་པ་དང་རྒྱ་མི་བཅས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་དར་སློབ་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་ནས་
 བརྗོད་ན། བཅེ་དང་མི་བཅེ་ཤོག་ཁག་ནས་དབྱེ་བྱབ་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དོ་སྤར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཐོག་མཐའ་མར་གསུམ་དུ་དཔག་དབྱར་ནས་

དབང་ཆ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་བོད་འདིར་ཤོག་ཁག་གི་རྒྱུ་འཕྲིན་དེ་ཤུགས་ཕྱག་ཆེན་པོའི་ངང་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་བའི་དམག་སྐར་ལ་འང་སྐྱབས་ཡོད་པ་རེད།

ཡང་བོད་ཀྱི་དབང་འདྲིན་པས་དང་ཐོག་བྱས་ན་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་ཀྱི་གྲང་ཁན་ཆོག་པས་པའི་དེལ་བསྐྱབས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་འདྲིན་གཞིན་པ་དང་བོད་ལྟོངས་ཉིན་རེའི་ཆོག་པས་པར་ཁང་གི་སྤྱི་ཁབ་ཚུལ་སྤྲིག་པ་ཅིང་འཕྲང་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་གྲང་ཁན་ཆོག་པས་པའི་རྒྱུ་ལས་དང་སྤྲིག་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་འགན་འདྲིན་ཏུ་དབྱེས་རན། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྲང་ཁན་ཆོག་པས་པའི་བྱང་ཆེ་གཙོ་བོ་ཉིའི་ཚུལ་དབྱེར་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཉིས་ཆབ་འཁུར་མཁན་ལ་ཅིས་ཏེ་མ་ཅ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཀྱི་དབང་འདྲིན་ཤོག་ཁག་རེད་ཟེར་བ་དང་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དབང་གྲགས་ཅན་ཟེར་བ་བཅས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཡོགས་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་འགོ་ཚུགས་པའི་དུས་ཆོད་ནང་རྒྱུ་དང་འབྲུར་གྱི་སློ་ནས་གོང་ཁུས་མི་སྣ་དེ་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱབ་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྙིང་པ་བཞེ་ཟེར་བ་གཏོར་རྒྱ་དེ་རིམ་པ་གོང་མ་ནས་འོག་མར་མང་ཆོག་སྤྱི་སྤྱོད་བྱས་པའི་གསར་བརྗེའི་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ལ་གྱུར་ཡོད། དེ་ནི་དབང་འདྲིན་པས་རང་ཉིད་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་ཆེད་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཁ་སྤྲོད་སྤྱི་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་རེ་ངན་བཅངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བས་རྙིང་པ་བཞེ་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མངའ་དག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བར་གྲལ་རིམ་གྱི་འཁོན་འདྲིན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འཁོན་སྤང་བཅས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་རེ་བ་བཅོལ་ཡོད་པ་ལས་སེམས་པ་གཅིག་སྤྲིལ་ངང་ཁོང་ཆོའི་ལག་པ་ནས་དབང་ཆ་འཕྲོག་རྒྱ་དེ་མ་ཡིན། ཡིན་ནའི་ངལ་བ་སྤྱོད་ཟད་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་གོ་རྟེན་ཡི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དབང་འདྲིན་པ་ཆོ་གང་ལྟར་གསར་བརྗེའི་མེ་ཁྲེ་དེ་རང་གི་གཞུགས་པོའི་ཐོག་འཁུར་རྒྱ་ལས་གཡོལ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་པ་རེད།

དེ་ནས་ཤོག་ཁག་གཉིས་པོ་ས་ཁུལ་ཁག་དང་རྫོང་ཁག་གྲོང་གསེབ་ཁག་འབྲོག་ཁུལ་བཅས་ལ་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ས་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་ཆ་ཆེས་ས་ཁུལ་ཁག་(བེ་ཅིང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ནང་བོད་རང་སྤྱོད་ལྟོངས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་ ༡༡ ནང་གི་ས་མཆེས་ས་ཁུལ་གྱི་རྫོང་ཁག་ ༣༥ ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མི་ཆོག་པ་བརྗོད་ཡོད་པ་དང་དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་མངའ་སྡེས་དང་མཆོ་སྤྱི་གྲོ་མོ། གཉལ་མ། སྤྱིད་རོང། སྤྱ་ཤེང་བཅས་ཀྱི་གྲོང་རྒྱལ་དང་མཐའ་ཆ་ཆེས་ཀྱི་འགག་སློ་རྒྱུད་ཡོད།) རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ནང་ཁྱགས་མི་ཆོག་པ་ཐུད། དེ་མིན་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གཞན་ནས་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འཁུག་ཅོད་ནང་རྒྱུད་ཡོད། ལྷ་འབྲེ་གདོན་བགོགས་ཟེར་བ་ཐུད་པའི་དེ་མིན་མི་ཆང་མས་གཉན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་མིན་ན་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་ངེས་པར་དུ་འཕྱལ་ཁྱགས་འདེམས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་འདི་ནི་འདྲིན་ཉིན་གྱི་བྱ་བ་ལས་བྲལ་བའི་འདེམས་ཀ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཞིག་རེད། མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཞུད་ན། ཤོག་ཁག་གང་ལ་འཕྱལ་མཁན་མང་བ་ཡོད་ནའི་དེའི་རྗེས་ལ་འབྲོ་ཡི་ཡོད་པས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དང་ཐོག་ཤོག་ཁག་གཅིག་ནང་འཕྱལ་བ་དང་དེ་རྗེས་དུས་བབ་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོག་ཁག་གཞན་ལ་ཁ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་གདུང་ཅི་ཁ་པར་གཏད་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད།

ཕྱི་ཚུལ་ནས་བལྟས་ན་ཤོག་ཁག་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་མེ་དང་ཚུ་ལྟ་བུ་མཐུན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏུང་། དོན་དངོས་ཐོག་འདྲུ་ཤེས་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཐོག་གཅིག་པ་རེད། དེ་ཡང་གང་ལྟར་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀས་རང་ཉིད་ནི་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་པ་ངོ་མ་དང་མའོ་ཅི་ཏུང་དང་ཁོ་པའི་བསམ་སྒྲོར་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་སྤྱི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་འདིའི་ཁོངས་མི་ཡིན་པ་ཞིག་གི་བཞུད་སྤངས་བཞིན་བརྗོད་ན། འདི་བསམ་པར་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལས་ཁུད་པར་ཡང་ལྷོ་གང་ཡང་མེད། ཆང་མས་མའོ་གྲུ་ཞེ་ཁྱི་ལོར་བརྟན་པ་ཤོག་ཁྱི་ལོར་ནས་ཁྱི་ལོར་བརྟན་པ་ཤོག་ཅེས་སྤྱད་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཆང་མས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ལག་ནི་མའོ་གྲུ་ཞེ་ཁྱིའི་གསུང་བཏུས་རེད། གང་ལྟར་ཆང་མས་དཔར་པོའི་སྤྱིད་དབང་དུས་ནས་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འབྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད། འདི་ནི་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་སྤྲོད་ཁུལ་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆང་མ་གཅིག་པ་རེད། སུ་ཞིག་འབྲིག་པ་དང་སུ་ཞིག་ཁོར་བ་བཞུད་ཁག་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དོན་

དངོས་ཐོག་མཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན་ཤོག་ཁག་གཉིས་པན་ཚུན་ཁ་གཏད་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་དབང་ཆའི་ཆེད་དུ་རང་རེད། གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁག་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཉིད་ཞེན་ཤོག་ཁག་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཆང་མས་དབང་ཆ་ཁོ་ནར་ཐུག་ནས་དེ་སྤེའི་དབང་ཆའི་མ་ལག་གི་གསར་བརྗེའི་ནང་ནས་དབང་ཆ་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང་དབང་ཆ་དམ་འཛིན་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་བཅངས་ཡོད། འདི་ནི་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་ཁྲད་ཆོས་ཆེ་ཤོས་འདི་ཡང་ཡིན་པ་རེད། དབང་ཆ་འཐོབ་རྒྱུའི་ཆེད་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཆ་འཕྲོག་པ་ཟེར་བའི་འཐབ་ཚིད་བྱས་ནས་ཐོག་མའི་བྱེད་སྤངས་ནི་ཞི་བའི་ཐབས་ཚིད་ཟེར་བ་འདི་རེད། འདི་ནི་མང་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཁ་ཐོག་ནས་དགག་པ་རྒྱག་པ་དང་ཡིག་ཐོག་ནས་སྤྱན་འབྲིན་བྱེད་པའི་ཐུང་ཀྱི་བྱིས་ཁེངས་པའི་ཡིག་ཆེན་ཆགས་པར་དང་ཚིད་སྤྱོད་ཆེན་པོ། དགག་པ་ཆེན་པོ། འབྲེལ་གཏུག་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཆ་ཆ་ལུང་ལུང་རང་མདུང་ཅེ་ཁ་སྤྲོད་ཀྱིས་སྤེལ་ཡོད་པ་དང་། མཐར་འགྲམ་པའི་འཐབ་ཚིད་ཟེར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་ནས་ཁྲག་སྤྱང་སོག་ཤོར་བའི་ནང་འཇུག་ནང་སྤྱང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ནས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་དབང་ཆ་འཕྲོག་རེས་བྱས་པའི་འཐབ་ཚིད་ནང་ཟང་ཟེང་དང་ཁྲོད་ཀྱིས་གཞས་བཏང་ན་ངས་འཁྲབ་སྟེགས་ཐོག་ཡོང་ཆོག་ཟེར་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་ལ་ལོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་རིང་གི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚིད་བྱས་པ་བརྒྱད་དེའི་ལྷགས་རྒྱན་ཏ་ཅང་གི་གཉིང་ཟབ་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་གཏོར་བཤེག་ཀྱང་ཏ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཁྲོད་གུན་ཡང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། ཐག་གཅོད་དཀའ་པའི་ཁྲོད་གཞི་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བའི་འདིའི་སྤྱིང་ནས་རགས་བསྐྱས་དང་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་བྱ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་ལར་ནས་ད་དུང་ངས་པར་དུ་ནན་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུང་བ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་རྒྱུད་འཇུག་འདི་མཐུག་སྤྱིལ་མེད་པར་སྤྱ་མཐུད་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཐ་ན་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་རང་བཞིན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་མིན་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ཆེད་གཞིར་གྱུར་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ཆའི་ཞིང་འཕྲོགས་ཁུལ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པའི་གནའོའི་དགོན་པ་དང་གནའལུལ་རྣམས་གྲུང་རོར་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། སྤེལ་རྒྱུན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྤངས། འཆོ་བ་བསྐྱལ་སྤངས། ཀུན་སྤྲོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས་བཅས་ལ་དམའ་པེབས་ཤོག་ཐུག་ཆད་མེད་ཐེབས་ནས་བོད་ལ་བྱུང་བའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་འདི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་དམིགས་པའི་གསར་བརྗེ་ཞིག་རང་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱོད་མཐ་པ་ཞིག་ལ་གྲུས་མོར་དེའི་དུས་མཆམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་པའི་འདྲ་པར་མང་ཙམ་རགས་མ་བྱུང་། གྲུས་མོའི་སྤྱ་ལགས་དེ་སྤྱོད་སྤྲོངས་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་གི་བྲིལ་བསྐྱགས་དུ་ཁག་གི་ལས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ཅུང་ཁོང་གིས་བཞག་གནང་བའི་འདྲ་པར་བརྒྱ་ཁྲག་ནང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚིད་བྱས་པའི་སྐོར་གྱི་འདྲ་པར་རྟེན་ཡག་མི་འདུག་རྒྱ་མཆོན་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་དབྱར་དུས་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་དབྱེད་ཀའི་བར་ཁོང་གྲུང་མེད་ཁུས་ཏེ་ཁམས་ལ་བྱིར་ལོག་གནང་ནས་ནད་གཞི་སྤྱིད་པོ་ཤོག་པའི་ཁོང་གི་སྤྱ་ལགས་མཇལ་བར་ཐེབས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ད་དུང་ངའི་ཨ་མ་ལགས་དང་ལོ་གཉིས་ལ་སྤེལ་ཙམ་ཡིན་པའི་གྲུས་མོ་མཉམ་དུ་བྲིད་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དུས་ཆེད་འདིའི་རིང་ཉག་ཉག་ལྷ་སར་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚིད་ཀྱི་མཐོ་རྒྱུས་འཕྱུར་བའི་སྐབས་འཁེལ་འདུག་པས་གནས་ཚུལ་བྱུང་དུས་ཁོང་མེད་པར་བརྟེན་འདྲ་པར་ཡང་ལེན་ཐུབ་མེད་པ་རེད།

དེ་མིན་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཆགས་པར་དང་ཡང་ན་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་བཀོད་པའི་ད་ལྟའི་ཡིག་ཆགས་ཁག་ནང་དུ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་བའི་ཐད་ཁ་གྲགས་མི་རུས་པ་དང་དེའི་སྐོར་བཤད་རྒྱུར་གཡོལ་ཐབས་བྱས་ཡོད། ཤོག་ཁག་གཉིས་པོ་ནས་གཉིར་བའི་རང་རང་སོ་སོའི་ཆགས་པར་(གོ་ཐོས་ལ་སྟེ་ཁ་བརྒྱ་གངས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོད་ཡིག་གི་པར་ངོས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད་འདུག)ཐོག་དེའི་སྐོར་ལ་གནས་ཚུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་ཡིན་ཅུང་། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཆགས་པར་རྒྱུད་རྒྱུད་དེ་ཆོ་འབྲེལ་སྤེལ་གྱི་གངས་ཆད་ཐོག་ཆད་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེང་སང་ཏ་ཅང་གི་བཅའ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། དེའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་བཞིན་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་སྤྲོད་པའི་མའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བཅོས་

པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་ལ་བྱུང་བའི་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་འདི་པལ་ཆེར་མི་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་མེད་པ་རེད།
དེར་བརྟེན་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་མང་པོའི་མིག་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་སྐབས་ཐག་
པོའི་འཐབ་ཚོད་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ཁྱ་ནག་ནང་ཁུལ་དང་བསྐྱར་ཐབས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ཁྱ་ནག་དང་ཁྱད་པར་
མེད་པར་ཟེང་ཆ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ལངས་པ་གཅིག་པ་རེད་ལ། གང་སར་ཆག་རོ་ཞིག་རོས་ཁེངས་པའང་གཅིག་པ་དང་། མི་སྲོག་འབེན་བཙུགས་བྱས་
པ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་རེད།

འདིར་གུས་མོས་བཅའ་འདྲི་ལྷས་པ་དང་དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གཞིགས་ནས་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་གི་
དོན་ཆེན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཁག་ཅིག་བདམས་ཏེ་སྐབས་བདེའི་སྐོ་ནས་ཟིན་ཐོ་བཀོད་པ་དང་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

~~她~~ 定为“叛国反革命”，于1969
年九月把她逮捕入狱，给她肉体精
神上、肉体上加倍以难以容忍的摧残
和折磨。

身陷囹圄之后，惨遭迫害，
但他从不悔恨投降，从不向敌人
求饶，坚持斗争，直至死不屈。

文化大革命开始的时候，我和其他同
志一样，曾以极大的革命热情投入战
斗。但是，我亲眼看到许多事实，渐渐
产生了疑问：一大批老干部为党做了
许多好事，只有功劳的人，为什么一
下子都要打倒？各级党组织，
都被踢开了，弄瘫痪了，革命和

建设由谁来领导？为什么有的人
唯恐天下不乱。在群众中处心
积虑地制造分裂。武斗、流血？
为什么又随便抓人、打秋斗？
这些害处你知道吗。当此
下古、国家将成个什么样子？
我变得沉默寡言了。
看到一些干部被无端地拴着脖
子、打秋斗、我流抑制不住眼泪。
看到生产被破坏、人民生命财产受
损失、我痛心疾首、夜不能寐。

འདི་ནི་སྐབས་དེའི་དུས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་བཞོན་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ཁོངས་མི་བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་ཐོན་པ་
ཞིག་དང་། བོད་ལྗོངས་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཉར་ཆགས་བྱས་པའི་ཐོན་ཐོའི་ཤོག་སྟེ་གཉིས་རེད། དེའི་ནང་འཁོད་
པར། རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་འགོ་འཁུགས་པའི་སྐབས་ང་ཡང་སློ་མཐུན་གཞན་དང་འབྲ་བར་གསར་བཞེའི་བཅེ་སེམས་ཆེན་པོ་ཁོངས་
བཞིན་པར་འཐབ་ཅོད་དེའི་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་རང་ཉིད་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བརྟེན་རིམ་བཞིན་
དོགས་པ་སྐྱེས་བྱུང་བར། ལས་བྱེད་པ་ཆན་གས་མང་དག་ཅིག་གིས་གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་ཆེད་བྱ་བ་བཟང་པོ་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་ཆོ་
ནི་བྱས་རྗེས་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་བྱུང་། གང་གི་དོན་དུ་ཁོ་པ་ཆོ་ལམ་སེང་གཏོར་གྱིས་གཏོར་གི་ཡོད་པ་རེད་དམ། རིམ་པ་ཁག་གི་གྲང་ཁན་
ཏང་གི་ཆོགས་པའི་སྐྱིག་འཇུགས་ཁང་ནས་མེད་བཟོས་ཡོད་པས་གསར་བཞེ་དང་འཇུགས་སྐྱོན་ལ་སྐྱས་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ། མི་འགའ་མེས་
སྐྱོ་ཆོགས་དེར་ཐོང་ཆ་ལངས་ན་ཅི་མ་བྱུང་སྐྱམ་ནས་མང་ཆོགས་ནང་མ་བྱུང་ཁོག་བཅངས་བྱས་ནས་ཁ་བྱལ་བཏང་བ་དང་བྲག་པོའི་འཐབ་ཅོད་
བསྐྱངས་ནས་ཁག་འདོན་བཅུག་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན། ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་བཟུང་བ་དང་བྱར་ལ་སློན་ནས་འཐབ་འདྲིང་བཏང་

དགོས་དོན་གང་ཡིན། འདི་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མཐོ་ཅི་རྒྱུ་གི་བསམ་སྒྲོ་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ། ཡུན་རིང་སོང་ན་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གང་འདྲ་
ཞིག་ཆགས་གྱི་རེད་དམ། ངས་ཁ་ཁུ་སིམ་པོའི་ངང་སྟོད་རྒྱུ་ལས་མི་འདུག་ལས་བྱེད་པ་གན་གས་ཆོ་རྒྱུ་མཆན་མེད་པར་བཅན་ཁྱིད་བྱས་ནས་ཁྱོམ་
སྒྲོར་བྱས་པ་དང་འཐབ་འཛིང་བཏང་བ་མཐོང་དུས་ང་རང་དབང་མེད་པར་མིག་ཆུ་ཤོར་གྱི་འདུག་དེ་བཞིན་སྟོན་ལ་གཏོར་བཞིག་དང་མི་
དམངས་གྱི་ཆོ་སྲོག་རྒྱུ་ཞོར་བཅས་ལ་གྱོང་གུན་པོག་པ་མཐོང་སྐབས་གྱོད་སེམས་ཆད་མེད་སྟེས་ཏེ་མཆན་མོ་གཉིད་ཁུག་ཐུབ་གྱི་མི་འདུག་ཟེ་གྲིས་
འདུག

ཁག་དང་མེ་ལྷེའི་འགྲན་ཅོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ ལོའི་ཟླ་༡ཆེས་༤ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་རྩང་ཏད་ལ་བྱུང་བའི་དབང་ཆ་འཕྲོག་རེས་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་དེར་མཐོ་ཅི་རྒྱུ་གིས་བསྟོད་
བསྐྱེད་སྟོབ་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ས་གནས་ཁག་གིས་ <<ཕུན་ཏུད་ཆགས་པར>> གྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་རུས་མཁན་གྱི་རྩང་ཏད་གྲེས་ལོག་
ཤོག་ཁའི་ལད་སྒྲོས་རིམ་པས་བྱས་ཏེ་དབང་ཆ་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་འཚུབ་ཅིག་འཕྱར་ཞིང་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོང་ཆེན་པ་ཁག་གཅིག་
མཐུག་གཉིས་མཐུད་གྱི་ཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་ཡོད་ལ། དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་སྤྱལ་མ་ཐེབས་པའི་ཐོད་གྱི་གྲེས་ལོག་ཤོག་ཁས་ཟླ་༡ཆེས་༡༡ཉིན་གྱི་
དགོང་ཚོ་ <<ཐོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར>> ཁང་གི་དབང་ཆ་འཕྲོག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱེད་བྱས་པ་རེད། འདི་ནི་གྲེས་ལོག་སྤྱི་ཁབ་
ཁང་ཟེར་བ་ནས་པར་ཆོལ་བྱས་པ་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་རྗེས་ཐོད་ལ་ཡོད་པའི་ཤིན་རྩ་གསར་འཕྱར་ཁང་གི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་དང་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་གྱི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གནས་སྐབས་གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་གཞུང་དང་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས། དེ་བཞིན་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་ལས་ཁུངས་བཅས་གྱི་དབང་ཆ་རིམ་པས་འཕྲོག་པ་རེད། <<ཐོད་གྱི་དོན་ཆེན་ཕྱོགས་སྤྱིག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོ་
ནས་ ༡༩༥༥ ལོ།)>> ཟེར་བའི་དེབ་འདིའི་ནང་འཁོད་པར། ཟླ་༡ཆེས་༥༥ཉིན་ལྷ་སའི་གསར་བརྗེའི་གྲེས་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་དང་ལྷ་སའི་
གསར་བརྗེའི་གྲེས་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ས་ནས་ཐོད་ལ་སྐྱོད་མཁན་གྱི་གྲེས་ལོག་གསར་བརྗེའི་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་བཅས་ནས་
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲེས་ལོག་སྤྱིག་འཛུགས་ཁག་གསུམ་བརྒྱུ་ལག་ཅུམ་གྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ་མི་ཁྲི་གཉིས་ལྷག་ཅུམ་མཉམ་ཁྱུགས་བྱས་པའི་འགྱོར་མེད་
གལ་རིམ་གསར་བརྗེའི་མཉམ་འབྲེལ་ཆེན་པོས་མ་ཅ་རིང་ལུགས་ལས་དུ་སྐྱོད་མཁན་གྱི་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གི་དབང་ཆ་འཕྲོག་པའི་འགན་
ལྷུབ་དམ་བཅའི་ཆོགས་ཆེན་ཟེར་བ་ཞིག་གཙོ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་མཐོ་ཅི་རྒྱུ་ལ་གུས་འདུད་གྱི་སྒྲོག་འཕྲིན་གཏོར་རྒྱུའི་གྲོས་ཆོད་དང་
ཐོད་ལྗོངས་ཡོངས་གྱི་མི་དམངས་ལ་བཏང་བའི་འཕྲིན་ཡིག་ཟེར་བ་བཅས་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ལག་ཏུ་དཔལ་འབར་འབྱེད་ཏེ་ཁྱོམ་
སྒྲོར་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཟུ་ནག་ཟུ་ལ་ཡོངས་ལ་འཕྱར་བའི་དབང་ཆ་འཕྲོག་བའི་རྒྱུ་འཕྱུག་དེས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཟང་ཟེང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཟུ་ནག་གི་ས་གནས་ཁག་ནང་གི་དབང་འཛིན་པ་མཐོ་ཤོས་དེས་དམག་དབུང་གི་གོ་གནས་གཙོ་བོ་འདི་ཡང་གཅིག་ཕྱོག་གྱེད་གྱི་ཡོད་པས་ཁོ་པ་ཚོས་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་པ་ལས་མཐོ་ཅི་ཏུང་གིས་དམག་དབུང་ནས་གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཐེ་རུས་གྱེད་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲུང་བ་དང་དམག་དབུང་ནས་ཟང་ཟེང་གི་རྣམ་པ་དེ་བཙོས་བྱུང་བའི་རེ་བ་བྱས་ཡོད། ད་དུང་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་བཀའ་ཁྲིག་བཏང་ཡོད་པའི་ནང་གཡས་སྤྱོགས་ཤོག་ཁག་ཟེར་བའི་མང་ཚོགས་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱིས་དམག་དབུང་ནང་གཏོང་མཆོངས་རྩ་བ་ནས་གྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་དམག་དབུང་གིས་མེ་མདའ་སྐྱབ་སྟེ་རང་སྤྱོད་ཆོག་གི་ཡོད། ཡིན་ནའི་འགོ་ཁྲིད་མཁན་གྱི་གཡས་སྤྱོགས་ཤོག་ཁའི་གཙོ་བོ་མི་སྣ་དྲག་གཞོན་བྱས་པ་ལས་གཞན་ལ་དྲག་གཞོན་གྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཆོད་འཛིན་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་དམག་དབུང་གོང་འོག་ཆང་མས་གཡས་སྤྱོགས་ཤོག་ཁག་ཟེར་བར་དྲག་གཞོན་གྱེད་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲིབ་ཡོད། ཡང་གཡས་སྤྱོགས་ཤོག་ཁག་ཟེར་བ་དེ་དབང་ཆ་འཕྲོག་མཁན་གྱི་གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱེད་གྱི་ཡོད་པས་ས་གནས་ཁག་ལ་འཛིན་བཀའ་མེད་པར་འཛིང་རེས་བྱས་ནས་དམར་གསོད་ཆད་མེད་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

<<བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆོགས་པར།>> ཚུར་ཅིས་ལེན་པར་སྤྱོད་མཁན་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ནས་ཟབ་ནན་བྱས་ཏེ་གྲེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བར་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པར་བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆོགས་པར་ཁང་མཐའ་སྐྱོར་ནས་དམག་དབུང་གིས་ངོ་དམ་བྱས་པ་རེད། ཉིན་ཤིང་སོང་བའི་རྗེས་དཔོ་གང་སྤང་སོགས་གྲེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བའི་གཙོ་བོ་མི་སྣ་༡༩འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་དམག་དབུང་གི་གཞོན་ཤུགས་འོག་དམག་འཐབ་ཐོག་མ་དེ་གྲེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བར་པམ་ཉེས་བྱུང་བ་རེད།

ཡང་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཐངས་འདིའི་དམག་དབུང་གིས་འཁོན་ལན་སྤྱོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེར་མི་འདོད་པ་ཡོད་པའི་དམག་དབུང་གི་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་རང་ཡིན་པ་དང་དོན་དངོས་ཐོག་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་དེར་ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མཐོ་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་ཡང་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་ཟླ་བྱས་པ་རེད་ཟེར་ནས་ཡོངས་རྫོགས་ཅིས་མེད་དུ་བཏང་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོའི་རྒྱ་ལོ་ཆེས་༡ཉིན་ཟུ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཆོགས་རྒྱུང་ནས་བཞི་གཅིག་གི་མཛུབ་སྟོན་ཟེར་བའི་བཀའ་སྐྱོར་སྟེ་གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁག་ལ་དག་སེལ་མཆོན་བ་གྱེད་དགོས་པ་དང་དུས་མཚུངས་དམག་དབུང་གིས་གྲེན་ལོག་ཤོག་ཁག་ལ་དྲག་གཞོན་བྱ་རྒྱ་མཆོམས་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྲུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉིན་གངས་༢༡བཀག་ཉར་བྱས་པའི་དཔོ་གང་སྤང་སྤྱོད་འགྲོལ་བཏང་བ་དང་གྲེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་བསྐྱར་དུ་ལངས་རྒྱ་བྱུང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་གནས་སྐབས་ཤིག་རིང་ཅུས་པ་ཤོར་བ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོའི་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ནང་དགའ་ལྷན་ཡིད་ཆེས་བྱུང་བའི་གྲེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བས་ལྷ་སར་མི་ཁྲི་བརྒྱལ་བའི་མང་ཚོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་སྐོར་ཆོགས་བྱས་ཏེ་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བར་ཁ་རྒྱུང་བཏང་བ་རེད། གངས་ལས་འདས་པའི་དམར་སྤང་དམག་ཟུ་ནག་ནས་བོད་ལ་འབྱོར་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོར་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་པར་བྱས་པ་དང་དེའི་ནང་ཆེན་ཏུ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་བསྐྱར་དུ་བྱིར་ལོག་ཡོང་བའི་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་དང་ངག་དབང་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་ཐོག་མར་བྱས་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱ་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་རྒྱལ་སའི་དམར་སྤང་དམག་ཟེར་བ་མི་གངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ལྗོངས་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་མོ་ག་གཉིས་བཏང་ནས་བོད་ནས་ཐེ་ཁྲོན་བར་གྱི་གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་གན་རྒྱར་བསྐྱུལ་ནས་གནས་ས་མཐོ་དམའ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སློབ་སྤྱོད་དེ་དག་བོད་ནས་བྱིར་སྤྱད་བཏང་བ་མཆོན་ཡོད། ཡིན་ནའི་བཞི་གཅིག་གི་མཛུབ་སྟོན་ཟེར་བ་བྱུང་བསྐྱགས་བྱས་རྗེས་ཁོ་པ་ཚོ་སྣང་ཡང་བྱིར་ལོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་ཤིག་རིང་གྲེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བའི་སྤྱིག་འཛུགས་དྲག་ཤོས་ཡིན་པ་སྟེ་ཆེད་མངགས་ཡུལ་གྱི་གོང་མ་གཏོར་མཁན་གྱི་འབྲེལ་མཐུན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་འདི་ཡང་བསྐྱར་

གསོ་བྱ་རྒྱ་བྱུང་ཡོད།

དཔེ་གང་སྤང་ནས་ཕྱ་མཐུད་ཀྱི་ལོ་ག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བའི་དམག་སྤྱི་བྱས་པ་རེད། ངས་ཁོང་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོ་སློད་འགྲོལ་བཏང་ཐེས་ག་རེ་
བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྐད་ཆ་ཟླེས་པས་ཁོང་གིས་བཞིན་དོན་ལ། ང་ཚོ་ཕྱ་མཐུད་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ནས་ཡང་བསྐྱར་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ལ་ཕྱིར་ལོག་པ་
དང་དེ་སྔ་བཞེན་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་མི་སྣ་ཡིན། ང་ཚོ་གསར་བརྗེའི་ངོ་ཚྏ་ལ་བ་རེད་ཟེ་བཞིན་མེད་པར་བརྟེན་ང་ཚོ་ནི་འགྲིག་པ་ཡིན་པ་
གསལ་པོ་རེད་ལ་རྒྱ་ནག་དབྱུས་གཞུང་ནས་ཀྱང་དག་སེལ་བྱས་ཡོད་པས་ཕྱ་མཐུད་ལས་ཀྱི་བྱ་རྒྱ་རེད། ཡིན་ནའི་ང་ཚོས་ཉམས་སྦྱོང་དང་བསྐྱབ་
བྱ་ངེས་པར་དུ་ཕྱོགས་བསྡེམས་བྱ་རྒྱ་དང་སྤྱི་ག་འཇུགས་ལ་བཅས་སྤྱི་ག་བྱ་རྒྱ་ནི་བཞིན་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་སློད་འགྲོལ་བཏང་བའི་ཐེས་
ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་དག་པོའི་འཐབ་ཚྩ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བཞིན་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་ལྷ་བ་ལྷ་པར་ཀྱང་གོ་རྟུ་ལས་གནས་བསྐྱར་ཉེ་ཟེ་ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཨང་དང་པོར་བསྐྱོང་འཐེན་བྱས་པའི་ཐེས་
བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཀྱང་གོ་རྟུ་ཡི་དབང་ཆའི་ས་མིག་སྤྱོད་པ་དེར་ཚྩ་ལེན་བྱེད་ཆེད་འགོ་ཁྲིད་ནང་ཁུལ་ལ་ཁ་བྱལ་ཞིང་ཁག་སོ་
སོས་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཟེར་བ་འདི་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་མངོན་ཚྩ་སྒྲིག་འཐབ་བྱས་ཡོད། དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་རྒྱ་ནག་དབྱུས་
གཞུང་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཆོགས་རྒྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཞོན་པ་ཅང་ཆིང་ནས་ལྷ་མཆོས་ཨ་ཨེན་འབྲེལ་ཡོད་ཞི་རྒྱལ་དྲག་སྤང་ཟེར་བ་བྱེད་
དགོས་པའི་སྒྲོར་གྱི་གཏམ་བཤད་སྤེལ་བར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྩ་གྱི་མཐོ་རྒྱུ་སྤྱི་ག་འཇུགས་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྩ་
ལ་ལུགས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ལྷ་སར་སློབ་དུ་སྤང་ལམ་དམག་འཐབ་ལངས་པ་དང་ཡང་སྤང་ལམ་དམག་འཐབ་ནས་འཐབ་
རྒྱས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལ་དབྱུང་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་གྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ནང་དམག་དོན་གྱི་དོད་མ་འོག་ཡོད་པའི་མཐའ་
མཆོམས་རྫོང་ཁག་ལུད་པའི་དེ་མིན་ས་གནས་ཁག་ལ་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྩ་དེམ་བཞེན་ལངས་པ་དང་། ཐ་ན་ <<བོད་སྤྱོད་ཉིན་རེའི་ཆོགས་
པར།>> ཀྱང་སྐབས་ཤིག་རིང་པར་འགྲེམ་བྱེད་མཆོམས་བཞག་དགོས་བྱུང་ཡོད།

འདི་ནི་སྐབས་དེ་དུས་གྱེན་ལོག་ཤོག་ཁག་ཟེར་བའི་ཆོགས་མི་ཞིག་གིས་ཉར་ཆགས་བྱས་པའི་དབྱང་རྟགས་དམར་པོ་ཁག་ཅིག་རེད། སངས་བཞི་ལ་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་དབྱང་རྟགས་དམར་པོ་དེ་རགས་མ་བྱུང་། འདི་ནང་ལ་དེ་སྔ་ཉར་ཆགས་བྱས་ཡོད་རུང་ཁང་པ་ཐངས་མང་སྟོས་པའི་དབང་གིས་ཐོར་བརྒྱག་ཕྱིན་བཞག་

དང་ཐོག་དྲག་པོའི་འཐབ་ཅོད་ནང་ཉ་ཅང་གནས་པའི་གོ་མཆོན་སྟོན་པ་དཔེར་ན་རྟོ་དང་ལུང་རྟོ། ལྷགས་མེད། རིང་ཐུང་མི་འབྲ་བའི་གི་སོགས་ཡིན་པ་དང་། ད་དུང་གོ་ཐོས་ལ་དགོན་པའི་ནང་ཉར་ཆགས་བྱས་པའི་གདུང་དང་ཁབ་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གནས་པའི་མཆོན་ཆ་ཡང་བེད་སྟོན་བྱས་ཡོད་ལ། ཐ་ན་ཡུལ་ཐབས་རྟིང་པར་བརྟེན་ནས་སོ་སོས་མེ་མདའ་དང་འབར་རྩས་བཅོས་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། རིང་པོ་མ་སོང་བར་མེ་མདའ་དང་མདེུ་རོ་མ་ཐོན་པ་རེད། མཆོན་ཆ་དེ་རིགས་གང་འབྲ་བེ་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན་སྐབས་དེ་དུས་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་འཛོག་གློག་སྟེལ་ཟེར་བ་ནི་ཤོག་ཁའི་གདོང་ཐུག་གཅིག་མཚུངས་གནས་བཞིན་པའི་དམག་དབྱང་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཤོག་ཁག་གཉིས་བར་པན་ཚུན་གཉེན་དྲུང་གིས་བར་འདུམ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱས་པ་མི་ཐོན་པའི་ཁང་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་གློག་ལ་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀར་མེ་མདའ་དང་མདེུ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཆ་མཁོ་སྟོན་བྱས་པ་དང་ཡང་ན་ཤོག་ཁག་གཉིས་པོས་དམག་སྐར་གྱི་གོ་ལག་མཛོད་ཁང་ལ་འཛོག་བཅོམ་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཡོད་པ་རེད།

དྲག་པོའི་འཐབ་ཅོད་ནང་དྲག་པོ་དང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་ཆུང་ཉ་ལམ་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ་རེད། མེ་མདའ་དང་མེ་སྟོགས་ལ་སོགས་པའི་

མཚོན་ཆ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ཁ་གཏད་གསོད་ཡག་རང་བྱས་པ་དང་། དེ་མིན་སྤྱི་མཐོང་གཞུག་རྩལ་གྱི་ཁྲིམས་གཙོད་གཏོང་སྐབས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་
པ་དཔེར་ན་ན་ཚོག་བཞོག་པ་དང་སྤྱོད་བཅད་པ། ཀྲང་ལག་བཅད་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། ཐ་ན་བར་སྐྱོར་ནང་གྲུན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བའི་མི་
གཉིས་གསོན་པོར་ལྷགས་ཀྱི་གཞེར་ག་བརྒྱབ་སྟེ་བསད་པའི་ཕྱང་པོ་ཡང་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།

གྲང་རོར་གྲུང་པའི་བཞི་ཕྱེ་དགོན་པ།

བཞེ་སྡེ་དགོན་པའི་གྲང་རྩེ་ནང་གི་གཏོར་བཤེག་ལ་བྱིན་པའི་ལྷེ་བས་རིས།

གནམ་ལོའི་ཁང་པ་རྩྱུང་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གཏོར་བཤེག་ཆབས་ཆེན་བཏང་ཡོད་པ་དང་རྩྱུང་པ་བཞེ་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་སྐབས་དགོན་པ་མང་པོ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ཆར་བ་དེ་ཆོར་ཡང་སྐྱ་མཐུད་བར་ཆད་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་དེ་ཆོ་གནས་ཡུལ་དངོས་གསལ་དོད་པོ་དང་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ལྷེ་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ར་མོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོ་སྤོན་སྒྲིང་དགོན་པ་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་འདིའི་རྒྱང་བསྐྱགས་བབས་རྒྱགས་བཅོས་ཡོད། གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསྐྱན་རྒྱས་སྒྲིང་། བཞེ་སྡེ་དགོན་པ་བཅས་ལ་བྱིན་ལོག་སྤྱི་ཐུབ་ཁང་ཟེར་བའི་རྒྱང་བསྐྱགས་བབས་རྒྱགས་བཅོས་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ཞེ་བའི་འཐབ་ཚོད་ཟེར་བའི་སྐབས་དང་ཡང་ན་དག་པོའི་འཐབ་ཚོད་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་རྒྱང་བསྐྱགས་བབས་རྒྱགས་ནི་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་གལ་གནད་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་དེལ་བསྐྱགས་ཀྱི་འཐབ་ས་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱང་བསྐྱགས་བབས་རྒྱགས་ལ་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་ཤི་འཐབ་ཚོད་ཏེ་ཅང་གི་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པས་དགོན་པ་དེ་ཆོར་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་སྤོ་ནས་འཐབ་ཚོད་ཐངས་མང་བྱུང་བའི་ཁྲོད་གཏོར་བསྐྱག་ཆབས་ཆེན་པོ་གཡོད་པ་དཔེར་ན། སྐན་གྲགས་ཆེ་བའི་བཞེ་སྡེ་དགོན་པར་གཏོར་བཤེག་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ཅུང་ཁང་རྩ་གྲོག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། ཡང་དགེ་ལུགས་པའི་གསང་སྔགས་དགོན་པའི་རྒྱུད་པ་གྲ་ཆང་དང་དེ་བཞིན་ཉེ་འཁྲིས་ཀྱི་མེ་རུ་དགོན་པ་འདི་བཞིན་གཏམ་བཟོད་སྒྲོམ་གར་ཆོགས་པ་དང་རྒྱ་མིའི་གཡུད་ཅུད་ཁང་ཞི་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྡོད་གནས་བཅོས་ཏེ་དེར་འཛིག་རྟེན་པའི་འཆོ་བ་བསྐུལ་ཡུལ་ཀྱི་ཁྲིམ་ཆང་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྤོ་རྩ་ཆེན་པོ་

ཞིག་ཆགས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་དེས་པེ་ཅིང་འདྲིག་སྟེ་ཟླ་༩ཆེས་༡༩ཉིན་ཡུ་ཨན་ལེ་དང་ཅང་ཆིང་སོགས་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འགོ་ཁྲིད་ཆོགས་རྒྱུ་གི་མི་སྣས་བོད་ཕྱོད་དམག་དབུང་དང་ས་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དཔོན་རིགས་ཆོ་སྤྱག་འཕྲད་བྱས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་བོད་ཀྱི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་མཚུབ་སྟོན་ཁག་ལྔ་ཟེར་བ་ཞིག་གཤམ་འབྲེལ་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་ལ་བཏང་འཛིན་མ་སྤྱབ་པར་ང་དྲག་ཏུ་དྲག་ཏུ་སྤྱོན་ཡོད།

བོད་ལ་ལངས་བའི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་ནང་ནས་ཤར་ངོས་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ལ་ཤུགས་དྲག་ཆེ་ཤོས་བྱུང་ཞིང་། བཤད་པར་གཞིགས་ན་མི་གཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བསད་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གྲོང་ཁྲེང་གི་མི་འཕོར་བསྐྱར་ཆད་ནས་གཞིགས་ན་གྲངས་ཆད་མཐོ་པོར་ཕྱིས་ཆོག་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་དང་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བ་ཁག་སོ་སོར་རང་གི་དཔལ་ལོ་བར་སོ་ཁང་ཟེར་བ་ཡོད་པ་དང་འདས་གྲོངས་ལ་སོང་བའི་ཁྲོངས་སུ་བོད་པ་ཡོད་ལ་རྒྱ་མི་ཡང་ཡོད་པ་རེད།

དམག་སྐར་གྱི་གོ་མཆོན་མཛོད་ཁང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་དེས་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་རྗེ་སྤྱག་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ལོའི་ལོ་སྟོད་ལ་ཆབ་མདོ་དམག་སྐར་གྱི་མཛོད་ཁང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མཁན་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ཆོགས་མི་ཞིག་གིས་ཁོང་དངོས་སུ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཁག་ཞིབ་མ་གསུངས་པར། དམག་སྐར་གྱི་གོ་མཆོན་མཛོད་ཁང་ནང་མེ་མདའ་དང་མདུ་སྒྲ་ཆོགས་འདུག དཔེར་ན་ལྔ་བཞི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཐུང་མདའ་དང་བདུན་དབུ་རྟགས་ཅན་གྱི་རིང་མདའ། ད་དུང་དེ་སྟོན་བོད་དམག་གིས་བོད་སྟོད་བྱེད་པའི་དབྱིན་རིའི་མེ་མདའ་ཅས་འདུག་ལ། ཡང་ལག་འཁོར་དང་མེ་མདའ་སྐྱག་སྐྱག་འདྲ་མིན། དེ་བཞིན་མེ་ཤུགས་འཕྱར་མདའ། བརྒྱ་འཕྲིན་ནང་མཐོང་བའི་ཨབ་ལྷ་ཞི་སི་ཏན་གྱི་ཐ་ལེ་བན་གྱིས་བོད་སྟོད་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་དང་གཅིག་པ་རེད། ང་ཆོས་སྤྱི་ཁྱབ་བསྐྱོམས་ཐངས་གསུམ་བཞི་ཅུ་འཕྲོག་པར་སྤྱོན་པ་ཡིན། མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་འདིས་མེ་མདའ་སྐྱོག་གི་ཡོད་པ་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གིས་ལོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་གུན་ལོག་གིས་ཀྱང་འཕྲོག་པར་སྟོད་ཡོད། ང་ཆོས་དེ་རིང་འཕྲོག་པར་སྟོད་ན་ཁོ་བོ་ཆོས་སང་ཉིན་འཕྲོག་པར་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། ཆང་མས་འཕྲོག་ཡག་ནི་དམག་སྐར་གྱི་གོ་མཆོན་མཛོད་ཁང་དེ་རེད། གང་ལྟར་མཆོན་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་ཆར་རྒྱ་མེད་པ་རེད། དམག་དབུང་གིས་སྤྱོགས་གཅིག་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ཤོག་ཁག་ལ་རྒྱ་སྟོར་བྱས་པ་དང་སྤྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་དམག་དབུང་ནང་མི་ཉུང་ཉུང་རེད། དང་ཐོག་ཕྱིང་ཤོག་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་མེ་མདའ་སྐྱོག་པར་འབྲེལ་ཁན་ནི་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ཤས་ཡོད། ཐོག་མར་དམག་དབུང་གིས་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་བསམ་ཡང་མཐའ་མཚུག་མི་གཉིས་གསུམ་གྱིས་དམག་མི་གཅིག་བཟུང་ནས་འགྲལ་ཅུ་ཡང་བྱེད་མི་སྤྱབ་པ་བཅོས་ཏེ་རྒྱ་སྤྱོགས་དང་བརྒྱན་ནས་བྱ་གཏོང་བ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀས་མཆོན་ཆ་འཕྲོག་པར་སྟོད་པ་རེད། དེའི་རྗེས་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་ཏ་སངས་དགོས་པ་ལངས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

འདི་ནི་ཆེད་མངགས་བྱུག་བདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོན་རྒྱུན་ལ་བྲན་གསོ་ཁུ་བའི་ཆེད་བཅོས་པའི་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་རྟགས་མ་རེད། རྟགས་མ་འདིའི་མདུན་ངོས་སུ་མའོ་ནས་༡༩༤༩ལོའི་ཟླ་༡༩ཚེས་༡༩ཉིན་ཆེད་མངགས་མཛུབ་སྟོན་བྱས་པ་འདི་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་དཔག་སྐར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ནས་དཔག་དབྱང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀ་ངན་པ་རྣམས་ལ་འགོ་བས་སྤང་མ་བྱས་པར་གཞིན་འཆེ་ཐོག་པའི་མི་དམངས་ལ་དག་སེལ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་མངམང་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

མཆོན་ཆའི་མཛོད་ཁང་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་སྤྱི་ཚོགས་གི་མཆོན་ཆའི་བང་མཛོད་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་འདི་དོན་རྒྱུན་ཆབས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱོད་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཐོད་གྱི་ཤར་ངོས་སྤོ་ཐོ་རྒྱུ་གནས་ས་དེ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་གྱི་སྤྱི་འཛིན་བྱེད་ཁོངས་ནས་བྱས་ན་ཆབ་མདོ་ས་གནས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་ཀོང་པོ་ས་ཁུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་བཅུག་པ་རེད། ས་གནས་དེར་ཐོད་གྱི་ཐོག་མའི་ཤིང་ཆ་ལས་སྟོན་བཅོ་ག་དང་འབྲུལ་ཆས་བཅོ་ག་སྤྱེལ་འདེན་བབས་ཚུགས། ས་གཤིས་ཏུ་ཁག་ཟམ་བཅོའི་ཏུ་ཁག་ཁང་པ་རྒྱུ་མཁན་གྱི་ཨར་ལས་ཏུ་ཁག་བཅས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དཔག་སྐར་དང་དཔག་མིའི་བབས་ཚུགས། འབྲུ་རིགས་མཛོད་ཁང་། དེ་བཞིན་གོ་མཆོན་གྱི་མཛོད་ཁང་བཅས་ས་གནས་དེར་བཞུགས་ཀྱི་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཤོག་ཁག་གཉིས་ཐོན་པའི་རྒྱུ་བཅོ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ས་ཁུལ་འདི་བཞིན་ཏེ་ལམ་ཆང་མ་གྱུན་ལོག་སྤྱི་བྱེད་ཁང་ཐེར་བའི་གནས་འག་ལ་བྱུང་ཡོད། མཉམ་འབྲེལ་བཞུགས་འདོམས་ཁང་ཐེར་བའི་སྟོབས་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་ཏེ་ཅང་རྒྱུ་རྒྱུ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་དབྱར་ཁར་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་དཔག་སྐར་གྱི་གོ་མཆོན་བང་མཛོད་ལ་ས་གནས་གྱི་གྲུ་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཐེར་བའི་མི་སྟོན་ཕྱག་བཀལ་བས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་རེད། གོ་ཐོས་ལ་དཔག་སྐར་གྱི་མཛོད་ཁང་སྤང་མཁན་གྱི་དཔག་མི་ཡང་གྲུ་ལོག་སྤྱི་བྱེད་ཁང་ཐེར་བར་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོ་པ་ཆོས་མཆོན་ཆ་ལག་པས་བཞུགས་ནས་པན་རྒྱུན་

སྤྲད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆོག་དེ་དུང་གོ་ཐོས་ལ་མཛོད་ཁང་ནང་མི་མདའ་དང་མདེུ་འབར་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས་ཐ་ན་དམག་
མི་ཉེ་ཤོག་གཅིག་ལ་འདངས་ངེས་ཀྱི་གོ་མཆོན་ཡོད་པ་རེད། འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པའི་མཆོན་ཆ་མང་ཆེ་བ་ལྷ་ས་དང་ཆབ་མདོར་དཔོན་འབྲེན་བྱས་
ཡོད་པས་ཁྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་སྟོབས་ལྷགས་ལ་གང་སྤྱར་ལྷགས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཅོད་འདི་བཞིན་ལྷགས་
ཆེ་དུ་འགོ་རྒྱར་ལྷགས་ཁྱེན་ཐེབས་ཡོད་ལ། ཡང་གོ་མཆོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ས་ཕྱོགས་གང་སར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ལོ་གཉིས་པ་དེར་
བསྐྱར་དུ་ངོ་ལོག་བྱེད་པ་ཟེར་བའི་སྐབས་རྒྱས་པ་གང་ཅམ་ཐོན་ཡོད་པས་འདི་ནི་སྤྲད་གཞུང་མགོ་ན་ཤོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༤ཆེས་༡ཉིན་ལྷ་སར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏ་ལས་དགོས་པའི་ཁྲག་གི་གྲོད་གཞི་བྱང་
བའི་གས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དྲག་བདུན་དོན་ཁྱེན་ཟེར་བ་འདི་བྱུང་བ་རེད། མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན་ཁྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བས་
བཟུང་ནས་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་བཅེགས་གསུམ་པའི་ཁྲོམ་གཞུང་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་གཞོགས་གཅིག་ལ་རྒྱང་བསྐྱགས་གཏོང་སའི་
བབས་ཚུགས་བཅོས་ཡོད་པ་དང་དེར་ཁྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་འདིའི་ལས་བྱ་མི་བཅུ་གངས་ཅམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཆང་མ་ཐ་བ་སྤྲོད་གོང་མི་ལྟ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་དང་ལྷ་ས་སྟོན་འབྲིང་གི་དམར་སྤྱང་དམག་རེད། གོ་ཐོས་ལ་རྒྱང་བསྐྱགས་བབས་ཚུགས་འདིའི་དེལ་བསྐྱགས་
ཀྱི་ཁོལ་ཐབས་དྲག་ལུལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མཉམ་འབྲེལ་བ་གོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་དང་དམག་དབུང་ནང་གི་རྩིང་ཞེན་པར་ཁ་རྒྱང་དྲག་པོ་གཏོང་
བའི་སྐད་སྒྲ་ཉིན་གང་ལྷ་ས་ཡོངས་ལ་བྱེད་པར་བརྟེན་ཟླ་༤ཆེས་༡ཀྱི་ཉིན་མོ་དེར་སྟོན་ལ་བར་སྐྱོར་བྱུང་ཁང་སྟོན་རྩི་ནང་ཡོད་པའི་ཁྱེན་ཅུས་ཁང་ཞི་
ཆོགས་པ་དང་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིར་སྤྱོད་གར་ཆོགས་པ་བཅས་ཀྱི་འཁྲབ་མཁན་ཆོས་མཐའ་སྐྱོར་བ་དང་དེ་རྗེས་ལྷ་ས་མཐུད་མཉམ་འབྲེལ་བ་གོད་འདོམས་
ཁང་ཟེར་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ལྷ་སའི་ཉིན་ཐོན་བདེ་སྤྱང་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་དམག་དོན་དབུང་འཇུག་བྱས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་རང་སར་
མི་བཅུ་བསད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཉེ་འཁོར་ཀྱི་ཁྲོམ་གཞུང་ཐོག་མི་གཉིས་བསད་ཡོད་པ་དང་མི་མང་པོར་ཆས་སྟོན་ཐོག་ཡོད་པ་རེད། སྐད་སྒྲ་གསར་
པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ཀའོ་དབྱིང་ཟེར་མིང་ཐོབ་པའི་རྒྱང་བསྐྱགས་བཤད་མཁན་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྤྲོད་ཀྱི་གྲོད་པར་མེ་མདའ་ལོག་སྟེ་རྒྱ་མ་
ཕྱིར་འདོན་ནས་སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་མོས་གྲག་པོར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱ་མ་ལུས་པ་བཀག་བཞིན་ཁ་ནས་ད་དུང་མའོ་གྲུ་ཞིའི་གསུང་བརྒྱུས་ཟེར་བ་
འདིའི་ནང་ནས་སྐད་ལྷགས་ཆེན་པོས་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་ཀྱིས་ཤི་རྒྱུར་མི་སྐྱག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད་འདྲག་དེ་མིན་རྒྱང་བསྐྱགས་
བཤད་མཁན་མིང་ལ་བསྟན་འདྲིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཏོག་ཅམ་མ་གཏོགས་སྟོག་ཤོར་གཤམ་བྱས་བཞག་མདེུ་ཡིས་ཁོ་མོའི་མགོ་ལ་ཡོད་པའི་དམག་ཞུ་
རྟོལ་ནས་མགོ་ལ་ཆ་བཅོས་པ་དང་ལག་འཁོམ་འབར་ནས་རྒྱང་བ་བཅག་པ་རེད། ཡིན་ནའི་རྗེས་ལ་སྟོན་ཁང་ནས་སྤྱར་སྟོན་བྱས་ཏེ་འཆོ་ཐུབ་པ་
བྱུང་ཡོད། དམག་འཐབ་མགྲོགས་པོ་མཇུག་སྤྱིལ་ཏེ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅོན་བཟུང་བྱས་པའི་རྗེས་ཁྱེན་ཅུས་ཁང་ཞི་
ཆོགས་པའི་ཁ་ཞི་འཁྲབ་མཁན་ཆོས་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་འཇུག་ཏེ་ཆས་མ་རྣམས་ལ་ད་དུང་ཉེས་རྒྱང་བརྒྱང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་། དེ་
ནས་ཤི་རྒྱས་བྱུང་བ་རྣམས་གང་བྱུང་གིས་ཐེར་གཏེ་ནང་སྤྱགས་ནས་སྟོན་ཅིས་ཁང་གི་རྒྱལ་སྟོའི་འགྲམ་དུ་བཞག་ཡོད་པས་ལྷ་སའི་གོང་ཁྲིར་ནང་
མི་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཐོས་བྱུང་སྟེ་མཐའ་སྐྱོར་ནས་ལྷ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་དེ་དུས་རྒྱལ་བདུན་གྱི་གཞུག་ལག་ཁང་གི་དོན་རྒྱུན་འཁོད་པའི་གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་<<དམར་པོའི་གྲེན་ལོག་ཆགས་པར་>>གྱི་བོད་ཡིག་པར་ངོས།

གཞུག་ལག་ཁང་ནང་བྱུང་བའི་ཁྲི་གཞི་དེས་ལྷ་སར་སྐད་གྲགས་ཆོད་ཅིང་བེ་ཅིང་ལ་ཡང་གཡོ་འགྲུལ་ཐེབས་ཏེ་ཤོག་ཁག་གཉིས་གྱིས་ཆེད་མངགས་མི་སྣ་མངགས་གཏོང་བྱས་ནས་བེ་ཅིང་ལ་སྟོན་གསེང་ཁུ་བར་བཏང་ཡོད། མཐོ་ཅི་རྩེ་དང་ཡིང་བའོ་གཉིས་ཀས་བཀའ་ཁྲུང་སྟེ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ལ་སྟོན་བརྗོད་བྱས་པར་བརྟེན་དམག་དབུང་ནས་གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བར་དགོངས་སེལ་ཁུ་དགོས་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་དམག་དཔོན་ཁག་ཅིག་ལ་ཉེས་ཆད་བཏང་ཡོད་པ་རེད། གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བས་ལམ་སང་<<དམར་པོའི་གྲེན་ལོག་ཆགས་པར་>>གྱི་བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་པར་ངོས་ཐོག་ཞིབ་སླེའི་གནས་ཚུལ་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མཐོ་ཅི་རྩེ་གི་མཛུབ་སྟོན་འཁོད་པའི་མཐོ་ཅི་རྩེ་གི་འབྲས་པར་ཉགས་མ་ཆེད་མངགས་བཞེས་པ། དེ་བཞིན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྲི་སྟོར་གྱི་ལས་འགུལ་ཡང་སྟེལ་ཡོད་པ་རེད། དོན་རྒྱུན་འཁོད་

ནང་མི་ཉམ་གྱི་སློབ་ཤོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་སའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་དཔལ་ལོ་བང་སོ་ཁང་ཟེར་བ་དེར་ཆེད་མངགས་བང་སོ་ཁང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་བཞོས་
ཏེ་སྤྲོས་ཡོད། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་དང་བོད་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་ཁྱེལ་ལོན་ལྷན་ཁང་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་དྲུང་རྩོམ་དེར་བསྐྱེད་སྤོང་ཡོད་པ་རེད།

མི་ཉམ་བསད་པ་འདི་རྣམས་ཆང་མ་བོད་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད། དུང་མང་ཆེ་བ་ལྟ་ས་ནས་རེད། ཁོང་ཆོའི་ཆ་སྟོམས་ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་
དང་རྒྱུང་ལོས་ནི་ལོ་ཉམ་སྤེལ་བས་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་རེད། བཅའ་ཤིང་ཞུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མི་འགའ་ཤེས་གྲས་མོ་ཁོང་ཁོ་ཆད་མེད་ལངས་པའི་
སྤྱང་ཞིག་གསུངས་བྱུང་། དེ་ཡང་དང་ཐོག་ཁོང་ཆོ་མི་ཉམ་སྤེལ་བཞུགས་ཤིང་འདི་དག་སྟོན་གཤེགས་དཔལ་ལོ་ཟེར་བར་ཅིས་པ་དང་ཡང་ལོ་གཅིག་
ཕྱིན་པའི་རྗེས་ཁོང་ཆོར་བསད་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་དག་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ནས་དུར་སྐྱམ་ཁ་སྤྲེལ་བ་དང་སྤང་པོ་བདག་མེད་དུ་དབྱུག་པར་བརྟེན་སྤང་པོ་
ཁ་གསལ་ནང་མིས་ངོ་ཤེས་ཏེ་ཅིས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་དང་དེ་འཕྲོས་རྣམས་བྱིས་བཟས་པ་སོགས་ཡང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག ཡིན་ནའི་ཡུན་
རིང་མ་སོང་བར་གང་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པར་བང་སོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ལོག་སྟོང་པ་ཡིན་ཅུང་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་སྟོན་མ་ལྟར་བསྐྱར་བཞོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད་
འདུག

དུས་ད་ལྟ་ཡང་སྟོན་གཤེགས་དཔལ་ལོ་བང་སོ་ཁང་གི་བྱར་གཅིག་ལ་དུང་དམིགས་བསལ་གྱི་བང་སོ་འདི་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་
ཅ་ངན་སྤྱུག་པོ་སྤྱེས་ནས་ཡོད་པ་དང་ཉམས་རྒྱུད་ལ་ཕྱིན་པའི་ཐང་སྤྱང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟན་ཆག་སྤངས་ནས་འདུག་ལ། བང་སོར་སེར་ཁ་གསལ་
པ་དང་བང་སོའི་སྤྱང་གི་ཡི་གེ་ཡང་གསལ་ལ་ལ་མི་གསལ་ཆགས་འདུག བྱས་ཅང་དོན་རྒྱུན་འདིའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་འདི་གང་འདྲ་ཡིན་
མིན་ཡོངས་བྱུང་གྱི་ཡིག་ཆ་གང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་ནང་བཞིན་ལོ་ངོ་༣༤ཀྱི་དུས་ཡུན་སྤང་དུ་འདིའི་རིང་ཉ་ལམ་མི་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཀྱང་གསལ་པོ་
བཤད་ཐུབ་མཁན་མེད་ལ། ཡང་ན་དེའི་སྐོར་ལ་ཆེད་མངགས་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤེང་པ་ཡིན་སྲིད། ཐ་ན་དོན་རྒྱུན་འདི་གོ་རྒྱ་ཆོར་རྒྱ་མེད་པ་
ཆགས་ངེས་པས་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ལོའི་ལྷ་བ་རྒྱལ་པའི་ནང་གྲུས་མོས་མང་ལིད་ཁྱུང་འཁྲིད་དེ་སྡོན་གཤེགས་དཔལ་ལོའི་བང་སོ་ཁང་ལ་ཕྱིན་ནས་ངའི་སྐ་ལགས་ཀྱི་
 བང་སོ་མངལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གྲང་གི་མཐའ་སྒོར་ནས་བང་སོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མཉམ་གནས་དཀའ་ལྷ་བུའི་དམར་སྤང་དམག་
 གི་བང་སོར་ལྷ་བར་སྦྱོད་པ་ཡིན། མང་ལིད་ཁྱུང་གིས་གྲུས་མོར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་བླ་གསའི་དེབ་འདི་ངས་པར་དུས་ཐོག་གིས་
 ཐུབ་པ་དགོས་པའི་སྒྲུལ་མ་བཏང་བྱུང་། དེར་བརྟེན་གྲུས་མོས་ཙོམ་ཡིག་གི་མ་ཡིག་འདིར་ལོ་མང་པོའི་དུས་ཚོད་བཏང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲུས་
 མོའི་སྐ་ལགས་དང་བོད་མི་གཞོན་སྤྱེས་ ༡༢ ཀྱི་བང་སོའི་མདུན་ལ་ཙོམ་གྱི་ཐོག་མའི་བཟོ་ལྷ་སྦྱོམ་གཞི་ཞིག་བྱང་སོང་བ་འདི་ཡང་ཁོང་ཚོའི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱིས་གྲུས་མོར་ལས་འགན་འདི་སྤྲད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་།

རྒྱལ་བདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་འདིའི་རྗེས་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་འདི་རྒྱས་པ་ཞོར་བ་དང་གྲུན་ལོག་
 སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བ་པམ་ཁ་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ལེའི་ཕྱིན་བོད་རང་སྦྱོང་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དབུ་བརྟེན་ཏེ་ཞོག་
 ཁག་གཉིས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དཔོ་གང་སྤང་དང་ལིའུ་ཅའོ་མིང་མཉམ་དུ་འགོ་ཁྲིད་དབུང་ཁག་ནང་བཅུག་ནས་ཀླུ་རིན་གཞོན་པའི་གོ་གནས་སྤྲད་ཡོད་པ་
 རེད། ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ལེའི་ཕྱིན་མཉམ་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེའི་སྤྱི་ཁབ་ལས་ཁུངས་མེད་པ་བཟོས་པའི་གསལ་བསྐྲགས་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་<<རྒྱང་
 དམར་བྲག་པོའི་དམག་འཐབ་ཆགས་པར།>>མཆམས་འཛོག་བྱས་ཡོད། ལྷ་ ༡༡ ཆེས་ ༡ ཕྱིན་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་ལྷ་ས་མི་དམངས་ཁུལ་
 རྩལ་ཐང་ལ་གྲུན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བར་དག་སེལ་གྱི་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་འགལ་ཆེན་དེའི་ཁྲོད་ནས་གནས་སྐབས་ཞི་འཇམ་དུ་སོང་མེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༣ ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་དང་
ལྷ་ས་འཕྲུལ་ཁྲོད་ཁག་གཞིས་ཅེ་ས་གནས། ཉག་ཚུ་ས་གནས་སོགས་ཀྱི་བོད་མིས་རིམ་བཞིན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོ་ཚྏ་ལ་གྱི་ལས་འགལ་སྟེ་ལ་
ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་གནས་སྐབས་ཏ་ཅང་ཇ་ཟག་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། གཙོ་བོ་ནི་དོན་རྒྱུ་དང་བཞག་ནང་བཅིངས་འགྲོལ་
དམག་མི་བསད་པ་དེ་ནམས་དེའི་སྡོན་ལ་ཐོན་པའི་ཟག་པོའི་འཐབ་ཅོད་ནང་མི་སེར་དགུས་མ་འདས་གྲོངས་ལ་སོང་བ་དང་གཅིག་པ་མིན་པ་རེད།
དེར་བརྟེན་པེ་ཅིང་གིས་དེའི་དོན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ་དམག་དབྱུང་ལ་ཟག་པོའི་སྡོ་ནས་བཅན་གཞོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཆུ་བཏང་ཡོད་
པས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཇིགས་སྐབས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

ད་ལྟ་དོན་རྒྱུ་དེ་ནམས་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་པར་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཡིག་རིགས་ཐོག་གསར་བརྗེ་ངོ་ལོག་གི་ཟེང་འཁྲུག་དོན་རྒྱུ་ཟེར་བར་ངོས་
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་དོན་རྒྱུ་འདིའི་ངོ་ལོག་ལང་བསྐྱར་ངོ་ལོག་བྱས་པ་ཟེར་བར་ཅིས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་ངོ་ལོག་
བྱས་པ་ཟེར་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ནས་༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་ས་ཁོངས་ནང་བོད་པས་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུག་གཞུང་ལ་ཟག་པོའི་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་པ་དེར་
དམིགས་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཟེང་འཁྲུག་ཟེར་བ་འདིའི་ཁྲོད་ནས་སྤྱི་ནོར་འཁོར་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བོད་ཀྱི་
བཀའ་ལྟན་གཞུང་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་དང་དེ་དང་མཉམ་དུ་བོད་མི་ཁྲི་ཆོ་མང་པོ་བཅན་བྱོལ་དུ་སྐྱོད་དགོས་བྱུང་ཡོད།
ཡང་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷེས་ཀྱི་ངོ་ལོག་དོན་རྒྱུ་འདི་ཟེང་འཁྲུག་ཟེར་བ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་བར་ཅིས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱིས་
བཤད་སྐབས་ལ་གྱུར་བ་བཏང་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་ལ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཟིན་པའི་བསྐྱར་ངོ་ལོག་ཟེར་བ་དེར་གསར་བརྗེ་ངོ་
ཚྏ་ལ་གྱི་ཟག་པོའི་ཟེང་འཁྲུག་ཟེར་བར་གྱུར་བ་བཏང་དགོས་དོན་གང་ཡིན། (དོན་དངོས་ཐོག་དང་སངས་སྟེ་མའི་སྡོན་གཤེགས་དཔལ་ལོ་བང་སོ་ཁང་
ནང་སྐར་བཞིན་སྟེ་མའི་དོན་རྒྱུ་ཟེར་བ་འདི་དགུ་གཉིས་ཟེར་བའི་ཟེང་འཁྲུག་གི་ཁོངས་སུ་ཅིས་ཡོད། ཡང་དགུ་གཉིས་ཟེར་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་
དང་༡༩༩༩ ལོ་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།) གྱུར་བ་འདིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་དོན་ངོ་མའི་གསང་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

དེའི་སྐབས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཁོངས་སུ་ཁྲོན་རྫོང་ཁག་༡༡ ཡོད་པ་དང་བསྐྱར་དུ་ངོ་ལོག་ཟེར་བའི་དོན་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྫོང་
༥༩ ཅུ་ཡོད། (དེའི་ནང་རྫོང་༡༩ ནི་ཁྲོན་ལྗོངས་ནས་ངོ་ལོག་བྱས་པར་ཅིས་པ་དང་རྫོང་༣༩ ལ་བྱེད་ཀས་ངོ་ལོག་བྱས་པར་ཅིས་ཡོད། ད་དུང་རྫོང་
ཁག་གཅིག་ནི་ངོ་ལོག་གི་ངན་རྒྱས་གཏིང་པར་ཅིས་ཀྱི་ཡོད།) དེས་བརྒྱ་ཆ་བདུན་བཅུ་བདུན་བཞི་ཡན་ཟིན་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་མི་དེ་
བས་མང་བ་ཡོད་པས་གངས་ཚད་ཅིས་ཐབས་མེད་པ་རེད། དེའི་གང་སུང་གི་བརྗོད་པར་གཞིགས་ན། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་བསྐྱམས་
ཅིས་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་བར། ལྗོངས་ལྗོངས་ལ་མི་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཅུ་ཅུ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཡིན་ནའི་ཁོང་
གིས་གངས་ཚད་དེར་ཏ་ཅང་ཉུང་ཅུ་བཏང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁོང་གིས་བྱུར་ཐའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་པར། གལ་ཏེ་མི་མང་པོ་དེ་འདྲ་
ཆང་མ་ཟེང་འཁྲུག་ཟེར་བ་སྐྱོང་མཁན་ཀྱི་དོགས་གཞིའི་མི་སྤྱར་ཅིས་བ་ཡིན་ན་གྲུང་ཁུག་ཆོགས་པས་རང་གི་གདོང་ལ་རང་གིས་ནག་པོ་འབྱུག་པ་མ་
རེད་དམ། ཡང་གྲུང་ཁུག་ཆོགས་པས་བོད་ལ་ལོ་མང་པོའི་རིང་གི་བྱས་རྗེས་ནམས་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་མ་རེད་དམ། མའོ་ཀུན་ཞིའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱང་
གང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། དེར་བརྟེན་ད་བར་ཁོ་པས་མཐའ་ཁྲོངས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱ་དོན་ལ། སྐབས་དེ་དུས་བྱུང་པའི་ཟག་པོའི་དོན་རྒྱུ་འདི་
བསྐྱར་དུ་ངོ་ལོག་ཟེར་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲིག་འཁྲུགས་ཟེར་བའི་དབང་པན་ཚུན་ཟག་པོའི་འཐབ་ཅོད་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
འདུག

前言

尼木烈士陵园，为纪念平息1959年反革命叛乱牺牲的革命烈士而建，位于尼木县城西约1.5公里处。始建于1965年，改建于2001年。1959年3月，为平息达赖分裂集团组织策划的反革命武装叛乱，打击分裂势力的嚣张气焰，驻藏人民解放军某部奉命对盘踞在前后藏的结合部——尼木县境内的土匪进行追剿。在剿匪过程中，13名解放军官兵和数名人民群众献出了宝贵的生命。

1969年，为宣传党的路线方针政策，巩固民主改革胜利成果，遵照上级指示，驻藏人民解放军某部派出14人工作队进驻尼木开展工作。但“藏独”势力和分裂分子亡我之心不死，他们为复辟政教合一的封建农奴制度，公然与我人民军队和地方政府为敌。同年六月，当工作队进驻帕古区（现帕古乡）开展工作时，以仁穷、赤列曲珍等为首的反革命叛匪，组织、策划并实施了一场屠杀解放军、地方干部和进步群众的武装叛乱。他们采取极其野蛮的法西斯暴力手段，杀害解放军官兵、地方领导干部和进步群众达36人之多，并致使10余位群众终身残疾。

驻藏人民解放军平息尼木“两九”叛乱的胜利，对于粉碎达赖集团和敌对势力的分裂图谋，巩固民主改革胜利成果和基层政权，维护社会稳定和民族团结，具有十分重大而深远的意义。为记载历史，慰藉和缅怀先烈，感召和激励后人，加强全民国防教育和爱国主义教育，拉萨市人民政府和拉萨军分区决定，将尼木烈士陵园重新整修后，作为拉萨市爱国主义教育基地。

二〇〇一年八月一日

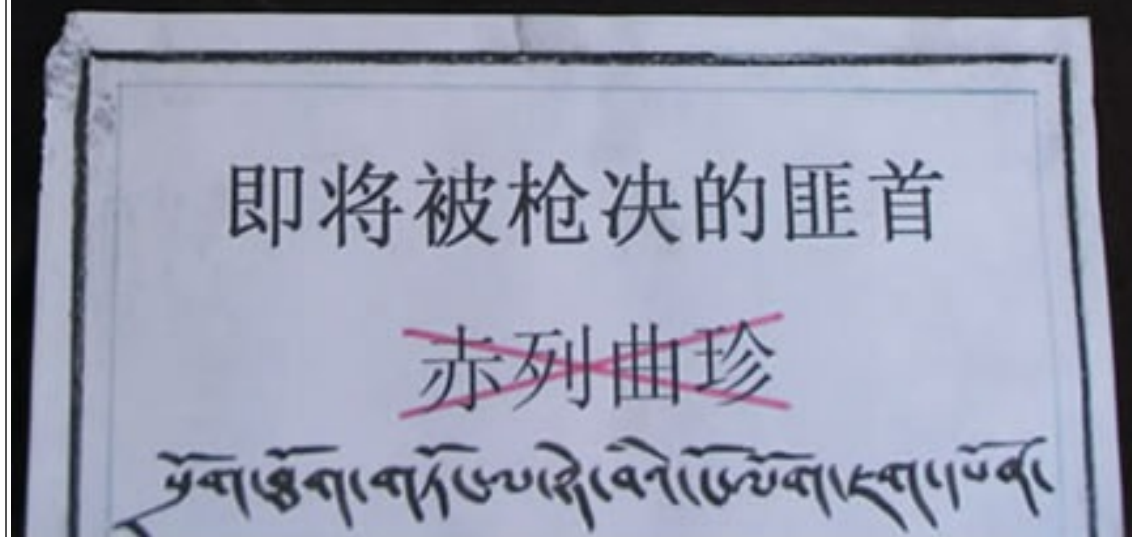
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ལོར་བསྐྱར་དུ་བཟོ་བཅོས་བྱས་པའི་སྟེ་མོའི་སྟོན་གཤེགས་དཔལ་ལོང་གི་ཐེང་བ་འདི་ལྟ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྒྱལ་གཅིས་རིང་
ལུགས་སྟོབ་གསའི་སྟེ་གནས་ཤིག་ལ་ཅིས་ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་དེ་དུས་ལྟ་སའི་ཉེ་འགམ་གྱི་སྟེ་མོ་རྫོང་དང་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་དཔལ་ལོང་རྫོང་ལ་བྱང་པའི་བྲག་པོའི་དོན་རྒྱུན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚོད་
ཏ་ལམ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་དོ་བོ་ཡང་ཏ་ལམ་འབྲུ་བོ་ཡོད་པས་དོན་རྒྱུན་རབ་དང་རིམ་པ་བྱང་པའི་ནང་ནས་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཆགས་ཡོད་
པ་རེད། གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། གནས་ཚུལ་ཚར་རྗེས་བཟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་ཤེས་རྟོགས་བྱང་བར། བྲག་པོའི་འོས་ལངས་བྱེད་མཁན་
གྱི་ངོ་ཚྏ་ལ་བའི་ནང་སྟེ་ཁྱེད་མངའ་སྡེ་གཞི་ལོ་གསུམ་ཟེར་བ་ཡིན་པའི་མི་མེད་པ་དང་དེ་མིན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོའི་ངོ་ལོག་ཟེར་འབྲུག་ཟེར་བའི་
ནང་ཞུགས་སྤོང་བའི་མི་ཡང་མེད་པ་རེད་ལ། དངོས་གནས་བཞད་ན་ཆང་མ་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བ་ཤིས་ལྟ་ཡིན་པ་རེད། སྟེ་མོའི་དོན་རྒྱུན་གྱི་
འགོ་ཁྲིད་ནི་ཨ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྟོན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ནི་གྲོང་གསེབ་ཏུ་འཆོ་བ་བསྐྱལ་མཁན་གྱི་གཞོན་སྟེ་ས་ཨ་ནི་དབུལ་པོངས་ཤིག་
ཡིན་པས་གྲང་ཁྲན་ཆོགས་པས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་ཡུལ་ཡར་ལངས་ཞིག་བྱན་ཟེར་བ་ཞིག་རེད། དེ་འབྲུ་ཡིན་ན་ཡང་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་
བ་ཡིན་པ་ལས་མངའ་སྡེ་གཞི་ལོ་གསུམ་ཟེར་བ་མིན་ལ་ཁོ་པ་ཆོ་མངའ་སྡེ་གཞི་ལོ་གསུམ་ཟེར་བའི་མཉམ་འཇུག་དང་བཟུ་གཞོག་འོག་ནས་
བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་མཁན་གྱི་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མིར་འདི་ལྟ་བུའི་གལ་རིམ་འཁོན་འཛིན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འཁོན་སྤང་གཏིང་ཟབ་འདི་འབྲུ་
རྒྱ་གང་ཡིན། འདི་ཡིན་མ་སྟེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་གུས་མོས་བཅའ་ཁྲིའི་ཞུས་པའི་ནང་གོ་ཐོས་བྱང་བར་དེ་སྟེ་མོའི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་འདི་ཞོད་

འཇགས་སུ་གཏོང་བར་སྐྱོད་མཁན་བཅེངས་འགོལ་དམག་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་བ་སངས་(གསང་མིང་)ཀྱིས་བརྗོད་པར། མ་གཞི་བྱས་ན་དོན་རྒྱུན་འདི་ནང་ཁུལ་གྱི་བླ་པོའི་འཐབ་བཙོང་ལ་ཅིས་
ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ལག་ཏུ་མཆོཅ་ཆ་གང་ཡང་མེད་པའི་བཅེངས་འགོལ་དམག་མི་མང་པོ་དེ་འབྲ་བས་ད་ཡོད་པར་བཞུགས་
འདི་ནི་བླ་པོའི་འཐབ་བཙོང་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཏུ་ལམ་འགྲིག་གི་མེད་པ་རེད། བཅེངས་འགོལ་དམག་མི་དེ་ཆོར་སྐྱོ་བྱུང་དུ་འཇབ་སྐོལ་བྱས་ཏེ་
བསད་པ་རེད། འདི་ནི་འཁོན་སེམས་བཅངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་རེད། དཔྱར་འཛིན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་འབྱེར་ཏེ་བླ་པོའི་འཐབ་
བཙོང་ཅིག་བྱས་པ་འདི་སྤྱིར་བཏང་གི་བླ་པོའི་འཐབ་ཙོང་མ་རེད་ལ། དེག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ནང་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། བོད་རིགས་དཔོན་རིགས་བཙུ་གཉིས་(གསང་མིང་)ནི་སྐབས་དེ་དུས་སྟེ་མོའི་དོན་རྒྱུན་བླ་པོའི་བྱས་རྗེས་དམག་དབུང་ནས་
སྐྱོར་སྐྱོད་ཀྱི་འགྲེམ་སྟོན་བྱ་སྐབས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟའང་ཁོང་ཁོ་ལངས་ཏེ་བརྗོད་དོན་ལ། འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་ནང་ལོ་
རབས་བླ་པ་བཙུའི་མཇུག་དེར་ཡང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་འབྲ་ཞིག་ཐོན་པ་རེད། བོད་ཞི་བའི་བཅེངས་འགོལ་ཟེར་བ་བཏང་རྗེས་ཐ་ན་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ལོར་ཟེར་འབྲུག་ཟེར་བ་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་བྱུང་སྤྱང་མེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་བོད་ལ་ཟེར་འབྲུག་ངོ་ལོག་ཟེར་བ་གཞི་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འབྲ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་ཅུང་། དམག་དབུང་ལ་གནས་ཚུལ་འདི་འབྲ་ཐོན་སྤྱང་མེད་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་ཆབས་ཆེན་པོའི་པམ་ཉེས་ཀྱང་
བྱུང་སྤྱང་མེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༩ལོར་གནས་ཚུལ་འདི་འབྲ་ཞིག་ཐོན་པ་ནི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲག་སྒྲུང་སྒྲིས་དགོས་པ་དང་དོན་དངོས་ཐོག་འདི་ཡང་
བསྐྱར་དུ་ངོ་ལོག་ཟེར་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་མིན་འདི་ཅང་བྱ་
དགོས་ཀྱི་རེད།

བོད་ལ་བཅེངས་འགོལ་ཟེར་བ་བཏང་ནས་ལོ་མང་པོ་བྱིན་པའི་རྗེས་ལ་ཡང་ད་དུང་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཟེར་བ་མང་པོས་བདེན་དོན་ཐད་ལ་
བྱིར་བཞོལ་མི་བྱེད་པར་བཅེངས་འགོལ་དམག་མི་བསད་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ནམ། སྐབས་དེ་དུས་གཡོན་སྐྱོར་ཟེར་བ་(གཡོན་ཕྱོགས་ལ་
རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་དེ་ནི་མཐོ་ཅི་རྒྱང་གི་མཇུབ་སྟོན་རེད།)བྱེད་མཁན་གྱི་བཅེངས་འགོལ་དམག་མིས་བྱིན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་
བར་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་གཅིག་ལུ་དབང་གིས་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཁོ་བ་ཆོ་དང་ཐོག་ནས་བཅེངས་འགོལ་དམག་མི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཡིན་
ནམ། དཔེར་ན་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྟེ་ཁྱིའི་གྲོང་ཆོའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གྱི་དང་གདུང་། ཐག་པ། རྩོ་བཅས་བེད་སྤྱད་དེ་གཉིད་ལྡི་པོ་ཁྱག་
ནས་ཡོད་པའི་བཅེངས་འགོལ་དམག་མི་དང་རྩར་བཙོན་ཅན་མི་བཙུ་གངས་ཤིག་བསད་ཡོད། འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གསལ་པོ་རེད་ལ།

སྐབས་དེའི་ས་གནས་རང་ནི་ཁྲག་རྩི་ཐོ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་བྲག་པོའི་འཐབ་ཚོད་ནང་ཤོག་ཁའི་རང་བཞིན་གྱིས་གསོད་རེས་
 བྱེད་པ་དང་གཅིག་པ་མིན་པ་གསལ་པོ་རེད། ཡང་དཔེར་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔལ་འབར་རྫོང་གི་དོན་རྒྱུན་ནང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་བྱང་མེད་གཞོན་
 སྤྱིས་བཞི་ཡིས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མི་ཞིག་ཐག་པས་སྤྱོད་འདམས་ཏེ་བསད་པའི་ཡ་ང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། གྲུ་ན་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་
 བྱུང་ཁྲན་ཆོག་པས་གསར་བཞོ་བྱས་པའི་བཀའ་ཁྲིན་ཆོར་ཤེས་ཐུབ་མཁན་གྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཟེར་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་ཉ་ཅང་མི་མཐུན་

པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། དེས་རིག་གནས་གསར་བཟེའི་ནང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དོན་དངོས་ཐོག་གནས་ཡོད་པ་འདི་
མངོན་པ་མ་རེད་དམ། གལ་ཏེ་བསམ་པ་འདི་གནས་ཡོད་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སློབ་ཁྱེད་ཡིབ་བསྐྱད་པ་དང་ནམ་ཞིག་གོ་སྐབས་བྱུང་ཆེ་ལམ་སེང་
འབར་གྱི་རེད་དམ། ཡང་ན་བཅེངས་འགྲོལ་ཟེར་བའི་ལྷ་སྐྱུང་དེས་མི་སེར་སྤེལ་བའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདིའི་ཆབ་བྱས་པའི་དབང་གིས་
རིམ་བས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སློན་ནས་མངོན་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད་དམ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོ་ནས་
༡༩༥༩ ལོ་བར་ལ་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་བཞག་ནང་ལ་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཐོན་པ་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་འདི་ནི་
ཐོག་མར་གཤམ་འོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་ཐོན་པའི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ལས་འགུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་དངོས་གནས་
དེ་འདྲ་ཡིན་ན་གཤམ་འོག་གི་བོད་མི་དཀྱུས་མ་ཆོའང་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ནས་ཡར་ལངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་རྒྱ་
བཏང་ཏེ་བཞོས་པའི་བོད་གསར་བ་ཟེར་བ་འདིའི་མ་མཐའི་སྤང་གཞི་འདི་ཡང་ཤོར་བ་རེད། ཡིན་ནའི་འདི་ནི་དབང་འཛིན་པ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་མཐོང་
འདོད་མེད་པ་མ་ཟད། དབང་འཛིན་པས་མི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བཅུག་འདོད་མེད་པ་རེད།

སྤྱི་མའི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་དང་དཔལ་འབར་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཟེར་བ་སོགས་དོན་རྒྱུན་རིམ་བཞག་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཟེའི་ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་གི་དོགས་གཞི་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞི་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱག་གི་རྒྱུད་གཞི་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད།

བསྐྱར་ལོག་ཟེར་བ་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་བའི་དམག་དབུང་གི་བྱ་སྤྱོད་འདི་མཐུག་སྤྱིལ་བྱང་བའི་རྗེས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཛིན་བཟུང་དང་
བཀག་ཉར། ཡོངས་བསྐྱགས་ཐོག་ནས་སློག་ཐོག་ཁྲིམས་བཅད་སོགས་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཡོད་ལ། ཨ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྤྱོད་ནི་བོད་མི་ཆང་མས་
ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པའི་ལོག་སྤྱོད་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཁོང་ནི་བསྐྱར་ལོག་ཟེར་བའི་ཁྲོད་ནས་ཐོག་མར་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་གཅིད་
བཏང་སྟེ་མི་༡༩སློག་ཐོག་བཏང་བའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཕལ་ཆེར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོའི་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཡིན་ས་ཡོད། སློག་ཐོག་བཏང་
བའི་ཉིན་མོ་དེར་ཉ་ལམ་ལྷ་སའི་མི་ཆང་མ་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ར་ཚུགས་ཡུལ་དུ་བྱིད་ཡོད། ཁྲིམས་ར་ཆོགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་སའི་མི་དམངས་
ལུས་རུལ་ཐང་དང་བྱང་ངོས་བྱེ་རག་རྒྱ་བོའི་གསོད་ར་དེར་རེད། འདིར་སྤྱོད་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ཉར་སངས་དགོས་པའི་གྲལ་རིམ་སློབ་གསོ་ཟེར་
བ་དང་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ལ། སྐབས་དེ་དུས་ཟིང་འཁྲུག་སློང་མཁན་ཟེར་བ་སློག་ཐོག་དུ་བཏང་བ་ལུད། ད་དུང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱབ་མཁན་
ཟེར་བ་ཡང་སློག་ཐོག་བཏང་ཡོད། དེ་ཆོ་ཆང་མ་ནི་ཁག་མི་འདྲ་བའི་ད་ཡོད་ཀྱི་གསར་བརྗེར་ངོ་རྒྱལ་པ་ཟེར་བ་ཤ་སྟག་རེད། མི་ཁག་ཅིག་ནི་
འཛིགས་སྐྱང་དང་འཆོ་བའི་དཀའ་ལྷུག་གི་གཞོད་ཐབས་བྲལ་ནས་རྒྱ་གར་སོགས་ཉེ་འགྲམ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བློས་བྱོལ་དུ་བྱིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་
དེ་ཆོའི་ནང་མི་ཁ་ཤས་སྐབས་མི་ལེགས་པར་བློས་བྱོལ་ལམ་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་མཁན་ཟེར་བའི་ཉེས་ཆད་ཁྲིམས་
བཅད་བྲག་ལོ་བཏང་ཡོད། དེའི་ནང་

གཅིག་གི་མིང་ལ་སྐབ་བསྟན་འགྱུར་མེད་ཟེར་བའི་གཞོན་ཅུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ནི་ལྷ་ས་སློབ་འབྲིང་མཐོ་རིམ་དུག་དུག་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་དང་ཁོང་གི་གྲོགས་མོ་རྟ་ཞའོ་ཆིང་(ཨ་མ་བོད་པ་དང་པ་མ་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་)སྟོན་བྱེད་ལ་སློང་སྐབས་ལམ་བར་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། རྟ་ཞའོ་ཆིང་ནི་བཙོན་ཁང་ནང་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་གྱིས་བཙན་གཤེད་བྱས་པར་བརྟེན་ཉིན་དེའི་དགོང་མོར་རང་གི་རྒྱལ་པ་རེད། སྐབ་

བསྟན་འགྲུར་མེད་ནི་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ར་ཚུགས་ནས་སློག་ཐོག་བཏང་ཡོད། དེ་མིན་ལྟ་བུའི་གདོན་བཞེགས་ཟེར་བ་བསམ་པོ་ཆེ་དབང་
རིག་འཛིན་གྱི་བྱ་ཚུང་བ་ཡང་མཐའ་ཚུལ་ལ་བློས་བྱོལ་ལ་འགྲོ་ཅིས་བྱས་པའི་ཁྱེན་གྱིས་སློག་ཐོག་བཏང་བ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་བློས་བྱོལ་ལ་
སྒྲིད་མཁན་མི་གསུམ་ཡོད་པ་ནས་མི་གཉིས་སློག་ཐོག་བཏང་བ་དང་དུ་མོ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ལ་ཁྲིམས་བཅད་ལོ་ཉི་ཤུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྟོན་སྤྱི་
ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ནས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པའི་གོ་གནས་ཡོད་པའི་བསམ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་མིག་གིས་མཐོང་སར་བཅིངས་
འགྲོལ་དམག་མིའི་མེ་མདའི་འོག་སློག་བཅད་ནས་སྐབས་སྐབས་མེད་པར་བརྟེན་སེམས་ནང་ཆོར་སྤང་གང་འདྲ་བྱུང་ཡོད་དམ།

ར་བསལ་ལུག་འདར་དུ་བཅུག་ཟེར་བའི་རྒྱས་པ་ཐོན་ཆེད་སྐབས་དེ་དུས་དར་ཁབ་ཆེ་བའི་བྱེད་སྤངས་གཅིག་ནི་ཁྲིམས་བཅད་སློག་ཐོག་གཏོང་
སྤྱིའི་ཁབ་བསྐྱགས་ཅ་ཆོག་གང་སར་སྤར་བ་དང་སློག་ཐོག་བཏང་ཡུལ་གྱི་འདྲ་པར་དང་ཡང་ན་མིང་གི་ཐོག་མདོན་གསལ་དོད་པོས་ཀྱང་ཁ་དམར་
ཏྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་ནས་མང་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཡོངས་བསྐྱགས་ཆོགས་ཆེན་ཚུགས་ཏེ་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་རྗེས་བཅིངས་
འགྲོལ་དམག་མིས་མོ་གའི་ནང་སྐྱགས་ཏེ་བྱོར་བྱེད་ཡོངས་ལ་ཁྲིམ་སྒྲོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་གསོད་ར་ལ་འཁྲིད་དེ་སློག་ཐོག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། མི་འགའ་ཞིག་ནི་གསོད་རར་མ་སྦྱེ་བས་གོང་ནས་ལྷགས་སྤྱད་དང་ཐག་པས་འདམས་ཏེ་ཤི་ཆར་གྱི་ཡོད་པས་གང་ལྟར་ཁབ་བསྐྱགས་བྱེད་དུས་
དང་ཡང་ན་སློག་ཐོག་གཏོང་སྐབས་ནང་མི་ཆོ་རེས་པར་དུ་སྤར་གྱི་མདུན་དེར་ལངས་བཅུག་སྟེ་སྒྲོབ་གསོ་དང་ལེན་ཟེར་བ་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ད་
དུང་ཕུང་པོ་འབྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་། གཞུང་ལ་ཐག་པ་དང་མདེུ་ཡི་རིན་གོང་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡོངས་བསྐྱགས་ཐོག་གུང་ཁན་
ཆོགས་པས་གལ་རིམ་དག་པོ་ཟེར་བ་མེད་པ་བཙོས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་བའི་ནམ་འགྲུར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་མང་པོས་བཙོན་ཁང་
ནང་གི་མནར་གཅིད་བཙོད་སྒྲོམ་མ་སྐབས་པར་རང་ཤི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་མནར་གཅིད་འོག་ནས་སློག་པོར་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ལུས་རྩལ་ཐང་འདིར་མི་ཁྲི་ཆོ་ཁ་ཤས་འདྲུ་འཛོམས་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་བཅད་ཁབ་བསྐྱགས་ཀྱི་ཆོགས་འདྲུ་ཚུགས་
པའི་ཆོགས་ར་ཞིག་དུ་སྤར་བ་དང་། སློག་ཐོག་གཏོང་སའི་གསོད་ར་ས་ཆ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ནི་སེ་ར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཉེ་འགམ་དང་གཞས་འདབས་སྒོག་
ཁང་ཉེ་འགམ་གྱི་དུར་ཁྲོད་འགམ། ཆལ་གུང་ཐང་དུར་ཁྲོད་འགམ། རྒྱ་ཆའི་བཀག་ཉར་ཁང་ཉེ་འགམ་གྱི་དུར་ཁྲོད་འགམ། བྱེ་རག་རྩ་རྒྱུད་བཅས་
ཡིན་པ་རེད། གསལ་བ་འདྲེད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འགམ་དུ་སློག་ཐོག་བཏང་ཡང་ཕུང་པོ་དེ་ཆོ་བོད་ཀྱི་སྟོལ་རྒྱུན་ལྟར་བྱས་ནས་དུར་
ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ཆོག་གི་མེད་པ་རེད། བྱ་གཏོར་གྱི་གོམས་སྟོལ་ནི་རྩིང་པ་བཞི་ཟེར་བར་ཅིས་ཏེ་སྤྲ་ས་ནས་མེད་པ་བཙོས་ཡོད། མི་ངན་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་
སློག་ཐོག་བཏང་རྗེས་སྤྲ་ས་ན་སློག་པའི་ས་ཁུང་ནང་སྤོང་གྱི་ཡོད་པས་འགའ་མེད་ཀྱང་པ་ཡང་ཕྱིར་འདོན་ནས་བྲི་བཟས་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོ་དང་༡༩༥༡ ལོ་ལ་སློག་ཐོག་བཏང་བའི་མི་མང་པོས་ཤིག་ཡིན། དའི་གང་སྤང་གིས་བརྗོད་པར་གཞིགས་ན། དའི་ནང་སྤྱི་ལོ་
༡༩༤༩ ལོར་བསྐྱར་ལོག་ཟེར་བའི་ནང་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་སློག་ཐོག་བཏང་བ་མི་གངས་༢༩༥ཙམ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་འདྲག་རྗེས་
ལ་སློག་ཐོག་བཏང་བའི་མི་༢༩༥ནང་འགའ་ཞིག་ནི་སློག་ཐོག་བཏང་ཡག་ཞོར་ཡོད་པས་དག་སེལ་བྱས་པ་དང་སྤྱི་རྗེས་ནང་མིར་སེམས་གསོ་བྱེད་
ཆེད་ཡིན་ཟེར་ནས་རྒྱ་སྒྲོར་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་སྤྱད་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་དའི་གང་སྤང་ནས་ཡིད་སྒྲོ་བའི་སྤྱད་ཆ་དུམ་པོ་འདི་
འདྲ་ཞིག་བརྗོད་བྱུང་བ་སྟེ།

བོད་མི་ཆོ་ཏ་ཅང་གི་ཉམ་ཚུང་ཞིང་གཞུང་བླ་པོ་ཞིག་རེད། ཁོ་པ་ཆོ་སློག་ཐོག་བཏང་དུས་ད་དུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོ་པ་
ཆོར་སྒྲོར་ཉིས་བརྒྱ་སྤྱད་སྐབས་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོ་པ་ཆོར་སྒྲོར་བརྒྱད་བརྒྱ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ལའང་ད་དུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་

ཟེར་གྱི་ཡོད། བོད་རིགས་མི་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་སྤྱིར་རྒྱ་རང་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག

ཡིན་ནའི་བཅའ་ཤིང་ཞུས་པའི་ནང་མི་མང་པོས་སློབ་ཐོག་ལ་བཏང་བའི་གངས་ཚད་འདིས་ཚད་ཀྱི་མེད་པར་ངོས་འཛིན་གྱི་འདུག གང་ཡིན་
ཞེ་ན། དཔལ་འབར་རྫོང་དང་སྤྱིར་ཆེན་རྫོང་གཅིག་ལུ་སློབ་ཐོག་བཏང་ཐངས་གཅིག་ལ་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་རེད་འདུག

གུས་མོས་བཅའ་ཤིང་ཞུས་ཏེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོར་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་དཔལ་འབར་རྫོང་ལ་སྤྱི་ཤུས་དོན་འཁྲུལ་ཟེར་བ་
འདི་གྱི་དུས་ལས་དོན་ཅུ་ཁག་མངག་གཏོང་བྱས་ནས་དཔལ་འབར་གྱིས་བསྐྱར་ལོག་ཟེར་བ་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བླགས་པའི་
ལོར་འཁྲུལ་ལ་ཡོ་བསྐང་གྱི་སྐབས་མཐར་ཁྱོང་ཆོའི་ནང་སྤྱི་ས་པ་ཀླན་འཁོགས་དང་ལུ་གུ་ལུ་ཚང་མ་བུད་མེད་ཡིན་པ་དང་གཞོན་ནུ་དར་མ་སྤྱིར་
བཏང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་རེད། དཔལ་འབར་ས་གནས་ཚང་མའི་ནང་ཏ་ལམ་གནས་སྤངས་གཅིག་པ་ཡིན་པ་རེད། གནས་སྤངས་འདི་འབྲུ་ཆགས་
དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ཁག་ཅིག་བསད་པ་དང་ཁག་ཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པས་སྤྱི་ས་པ་པོ་ལྷག་མེད། ཁྱོང་ཆོ་རེ་རེ་བཞིན་ཚང་མ་འདི་
སྤྱིར་ཡིན་པ་རེད། ཆོགས་འདུ་ཚུགས་སྐབས་ཚང་མ་ལུ་པ་ནག་པོ་བྱོན་པའི་བུད་མེད་ཤ་སྤྱག་མ་གཏོགས་སྤྱི་ས་པ་པོ་ཏ་ཅང་གི་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པས་
དེའི་ཐོག་ནས་དཔལ་འབར་གྱིས་བླག་གཞོན་ཇི་ཙམ་བྱས་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མཛོན་བྱུག།

ཐལ་རྒྱལ་ས་ལ་སྤྱང་བ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་བླག་པོའི་དོན་ཁྱེན་རབ་དང་རིམ་པ་ཐོན་པ་དེས་མཐར་གྱུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་རྩ་ཐོར་བྱིན་ཡོད། ཡང་ཤོག་ཁག་
གཞན་དེས་དབང་ཆ་སྐྱེར་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ཐ་ན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཚུགས་སྤྱི་ལ་ལང་གཡོ་འགྲུལ་ཐེབས་མེད་པ་རེད། ཡང་གྱེན་ལོག་སྤྱི་
ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་འདིའི་ནང་གི་སེམས་ནང་མི་འདོད་པ་ཡོད་མཁན་གྱིས་ཟེང་ཆ་སྤོང་གཤམ་བྱས་པ་དེ་རིགས་གསུམ་གྱི་མི་ཟེར་བར་(རིག་གནས་
གསར་བརྗེའི་ནང་གྱེན་ལོག་བྱས་ཏེ་བྱིས་གཞི་འཇུགས་མཁན་ཟེར་བ་དང་ཤོག་ཁའི་བསམ་སྒྲོ་ལུགས་ཆེན་ཡོད་མཁན་ཟེར་བ། རྒྱུ་བཙག་འཕྲོག་
གསུམ་བྱ་མཁན་ཟེར་བ་བཅས་ཡིན།)ཅེས་ནས་དེ་དག་ལ་མཐའ་འཁུའི་གཙང་བཤེར་བྱས་ཡོད། འདི་ཡང་མི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་རེད། དེར་
བརྟེན་དུས་ད་ལྟ་ཡང་བོད་ལ་མཛོན་ཚུལ་བྱད་མཚར་ཞིག་དར་ནས་ཡོད་པ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ཉམས་ཞུགས་གྱི་སྤྱིར་བའི་སྒྲོར་སྤྱིར་སྐབས་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཆོས་རང་ཉིད་གཞི་
བརྗེད་དུ་ངོམ་པ་དང་རང་ཉིད་གྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ནས་ངོ་གཞོང་འགྲོད་སེམས་གྱི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་
ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། འདི་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།

དུས་ལུན་རིང་པོའི་ནང་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་འཛིན་མཁན་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟ་དུས་དཔེར་ན་རག་སྤྱི་(ནག་ཏུ་ས་ཁུལ་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་
འདོམས་ཁང་གི་འགན་འཁུར་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོ་བར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་བྱང་
ཆའི་གཞོན་པའི་གོ་གནས་ཟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཆོགས་གཙོ་གཞོན་པ་ཡིན།)དང་པ་
སངས་(སྤྱོད་ཁའི་དམར་སྤྱང་དཔག་གི་འགོ་གཙོ་དང་སྤྱོད་ཁའི་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་འགན་འཁུར་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༡ ལོ་ནས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོ་བར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆེ་གཞོན་པའི་གོ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
ཡོངས་བུད་མེད་སྤྱན་ཆོགས་གྱི་ཆོགས་གཙོ་གཞོན་པ་ཡིན།) ཡང་ལེགས་མཚོག་(གཞིས་ཅེ་ས་ཁུལ་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་

བའི་འགན་འཁུར་བ་དང་ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཡིན།) ལྷོ་བཟང་དོན་གྲུབ་(བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་
ཆེན་མོའི་ཞིང་བུ་མདུང་ཟེར་བའི་དམག་སྤྱི་བྱེད་སྐྱོང་བ་དང་ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་ཡིན།) དེ་
བཞིན་ལྷག་པ་ཕུན་ཚོགས་ (མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་<<རྒྱ་དམར་དྲག་པོའི་དམག་འཐབ་ཆགས་པར།>> གྱི་བོད་ཡིག་ཅེས་
སྤྲིག་པ་རེད། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་སྤྱི་བྱུང་འགན་འཛིན་ཡིན།)བཅས་དང་ཇེས་སུ་ལས་སྤོང་གོ་
གནས་མཐོ་པོ་ཐོབ་མཁན་དཔེར་ན་བུམས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ཞིང་བུ་མདུང་ཟེར་བའི་དམག་སྤྱི་དང་ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲང་ཁན་
ཚོགས་པའི་བྱང་ཆེ་གཞོན་པ། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན།(གཤམ་ཞི་)རྒྱ་མཚོ་(སྤྱི་ཚོགས་འཕུལ་ཆས་བཟོ་བའི་མཉམ་
འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་འགོ་གཙོ་དང་ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ།) ཡང་བདེ་སྤྱིད་མཚོ་མོ་
(བོད་ལྗོངས་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཞིང་བུ་མདུང་གི་འགན་འཁུར་མི་སྣ་བྱེད་སྐྱོང་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་གྲུས་ཁན་ཚོགས་
པའི་རྒྱན་ལས་ཡིན།) དེ་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་(ལྷོ་ཁ་འཕྱོངས་རྒྱས་རྫོང་གི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་འགོ་ཁྲིད་དང་རྫོང་གི་གསར་བཞེ་ལུ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་གཙོ་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲང་ཁན་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆེ་གཞོན་པ། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྲིག་ཁྲིམས་ཞིབ་བཤེར་ལྷན་
ཁང་གི་བྱང་ཆེ་ཡིན།) པ་སངས་དོན་གྲུབ་ (ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲང་ཁན་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
གཙོ་འཛིན་གཞོན་པ། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་གི་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་སྐྱོང་ཡོད། ད་དུང་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་
ནང་ལ་ཡང་གསལ་དོན་ལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༡༡ནས་ ༡༩༢༠ ལོའི་ཟླ་༡༢བར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་བཅའ་འཁུར་དམག་གི་༩༠༩ཡི་དབུང་
སྡེ་དང་མཉམ་དུ་དྲག་པོའི་ཟིང་འཁུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཁྱགས་ཏེ་སྐད་སྒྱུར་ལས་འགན་འཁུར་ཡོད་པ་འཁོད་ཡོད།) དེ་བཞིན་ཡེ་
ཤེས་བསྟན་འཛིན་(གེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བ་ནས་མདུང་ཅེ་རྒྱབ་གཏད་བྱས་ཏེ་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ནང་ཉམས་ཁྱགས་
བྱས་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་རེད།)བཅས་ཡིན་པ་རེད། རྒྱལ་ལྗོངས་འདི་འདྲའི་འོག་ནས་གསལ་
ཤེས་ཐུབ་པར་དུས་ད་ལྟ་བར་རྒྱ་ནག་གི་དེ་མིན་ས་ཆ་བཞིན་རིག་གནས་གསར་བཞེད་ནང་དཔོན་ལམ་བཟོས་ནས་དཔོན་པོ་ཆགས་པ་རྣམས་
གཙང་བཤེར་བྱས་པ་ནང་བཞིན་བོད་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན། དེའི་ནང་བེ་ཅིང་ཕྱོགས་ཀྱི་སློ་རྒྱས་གང་འདྲ་ཞིག་ཁོག་བཅངས་བྱས་ཡོད་དམ།
དེ་བཞིན་འདི་ལྟ་བུའི་ཁེ་བཟང་ཏ་ཅང་མང་པོ་རགས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་བོད་མི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དུས་ད་ལྟ་བར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཟེར་བ་ཐག་
གཙོད་བྱེད་དཀའ་ཁའི་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཡོད།

ལྷ་སར་ད་དུང་ས་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་རིག་གནས་གསར་བཞེད་སྐབས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་ལྷག་ལུས་ཡོད་པ་དང་དེའི་མཚོན་རྟགས་གཅིག་ནི་གྲང་སྟེང་གིས་བའི་མའོ་ཀུའུ་ཞིའི་གསུང་བཏུས་ཟེར་བ་ད་དུང་ཡང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད།

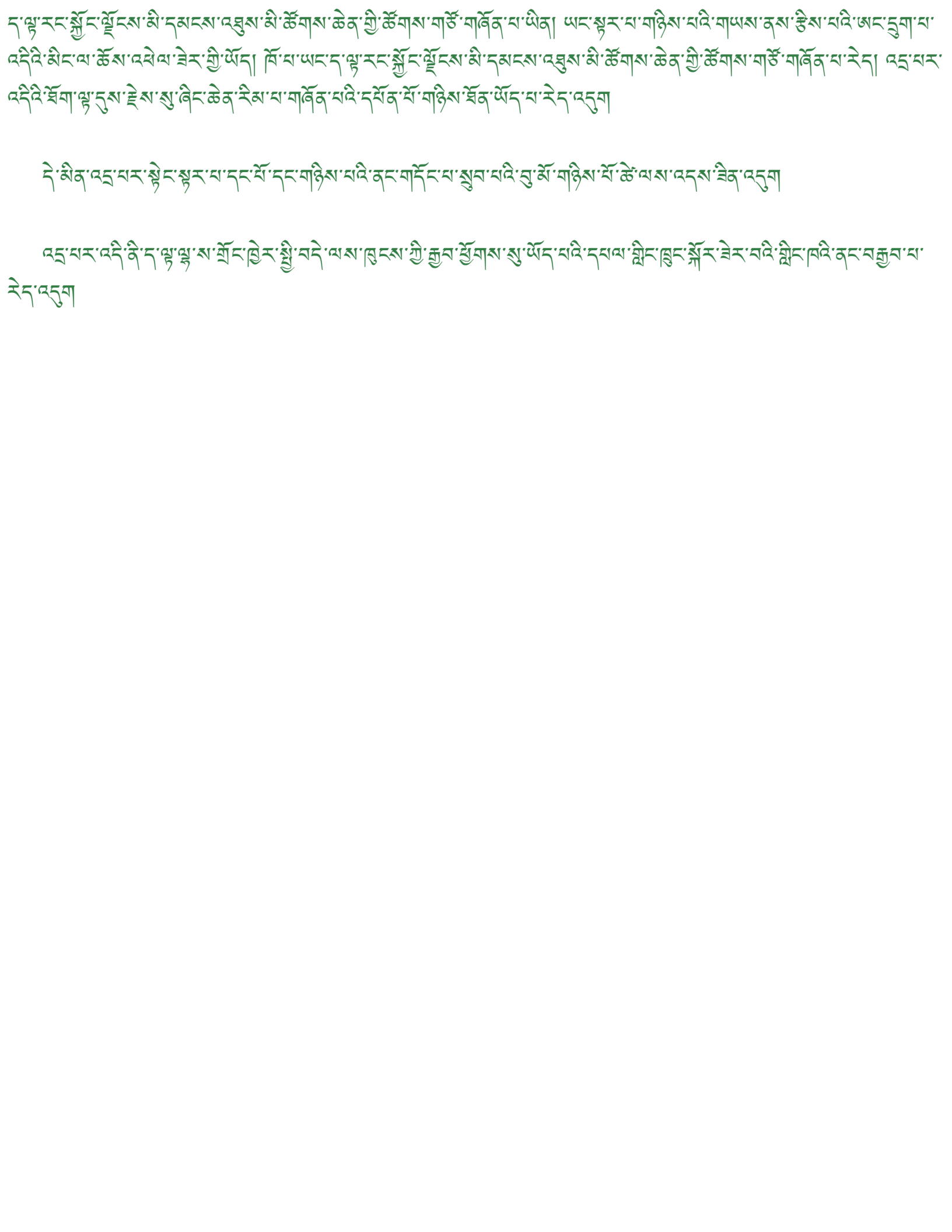
པར་འདི་ད་ལྟའི་བསྟན་རྒྱས་སྒྲིང་གོང་མི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མང་ཚོགས་གནས་སྡོད་བྱེད་སའི་གྲང་སྟེང་ཡོད་པ་རེད།

འབྲུག་པའ་སྐད་འདི་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོ་བར་ད་རྒྱུང་རང་སར་འཛོག་པའི་འབྲུག་སྤྲེའུ་དགོན་པའི་ལྷ་ཁང་གི་གྲང་སྟེང་ཡིན་པས་ཡུལ་སྐོར་བ་ཚོའི་
ལྷ་སྐོར་བྱ་ཡུལ་ཅིག་ཆགས་ཡོད། རེས་སུ་ལས་དོན་རྒྱུ་ཁག་གིས་བཀའ་ཁྱད་ཏེ་སྤྱབ་བཅུག་བཞག།

འབྲ་སར་འདི་ལྷ་སའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཆོས་མཆོག་སྤྱིང་དགོན་པའི་གུང་སྟེང་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག།

ག

འབྲུག་གངས་ལྗོངས་སུ་གནས་པ།

བཅིངས་འགོལ་དམག་དང་བོད།

དམག་དོན་བཀག་སྒོམ།

༡༣། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་མའེ་ཅི་རྩལ་གིས་དམག་དབུང་མངག་གཏོང་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་དབུང་འཇུག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་དམག་དབུང་འདི་
བཞིན་བོད་ཕྱོངས་དབང་སྐྱར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོབས་ལྷགས་གཅིག་ལུ་འདི་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་རང་ཉིད་ནས་ཕྱོགས་སྒོམ་བྱས་པའི་
ལོ་བཅུ་ལྔ་ལོ་ད་ཆག་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་དམག་དབུང་གིས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་སྤར་བཞིན་དབང་འཛིན་ནན་པོ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་རེད། འདི་
ནི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཅིས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལོས་ཡིན། དེ་ནི་དམག་གི་འཐབ་རྩུས་ཐོག་ནས་བོད་འདི་གནད་འགག་
གི་ས་གནས་ཤིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རེད། བསམ་གཞིགས་འདི་འདྲ་དོན་དམ་དུ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་གནས་ཡོད་པས་སྤར་ནས་ད་བར་སྟོད་གཡང་སྤུ་
ཅམ་གཏོང་སྐྱོང་མེད་པ་རེད།

རར་རར་རྩིག་རྩིག་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱིག་གཞི་མ་ལག་དང་བཅས་པ་ཆང་མའི་རྩུས་པ་གང་སྤུར་གོར་བའི་
རྒྱུ་མའེ་ཅི་རྩལ་གིས་དམག་དབུང་ལ་བཀའ་ཏང་སྟེ་རིམ་པ་ཁག་གི་སྤྱིད་དབང་ཅིས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་བསྐྱར་དུ་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་སྤྱིག་ལྷགས་
ཁག་སྤར་གསོ་དགོས་པ་བརྗོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་དམག་དོན་དོ་དམ་འོག་རྒྱུད་ཡོད་པ་རེད་ལ། བོད་ལ་ཡང་དམིགས་བསལ་
གང་ཡང་བྱུང་མེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡ ལོའི་ཟླ་༥ཆེས་༡༡ཉིན་དངོས་སུ་དམག་དོན་དོ་དམ་བཀག་སྒོམ་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཡོད་པར་བརྟེན་དམག་དབུང་
གིས་བོད་གྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་ནང་གལ་ཆའི་རྩུས་པ་བརྟོན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དམག་དབུང་གིས་ལས་འགུལ་འདི་
བཞིན་རྒྱ་སྤྱིད་དུ་བཏང་རོགས་བྱས་པའི་དབང་གིས་བོད་གྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་འདི་དེ་བས་རྟོག་འཛིང་ཅན་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་དམག་དབུང་གི་དམིགས་བསལ་གནས་སྤངས་དང་ལྷག་པར་དུ་བོད་གྱི་དམིགས་བསལ་རྒྱབ་ཕྱོངས་ལ་གཞིགས་ན། དམག་དབུང་
གིས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལས་འགུལ་འདིའི་ནང་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཐེ་རྩུས་བྱས་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་དབུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་འཆོལ་ཞིབ་ཏུ་ཅང་བྱེད་
ཁག་པོ་རེད། དཔེར་ན་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སྟོ་རུའི་ནང་འཇུལ་བར་ལག་འབྱེར་དང་རྒྱ་མཆན་ཆད་ལྷན་ཞིག་མེད་ན་དམག་མི་མང་པོས་མེ་
མདའ་བཟུང་ནས་ཡོད་པའི་འགོག་སྐྱོང་དམ་པོའི་རྒྱལ་སྟོ་ཁག་ནས་ཐར་གྱི་མ་རེད། དེའི་ནང་འགྲོ་སྐྱོད་མི་ཆོག་པ་ཁག་མང་པོ་ཡོད་ལ། གང་སར་
གསང་བ་ཡོད་པས་དོགས་གནས་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་གྲོད་གཞི་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གསང་བ་དམ་པོའི་ལྷགས་གྱི་ཡོལ་བའི་རྒྱབ་ལ་སྤུས་ནས་བཞག་
ཡོད་པ་རེད། གྲུས་མོས་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོའི་རང་གསལ་པོ་རྟོག་དཀའ་འཛའི་བྱུང་ཆ་འདི་ཕྱིར་འདོན་བྱ་ཐབས་བྱས་པ་འདི་རང་ཡིན།

©Tsering Dorjee

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོའི་ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ ལྷ་སར་མི་ཁྲི་ལྔ་ཙམ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོག་མཚན་འདུའི་ཐོག་གྲང་གོ་རྩ་ཡི་
རྒྱ་སྟོབས་འཕེལ་ཞིང་དཔལ་ཆེར་སྐྱེད་པར་འགྲོ་བཞིན་གྲུལ་རིམ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་བོད་རྒྱལ་ས་མཐོའི་སྤྲོད་སྟེན་བས་བར་བསྐྱ་བ་
བྱེད་རྒྱུའི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་ཡོད། འབྲུག་པར་འདི་ཉག་ཉག་ཆོག་མཚན་འདུ་འདིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་སྟེལ་བཞིན་པའི་གྲང་གོ་རྩ་ལ་བརྒྱབ་པ་རེད་འདུག ཁོ་
པའི་དཔུང་པའི་ཐོག་དམར་སྤྱང་དམག་ཟེར་བའི་དཔུང་ཉག་མཚན་འདུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་བོད་རང་སྤྱོད་རྒྱལ་དགེ་འོས་སྟོབ་གྲུའི་བོད་རིག་ས་
དམར་སྤྱང་དམག་ཅིག་གིས་སྤངས་ཆའི་སྤྲོད་ཡོང་ནས་ཁོ་པར་བཏགས་ཡོད་པ་རེད། མིག་ཤེར་ནག་པོ་བརྒྱབ་པའི་གྲང་གོ་རྩ་ནས་གཏམ་བཤད་
སྟེལ་བའི་ནང་སྐད་ལུགས་ཆེན་པོས་ནན་བརྗོད་བྱས་པར། འགྲོ་བཞིན་གྲུལ་རིམ་དང་བཀའ་སྒོ་དཔྱད་འཛིན་ཞིང་བཞག་པོའི་གྲུལ་རིམ་གྱི་

འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས། དེ་བཞིན་གོམས་སྒྲིལ་རྒྱུ་དང་གོམས་གཤེས་རྒྱུ་ལའི་སྟོབས་ལྷགས་སོགས་ལ་ལྷགས་དཔག་ཆེན་པོས་པར་སྐོལ་བྱེད་
དགོས། གསར་བཅུད་དོ་སྐོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོ་བཅོས་རིང་ལུགས་པ་དང་འཁྱར་ལྷན་གྲུལ་རིམ་གྱི་གཡས་སྟོགས་པ། འཁྱར་ལྷན་གྲུལ་རིམ་ལོག་
སྟེད་དབང་གཤགས་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གཏོར་འགྲེལ་གཏོར་དགོས་པ་དང་གཏོར་པམ་གཏོར་དགོས། ཁོང་ཆོའི་རྒྱུ་ཉམས་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་
དུས་ནམ་ཡང་ཁ་ལོག་རྒྱབ་བཅུག་རྒྱ་མེད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པར་རྒྱ་བ་ཁ་ཤས་རྗེས་པར་སྐོལ་གྱི་
དམིགས་འཕེན་འདི་ཁོ་པ་རང་ཉིད་ལ་གཏད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོའི་རྒྱ་བ་ལྷ་པར་སེམས་ལྷགས་གཉིས་དལ་གྱི་ཀྱང་གོ་རྩ་ཐེའོན་ལ་
ལས་གནས་འཕོ་འགྱུར་བྱས་ནས་ཐེའོན་ཁོང་ཆེན་གྱི་ཉར་སྤྱོད་དམག་གསུམ་གྱི་འགོ་བློན་ཨང་དང་པོ་འདིར་བསྐོ་བཞག་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩
ལོའི་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་ནང་གན་རྩར་སྤོ་བྱར་དུ་མྱུང་ཁག་འབྲེས་ནས་འདས་གྲོངས་ལ་སོང་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་པ་ལོ་༥༥རེད་འདུག

འབྲ་པར་ཐོག་ཀྱང་གོ་རྩ་ཡི་རྒྱབ་སྟོགས་འདིར་ལངས་ནས་ཐལ་མོ་རྟེན་བཞེན་པའི་ས་གནས་གྱི་དཔོན་རིགས་དེ་ནི་རང་སྤྱོད་སྤྲོངས་གྲུང་ཁན་
ཆོགས་པའི་བྱང་ཆེ་ཁང་གི་བྱང་ཆེ་ཀའོ་རེན་ཅན་ཡིན་པ་རེད། ཀྱང་གོ་རྩ་བོད་ནས་ཁ་བྲལ་རྗེས་ཁོ་པ་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྲོངས་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པའི་
བྱང་ཆེ་ཨང་དང་པོའི་ཆབ་བྱས་ཡོད། ཁོ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཅུད་སྐབས་དབང་ཆའི་འཐབ་ཅོད་ནང་གྲུང་གུན་པོག་པའི་ཆེས་མཐོའི་
དཔོན་རིགས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་མིན་གཞན་ཞིག་ནི་སྤྱི་བ་ཀན་གས་ལ་ཅིས་པའི་དབྱང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དམག་མི་ཡིན་ཞིང་
བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཆབ་སྤྱོད་ལྷན་གཞོན་པ་དང་བོད་ལ་ཐོག་མར་བཅུགས་པའི་རིག་གནས་གསར་བཅུད་འགོ་བློན་ཆོགས་རྒྱུད་ཟེར་བ་
འདིའི་འགོ་བློན་ཨང་ཆེ་མིན་ཡིན་པ་རེད། ཀའོ་རེན་ཅན་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པར་ཨ་མ་མཛོ་མཆོ་སྟོན་ནས་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྲོངས་
ནང་ལས་གནས་འཕོ་འགྱུར་བྱང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོའི་ལོ་སྟོད་ལ་ཐོག་མའི་དབང་ཆ་འཕྲོག་མཁན་གྱི་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བར་གཞོན་
ལྷགས་སྟོད་མཁན་གྱི་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྲོངས་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པའི་འགོ་བློན་གས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆབ་བྱེད་འགོ་བློན་གྱི་འགན་འཁུར་
ལེན་པའི་རྗེས་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་གིས་ཁོ་པ་ནི་ཡིའུ་ཏེང་ལམ་སྟོགས་(ཡིའུ་ཅའོ་རིའི་དང་ཏེང་ཞའོ་ཕིང་)ཟེར་བས་བོད་ལ་བཞག་
པའི་འབྲེལ་གཞན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོ་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་དང་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱབ་སྟོགས་ལ་དོགས་གཞི་བྱས་
ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཀའོ་རེན་ཅན་ལ་དོ་སྐོལ་བྱས་པའི་ལས་འགུལ་འདི་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཆབ་སྤྱོད་ལྷན་རན་རུང་གིས་རྩས་བཀོད་བཏོན་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་ཟེར་བས་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་དེའི་རྒྱབ་སྟོགས་ལ་ཀྱང་གོ་རྩ་ཡི་རྒྱབ་སྤྱོད་ཐོབ་ཡོད་པས་མང་ཆེ་མིན་ལ་དོ་
སྐོལ་བྱེད་ལྷགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་དེའི་ཉེས་པ་ནི་དོ་ལོག་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིའུ་ཅའོ་ཆའི་ཡི་བོད་ལ་ཡོད་པའི་ཆབ་ཆེད་མི་སྣ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་
བརྗོད་ཡོད། དུས་ལྷན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་མང་ཆེ་མིན་བཅོན་འདུག་བྱས་ཏེ་ཡ་ང་སྤྱི་རྗེ་མེད་པའི་སྤྱག་སྤྱོད་མནར་གཅོད་བཏང་པའི་རྒྱུ་རྒྱུས་སྤྱི་
ལོ་༡༩༩༦ ལོར་བཅོན་ཁང་ནང་རང་ཤི་རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་ལོ་དོ་༥༣རེད་འདུག མང་ཆེ་མིན་འདས་གྲོངས་ལ་སོང་བ་ཡིན་རུང་མཉམ་
འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་པའི་ཆེད་གསར་བཅུད་ལྷན་གས་ལ་དང་དམག་དབྱང་དང་དེ་བཞིན་ཤོག་ཁག་གཉིས་ནས་
ཐུན་མོང་ཐོག་ཀྱང་ཀའོ་རེན་ཅན་དང་མང་ཆེ་མིན་ལ་དགག་པ་རྒྱག་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་མི་སྣ་གཉིས་པོ་གསར་བཅུད་དགོས་མཁོ་ལྟར་མཆོད་
སྟོགས་ཐོག་བསྐྱལ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་རྒྱ་ལོ་ཆེས་མཉམ་མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཐོག་བོད་ལ་གསར་
བཅུད་ལྷན་གས་ལ་ཐུག་ཁང་བཅུགས་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་ནས་མི་དེ་གཉིས་ལ་འཐབ་ཅོད་སྤྱི་མཐུད་བྱ་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ལོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པར་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྲོངས་ཀྱི་སྐབས་དང་པོའི་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པའི་འཕུས་མི་ཆོགས་ཆེན་ལྷ་སར་ཆོགས་པ་
བརྒྱད་ཆོགས་ཆེན་ནས་མི་གཉིས་པོ་གྲུང་ཁན་ཆོགས་པ་ནས་ཕྱིར་བྱད་བྱས་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཤིང་། རིག་གནས་གསར་བཅུད་མཐུག་སྤྱིལ་
རྗེས་ཀའོ་དང་མང་གཉིས་ལ་དག་སེལ་བྱུང་ཡོད། གཞི་ནས་སྤྱག་རུས་འཁྱོལ་སྤུབ་པའི་ཀའོ་རེན་ཅན་གིང་རང་སྤྱོད་སྤྲོངས་ཀྱི་གྲུང་ཁན་ཆོགས་

བའི་བྱང་ཆེར་ལས་གནས་འཕོ་འགྱུར་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡང་ཤེས་ཅིང་དུ་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་
ལུགས་ལས་དོན་ལྷན་ལྷན་ཁང་ལ་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཆེ་འདས་ཟིན།

དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་ནང་དམག་དབུང་ཐོག་མར་བོད་ནང་འཛུལ་བའི་རྗེས་ཀྱི་གོམས་སློལ་དེ་རང་རྒྱན་འབྲོངས་བྱས་ནས་ཡོད་པར་བརྟེན་
འགོ་རང་སློང་སློངས་ནས་གོང་ཁྲིར་ལྷ་ས་དང་ས་གནས་ཁག་ག་གཤམ་འོག་རྫོང་ཁག་བཅས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་གཙོ་བོ་པལ་ཆེ་བ་ཚང་མ་དམག་མིས་
ལས་འགན་གཅིག་ལྷོག་འཁུར་ཡོད། དམག་དོན་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་དོ་དམ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྲིས་མི་མི་རེ་འོ་རེ་ནས་ངེས་པར་དུ་དོགས་ཐོན་ཆེར་
བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཉེ་འགམ་ལ་གྲལ་རིམ་དགྲ་བོ་འདོན་རྒྱུའི་སློན་འགོག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་དམག་མིས་དབང་སྒྱུར་བྱས་

བའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐར་སྒྲིལ་ལོ་༡༩༩༦ ལོར་གཞི་ནས་མཇུག་བསྒྲིལ་བ་རེད།

སྐབས་དེ་དུས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཆོན་པའི་ནང་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཞིག་གིས་དམག་དབུང་ནང་ཞོག་ཁག་གཉིས་སམ་
ཡང་ན་ཞོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བར་ཕྱོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཁག་རོ་སྤོང་གནང་དོན། སྐབས་དེ་དུས་གཏན་འབེབས་ཁ་གསལ་བྱས་ཡོད་པ་ངས་
ཐོག་གསལ་ཀྱི་འདུག་དམག་དབུང་ནང་གི་རིག་ཅལ་ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་དང་ལུས་ཅལ་ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་གི་ཡིན་ན་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་
ཆོག་གི་ཡོད་ཅུང་། རྒྱ་ལྷན་གི་དམག་དབུང་ངོས་ནས་ལྷག་བར་དུ་དམག་དབུང་གི་ཆོན་པ་ནས་དེ་བས་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྩེ་
འཛིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ས་གནས་ཀྱི་ཞོག་ཁག་འཐབ་ཚྩ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཆོག་གི་མེད། ཡིན་ནའི་འཐབ་ཚྩ་ནི་རེ་བཞིན་ཇ་ཐག་ཅུ་
ཕྱིན་ཡོད། ཡང་དམག་དབུང་གི་ཆོན་པ་ཡོངས་ཇོགས་ནས་ཐེ་རུས་བྱེད་ཡག་འདི་ག་དུས་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་གནས་ལ་
ཞོག་ཁག་གཉིས་ཐོན་པའི་རྗེས་ལ་ཡིན་པ་རེད། དམག་སྐར་གི་ཆོན་པ་ཁག་བཞི་སྟེ། དམག་སྟེ་ཁང་དང་ཆབ་སྲིད་ཁང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ཞབས་ཞུ་ཁང་།

དེ་བཞིན་སྒྲིལ་ལོན་ཆོན་པ་བཅས་ཆང་མ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་ལམ་སེང་འོག་ཁག་གཉིས་བྱུང་བ་དང་།
ལྷག་པར་དུ་དམག་སྤྱི་ཁང་དང་ཆབ་སྲིད་ཁང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཞབས་ཞུ་ལས་དོན་ཁང་ཁག་རེད། དམག་སྤྱར་ནང་གི་འོག་ཁག་གཉིས་དང་ས་གནས་
ཀྱི་འོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་འདྲ་པོ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཁང་གོའོ་ཏུ་དབྱེ་མཆོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོག་ཁག་ཅིག་གིས་ཁང་གོའོ་ཏུ་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་
དང་འོག་ཁག་ཅིག་གིས་ཁང་གོའོ་ཏུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད།

དམག་དབང་ནང་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། མི་མང་པོ་མེད། དེར་བརྟེན་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་
ཁང་ཟེར་བས་ཉམ་ཤིང་བཅན་དབང་ཆེ་བླགས་པའི་དབང་གིས་དམག་དབང་གི་མི་མང་ཆེ་བས་དགའ་ལོ་མི་བྱེད་པ་ཆགས་ཡོད། གོང་དུ་བཤད་
པ་བཞིན་ལོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཐོག་མ་འདི་དམག་དབང་གི་བླ་གཞོན་ལོག་གུན་ལོག་ལག་ལ་པམ་ཉེས་བྱུང་བར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༦ལོའི་ཟླ་༣ཆེས་༥ཉིན་ལྷ་སར་འབྱོར་ལྷན་གཤམ་རིམ་གྱི་ལོག་སྤྱོད་ལམ་ཕྱོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློན་ནས་ཐལ་བའི་རྒྱལ་དུ་བསྐོས་པའི་དབང་
འཁུག་དམ་བཅའི་ཆོགས་ཆེན་སློང་ཆོགས་བྱས་པ་དང་དེ་རྗེས་སྤང་ཁྲེང་ཡོངས་ནང་ཁྲོམ་སློང་བྱས་ཡོད། གུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཕུད་དམག་དབང་
དང་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ལས་རིགས་ཁག་གི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དགྲ་ལ་མཉམ་སྦྲང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདྲ་
བར་འདི་ཆོ་ཉི་དམག་དབང་གིས་ཁྲོམ་སློང་བྱེད་བཞིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་དབང་ཆ་འཕྲོག་ཅིས་བྱེད་མཁན་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་

ཁང་ཟེར་བར་འཛིགས་སྤང་སྤྱལ་དགོས་བསམ་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཚུལ་ནས་བལྟས་ན། འདི་ནི་གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་དང་བོད་ཀྱི་དམག་དབུང་ནང་གི་རྒྱུ་ཞེན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དབར་ཐད་ཀར་
འགལ་ཆེ་བྱུང་བ་ཐོག་མ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ས་གནས་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱར་ན་དོན་དངོས་ཐོག་འདི་ནི་གོམ་སྟབས་གཅིག་གྱུར་གྱི་བྱ་
སྤྱོད་ཅིག་རེད།

དེ་ཡང་ཉག་ཉག་མའི་ཅི་རྒྱུ་གིས་དམག་དབུང་ལ་བཀའ་ཉར་སྟེ་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཟེར་བ་བྱེད་དགོས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དམག་
དབུང་གིས་རིམ་བཤུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་ཅིས་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་ལག་ཁག་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་པ་བྱས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་ས་གནས་ཁོན་
ཡོངས་ལ་དམག་དོན་བཀག་སྡོམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་རབ་དང་རིམ་བཤུང་བ་རེད།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་མཉུག་བསྐྱེལ་པའི་རྗེས་ལྷ་སའི་བུད་མེད་དང་བྱིས་བ། དེ་བཞིན་བྱ་བ་ཁོངས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཚོས་མའོ་ཡི་འདྲ་
 བར་དང་མའོ་ཡི་གསུང་བཟུས། སྐར་ལྷའི་དར་དམར་བཅས་མཐོན་པོར་སྐྱོད་སྟེ་གོ་རིམ་ལྷར་དབང་འཛིན་པ་ཚོ་ཡོད་སའི་སྤངས་ཆའི་མདུན་ནས་
 སྐྱོད་བཞིན་ཡོད།

©Tsering Dorjee

©Tsering Dorjee

中国人民解放军西藏军区

putixin2010@gmail.com

བརྒྱུད་གཅིག་ཟེར་བའི་དར་དམར་དང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་བཅིངས་འཁྱོལ་དམག་གི་ཐོད་དམག་ཁྲལ་ཁང་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་བྲིས་བའི་འབྲེད་དར་
 འབྲུར་བའི་ཁྲོམ་སྒྲོར་བྱ་མཁན་གྱི་དམག་དབུང་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་ཁག་གི་ཐོག་སྒྲོད་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་དམག་དབུང་གི་རྩིས་ཉམས་དང་མཐར་
 ཕྱིན་བའི་སྒྲོ་ནས་གཡོན་སྒྲོགས་ལ་རྒྱབ་སྒྲོར་ཟེར་བ་བྱེད་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།

ཉེན་མོ་འདི་ནི་ཉི་འོད་རྣམས་པར་འཕྲོ་བའི་ཉེན་མོ་ཞིག་རེད་འདུག་ཉི་འོད་འོག་མེ་མདའི་ཅེ་གི་མང་པོ་འདི་རྣམས་འགྲམ་གྱི་ཤིང་སྤྲང་ལས་མང་
 བ་འདུག་པས་དེ་བས་ནགས་ཚལ་སྐྱག་པོ་དང་འབྲུལ་ཁོང་། ཡིན་ནའི་ཤིང་སྤྲང་གིས་མེ་མདའི་ཅེ་གི་ནང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུའི་འོད་རྒྱབ་སྟེ་མི་ཚོ་གང་
 ལྟར་སྟེ་འདར་རྒྱབ་དགོས་པའི་འོད་ཅིག་མེད་པ་རེད། ཟ࿃་གས་གཅིག་ལ་གང་འོད་ཆེས་ཆེས་གྱི་ཅེ་གི་བསྐྱར་བའི་མེ་མདའའདི་ལག་པར་མའོ་ཅི་
 ཏུང་གི་གསུང་བཏུས་འབྲེར་ཞིང་སྐད་ལྟགས་ཆེན་པོས་འབོད་ཆོག་སྟོག་བཞིན་ཡོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་དམག་མི་ཚོའི་དབུང་པར་འབྲེར་ཡོད། འབྲུ་
 པར་འདི་དཀར་པོ་ནག་པོ་ཡིན་ཏུང་གངས་ལས་འདས་པའི་ཚོན་མདོག་དམར་པོའི་དེབ་རྩུང་དང་གང་འོད་ཆེས་ཆེས་གྱི་ཅེ་གི་འདིས་རྣམས་པ་གང་
 འབྲུལ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་འཆར་སྐྱང་ཡོང་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

གོམ་བཞོད་བྱེད་བཞིན་པའི་དམག་མི་མང་པོ་དེ་འབྲེལ་ཁང་སུ་ཞིག་བོད་མི་ཡིན་པ་དང་གཞོང་པ་གང་འབྲ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་གཞོང་པ་ཡིན་མིན་ངོ་
 ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག མ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་སྐབས་དེ་དུས་མི་རིགས་དང་གྲལ་རིམ་གྱི་གཞོང་པའི་དབྱེ་མཆམས་འདི་ནས་བཞུལ་ཞིང་། འདི་
 བྱི་གསར་བརྗེའི་དམག་མིའི་གཞོང་པ་ཡིན་པ་རེད། འབྲ་པར་འདི་ཆོ་རྒྱལ་མཁན་ནི་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ང་ཆོས་ལོས་གསལ་པོ་བརྗོད་ཐུབ་ཅིང་།
 འོན་ཀྱང་ཁོང་ཡང་གསར་བརྗེའི་དམག་མི་ཞིག་རེད་ལ། ད་དུང་ང་ཆོས་གསལ་པོ་ཉོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ། དེའི་རྗེས་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་ཉེ་མི་
 མཐའ་མཐུག་པར་ཁུར་ཞིང་མདེལ་ལྷུངས་ཆེད་པར་དགྲིས་པའི་དམག་མིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ལ་ཁྲོམ་སྟོར་བྱས་པའི་ནམ་པ་རྟག་ཏུ་མཐོང་རྒྱ་
 ཡོད་པ་རེད།

©Tsering Dorjee

གསུང་བརྒྱུས་ཀྱི་སློབ་ཆེན་པོ་ཕུན་ཐོན་སྤྱུལ་ནག་གི་ལམ་ཆེན་ཐོག་ལ་འདྲ་བ་གྲག་ཅིས་གྲིས་པའི་སྤྱར་ཡིག་པན་ཚུན་འབྲེལ་ནས་ཁེངས་ཡོད་པ་རེད་འདུག གསལ་ལ་ལ་མི་གསལ་གྱིས་ངོས་འཛིན་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློབ་ནས་གཉིས་དགུ་དམར་གསོད་དོན་རྒྱུ་གྱི་ཉེས་ཅན་གཏེ་པོ་སྟོན་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ད་དུང་ཆ་མི་ཆང་པའི་ཡི་གེའི་ནང་དོན་དཔེར་ན་དམག་ཁུལ་ཁང་ཏང་ཨུད་ནང་གི་མི་ངན་ཁག་ཅིག་གིས་ཟེར་བ་དང་ཡང་དམར་སྤྱང་དམག་གི་དམག་སྤྱི་ཁང་ཨང་གསུམ་པ་ཟེར་བ་བཅས་འདུག

གང་ཞིག་ལ་གཉིས་དགུ་དམར་གསོད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཟེར་བ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། <<རྒྱ་ནག་གུང་ཁབ་གཞུང་གི་བོད་ཀྱི་གུང་ཁབ་ཆོག་མས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་ཟིན་ཐོ།>> ཞེས་པའི་ཡིག་ཆར་ལྟ་ཞིབ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་འདི་འདྲ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། (སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ལོའི་)གཉིས་དགུའི་རྒྱལ་སའི་དམར་སྤྱང་དམག་དང་ལྟ་སའི་མང་ཆོག་མས་ཀྱི་སྤྱིག་འཇུག་ཁག་ཅིག་གི་ཆོག་མས་མི་ནས་དམག་ཁུལ་ཁང་ནང་གཏོང་མཆོངས་བྱས་ཏེ་གྲང་གོ་རྩ་ཐེར་བཏོན་བྱེད་པར་ཕྱིན་པ་རེད། ཡང་རྒྱལ་སའི་དམར་སྤྱང་དམག་བཅུ་གངས་དང་མང་ཆོག་མས་སྤྱིག་འཇུག་ཁག་ཅིག་གི་ཆོག་མས་མིས་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སློབ་ཆེན་མོའི་ནང་གཏོང་མཆོངས་བྱས་ཏེ་ཁོ་བ་ཆོས་སྤེལ་པའི་གཉིས་ལྗེའི་དབང་ཆ་འཕྲོག་པ་ཟེར་བ་དེར་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་འགོ་ཁྲིད་ནས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡོང་བའི་རེ་བ་བཏོན་ཡོད་ལ། རྒྱ་ཆོད་བཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་གྲང་གོ་རྩ་གཏོར་པམ་གཏོང་དགོས་ཟེར་བ་བཏོན་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱར་ཡིག་འདི་དག་ནི་བྱེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་མང་ཆོག་མས་སྤྱིག་འཇུག་ཟེར་བས་གྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

ཡིན་ནའི་དམར་སྤྱང་དམག་དམག་སྤྱི་ཁང་གསུམ་པ་ཟེར་བ་འདི་རྒྱལ་སའི་དམག་སྤྱི་ཁང་གསུམ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་སའི་དམག་སྤྱི་ཁང་གསུམ་པ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱལ་སའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་ཆེད་ལས་སློབ་གྲྭའི་དམར་སྤྱང་དམག་གི་གསར་བརྗེའི་བྱེན་ལོག་དམག་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་སྐད་གསལ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དམར་སྤྱང་དམག་གི་སྤྱིག་འཇུག་གསལ་ཤིག་ཡིན་པ་དང་ལྟ་སར་ཡང་དེའི་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁུངས་ཤིག་བཅུགས་ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ལྟ་སར་ཁང་པ་ཅུང་ལ་ཁང་པ་འཇུགས་སྤྱན་མང་པོ་བྱས་མེད་པས་ཆང་མ་དམ་ལོ་ཡིན་པ་རེད། འདིར་དམག་སྐར་ལྟ་བུའི་མཐོང་སྒྲུང་དོད་པོ་མེད་པའི་ཁང་པ་ཁག་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་ང་ཆོས་རྒྱུད་རིང་ནས་མི་དམངས་ལམ་གྱི་མཐའ་མ་བར་ཐད་ཀར་ལྟ་དུས་བོད་པའི་བྱད་ཆོས་ལྟན་པའི་ལྟ་སྤྱན་གཙུག་ལག་ཁང་མངལ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་ལ། ལྟ་སྤྱན་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རིམ་བཞིན་འཇུག་པའི་རི་ཆོག་མས་ལྟ་བུ་རྒྱུད་རིང་ལ་གནས་འདུག

©Tsering Dorjee

བཅིངས་འགོལ་རྟགས་ཅན་གྱི་མོ་ཁ་རེ་རེ་ཟེས་སྤྱོད་པའི་མེ་སློགས་ལས་དམག་དབང་གི་གོ་མཆོན་སྤྲིག་ཆས་ཆ་ཆང་པོ་ཡོད་པ་མངོན་
པར་བྱས་ཡོད། རོན་དངོས་ཐོག་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་ནང་དམག་དབང་གཡོལ་ཐབས་བྲལ་ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དམག་དབང་ལ་དབང་བའི་མཆོན་ཆ་ཡང་གཡོལ་ཐབས་བྲལ་བའི་ངང་སྤྱི་ལ་ཤོར་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གསར་བཞེད་ཐལ་ཆ་
ཆེ་དྲགས་པའི་དྲག་ཤྱགས་འདི་རྩ་དྲག་ཤྱགས་ཆེ་བྱ་བྱེད་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་མངོན་འཛོགས་སྒྲོག་སྒྲེལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། ཡང་ན་
བཀག་ཐབས་མེད་པའི་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་མང་ཆོགས་སྤྲིག་འཛུགས་ཟེར་བས་འཛོགས་བཅོམ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་མཆོན་ཆ་བྱུང་བ་
ནས་ཁྲག་རྩི་སྒོ་བའི་དམར་གསོད་བྱས་པ་དེས་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱི་དྲག་པོའི་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་པའི་ནང་དམག་དབང་གི་འཁྲབ་བྱའི་རྣམ་པ་དེ་ཉ་ཅང་

གི་གསལ་ལ་མི་གསལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

འདྲ་བར་འདིའི་ཐོག་དོ་སྒྲུང་གྲེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བཅེངས་འགོལ་དམག་གི་མེ་སྒྲིགས་མོ་ག་བརྒྱད་སའི་ལམ་བར་ལ་ཡོད་པའི་ཁང་བ་སྟར་བ་
དེའི་སྟེང་གི་སྟུར་ཡིག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་ནང་སྟུར་ཡིག་གཅིག་གི་སྟེང་འདི་ལྟར་བྲིས་ཡོད་པ་སྟེ། ཟླ་༥ཆེས་༡༡ཉིན་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་གིས་
ཆོང་ཁང་ནང་གདོང་མཆོངས་བྱས་པ་འདི་སྒྲོག་གཡོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་འཁོད་བཞག་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན།
<<རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུང་གི་བོད་ཀྱི་གྲུང་ཁུང་ཆོག་ས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་ཟེན་ཐོ།>> ཟེར་བའི་ནང་འཁོད་པར། ལྷ་སའི་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་སྤྱིག་
འཛུགས་བྱས་ནས་ཆེས་༡༡ཉིན་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སྤྱི་ཁབ་སྟུན་ཁང་ལ་སྟུན་བཅོས་གྲེད་བཞེན་པའི་ཁང་ཆེ་མིན་འཛིན་ཏེ་འཐབ་ཚོད་བྱ་རྒྱུར་ཕན་
ཚུན་ཚོད་རེས་བྱས་པ་དང་དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁང་ཆེ་མིན་པེ་ཅིང་དུ་ཡོང་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད། དེ་འདྲ་
ཡིན་དུས་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་སྤྱིག་འཛུགས་ཟེར་བའམ་ཡང་ན་གུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་དེས་ཉིན་མོ་དེ་རང་ལ་ལས་འགུལ་ཁ་ཤས་སྟེལ་ཡོད།
དེའི་ནང་ཆོང་ཁང་ལ་གདོང་མཆོངས་བྱས་པ་དེའང་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ལས་འགུལ་རབ་དང་རིམ་པ་སྟེལ་བ་འདིའི་ཐོག་ནས་མངོན་ཚུལ་ངང་པོ་ཞིག་
དང་ལུས་ལྡན་གྱི་བྱ་ཐབས་བཟུང་རྒྱ་ཞིག་སྤུལ་སྟེལ་ཡོང་ངེས་པའི་ཐོག་ནས་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་བཙུགས་དོན་དེ་ནས་གསལ་པོ་མངོན་ཡོད་པ་
རེད།

གྲུ་ལོ་༡༩༥༦ལོའི་ཆེ་བ་གསུམ་པའི་ཆེ་སྟོན་ལ་དང་ཐོག་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་ས་གནས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་ལ་
 གྲུ་སྟོར་གྱི་གཞུང་ལས་ཁང་ཟེར་བ་གསར་བཙུགས་བྱས་ནས་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་གྲུང་ཁུན་ཆོག་པའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཆབ་སྲིད་ལས་དོན་ཁང་གི་
 འགོ་ཁྲིད་དབྱིན་ཆེ་ཐང་འགན་འཛིན་ལ་བསྟོན་བཞག་བྱས་ཏེ་གཤམ་འོག་ལ་ཞིང་འབྲོག་དང་བཟོ་ལས་འབྲིམ་འབྲུལ་། རིག་གནས་གསར་བཟུང་། སྲིད་
 བྱའི་བཅས་ཀྱི་ཆོག་པ་རྒྱུ་ཁག་བཙུགས་ཡོད། དེ་རྗེས་ས་གནས་ཁག་(མྱོང་ཁུར་)ནང་ལ་ཡང་རིམ་བཤས་གཞུང་ལས་ཁང་དེ་རིགས་བཙུགས་བ་
 རེད། ཆེ་མཆོས་མཉམ་<<བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆོག་པ་བར།>> ཐོག་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་ཆེ་མཆོས་མཉམ་བཏང་བའི་བཀའ་བྱིན་གཞི་
 ལྟར་གཏན་འབེབས་བྱས་དོན་ལ། གསར་བཟུང་མང་ཆོག་པ་ཟེར་བ་དང་མང་ཆོག་པ་ཀྱི་སློབ་འཇུག་ཟེར་བ་ཆང་མས་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་

དོན་ཅིས་ལེན་ལས་དོན་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པ་བརྗོད་ཡོད། ལུ་མཐུད་ཆེ་པའི་ཆེས་ཀྱི་ཉེན་བོད་སྡོངས་དམག་དོན་དོ་དམ་ལྷན་ཁང་གསར་
བཙུགས་བྱས་པ་དང་ཡང་གོ་རྟེན་ལགན་འཛིན་གཙོ་བོ་དང་རན་རུང་དང་གཞན་མིན་དབྱིས་གཉིས་ལགན་འཛིན་གཞོན་པར་བསྐོས་བཞག་བྱས་ཡོད། ཁོང་
ཚོ་ཆང་མ་ནི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བར་ལྷ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་སྐྱོར་བྱ་མཁན་གས་ཡིན་པ་རེད།

སྐུར་ཡིག་ཆེན་པོ་འདིའི་ཐོག་སྒྲི་སེམས་འཁོལ་བའི་རང་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་དཔལ་འདོན་དོན་ཅུག་ཁང་དབུ་བརྟེན་པར་ཉེན་འབྲེལ་
 ལུ་ཟེ་བྲིས་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་སྐུ་མཐུན་ནས་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཤོག་ཁའི་མཉམ་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་བྱེད་ལོག་སྤྱི་ཁབ་བཀོད་
 འདོམས་ཁང་ཟེ་བྲིས་པའི་ཡིག་བྱང་དབུར་པར་འཁུར་ནས་ཡོང་མཁན་ནི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ཆོག་མེད། ཁོང་ཆོ་རང་
 སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་འབྲེལ་གཏུག་མགྲོན་ཁང་ཟེར་བའི་(དེར་སང་གི་མགྲོན་བསྐྱུ་ཁང་ཟེར་བ་འདི་རེད།)ཁུལ་དུ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་དཔལ་འདོན་དོན་ཅུག་
 ཁང་ནི་འབྲེལ་གཏུག་མགྲོན་ཁང་ཟེར་བ་འདིའི་ནང་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་། དེར་དཔལ་ཁུལ་ཁང་གི་དཔལ་འདོན་ཁང་དང་ཆབ་སྲིད་ཁང་། འབྲེལ་མཐུན་
 ཁང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཁང་བཅས་ནས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བའི་མི་སྣ་པལ་ཆེར་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བྲིས་བསྐྱགས་ཆོག་མེད་ཆུང་དང་ཐོན་
 སྤྱོད་ཆོག་མེད་སོགས་དབྱེ་བ་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ལ། ད་དུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་མེད་པར་ <<ས་མཐོའི་དཔལ་འདོན་མིའི་ཆོག་མེད་པར།>> ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་

འདྲ་བར་འདི་གཉིས་ལ་ལྟ་དུས་གནས་ཚུལ་འདི་ཐོད་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་ཁག་པོ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་རིས་དེ་ལྟ་བུ་སྐབས་
དེ་དུས་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་གང་སར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། བེ་ཅིང་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་ལས་འགུལ་བརྒྱད་ཚྱོད་བའི་རྒྱ་མི་གན་གས་ཤིག་
གིས་འདི་ལྟ་སར་རེད་དམ། བྱིད་རང་གིས་དེ་ཚྱོད་ལ་གནང་བ་ཡིན་ན་ངས་ཅ་བ་ནས་ཤེས་ས་མ་རེད་ཅེས་གྲུས་མོར་བརྟོད་བྱུང་།

བོད་ཉིད་པ་ཟེར་བ་འདི་བོད་གསར་པ་ཟེར་བས་ཆབ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་མིང་ཆོག་དེ་འདྲ་ཞིག་དར་ཁུབ་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་སྐྱོད་ཀན་གས་ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་རེད། འདི་ནི་དམག་སྡེ་ཨང་བཙོ་བརྒྱད་ནས་ཆབ་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དབྱང་འཇུག་བྱེད་མཁན་དམག་དབྱང་སྡེ་ཤོས་དེ་ཆོར་ཆེད་དུ་འབོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོང་ཆོ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་དབྱང་སྡེ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་གྱིས་དཀའ་ལྷུག་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཟོད་སྟོམ་བྱེད་ཐུབ་པ། དམིགས་བསལ་གྱིས་འཐབ་ཚད་བྱེད་ཐོད་པ་ཡིན་ཟེ་རང་སྟོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་དངོས་གནས་མཛེས་མཐུན་གྱི་དམག་དབྱང་དང་མང་ཆོགས་བར་སྤྱང་ཅིའི་རྒྱ་བ་བཞིན་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ཅུང་། དུས་ཆོད་བཟང་པོའི་རྣམ་པ་འདི་ཡུན་རིང་མ་གནས་པར་སྟག་པར་དུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གསུམ་དང་དམག་དབྱང་གཉིས་ཟེར་བའི་སྐབས་དམག་དབྱང་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཏ་ཅང་སྟག་ཏུ་སོང་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་བཅེ་སེམས་ལ་གཞོད་འཆེ་བཏང་ཡོད་པ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱེལ་ལ་ཆབས་ཆའི་ཤྱགས་རྒྱན་བཟོས་ཡོད་པས་བསམ་སྟོབ་བཏང་དུས་སེམས་སྟག་ཏ་ཅང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེ་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་ཏང་གཞུང་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱང་ཡོད་པ་རེད།

དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་དབུ་བརྟེས་པར་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་ཆེད་སྣ་མའི་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་སྤྲིག་འཇུག་ས་ཁག་ཅིག་གིས་དམག་ཁུལ་ཁང་ལ་གཅིག་
 མཁུག་གཉིས་མཐུད་ངང་འཕྲིན་བཟང་བསྐྱུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་དར་སྲོལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འོག་བྱ་དཀར་
 བོའི་སྤྲོད་བྲིས་པ་ནི་ཡིག་ཆེན་ཆོག་ས་པར་ཡིན་པ་དང་འོག་བྱ་དམར་བོའི་སྤྲོད་བྲིས་པ་ནི་བཟ་ཤིས་འཕྲིན་བཟང་ཡིན་པ་རེད། བོད་བའི་བྱ་མོ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་བཞིན་ཡོད་པའི་བཟ་ཤིས་འཕྲིན་བཟང་དེའི་སྤྲོད་བཟུས་ན། འདི་ནི་མིང་ལ་ལྷ་གཉིས་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་རྩལ་དམག་འཐབ་སྤྱི་ཁབ་ཁང་
 ཟེར་བའི་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོག་ས་པ་ནས་བསྐྱུལ་བ་ཞིག་རེད་འདུག ཆོག་ས་པ་དེར་གཏམ་བརྗོད་ཆོག་ས་པ་དང་རྒྱ་མིའི་ཁང་ཤི་བྱིན་ཅུས་ཆོག་ས་པ་
 དང་ཡོས་ཅུས་ཆོག་ས་པ་སོགས་རིག་རྩལ་གྱི་བྱ་མོ་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་ཆོག་ས་མི་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། པར་རིས་འདིའི་ནང་གི་ས་གནས་

འདི་ཐོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་སྐོ་འགྲམ་ལ་ཡིན་པ་རེད་འདུག

མའེ་ཅི་རྩུང་གིས་དམག་མི་དང་མང་ཆོག་ས་དབར་ཚུ་དང་ཉམོའི་འབྲེལ་བ་བཞིན་དགོས་པའི་སྐྱལ་མ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། མང་ཆོག་ས་ནས་
 བཅིངས་འགོལ་དམག་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམག་མི་ཞིག་ལ་ཅིས་དགོས་པའི་རེ་བ་དེ་བས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བླན་ཁྱི་ཆོ་
 བརྒྱ་ཐེར་བས་གནས་སྐྱབས་དེར་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་གནས་དཀའ་ལས་ཤིང་ཅན་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གྲུས་མོས་བཅའ་ཡིན་
 བྱེད་སྲོང་ཡོད་པའི་སྐབས་དེ་དུས་གཞོན་སྡེས་ཀྱི་དམག་མི་ཞིག་ཡིན་པ་ཁོང་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་སྟོན་བསྐྱེད་སྐབས་རྟག་དུ་བཅིངས་འགོལ་དམག་
 ནས་མང་ཆོག་ས་རོགས་པ་བྱེད་པར་སྨོད་ཀྱི་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད། ང་ཆོ་ཐེངས་མང་རོགས་པར་
 སྨོད་སྲོང་ཡོད་པ་ངས་བློ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

འདྲ་བར་འོག་མ་འདིའི་ནང་ཡོད་པའི་འབྲུ་སྟག་ས་འབྲུར་གཏོང་མཁན་གྱི་བྱ་དེད་དམག་མི་མངོས་མ་འདི་དངོས་གནས་བྱས་ན་དམག་མི་མ་
 དེད། ཁོང་ནི་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་རྒྱབ་སྟོགས་ཆེན་པའི་གཤམ་འོག་ལ་ཡོད་པའི་མོ་ཁྱ་བཟོ་བཅོས་རྒྱབ་སའི་ནང་གི་བཟོ་བ་ཨ་བྱ་དེད། ཁོ་མོའི་
 རྒྱབ་སྟོགས་སུ་དམག་ཆས་གྲོན་པའི་བྱ་མོ་དེ་རྒྱ་ནག་ཐན་ཅིང་ནས་ཡོང་བའི་མཐའ་ཆེན་པོའི་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་གཞོན་སྐྱེས་ཟེར་བ་དེ་
 དེད། ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་ནི་དམག་དབུང་ནས་འིལ་བསྐྱུགས་བྱེད་བར་བཏང་བའི་མི་སྟོན་ལ་སྟག་ཡིན་པ་དང་ཨ་བྱ་ནི་སྟོན་པ་ནས་གྲུས་མོའི་སྟོན་ལ་གས་དང་
 རོ་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་འདི་ནི་སྟོན་པའི་ཤར་སྟོགས་གྱི་རྩ་ཆེན་ལ་མ་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གི་གཡུལ་ལས་གཏོང་ས་ཞིག་ལ་
 ཡིན་སྐོར་གྲུས་མོར་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་བྱུང་།

དམག་དབུང་གི་སྒྲན་དོན་མི་སྣ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོར་སྒྲོད་སྒྲན་བཅས་ཏེ་ཁག་གིས་སྒྲན་དང་སྒྲན་བ་དགོན་སའི་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་ནས་
དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པའི་མང་ཚོགས་ལ་འོས་འགན་ཐོག་ནས་ན་ཆ་ལྟ་བར་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་མི་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ལ་བབ་ཤོས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུངས་ཤིག་
ཡིན་ཞིང་། དེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་མཁུག་ཙམ་ལ་དམག་དབུང་དང་མང་ཚོགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཏ་ཅང་ཐབས་སྟུག་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་མང་
ཅུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དག་ཏུ་འགོ་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད།

བཅིངས་འགོ་ལ་དམག་བོད་དུ་ཡོད་པ།

གྲུན་ལོག་ལོག་ཁག་གིས་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུང་གི་བོད་ལ་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་གོ་རྟེན་ལ་དམིགས་ཏེ་པར་རྒྱལ་དམའ་བེབས་བྱས་པ་དེར་དམག་དབུང་གིས་མི་དགའ་ཁའི་བསམ་ཚུལ་ལྷགས་ཆེན་བྱང་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་དམག་དབུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་དམག་ཤེད་ཅན་གྱི་སྲོལ་རྒྱན་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་བས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་བོད་ནང་དབུང་འཇུག་བྱས་པའི་རྗེས་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་སྤངས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དམག་དབུང་ནང་ཕྱགས་གཅིག་དུ་སྤྲིལ་ཏེ་བྱང་བའི་པན་རྒྱན་གྱི་བརྟེན་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡིན་པ་རེད། བཅིངས་འགོ་ལ་དམག་གི་བོད་ལ་དབུང་འཇུག་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོའི་རུས་ལྷགས་ལྡན་པའི་དམག་སྡེ་ཨང་བཙོ་བརྒྱད་པའི་དམག་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དཔོན་དམག་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཀྱང་གོ་རྟེན་ལ་སྤྲུག་བསམ་ནམ་དག་བྱེད་མཁན་གྱི་མངའ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་ཀྱང་གོ་རྟེན་སྤྲ་ས་ནས་མཆོན་རྟགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ཆོད་གཞི་དེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གོ་རྟེན་ཟེར་བའི་མིང་འདི་ཁོ་པ་སྤྱིར་དོས་ཀྱི་ཆ་བ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུང་དང་དེའི་དམག་དབུང་གིས་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་རིང་བོད་ལ་གནས་པའི་རིང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་མཆོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཀྱང་གོ་རྟེན་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུང་དང་དེའི་དམག་དབུང་གིས་བོད་ལ་བཅིངས་འགོ་ལ་ཟེར་བའི་དོན་སྤྱིར་དེར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོའི་ཟླ་བ་དགུ་པ་ནས་བཟུང་སློབ་སྦྱག་དམར་སྤྱང་དམག་གིས་དམག་སྐར་ནང་གཏོང་མཆོངས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱང་ཡོད་ལ། ད་དུང་དམག་དབུང་ནང་མི་སྡེ་འཇུ་བཟུང་དང་བྱིས་ཆོང་སྤྲུག་བཤེར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཀྱང་གོ་རྟེན་ཡིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པ་བརྗོད་ནས་སློབ་སྦྱག་དམར་སྤྱང་དམག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱབ་སྟེ་བྱ་སྤྱོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་བཀག་འགོག་བྱས་པ་རེད། ཟླ་༡༠ཆེས་༡༩ཉིན་ཀྱང་གོ་རྟེན་ཡིས་ཀའུ་ཨེ་ལེན་ལ་རྒྱ་རིགས་སློབ་སྦྱག་བོད་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པར་གཏོང་རྒྱ་མེད་པའི་ནན་ཁུའི་རེ་བ་བཏོན་པ་རེད། ཟླ་བ་གསུམ་རང་ནང་ཀྱང་གོ་རྟེན་ཡིས་སློབ་སྦྱག་དམར་སྤྱང་དམག་དང་ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་བའི་སློབ་སྦྱག་དམར་སྤྱང་དམག་ལ་དང་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ནམ་འགྲུར་སྟོན་ནས་མཐར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པར་གྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད། དེས་གསལ་བཤད་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། སློབ་སྦྱག་དམར་སྤྱང་དམག་དེ་ཆོས་མགོ་ན་དགོས་པའི་ལས་ཀ་མང་པོ་བཅོས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐ་ན་དེས་ཀྱང་གོ་རྟེན་ལ་ཐོག་སྦྱག་ཕྱིན་པ་དང་དམག་དབུང་ལ་ཐོག་སྦྱག་ཕྱིན་ནས་གྱུར་བ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བྱང་བ་ཞིག་རེད་དམ།

དམག་དབུང་ནང་ལ་ཡང་ཀྱང་གོ་རྟེན་ལ་ངོ་རྒྱལ་གྱི་སྐད་སྒྲ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། སྐད་སྒྲ་དེ་མང་པོ་མིན་ན་ཡང་རྟོག་ཟིང་ལངས་རྒྱ་ཏན་ཏན་ཆགས་རྒྱ་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་བརྟན་སྤོང་ཞིག་ཡོང་རྒྱར་དམིགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོའི་ཟླ་༡༠ཆེས་༡༩ཉིན་ཀའུ་ཨེ་ལེན་ནས་པེ་ཅིང་ལ་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་སློབ་མའི་འཕུས་མི་བཅུ་གཅིག་ལ་མངའ་འཕྲད་བྱས་ཏེ་ཀྱང་གོ་རྟེན་ནས་བོད་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་ནང་པལ་ཆེར་སྤྱོན་ཆ་དང་ཁོར་འཁྲལ་རིགས་ཡོད་སྟེད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་སྤར་བཞིན་སློ་མཐུན་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོའི་ཟླ་༣ཆེས་༡༩ཉིན་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཆོག་སྤྱང་ནས་གྲུན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བར་ཆེད་མངགས་སློག་འཕྲིན་བཏང་སྟེ་ཀྱང་གོ་རྟེན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ཆ་ནས་སློ་མཐུན་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དང་བོད་སྤྱོད་དམག་དབུང་ནང་ཟང་ཟིང་བཅོད་ཐབས་མེད་པ་མི་ཡོང་བར་གཞུང་ཐབས་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུང་གི་མིག་ནང་བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཨ་རི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒྱལ་དང་ལྷ་རུ་སྤྱ་བཅོ་བཙོས་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒྱལ། རྒྱ་གར་ལོག་སྤྱོད་ལོག་ཁག་ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྟོ་རུབ་མདུན་ཕྱགས་དམག་ས་ཡིན་པར་ཅིས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་ལྟ་བུའི་གལ་ཆའི་དམག་དོན་འཐབ་རྩས་ཀྱི་ས་ཆར་བཏང་འཛིན་བྱེད་ཆེད་ཀྱང་གོ་རྟེན་དང་དེ་བཞིན་དམག་འཁྲུག་གི་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དམག་མི་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་རང་སྤང་གང་ཅན་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་བཅོ་མཁན་གྱི་དམར་

སྤང་དམག་དང་གྲོན་ལོག་ལོག་ཁག་དེ་བཞིན་དམག་དབུང་ནང་གི་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་དགོས་ཀྱི་མེད་པ་རེད།

ས་མཐོའི་གནས་གཤམ་གྱིས་མི་འཕྲོད་པའི་ཐོག་སེམས་པ་སྤྱིད་པོ་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་ནས་ལས་ཀ་འཕོ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཁྲུང་གོ་རྩ་ཡིས་ཐེ་ཁོན་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཐུ་མཐུད་བཏང་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། ཁོ་པས་བཞག་པའི་དབང་ཆའི་གོ་གནས་སྤྱོད་པ་དེར་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་དབར་མའི་འཛིན་འཛུགས་འཐབ་བྱས་ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་བོད་དམག་ཁྲུལ་ཁང་གི་ཆབ་སྲིད་དམག་དཔོན་གཞོན་པ་རེན་རུང་རིམ་པས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཅའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གལ་ཆའི་མི་སྣ་གཞན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་པ་ནི་དབང་སྐུར་བྱས་པོ་བྱེད་མཁན་གྱི་དམག་མི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོར་བོད་ནང་སླེབས་ཏེ་རིག་གནས་གསར་བཅའི་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་པལ་ཆེར་ཁོ་པ་བོད་ནང་སླེབས་དུས་ཀྱི་དུས་ཆོད་ཀྱི་པོ་ཡིན་པས་བོད་ལ་ལོ་བཅུ་བདུན་ཅུ་བསྟད་ཆར་བའི་ཁྲུང་གོ་རྩ་དང་བསྐབ་པ་སྤྱར་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་ཁོ་པ་ནི་གྲོན་ལོག་ལོག་ཁག་ནས་ཐེར་བཏོན་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་བ་མ་ཡིན། ཡིན་ནའི་ཁོ་པས་དང་ཐོག་རང་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློ་ནས་གྲོན་ལོག་སྤྱི་ཁྲབ་ཁང་ཟེར་བར་ངོ་མོལ་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་ལ་ལངས་པའི་རྒྱུན་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བར་བྱས་པ་ལྟན་པའི་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉི་གདུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ ལོའི་ཆོ་བ་གསུམ་པའི་རྗེས་ཁོ་པས་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཞོན་པའི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཅའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་སླེབས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དབང་ཆའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་མཆོ་འཁོར་དེའི་ནང་བྱས་པ་རིམ་བཞིན་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད། ཁོ་པས་ཁ་གཏད་དེ་དེ་བཞིན་པམ་ཉེས་བཏང་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཁྲའོ་རེན་ཅན་དང་ཅེང་གཡུང་ཡལ། (བོད་དམག་ཁྲུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པ་དང་དེ་ནས་དམག་སྤྱི་བྱས་ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཅའི་སྐབས་ཀྱི་གལ་ཆའི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན།) དེའི་ཁྲུང་སྤང་བཅས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཡང་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སློག་ལོར་བ་དང་ཉེས་མིང་ཐོག་མཁན་དཔེར་ན་ཐང་ཆེ་མིན་དང་དབྱིང་ཐང་ཐང་བཅས་རེད། གསར་བཅའི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་ལྟ་ཁང་བཙུགས་ནས་ལོ་གཅིག་མ་སོང་བར་ཁོ་པས་དམག་དབུང་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱས་ཏེ་གདུག་རྩལ་གྱི་དམག་དོན་གྱི་བྱ་ཐབས་བེད་སྤྱད་དེ་བསྐྱར་ལོག་ཟེར་བ་ཞོད་འཇགས་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ད་རུང་དེ་དང་མཚུངས་གོ་སྐབས་འདི་བེད་སྤྱད་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློ་ནས་གྲོན་ལོག་སྤྱི་ཁྲབ་ཁང་ཟེར་བ་གཏོར་འབྲེལ་བཏང་ཡོད། དེ་རྗེས་དམག་གི་དབང་ཆ་དང་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཁོ་རང་མི་གཅིག་གིས་སླེར་འཛིན་བྱས་ཏེ་ལོ་དགུའི་རིང་བོད་ལ་བཅན་ནན་གྱི་དབང་སྐུར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་རེད།

རིག་གནས་གསར་བཅའི་མཐུག་ཅུམ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་སྤྱི་བཞིན་མང་པོ་མེད་པ་དང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་རིམ་བཞིན་སྐར་གསོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་མའོ་ཅི་རུང་འདས་ཁྲིངས་ལ་སོང་བ་ནས་རིག་གནས་གསར་བཅའི་མཐུག་སྤེལ་བྱང་བ་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ནང་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སྐར་གསོ་མ་བྱང་པར་གནས་ཡོད་པ་རེད། དམིགས་བསལ་རིག་གནས་གསར་བཅའི་སྤྱོད་ལ་འབྲེལ་ཡོང་བའི་རྩ་གཏོར་གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ཉ་ཅང་གི་ཆབས་ལྗིད་པོ་ཡིན་པས་ཉ་ལམ་ལེགས་སྤྱི་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་སྤྱི་ནོར་༥༥འོད་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མངགས་གཏོར་གནང་བའི་སྤྱི་ཆབ་ཆོགས་པ་བོད་ནང་ཕེབས་སྐབས་བོད་ཀྱི་མང་ཆོགས་ཆོས་སློ་སེམས་འཕེལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱི་དགའ་ལྡན་ཁྲུལ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཆེས་གཡོན་ཐལ་ཟེར་བའི་དབང་སྐུར་འོག་གི་བཀག་རྒྱ་དམ་པོ་དེ་མེད་པ་བཅོས་པ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་དབང་འཛིན་པར་འཕྱུ་སྤྱོད་ལྷགས་ཆེན་ཞིག་གྱུར་བ་རེད། དེ་རྗེས་ཉུའུ་གཡའོ་སྤང་བོད་ཀྱི་ས་གནས་རང་ལ་རྟོགས་ཞིབ་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་དུས་མཚུངས་བོད་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ནས་དབུལ་པོངས་དང་རྗེས་ལུས་ཡིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་དེར་ཉར་སངས་ཏེ་ཐད་ཀར་རེན་རུང་ལ་དབུལ་(དབུས་གཞུང་ནས་སྤྱད་པ་) ཆང་མ་ཡར་སྤྱང་གཅིང་པོའི་ནང་དབུགས་པ་རེད་དམ་ཅེས་སྤྱོན་བཅོམ་བྱས་ཡོད། དེ་ནས་དུས་ལྟན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ཆོས་ལུགས། སྤྱད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་རྒྱར་སེམས་ཁྲུང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་བོད་མི་དམངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྤྱད་གང་ཡང་མི་བྱེད་མཁན་ཞིས་དབུད་བཅོམ་གྱིས་སྤྱད་གསལ་ཆོད་པའི་རན་རུང་འདི་ཉིད་གཞི་བཅུད་མེད་པའི་ཐོག་བོད་ནས་ཁ་བྱལ་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཁོ་པའི་གོ་གནས་འདི་ཐུ་མཐུད་འཛིན་

མཁན་ནི་དབྱང་ཕྱེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དམག་མི་གཡིང་རྩ་ཐང་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་སློལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་ལ་མཐོང་སྤང་མི་འདོད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་རེད།
 ཁོ་པ་ན་ཆས་ཤིང་ལས་མེད་ཁྱིམ་སྡོད་བཞི་དུས་ཡུན་རིང་ལ་ཡང་སྤུ་མཐུད་གྲལ་རིམ་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་དེ་རང་འབྱེར་ནས་དུས་དང་
 ཆམ་པ་ཀུན་ཏུ་གྲང་ཁན་ཆོག་པས་བྲན་འཆར་བཏོན་གྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཏག་ཏག་ཁོ་པས་ཤེ་ཅིང་ལ་བྲན་འཆར་བཏོན་ནས་ཐེ་ཁོན་ཞིང་
 ཆེན་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་དཀར་མཛེས་བོད་རིག་ས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་མེར་རྩོད་གི་ནང་བསྐྱུར་སློབ་གླིང་ལ་མི་འགོ་མཁན་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས་
 ཁམས་ཁུལ་གྱི་ཐང་ཐིང་གི་རྟེན་གཞི་ཞིག་ལ་འགྱུར་སྤྲོད་པ་བརྗོད་ནས་ཅིས་སྤོང་བྱས་པར་བརྟེན་དད་ལྡན་པ་ཆོས་ནང་ཆོས་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཡུལ་
 དེར་རྒྱང་རྟེན་བྲག་གཞོན་པོ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་གཞུང་གིས་བོད་ལ་ཡོད་པའི་འགོ་གཙོ་འདི་ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་རིག་ལ་བསྐྱུར་བ་བཏང་ཡོད། ཡིན་ནའི་
 འདིའི་ཐོག་ནས་དམག་དབྱང་གི་གནས་བབ་སྟོབས་ལྷག་མས་ཡོད་པ་མཆོད་གྱི་མེད། དེ་ལས་ཕྱོག་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་བོད་ཕྱོངས་བྲག་ཆས་
 ཉེན་རྟོག་དབྱང་ཕྱེ་ཐེར་བ་གསར་བཙུགས་བྱས་ཤིང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་ལྷག་དང་སྤར་ཡོད་བོད་སྤོང་དམག་དབྱང་གཉིས་པོ་མཉམ་འབྲེལ་
 བྱས་ཏེ་དེར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་བརྟན་སྤྱིང་ལ་སྤང་སྤོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཞིང་བརྟན་པའི་ཀ་འོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐེར་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ལོའི་དབྱར་དུས་ཀྱི་ལྷ་སའི་ཁོ་པ་གཞུང་།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ལོའི་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་ཐང་ཆེན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུངས་ཀྱིས་བོད་ལ་ཡོད་པའི་འགོ་གཙོ་འདི་ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད། ཡིན་ནའི་འདིའི་ཐོག་ནས་དམག་དབུང་གི་གནས་བབ་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས་ཡོད་པ་མཆོན་གྱི་མེད། དེ་ལས་ཕྱོག་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ལོར་བོད་ལྗོངས་ཤྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དབུང་སྡེ་ཟེར་བ་གསར་བཙུགས་བྱས་ཤིང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་ཤུགས་དང་སྤར་ཡོད་བོད་སྡོད་དམག་དབུང་གཉིས་པོ་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་དེར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྡིང་ལ་སྤང་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྲ་ཞིང་བརྟན་པའི་ཀ་རྩོ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཟེར་བརྩོད་གྱི་ཡོད།

དམག་དབུང་ནང་ཁུལ་གྱི་འཐབ་ཚོད།

གྲུས་མོའི་སྤུ་ལགས་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འགོ་སྟོད་ལ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་མདའ་པོ་རིམ་པའི་དམག་དཔོན་གཞོན་པ་ཞིག་རེད། དམག་དོན་བཀག་འདོམས་སྟུན་ཁང་བཙུགས་པའི་རྗེས་དམག་དོན་བཀག་འདོམས་སྟུན་ཁང་གི་བྲིལ་བསྒྲགས་ཚོགས་ཚུངས་ལས་བསྐྱར་

བྱས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་ཀྲང་གོ་རྩེ་ཡི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དམག་དམུང་ནང་ལོ་ངོ་༡༣ནས་འཇུག་
བའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཆོད་ཡོད་ཆད་བཏང་ནས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་གི་དམག་མི་ཞིག་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཁོང་གིས་དམག་མི་ཆུང་རབས་པ་
ཆོ་གཏོར་ན་མ་གཏོགས་འགྲིག་ཐབས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་དུམ་འབྲེལ་འཛིན་ཤོག་ཁག་གི་མི་ལ་བསུན་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།
དངོས་གནས་བྱས་ན་ཁོང་ནི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་འདིའི་ལྷ་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བཏན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། ལུས་མའི་ཨ་མ་
ལགས་ཀྱིས་ངོ་སྤྱོད་གནང་བར།

སྐབས་དེ་དུས་དམག་དམུང་ནང་ལ་ཡང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཆོན་པ་དང་དམག་སྤྱི་ཁང་། འབྲེལ་མཐུད་ཁང་
སོགས་ཆང་མའི་ནང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་ལ་དམག་དམུང་ནང་བཀའ་འཁྱབ་བཏང་སྟེ་ས་གནས་ཀྱི་ཆོག་པ་ལག་ནང་མཉམ་
ཞུགས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་བརྗོད་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། ལྷ་བའི་ཤོག་མངོན་གསལ་དོན་པོའི་རྣམ་པ་ལྡན་ཡོད་པ་དང་ཕན་ཚུན་དབར་འབྲེལ་བ་
ཡང་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤད་ན། སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀར་ཞུགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བ་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་
ཟེར་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གཞོན་སྤྱི་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བ་ཉ་ལམ་གྱི་ལོ་གསུམ་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་ཁྱེད་
མཁན་ཡིན་པ་རེད། འབྲེལ་མཐུད་ཁང་གི་ནང་ཁག་ཅིག་ནི་རྒྱ་ནག་གི་མཐོ་སློབ་ཐོན་པའི་བྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྤྱོད་
ཡོད་པའི་མི་ཡིན་པས་ཁོང་ཆོས་དབྱེན་སྐད་དང་ཉིན་དེའི་སྐད་ཡིག་བལ་པོའི་སྐད་ཡིག་སོགས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཁོང་ཆོའི་ནང་པོ་
མོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་ཁོང་ཆོ་ནི་གྲོན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་མཁན་གྱི་སྟུག་རེད། རང་གི་སྤྱི་ལགས་དང་དེ་བཞིན་བོད་
ནང་དམུང་འཇུག་བྱེད་མཁན་གྱི་དམུང་སྟེ་བཙུན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ལྷ་བ་འཛིན་མཁན་ཡིན་པ་རེད།

དམག་དམུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྲང་ཟེར་འདོན་བྱེད་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཡང་མི་ཁག་ཅིག་ལ་བརྟུན་པའི་ཡོད་པ་རེད། འབྲེལ་
མཐུད་ཁང་ནང་མིང་ལ་ཕང་ཐེང་ཡན་ཟེར་བའི་འགོ་འཛིན་གཞོན་པ་དེ་ནི་དམུང་སྟེ་བཙུན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་
གྲྲི་གས་རེད། ཁོ་པའི་བྱི་རྒྱུ་ཆང་གི་གཞི་ཁྱེད་པའི་ས་བདག་ཡིན་པས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་དམག་དམུང་ནང་ཁུལ་
གྱི་མིས་ཞོ་ལ་རྒྱང་བཏང་ཞིང་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོ་པའི་གཞི་ཁྱེད་པའི་ཡག་པོ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོ་པ་བསམ་སྟོན་ཡག་པོ་བཏང་མི་
ཐུབ་པར་གནས་ཐག་བརྒྱབ་ནས་རང་སྟོག་བཅད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་སྟོ་རུའི་ནང་མེད་པ་དང་
དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་བྱེད་སྤྱོད་མཐུན་ཡིན་ནས་ཡང་ན་ཆ་རོང་གཟེམ་ཤིག་གི་སྟོ་རུའི་ནང་ཡིན། གང་ལྟར་བོད་
བཟོའི་ཁང་པ་ཐོག་ཅེགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ཁའི་ཁང་པ་ཞིག་ནང་གནས་ཐག་བརྒྱབ་ནས་རང་སྟོག་བཅད་པ་རེད། རྒྱུ་ལྟ་བུ་
སའི་གཙང་པོའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་རི་ཞིག་གི་ལྗེ་བས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ཁོ་པ་ནི་གསར་བརྗེ་པ་ཆུང་གས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་གནས་
ཚུལ་གང་ཡང་མེད། མཐར་ཐིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཐུག་སྤྱི་ལ་སྐབས་གཞི་ནས་ཁོ་པར་དག་སེལ་བྱས་པ་རེད།

དོན་དངོས་ཐོག་དམག་དམུང་ནང་ཁུལ་གྱི་ཤོག་ཁའི་ཕྱོགས་ཞེན་ཉ་ཅང་འགྲམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ལོ་མང་རིང་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་
ཆོན་པའི་ནང་ལས་ཀ་བྱ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བོད་མི་བཅུ་གཉིས་(གསར་མིང་)ནས་ཁས་ལེན་བྱས་དོན། སྐབས་དེ་དུས་ཤོག་ཁའི་ཕྱོགས་ཞེན་ཆབས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་མི་ཆང་མ་གདོན་འདྲེ་ཞུགས་པ་ནང་བཞིན་རེད། མ་གཞི་དུས་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་དབར་འཁོན་འཛིན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
སྐབས་དེ་དུས་ཤོག་ཁག་གི་ཁེ་ཕན་གང་ལས་ལྷག་པར་ཅིས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤོག་ཁག་ཡིན་ཆེ་ཕན་ཚུན་ཉ་ཅང་གི་མཛེས་ཐུན་
རྣམ་པ་ལྡན་ཡོད་པ་དང་གལ་ཉེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མིན་ན་ཕན་ཚུན་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ད་དུང་ངོ་སྤྱོད་གནང་བར།

དཔལ་གྲ་བུར་ནང་ལྟ་བུ་གསལ་སྟོན་བྱས་ནས་ཀྱང་གོ་ནུ་ལ་ངོ་མྱོང་ལ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྣར་རྒྱུད་དེ་ག་ཐོག་ག་ལ་ཡང་ཆབས་སྡིད་པོ་རེད། དཔེར་ན་
དཔལ་གྲ་བུར་ཁང་གི་རྒྱུ་ཕྱེད་གསལ་ཞབས་ལྷ་ཚུན་པའི་མིང་ལ་ཡུད་ཤིན་སྐྱེ་ཟེར་བའི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་ཞིག་གིས་ཆོག་མཆོག་ཆེན་ཐོག་ཀྱང་པ་
བརྒྱབས་ཏེ་ཀྱང་གོ་ནུ་ལ་སྟོན་བརྗོད་བྱས་པར་བརྟེན་མཐར་ལམ་སེར་བེང་ཆ་ཡངས་ནས་ལས་བྱེད་པ་དང་དཔལ་གྲ་མི་མང་པོ་ཁོང་ཁྱོ་ཡངས་ཤིང་།
ཁོ་པས་ཀྱང་གོ་ནུ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ནི་ཁོང་ཆོའི་བསམ་པར་འདྲ་ཤིས་འཛིན་སྟངས་ཐོག་ཡིན་ནའི་འདྲ་ཡང་ན་རྒྱ་མཚན་ཐོག་ཡིན་ནའི་འདྲ་གང་
ལྟར་ཁས་ལེན་བྱ་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཆད་གཞི་ལས་བཟལ་ཏེ་ཁོ་པ་ཆོག་མཆོག་ཁང་ནང་ནས་ཐར་ཆེན་ཐོག་ཁྱིད་དེ་
འཐབ་འཛིང་བཏང་ཡོད། འཐབ་འཛིང་གཏོར་སྐབས་ཀྱང་འབྲུད་རྒྱལ་གཏོར་བ་ཅམ་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཉིས་རྒྱུད་བཏང་འགོ་ཚུགས་པ་མ་
ཟད། ད་རྒྱུད་ཉིས་རྒྱུད་བྲག་པོ་བཏང་བ་དང་གཤུག་རྩལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བཏང་བ་རེད། དེའི་ནང་ལས་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དཔལ་གྲ་མིས་ཀྱང་ཁོ་
པར་ཉིས་རྒྱུད་བཏང་ཡོད་པས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་འདི་བསམ་དུ་བྱེད། འདི་ནི་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲག་སྒྲུང་སྒྲི་
དགོས་པའི་དོན་རྒྱུན་ཞིག་རེད། བཅུ་གཉིས་(གསལ་མིང་)ནས་བརྗོད་པར། ཁོང་གང་ལྟར་དཔོན་རིགས་གཞོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱུ་ཕྱེད་གསལ་ཚན་
པའི་དཔོན་རིགས་གཞོན་པ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་གྲ་མིས་ཉིས་རྒྱུད་བཏང་སྟེ་དཔེར་བསམ་དུ་བཏང་པའི་དོན་རྒྱུན་འདི་རིག་གནས་གསལ་བརྗོད་མཁྱེད་
བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ་ཡང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྡོད་ཡོད་པ་རེད་འདྲུག།

中国人民解放军
西藏自治区军事管制委员会

工作証

使用人

签发年月 1967年 8月 8日

འདི་ནི་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་གི་ལག་འཁུར་རེད། མདུན་ངོས་ལ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་བཅིངས་འགོལ་དམག་པོད་རང་སྤྱོད་ལྗོངས་ཀྱི་དམག་དོན་དོ་དམ་ལྷན་ཁང་གི་ལས་ཀའི་ལག་འཁུར་ཞེས་གྲིས་ཡོད། ལག་འཁུར་སྤྲད་པའི་དུས་ཚོད་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ལོའི་ཟླ་༡ཚེས་༡༡ཉིན་ཡིན་པ་རེད་འདུག

ལག་འཁུར་གྱི་རྒྱབ་ངོས་སུ་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་འཕྲོ་བའི་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་འབྲུག་པར་དང་དེ་བཞིན་མའོ་ཡི་གསུང་བཟུས་འཁོད་ཡོད་པའི་ནང་མང་ཆོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་དགོས་པ། མི་དམངས་བཅིངས་འགོལ་དམག་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་དགོས། ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བར་ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་དགོས་ཞེས་འཁོད་འདུག

འདི་ནི་གྲུས་མོའི་སྐྱ་ལགས་དབུང་སྡེ་བཙོ་བརྒྱད་ནང་ཞུགས་རྗེས་བཏགས་གནང་སྲོང་ཡོད་པའི་དམག་རྟགས་ཤིག་རེད།

རམ་བརྗེད་ལྷན་པའི་དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྲགས་རྩ་ཁག་ཟེར་བ།

རྒྱལ་སྐྱོར་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བའི་ལས་འགན་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་ནི་བཅའ་ཁྲིམས་འཁོལ་དམག་གི་མའོ་ཅི་རྩུང་དགོངས་པའི་བྲིལ་བསྐྲགས་རྩ་ཁག་ཟེར་(སྐབས་བདེའི་བརྗེད་ཚུལ་ནི་དམག་དབུང་གི་བྲིལ་བསྐྲགས་རྩ་ཁག་ཟེར་གྱི་ཡོད་)འོད་གྱི་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་འགོ་ཚུགས་དུས་ནས་དམག་དབུང་གིས་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ནང་དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྲགས་རྩ་ཁག་ཟེར་བ་མོན་ཆེན་མངགས་གཏོང་བྱས་ཡོད། དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་ཟེར་བ་ཆེད་བཅུགས་བྱས་པའི་རྗེས་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་ནང་དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྲགས་རྩ་ཁག་ཟེར་བ་བཏང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འཕྲོག་ས་ཁུལ་ནང་ལ་ཡང་གཏིང་ཟབ་གྱིས་འགོ་སྐྱོད་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འོད་པའི་ནང་བཞུགས་ན། དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྲགས་རྩ་ཁག་ཟེར་བས་མའོ་ཅི་རྩུང་གི་གསུང་ཚུལ་དང་གསུང་བཟུང་བྲིལ་བསྐྲགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ས་གནས་ཀྱི་ཞིང་འཕྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་དང་བཟོ་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མང་ཆོགས་ལ་ན་ཆ་ལྟས་པ། སློག་བརྟན་སྟོན་པ། ཞིང་ཁ་བཟས་པ། ཐ་ན་སྐྱ་ཡང་བཞར་གྱི་ཡོད་པ་སོགས་ཏ་ལམ་དོན་དག་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེ་ལྟར་དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྲགས་རྩ་ཁག་ཟེར་བའི་ནང་གི་ཆོགས་མི་བཅུ་གཉིས་(གསང་མིང་) ནས་སྤར་བཞིན་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་དཔལ་ལྷན་མ་བརྗེད་པར་བཞད་དོན།

སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་དང་ཉམས་འགྱུར་དེ་ཚོ་དུས་དེ་ལྟ་ཆོད་དཔག་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད་ལ། སེམས་ཤྱགས་དཔེ་མི་
མིན་པ་ཞིག་རེད། སྤྱོད་སེམས་འཕེལ་ཞིང་སྐར་སེམས་མེད་ལ་དཔལ་ལྷོད་ཅུང་ལ། སྐར་གྱི་ཁེ་པན་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མེད་པ་རེད། བྱིད་རང་གིས་
བཀའ་ལློང་གནང་བ་བཞིན་ངལ་ཅོལ་བྱས་ན་སྤྲོ་ཆ་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞུས་ན། དེའུ་སྐར་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད། ཆང་མས་
དེའུ་ལ་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ལ་མི་སྤྱི་ཡོང་ཆེད་མཁན་ཡང་མེད་པ་རེད། ཆང་མ་རང་དོན་རྒྱུ་སྤྱི་ཡོང་ལས་ཀྱི་བྱེད་
མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན། དར་དམར་འབྲེར་ཞིང་གསུང་བའུ་སྤྱི་གཞས་བཏང་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆང་མ་སྤྱགས་བསམ་རིང་སྤྱགས་པ་ཡིན་
པ་དང་སྤྱགས་བསམ་ཏང་སངས་ཡག་ཡོད་པས་ཏ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། བསམ་སྒྲོ་ཡང་ཏ་ཅང་གི་སྟབས་བདེ་པོ་ཡིན་པས་ཏ་ལས་
མི་རེ་རེ་བཞིན་ཆང་མ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གི་ཐོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་དེར་འགྱུར་བ་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། མོའོ་ཀུའུ་ཞིའི་
གསར་བཅའི་ལམ་སྤྱགས་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་ཆེད་ཆོ་སྟོག་ཤོར་ན་ཡང་སྒྲོ་འགྱུར་མེད་པ་བཅས་ཆང་མར་དེ་འདྲའི་ཆོད་སེམས་ཡོད་པ་
རེད།

ཡིན་ནའི་དམག་མིའི་དྲིལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་ཆང་མ་བརྟག་དབྱུང་ཆོགས་རྒྱུང་དང་དམིགས་བསམ་གྱི་བྱེད་དོན་ཆོགས་རྒྱུང་ཡང་
ཡིན་པས་ལས་ཀ་ཞིབ་ཆགས་པོ་དང་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཐབས་མོ་ཡོད་པ་དེར་ཏ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་འདུག དཔེར་ན་བོད་དམག་ཁུལ་
ཁང་གི་ཐད་གཏོགས་ལས་ཁུངས་ནས་སྟེ་སྤྱོད་ཆོད་ཆོད་ཀོན་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་ཁའི་དོན་གཅོད་ཁང་ལ་མངགས་གཏོང་བྱས་པའི་དམག་མིའི་དྲིལ་
བསྐྱགས་རྒྱ་ཁག་གིས་བྲིས་པའི་བརྟག་དབྱུང་སྟེ་ཁུལ་གསར་འཛུགས་བྱོང་མི་ལྟ་ཡོན་སྟེ་ཁང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་བེར་
བའི་ནང་ཉམས་ཞུགས་བྱེད་མཁན་མི་གངས་ ༣༢༠ཡོད་པ་དང་དེའི་ནང་སྒྲོ་ཅ་བརྟན་པོ་ཡོད་མཁན་མི་གངས་ ༣༡༤ཡོད་པ། སྒྲོ་ཅ་བརྟན་པོ་མེད་
པའི་མི་གངས་ ༥༤ཡོད། ཡང་སྒྲོ་རྟོན་ཡུལ་མི་གངས་ ༣༥༠ཡོད་པ། མཐུན་སྦྱིལ་བྱ་ཡུལ་མི་གངས་ ༡༣༠ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་སྟོན་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།
དེ་བཞིན་ད་དུང་གསར་བཅའི་མང་ཆོགས་ཟེར་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནས་མི་ངན་ཟེར་བར་ནག་ཉེས་བགང་བ་དང་ཟེར་འདོན་བྱས་པའི་གནས་རྒྱལ་ཡང་
བཀོད་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་དམག་མིའི་དྲིལ་བསྐྱགས་རྒྱ་ཁག་གིས་དུས་མཚུངས་སུ་གསང་བའི་སྟེ་སེང་ཞུ་མཁན་དང་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་མཁན་གྱི་
ལས་འགན་ཞིག་འཁུར་ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་དེ་དུས་དམག་དབྱུང་གི་རྒྱུ་སྤྱོད་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བའི་བྱ་བ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་རིག་གནས་གསར་བཅའི་
སྐབས་བོད་ས་ཡོངས་ལ་བྱ་བ་པའི་གཞས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་<<འདི་སེམས་ནང་གི་སྤྱི་གཞས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ལུལ།>>ཟེར་བ་དེ་
ཡིན། འདིའི་ནང་གི་ང་ཟེར་བ་དང་གཞས་ནང་གི་ང་ཆོ་ཟེར་བ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱ་ཟེར་བར་གོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
རེད། མི་མང་པོས་གཞས་འདི་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསར་ཅོམ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་གཞས་ཆོག་དང་
གཞས་གདངས་ཅོམ་མཁན་ནི་བོད་མི་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མི་གང་ལིའུ་ཀྱ་དང་ཀྱོང་ཐའོ་ཟེར་བ་གཉིས་པོ་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་བ་ཆོས་ཐབས་ཤེས་
འདི་ལྟ་བུ་བེད་སྤྱད་དེ་ཁོ་བ་ཆོ་ནི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱ་ཟེར་བའི་མགྱོན་ཆབ་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན་པ་གྲགས་ཏེ་ཁྱོད་ཡོངས་དང་མཐར་ཕྱིན་
པའི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱ་ཡི་ཆོད་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཆོར་བཅངས་ཆོག་པ་བྱས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་པའི་
འབྲེར་བཅོ་གང་འདྲ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། གཞས་འདིའི་གཞས་ཆོག་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ།

འབྲུ་ཆང་འབྲུལ་གྱི་མིན་ལ། རྩ་སྤྱོད་མ་བཅོ་ཡི་མིན། ཁ་བཏགས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་མིན། ཡིན་ནའི་སེམས་ནང་གི་གཞས་ཤིག་བཏང་ཏེ་
གཉེན་ཉེ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ལུལ། མོའོ་ཡ་ལ་སོ། གཉེན་ཉེ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ལུལ། བྱིད་ཆོས་རྟོགས་རམ་གནང་ཏེ་ང་ཆོ་

ཡར་ལངས་བྱང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞིང་བླ་ཁྱི་ཆོ་བརྒྱ་ཁྱི་བདག་པོར་གྱུར། ཁྱི་ཆོས་གཡོན་ཕྱོགས་པ་དང་བཅོ་པ། ཞིང་པར་རྒྱུ་
སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དེག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོར་བྱས་རྗེས་གསར་པ་བཞག་ཡོད། བྱས་རྗེས་གསར་པ་བཞག་ཡོད།

འབྲུ་ཆང་འབྲུལ་གྱི་མིན་ལ། ར་སྐབ་མ་བཅོ་ཡི་མིན། ཁ་བཏགས་ཀྱང་སྐྱོན་གྱི་མིན། སེམས་ནང་གི་གཞས་ཤིག་བཏང་ནས་གཉེན་ཉེ་
སྐྱོན་མཆེད་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ཕུལ། སོའོ་ལ་ལ་སོ། གཉེན་ཉེ་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་ལ་ཕུལ། ཁྱི་ཆོས་མའོ་གྲུ་ཞིའི་དཔེ་དེབ་
འཁྲེར་པེབས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། གསར་བརྗེའི་བདེན་པ་ནམ་ཡང་སེམས་ནང་བཅངས་རྒྱ་ཡིན། ཁྱི་ཆོས་མེ་མདའ་པོར་བརྒྱང་ནས་
མཐའ་མཆོམས་སྤང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

མི་དམངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཁྱི་ལོ་གནས། ཁྱི་ནས་ཁྱི་ལོ་བར་གནས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དམག་མིའི་དྲིལ་བསྐྱགས་རྩ་ཁག་ཟེར་བ་དེས་བདེ་ལྷག་ངང་བསམ་སྒོ་སྦྱར་བཞོད་བཏང་ཆར་བའི་མི་གསར་པ་ཞིག་བཅོ་ཐུབ་ཡོད་
པ་རེད་དམ། ཞིབ་ཐུའི་སྒོ་ནས་བཞད་ན། འོག་ཁག་གཉིས་དབར་གྱི་འགལ་རྒྱ་དང་གཏོང་ཐུག་པར་པན་ཚུན་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་པའི་སྐབས་དམག་
དབྱུང་ནང་ཁུལ་དུ་འོག་ཁག་དབྱེ་བའི་ལྷ་བ་གནས་ཡོད་བཞིན་པར་ཁོ་པ་ཆོས་གང་འབྲུས་ནས་བྱང་པོ་བྱང་བདེན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་བམ། གཡོན་
ཕྱོགས་འོག་ཁག་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སྤྱང་སྤྱ་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་བྱེན་ལོག་འོག་ཁག་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་
ནམ་ཡང་ན་ལྷ་ཚུལ་རྟེན་ཞེན་བག་ཁུམ་ཡིན་པར་ཅིས་པའི་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དམག་དབྱུང་ནང་ཁུལ་ལ་ཡང་འོག་
ཁག་གཉིས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་མ་བརྗོད་པར་འོག་ཁག་གཉིས་པན་ཚུན་ས་འཛིན་དང་བཅོན་རྗེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོད་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་ཡང་པེ་ཅིང་གིས་རྒྱུ་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱུན་ནས་ཡམ་ཡོམ་གཏན་མ་འཁེལ་བར་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་བསྐྱར་
སྤྱིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དུས་བབ་འཕེལ་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱུན་ནས་སྐབས་རེ་མཉམ་འབྲེལ་བཞོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ལྷ་བ་ཡོད་མཁན་གྱི་དམག་མི་
ཆང་མ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེ་བྱེན་ལོག་སྤྱི་བྱུང་ཁང་ཟེར་བའི་ལྷ་བ་ཡོད་མཁན་གྱི་དམག་མི་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
སྤྱ་འབྲུ་ཞིག་གཡོན་ཕྱོགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་པའི་སྐབས་ཆབ་སྲིད་དུས་བབ་ཀྱི་གཡོ་རྒྱུ་དང་འགྱུར་ཕྱོག་མང་པོ་བྱང་བ་ནས་བསྐྱུན་པ་
ཞིག་མ་ཡིན་པར་འོག་ཁག་གཅིག་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་འོག་ཁག་གཅིག་འག་གཞོན་བྱེད་རྒྱུ་ཕྱོག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ཡང་རྒྱུ་སྐྱོར་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་འག་ལྷགས་སྤྱོད་པའི་དོན་རྒྱུ་རབ་དང་རིམ་པ་བྱང་བ་དེས་དམག་
དབྱུང་ནང་ཁུལ་དུ་ཆབས་ཆེའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཡོད་པ་མངོན་གྱི་ཡོད་ལ། དེས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དེ་བས་རྩྭ་ཟེར་དང་དམག་མང་གི་
འབྲེལ་བ་རྗེ་སྤྱག་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཟེར་བ་བྱེད་པར་སྤྱོད་མཁན་དམག་མི་ཡར་ལངས་ཞིང་བླ་
ཟེར་བས་དམར་བསད་བཏང་བ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་ཉེ་དམག་དབྱུང་གིས་ངོ་ལོག་ཞོད་འཇགས་ཟེར་བ་དང་འག་གཏོར་ཟེར་བའི་མིང་ཐོག་ནས་མི་
ཆད་ལས་འདས་པ་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་པས་དེ་བས་འཁོན་འཛིན་གཏིང་ཐབ་རྩ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་དམག་གི་དྲིལ་བསྐྱགས་རྩ་ཁག་
ནས་ཆ་འཕྲིན་པོ་བྱས་ནས་ངོས་ལེན་ཞུ་བཅུག་པ་དེས་རང་གི་རྒྱུ་མཁན་དང་མནར་གཅོད་འོག་འདས་གོངས་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་ཡོད། ད་
དུང་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཉེ་སྤེར་གྱི་ཁེ་པན་བྱུང་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བཟ་གིས་ལྷན་པོ་དགོན་པའི་དམག་མིའི་དྲིལ་བསྐྱགས་རྩ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་
ནས་དགོན་པའི་ནང་གི་གསེར་གྱི་སྤྱ་འབྲུ་དང་གསེར་གྱི་ཞལ་དཀར། གཡང་འེའི་ཡོ་ཆས། བསེ་རུའི་རྩ་ཅོ་སོགས་ཅ་ཆའི་རིག་དངོས་སྤེར་སྤྱོད་

བྱས་ཡོད་པས་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་གྱི་དགོ་འདུན་པས་ཐེར་འདོན་གནང་སྟེ་དགོན་པས་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་ལ་ཁྱུ་གཉུགས་སྟན་ཞུའི་ཡི་གེ་
བཏང་སྟེ་གཞི་ནས་གསར་བ་འདི་ཞོར་བ་རེད། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྤང་ཚུལ་ངན་པ་ཞིག་ནི་བོད་ས་ཡོངས་ནང་གི་དགོན་པར་རྟིང་པ་བཞི་ཐེར་བ་དང་
དྲག་པོའི་འཐབ་ཚོད་ཐེར་བའི་ནང་རྩང་རྟེན་པོ་པོ་གཡོད་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་གཞུང་གིས་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་བཞིན་པའི་ལོ་རབས་བཞི་
ཀྱུ་ལྟར་ཐེར་བའི་སྐབས་སུ་རྩང་རྟེན་དྲག་པོ་པོ་གཡོད་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁན་གཞུང་གིས་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་བཞིན་པའི་ལོ་རབས་བཞི་
བཅུའི་ནང་དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་ཐེར་བའི་མཐོ་རིམ་སེར་སྐྱ་ཆོར་སེམས་ཐག་གཙང་བཙད་ཀྱིས་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད་མཁན་
རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་ཐེ་འབོད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ལོ་ཆེའི་གཞི་དགོན་རྒྱུ་རྐྱེད་དགོན་པར་དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྱགས་རྩ་ཁག་ཐེངས་མང་སྟེ་བས་པའི་རྗེས་
མཐར་གྲང་རོ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་ཆ་མི་ཆང་བའི་ཆག་རོ་དང་གྲང་རོར་གྱུར་བའི་ཤུལ་རོ་རེ་རེ་བཞིན་དུས་ད་ལྟའི་མཆོམས་སུའང་
ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་བྲང་གསེབ་ཁུལ་དུ་ད་དུང་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དཔེ་མཆོན་གཅིག་གི་ཆད་ཀྱི་མེད། གནས་སྤངས་འདི་ཆོ་དངོས་ཡོད་ཁུངས་
ལྷན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ང་ཆོས་ཡིད་སྐྱོ་པོའི་ངང་ནས་མཐོང་བྱུང་བ་ནི་དམག་དོན་དོ་དམ་བྱས་པ་དེས་སྒོ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱུང་འབྱས་ཤིག་ཐོབ་མེད་
པ་དང་། ཐ་ན་བོད་འདི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྩ་དྲག་དང་ཡང་བའི་དུས་བབ་ཅིག་ལ་རྩྭ་ཡོད། ཞིབ་མཆུག་གནང་མཁན་འགའ་ཤེས་དམག་དོན་དོ་དམ་
འོག་གི་བོད་འདི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་ཆེས་སྟན་ནག་གི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་དཔེ་བཞག་སྟེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དམག་
དབུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞོས་པའི་རྒྱ་དེ་རྒྱུར་ལེན་ཐབས་མེད་པའི་དཔེ་ལྷར་རིན་ཐང་ཞིག་བཏང་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷ་སར་བྱུང་བའི་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་དུག་བདུན་དོན་རྒྱུ་ཐེར་བ་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་མང་པོའི་ནང་གསར་བརྗེར་ངོ་ལོག་ཐེང་ཆ་ཞོད་འཇགས་བཏང་བའི་དོན་རྒྱུ་ཐེར་
བ་བརྒྱད་པའི་རྗེས་རྒྱ་ཆེའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཐེར་བའི་སེམས་ནང་དུ་དམག་མིའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་སྤྲ་ནང་བཞིན་བསྟན་མེད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༩ལོའི་ཁྱོད་དགུ་པར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁང་གི་ལས་འགན་མཆུག་
བསྐྱེལ་བ་རེད། ཡིན་ནའི་དམག་དབུང་གི་བཙན་པོའི་རྩམ་འདིགས་ཀྱི་རྩལ་པ་སྤར་བཞིན་གནས་སུ་ཡིན་ཅང་དམག་མང་དབར་གྱི་རྒྱ་དང་མོ་ལྷ་
བུའི་མཛའ་སེམས་ཐེར་བའི་ལྷ་སྐྱུང་འདི་ཐལ་བའི་རྩལ་དུ་བསྐྱོགས་པ་རེད།

凡參加叛亂的携此証投誠
歸來一律寬大處理：

一、對投誠未歸者一律歡迎
予以優待一概既往不咎。在
協助平息叛亂中有立功表現
者受獎。

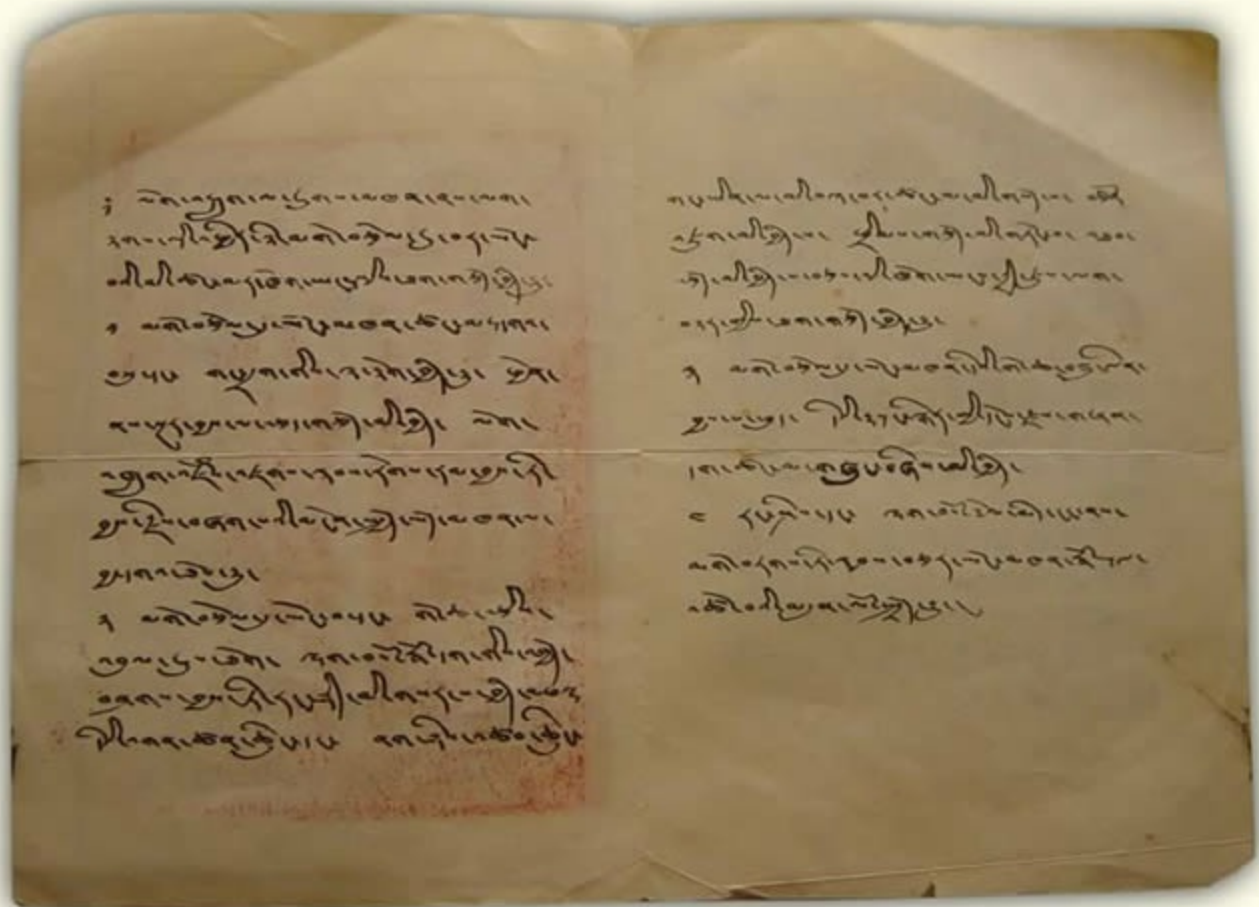
二、凡投誠未歸交武器真
誠悔過自新者，不論其戰務
大小罪惡輕重如何，一律采
取不杀不关不判不斗的寬大
政策。

三、凡投誠未歸者，除收繳
其武器外對其馬匹及其他私
人財物，一律不予沒收。

四、凡自動真誠投誠未歸者
給予生活出路。

烏都地區軍事管制委員會發
一九五九年八月 日

འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ར་དབུང་སྡེ་བཙོ་བུ་ཆུང་གིས་ཆབ་མདོའི་གཡུལ་གྱི་ཟེར་བའི་རྗེས་འགོག་ཚུལ་ནང་ཞུགས་མཁན་གྱི་བོད་མིར་སྤྱད་
བའི་བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཐོག་ནས་བྲིས་བའི་མགོ་བཙོལ་འགྲུག་བསྐྱེད་ལག་ཏུགས་ཟེར་བ་འདི་རེད།

{2E 164 (1915)}

665811

拉莎照相

LaSa Zhaoxiang

解放路八号

唐氏兄弟
子伯大

$$\begin{array}{r} 15 \\ + 7 \\ \hline 22 \end{array}$$

拉薩軍人攝影社

照	
印	
敬	
悖	
拙	
驗	

དེ་ལ་འདིའི་ནང་གི་འབྲ་པར་དང་སྒྲིབ་ཤོག་ཁག་སྐབས་དེ་དུས་ཤོག་བྱའི་ཁྱལ་མ་འདིའི་ནང་དུ་སྐྱབས་ཡོད། ལྷན་མའི་སྤྱི་ལགས་ཀྱིས་དེའི་
སྤྱིང་སྐབས་འདིའི་རང་འབྲ་པར་གྱི་ནང་དོན་གསལ་བཤད་གནང་འདུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པར་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་དམག་དོན་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་འདི་བཞིན་དམག་
ཁུལ་ཁང་ཆེ་གས་རིམ་པ་ནས་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་དམག་ཁུལ་ཁང་ལ་དམ་ཁུ་བཏང་སྟེ་གན་རྩུ་དམག་ཁུལ་ཁང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་ཤེད་རྒྱ་བཟོས་
ཡོད།

བསྐྱར་དུ་སྒོ་བཏོད་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཞིག་ནི་འདྲ་པར་མང་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་དུས་ཚོད་འདིའི་རིང་གི་བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་མ་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གསལ་བརྗེ་ལྟ་ཡོན་རྟོན་ཁང་ཐོག་མར་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱ་མོག་གྱི་ཁྲུབ་ཁང་ཟེར་བའི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་

དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་ཅེང་གཡུང་ཡལ་ལི་འགན་འཛིན་(ཀུའུ་རིན་)བྱས་ཡོད་པས་དུས་ཚོད་ཅིག་རིང་དམག་དབུང་ནང་ཁུལ་གྱི་ཤོག་ཁའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཚོད་གཞིར་འབྲེམ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པར་བརྟེན་གྲུས་མའི་སྤྱ་ལགས་ཚུད་པའི་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ལྷ་བ་ལ་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱ་མཁན་མི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཞིབ་བཤེར་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་རིམ་བཞིན་མཐར་ཐུད་བཏང་བ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོའི་ལོ་སྟོད་ལ་གྲུས་མའི་སྤྱ་
ལགས་ཟེ་ཁྱོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་གཤམ་འོག་རྫོང་ཞིག་ནང་གི་མི་དམངས་བླ་ཆས་དབུང་སྟེར་ལས་སྟོས་
བཏང་བར་བརྟེན་ཁོང་ནས་བཟའ་ལྗང་བྱ་སྤྲུག་དང་བཅས་པ་མཉམ་དུ་ཁྱིད་དེ་ལྷ་ས་ནས་ཁ་བྲལ་བ་རེད། ཡིན་ནའི་ལྷ་ས་ཡེ་ནས་བརྟེན་མི་བྱབ་པར་ལོ་
ངོ་ཉི་ཤུ་སོང་བའི་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ནང་མི་ཚོ་ཁྱིད་དེ་ཉིན་མཆན་སྟོས་མེད་ཁོང་གི་སྒྲ་སྟོག་དང་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ལྷ་སར་བསྐྱར་དུ་ཕྱིར་ལོག་
གནང་བྱབ་པ་བྱུང་ཡོད་རུང་སྟོན་དཔག་དཀའ་ར་ལོ་ངོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ནང་སྟོ་བྱར་དུ་སྦྱུན་གཞི་པོག་སྟེ་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་སྤྱ་པོ་ནས་ཞལ་བྲལ་
དགོས་བྱུང་བ་དང་སྐྱ་ཐུང་ལྷ་སའི་རྒྱབ་སྟོགས་སུ་ཡོད་པའི་དཔལ་ལོངས་བང་སོ་ཁང་ནང་སྤྱས་འཛོག་བྱས་པ་རེད། བང་སོ་ཁང་དེའི་ནང་དེ་སྟོན་ཁོང་
དང་མཉམ་དུ་དམག་དབུང་ནང་ཁྱགས་མཁན་གྱི་ས་ཡུལ་གཅིག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཡང་དེའི་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་བྱས་པའི་འཐབ་
ཚོད་ནང་སྟོག་ཤོར་བའི་དམར་སྐྱེང་དམག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།

དམངས་ཡོངས་དམག་མི་ཆགས་པ།

༡༣། གུས་མོའི་སྤྱ་ལགས་ཀྱིས་ཡུལ་དམག་སྤྱི་གཙུག་པོ་བཙུགས་པ་དང་ཡུལ་དམག་ལ་སྤྱོད་དར་གྱི་ལས་དོན་ནང་མཉམ་ཞུགས་གྱིད་
སྤྱོད་ཡོད། ཁོང་གིས་མི་དམངས་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་སྤྱོད་བ་དང་། གཙོ་བོ་
ནི་ཡུལ་དམག་གི་ལས་ཀའི་ཆ་འཛུགས་ཟེར་བ་འཛིན་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། ཡང་ཁོང་ནས་ལྷན་བཞེན་འདྲ་པར་ལེན་རྒྱུ་རྒྱུན་འབྲེངས་གནང་ཡོད་
པ་ཡིན་རུང་འདི་ནི་ཁོང་གིས་དགའ་ཞེན་གྱིད་ས་ཅམ་རང་རེད། ཁོང་གི་འདྲ་པར་ནམས་འཁྲབ་སློལ་ལྟར་ཞིག་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་མངོན་གྱི་འདུག
ཁོང་ནས་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་<<བཅེངས་འགྲེལ་དམག་བརྟན་པར།>> དང་ <<མི་རིགས་བརྟན་པར།>> མོགས་བརྟན་པར་ཐོག་གི་མི་སྣ་དང་
ཁོང་ཡུག་ལ་འདྲ་པར་ལེན་སྐད་ས་བཞེན་ལ་ད་ལྟོས་བྱས་ཏེ་པར་ལེན་བཞག་དེ་ཡང་ཁོང་གི་འདྲ་པར་མཐོང་བ་དང་ལམ་སེང་རྒྱབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་
པར་བཟོ་ལྟ་བཙོས་ནས་རྒྱབ་པ་རེད་འདུག་པས་དེར་བརྟེན་གཤམ་གྱི་འདྲ་པར་ནང་དེ་སྤྱི་རིག་གནས་གསལ་བཟུང་འགོ་སྤྱོད་ལ་རྒྱབ་པའི་དམར་
སྤྱོད་དམག་གིས་དཔོན་པ་གཏོར་བ་དང་ལྟ་འདྲེ་གཏོན་འགོགས་ལ་འཐབ་འཛིང་གཏོར་བའི་སྐབས་པར་ལེན་བྱས་པའི་དངོས་འབྱུང་རང་བཞིན་དང་
གསོན་ཉམས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བསྐྱད་མེད་པ་རེད།

ཁོང་ནས་ཞིབ་ཆགས་བཟོ་ལྟ་བཙོས་ཏེ་རྒྱབ་པའི་འདྲ་པར་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་དཀར་མཛེས་ཁུལ་གྱི་<<དཀར་མཛེས་ཆགས་པར།>>དང་
གན་རྒྱའི་དམག་སྤར་གྱི་ <<དམག་དར་ཆགས་པར།>> ལ་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའི་ཆགས་པར་ཐོག་བཞོད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། གུས་
མོའི་བྲན་ཤེས་ནང་གུས་མོའི་སྤྱ་ལགས་ལ་རྟག་ཏུ་པར་ཅོམ་བྱིར་སློག་བྱས་པ་འབྱོར་གྱི་འདུག ཡིན་ནའི་ཁོང་གིས་སེམས་ཤུགས་ཅ་བ་ནས་ཆགས་
གྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རང་བྱིས་དུ་ཐུན་ཁང་བཙོས་ཏེ་འདྲ་པར་བཟུ་ཡི་ཡོད་པས་འདི་ཨ་མ་ལགས་ནས་ཁོང་གིས་འགྲོ་སྤང་དང་དུས་ཚོད་འདི་
འདྲ་བཏང་གནང་བར་མི་འདོད་པའི་སྐད་ཆ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།

གཤམ་གྱི་འདྲ་པར་ཁག་ཅིག་འདི་ལྟ་ས་དང་ཁམས་ཁུལ་དུ་བོད་མི་ཡུལ་དམག་གིས་དམག་སྤྱོད་དང་སློབ་སྤྱོད་། ཆོགས་འདུ་ཆོགས་སྐབས་ཀྱི་
ནམ་པ་ལ་སྟག་རེད།

ཡུལ་དམག་ནི་དམག་དབུང་གི་གཞིགས་འདེགས་པ་དང་རྗེས་སྡོན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་ཡིན་པས་དེར་བརྟེན་དམག་དབུང་གིས་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་དུ་ཡུལ་དམག་གི་དབུང་སྡེ་ཤུགས་ཆེན་གསར་བཙུགས་བྱས་ཡོད། ཡུལ་དམག་ནང་ཞུགས་རྒྱ་བྱང་བ་ཚང་མ་ནི་ཅ་བ་དམར་པོ་ཟེར་བ་དང་འབྱུང་ཁུངས་ཡང་དག་པའི་བོད་མི་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གི་བཤའ་སྟངས་ནས་བྱས་ན་ཆབ་སྲིད་ཐོག་སློ་གཏད་ཆོག་པ་ཟེར་བ་དེ་རེད།

རྫོང་ནས་ཁུལ་(རྩལ་)དང་སྤྱི་ཁབ་(ཀྱང་མེ་) ཐོན་སྐྱེད་རྩ་ཁག་སོགས་རིམ་བཤ་སོ་སོ་བྱས་ཏེ་ཆང་མར་ཡུལ་དམག་གི་སྤྱིག་འཇུག་ས་བཅུག་ས་
 ཡོད། མང་ཆོག་ས་དཀྱུས་མ་ཆོ་ཡུལ་དམག་ལ་འགྱུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེས་བར་དམག་དོན་གྱི་སྦྱོང་རར་འབྲུ་མིན་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་
 བོ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་ལྷ་ས་འདི་ཉི་འཁོར་གྲོང་གསེབ་ལ་དངོས་སུ་མེ་མདའ་ཁྲུག་རྒྱུ་སྦྱོང་རར་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

མེ་མདའ་ལོ་མ་འབྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་ཆང་མ་ནི་འདེམས་སྒྲུག་ཐེངས་མང་བྱས་པའི་ཡུལ་དམག་རེད། དེའི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་དམག་ལ་རྒྱང་འཛིན་ཡུལ་
 དམག་ཅེས་འཛོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཆོར་ཆེད་མངགས་དམག་དོན་གྱི་སྦྱོང་རར་སྦྱང་ཡོད་པས་ནམ་ཞིག་དམག་འཁྲུག་ལངས་པ་ཡིན་ན་དམག་མི་དང་

མཉམ་དུ་དམག་སར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དུས་རྒྱུན་གྱི་ལས་འགན་ནི་ཉེ་འགྲམ་ལ་ཡོད་པའི་གྲལ་རིམ་དག་ལོ་ཟླ་བོ་ཟེར་བས་གཏོར་བའི་ག་
ལས་འགུལ་སྒེལ་རྒྱུར་དོགས་གཞོན་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་རེད།

གྲོང་གསེབ་དང་འགྲོག་ཁུལ་དུ་ཡུལ་དམག་གི་སློག་འཇུགས་བཙུགས་ཡོད་པ་ལུང། ད་དུང་གྲོང་རྒལ་ཁག་དང་ཁོམ་གཞུང་། ཁེ་ལས་ཆེན་པ་
སོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་ཡུལ་དམག་སློག་འཇུགས་བཙུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་ཉེ་ལོ་བཙུ་བདུན་འཁོར་བ་ཟེར་བའི་ཉེན་
འབྲེལ་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བུད་མེད་ཡུལ་དམག་གི་རུ་སྐར་བྱ་བཞི་འདི་སྤངས་ཆའི་མདུན་ནས་སློང་དེ་ཉང་སྤྱོད་དམག་གི་མཛོ་
རིམ་དཔོན་རིགས་ཆོས་ལྷ་ཞིབ་དང་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

མི་དམངས་བླ་ཆས་དབྱུང་སྡེ་ནི་ས་གནས་འདི་གའི་ཡུལ་དམག་ལ་ཐད་ཀར་བཀོད་འདོམས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚན་པ་དང་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་ཚན་པ་རེད། འདྲ་བར་འདིའི་ནང་གི་དམག་མི་གཉིས་པོ་ནི་མི་དམངས་བླ་ཆས་དབྱུང་སྡེའི་འགོ་ཁྲིད་གཞིན་པ་དང་འཐབ་རྩུས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལག་པ་ནས་ཞིང་ལས་ཡོ་ཆས་བཞག་པའི་ཞིང་པ་ཚོར་རེས་པ་རེ་རེ་བཞིན་མེ་མདའ་སྤྱོད་བྱེད་སྐད་དང་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་དམར་གསོད་གཏོང་སྐད་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དམག་དོན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱད་པ་ལྟར། ད་དུང་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཤྱགས་སློན་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའི་ཐག་རིང་མཐའ་ཚུལ་སྤྱི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བ་ཚོས་དེ་ཚོ་ཅ་བ་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་ནི་སློས་མི་དགོས་ཤིང་། ཐ་ན་བཅིངས་འགོ་ལ་དམག་མི་འདི་ཚོས་ཀྱང་ལིན་པའོ་འབྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་དམག་དོན་ལམ་སྟོན་ཟེར་བའི་ནང་དོན་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

© Tsering Dorjee

putixin2010@gmail.com

གྲོང་ཚོ་འདི་ནང་སྒྲིང་རྩེད་པ་དང་གཡུལ་ཁར་ངལ་གསོ་རྒྱུ་བཞེན་པའི་ཡུལ་དམག་ཕོ་མོ་ཚོ་རེད། ཟབ་ནན་ངང་གཟིགས་དང་། ཁམས་སྤྲུལ་གྱི་གྲོང་གསེབ་ལ་གནས་པའི་མཁར་རྫོང་མཐོ་པོ་དེ་ཚོ་རང་སོར་བཞག་འདུག།

©Tsering Dorjee

©Tsering Dorjee

ཁམས་བའི་ཡུལ་དམག་གི་འབྲ་བརྟན།

མོ་རབས་བདུན་བཅུའི་ནང་གི་ཁམས་པའི་བྱང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དམག་རེད། འབྲ་པར་འདིར་འབྲལ་སྟོན་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་
 མཐོང་རྒྱ་འདུག ཉག་ཉག་གྲུས་མའི་སྤྲ་ལགས་ཀྱིས་<<བཅིངས་འགོལ་དམག་གི་བརྒྱན་པར།>> མོག་གི་ནང་དོན་དང་འབྲ་བའི་འབྲ་པར་ལ་དཔེ་
 གྲངས་ཏེ་བཟོ་ལྷ་བཟོས་ནས་པར་ལེན་བྱས་པ་ཞིག་རེད་འདུག

མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་བྱེད་རྒྱུར་མཁས་པའི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་
ཆའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ལ་བཀལ་བྱས་བཏང་ནས་དགྲ་བོར་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ནང་ཞུགས་དགོས་པ་འདི་ནི་
དུས་ལུན་རིང་པོའི་ནང་རྒྱ་ལྗོངས་བྱས་པའི་སྒྲིལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཟེར་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་དེར་དམངས་ཡོངས་དམག་མི་ཡིན་ཟེར་བཟོད་ཀྱི་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡུལ་དམག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་དགའ་པོའི་སྤྲིག་འཛུགས་ལ་གཤམ་ཡིན་ཅུང་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུངས་
གཞུང་གིས་དོ་སྣང་བྱ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། མཐོ་ཅི་རྩུང་གི་གསུང་བཏུས་ནང་གསལ་བར། ང་ཆོར་སྟོབས་ཤུགས་ལྡན་པའི་དངོས་གཞིའི་དམག་དབུང་
ཡོད་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ང་ཆོས་ཡུལ་དམག་གི་དབུང་ཁག་ཤུགས་ཆེ་འཛུགས་གཉེར་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

དེ་སྔ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ཟིང་འཁྲལ་ཞོད་འཇགས་ཟེར་བ་བཏང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུངས་གཞུང་གིས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱ་ན་ཟེར་བའི་ནང་
ཡུལ་དམག་སྤྲིག་འཛུགས་བཙུགས་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་སྐབས་ལ་མཐའ་ཆོས་ས་ཁུལ་དུ་ཡུལ་དམག་ཡོད་པ་མ་
ཟད། བོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་ཏ་ལམ་རེ་རེ་བཞིན་ཆང་མའི་ནང་དང་འབྲོག་ཁུལ་རེ་རེ་བཞིན། དེ་བཞིན་གྲོང་རྒལ་ནང་གི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་རེ་རེ་བཞིན་
ཆང་མར་ཡུལ་དམག་ཡོད་པ་རེད། རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་མི་དམངས་དག་ཆས་དབུང་སྟེ་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་དམག་སྤྲིག་འཛུགས་དང་སྦྱོང་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་
ཀྱི་ཐད་ཀའི་ཆན་པ་ཞིག་རེད། གངས་ཆད་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དམག་གིས་གཅིག་ནས་སྤྱི་སྤྲོགས་ལ་མཐའ་ཆོས་སྤྱང་དགོས་པ་དང་གཉིས་
ནས་ནང་གི་གྲལ་རིམ་དགྲ་བོ་ཟེར་བར་ཁ་གཏད་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་ལ་ས་སྤྱང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུངས་
གཞུང་གི་དམག་དབུང་དོས་ནས་བྱས་ན་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མཐའ་ཆས་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དོན་དངོས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པ་བཞི་ཟེར་
བ་གཏོར་བའི་དུས་དང་ཡང་ན་ལྟ་འདྲི་གདོན་བཞུགས་ཟེར་བར་འཐབ་འཛིང་བྱ་བའི་ལས་འགུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཡང་ན་ཤོག་ཁག་གཉིས་དབར་
དབང་ཆ་ཅོད་རེས་བྱས་ཏེ་མཆོས་འཛིན་ཐབས་མེད་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་ཡུལ་དམག་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་དུས་དམག་ཆས་མ་གྱིན་པའི་དམག་
མིས་དེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་པར་བརྟེན་ཏ་ཅང་འཁྲལ་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྔ་མཆོད་རྟེན་གཏོར་སྦྱོང་ཡོད་པ་དང་བྱུག་དཔེ་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་
སྦྱོང་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་མ་ཅུ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབྲོ་མཁན་ཟེར་བར་འཐབ་འཛིང་བཏང་སྦྱོང་ཡོད་པའི་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་ནས་རང་ཉིད་ཡུལ་
དམག་བྱེད་སྦྱོང་བར་དོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཆོ་འགོ་ཁྲིད་མཁན་ཀྱི་ཡུལ་དམག་རུ་དཔོན་ནི་ད་ལྟ་ཡང་སུ་མཐུད་གྲོང་མི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་
རུང་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་རྩར་བཙོན་ཅན་རྣམས་བཙུགས་ཡིན་པ་རེད།

མཐོ་ཅི་རྩུང་གིས་ཡུལ་དམག་ལས་དོན་དེ་སྤྲིག་འཛུགས་དོན་སྤྲོད་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་ཆབ་སྲིད་དོན་སྤྲོད་ཏུ་འབྲེལ་བ། དམག་དོན་དོན་སྤྲོད་ཏུ་
འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་མཐུ་བ་སྟོན་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་མཐོ་རིམ་དམག་དཔོན་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་བོད་རིགས་
ཡུལ་དམག་ལས་བྱེད་པར་གཏམ་བཤད་ཅིག་སྟེལ་ཡོད་པའི་ནང་བཟོད་དོན་དུ།

སྤྲིག་འཛུགས་དོན་སྤྲོད་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དང་པོ། བཅུ་ཤོག་དང་ལྗེད་ཤོག བཅུ་ཤོག་བཅས་ཀྱི་སྤྲིག་འཛུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་
ཐོན་སྤྱིད་སྤྲིག་འཛུགས་པན་ཚུན་མཐུན་པ་བྱེད་དགོས། བོད་ལ་སྤྱིར་བཏང་ཐོན་སྤྱིད་རུ་ཁག་ནང་བཅུ་ཤོག་དང་ཡང་ན་ལྗེད་ཤོག་འཛུགས་
དགོས། སྤྱི་ཁང་(ཀྲང་ཅེ)ལ་བཅུ་ཤོག་འཛུགས་དགོས། དེའང་མི་འཛོར་མང་རྩུང་ལ་གཞིགས་པ་དང་ས་གནས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་ཏེ་
ཆོད་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་དང་། ཡང་ཆབ་སྲིད་དོན་སྤྲོད་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གསུམ་པ། ཡུལ་དམག་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་
དགོས་པ་དང་ཆབ་སྲིད་སྤྲོད་གཙང་མ་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འབྲེངས་བྱེད་དགོས། བཞི་པ། གྲུང་ཁུངས་ཆོགས་པ་ནས་དགའ་དབུང་ལ་འཛིན་སྦྱོང་
བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འབྲེངས་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཡུལ་དམག་གིས་ངེས་པར་དུ་གྲུང་ཁུངས་ཆོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ལས་འགུལ་སྟེལ་དགོས།

དམག་དོན་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྲུག་པ་སྟེ་དང་པོ། དམག་དོན་སྤྱིར་དང་པོ་བྱས་ནས་ཡུལ་དམག་གིས་དམག་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཁག་ཤེས་དགོས་
པ་དཔེར་ན། ས་སྤང་སོ་ལྷ་བྱ་སྤངས་དང་སོ་ལྷ་སྤྱོད་གཡེང་བྱ་སྤངས། གསང་སྤུལ་འདྲ་བཟུང་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཡིན་པ་རེད། གཉིས་པ། ལག་
པའི་ནང་གི་མཆོན་ཆར་བདག་གཅེས་དང་བེད་སྤྱོད་བྱ་ཤེས་པ་དགོས་པ། གསུམ་པ། ཏུར་བཙོན་ཆེན་པོས་གཞུང་ལས་ཁག་གྲུབ་དགོས་
པ། བཞི་པ། གསར་བརྗེ་དོགས་ཐོན་ལྷ་བ་ཟབ་རུ་གཏོང་བ་དང་འབོད་ན་ཡོང་ཐུབ་པ་དང་ཡོང་ནས་དམག་འཐབ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་ཟེ་
བཤད་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོའི་རྗེས་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོར་ནང་དོན་གསར་པ་ཞིག་ཁ་སྤོན་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། དམག་གཉེས་བྱེད་པ་དེ་རེད།
བཤད་པ་ལྟར་ན་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གསུམ་པ་མཐོགས་པོ་ལངས་རྒྱ་ཡིན་པས་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་བཟོ་བཙོས་རིང་ལུགས་པས་
རྒྱལ་མན་དམག་འཁྲུག་སྤོང་སྤིང་པར་བརྟེན་མའི་ཅེ་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་མར་འབོད་སྤུལ་བྱ་དོན་ལ། དམག་རྒྱག་ག་སྤྱིག་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་དང་གཞ་
དོང་གཏིང་རིང་འདྲས། འབྲུ་རིགས་རྒྱ་ཁྲབ་གསོག་བཙན་བདག་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ། ཡང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམག་གཉེས་དང་ཐུག་སྤྱོད་ག་
སྤྱིག་བྱེད་པ་ཟེར་བ་བཙས་ཡིན། དམག་རྒྱས་ཀྱི་གནས་བབ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་བོད་འདི་ཡང་དམག་གཉེས་ཀྱི་དུས་རིམ་ནང་ཚུད་
ཡོད་པ་རེད། གྲོང་རྒྱལ་མང་པོ་དཔེར་ན་ལྷ་ས་དང་གཞིས་ཀ་ཅེ། ཆབ་མདོ་སོགས་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་དམག་ཆོ་ཞིང་འགྲོག་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་དམག་
ནང་བཞིན་ཐོན་སྤྱོད་ངལ་ཚོལ་ནང་ཁྲུགས་དགོས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་རུང་། དེས་པར་དུ་མི་དམངས་ཀྱི་མཁའ་ཉེན་འགོག་བྱེད་ལས་གྲ་ཟེར་བའི་འཇུགས་
སྤྱོད་ནང་ཁྲུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་ཉག་ཉག་མའི་ཅེ་རྒྱུ་གིས་བཏོན་པའི་གཞ་དོང་གཏིང་རིང་འདྲས། འབྲུ་རིགས་རྒྱ་ཁྲབ་གསོག་བཙན་བདག་
མི་བྱེད་ཟེར་བའི་དམག་གཉེས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་བསྟར་དོན་འཁྲུག་བྱེད་ཆེད་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་ནས་ས་གནས་བར་རྒྱལ་ཡོངས་རང་
བཞིན་གྱི་མི་དམངས་ཀྱི་མཁའ་ཉེན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཆོགས་རྒྱུ་ཟེར་བ་བཙུགས་པ་དང་ཞིང་ཆེན། གྲོང་ཁྲིམ་རྒྱུ་ལྷོངས་བཙས་སོ་
སོར་ཡང་མི་དམངས་ཀྱི་མཁའ་ཉེན་འགོག་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཆོགས་རྒྱུ་ཟེར་བ་བཙུགས་ཡོད་པས་སྐབས་ཤིག་རིང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་གནས་
གང་སར་མཁའ་ཉེན་གཞན་དོང་འདྲས་པ་དང་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་བཟོས་པ། མཁའ་ཉེན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་པོ་བྱེད་པའི་མཐོ་རྒྱུ་ལས་ཤིག་འཕྲུར་ཡོད་
པ་བཞིན་བོད་ལ་ཡང་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་བྱུང་མེད།

དེར་སངས་ལྷ་སར་དེ་སྡེའི་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་དེ་རིགས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་པོ་བྲུང་པོ་རྒྱ་ལ་གནས་ཡུལ་གྱི་དམར་པོ་རིའི་ཤར་འོས་ཀྱི་
འོག་དེར་ཡོད་པའི་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་སྤོང་བཀག་ནས་ཡོད་པ་རེད་ལ། རུབ་འོས་ཀྱི་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་འདི་འབྲུ་ཆང་བཙོང་པའི་ཆང་ཁང་ལ་
བསྐྱར་བ་བཏང་ཡོད། དེའི་མདུན་དུ་ཐུགས་པོ་རེ་དང་ཐུ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཀ་ལའི་ལས་ཁུངས་འདི་དེ་སྡེའི་མཁའ་ཉེན་གཞན་འགོད་འདོམས་ཁང་
གནས་ཡུལ་དེ་རེད། བཤད་པ་ལྟར་ན་ཐུགས་པོ་རིའི་འོག་ལའང་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་ཡོད་པ་རེད་འདྲག་ཡང་དེར་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་འདྲས་དགོས་
དོན་ཐད་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བཤད་སྤོང་ལ་ཞི་རང་སྤྱོད་སྤྱོངས་ཀྱི་གྲང་ཁན་ཆོགས་པའི་སྤྱི་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་འདི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན་གལ་
ཉེ་དག་པའི་གནས་གྲུས་རྒྱུར་ཁོ་ལ་བྱས་ན་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་ཆོ་ལམ་སེང་གོས་བདེ་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཡང་གྲོང་མི་ལྷན་
ཁང་ཁག་ནས་ཀྱང་བར་སྤོང་ཁོམ་གཞུང་རྒྱུང་པའི་ཐོག་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདྲས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་གནས་ཡོད་མེད་ཤེས་མ་སོང་།
བཙའ་ཤི་ཁྲུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མི་མང་པོས་གསུངས་པར་ཉག་ཉག་དམར་པོ་རིའི་འོག་ལ་མཁའ་ཉེན་གཞན་ཁྲུང་རྒྱ་ཆེ་འདྲས་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
ད་དུང་རིའི་ཁོག་པའི་ནང་འབར་རྗེས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་དབང་གིས་པོ་བྲུང་པོ་རྒྱ་ལའི་མང་གཞི་དང་འཇུགས་སྤྱོད་ལ་གཏོར་བཤིག་
གཏོད་འཆེ་ཆབས་ཆེན་པོ་སྟེ་སེར་ཁ་གས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་ས་སྤོང་འབྲིང་ལ་སྤོང་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཞིག་གིས་
སྤོང་ཆེན་རྒྱུགས་སྐབས་ཉག་ཏུ་འབར་རྗེས་འབར་བའི་ཁྲུ་སྤྱོད་ན་བ་ཡང་འོན་གཉེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་བཟོ་གསོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་

སྐབས་རེ་ཉེ་འགམ་ལ་སླེབས་དུས་ཐ་ན་ས་སྟེང་དུ་གཡོ་འགུལ་ཐེབས་པའི་ཆོར་སྤང་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། ཡང་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་
པོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལར་བསྐྱར་དུ་ཉམས་གསོ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཉག་ཉག་དེ་སྔ་ས་སྤྱག་གཏིང་རིང་འབྲས་པ་དང་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་
གུང་ཁུངས་ཀྱིས་བྱུགས་བྲག་ཆེན་པོས་པོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལར་མེ་སྲོགས་བརྒྱབས་པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་སྤྱགས་སྲོན་འདི་འདྲ་བཅོས་ཡོད་པ་རེད།

དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱགས་སྲོན་སྤར་ལྟར་གནས་སྤྱོད་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་དམངས་ཟེར་བ་འདི་དམག་ཟེར་བར་བསྐྱར་བ་དེ་
ནི་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་ཙམ་གྱི་འཁོར་བ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བྱམས་དང་སྟོང་ཇི་ལྟར་པའི་ནང་བ་སངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འདི་བོད་ནང་
དར་བ་ནང་བཟུང་སྲོག་གཙོད་སྤངས་ནས་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྷ་གྲུབ་དེ་བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་བྱམ་མོང་གི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྤངས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་
ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའེ་ད་ཆ་གུང་ཁུངས་ཚོགས་པས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ནང་དམངས་ཡོངས་དམག་མི་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུགས་ཆེན་སྟེལ་གྱི་
ཡོད་པས་མང་ཚོགས་དགྲུས་མ་དེ་ཆོའི་ལག་ཏུ་མཆོན་ཆ་འབྱེར་བའི་དམག་མིར་འགྱུར་དུ་བཅུག་ནས་རང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་གྲོང་བ་བྲིམ་
མཆོས་དང་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་སོགས་ཆང་མ་གྲལ་རིམ་དགྲ་པོ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་བསམ་ཆོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་
ཏུ་དོགས་ཐོན་ཆེར་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་ནི་བྲག་བྱུགས་དང་འཛིགས་སྐུལ་གྱི་ས་བོན་འདི་ལྟོས་ས་ལྟོས་ཕྱོགས་ཞི་བདེ་སྤྱན་སྟམ་
ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཁམས་དེར་འདེབས་འཛུགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན།

ཕོ་བྲང་ཕོ་རྒྱ་ལའི་གཤམ་འོག་གི་མཁའ་མོན་གསུང་འདི་འབྲུ་ཆང་བཙོང་སའི་ཆང་ཁང་ཞིག་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

ཕོ་བྲང་ཕོ་རྒྱ་ལའི་གཤམ་འོག་གི་མཁའ་མོན་གསུང་འདི་འབྲུ་ཆང་བཙོང་སའི་ཆང་ཁང་ཞིག་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

མའོ་ཡི་བོད་གསར་བ།

གསར་བཟུང་ཟེར་བ་འདི་དམར་བསོད་འཕྲོག་བཅུ་ཟེར་བ་འདི་རེད།

གསར་བཞེ་ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་།

༣༣། མ་གཏོར་ན་འཇུགས་མ་སྐབ་ཟེར་བ་ནི་མའོ་ཅི་རྒྱུ་གི་བསམ་སྒྲེའི་སྒྲིང་བཅུད་དེ་ཡིན་པ་རེད། མའོ་ཅི་རྒྱུ་གིས་སྐྱུལ་སྒྲོང་བྱས་པའི་
 རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱ་ནག་ལ་གཏོར་བཞིག་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་པོད་ལ་ཡང་གཏོར་བཞིག་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་གཏོར་བཞིག་ཆེན་པོ་བཏང་ཟིན་པའི་རྗེས་གསར་འཇུགས་ཟེར་བ་བྱེད་སྐབ་ཡོད་དམ། མའོ་ཡིས་གསར་བརྗེའི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་
 དེས་གསར་འཇུགས་ཟེར་བའི་མཆོན་རྟགས་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཏོར་བཞིག་བཏང་བའི་གྲང་རོའི་སྒྲིང་
 བསྐྱར་དུ་སྤྱིད་དཔང་གསར་བ་ཞིག་བཅུགས་ཡོད་པ་སྟེ་གསར་བརྗེ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་དེས་མའོ་ཡིས་སྤེལ་བའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་
 དམིགས་ཡུལ་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། གཤམ་གསལ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་དབྱུས་གྲང་ཁན་གཞུང་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་། དབྱུས་དམག་དོན་
 ལྷན་ཁང་། དབྱུས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཆོག་ས་ཚུང་བཅས་ནས་པོད་རང་སྐྱོང་སྒྲོང་ས་གསར་བརྗེ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཇུགས་རྒྱུའི་སྒྲོང་གི་
 མཆན་བཀོད་མཇུག་སྟོན་གནད་བསྐྱུས་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཆུ་འཛེས་ ༣༩ཉིན་དབུས་གང་ནས་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་པའི་ཡིག་ཨང་ ༤༩ གངས་ ༡༣༤

གཙོ་འཛིན་མཐོ་(ཀླུ་ཞི་)ཡི་མཆན་བཀོད་མཇུག་སྟོན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས།

ཆུ་ནག་གུང་ཁན་ཆོགས་པའི་ཐོད་དམག་ཁྲལ་ཁང་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཐོད་རང་སྐྱོར་སྒོངས་གསར་བཞེ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ཀྱི་དགོངས་སྐྱོར་ཁྱུ་ཐའི་སྣོན་སེར་ཁྲུས་པ་དེར་དབུས་གཞུང་གིས་མོས་མཐུན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དབུས་གཞུང་ནས་ཐོད་རང་སྐྱོར་སྒོངས་གསར་བཞེ་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་རྒྱལ་ཁབ་དང་དབུ་བརྒྱུས་པར་སྐྱོ་སེམས་འཁོལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྲུས་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ནི་རང་སྐྱེལ་གྱིས་ཨ་རི་བཅན་སྐྱེལ་པར་ངོ་སྤོང་དང་སྤྱུ་ལན་བཟོ་བཅས་པར་ངོ་སྤོང་། རྒྱ་གར་ལོག་སྤྱོད་ཤོག་ཁག་ལ་ངོ་སྤོང་འཐབ་
 ཚད་བྱེད་པའི་སྟོ་བྱལ་གྱི་མདུན་སྟོགས་གཡུལ་ས་ཞིག་ཡིན་པས་འཐབ་རྩས་སོག་གི་གནས་བབ་ཏུ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་དང་གྲལ་རིམ་འཐབ་
 ཚད་ཏུ་ཅང་སྟོག་འདྲིང་ཡོད་པ་རེད། དེར་དུས་ལྷན་རིང་པོའི་ནང་ལོག་སྤྱོད་གྱི་ཞིང་བཅའ་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་གྱི་གདུག་རྩལ་དབང་སྦྱར་དང་དམིན་
 རི་བཅན་སྐྱེལ་རིང་ལུགས། རྒྱ་གར་ལོག་སྤྱོད་ཤོག་ཁག་གི་བཅན་འཕྲོག་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་ཡོད་ལ། ཨ་རི་བཅན་སྐྱེལ་རིང་ལུགས་དང་སྤྱུ་ལན་
 བཟོ་བཅས་རིང་ལུགས། ཅང་ཅེ་ཕེ་རྒྱ་ཆོགས་ནས་ཀྱང་གསང་སྤྱུལ་མང་པོ་མངག་གཏོང་བྱས་ཡོད། ལྷང་ཁན་ཆོགས་པའི་ནང་གི་མ་ཙཱ་རིང་
 ལུགས་ལམ་དུ་སྦྱོད་མཁན་དབང་འདྲིན་ཤོག་ཁག་ཆེ་ཤོས་ནང་གི་རྒྱ་ནག་གི་ཉི་ཤུ་འཁོ་རྩུ་སོགས་མི་སྣ་ཉུང་ཤས་དང་དེ་བཞིན་བོད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཆབ་བྱེད་མི་སྣ་ཀྱང་རན་ཅན། ཁང་ཆེ་མིན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་དང་པན་ཆེན་སྐྱེལ་ཁབ་ལ་རྒྱལ་གཏོད་དུ་ཆོགས་དང་། གོ་མིན་ཏང་ལོག་སྤྱོད་ཤོག་
 ཁག་གི་མི་རན་ལྷག་རོ་བཅས་ནས་རན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་ཞིང་བཅའ་བདག་པོ་ལམ་ལུགས་དང་མ་ཙཱ་རིང་ལུགས་བསྐྱར་ལོག་བྱ་རྒྱུ་

[illegible]

རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་(རྒྱལ་ཞི་)སྐྱེ་ངོ་མས་སྐྱུལ་སྦྱོང་དང་འགོ་ཁྲིད་བྱས་པའི་འཕྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་
 བྱང་པོད་ཀྱི་འཕྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་གསར་བརྗེའི་ཤོག་ཁག་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་གསར་བརྗེའི་མང་ཆོག་ནས་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་དགོངས་པའི་དར་
 ཆ་མཐོན་པོར་བསྐྱེདས་ཏེ་གྲལ་རིམ་གྱི་དགྲ་པོར་རྩ་བའི་གིས་དམར་འཛིང་བྱས་ཏེ་ཁོ་པ་ཆོས་གསར་བརྗེར་ངོ་རྒྱལ་བྱ་བའི་མི་ལམ་ཐལ་བའི་རྒྱལ་
 ཏུ་བསྐྱབས་པ་རེད། འདི་ནི་འཐབ་ན་མི་རྒྱལ་བ་མེད་པའི་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་དགོངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གཙོ་འཛིན་མའོ་
 (རྒྱལ་ཞི་)ཡི་འཕྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་གསར་བརྗེའི་ལམ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། མི་དམངས་བཅིངས་འགོལ་དམག་བོད་
 སྡོད་དམག་དབུང་གི་རྒྱ་ཆེའི་དཔོན་དམག་ཆོས་རྒྱལ་སྦྱོར་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ནང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྐྱབ་པ་བྱས་
 ཡོད།

དབུས་གཞུང་གིས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གསར་བཟེ་ཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་པའི་རྗེས་ངེས་པར་དུ་གང་སྐྱུང་བ་རྒྱུད་
བསྐྱབས་ཤེད་དགོས་པ་དང་རྒྱབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་(ཀུའུ་ཞི་)དང་མའོ་ཀུའུ་ཞིས་གཙོ་བོ་གནང་བ་དང་ཡིན་སྐྱུའུ་ཀུའུ་ཞི་གཞོན་པ་གནང་བའི་
འབྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་དམག་སྤྱི་ཁང་གི་བཀའ་སློབ་ཡོད་ཚད་དང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་བཀའ་སླུང་ཡོད་ཚད་དེ་བས་བརྒྱུད་བསྐྱབས་ཡག་པོ་ཤེད་པ་དང་། དེ་
བས་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་འབྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་རིག་གནས་གསར་བཟེ་ཆེན་པོ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་རྒྱལ་ཁ་ལེན་བྱབ་པ་བྱས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་
འདི་བཞིན་དམར་འོད་ཆེས་ཆེས་འསྐྱོ་བའི་མའོ་ཙི་ཏུང་དགོངས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཞིག་ལ་འཇུགས་སྐྱབ་ཤེད་ཐུབ་རྒྱུར་དབུས་གཞུང་(ཀྱང་
དབྱར)གིས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཟེར་བཞོད་ཡོད་པ་རེད།

བོ་བུ་པོ་རྒྱ་ལའི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་རིག་གནས་བོ་བུ་ཟེར་བའི་སྒྲོའི་མདུན་ཐང་དུ་སྐབས་དེ་དུས་ཡང་དམག་
 དམངས་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཆོག་ཆེན་ཞེས་ཆུགས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་འདུག མཐོ་ཅི་དུང་གིས་དམག་ཆས་གྲོན་པའི་འདྲ་པར་གིས་མ་ཉ་ཅང་ཆེན་
 བོ་འདིའི་སྐར་གི་སྟེང་དར་སྟེང་ལ་བཅངས་འགྲོལ་གྲོང་ཆོའི་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྟན་ཁང་དབུ་བརྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོག་ཆེན་ཞེས་འཁོད་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་ནས་བཅངས་འགྲོལ་དམག་མི་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཆོག་ཆེན་འདིའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ང་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་སྐབ་
 རྒྱ་རེད། བཅངས་འགྲོལ་གྲོང་ཆོའི་(དེང་སང་ལྷ་སའི་བྱང་ཨོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱ་གྲོང་ཆོའི་ཡིན་པ་རེད།) ཞིང་བ་ཚུད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་དང་མཉམ་དུ་
 ཡོད་པའི་དམག་དབུང་དེ་གང་ནས་ཡིན་མིན་ང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་དམག་དབུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བའི་དམིགས་
 ཡུལ་ནི་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྟན་ཁང་འཇུགས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མ་རེད་དམ།

ལྟ་དུས་བཅིངས་འགོལ་གོང་ཚོ་འདི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་སྤྱད་པ་གཟེམ་ཤིང་ལྟ་སྤྱི་གཞིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ད་ཆ་ངལ་ཚོལ་མི་
དམངས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཚུར་ལེན་བྱས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བཅིངས་འགོལ་དམག་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་འགོ་ཁྲིད་དབྱང་ཁག་གསར་བ་སྟེ་གོང་ཚོའི་གསར་
བརྗེ་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་ཡོད་པས་དངོས་གནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཞིག་ལ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།

偉大的領袖毛主席萬歲！
戰無不勝的毛澤東思想萬歲！

《人民日報》《解放軍報》社論

的干部被怀疑以沉重打击。

“以上说‘一点事情’是说的什么呢，到底是指什么呢？因为革命战争是复杂的战争，在抗日战争中发生这样的事情，全国干部都会发生毛主义思想上的‘左’的倾向，革命战争是复杂的，党内一小撮坏人会乘机搞阴谋和搞分裂”的不失为言，在延安整风内支持了共产党内反对毛泽东的决定性胜利。

[illegible]

གྲི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་པོ་ད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་དབུ་བརྟེས་པ་རེད། དེའི་ཉིན་ལོན་ཅང་གི་ཡུ་གུར་རང་
 སྐྱོང་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་དབུ་བརྟེས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་དང་ཁྱོད་ཁྱེར་ ༥༩ ལོངས་རྫོགས་ནང་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་
 ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རི་སྐྱར་ལོངས་རྫོགས་དམར་པོར་འགྱུར་ཟེར་བར་མངོན་འགྱུར་བྱུང་ཡོད། དེས་རིག་གནས་
 གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་འདི་འཐབ་དགག་བཅས་ཟེར་བའི་(དེ་ཡང་མཉམ་ཅི་ཏུང་གིས་བཏོན་པའི་སྐྱེར་སེམས་ལ་འཐབ་ཅོད་དང་བཟོ་བཅས་རིང་
 ཡུགས་པ་དགག་པ། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཉུང་བ་ལ་བསྐྱུར་བཅས།)དུས་མཆོམས་གསར་བ་ཞིག་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འདི་རྒྱ་ནག་གི་ས་གནས་
 ཡོད་ཆད་དང་འབྲ་བར་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གི་སྐབས་དེ་དུས་པོ་དེ་གི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱད་གཞུང་གི་ཆོན་པ་ཞིག་རེད། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་
 གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་བཅུགས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ས་གནས་ཁག་དང་རྫོང་། དེ་བཞིན་ཁྱོད་ཆོའི་ནང་ལ་གང་སར་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྷན་
 ཁང་བཅུགས་ཡོད། གྲི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་པོ་ད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྫོང་ ༧༡ ཆང་མར་གསར་བརྗེ་ཁྱེད་ལྷན་ཁང་གསར་བཅུགས་བྱས་

གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱ་རྒྱུ་ཆོས་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་རྒྱུ་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེའི་གོ་དོན་ནི་གསར་བཞེའི་ལས་བྱེད་པ་ཟེར་བའི་
འཕུས་མི་དང་དམག་དབུང་གི་འཕུས་མི། གསར་བཞེའི་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་འཕུས་མི་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དབུང་ཁག་ཡིན་པས་དེར་བརྟེན་
བོད་ཀྱི་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་(གུའུ་ཇིན་)དང་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་(གུའུ་ཇིན་གཞོན་པ་)གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་དང་
མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་ལྷ་བར་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱ་མཁན་གྱི་དམག་དབུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཅེང་གཡུང་ཡའང་རེན་བྱང་ཁག་སོ་སོ་ནས་
འགན་འཁུར་ཡོད། དེ་མིན་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་(གུའུ་ཇིན་གཞོན་པ་)༡ ན་ཡོད་པའི་ནང་བོད་མིའི་འཕུས་མི་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་རིག་གནས་གསར་
བཞེའི་ནང་འབད་བཅོན་གང་ཡང་བྱེད་སྤྱོད་མེད་པར་ལས་སྐྱོ་པའི་དང་དཔོན་གནས་མཐོ་པོ་རགས་པའི་བྱེད་མེད་རྫོང་དཔོན་པ་སངས་དང་ལས་
བྱེད་ཀྱན་གས་ཡང་ཉུང་ཅིང་། ཡང་བསྐྱར་གདན་ཞུ་བྱས་པ་ཟེར་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མེ་ཉོག་བྱས་པ་ལྷ་བྱར་གྱུར་བའི་ང་མོད་དག་དབང་འཛིགས་མེད་
བཅས་ཡིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དཔོ་གང་སྤང་དང་ཡིའུ་མེ་མིང་གཉིས་པོ་ནི་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཟེར་བའི་འགོ་གཙོ་ཡིན་པ་རེད།

རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཆུང་པ་ཁག་ནང་གལ་ཆེའི་ལས་འགན་འཁུར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཁག་ཅིག་དེ་དུས་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
ནང་བཅུག་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གར་སྟེགས་ཐོག་འཕུག་ཆ་དོད་པོ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཉ་ལམ་ཆང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་ནང་དེ་སྔ་ས་གནས་ཁག་གི་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་ལས་འགན་འཁུར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཟིན་ཐོ་འཆོལ་བྱལ། དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་
གཞན་ཞིག་ནས་བརྗོད་ན། ད་བར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བཞེའི་ལས་འགུལ་དེར་བསམ་ཞིབ་དང་གཅང་བཤེར་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་མིན་དེ་
རིག་གནས་གསར་བཞེའི་ནང་ལམ་འགྲོ་རྒྱལ་ཉེ་ད་ལྟོ་སྤངས་ཆའི་ཐོག་དབང་ཆ་འཛིན་ནས་ཡོད་པའི་བོད་མི་དེ་ཆོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
བརྗོད་མི་བྱལ།

གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཟེར་བ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཤོག་ཁག་གཉིས་དངོས་སུ་ཁ་ཐོར་ཕྱིན་པའི་བྲལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་
དང་ཡོངས་བྲལ་དང་མངོན་གསལ་དོད་པའི་ཤོག་ཁག་རང་བཞིན་གྱི་འཐབ་ཚད་འདི་གཞི་ནས་མཐུག་སྤྱིལ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་འདི་ནི་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་
དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ཙམ་རིང་མཆོམས་འཛོག་མེད་པར་འགས་འགན་བྱས་པའི་ཁྱོད་ཁག་སོ་སོར་ཁེ་
ཕན་ཐོབ་ཤོར་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། གངས་ལས་འདས་པའི་མི་ཆོའི་ཆེ་སྟོག་ཤོར་ཡོད་པས་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་གཉིས་དབར་བྲལ་འཐད་
ཁ་ཆེར་གཅིག་གིས་སེམས་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་འཇག་མི་སྲིད་ཅིང་། མ་མཐར་སེམས་ནད་བཅངས་པ་དང་ཁ་མཐུན་ཡང་སེམས་མཐུན་གྱི་མེད་པ་རེད།
གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཙམ་ལ་དུག་བདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོན་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེས་གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བར་ཁེ་ཕན་ཐོབ་
སྟེ་མའོ་ཅེ་རྒྱུད་དང་ཡིན་པའི་ཉུང་སངས་དགོས་པ་བཅོས་ཡོད་པའི་ཁྱོད་གོ་གནས་ཤིག་ཐོབ་བྱལ་བ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་
འདོམས་ཁང་ཟེར་བའི་མདུན་ལ་སྟེབས་བྱལ་བ་བྱུང་བ་དེས་སྐབས་ཤིག་རིང་ལམ་འགྲོ་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་སྟེ་
མའོ་དོན་རྒྱུ་ཟེར་བ་སོགས་རིམ་བས་ཐོན་པའི་དག་པོའི་དོན་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅོས་པའི་མཐུག་འབྲས་ཐོག་ནས་ཕམ་ཉིས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ལས་འགུལ་བསྐྱད་མར་ཐོན་པའི་རྗེས་གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་བསྐྱར་དུ་ལངས་རྒྱ་བྱུང་མེད་པ་རེད། ཉན་ཉན་སེམས་ནང་འདོད་སྟོ་མི་
ཁེངས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་གྲེན་ལོག་སྤྱི་ཁབ་ཁང་ཟེར་བའི་འགོ་གཙོ་དཔོ་གང་སྤང་ལ་སོགས་པས་སྒོ་ག་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱས་
ཉེ་ཡིག་ཆ་བསྐྱུ་བྱལ་བ་དང་མ་འོངས་པར་ཉིན་ཞིག་ཁ་ལོག་བརྒྱུ་རྒྱུ་དེ་བ་བྱས་ཤིང་། ཡིན་ནའི་གང་ལྟར་དུས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་ལ་གྱུར་བ་
ཕྱིན་ཟེན་པ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་བཀོད་འདོམས་ཁང་ཟེར་བ་དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟོ་ཉམས་རྒྱས་ཤིང་སྤངས་ཆའི་སྟེང་བརྟན་པོར་བསྐྱད་བྱལ་བ་བྱུང་
ཡོད་བྱུང་། ད་དུང་དམག་དབུང་གི་རོགས་སྐྱོར་ལ་རྒྱལ་རྒྱུ་རྟེན་བཅོལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དམག་དབུང་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དང་དམག་

དབྱང་ནང་གི་འགོ་གཙོ་དེ་དངོས་གནས་རྒྱལ་ཁ་ཆེ་ཤོས་ཐོབ་མཁན་དེ་ཡིན་པ་རེད།

ལོ་རབས་བརྒྱད་བཅུའི་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་བརྒྱུ་བོད་རང་སྐྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་གནས་སྤོང་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དམག་མིས་གཅིག་སྡོག་བྱས་མེད་པས་དམག་དབྱང་གིས་གཅིག་གྱུར་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དེར་གཞི་ནས་འགྱུར་བ་གང་ཙམ་འགྲོ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའི་ད་དུང་བཀག་སྡོལ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་གང་ལྟར་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ངེས་པ་ཡིན་པ་རེད། གོང་དུ་བཏོན་པ་བཞིན་བོད་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དམག་རྩིས་གནས་བབ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རར་ལྷགས་ལྟ་བུའི་ལྷགས་རི་རིང་པོ་ཟེར་བའི་དམག་དབྱང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ནང་གལ་ཆེའི་རྒྱས་པ་བཏོན་གྱི་ཡོད་པ་བཏོན་མི་དགོས་པ་རེད།

གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་པའི་རྗེས་མའོ་ཅི་རྒྱུ་གིས་གསར་བཞེ་དམ་འཛིན་ཟེར་བ་བྱེད་དགོས་པའི་འཛོད་སྐུལ་བྱས་པ་འདི་གྲལ་རིམ་དབྱང་ཁག་གཙང་བཤེར་ཟེར་བ་དང་གཅིག་གཏོར་གསུམ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ (དེ་ནི་གསར་བཞེར་དོ་རྒྱལ་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་གཏོར་བ་དང་སྐོག་ཟ་རྒྱ་རྒྱག་ལ་དོ་རྒྱལ། མགོ་བདེ་སྐགས་ཆོང་ལ་དོ་རྒྱལ། རྒྱས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཟོད་ལ་དོ་རྒྱལ།)སོགས་ཆབ་སྤྱོད་ལས་འགྲུལ་མང་པོ་སྤེལ་ཡོད་པ་ནས་མངོན་ཐུབ། ཡང་མའོ་ཅི་རྒྱུ་གིས་ཐོན་སྐྱེད་སྐུལ་སྤེལ་ཟེར་བ་གཏོར་དགོས་པ་ནི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཅན་དང་དམག་འཁྲུག་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་ཕྱག་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཟེར་བ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བའི་འཛོད་སྐུལ་བྱས་ཡོད། དེ་མིན་ད་དུང་གཞིན་རྒྱ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་དཔེ་གསེབ་ལ་སྤྱོད་དེ་རྒྱ་ཆེའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱུང་ཟེར་བའི་སྤྱོད་གསོ་བསྐྱར་མ་ལེན་དགོས་པར་བཏང་ཡོད། དེའི་ནང་བོད་རང་གི་གཞིན་རྒྱ་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་རྒྱ་ནག་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱ་མི་གཞིན་རྒྱ་ཤེས་ཅན་ཡང་ཆུད་ཡོད།

ཡིན་ནའི་རྙིང་པ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་འདི་ད་དུང་ཡང་ཕྱ་མཐུད་གནས་ཡོད་པས་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཤིག་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་གསལ་ཆེ་བའི་དགོན་སྡེའི་གས་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་དེ་ཅ་གཏོར་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་མི་མང་པོའི་བསམ་པའི་ནང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་དེ་རིག་གནས་གསར་བཞེ་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་ཅ་གཏོར་བཏང་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། ཉེས་ཅན་གཉེ་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱི་དམར་སྤྱང་དམག་དང་ཉེ་འགམ་གྱི་ཆོང་ཆོང་ཞིང་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་ནང་ཁུལ་དུ་འབྱེམ་སྤེལ་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། ཡིག་ཆ་འདི་ནི་བོད་རང་སྐྱོད་སྤྱོད་དང་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གཉིས་ནས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་དམག་དབྱང་གིས་རྒྱ་སྤྱོད་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བའི་སྐབས་ནོར་འཁུལ་ཤོར་བར་བརྟག་དབྱང་བྱས་པ་ཞིག་རེད་འདུག དེའི་ནང་ཟེན་ཐོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཁོད་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་ནང་དུ་སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གཙོ་གནད་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་ཡུལ་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་དེ་རང་སྐྱོད་སྤྱོད་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་པའི་རྗེས་ཅ་གཏོར་བཏང་བ་ཞིག་དང་རིག་དངོས་འཁོར་བརྒྱག་སོང་བ་བཙས་བྱུང་ཡོད་ལ། ཆབ་སྤྱོད་ཐོག་ཚུར་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་དགའ་ལའི་གྱོད་གྲུན་བཅོས་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདིར་ད་ལྟ་བར་བརྟག་དབྱང་བྱས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་གང་ཡང་བྱུང་མེད། བརྟག་དབྱང་བྱས་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ལྟ་སའི་ཡན་ལག་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་དམག་དཔོན་སར་སྤེལ་སྤྱོད་ལས་ཀ་ལྟ་མཐུད་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ལྟ་གཙོ་རྫོང་དག་ཆས་དམག་སྤྱར་གྱི་ཆབ་སྤྱོད་འགན་འཛིན་དེ་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་(གཡུ་རིན་)ཡིན་ཞིང་། ཡན་ལག་དམག་སྤྱར་གྱི་དམག་སྤྱི་གཞིན་པ་ལིའི་ཤི་རན་ནི་གྱོད་ཁྲིར་གསར་བཞེ་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ནོར་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་ཆོགས་རྒྱུ་གི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་པ་འཁོད་འདུག ལྟ་མཐུད་བརྟག་དབྱང་བྱེད་ཐུབ་མེད་པ་གང་ཡིན། ཡང་དམག་དབྱང་གིས་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་བཏོན་མ་ཐུབ་པའི་བྱ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་ཡང་ཁུན་ཐག་གཙོད་དགའ་ལའི་གྱོད་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡིན་པས་བོད་མི་ཆོ་ནི་སྐགས་པས་བྱུང་ཅི་བཟུམས་སུ་ཁ་ཉིག་ཆེ་ཡང་བཤད་དགའ་ལའི་གྱོད་དཔེ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད།

དེ་མིན་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གསར་བརྗེ་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་སྐབས་ཤིག་རིང་དམར་གསོད་ཆེན་པོ་བཏང་ཡོད་པས་བཤད་ཡག་ཐལ་ཆ་ཆེ་བླགས་མེད། གང་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ས་གནས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནང་གསར་བརྗེར་ངོ་ཚྏ་ལ་གྱི་བླ་མེད་མེར་བར་དམིགས་ཏེ་བླ་གྲགས་ཀྱིས་ཞོད་འཇགས་མེར་བ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོའི་རྗེས་དཔེར་ན་གྲལ་རིམ་དཔུང་ཁག་གཙང་བཤེར་མེར་བ་དང་གཅིག་གཏོར་གསུམ་ཚྏ་ལ་མེར་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་སོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ཆོ་ཚང་མ་ནི་ས་གནས་ཁག་གི་གསར་བརྗེ་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་གོ་དོན་དེ་བས་ཁྲབ་ཆེ་བ་དང་ཁྲབ་ཁོངས་དེ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་གྲལ་རིམ་དག་པོ་མེར་བར་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་སྤྱི་དབང་སྐྱེར་འཛིན་གྱི་གསར་བརྗེའི་བྱ་སྤྱོད་མེར་བ་སྤེལ་ཡོད་པ་རེད། དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་གྲལ་རིམ་དག་པོ་མེར་བ་འདི་བོད་རྒྱུད་པ་མེར་བའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གཅིག་དུ་མ་ཡིན་པར་བོད་གསར་བ་མེར་བའི་ནང་གི་མ་ཅ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཐོག་སྤྱོད་མཁའ་མེར་བ་ཡང་ཚུད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དེའི་ནང་ལྷ་གཅིག་བླ་གི་མི་སྣ་མེར་བ་(མིང་འདིའི་འབྲུང་ཁུངས་ནི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུངས་ཀྱི་<<ཆུ་བ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཙུན་གྲགས་>> མེར་འཁོད་པའི་བརྗོད་ཐོ་འདི་མང་ཆོགས་སྤྱི་གཙུགས་གཅིག་ལ་མིང་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་གཙུགས་འཇུགས་དེ་བཙུགས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་སྐོག་གཡོའི་བྱ་སྤྱོད་བཅའ་སྐབས་མཁན་གྱི་གསར་བརྗེར་ངོ་ཚྏ་ལ་ཆོགས་པ་མེར་བར་ངོ་བོ་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་རེད། བོད་ནས་ཀྱང་ལྷ་གཅིག་བླ་མེར་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་གཞི་ཁྲོན་ནས་བལྟས་ན་ལྷ་གཅིག་བླ་མེར་བ་འདི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ནང་གི་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱི་གྲོད་དོན་ཆབས་ལྗོད་ཤོས་གས་ཤིག་ཡིན་པ་བརྗོད་ཆོག)སོགས་གཉེན་ལོག་ཤོག་ཁག་དང་། ད་དུང་ངོ་ལོག་མེད་འཇུག་མེར་བ་དང་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱབ་གཏོད་མེར་བའི་ངན་རྒྱས་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་པ་མེར་བ་ཡང་ཚུད་ཡོད། འདི་འདྲའི་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད་ལས་འགུལ་ནང་མི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་གནས་འཁྲབ་ཆོན་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་ཆུང་མེད་པར་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ངོ་ལོག་མེད་འཇུག་པ་མེར་བ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་མཁན་མེར་བའི་ཉེས་བཙུགས་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པའི་ཁྲོད་ནས་དམར་བསད་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དེ་བས་མི་མང་བ་ཞིག་འཇིགས་སྤང་དང་སྐྱག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྟེ་ཐབས་ལམ་སྣ་ཆོགས་ཐོག་ནས་རང་གི་བརྒྱབ་ཡོད། དེ་བཞིན་སེམས་མི་བདེ་བ་ཆགས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་མི་ཆོས་ལྱིར་བྲན་བྱས་པའི་ནང་དུས་ཆོད་འདི་ནི་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་ལོ་བཅུའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ནང་འཇིགས་སྤང་ཆེ་ཤོས་དང་ཐ་ན་མི་ཆང་མར་ཉེན་ཁ་ཡོང་བའི་སེམས་ཁྲལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་འདུག

<<བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོངས་ཀྱི་གལ་ཆའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་བསྟུན།>> ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོངས་ནས་སྤྱི་དབང་དོན་འཁྲོལ་གྱི་ཆོགས་འདུ་མེར་བ་སྤྱོད་ཆོགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཆོགས་འདུའི་མེན་ཐོ་བཏོད་པའི་ནང་གསལ་བར། བསྟོམས་ཅིས་རགས་བསྟུས་བྱས་པར་གཞིགས་ན། མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱི་གྲོད་གཞི་དང་གྲོད་གཞི་ནོར་འཇུལ་ཤོར་བ་སྣ་ཆོགས་བྱུང་ཡོད་པའི་ནང་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་དང་ཞོར་བྱུད་ཐེབས་པའི་མི་རང་སྤྱོད་སྤྱོངས་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་ཁྲི་བཅུ་གངས་བྱུང་ཡོད་པས་མི་འཕོར་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཡན་ཟེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་བཞག གངས་ཆད་འདི་ནི་ཏུ་ཅང་གི་ཏུ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གཅིག་བྱས་ན་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གངས་ཆད་འདི་གྲུང་ཁུངས་ཆོགས་པ་ནས་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ཁྲབ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་གངས་ཆད་ལས་དེ་བས་མང་བ་ཡོད་སྟེ། མི་འཕོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་གཙོ་བོ་ཅམ་ཟེན་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། བརྒྱ་ཆ་ཉེ་ལྷ་ཡང་ན་བརྒྱ་ཆ་སུམ་བཅུ་ཟེན་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐ་ན་འདི་ལས་མང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་གསར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་འདི་པལ་ཆེར་སྤྱ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གསལ་པོ་རྟོགས་དགའ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུངས་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་པོ་ཇའོ་ཉེ་ཡིས་བོད་ལ་ལས་དོན་རྟོགས་ཞིབ་བྱ་སྐབས་ཁ་གསལ་བརྗོད་དོན་ལ། སྤྱི་དབང་དོན་འཁྲོལ་བྱ་རྒྱུར་སྤྱ་མཐའ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྫོགས་རྒྱ་མེད་པར་ཡུན་རིང་དོན་འཁྲོལ་བྱ་རྒྱ་མེད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། དེའི་གོ་དོན་ནི་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱི་གྲོད་གཞི་དང་ནོར་འཇུལ་ཤོར་བའི་གྲོད་གཞི་དེ་ཆོ་བསྐྱར་དུ་སྐྱེད་དགོས་དོན་མེད་པར་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ནད་དེ་ནག་བསུབ་བཏང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

བྱས་ན་ཉེས་མེད་ཉེས་བཀལ་འོག་ཆེ་སློག་ཤོར་བ་ནམས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་འདིའི་སྤྲོད་སྟོར་བ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པའི་གི་པོའི་ནམ་ཤེས་ཤིག་
ཆགས་པ་མ་རེད་དམ།

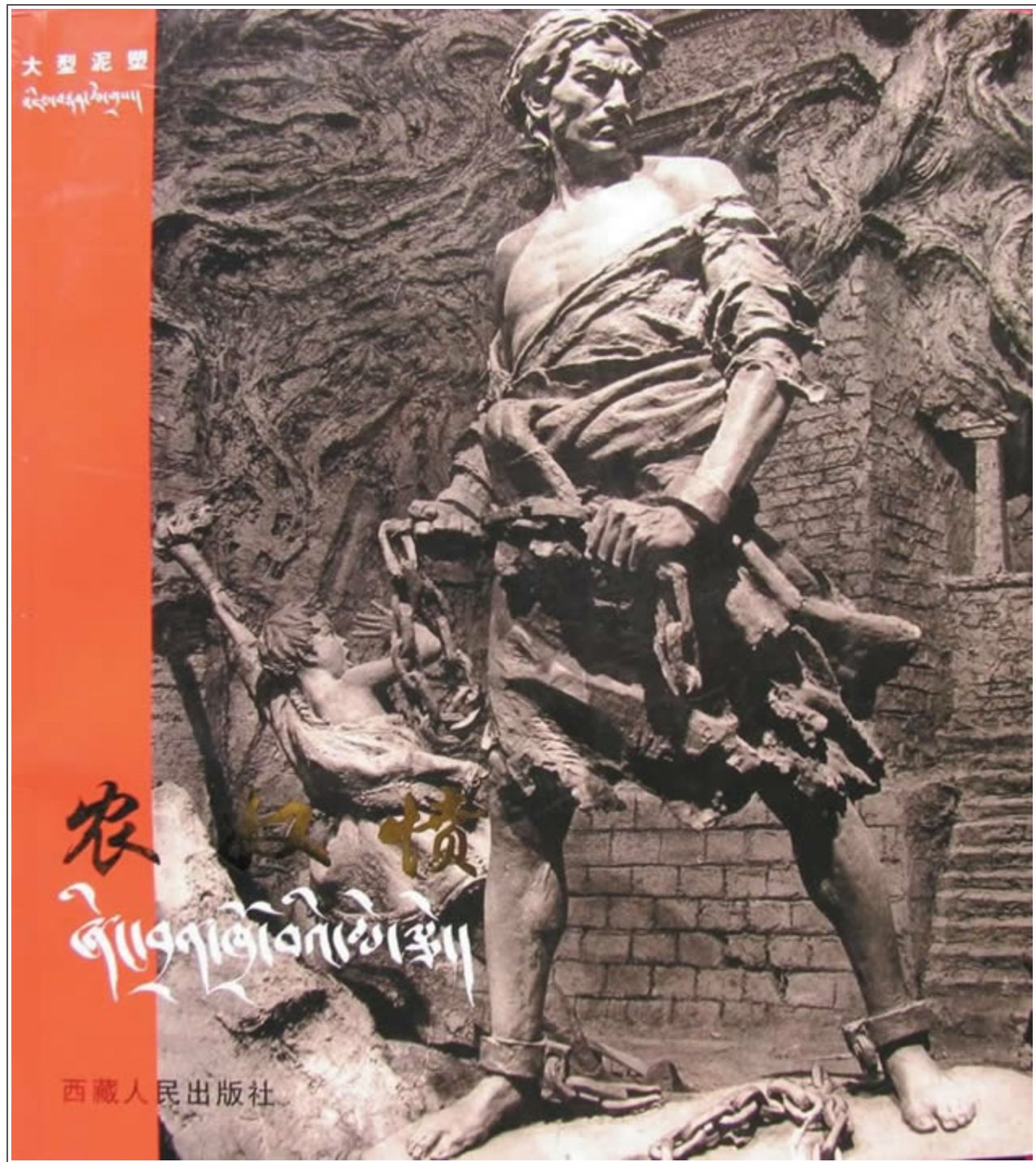
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཐེངས་སུ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཐོག་གཞི་ནས་སྤྱར་གསོ་ཕྱན་བྱ་བྱུང་འགོ་ཚུགས་པ་དེས་གོད་ཆག་ཆབས་ཆེན་པོ་གི་པོའི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོ་ཐུབ་པ་མངོན་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་མང་ཆོགས་ནི་ཡོངས་ཁྲབ་ངང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་སྟོལ་ཁག་ནང་ད་དུང་ཞུགས་ཆོག་
གི་མེད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་འདི་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་མཇུག་སྒྲིལ་ཐེངས་ཀྱི་ལོ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གསར་བརྗེ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལོ་
བཅའི་རིང་རྒྱན་འབྲངས་བྱས་པའི་དབང་ཆའི་ཆོད་པ་དེ་མེད་པ་བཟོས་པ་དང་། གསར་བརྗེ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་མང་ཆེ་བ་རྩ་འཁུལ་སྟོན་
པ་ལྟར་རང་གཟུགས་བསྐྱར་བེངས་གཅིག་ལ་སུ་མཐུད་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གར་སྟེགས་སྟེང་ལ་གཡོ་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་འགྱུར་ལྡོག་མང་པའི་བྱ་བའི་ཐོག་
མཉམ་ཞུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

འདི་ནི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲག་གཞུང་གི་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྲིད་དབང་ཆོད་པའི་རྒྱལ་སྟོན་རེད། མིང་ཐེངས་ཁ་ཤས་བསྐྱར་ཡོད་པའི་ནང་

བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁག་གསལ་བཟུང་གི་ཡོན་ཏན་ཁང་ཟེར་བ་དང་དེ་རྗེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་མིང་འདི་ལ་འང་འགྱུར་བ་
བྱེད་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལྷ་ས་འཛིན་ཆོས་གོམས་གཤེས་ཆགས་ནས་འདི་ལ་ཉར་ཁུད་ཀྱི་སློ་རུ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལོར་བོད་རྒྱུ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཆེས་ཡང་བའི་མི་ཡུལ་གྱི་དཔྱལ་བ་ཞིག་དང་ཆེས་ཐུན་ནག་གི་མི་བཟང་འདི་བདུད་འདྲའི་ཆང་ཞིག་
ཡིན་པ། ཆེས་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཕུལ་ཆས་ཤིག་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱ་ཡི་མགོན་སྐབས་གཙོ་འཛིན་མའོ་(ཡུ་ཅུ་
ཞེ་)ཡིན་པ་བཅས་གསལ་བཤད་བྱེད་ཆེད་བོད་ཀྱི་གསལ་བཟུང་གི་ཡོན་ཏན་ཁང་ནས་ཐེང་གིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བའི་སྤྱི་ཅལ་བ་གདན་ཁུ་བྱས་ཏེ་
འཛིན་བརྟན་<<ཞིང་བྱན་ཁྲི་བའི་མེ་ལྷེ>>ཟེར་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གསལ་བཟོ་བྱས་ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བས་མི་བཟོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་
ང་བ་དང་ཡང་ན་ངང་བེད་ན་གི་ཁོང་ཁྲིའི་མེ་ལྷར་འབར་བ་སོགས་ཀྱི་མི་སྣ་བརྒྱ་ལ་བཤམས་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་བོད་ཀྱི་གསལ་བཟུང་གི་
འགྲེམ་སྟོན་ཁང་ཟེར་བའི་ནང་གཟབ་རྒྱས་ངང་འགྲེམ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ལོ་རྒྱུས་སློབ་གསོའི་གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་སློབ་དེབ་ཅིག་མཁོ་

སྟོན་བྱས་ཡོད་ཟེ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེས་བཞག་པ་ཏེ་ཅང་གསལ་ཐག་ཆོད་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྟེན་ཆེན་པོ་
མཇུག་སྒྲིལ་བའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཏེ་ལོ་ངོ་ ༣༩ གྱིན་ཟིན་བའི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་ནས་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་
སྒྲིག་བྱས་ནས་དཔེ་སྐྱེད་བྱས་ཏེ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལའོར་བའི་ལག་ཏུ་གསལ་ལ་ལེགས་སྒྲིལ་སྲུ་སྲུལ་ཡོད་པ་རེད།

མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་།

༡༡། བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ངོས་ནས་བཤད་ན། མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བ་འདི་ལོ་བཅུ་ཉེ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་སྤེལ་སྔ་
དང་ཁོང་ཚོའི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བ་དབར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཏུ་ཅང་དམ་གཟབ་ཡོད་པའི་མཆོན་ཏྲགས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བས་
ཁོང་ཚོའི་དངོས་པོའི་འཆོ་བ་རྗེ་སྤྱག་ཏུ་བཏང་ཡོད་པས་དེ་ཡང་རྟོག་པ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་གཏད་བཅའ་ཡུལ་
ཀྱི་འཆོ་བ་ཅ་གཏོར་བཏང་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་རེད།

ཁོང་ཚོས་དུས་དེ་ལྟ་འདྲ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བ་འདི་བརྗེད་མི་སྐབ་པར་བྲན་ཤེས་ནང་གནས་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་སྐད་ཆའི་ནང་བོད་སྐད་ཐོག་
སྒྱུར་མེད་པའི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བའི་ཆོག་དེར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་བཞག་མེད་པའི་ཐོག་དེ་ལས་ལྗོགས་སྟེ་ཁོང་ཚོས་སེམས་ནང་ངེས་པ་
ནི་ཅུ་སྐད་ཐོག་ནས་བརྗོད་པའི་ཀྱང་མེ་(སྤྱི་ཁང་) ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་ཡིན་པ་རེད། དཔེར་ན་གྲུང་ཁྲན་ཆོགས་པ་(གྲུང་ཁྲན་ཏང་)ཟེར་བ་འདི་ནང་
བཞིན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ཡང་དཔེར་ན་པད་ཆལ་ཟེར་བ་དང་སོན་ལ་ཕྱག་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་
པར་ཕྱི་ནས་སྒྲེབས་པ་ཞིག་དང་ཐོག་མའི་འབོད་སྒྲོལ་ལ་སྐྱ་སྐྱར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྐྱ་ཆོགས་བརྒྱད་
པའི་ཁོད་ནས་སྐྱ་མཐུད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་མ་ལག་འདི་ས་གཞི་འདྲིའི་སྟེང་ཅ་བ་བཏྲན་སོ་ཞིག་བཅུགས་སྐབ་པ་བྱུང་ཡོད།

©Tsering Dorjee

outixih2010@gmail.com

འདྲ་པར་འདི་ནམས་ཀྱི་སྤྱིན་ལོག་སྤྱུགས་པའི་ཡིག་སྒྲིགས་འདིའི་སྟེང་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱེད་པའི་ཡི་གེ་གིས་བཞག་གནས་མཐོ་ཞིང་སྤྱིན་སྲབ་འཕུར་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་ཁོང་དེས་མཁའ་གསལ་མདོག་ཁ་བའི་རི་བོ་རྒྱང་རིང་ལ་ཕུད་པ་ལྟ་བུ་འདུག་ས་ཁོང་དེའི་སྟེང་ནས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་ཁྱོམ་སྒྲོར་རྒྱ་ཁག་གི་གྱོན་ཆས་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། ཁོང་ཆོ་པལ་ཆེར་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཞིང་པ་ཡིན་བཟོ་འདུག་བྱས་ན་གྲུས་མའི་སྤྱི་ལགས་ཀྱིས་ལེན་པའི་འདྲ་པར་འདི་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཐོག་མ་སྟེ་མཐོང་དགའ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་མིན་ནམ།

གཡོན་གྱི་འདྲ་པར་འདི་གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ལའི་ཉིང་གི་འདྲ་པར་དེ་བོད་ཀྱི་ཞིང་པའི་ལག་གིས་མཐོ་བོར་བསྐྱེད་ས་བཞིན་ཡོད་པ་ང་ཆོས་མཐོང་བ་ཐོག་མ་ཡིན། ལའི་ཉིང་གི་འདྲ་པར་བདམས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། གྲུང་ཁྲན་ཆོགས་པའི་དེ་མིན་གྱི་མེས་པོ་འགའ་

ཤས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་མ་ཁེ་སི་དང་ཨེན་ཁེ་སི། ད་དུང་སི་ཀ་ཡིན་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་འདྲེན་ནང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་གང་ཡིན། ཡིན་ནའི་ཟླ་བ་དེར་ལན་
འདེབས་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད་ལ། དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་ཡང་གཤམ་ཆེན་པོ་མ་རེད། བོད་ཀྱི་ཞིང་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། མཐོ་ཅི་རྒྱང་
དང་འབྲེལ་འདྲེན་ཁོང་ཆོང་མ་སྤྱི་ནས་ཡོང་བའི་ལྷ་ཤོ་སྟག་རེད།

མདུན་དེར་སྒྲིད་མཁན་འདི་གུང་ཁན་ཆོགས་པའི་བྱད་མེད་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད། ཁོ་མོའི་ལུས་པོའི་སྤྲང་གི་གྲོན་ཆ་འདི་རྒྱབ་ལ་
ཡོད་པའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཆོའི་ཆས་གོས་དང་འབྲེལ་ཡི་མི་འདུག ད་དུང་གོས་བྱང་སྤྲང་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གསལ་
དོད་པོ་འདུག་པས་འདི་ནི་དཀའ་ལྷོད་བབ་ཆགས་ཡོད་པའི་ནམ་པ་མངོན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་མོ་རྒྱུ་དཔོན་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་གྲོང་ཆོའི་འགོ་ཁྲིད་
ཡིན། ཡང་ན་ལས་དོན་རྒྱ་ཁག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་ནམ། བོད་ཀྱི་ཞིང་པ་ཁྱུ་གཅིག་གི་མདུན་ཁོ་མོ་གཅིག་ཕྱ་སྒྲིད་བཞིན་འདུག་པ་འདི་ལམ་སྟེ་ཁྲིད་
མཁན་ཞིག་དང་འབྲེལ་འདྲེན་བོད་ཀྱི་ཞིང་པ་ཆོ་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་སྒྲིད་སའི་གསེར་འོད་ཅན་གྱི་ལམ་ཆེན་ཐོག་སྟེ་ཁྲིད་བཞིན་
འདུག གསེར་འོད་ཀྱི་ལམ་ཆེན་འདི་ནི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ཡིན་ཞིང་དེས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་ཁུལ་གྱི་ས་ཞིང་ལ་རྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་དེར་རྩ་བཅ་གྱིས་
ཁེངས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་འདུག སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་གསོ་ཉར་བྱེད་དགོས་ནའི་མ་རྩ་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱུ་གྲུ་ཉར་བྱེད་མིན་ཟེར་བ་འདི་ནི་མི་
དམངས་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བའི་བྱད་ཆོས་ངོ་མ་འདི་ཡིན་ཟེ་གུང་ཁན་ཆོགས་པས་ང་ཆོར་སྟོབ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

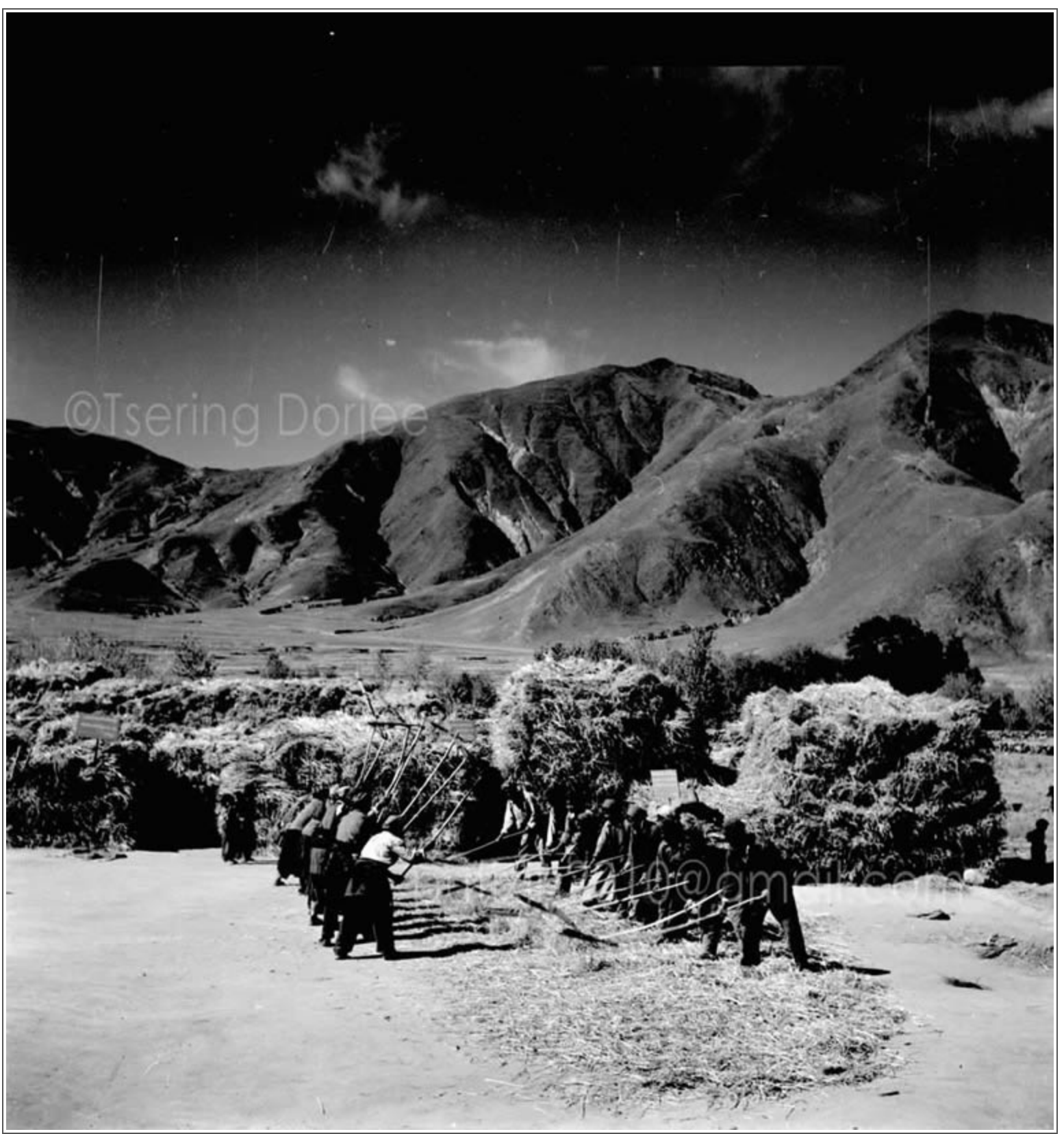
དགའ་ལྡན་འོས་སའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཚོས་གོང་གསེབ་ཁུལ་དུ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པར་སླེབས་ནས་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ལ་བསྟོན་སྒྲུ་ལེན་གྱི་ཡོད།
 དེ་རིང་དགའ་ལྡན་འོས་སའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཚོས་གར་སྟེགས་ཐོག་གཞས་དང་ཞབས་ཐོ་འཁྲབ་སྟེ་སྤྱི་ཁབ་གི་ལམ་ལུགས་མེད་པ་བཟོས་སའི་གོང་གསེབ་དང་སྒྲེང་སོ་སོ་ལྷག་པོའི་ལམ་དུ་སྟོན་པར་བསྟོན་སྒྲུ་ལེན་ནས་འདུག འཁྲབ་སྟོན་པ་མི་རབས་རེ་རེ་བཞིན་གྲང་ཁན་ཚོགས་སའི་ལག་སའི་ནང་གི་ཅིང་ཆས་བཞིན་བཀའ་བསྟན་དགོས་གྱི་ཡོད།

ངལ་ཚུལ་གྱི་དཀའ་ལམ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་ཁང་གི་ལས་མི་བྱད་མེད་འདིའི་ངོ་གདོང་ཐོག་ནས་མཐོང་ཐུབ། ཡིན་ནའི་པར་ཆས་ཀྱི་ངོས་ལ་ཁ་སྐྱོགས་སྐབས་ཁོ་མོས་སྒར་བཞིན་བབ་ཆགས་པོའི་འཇུག་མདངས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་བཞིན་འདུག།

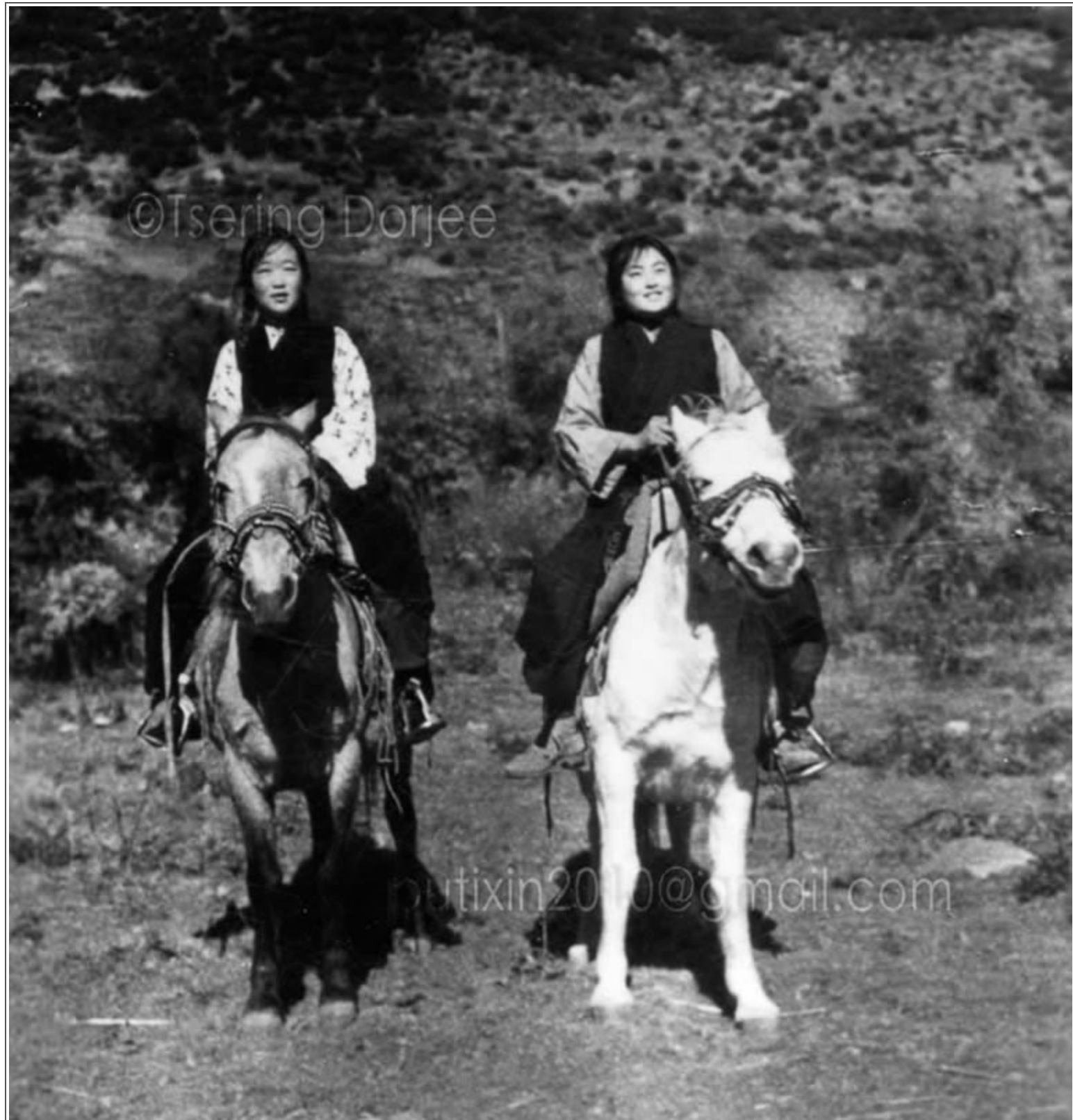

འབྲུག་པའ་འདི་གསུམ་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་གོང་གསེབ་དང་བོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཁམས་ཁུལ་གྱི་གོང་གསེབ་ཡིན་ཞིང་། མི་
དམངས་སྤྱི་ཁང་ཅན་ལ་གྱུར་བའི་རྗེས་མཉམ་རུབ་ཐོག་ནས་ངལ་རྩལ་གྱི་བཞེན་པའི་གནས་ཚུལ་རེད།

©Tsering Dorjee

putixin2010@gmail.com

གན་རྒྱ་དང་དར་ཅེ་མདོ་སོགས་ས་གནས་ནས་ཁམས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་གསེབ་ལ་བཏང་བའི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་རྒྱ་མི་ན་གཞོན་ཆོས་ཏ་
ལམ་འཆར་ཡན་གྱི་འཆོ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་རྗེས་སོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་དང་འབྲོག་ཁུལ་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བེར་བ་བཏང་ནས་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱ་བ་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱ་
བེར་བའི་བཞུད་སྤྱོད་དེ་ཆོད་ངེས་གཏན་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ཆེད་བཅུགས་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་རྒྱུ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཅན་བེར་བས་གང་སྒྱུར་ཡར་
ལངས་ཟེར་བའི་འབྲས་བུ་འདི་མགོ་ཉིང་སློག་ཡོད་པ་རེད། གྲུས་ཁན་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་གང་མཁྱེགས་བོད་འདི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
གོམ་སྐབས་རྗེས་ཟིན་ཐུབ་པའི་ཆེད་སྤྱི་ཁབ་ཅན་གྱི་ཆོད་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལོ་བཅུགས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་དུ་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་
ཀྱི་མཉམ་ལས་ཚོགས་རྒྱུད་སྤྱོད་ལྷག་ཙམ་བཅུགས་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མཉམ་ལས་ཁང་བདུན་བཅུ་བརྒྱད་བཅུ་ཙམ་ཆོད་ལྟའི་ཚུལ་
དུ་གསར་བཅུགས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་ལ་ངོ་ལོག་ཞོད་འཇགས་ཟེར་བ་ཆར་ཙམ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་བརྟན་ལྗིད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཐོག་
ནས་གནས་སྐབས་མཆོམས་འཛིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༥ ལོ་ནས་བོད་ལ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་བེར་བ་ཆོད་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བཅུགས་ཡོད།
སྤྱོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གི་མཐོང་དགའ་ལོ་ཆོར་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཐོག་མ་དེ་ཆོད་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བཅུགས་པ་དང་དེ་རྗེས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་སྐག་
ཅེ་རྫོང་སྤང་སྤྱོད་ལྷོང་ཆོར་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཨང་གཉིས་པ་དེ་ཆོད་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བཅུགས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༦ ལོའི་ལོ་སྤྱོད་ལ་སྤེལ་ས་
སྐབས་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་༡༣༠ཙམ་བཅུགས་ཡོད། ཡང་གསར་བརྗེ་ཨུ་ལོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་པའི་རྗེས་དེ་བས་རྟ་མཆོག་ལྷག་གིས་སྤྱུལ་བ་ལྟར་
མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ལྷགས་ཆེ་འཇུགས་གཉེར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ལོར་བོད་དུ་ལྷོང་ཆོ་བརྒྱ་ཆ་༩༩སྤྱི་ཁབ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཁྲིན་མི་དམངས་སྤྱི་
ཁབ་ ༡༩༧༥ བཅུགས་པ་དེ་གསར་བརྗེ་ཨུ་ལོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱལ་ཁབ་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་ནང་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཅན་ལ་འགྱུར་རྒྱུ་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་བྱུང་འབྲས་ནི་གནས་འཐབ་ས་འཛིང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་འབྲེར་ནས་རང་
བྱུང་ཁམས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་དང་ས་ཞུན་རྒྱ་རྒྱ་འདི་མི་ཡིས་ཀྱི་ས་ཞིང་ལོགས་ཤོས་སུ་གྱུར་པའི་མིང་ལ་རྒྱ་གས་ཀྱི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་བེར་
བར་གྱུར་བ་རེད། ལོ་རབས་བདུན་བཅུའི་འགོ་སྤྱོད་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་མའོ་ཅི་དྲུང་གིས་འབོད་སྐྱུལ་བཀའ་རྒྱ་གཏོང་བེད་སྤྱོད་གཅིག་ལ་ཞིང་ལས་རྒྱ་
གས་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་དེས་རྒྱ་ནག་ཡོངས་ཀྱི་ལྷོང་གསེབ་ཆར་མ་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་འཐབ་ཅོད་བྱེད་པའི་ངལ་ཅོལ་གྱི་མཐོ་རྒྱལ་ནང་
ཞུགས་དགོས་བྱུང་བ་རེད། བོད་འདི་ཡང་རྒྱ་ནག་ནང་གི་ལྷོང་གསེབ་ཡོད་ཆོད་དང་འབྲ་བར་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་གས་ནང་བཞིན་གྱི་
མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ལ་གྱུར་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཚོས་མི་ཆེ་གཅིག་རིང་རྟ་ལམ་སེམས་ནང་ངེས་
ཤོས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་གཉིས་ཏེ་གཅིག་ནི་ཤེ་ཅིང་དང་གཅིག་ནི་རྒྱ་གས་ཡིན་པ་རེད།

ཡང་གང་འབྲ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གས་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཞིང་ནང་གཞི་ཅིའི་འཇུགས་སྐྱོན་ལ་དེའང་རྒྱ་བེད་དང་སྐས་
ཞིང་བཅོ་རྒྱུ་ལྷགས་ཆེ་གཉེར་བ་བྱུང་པའི་ས་གནས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱི་དུས་ཁག་ཅིག་ཐོན་ཡོད་པ་དཔེར་ན་གང་
བྱུང་གིས་རྩ་རྒྱ་དང་འབྲོག་རྩ་གསར་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་འབྲུ་རིགས་འདེབས་འཇུགས་བྱེད་བཅུག་པ། ཡང་འབྲུ་བཏབ་རྒྱུའི་ཆ་བ་ལ་དགུན་གྲོ་བཏབ་བཅུག་
པ་སོགས་བྱས་ཡོད་པ་དེས་རྗེས་སུ་འདི་ནི་གཅིག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞོད་འཆེ་ཡིན་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་སྤྱི་དངོས་གནས་ལྷགས་ལ་
གཞོད་འཆེ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འབྲུ་ནི་གངས་ལྷོངས་ས་མཐོའི་སྤྱིང་གི་ཞིང་ལས་སྤྱི་དངོས་གཙོ་ཐོ་ཞིག་དང་རྒྱ་མཆོའི་
ངོས་ནས་ཅིས་པའི་ས་མཐོའི་ས་བབ་དང་མཐུན་པའི་ལོ་རྟག་ཅིག་ཡིན་པ་རེད། འབྲུ་ལས་བཅོས་པའི་རྩམ་པ་ཡིས་བོད་མི་རིགས་འདི་བཞིན་ས་
བབ་རྟ་ཅང་མཐོ་བའི་ས་ཆ་འདིའི་སྤྱིང་སྤྱོད་འཕེལ་འཆོ་གནས་ཐུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་ཐོ་དེ་ཡིན་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གྲོ་
བཟའ་རྒྱུར་དེ་ཙམ་གྱིས་དགའ་ལོ་མེད་པ་མ་ཟད་བོད་ལ་བཏབ་པའི་དགུན་གྲོའི་སྤྱིས་ཆད་ཞན་ཐོ་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཀླན་འཁོགས་ཆོས་རྒྱ་ཁྱས་ཟེར་བ་སེམས་ལ་ངེས་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ཁྱས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཟེར་བ་འདི་ཡང་ངེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོམ་གཞོན་པར་བསྐོས་བཞག་བྱས་པའི་གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཆེད་མངགས་བོད་ལ་རྒྱ་ཁྱས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་ཐེལ་བསྐྱབས་བྱེད་པར་སྐེབས་ཡོད། (འབྲུག་པར་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་པའི་<<བོད་རང་སྲོང་སྲོལ་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་>>ལ་ཡང་བསྐྱར་པར་ལེན་པ་ཡིན།)

སྤྱག་པར་དུ་སྤྱི་ཁབ་ལ་གྱུར་བའི་རྗེས་ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་ས་ཞིང་དང་ཕྱག་རིགས་ཆང་མ་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ་དང་ཡང་མཉམ་ལས་ཅན་གྱི་ངལ་ཚོལ་ནང་ལས་ཀའི་སྐྱར་གངས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་ཏུ་ཅང་ཞན་པོ་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་འབྲུ་ཚུད་པའི་དབྱ་ཁལ་དེ་ཅམ་གྱི་མང་པོ་མིན་ན་ཡང་ཁུར་པོ་ཡང་པོ་མེད་པ་རེད། ཞིང་ཁལ་དང་འབྲོག་ཁལ་དབར་དངོས་ཐོག་བརྗེ་རེས་བྱེད་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཐབས་ལམ་(འབྲུ་ཡིས་མར་དང་ལ་རིགས་བརྗེས་པ།)མེད་པ་བཟོས་ཏེ་གཞུང་ནས་གཅིག་གྱུར་ཐོག་འབྲུ་རིགས་བཙོང་རྒྱུར་བསྐྱར་བཙོངས་བྱས་པ་སོགས་དེའི་ཐོག་གངས་སྲོན་དང་སེར་སྲོན་སོགས་རང་བྱུང་གི་གནོད་འཚེ་སྤོ་ཆོགས་ཀྱིས་མི་དམངས་འཚོ་ཐབས་བྲལ་ཏེ་ཐ་ན་གྲོང་ཆོ་གྲོང་ཆོ་བྱས་ནས་བྱི་ལ་ལྷོ་སྲོང་བར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་གྲུབ་ཁབ་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲོན་དཔག་དང་རགས་ཅིས་བྱས་པར་གཞིགས་ན། སྤྱི་ཁབ་ཅན་ལ་གྱུར་རྗེས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ལ་བོད་ཡོངས་ལ་མི་ཁྲི་ལྔ་བཅུ་ཅམ་གྱི་འཚོ་བ་ནི་སྤྱི་ཁབ་ཅན་ལ་མ་འགྱུར་གོང་ལས་སྤྱག་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེའི་ནང་ཏུ་ལམ་མི་ཁྲི་ཉེ་ལྷུ་ཅམ་གྱི་འཚོ་བ་ཏུ་ཅང་གི་སྲོུ་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

གངས་ཆོད་འདི་རྒྱ་བས་དེ་དུས་ཐོད་རང་ཕྱོད་ཕྱོད་ས་ཀྱི་མི་འཕོར་བའོ་མས་གངས་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲམ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནས་བརྒྱ་ཆ་ཏ་ཅང་
མཐོ་པོ་ཐོན་ཡོད། ཐོད་ཀྱི་མང་ཆོག་ས་ཆོ་མི་དམངས་ཀྱི་ཁར་ཅན་ལ་ཡུར་བ་དེས་ཀྱིད་པོ་ཡོད་རྒྱ་མ་ཡུར་བར་དེ་ལས་ཕྱོག་མེ་དག་ལྷུག་ལྷུང་
དགོས་ཡུར་བ་འདི་ཐོད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཆོས་ཁས་ལེན་མི་ཁྲེད་ཀ་མེད་ལྷུང་བ་རེད།

ཉིན་ལྟར་ཞིང་ཁ་དང་མུ་ཁའི་ནང་མའོ་ཅི་རྩུང་གི་བསམ་སྒོ་སྟོབ་སྟོང་བྱས་པ་ཡིན་རུང་། མའོ་ཅི་རྩུང་གི་བསམ་སྒོའི་རྒྱལ་ཁབ་འབར་མདེལ་ཐེར་བ་དེས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལ་གང་སར་སྒོ་སྟེའི་བ་རྒྱབས་ལང་ཡོང་གཞི་བ་དང་འབྲུ་རིགས་ཀྱིས་བང་མཛོད་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡིན་ས་མ་རེད། དེ་ལས་དགོད་བོ་བ་ཞིག་ལ་སྟེ་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་ལ་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཐོག་རྒྱ་གསལ་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་པའི་ཉམས་སྟོང་སྟེལ་དེས་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་ཐེར་བ་ཞིག་སྟོང་ཆོགས་བྱས་ནས་རེན་རུང་གིས་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་སྟོངས་ཡོངས་ལ་ཅ་བའི་ཐོག་ནས་འབྲུ་རིགས་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ལྷུང་ཡོད་ཐེར་བའི་བྱུང་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད། ཉིན་ལས་རྗེས་རྒྱ་གསལ་གྱི་དཔལ་ལོ་ཐོན་ཡུང་གུད་ཐེར་བ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྣར་གྱུར་པའི་མའོ་ཅི་རྩུང་གི་ཞིང་པ་དེས་བོད་ལ་ཆོགས་ཞིབ་རྒྱ་སྟོང་ནས་ཁོ་བསམ་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ཏུ་ཅང་གི་ཡག་པོ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་དང་དུས་མཚུངས་སྤེལ་ཁང་ཅན་ལ་སྐྱུར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ད་དུང་ཐོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་དང་འཕྲོག་ཁུལ་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་ལ་གཏོར་བཞིག་བཏང་ཡོད། ཐོད་སྐྱོད་བྱང་ཆུབ་པ་ཡོད་པའི་ཐོད་རིག་པའི་མཁས་པ་མེལ་མིན་ཕྱོད་སེ་རྟེན་གྱིས་ལོ་རབས་བརྒྱད་བརྒྱའི་ནང་ཐོད་ཀྱི་ལུ་པ་སྤྲོགས་འཕྲོག་ཁུལ་ལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དྲུག་རིང་ཞིང་ཁུལ་དུ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་བརྒྱུད་ཤེས་ཚོགས་བྱུང་བར།

མི་སྐྱེར་སྔ་སྔའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔྱད་བཀའ་འགྲོག་བྱས་ཡོད་པ། དགོན་པ་དང་སྡོན་ལམ་འདེབས་ས་སོགས་པ་ཆར་མ་མེད་པ་
བཟོས་པ། འགྲོག་པ་ཆར་བཅན་མེད་ཀྱིས་ཁོ་པ་ཆོའི་སྐྱད་པའི་ནང་གཏོང་ཐབ་གནས་པའི་རིན་ཐང་གི་འདུ་མེས་དང་གོམས་གཤེས་ཡོད་
ཆད་ཅ་མེད་ཀྱི་བཏང་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་ཁོ་པ་ཆོའི་བྱང་ཆོས་སྣམ་པའི་དབུ་མ་རྒྱ་དང་རྒྱ་ལྗས་མ་
གཏུབ་ཀྱི་བཅུག་པ་དང་། བྱང་མེད་ཀྱིས་བཤས་མི་གཏོང་བའི་གོམས་སྟོལ་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་དགོས་པ་བརྗོད་པ་བཅས་འདི་ནི་
རྒྱག་ལྷ་དང་རྒྱེས་དགོས་པའི་དུས་རྒྱུལ་གྱི་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་ནི་འགྲོག་པ་མང་ཆོགས་ཆོའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་གཞི་དང་ཀུན་སྡོད་ཀྱི་
ཆད་འཛིན་ས་ཆར་མ་ཆེད་མངགས་མགོ་མཐུག་སྟོག་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་འདུག།

དེ་འདྲ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་གིས་མཐུག་བསྐྱོམས་ནང་དུས་སྐབས་འདིའི་རིང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་ཁྲིམ་གི་འཛོག་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐབས་རྒྱ་བཟོངས་ཀྱི་དགོས་བསམ་བ་དང་། ཡིན་ནའི་འཛོག་ཁུལ་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྲི་ཚོགས་དང་རིག་གཞུང་གི་བྱ་བ་ཆར་གཏོར་བཞིག་བཏང་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

མི་དཔངས་སྤྱི་ཁང་ཅན་ལ་བསྐྱར་བ་དེས་པོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་དང་འཕྲོག་ཁུལ་མང་པོའི་ནང་ཚུར་སྐར་ལན་ཆ་དག་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་ཁག་འདྲ་བར་
འདི་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཐོན་ཐུབ་མེད། བཅའ་ཡི་ཞུས་པའི་ནང་སྐབས་དེ་དུས་ཆབ་མདོའི་ས་གནས་ཤིག་ནང་ལས་ཀ་ཁྲེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་འོར་ཁང་
བྱམས་པ་བརྟན་དར་ནས་གསུངས་པར། དེ་དུས་ཞིང་ཁུལ་དུ་སྤྱི་ཁང་ཅན་ལ་བསྐྱར་ཞིན་པ་དང་དེ་ནས་ཟླ་མཐུད་འཕྲོག་ཁུལ་དུ་སྤྱི་ཁང་བཅུགས་

ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཡོད་སའི་ས་གནས་ནང་གི་བྱང་ཡིག་གིས་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་འབྲོག་པ་ཚོས་སྤྱི་ཁབ་འཇུགས་འདོད་མེད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོ་པ་
ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོས་པའི་ཕྱགས་ཐོག་ལ་བཅེ་དྲུང་ཡོད་པ་དང་ད་ཆ་ཕྱགས་ཐོག་ཡོངས་རྫོགས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཁག་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁོ་
པ་ཚོའི་སེམས་པ་སྤྱོད་པོ་མེད་པ་རེད་ཅེས་བསམ་འཆར་མི་མཐུན་པ་བཏོན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྫོང་གི་སྤྱི་བདེ་ཚན་པའི་མི་སྣས་མཚན་མོ་དེ་རང་ལ་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བྱང་ཡིག་འདི་ལོ་གསུམ་ཕྱི་ལོ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་རེད།

མེལ་མེན་རྟོག་མི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་གནང་པའི་གཞིས་ཅི་ས་ཁུལ་ངམ་རིང་རྫོང་པ་ལྷ་གྲོང་ཚོར་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་འབྲོག་
ཁུལ་དུ་སྤྱི་ཁབ་ལ་བསྐྱར་བ་བཏང་བ་དེར་ངོ་རྒྱུ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། འབྲོག་པ་མང་ཆེ་བར་དེ་སྤེའི་སྤེལ་རྒྱུན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་མི་སྣའི་
འགོ་ཁྲིད་འོག་འོས་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཐོན་ཏེ་ས་ཁུལ་འདིར་བཏང་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཉེ་བའི་བོད་པའི་
དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་བསད་པ་རེད། ཁོ་པ་ཚོས་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བ་གསར་བཙུགས་བྱས་ནས་ནང་ཚོས་དང་དཔལ་འབྱོར་རང་དབང་དར་སྤེལ་
གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ངོ་ལོག་ཟེག་འཇུག་འདི་སྟོ་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱ་ནག་གི་དམག་
དབུང་ནས་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འགོ་ཁྲིད་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་པ་རེད་ལ།
དེ་མིན་གཞན་རྣམས་བཅོན་བཙུག་དང་ཡང་ན་སྟོབ་གསོ་བསྐྱར་མ་བརྒྱབ་པ་བཅས་བྱས་ནས་དེ་རྗེས་སྤྱི་ཁབ་དང་གསར་བརྗེ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁབ་
གསར་བཙུགས་བྱས་པ་རེད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ནང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཐོན་པའི་དམིགས་ལུལ་འབྲས་མིན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་རྒྱུ་ལས་འགུལ་ནང་འགུལ་ཤིང་
དངོས་གནས་སྤྱི་ཁབ་ཅན་ལ་བསྐྱར་བ་དེར་ངོ་རྒྱུ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་གཤམ་འོག་ལ་ཁུབ་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་
དཔེར་ན། བཅེངས་འགྲོལ་ཟེར་བ་ནི་མི་ཚོའི་མགོ་ལ་གོ་བའི་ལྷ་མོ་རྫོན་པ་གཅིག་གཡོགས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་གོ་བའི་ལྷ་མོ་ག་ཚོད་ཀྱིས་མགྲོགས་
པ་སྐྱམ་ནའི་དེ་ཅིས་ཀྱིས་མགོ་བོ་དམ་རུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བྱས་ཅང་དེ་སྤེའི་བཅེངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་
ཟེར་བ་ཚོས་འདི་ལྷ་བྱའི་བཅེངས་འགྲོལ་ཟེར་བ་མི་དགོས་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ་རྩམ་པ་ཟ་མཁན་ཀྱིས་འབྲས་ཟ་མཁན་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་དགོས་
ཟེར་བའི་འབོད་ཆིག་བསྟོགས་ཡོད།

གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་བྱང་ལུགས་བྱང་སྐད་སྐབས་བདེའི་རང་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་
སྤྱི་ཚོགས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། དེ་ལྷ་བྱ་ཡོང་སྲིད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་དོན་དངོས་ཐོག་ཆང་མའི་བྱང་རྒྱུན་གཞི་འཛིན་ས་གཅིག་ནི་གསར་བརྗེ་དེ་
ཡིན་པ་རེད། བོད་ལ་བྱང་བའི་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ཡོད་ཆད་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ནས་མི་ཆེ་བྱེད་ཀ་ཅམ་བསྐྱལ་ཆར་བའི་བོད་མི་ཤེས་
ཡོན་ཅན་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན་ལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་རྗེས་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱར་ཟེར་བ་དེ་བོད་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གསར་བརྗེ་
ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། གསར་བརྗེ་ཁག་
གཉིས་པོས་བོད་འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོ་ནས་གྱུར་བ་ཞིག་བཏང་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཅན་ལ་བསྐྱར་བ་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་
གསར་བརྗེའི་ནང་མཉམ་འབྲས་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་སྐྱར་ཡང་གསར་བརྗེ་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

དེར་བརྟེན་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་དོན་མངོན་པའི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ནས་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་མའི་སྤེལ་གས་
ཀྱིས་པར་ལེན་གནང་བའི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་གི་འབྲས་བུ་ཐོག་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྟོན་ཀྱི་མེད་པར་རྟོག་བཟོ་བྱས་པའི་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་

འཆོ་བ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ནམ་པ་རྩལ་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

ཐུན་མོང་ཐོག་ལས་ཚྱལ་དང་སློབ་སློང་གྲེད་མཁན་གྱི་མི་ཚོགས་ནང་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་མིན་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་པར་<<བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར།>>ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་སའི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཁག་ཅིག་ནས་རེ་འདུན་བཏོན་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ནང་མཉམ་ཞུགས་གྲེད་པར་སླེབས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོར་བོད་ཀྱི་ས་གནས་རང་ནས་ཡིན་པའི་སློབ་འབྲིང་སློབ་ཕྲུག་ནམས་བོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་དུ་གཞིས་ཆགས་སུ་བཏང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཀྱི་ལོ་མང་རིང་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་རེ་ཁུལ་དང་གྲོང་གསེབ་དུ་སློང་པའི་ལས་འགུལ་ལྟ་མཐུང་སྤེལ་ནས་རྒྱལ་ཆད་མེད་པར་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་ནས་སེམས་ལྷགས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྒྱ་དང་རྒྱ་བཞིན་བོད་ལ་སླེབས་པ་རེད། ད་ལྟ་འང་བོད་ལ་ལས་ཀ་གྲེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐུ་ཉི་དེའི་གས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་རྒྱ་ནག་གྲང་ཤར་རྩུབ་རྩུན་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་ལོ་ན་བཙོ་བརླད་ལོན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཁོ་པ་ནི་སྣེ་ཁ་ས་ཁུལ་འཕྲོངས་རྒྱས་རྫོང་དར་དམར་སྤྱི་ཁབ་གི་ཞིང་པ་ཆགས་ཡོད། དུས་ཡུན་རིང་པོ་མིན་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཞིང་པ་དང་བྲལ་མེད་མཉམ་གཤིབ་བྱས་པར་བརྟེན་ཁོ་པས་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཤེས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དུས་ད་ལྟ་བར་མཛེས་ཤིང་གཉིང་ཟབ་མོ་བཅུགས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཐུག་སྤྱིལ་གྲུབས་ཡོད་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་ལ་ལས་ཚྱལ་བྱ་རྒྱ་ལུང་དེ་མིན་ཚོགས་འདུ་ཚུགས་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་རེད། གྲལ་རིམ་འཐབ་ཚུད་དེ་ཅམ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་མེད། ས་གནས་དེར་འཆོ་གནས་གྲེད་བཞིན་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ནམས་ནི་གཞུང་འབྲུག་པའི་བཟོ་བྱ་ཆགས་པ་དང་སེམས་བཟང་པོ། ཁོག་ཡངས་བཅས་ཡོད་པས་ཐ་ན་རྒྱ་རིགས་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་འདྲིའི་བྲན་ཤེས་ནང་འཛིག་ཏེན་དང་བྲལ་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུའི་ས་གནས་ཤིག་ལ་སླེབས་པ་ལྟར་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་འདུག།

ཡིན་ནའི་འདི་དངོས་གནས་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་དང་བྲལ་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་རེད་དམ། འདི་ལྟ་བུའི་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་མང་པོ་བརྒྱད་པའི་རྗེས་བོད་འདི་ད་དུང་འཛིག་ཏེན་དང་བྲལ་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ལ་གནས་ཀྱི་རེད་དམ།

དགོན་པ་གཏོར་བ་དང་སྐྱེ་འབྲས་མེད་པ་བཟོས་པ། དུག་དཔེ་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་སུ་ངའི་ཕྲ་ལགས་ཀྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་པར་ཆས་ཀྱིས་འཛིགས་སྒྲུང་ཆེ་བའི་ནམ་པ་འདི་དག་པར་ལེན་གནང་ནས་ཟེན་ཐོའི་ཡིག་ཆ་གས་ནང་བཀོད་པའི་རྗེས་ཡང་ཁོང་རང་ཉིད་ནས་འཁྲབ་ཁྲིད་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ཞིང་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་ནམ་པ་གསར་པ་དེར་ཁོང་རང་ཉིད་ནས་དངོས་གནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དང་མེད་ལ་ངས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དཀའ་ཞིག་འདུག།

ལྷ་གསར་བ་བཟོས་པ།

མོད་གྱི་བྱང་ཐང་འབྲོག་ཁུལ་དུ་དར་བྱུང་གྲགས་ཡོད་པའི་དམངས་གཞས་<< ཉི་མ་ཡོད་སའི་ཤར་ངོས་སུ། >>ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་
དེའི་ཐོག་མའི་གཞས་ཆོག་ནི།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་ཤར་ངོས་སུ།

གསེར་གྱི་ཕོ་བྱང་ཞིག་ཡོད།

གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྱང་ནང་།

ལྷ་བཞིན་དོ་རྩེ་དཔལ་རྒྱལ་བ་བླགས།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་ལྷོ་ངོས་སུ།

དདུལ་གྱི་ཕོ་བྱང་ཞིག་ཡོད།

དདུལ་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྱང་ནང་།

སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་བླགས།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་རྒྱབ་ངོས་སུ།

ཕོ་བྱང་དཀར་ཕོ་ཞིག་ཡོད།

དུང་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྱང་ནང་།

སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླགས།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་བྱང་ངོས་སུ།

ཕོ་བྱང་ལྗང་ཁུ་ཞིག་ཡོད།

གཡང་ཉི་ལྗང་ཁུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྱང་ནང་།

སྟོང་བ་ཉིད་ལས་རྒྱལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླགས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བརྩེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལ་གསར་བརྩེའི་རིག་ཅལ་ལས་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ཆོས་འདི་ལྟར་བསྐྱར་བཅས་བཏང་ཡོད་པ་
ཉི།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་ཤར་ངོས་སུ།

གསེར་གྱི་ཕོ་བྱང་ཞིག་ཡོད།

གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྱང་ནང་།

ང་ཆོའི་རྒྱལ་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའི་ཅི་ཏུང་བླགས་ཡོད།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་སྒོ་ངོས་སུ།

དུལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ཞིག་ཡོད།

དུལ་དཀར་ལས་བྱུང་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་།

ང་ཚོའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁུན་ཏང་བཞུགས་ཡོད།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་རྒྱབ་ངོས་སུ།

ཕོ་བྲང་དཀར་ཕོ་ཞིག་ཡོད།

དུང་དཀར་ལས་བྱུང་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་།

ང་ཚོའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་མི་དམངས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་བཞུགས་ཡོད།

ཉི་མ་ཡོད་སའི་བྱང་ངོས་སུ།

ཕོ་བྲང་ལྗང་ཁུ་ཞིག་ཡོད།

གཡང་ཁེ་ལྗང་ཁུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་།

ང་ཚོའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་གནས་ཡོད།

བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་འདི་ཚོས་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསུང་བཟུས་སྒོ་བ་སྒྱུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བཅོ་ལྷ་སྟོན་བཞིན་འདུག་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ནི་མའོ་ཡི་
 དཔེ་བཞག་སའི་ཞོགས་པའི་ཚུ་ཚོད་བརྒྱད་པ་དགྲུ་པའི་ཉི་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མའོ་ཡིས་རེ་བ་བཙུང་སའི་གསར་བཟུང་གི་འཛིན་པ་རེད། ད་ཆ་
 བོད་ཀྱི་སྤྱ་ཚོགས་ནང་གི་སྟོབས་ལྷགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་དེའི་ནང་མའོ་ཡིས་འཆར་བཀོད་བྱས་པའི་ཚད་གཞི་དང་མཐུན་པའི་གསར་
 བཟུང་པ་མི་ག་ཚོད་ཅམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

©Tsering Dorjee

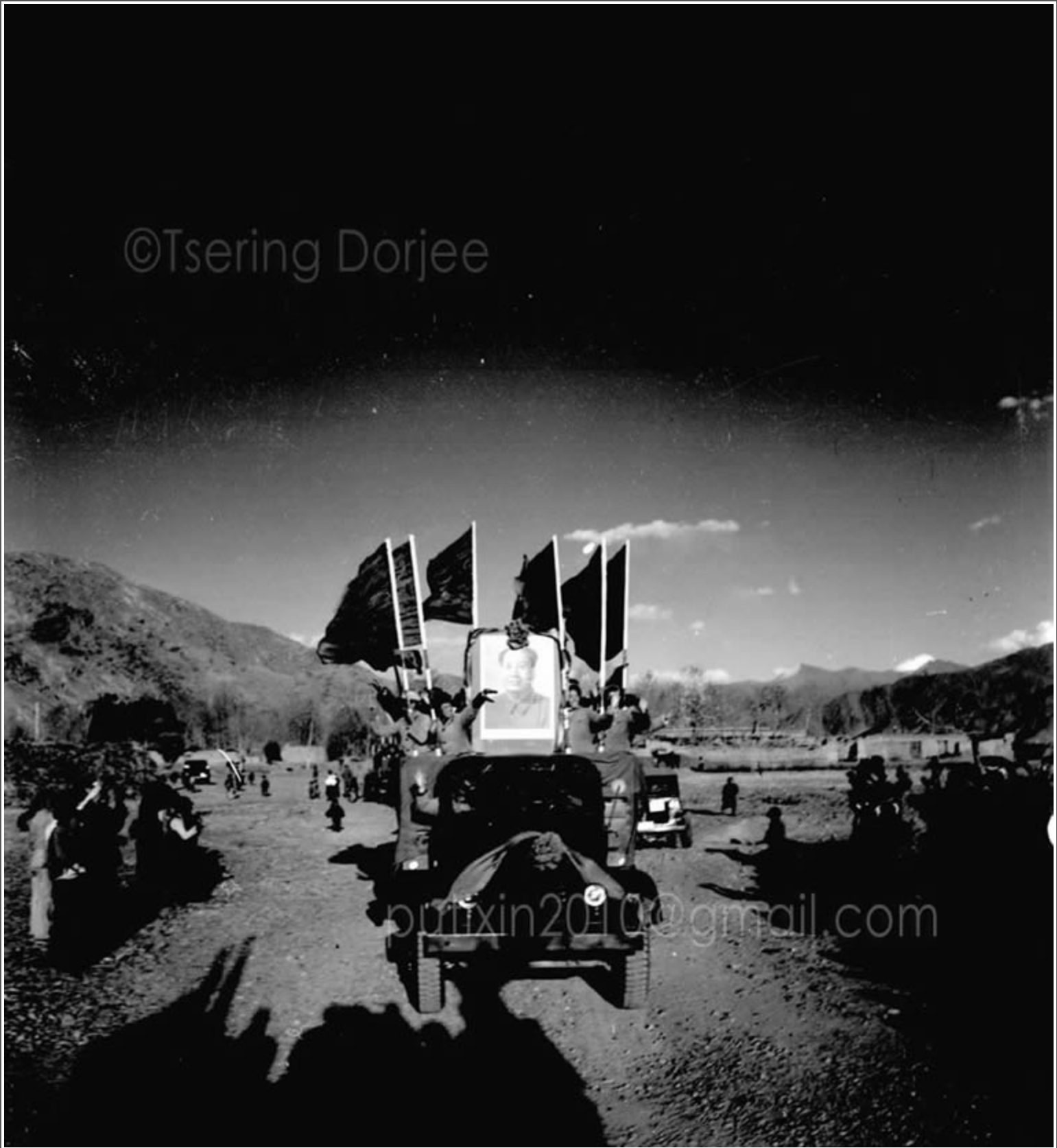

དམག་མིའི་དགུན་ཆས་སྟོད་གོས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཁ་གྱུན་བྱས་པའི་དམག་དཔོན་འདིས་མའོ་ཅི་རླང་གི་འབྲ་པར་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་ཟེར་བ་ཚོར་
 སྟོད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་སྐྱ་མིའི་གྱུང་བྲན་ཟེར་བ་གྱུན་པའི་ལྷ་གསར་པ་མའོ་ལ་མིག་རྩར་རེར་ལྷ་བཞིན་འདུག་ལ། ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་
 ཟེར་བ་འདི་ཚོའི་རྣམ་འགྲུར་འདི་ལྷ་བྱའི་དངངས་སྒྲག་སྒྲེས་ནས་སྟོད་བཟོད་མི་བདེ་བ་ཞིག་འདུག

མི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་དཔེ་ཚང་ཁང་ནང་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་འོར་དེ་བ་དམར་པོ་ཟེར་བ་<<མའོ་ཅི་ཏུང་གི་གསུང་ཚྭ་གཅེས་བསྟུས།>> དང་
 <<མའོ་གུའུ་ཞིའི་གསུང་བཏུས།>> ཉི་མའི་ནང་དུ་ག་དེ་འོར་ <<མའོ་གུའུ་ཞིའི་གསུང་བཏུས།>> ཟེར་བའི་དེ་བ་འདི་བོད་ཡིག་ལ་ཕབ་བསྟུར་བྱས་
 ཡོད་པ་དང་རྒྱ་བོད་ཤུན་ཕྱི་པར་ངོས་འདི་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༦ ལོའི་ཟླ་༩འཁོར་ལྟེན་འགྲམ་སྟེལ་བྱས་ཡོད་པས་འདི་ནི་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་བཟ་
 ཤིས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་ཟེ་ཆོག་རྒྱ་སྤྱད་ཡོད། གསར་འགྱུར་ཐོག་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བར་གཞིགས་ན། ཟེངས་འདིར་<<མའོ་གུའུ་ཞིའི་
 གསུང་བཏུས།>> ཟེར་བའི་རྒྱ་བོད་ཤུན་ཕྱི་པར་ཁོན་ཁྱི་ལྷ་བཙུ་འགྲམ་སྟེལ་བྱས་ཡོད་པ་རེད་འདྲ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་༩འཁོར་ལྟེན་
 སའི་ཤིན་ཏུ་དཔེ་ཚང་ཁང་ནས་<<མའོ་ཅི་ཏུང་གསུང་ཚྭ་གཅེས་བསྟུས།>> དེ་བ་ཚད་ལྷག་བཞི་ཅན་གྱི་སྟུས་ལེགས་ཕྱོགས་བསྟུགས་དཔེ་དེ་བ་

དང་ <<མའོ་གུའུ་ཞིའི་གསུང་བཟུང་།>> <<མའོ་གུའུ་ཞིའི་གསུང་ཚཱ་ལ།>> <<མའོ་གུའུ་ཞིའི་སྒྲན་ཆོག་>> དེ་བཙུག་གཅིག་གཉིས་བརྒྱད་བྱས་
 བ་འགྲིག་གིས་ཕྱི་བཟུང་ས་བརྒྱབ་པའི་སྤྱི་ལོ་གས་དེ་བཙུག་གས་བཅས་པོན་ཆེན་མུ་མཐུད་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་ཡོད། མོར་དེ་བཙུང་ས་པོ་ཟེར་བ་
 འདི་ཆོ་བར་རྒྱབ་ཚད་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡིན་པས་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་མི་དེ་དེའི་ལག་པར་དེ་བཙུང་ས་ཆོག་

མའོ་ཅེ་རྒྱུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་གསུང་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བ་ལག་བསྟར་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་ཆེད་བཅེངས་འགྲོལ་རྟགས་ཅན་གྱི་མོ་ཁྱ་མང་པོའི་

ནང་མའི་ཅི་རྒྱུ་གི་བསམ་སྒྲིལ་བློའི་བྲིལ་བསྒྲགས་རྩ་ཁག་རེ་རེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་དང་འགྲོག་ཁུལ་ལ་བསྐྱལ་ཏེ་ས་གནས་ཀྱི་ཞིང་འགྲོག་བྱ་གཞག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་བཏང་བ་རེད།

དེའི་བྱུང་འབྲས་གང་འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཚུགས་སྤྲོས་ཐོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་ནང་ནང་མོལ་གྱི་ཆོགས་འདུ་སྐྱོང་ཆོགས་བྱེད་དུས་མཚུགས་བསྐྱེམས་འདི་འདྲ་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ང་ཆོའི་ལྗོངས་ཀྱི་དམག་དབུང་པལ་ཆེར་མི་གངས་ ༡༢༣༣ ཙམ་རྩ་ཞོག་ཡན་གྱི་ལས་བྱེད་པས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་དེའི་ནང་མཉམ་འབྲེལ་གསུམ་ཟེར་བར་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་མི་གངས་ ༡༡༤ ཡོད་པ་ཁག་ས་གནས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་གངས་ ༥༤༤ དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། དམག་ཁུལ་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་ས་གནས་ལ་གཡོན་ཕྱོགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཟེར་བ་བྱེད་པར་འགོ་མཁན་རྩ་ཞོག་ཡན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་རགས་ཅིས་བྱས་ན་མི་གངས་ ༡༤༢ བྱུང་ཡོད་པ་དང་ས་གནས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ ༡༤༤ དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱབ་སྐྱོར་གསུམ་དང་དམག་དོན་གཉིས་ཟེར་བའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པས་ས་གནས་དང་དམག་དབུང་། རང་སོ་སོ་བཅས་ཆང་མར་པན་ནུས་གང་ཡང་མེད་པའི་མཚུགས་འབྲས་ཆབས་ཆེན་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

དམག་དབུང་གི་བྲིལ་བསྐྱགས་ཏུ་ཁག་གིས་ཞིང་ལས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཟེར་བ་དེ་དངོས་གནས་ཞིང་ཁ་དང་ཕྱ་ཁར་སླེབས་བཞག་འདྲ་པར་འདི་
 གཅིག་ཤུའི་ཐོག་ནས་དམག་མི་ཐོ་མོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་གངས་ཀ་ཐེབས་ཀྱི་འདུག་ལག་པར་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསུང་བརྒྱུ་འབྱེད་ཏེ་རྒྱ་
 ཆེའི་བོད་ཀྱི་ཞིང་པ་ནམས་ལ་མའོ་ཙེ་རྩེ་གི་བསམ་སློང་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་བོད་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྲིས་པའི་
 མའོ་ཙེ་རྩེ་བསམ་སློང་བྲིལ་བསྐྱགས་ཏུ་ཁག་ཟེར་བའི་འཕྲེད་དར་སྐྱོང་ད་དུང་འདི་ནི་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་༢༠༣དམག་དབུང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་
 དམིགས་བསལ་ཡིག་ཆུང་ཞིག་བྲིས་བཞག་ ཡིན་ནའི་འདི་ནི་མངག་གཏོང་བྱས་པའི་གངས་ལས་འདས་པའི་དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྱགས་ཏུ་ཁག་ཟེར་
 བའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་ང་ཚོས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་༢༠༣དམག་དབུང་ཟེར་བ་འདི་ནས་དམག་མིའི་བྲིལ་བསྐྱགས་ཏུ་ཁག་ཟེར་བ་

བོད་ཀྱི་ཞིང་ཁུལ་གང་དུ་མངགས་གཏོང་བྱས་ཡོད་མེད་ཞེས་ཐབས་མེད་ལ།གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་འབྲ་བར་མང་པོ་དེ་འབྲ་དང་དར་དམར་དང་འབྲེད་
དར་མང་པོ་དེ་འབྲ། དེ་བཞིན་དམག་ཆས་གྲོན་པའི་མི་རིགས་མི་གཅིག་པའི་མི་མང་པོ་དེ་འབྲར་བོད་ཀྱི་ཞིང་པ་ཆེས་དུགས་མ་དེ་ཆོས་ལྷོས་པའི་
སྐབས་ཁོང་ཆོའི་སེམས་ནང་སྤྱིང་ཆོར་གང་འབྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ཀྱང་ང་ཆོས་ཆོར་ཐབས་མེད་པ་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་མི་ཆོགས་མཐུག་པའི་ན་
ལྟོང་བསྐབ་བྱའི་དྲིལ་བསྐྱགས་འོག་སེམས་སྟེང་གི་འགྱུར་བ་དེ་དུས་ཆོད་འདི་འབྲའི་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ཉེ་འོད་ཀྱི་
འོག་མཐོན་པོར་སྤྱིང་བཞིན་ཡོད་པའི་མའོ་ཅེ་རྩུང་གི་འབྲ་བར་འདི་གནམ་ནས་ས་ལ་འབབ་པའི་ལྷ་གསར་པ་ཞིག་དང་འབྲ་བར་ཁོ་པས་ཁྱབ་
བསྐྱགས་བྱས་པའི་གནས་ལུགས་གསར་པ་འདི་ནི་བོད་རྒྱུང་པ་མགོ་གཏིང་སློག་ཟེན་པ་དང་བོད་གསར་པ་འགོ་ཚུགས་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་སྐད་ཆ་ཆོག་རེ་རེ་བཞིན་ཆང་མ་བདེན་པ་རེད་ཟེར་བ་འདི་ཁོ་པ་ཆོས་ཡག་པོ་ཉན་པ་ཡིན་ན་བོད་གསར་པས་ཁོང་ཆོར་
བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་གསར་རྒྱང་ཞིག་སློད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

དམག་མིའི་ངླེ་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཁག་གིས་ཞིང་ཁ་དང་ཐུ་ཁར་ཞིང་པ་སྤྲིག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསུང་ཚམ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་
བཅུག་གི་ཡོད།

ཡར་ལངས་ཞིང་བྱན་ཟེར་བ་ཁོང་གསུམ་པོས་ <<གཙུག་ལྷན་མཐོ་ཡི་གསུང་བཅུ་ལྔ་>> གྲོག་ཡག་འདི་ལྟར་འགོ་བཙུགས་བྱས་ཡོད། སུ་ཆེར་གཙུག་ལྷན་མཐོ་ཡི་གསུང་བཅུ་ལྔ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་རྒྱུ་མཐོངས་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ལྟར་ཡོད་ས་རེད། ཁོང་ཚོ་དངོས་གནས་ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཡི་གེ་ཤེས་མཛོག་གི་རྣམ་པ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ། བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ལ་གཞིགས་ན། ཁོང་ཚོས་སུ་ཆེར་ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པར་གྲུས་མོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སློབ་སྒྲིག་ཚུང་ཚུང་ཆོའི་སློབ་ཁང་ཡང་ཞིང་ཁའི་ནང་སློས་འདུག ཡིན་ནའི་ཁོང་ཆོས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཡག་ནི་<<བོད་སློངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་
 བར།>>ཡིན་པ་དང་དེའི་ཐོག་དབྱུས་གྲང་ཁན་ཆོགས་པ་དང་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་བསམ་སློབ་གསར་བ་ཡོད་པ་རེད།

འབྲུག་པའ་སྤྱི་ལོ་ཞིང་པ་ཆོས་མཉམ་དུ་ངལ་ཚོལ་བྱས་ཏེ་ངལ་གསོའི་བར་གསེང་ལ་ཡང་དུས་ཆོད་དམ་འཛིན་གྱིས་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་བསམ་སྒྲོ་
 སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་ཐག་རིང་བྱང་ཐང་གི་འགྲོལ་ཁུལ་ལ་འང་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་ཤྱགས་རྒྱུན་མི་ཆོའི་སེམས་ནང་གཏིང་ཟབ་ཐེབས་
 ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་དུས་ནས་འགྲོག་པའི་བྱིས་ཆང་དུ་འཆར་ལོངས་བྱང་བའི་བོད་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་གྱིས་ཁོང་གི་ཚོམ་དེབ་ཁ་
 བྱང་དུ་<<བོད་ཀྱི་ཁལ་མའི་རུ་ཁག་མཐའ།>> ཟེར་བའི་ནང་བཞིན་དོན། སློལ་རྒྱུན་གྱི་ངལ་ཚོལ་བྱེད་སྐྱདས་སྒྲུབ་ཆར་བའི་སྐབས་འགོ་དཔོན་
 གྱིས་ཁོ་པའི་མཐའ་སྐོར་ལ་ང་ཆོ་མཉམ་དུ་འདུ་འཛོམས་བྱེད་རུ་བཅུག་སྟེ་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསུང་བཏུས་ནང་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་གྲལ་རིམ་
 འཐབ་ཚོད་སྐོར་གླེང་བའི་དུས་བྱ་འདི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱ་དང་དེ་ནས་ཕུ་མཐུད་གོས་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མཐའ་སྐོར་གྱི་དེར་འགོ་དཔོན་ནས་

ཆེས་གསར་བཞེད་མཛུབ་སྟོན་བཞིན་དོན། ལས་འགན་སྐྱབ་ཆར་བས་འདི་ནི་གསར་བཞེད་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་མའོ་ཙཱ་ཏུང་དགོངས་པའི་
རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན་ལ། འབྲོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ང་རྒྱལ་འཆབ་འཚུབ་མི་བྱེད་པར་གསར་བཞེ་
མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཞིན་གྱི་ཡོད།

ཁམས་པའི་ཡུལ་དམག་འདི་ནམས་གྲིས་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་གསུང་ཚམ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ནམ་པ་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་
པ་རེད།

འདི་ནི་ཞིབ་ཚགས་ངང་བཀོད་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྗེས་འདྲ་པར་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་འདུག། དམིགས་ལྷུལ་ནི་མི་དམངས་སྤྱི་
 ཁང་ཅན་ལ་བསྐྱར་བ་དེས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་ཞིང་པ་ཆོར་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་འཆོ་བ་བསྐྱལ་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་པའི་ནམ་པ་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་ཁང་
 གི་ལས་མི་འདི་ཆོའི་མགོ་རས་གཙང་མ་དང་ལྷེར་བཟོ་དོད་པོའི་རྒྱ་གར་ལྷ་མོ། ཆོན་སྣ་བཟ་བའི་སྤང་གདན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་དང་ཁོ་པ་ཆོས་བཙེ་དུང་
 ཟུང་པོའི་ངང་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གི་འདྲ་པར་ལ་སློ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པའི་ནམ་འགྱུར་ཀྱི་ཐོག་དང་དེ་བཞིན་སྤྱི་ཁང་གི་ལས་མི་ཆོས་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གི་
 འདྲ་པར་མཐོན་པོར་སྤྱོད་ཀྱི་འབོད་ཆོག་སློགས་པའི་བཟོ་ལྷའི་ཐོག་ནས་གལ་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱས་མངའ་མེད་ན་མི་ཆོའི་བསམ་བར་
 མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ནི་དངོས་གནས་གྲུང་ཁྲན་ཆོགས་པས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷུལ་ལ་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་གསལ་བྱི་ཟམ་པ་

ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་རང་རེད།

འབྲུག་པ་འདི་ཚོ་ནི་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་ཐོག་མར་གསར་བཙུགས་བྱེད་པའི་སྐབས་རྒྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེ་དུས་ཞིང་པ་ཚོས་མི་
དམངས་སྤྱི་ཁབ་ལ་དངོས་གནས་རེ་བ་ཞིག་བཅོལ་ཡོད། ཡིན་ནའི་འབྲུག་པ་འདི་ཚོའི་ཐོག་ནས་གྲུས་མའི་སྒྲ་ལགས་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་རེ་འདུན་ཞིག་
མངོན་པར་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཞིག་རེད་ལ། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་རེ་བ་བཏོན་པ་དང་བཀོད་སྤྱིག་གནང་པའི་འོག་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་གི་
ལས་མི་ཚོས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཚོ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྟོན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གཞུང་དབུས་གསར་འགྱུར་དངོས་བཟུས་སློབ་བརྟན་པར་སྐྱོན་བཟོ་བའི་ལྷ་
སར་བཅའ་ལྟོད་གསར་འགྱོད་བབས་ཚུགས་ཀྱིས་པར་ལེན་བྱས་པའི་སློབ་བརྟན་ཞིག་ནང་བོད་ཀྱི་བློང་གསེབ་ཀྱི་བོད་པའི་བུ་མོ་ཚོས་སྤྱོད་པ་

གཅིག་ནས་ཤིང་སྤྱང་སྤྱང་གི་ཀྱུ་ལྷ་བཀོག་པ་དང་སྤྱི་གས་གཅིག་ནས་སྤྱི་སྤྱང་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ནས་བརྗོད་པར་ང་ཚོར་འཆོ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་མེད་སྐད་ཆ་
 དེས་ན། ང་ཚོའི་གཞོང་པའི་དམར་མདངས་ལ་གཟིགས་རོགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བ་འདི་དང་འབྲུག་དངོས་གནས་ཁོ་པ་ཚོའི་གཞོང་པ་
 དམར་མིག་མིག་རེད་འདྲག་པས་དེ་ཡང་ཤིང་སྤྱང་སྤྱང་གི་ཀྱུ་ལྷ་དམར་པོ་ཆེན་པོ་དེ་འབྲུག་སྤྱང་རེད་འདྲག་སྤྱང་མོ་ཚོའི་ནམ་འགྲུར་ནི་འབྲུག་པར་འདི་
 ཚོའི་སྤྱང་གི་སྤྱང་མོ་ལས་མི་ཚོའི་ནམ་འགྲུར་དང་ཉ་ཅང་གི་འབྲུག་པོ་འདྲག་ཡིན་ནའི་དོན་དངོས་ཐོག་གང་འབྲུག་ཡོད་དམ།

མའོ་ཅི་ཏུང་ནི་ཞིང་ཁ་སྤང་མཁན་གྱི་རྩ་མི་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། སལ་ཆེར་གཞོད་འབྲུ་འབྲུད་པ་དང་གཞོད་འཆོ་འགོག་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་པ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་ས་རེད། འབྲུག་པ་འདིའི་ནང་གི་ཡུལ་སྤྱོད་ས་དེ་ལྷ་སྤྱས་སྤྱང་དེ་དུས་པོ་དེ་གྱི་ཐོང་གསེབ་ནང་མང་པོ་ཡོད།

ཐོད་རྒྱུང་པ་ཟེར་བ་ཟེར་ཆལ་སྐར་ཆལ་བཏང་བ་རེད། བྱས་ན་ཐོད་གསར་པ་ཟེར་བ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་གུང་མོའི་སྤྲང་གསར་བཅུགས་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་གྲང་ཁུན་ཆོགས་པར་ངོ་ལོག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོགས་པ་ཟེར་བའི་ཡིན་པའོ་ཁོ་པ་ནི་དམག་དབུང་གི་དམག་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྐབས་ལ་མའོ་ཙེ་རྩུང་གི་བསམ་སྒྲོ་ནི་བསམ་པའི་རྩལ་ཕྱན་འབར་མདེལ་རེད་ཅེས་ལུང་སྒྲོག་བྱེད་གྱི་ཡོད། བསམ་པའི་རྩལ་ཕྱན་འབར་མདེལ་ཟེར་བ་ཡོད་ན་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁུན་གཞུང་གིས་བྲིལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའི་མངམས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བཅོས་པའི་བསམ་པའི་ལྷགས་སྒྲོག་ཟེར་བ་འདི་ཙེ་གཏོར་གཏོར་ཐུབ་པ་ཞིག་མཆོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ།

ཨང་ཡིད་ལྷུང་གིས་བྲིས་པའི་<<བྱ་གཏོར་ཐོད་གྱི་ལས་དབང་།>> ཟེར་བའི་དེབ་འདིའི་ནང་འཁོད་པར། བསམ་པའི་རྩལ་ཕྱན་འབར་མདེལ་ཟེར་བའི་དུད་སྤྱོད་ལ་མོའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཅན་གྱིས་མའོ་ཙེ་རྩུང་དུས་སྐབས་ཤིལ་པོ་དཀྱིག་ཡོད་པས་རྒྱ་མི་ཆོ་དང་ཆོ་བྱས་ཏེ་ཐོད་ནང་སྒྲོད་འགོ་ཚུགས་ཡོད། ལོ་རབས་ལྷ་བཅུའི་ནང་ཐོད་ལ་སྒྲོད་མཁན་གྱི་ས་གནས་ལས་བྱེད་པ་ཁྱི་བཞི་ལྷ་ཙམ་ཟེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དམག་དབུང་གི་མི་གངས་ཁྱི་ལྷ་ཙམ་ཟེན་ཡོད་ལ། ལོ་རབས་དྲུག་བཅུ་བདུན་བཅུའི་ནང་དེ་བས་ལྷ་བ་འཁྱུར་གྱིས་འཕར་སྒྲོན་བྱེན་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་བཞག་ཡང་གྲང་ཁུན་ཟེར་བའི་ཆོས་ལུགས་དེར་དད་པ་བྱ་མཁན་གྱི་རྒྱ་མི་ཁྱི་བཅུ་ཕྲག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ཐོད་གྱི་མི་འཕོར་གྱི་བཅུ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཟེན་གྱི་ཡོད་པ་དེས་ལོ་ངོ་སྤྲོད་ཕྱག་རིང་སྒྲོ་རྒྱུ་པའི་གངས་ལྗོངས་ནང་བཞུན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེར་སྒྲོ་བྱུང་དུ་བཅན་ཉམ་གྱིས་འཛུལ་ཡོང་སྟེ་ཁོང་ཆོས་ཐོད་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་སྟེ་གནས་དང་གོང་རིམ་ནང་གཅིག་སྤྱད་བྱས་ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་རྒྱ་ཁབ་ངང་ཐོད་གྱི་གཞི་རིམ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཁབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཙེ་བ་བཅུགས་པའི་རྣམ་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་འབད་སྤྱད་གྱི་དགོ་འདུན་པ་བཞིན་སྒྲོ་བ་ལྟར་ཐོད་ལ་ཆོས་ལུགས་གསར་པ་དར་སྤེལ་དང་ཁབ་སྤེལ་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

དཔེར་ན། རྒྱ་ཆའི་ཞིང་འགྲོག་ཁུལ་ལ་མངག་གཏོར་བྱས་པའི་བྲིལ་བསྐྱགས་རྩ་ཁག་གངས་ལས་འདས་པ་འདི་རྣམས་ཉག་ཉག་མའོ་ཙེ་རྩུང་གི་བསམ་སྒྲོ་ཟེར་བའི་བསམ་པའི་རྩལ་ཕྱན་འབར་མདེལ་འདི་དཔོར་འབྲེན་བྱེད་མཁན་གྱི་དབུང་སྟེ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ལ་མཆོན་པ་ཞིག་ལ་དམར་སྤྲང་དམག་དང་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ཚུད་པའི་མའོ་ཙེ་རྩུང་གི་བསམ་སྒྲོ་བྲིལ་བསྐྱགས་རྩ་ཁག་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱུང་པ་བཞི་ཟེར་བར་གསར་བརྗེ་བྱས་པ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གསར་བརྗེའི་ལྗོངས་དད་ཟེར་བ་བྲིལ་བསྐྱགས་ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཡོད། ཉ་ལམ་ཁང་པ་ཆང་མའི་ནང་མའོ་ཙེ་རྩུང་གི་འབྲུ་པར་བཀལ་ཡོད་པ་དང་ཉ་ལམ་མི་མི་རེ་ངོ་རེ་ཆང་མའི་ལག་པའི་ནང་མའོ་ཙེ་རྩུང་གི་གསུང་བཅུས་རེ་སྤྱད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་འབྲུ་པར་འདི་ཆོའི་ནང་མའོ་ཡི་འབྲུ་པར་གནས་ས་ཡོངས་ལ་ཁབ་པ་དང་མའོ་ཡི་གསུང་བཅུས་མི་རེ་རེའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་དགོད་བྲོའི་སྒྲོས་གར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ད་ལྟ་ཡར་བསྐྱར་འབྲུ་པར་འདི་རྣམས་ལ་ལྟ་དུས་མང་ཆོགས་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆོག་ལ། དེ་བས་རྒྱལ་ལྗོངས་ནི་ཐོད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དང་དེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ནི་ཐོད་གྱི་ཞིང་འགྲོག་མང་ཆོགས་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་འབྲུ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཡོད། ཡིན་ནའི་སྐབས་དེ་དུས་ཆེས་རྩ་བའི་གྱི་འཐབ་ཚོད་མཉམ་དུ་འབྲེས་ནས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཐོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་གི་སེམས་ཀྱི་ན་ལྷག་འདི་ཡིན་པ་རེད།

འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱི་ནས་ཡོང་བའི་རུས་མིང་མའོ་ཟེར་བའི་ལྷ་གསར་པ་དེས་གསར་བརྗེའི་ཁྲག་བྲི་བའི་ཆར་རྒྱང་མཉམ་བསྐྱེས་གྱིས་འཁྲེང་སྟེབས་ཏེ་སྒྲོག་འཁྲུག་པ་དང་འབྲུག་སྤྱི་མིར་ཐོན་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁའ་ཁྱེད་ས་སུ་ཐོན་ནས་དེ་ནས་བཟུང་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོའི་སྤྲང་གི་ད་

གནས་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་ཁྱ་སིམ་གནས་སྒྲངས་འདི་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་བོད་མིའི་ཤ་ཁྲག་ལ་བྱུག་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་བསམ་བཞི་གཏིང་ལ་བྱུག་སྟེ་
བསམ་བཞི་གཏིང་ནས་གསར་བརྗེ་ལངས་དགོས་ཟེར་བའི་མའོ་ཡིས་བཤད་བའི་དོན་སྙིང་དེ་བོད་མི་ཆོས་དེ་ལས་ལྷག་བའི་གསལ་ཤེས་མེད་པ་
ཞིག་བཟོས་ཡོད། ད་བྱེད་དུས་འདི་ནི་མི་ཆོས་ཕྱིར་མིག་ལྟ་མི་མོད་བའི་དམར་གསོད་དེ་ཡིན་པ་རེད།

མཐུག་བསྐྱེད་གཏམ།

ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་བ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་བ།

༡༡། རྒྱ་ནག་ལ་གཏམ་དཔེ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། གྲོད་གཞིར་མཐལ་སལ་རྒྱ་ཡོད་ལ། ལུ་ལོན་ལ་བདག་པོ་ཡོད་ཟེར་བའི་བརྗོད་སྟེལ་ཞིག་
ཡོད། ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོའི་ལྷ་བ་བརྩ་བར་མཁས་མང་ས་ལྷན་པའི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་གིས་མི་བཞིའི་ཤོག་ཁག་གི་གསར་བརྗེའི་ངོ་རྒྱུ་
རྩ་ཆོག་ས་བ་ཟེར་བ་ཟེར་བ་ཏོན་བྱས་ནས་ཉ་ལམ་ཉེས་སྟོན་ཡོད་ཆད་བཟོ་མཁན་ཡིན་པར་ཅིས་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོ་ནས་
༡༩༥༩ ལོ་བར་བོད་ལ་ལོ་ལྟར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ནང་བྱུང་བའི་འོར་འཁྱལ་ཁག་ལ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའི་འོར་འཁྱལ་
འདི་ནམས་ཆང་མའི་བྱུང་ཅ་ནི་ཐག་རིང་པེ་ཅིང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་མི་བཞི་ཤོག་ཁག་གི་གསར་བརྗེའི་ངོ་རྒྱུ་རྩ་ཆོག་ས་བ་ཟེར་བ་འདིའི་མགོ་ལ་
གཡོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོའི་རྗེས་ནས་དེའི་སྐོར་སྐྱེད་གི་མེད་པ་དང་ཉ་ལམ་འོར་འཁྱལ་ཡོད་ཆད་ལེགས་བཅས་བྱས་ཟིན་པ་ལྟ་
བུ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་ཉ་ལམ་འདས་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཆགས་ནས་སྤང་མེད་དུ་འཛོག་པ་མ་ཟད། བསྐྱར་དུ་སྐྱེད་
མི་དགོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

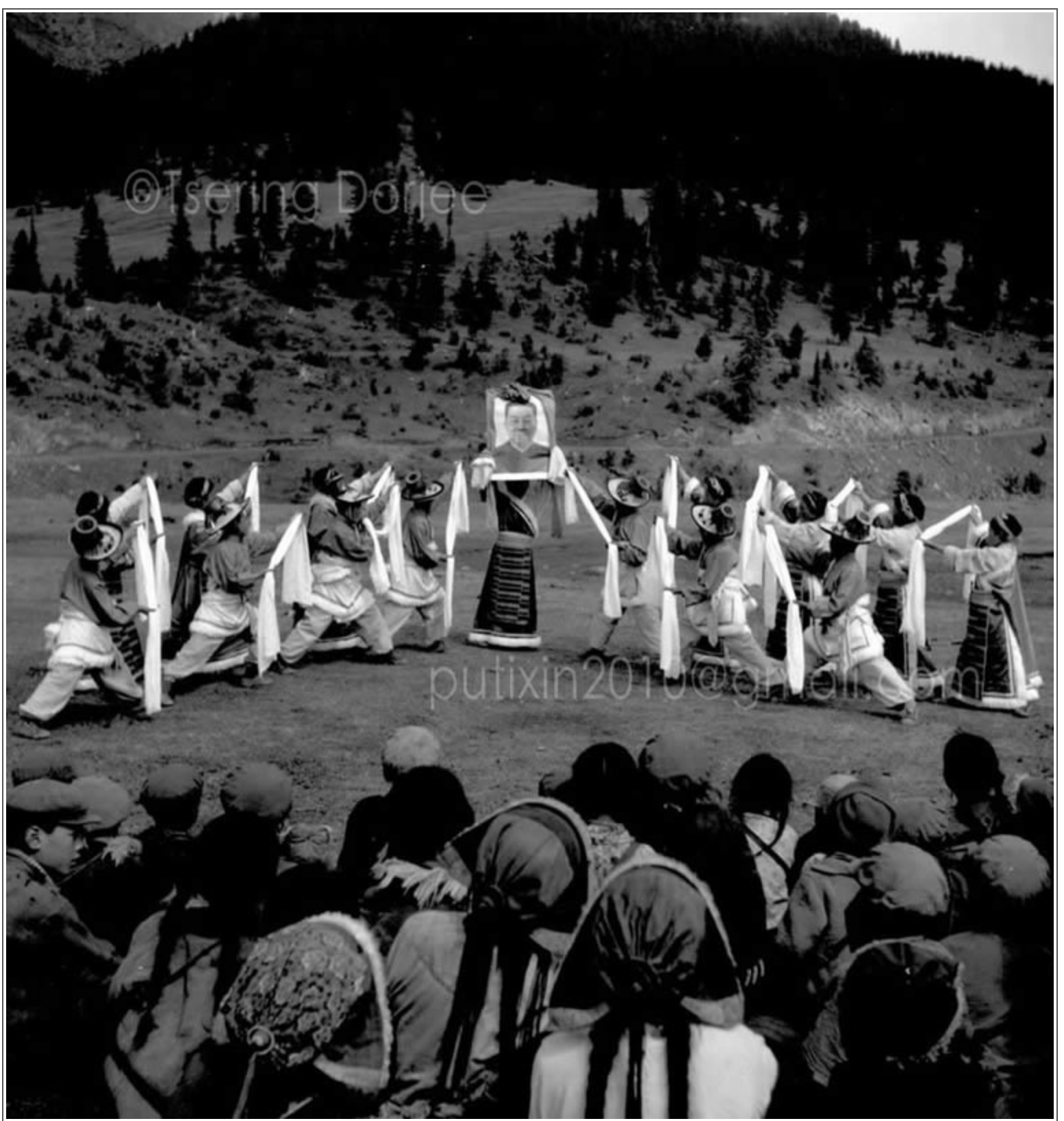
ཡིན་ནའི་དུས་ཚོད་ལྟག་ལོག་རྒྱབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ། མི་ཆེ་བསྐྱར་ལོག་རྒྱབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ལོའི་ཟླ་༤ཆེས་༤ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཅུགས་ནས་ལོ་ངོ་༡༡འཁོར་བའི་ཉིན་མོ་དེར་མའོ་ཅི་ཏུང་འདས་གྲོངས་ལ་སོང་ཡོད་
 བ་རེད། ཟླ་བ་གཅིག་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ཤིང་ཅིང་གི་ཤུང་ནན་ཉེ་ནང་ཐོན་པའི་དོན་རྒྱུ་དེས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ས་ཡོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་འབྲེ་
 གཡོ་འགྲུལ་དང་འགྲུར་བ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། བོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཁམས་ཁུལ་ལ་ཡང་གཅིག་སྡེ་གཅིག་མཐུད་ཀྱི་མངོན་ཚུལ་ལྷགས་ཆེན་བྱང་
 ཡོད། འབྲེ་བར་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ང་ཆོས་རྒྱུས་མང་ལོད་པའི་དམག་མི་དང་ཡུལ་དམག་དར་དམར། ཡིག་བྲང་དང་དེ་བཞིན་མའོ་ཅི་ཏུང་གི་འབྲེ་
 བར་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡིག་བྲང་སློང་དར་སྤྱང་གི་ནང་དོན་ལ་འགྲུར་བ་ཕྱིན་ནས་ཐ་སྡད་གསར་བ་ཐོན་ཡོད་པ་སྟེ། ཟློ་མཐུན་རྩ་
 བོའི་རྒྱུང་རྒྱ་ནག་དབུས་བྲང་ཁན་གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན་དང་དབུས་དམག་དོན་ལྷན་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་ལ་བསྐོ་བཞག་བྱས་པར་སྤྱོ་སེམས་འཁོལ་
 བའི་ཉིན་འབྲེལ་ཁྱ་ཟེར་བ་ཡོད་པ་དེས་མའོ་ཡི་དུས་རབས་མཐུག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་མངོན་གྱི་ཡོད།

©Tsering Dorjee

putixin2010@gmail.com

མི་ཆང་མས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྒྲི་ཆེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་བ་ཤོག་ཟེར་ཡུལ་མའོ་ཅི་རྒྱུ་ཤི་བ་རེད། ཁོ་བའི་ཇེས་ལུལ་འཛིན་མཁན་ནི་སྤྱི་
ལོ་༡༩༥༥ལོར་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་བཅུགས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་ལྷ་སར་སླེབས་སྤྱོད་ཡོད་བས་བོད་མིས་ཁོ་བ་ངོ་མི་
ཤེས་པ་མེད། ཁོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱང་གཏམ་དར་བྱུང་སྤྱོད་པོ་ཕྱིན་ཏེ་བརྗོད་ཡག་ལ་ལོ་འདིར་རྩ་གོ་འོ་སླེབས་ཏེ་འབྲུ་ཆང་འབྲུང་རྒྱར་དགའ
བའི་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ལྷིད་རྫོང་ཆེ་བའི་རྩ་ཁོའི་ཆང་སྤྱོད་འདི་མཐོང་ནས་ལམ་སེང་སྤྱོད་རྫོང་ཆེ་བའི་བསམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་ཆེད་མངགས་པེ་ཅིང་འབྲིག་
ཆས་བཟོ་བྲ་ཞིག་ལ་བཀའ་ཏང་ནས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁོའི་སྤྱལ་ལེ་བ་ཀྱི་བཟོ་སྤྱོད་རང་འབྲིག་གིས་ཆང་སྤྱོད་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། བཀའ་ཏིན་བསམ་ཤེས་
བྱེད་ཤེས་མཁན་ཀྱི་བོད་མི་དམངས་ཆོས་ཆང་སྤྱོད་དེར་གཙོ་འཛིན་རྩ་ལི་སྤྱལ་ལེ་བ་ཅེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད།

གཙོ་འཛིན་རྩ་ནི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཡི་ཡང་སྲིད་ཡིན་ནམ། ཡིན་ནའི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཉིང་ཞའོ་ཕིང་གིས་གཙོ་འཛིན་རྩ་གཏོར་པམ་
བཏང་སྟེ་བསྐྱར་དུ་གསར་བཅུགས་བྱས་པའི་དབུས་གྲང་ཁན་ཆོགས་པ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་འདི་ལོ་བཅུའི་གོད་
ཆག་ཆབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དང་རེན་རུང་གི་ཆབ་བྱེད་མཁན་བོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་གཙོ་བོ་གཡིང་རྩ་ཐང་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་
རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན་གནད་དོན་འགའ་ཞུགས་ཐོག་ཉན་ཆབས་རྒྱུ་ཅམ་དང་གནད་དོན་འགའ་ཞུགས་
ཐོག་ཉན་ཆབས་ཆེ་ཅམ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བྱས་ན་ཆབས་ཆེན་པོ་རེད། དམིགས་བསལ་གྱི་ས་ཁུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་དེ་བས་ཉན་
ཆབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད།

ཕང་ལིད་ཁུང་གིས་ <<བྱ་གཏོར་བོད་ཀྱི་ལས་དབང།>> ཟེར་བའི་དེབ་འདིའི་ནང་དབྱད་ཞིབ་འདི་ལྟར་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་
འགོར་བར་མའོ་ཅི་རུང་གིས་འགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མའི་ཆབ་བྱས་ཡོད་པ་དང་གྲང་ཁན་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ནང་པའི་བསམ་སྒྲུབ་སྐྱབས་བཙུལ་གྱི་
འཁོར་བའི་ཆབ་བྱས་ཡོད་པ་འདི་ཉ་ལམ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་འགྱུར་བ་འགོ་ཡི་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའི་བསམ་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཞིག་ལ་འཁོར་བའི་སྒྲོར་བ་དེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐུང་ཐུང་ཞིག་དང་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་ཡང་བྱི་སྒྲོར་ཐེབས་པའི་འཁོར་བ་འདི་འགོ་
ཚུགས་ཡོད། ད་ག་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་འགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་མཆོག་བཙན་བྱོལ་བའི་ནམ་པའི་ཐོག་བོད་ནས་ཞལ་བུལ་དགོས་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ལོར་འགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་སྐྱ་ཆབ་ཆོགས་པ་བོད་ལ་མངག་གཏོང་གནང་བའི་བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུའི་དུས་ཡུན་དེ་ཅམ་ནང་བོད་
མིའི་སེམས་ནང་སྐྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལེན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད།

རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་མཆོག་བསྐྱེལ་བ།

ལྷ་འདྲེ་གདོན་བཞེགས་བསྐྱར་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གར་སྟེགས་ཐོག་སྟེབས་ནས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་མི་ལྷ་ཟེར་བར་གྱུར་ཏེ་ཐུ་མཐུད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཟེར་བའི་ནམ་པ་འདི་བསྟན་ནས་ཡོད། བོད་ཀྱི་མང་ཆོག་མང་ཆོས་བསྐྱར་དུ་སྟེང་བ་དང་མེ་ཉི་ལག་སྐོར་འཁྲེར་ཏེ་བསྐྱར་དུ་ཉམས་གསོ་བྱས་པའི་དགོན་པར་བསྐྱར་དུ་གསར་བཞེངས་བྱས་པའི་ལྷ་སྐྱ་མཇུག་བར་སྐྱོད་འགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོའི་བླ་ཞེས་ནང་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་དམར་གསོད་འདི་མི་ཉམས་སྐྱོད་གོས་པའི་མི་ལམ་འཚུབ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ལོའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་ཆོས་རྩ་བའི་དོ་བྲག་སྟེང་རང་འགྲུལ་རང་དགོན་པར་གཙང་སྐྱ་གནང་ནས་ལོ་ངོ་༡༩༡༣ལོར་བཞེགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་འདྲ་བར་འདི་ལྟར་བཞེན་ལོ་ངོ་༡༩༢༥ལ་སོན་པའི་བསྐྱེས་སོང་ཁོང་གིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་འགྲུར་སྟོག་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སེམས་ནང་བཅངས་ནས་ཡང་སྐོར་བསྐྱར་སྐོར་གྱིས་གསུངས་དོན་ལ།

འདི་ཉམས་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཞུས་ན། ང་ཞི་གསར་བཞེ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའི་སེམས་གཏིང་ནས་བཤད་ན་ངས་སྤྲིག་པ་མང་པོ་གསལ་བ་རེད་སྟེ་ཀྱི་འདུག་དེར་བཞེན་ཆེ་རྒྱུ་མ་འདི་རྒྱ་མིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱ་མིའི་ས་ཆར་མ་སྐྱེས་པའི་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད། ང་དེ་སྟོན་འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་ག་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའི་ལོ་མང་པོ་འདི་འདྲ་སོང་བའི་རྒྱུ་མ་གསལ་བསྐྱར་དུ་བྱོན་གྱི་མེད། འདི་གང་ཡིན་ཞུས་ན། ངས་གསར་བཞེ་བྱེད་སྟོང་ཡོད་པ་དང་སྐོར་མི་ལྷན་ཁང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་སྟོང་ཡོད་ལ། དུལ་དམག་ཡང་བྱེད་སྟོང་ཡོད། དེ་བཞེན་རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ལ་བྱ་བ་ངན་པ་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པས་བསྐྱར་དུ་ག་ཆས་བྱོན་པ་ཡིན་ཆེ་ཏག་ཏག་བསྟན་གྱི་མ་རེད། ག་ཆས་བྱོན་པའི་རྒྱུ་མ་པ་མང་པོ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་གྲུས་པར་བསྐྱར་དུ་ག་ཆས་བྱོན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་ག་ཆས་བྱོན་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའི་ངས་བྱོན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་ང་ལ་ཐོབ་ཐང་འདི་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྟེན་པ་བཞེ་ཟེར་བ་གཏོར་བའི་སྐབས་ངས་ཀུའི་སྐོ་བཞེ་གཏོར་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། ངས་ད་དུང་གན་ལགས་ཀྱིས་ཉར་ཆགས་གནང་བའི་བྱུག་དཔེ་ཆ་མ་མེར་བསྟེགས་བཏང་སྟོང་ཡོད། བྱུག་དཔེ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོའི་རྒྱུ་མ་གསལ་གྱིས་གསང་བའི་རང་པོ་བྲང་པོ་རྩ་ལ་ནས་འཁྲེར་པེབས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་འདི་ནི་རྩེ་ཅོང་ཁ་བའི་གསུང་རབ་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་གི་ཅ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའི་རིག་གནས་གསར་བཞེ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཉར་ཆགས་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་མེར་བསྟེགས་བཏང་བ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་བལ་པོའི་མི་གཅིག་དང་ད་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་མེར་བསྟེགས་བཏང་བ་དང་ད་གཉིས་གཉིས་ཀ་མིག་ཚུ་མོར་བྱང་། མེར་བསྟེགས་བཏང་བའི་ཐལ་རྩལ་ལྷ་སའི་སྤྱི་ཚུའི་ནང་དབྱུགས་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ང་ཆོས་ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་བྱས་ཏེ་སྟོས་བཏང་བ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོའི་བོད་པའི་ལོ་གསར་གྱི་ཟླ་བཅུ་ལ་བཟེས་སོང་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་པ་དང་མཉམ་དུ་
མཆོད་པ་བཞེངས་ནས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་གྲུས་མོས་བར་ཆས་བཟུགས་པ་དང་ཁོང་གིས་གྲུས་མོའི་ཕྱོགས་སུ་ངས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཕྱུ་མཐའ་
འདི་གནང་བྱུང་།

གལ་ཏེ་གསར་བཞེ་མེད་པ་དང་རིག་གནས་གསར་བཞེ་མེད་པ་ཡིན་ན་ངའི་བསམ་བར་གྲུས་པའི་མི་ཆེ་འདི་དགེ་འདུན་པ་ཡག་པོ་
ཞིག་དང་མི་ཆེ་གཅིག་རིང་གྲ་ཆས་གྲོན་ནས་ཡོད་པ་རེད་སྟེ་གྱི་འདུག་དགོན་པ་ཡང་ཡག་པོ་གནས་ཐུབ་ཡོད་པ་དང་ངས་དགོན་པའི་ནང་
སློ་ཅེ་གཅིག་སྤྱི་མ་གྱིས་དཔེ་ཆ་བལྟས་ནས་བསྐྱད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའི་གསར་བཞེ་སྤེལ་ས་ཏེ་གྲ་ཆས་གྲོན་རྒྱ་མེད་པ་བཅོས་པ་དང་ངས་བྱད་
མེད་འཆལ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་གྲ་པ་ལོག་མེད་པ་ཡིན་རུང་བསྐྱར་དུ་གྲ་ཆས་གྲོན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་རེད། འདི་ནི་ངའི་མི་ཆེའི་ནང་སེམས་
སྤྱག་ཆེ་ཤོས་འདི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་།

འདི་ནི་བགྲམ་སོང་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་ཁོང་གིས་ཤོག་བྱ་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་གཞི་དུ་བྲིས་པའི་ཀུན་སྟོ་བཞིའི་མཆོད་རྟེན་རེད། བཀོད་པ་གཙང་བ་ཞིག་བྲིས་འདུག་པས་མཆོད་རྟེན་འདི་ཁོང་གི་ལྷན་པའི་ནང་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་འདུག དངོས་གནས་བྱས་ན་ཁོང་གིས་ཆེ་མཐུག་འདིར་རང་ཉིད་ནས་གཏོར་བའི་མཆོད་རྟེན་འདིའི་ཆེད་འགྲོད་བཤགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་བྱིར་བྱེད་སྐབས་ཁོང་ནས་གསུངས་དོན་ལ། དངོས་གནས་བྱས་ན་ངའི་སེམས་པ་སྦྱིད་པོ་མི་འདུག ག་རེ་ཡིན་ནའང་ང་ནི་དེ་སྟོན་དགོ་འདུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་ལས་ཀ་དེ་འབྲེད་དུས་ང་ནི་སྤྲིག་ཅན་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་གསར་བཟེ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འགྲིག་གི་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་དམ་བཅའ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་མི་ཆང་ཕུག་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བ་བྱས་ནས་འདི་དང་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུད་གི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་ཐུབ་པའི་སྟོན་ལས་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་།

ལོ་འདིའི་ཆེ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེ་མཐུག་དང་བོད་ལོའི་དགའ་ལྷན་ལྟ་མཆོད་ཀྱི་སྟོན་ཙམ་ལ་གསུང་ཆོས་རྩ་བའི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱམས་
བ་རིན་ཆེན་ཁོང་གི་ཤག་ཚུང་འདིའི་ནང་ཆེ་ལས་འདས་ཡོད་པ་རེད་འདུག ཉིན་དེའི་དགོང་ཚོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་ཡོངས་རྫོགས་ནས་
ཁོང་ལ་སྟོན་ལམ་འདོན་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡར་འབྲེན་བ་གནང་ཡོད་ལ། ད་དུང་དུར་ཁོད་ལ་གདན་ཞུ་བྱས་པའི་མཆོན་མོ་འདིར་ཡང་བསྟོ་སྟོན་འདོན་
ཡོད་པས་འདི་ནི་ཁོང་གིས་འདོད་ཆོ་ཆོམས་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་བརྗོད་ན་ཆོག ཡིན་ནའི་བྱམས་བ་རིན་ཆེན་ཁོང་གོངས་ཁར་ཡང་དེ་སྟོན་ཁོང་ནས་
གྲོན་སྲོང་ཡོད་པའི་ག་ཆས་གྲོན་རྒྱ་བྱུང་མེད་པ་རེད། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྣལ་ཤེས་མེད་པའི་དྲངས་གཙང་གི་མི་ཆེ་འདི་མཆོན་པའི་ཆོན་མདོག་
དུར་སྟོན་གི་ག་ཆས་དེས་བྱམས་བ་རིན་ཆེན་ཁོང་གི་ཆེ་སྟོན་ནང་གི་རེ་འདོད་ཆེ་ཤོས་འདི་ཡིན་པ་མཆོན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཆེ་བཅུ་གཉིས་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོའི་ཆེ་བ་དགུ་བར།

ལྷ་ས་དང་པེ་ཅིང་དུ་བྲིས།

སྐྱུང་པ་པོའི་ཆེད་བརྗོད།

༡༡། རྒྱ་ནག་གི་དཔར་པོའི་འཛིགས་སྐྱུལ་ལོག་ཅ་གཏོར་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཆག་སློ་འདི་བོད་མིའི་སྤྱི་
སྤྱོད་ལོང་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་བོད་གྱི་སྒྲ་སྲོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐད་བརྗོད་གྱིས་མི་ལངས་པའི་གཏོར་བཞིག་ཆེན་པོ་ཕྱིན་
ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་སྤྱོད་པའི་གསར་བརྗེའི་གཏོར་བཞིག་འདིའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་པར་རིས་
ལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་བས་མཐོང་རྒྱ་དགོན་པོ་རེད། ལྷག་པར་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་ཐོན་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་
ཉལ་ཉལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དེར་འོད་ཟེར་ལགས་གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་བོད་གྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་གིས་གནང་བའི་དེབ་
གཉིས་ཐེ་མཉམ་ནང་པར་སྤྱོད་གནང་སྐབས་ལ་བྱུང་བ་དང་། <<གསར་བརྗེ།>>ཞེས་པའི་བོད་ནང་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་གྱི་པར་དེབ་
འདིས་བོད་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་ནང་ཅ་ཆའི་དགོན་པ་དང་བཅས་པར་གཏོར་བཞིག་དང་བོད་མིའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དཀའ་སྤྱུག་རིམ་འབྱེད་
བཅོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁག་ར་སློད་དཔང་ཉལ་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། གུས་མོས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་ལ་ཀྲན་རབས་ཆོས་
གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ཐྱིང་ཡོད་པ་ལས་འདི་ལྷ་བྱའི་དཔང་ཉལ་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཡིག་མཐོང་ཐྱིང་མེད། འོད་
ཟེར་ལགས་གྱིས་གྲིས་གནང་བའི་<<གསར་བརྗེ།>>ཞེས་པའི་དེབ་འདི་མཐོང་བའི་རྗེས་འདི་ནི་བོད་མི་ཆང་མས་ཤེས་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུམ་
བུ་ཞིག་དང་དམིགས་བསལ་གསར་དུ་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་བོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་དང་གསར་བརྗེའི་གཏོར་བཞིག་འདི་བརྒྱུད་ཐྱིང་མེད་པའི་
བཅའ་བྱུང་བོད་མིའི་ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་དུ་ངོ་སློད་ཞུ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་བོད་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། བོད་མིའི་ཡུལ་སྡོལ་གོམས་གཤིས་དང་
སེམས་ཁམས་ལ་གཏོར་བཞིག་བཏང་བའི་ལོ་བཅུའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུམ་བུ་འདི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་མ་ཡིག་ཐོག་པར་སྤྱོད་ཞུ་བའི་དེ་
བས་གལ་ཆེ་བ་མཐོང་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་པར་སྤྱོད་ཞུ་བའི་ལས་འགན་འདི་གུས་མོས་དང་ལེན་ཞུས་པ་ཡིན།

དེབ་འདི་པལ་སྐྱུས་ཞུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་སློ་པམ་དང་ཉང་སངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་
ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཉར་ཆགས་བྱས་པའི་ཅ་ཆའི་ཕྱག་དཔེ་ཁག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་མེར་བསྐྱེགས་དང་གཞུང་ལམ་ཐོག་གི་ལོ་མ་བཞེན་གང་བྱུང་
དུ་དབྱུགས་ཏེ་ཅ་མེད་བཅོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་མཐོང་ཐོས་ཡོང་སྐབས་དེ་བས་སློ་པམ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ལ། ཡང་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༩ལོར་བོད་མི་ཆོས་སེམས་པ་གཅིག་མཐུན་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡུལ་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ལོ་ངོ་བདུན་ཅམ་ལས་
ཕྱིན་མེད་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་༡༩༦༠ལོར་བོད་མི་ཁག་ཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གསར་བརྗེའི་གཏོར་བཞིག་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་
བྱས་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་ལྡན་པའི་ཅ་གཏོར་གྱི་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་ཞར་མཆོངས་རྒྱག་ཡོད་པ་འདིར་ཉང་སངས་བྱུང་། རྒྱ་ནག་གི་ལོ་ངོ་
བཅུའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་དེ་བོད་ནང་བོད་མི་ཆོས་བརྒྱུད་དགོས་བྱུང་བའི་ཆག་སློའི་ཁྱོད་ཕྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བོད་
མི་ཆོས་གཞུང་གསར་པ་འདིས་དངོས་གནས་གསར་བརྗེ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཐུན་ཐོས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་རིགས་དང་མཉམ་དུ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཆོན་
པའི་རིག་གཞུང་ཡོད་ཆད་ཅ་གཏོར་བཏང་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མིན་ནམ། དོན་དངོས་ཐོག་
རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་འདིས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་སྤྱིར་སོ་སོའི་བྱིས་ཆང་གི་
མཆོད་གཤོས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་ཆའི་དགོན་པའི་བར་ཆང་མ་གཏོར་བཞིག་བཏང་ཡོད་ལ། བོད་པ་མི་རབས་གཅིག་གི་སློབ་སྦྱང་གི་དུས་
ཆོད་ཡག་ཤོས་ནས་བོད་མི་རིགས་འདིའི་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཆང་མ་མེད་པ་བཅོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ལོ་
བཅུའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གཏོར་བཞིག་གི་ལས་འགུལ་འདིའི་ནང་བོད་མི་ཁག་ཅིག་གིས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་རྩར་བཅོན་ཆེན་པོས་
མཉམ་ཞུགས་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཀོད་རྒྱས་ལོག་རྒྱ་མི་རིགས་དང་མཉམ་དུ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་གཏོར་བཞིག་ཆབས་

ཆེན་བཏང་ཡོད་པ་རེད། གསར་བཞེད་གཏོར་བཞིག་ཁོད་ནས་སྟོང་བ་སྟོང་རྒྱང་བཅོས་པའི་དགོན་པ་ཁག་རིག་གནས་གསར་བཞེ་མཛུགས་བསྐྱེལ་
བྱུང་ནས་ལོ་གཅིག་གཉིས་ནང་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགའ་ལྷན་དགོན་པར་ཆ་མཆོན་ན་ལམ་སེང་མང་ཆོགས་ཆོས་ཡང་རིག་གནས་གསར་
བཞེད་སྐབས་ཀྱི་རྩར་བཙོན་ཅན་ཆོའི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཆང་མས་དང་སྒྲངས་ཐོག་གྲང་རོར་གྱུར་བའི་དགོན་པ་སྟོང་བར་རང་འགྲུལ་ངང་ཉམས་
གསོ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་འབྲས་དང་མཆོད་མེས་ཁེངས་པ་བཅོས་ཡོད་ལ་དང་ཐོག་ནས་ཡོད་པའི་དད་སེམས་འདི་བོད་མི་ཆོའི་ལུས་པོའི་སྟེང་བསྐྱར་དུ་མཛོན་
བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད།

དེ་བའདི་བོད་ཡིག་ཐོག་པའ་སྐྱར་ཁུ་བྱུང་བའི་ཁོད་ནས་དམིགས་བསལ་བྱགས་མེ་ཆེ་ཁུ་ཡུལ་ཁག་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ཐོག་མར་ནག་
ལྷུང་བཏང་བའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དུམ་བུ་འདི་འོད་ཟེར་ལགས་ནས་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ཚུམ་བྲིས་གནང་སྟེ་གྲུས་མོར་བོད་ཡིག་ཐོག་པའ་སྐྱར་ཁུ་རྒྱུའི་གོ་
སྐབས་གནང་བར་བྱགས་མེ་ཆེ་ཁུ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་རིག་གནས་གསར་བཞེ་དངོས་སུ་བརྒྱུད་སྟེང་མཁན་དང་ད་ལྟ་གནས་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱན་པས་
མཆོན་འཕོད་ཁུ་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་མི་ཁོང་ནས་དེ་བའདིའི་པའ་སྐྱར་ཐད་གསར་བཞེད་མིང་ཆོག་བེད་སྟོད་བྱེད་སྐབས་དང་ཁུ་དག་གནང་སྟེ་སྟོབ་
སྟོན་མང་པོ་གནང་བྱུང་ལ། ཡང་གྲུས་མོའི་གཙུང་པོ་བྱུང་བསྟན་ཆེ་རིང་ནས་དེ་བའདིའི་འཆར་འགོད་ཆ་ཆང་གནང་བར་བྱགས་མེ་ཆེ་ཁུ་རྒྱ་མ་ཟད།
ད་དུང་སྐྱེ་ཞབས་འཇམ་དཔལ་བུན་ཆོགས་ལགས་ནས་ཁུ་དག་གི་བྱག་རོགས་གནང་བར་བྱགས་མེ་ཆེ་ཁུ་རྒྱ་ཡིན།

འདིར་དམིགས་བསལ་བྱགས་མེ་ཆེ་ཁུ་ཡུལ་ཞིག་ནི་ནོར་མེ་བོད་དོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱུ་འཛིན་ཚུང་བདག་ཀོ་རིན་ལགས་དང་ནོར་མེ་བོད་
དོན་ལྷན་ཆོགས་ ([The Norwegian Tibet Committee](#))ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་དེ་བའདི་བོད་ཡིག་གི་གཞིགས་པ་པོའི་སྐྱན་ལམ་དུ་བྱུལ་བྱུང་
པ་བྱུང་ཡོད་པས་བྱགས་མེ་ཆེ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེ་ཅན་ཀྱི་ཏཱ་ཁོའོ་དཔེ་སྐྱན་ཁང་(Locus publishing, Taiwan)ནས་བོད་ཡིག་པར་སྐྱན་
ཐོག་སྐབས་བདེ་བསྐྱན་པར་བྱགས་མེ་ཆེ་ཁུ་རྒྱ་ཡིན། ཡང་བོད་ཡིག་ཐོག་པའ་བསྐྱར་ཁུས་པ་འདིར་སྟོན་ཆ་མང་པོ་ཡོད་སྟེ་པས་མཁྱེན་ལྷན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་བསྐང་ཡོང་བ་ཁུ་རྒྱ་ཡིན། ད་ཐེངས་སྟོན་རྒྱལ་འབྲུལ་དེ་བའདི་བཞེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་[Lotus Seeds Design](#)ནས་རོགས་པ་
གནང་བར་བྱགས་མེ་ཆེ་ཁུ་རྒྱ་ཡིན།

སྟོལ་དཀར་ནས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ལོའི་ཟླ་༡༠པའི་ཆོས་༡༨ཉིན།

པར་སྒྲུན་ཆེད་བརྒྱུད།

༢༡། གཞིས་ལུས་ཤོད་མེད་དཔལ་ལོན་དང་ལགས་ཅན་གྱི་ཚཱ་པ་པོ་འདྲ་མེད་ལགས་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ལོར་སྐྱ་སར་འབྲངས་ཤིང་། ཁོང་གི་
 པ་ཚེ་རིང་རྗེ་རྗེ་ལགས་དཔལ་གྱི་དཔེ་ཞེས་པའི་དབང་གིས་ཤོད་ནང་གི་དངོས་བྱུང་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཅིག་པར་ལེན་སྟབས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 ལྷག་པར་དུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཤོད་གྱི་རྒྱལ་སྐྱ་སའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཤོད་གྱི་ཚ་ཆེའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྟེ་གནས་སུ་
 བྱུང་བའི་དཔོན་སྟེ་འོགས་ལ་གཉོར་བཞིག་བཏང་བ་དང་། ཤོད་གྱི་ཐུགས་སྦྱུང་དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ལོའི་ལོར་གྱི་ཤོད་གྱི་གཞུང་ཞབས་མང་པོར་འཐབ་
 འཛིང་བཏང་བའི་དངོས་བྱུང་པར་རིས་ཁྱོན་ ༣༠༠ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཁག་འདྲ་མེད་ལགས་གྱིས་ལོ་རོ་དུག་ཙམ་གྱི་དུས་ཆོད་བཏང་ནས་རིག་གནས་
 གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་འདིའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱོད་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་བདུན་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུས་ཏེ་<<ཤོད་གྱི་བླ་
 སྟོན་>>ཞེས་པའི་དག་རྒྱུན་གྱི་དེབ་དང་ཡང་པར་རིས་དེ་དག་གི་རྒྱལ་སྟོར་སྐད་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ནས་སྟོགས་སྟེ་གཞུང་ཞུས་པའི་<<གསར་
 བརྗེ།>>ཞེས་པའི་དེབ་གཉིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ལོར་ཐེ་མཇན་གྱི་དུ་ཁོའི་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་པར་བསྐྱུན་ཞུས་ཡོད་པའི་ཁོད་ནས་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་
 ཚཱ་པ་པོ་ཆོས་དེབ་འདི་གཉིས་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཁོད་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱུར་འོག་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཤོད་དུ་རྒྱལ་འབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 བྱུང་ཁྱོད་མེད་པའི་ཤོད་ཆག་རི་བྱུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཐོག་མ་དང་དངོས་བྱུང་ཐོག་བརྟན་ལྷ་བྱུང་ངོས་འཛིན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ད་ཐེངས་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུར་འཕྲིན་ཁང་གི་གསར་འགོད་པ་སྟོལ་དཀར་ལགས་ནས་<<གསར་བརྗེ>>ཞེས་པའི་བར་དེབ་འདི་ནོར་མེ་
 བོད་དོན་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ལས་གཞིའི་ཕྱོག་བོད་ཡིག་ཏུ་ཕབ་རྒྱུར་ལུས་པ་དེས་རྒྱ་ཆེའི་བོད་ཡིག་གི་སྟོག་པ་པོ་ནམས་ལ་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁབ་གཞུང་
 གིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་རྗེས་དཔྱིགས་བསལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་རང་རེ་ཁ་བའི་སྡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་འདིར་གྱུར་གྱུར་
 ཆག་སྟོ་རི་བྱུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་གསལ་ཆོགས་རྒྱས་ལོན་ཡོང་བར་ལེགས་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱལ་ཡོད་པས་སྐབས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་། གཞན་
 ཡང་དེབ་འདིའི་འཆར་འགོད་པ་སྟེ་ཏུ་ཤར་སྐབ་བསྟན་ཆེ་རིང་ལགས་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ཆོས་སྟོར་དབང་རྒྱལ་ལགས་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་
 རྩི་ཡིར་བར་ཁང་འབྲམ་ནི་དང་ལྷན་འབྲེལ་མཐུན་ཏུར་ལེན་གནང་ནས་བར་བསྟན་ལེགས་བྱལ་བྱུང་བར་སྐབས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་བར་དུ་
 <<གསར་བརྗེ>>དེབ་འདི་བོད་བསྒྱུར་བར་བསྟན་སྐབ་བར་ནོར་མེ་སྟེ་བརྗོད་རང་དབང་ཐེབས་ཅ་ཁང་(Norwegian Freedom of
 Expression Foundation) དང་དེ་མིན་ཆོན་པ་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་རམ་གནང་བར་དཔྱིགས་བསལ་སྐབས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་སྐད་
 བོད་ཆོག་གས་པ་ནས་གྲུབ་སྟོར་གནང་བར་སྐབས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་བཅས།།

ནོར་མེ་པོད་དོན་ལྟན་ཆོག་ས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཆུང་བདག་གོ་རིན་གྱིས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོའི་ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།

རྒྱ་ཡིག་པར་གཞིའི་ཆེད་བརྗོད།

མང་ལོ་དུང་།

༡༡། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་འོད་ཟེར་ནས་བཏང་བའི་བསྐྱར་མ་ཞིག་གྲུས་པར་འབྱོར་བྱུང་བ་དེའི་ནང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ལོ་གི་
བརྒྱ་མངས་ཞིག་འདུག དེ་དུས་ང་གཉིས་ཟུག་སྤྱི་མེད་པ་དང་ཁོང་གིས་ཡི་གེའི་ནང་འཁོད་པར། སྤྱི་ལོ་གི་འདི་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ལོར་དགོངས་
པ་རྒྱུ་ལས་པའི་ཁོང་གི་ཕྱ་ལགས་ཀྱིས་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་བོད་ལ་བརྒྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་འདུག སྤྱི་ལོ་གི་འདི་
ནས་སྤྱི་ལོ་ཆེ་ཡོན་པ་ཞེས་ན་ཡང་བོད་སྤྱི་དུང་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་ཞེས་ཀྱི་མེད་པ་བརྗོད་བཞག་ཁོང་དང་གྲུས་པའི་དབར་དངོས་སུ་ཟུག་སྤྱི་
མེད་པ་ཡིན་ཅུང་། གྲུས་པས་གིས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་བོད་སྤྱི་དུང་གི་དེ་བུ་སྤྱི་ལོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ངས་སྤྱི་ལོ་གི་འདི་ནས་སྤྱི་དུང་ཡག་པོ་གཏོང་གི་
ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་མཐར་སྤྱི་ལོ་གི་གྲུས་པར་སྤྱད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་བཞག ངས་ལག་ལྷན་སྤྱི་ལོ་གི་འདི་ལ་ཁ་སྤྱོད་སྤྱི་
སྤྱི་ལོ་གི་འདི་ནས་ལ་བཟུང་བ་དང་། རིན་ཐང་ལྷན་པའི་ལག་རྒྱུ་ལས་འདི་ལེན་ཐབས་མེད་པ་ལས་མེད་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྱི་ལོ་གི་འདི་རིན་ཐང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་དབང་གི་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཀྱི་འགོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སྤྱི་
བྱུང་སྤྱི་མེད་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་མི་སྤྱི་ལོ་གི་རྒྱུས་ཁྲུང་མཆར་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། ད་དུང་འགོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་གི་འདི་ལ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཞིབ་བྱེད་
པར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ད་ལྟ་བར་ཞིབ་འཇུག་པ་མང་པོས་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་གི་འདི་ལས་པ་ཞིག་ལ། རིག་གནས་
གསར་བརྗོད་ལས་འགྲུལ་དེའི་ལྷན་སྤྱི་ལོ་གི་འདི་ལ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དུས་ཆེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བར་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཕྱིན་མེད་པར་བརྟེན་
དེའི་ཁྲོད་ནས་ལྷན་པའི་ཡིག་ཆ་གངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད་པ་བརྗོད་ན་ཆོག འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་ཁག་གི་གཞི་ཆེའི་གཞུག་ལག་སྤྱི་ལོ་གི་འདི་
མཇོད་ཁང་ཆང་མའི་ནང་ཡིག་ཆ་ཉར་ཆགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཐ་ན་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོག་གཞུང་སྤྱོད་ཀྱི་
བཀག་སྡོམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་མཆོན་ན་དམངས་ཁྲོད་ལ་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཡིག་ཆ་མང་པོ་བྱུང་གང་ལ་ཕྱིན་ཡོད།

འོན་ཀྱང་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཞིབ་འཇུག་ཐད་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཡང་ན་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཡིག་ཆ་འཛོལ་བསྐྱེད་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། ད་ལྟ་བར་སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཡིན་པ་རེད། ད་ལྟའི་འཆར་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆང་ལོས་ཉེ་
<<རྒྱ་ནག་གི་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཡིག་མཇོད་ཀྱི་འོད་སྤྲེལ།>>(སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོར་ཉོང་གོང་ལ་པར་བསྐྱུན་བྱས་པ།)ཞེས་པའི་དེ་བུ་དེའི་ནང་
ཚོམ་ཡིག་དང་གཏམ་བཤད། དེ་མིན་ཆད་ལྷན་ཡིག་ཆ་ཁྱི་བཀལ་བ་ཡོད་པའི་ནང་འབྲེལ་ཡོད་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཆད་ལྷན་ཡིག་ཆ་
བརྒྱད་ལས་མེད་པ་རེད། ཨ་རིའི་ཨ་ཤིང་ཁོ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་དབྱུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཁང་ནས་པར་བསྐྱུན་བྱས་
པའི་<<དམར་སྤྱང་དམག་གི་ཡིག་ཆ་གསར་སྤྱི་ལོ་>>ཅེས་པ་དེའི་ནང་དམར་སྤྱང་དམག་གི་ཆགས་པར་ཁྲོད་ ༣༡༠༠ཙམ་བཅུག་ཡོད་པའི་ནང་བོད་
ཀྱི་ཆགས་པར་བཞེ་ལས་མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་ཞིབ་འཇུག་ཐོག་གི་མཁས་པ་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་དབྱུང་གཞིའི་
ཡིག་རིགས་ཚོམ་སྤྱི་ལོ་གི་འདི་མཁས་སྤྱང་ཡོད་ཀྱིས་གྲུས་པར་བསྐྱར་བའི་ཡི་གེའི་ནང་ཆོར་སྤྱང་ཐབ་པོ་སྤྱི་ལོ་གི་འདི་དང་བརྗོད་དོན་ལ། བོད་ཀྱི་དབྱུང་
གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་མེད་པ་རེད་བརྗོད་ན་ཆོག ང་ཆོས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗོད་དངོས་གནས་རྒྱུས་མང་ལུང་ཉུང་ཡིན་པ་བརྗོད་བཞག

གཞུང་གི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡིག་ཆ་གསལ་ལས་ཁུངས་ནང་ལ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོ་ནས་༡༩༩༡ལོ་བར་ལ་བར་མཆོམས་ཤིག་ཡིན་པས་ལོ་
དྲུག་ནང་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁྱོན་གསུམ་ལས་མེད་པ་རེད་ལ། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འགོ་སྟོན་གྱི་ལོ་གཉིས་རིང་གི་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སྤྱི་
ཁ་གཅིག་གྱང་མེད་པ་རེད།

ཡིན་ནའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཉན་ཉན་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཉུང་མཐར་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་
བོད་ལ་དབང་ཆ་འཛིན་མཁན་གྱི་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ནས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཉར་ཆགས་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་འདི་ནི་གཏོང་རིང་པོར་སྤེལ་བའི་
སྤེལ་ནག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་དམག་མིས་འགོ་སྐྱོང་བྱས་ནས་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་ཅ་བ་ནས་མི་གྲར་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་
ནས་དམ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་འབྲེལ་བར་གསལ་བ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་
ལ་ཅིས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ནི་རྒྱ་ནག་ཁན་གཞུང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་མ་ཁ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྤྱི་མཐུག་པ་ཡིན་ཆེ་རྒྱ་
ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བ་འདྲིར་སྤྱུག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ད་ལྟ་བར་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་རྒྱ་ནག་ལ་རིག་
གནས་གསར་བརྗེ་ནི་ད་དུང་ཡང་ཕོག་སྤྱུག་གཏོང་མི་རུང་བའི་གནད་དོན་གྱི་གསལ་ཤིག་ལ་ཅིས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

འཛམ་གླིང་གི་མདུན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ནི་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་ཁ་སྐྱོངས་པོ་ཆགས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ནི་དེ་མིན་
གྱི་ཁ་སྐྱོངས་པོའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ནི་གནད་འགག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ལག་པ་འཆང་མི་ཆོག་
པའི་ཁུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་བས་ཕོག་སྤྱུག་གཏོང་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁན་གཞུང་གི་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་ལས་
ཁུངས་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་<<པར་རིས་ཁྲོད་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱའི་བོད་བརྗོད་པ།>>ཟེར་བའི་པར་དེ་བཞིག་ཙམ་སྤྱི་གྲས་ཡོད། པར་རིས་བརྒྱ་
ཐུག་ཁ་ཤས་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཀྱི་པར་རིས་གཅིག་གྱང་མེད་པས་ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོ་ནས་༡༩༩༩ལོ་བར་གྱི་ལོ་ངོ་བརྒྱའི་
དུས་ཆོད་འདི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གནས་མེད་པ་རེད།

ཆེད་མངགས་མེད་པ་བཅོས་ནས་ཅིས་མེད་བཏང་བའི་བྱེད་སྐྱོངས་འདྲིར་ཁ་སྤྱོད་སྐབས་བཅན་དབང་དང་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་འདི་བརྗེད་
ངེས་སོང་བ་འདྲིར་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་ཞིག་རེད་ཟེར་བ་ལྟར་དེ་བས་དངོས་གནས་བྲང་གནས་ཡིན་པ་མངོན་གྱི་འདུག གལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་བྱ་བཞི་མ་ས་
ལ་བརྒྱལ་བའི་བོད་འདི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཞིབ་འཇུག་ནང་སྟོང་ཆ་ཞིག་ཡིན་ན། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཞིབ་འཇུག་འདི་ཆ་ཆང་པོ་ཞིག་
ཡོང་ཐབས་མེད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ཁྱུས་ན། འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱི་ལགས་ནས་ལེན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འབྲེལ་བ་འདྲིར་དམིགས་
བསལ་གྱི་དོན་སྤྱིང་ཞིག་ལྡན་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མིན་གྱི་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་དང་བསྐུར་ན། པར་འབྲེལ་གྱི་དངོས་ཡོད་རང་བཞིན་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་
ཐོག་དང་དག་རྒྱུན་ནས་བརྗོད་པ། བཅའ་ཡིན་ཁུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གནས་ཚུལ་བརྗོད་མཁན་རང་གི་འཆར་སྤྱང་རང་བཞིན་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་
སྟེ། ལངས་ཕྱོགས་དང་དམིགས་ལུལ། དན་ཤེས། འབྲེལ་བརྗོད་བྱེད་སྐྱོངས་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་ལ། བབ་བསྐུན་གྱི་གོ་དོན་མང་པོ་
ཡོད་པས་དོགས་པ་དང་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་ཡོང་བདེ་པོ་རེད། ཡིན་ནའི་འབྲེལ་བར་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དུས་མཆོམས་ཤིག་འགྱུར་བ་མེད་པར་
དེར་འཇུ་བྱུང་གྱི་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་པར་ཆས་ཀྱི་སྒྲིག་འོད་ཕོག་ལུལ་རེ་རེ་ཆང་མར་ཁས་ལེན་མ་བྱེད་ཐབས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ལྡན་ཡོད་པ་
དང་དེ་ནི་བདེན་དབང་ཁུངས་བཅན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྟོན་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཡིག་ཐོག་གི་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་

ཆ་གདེང་ངེས་མེད་པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འདྲ་པར་དེ་བས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་རེད། ལོ་མང་རིང་དངོས་གཞི་འགྲེམ་སྟེལ་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འདྲ་པར་གཅིག་ལས་མཐོང་སྤྱོད་མེད་(ཐི་ཐུན་གྱི་<<བར་ལེན་མཁས་པ།>>ཟེར་བའི་དུས་དེབ་དོན་གངས་ ༣༩)པ་སྟེ། Google ན་རྒྱའི་སྟེང་རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ནས་འཆོལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འདྲ་པར་གཅིག་ལས་འཆོལ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག དེར་བརྟེན་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱོད་པགས་ནས་ལེན་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འདྲ་པར་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ལགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་རེད།

གྲུས་པས་ཡིག་ལན་སྟོག་སྟེ་འོད་ཟེར་ལ་བརྗོད་པར། གྲུས་པས་ཁོང་ལ་རོགས་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་ལས་འདྲ་པར་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔང་པོ་ཐོན་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ད་ལྟ་བུའི་ཕྱི་མི་རིགས་ཤིག་གི་ལས་འགན་མིན་པ་དང་དངོས་གནས་བྱས་ན་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་འགན་འདི་འཁུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ད་ལྟ་བར་ལོ་དྲུག་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་འོད་ཟེར་ནས་འདྲ་པར་འདི་རྣམས་ལ་སྟོར་ར་བརྒྱབ་སྟེ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བརྟག་དབྱེད་དང་ཚོམ་བྲིས་བྱས་པ་འདི་གཞི་ནས་ལེགས་བྱུང་ཟིན་ནས་ཁོང་གི་སྤྱོད་ལགས་ཀྱི་འདྲ་པར་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་གཞི་ནས་བྱི་སྟོགས་ལ་ཆང་མས་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ལ། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཞིབ་འཇུག་ནང་གི་བོད་སྟོར་གྱི་སྟོང་ཆ་དུམ་བུ་དེ་ཡང་བསྐྱངས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

དགོངས་པ་རྫོགས་ཟིན་པའི་ཁོང་གི་སྤྱོད་ལགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བདེ་བར་གནས་པ་ཤོག

ཞོར་དུ་ལྷུ་འདོད་བྱུང་བར། འོད་ཟེར་ད་ཆ་གྲུས་པའི་བཟའ་ཕྲུག་ཡིན།།

འདྲ་པར་འདི་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོའི་ཟླ་༤ཆེས་༡༧ཉིན།

(དེ་བཞིན་གྲུས་པའི་སྤྱོད་ལགས་ལོ་ངོ་ ༣༧ཕྱིན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གཏོར་བཤེགས་འོག་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་།)

ཆེ་མིང་ལོང་ཟེར།

ཆེ་རིང་རྫོ་རྩེ་དང་འོད་ཟེར། (ལྷ་སར་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོ་ལ།)

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྒྱུད་སྐབས་ལྷ་སར་འཁུངས་པ་དང་ཁོང་གི་སྤྲ་ལགས་ནི་བོད་ཀྱི་ཁམས་སྡེ་དགེ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ཨ་མ་
ལགས་ནི་གཞིས་ཀ་ཅེ་ནས་ཡིན་པ་རེད། འོད་ཟེར་ལགས་དེ་སྤྱི་ལོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁམས་དང་རྒྱ་ནག་ནང་སློབ་སྦྱོང་དང་འཆོ་བ་ལོ་ངོ་ཉི་ལུ་ཅམ་བསྐྱལ་སྤྱོད་
ཡོད་ལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོར་གྲན་རྩེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ལོ་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་སློབ་གྲུའི་རྒྱ་ཡིག་ཆེན་ཁག་ནས་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་བྱུང་སྟེ་དཀར་མཛེས་
ཆགས་པར་ཁང་ལ་ཚོམ་སྤྱིག་པ་དང་གསར་འགོད་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ལོའི་དབྱིང་དུས་སུ་ལྷ་སར་བྱིར་
ལོག་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོའི་ཟླ་བ་དྲུག་པར་བོད་རང་སློབ་སྦྱོང་ས་ནང་ཡོད་པའི་<<བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་སྦྱུ་ཅལ།>>དུས་དེབ་ཁང་གི་ཚོམ་སྤྱིག་
པའི་ལས་འགན་འཁུར་སྤྱོད་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་དཔེ་སྐུན་ཁང་ནས་པར་བསྐུན་བྱས་པའི་ཕྱག་ཚུམ་<<བོད་ཀྱི་ཟིན་
བྲིས།>>ཞུ་བའི་དེབ་འདིར་གཞུང་སྤྱིགས་ཀྱིས་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོར་འཁུལ་ལོར་ཡོད་པ་བརྗོད་ནས་བཀག་འགོག་བྱས་པ་མ་ཟད། འོད་ཟེར་ལགས་
གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ནས་བྱིར་འཐེན་བྱེད་བཅུག་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་ཚོམ་བྲིས་གནང་མཁན་གྱི་བོད་པའི་ཚོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་

ཞིང་། ཁོང་གིས་ཚུམ་བྱིས་ཐོག་ནས་ཡུལ་གྱི་གནས་སྤངས་ངོ་སྤྲོད་དང་ཚུམ་བྱིས་ཐོག་ནས་གསོལ་བ་སློན་ལམ་འདེབས་པ། ཚུམ་བྱིས་ཐོག་ནས་
ལོ་རྒྱུས་གྱི་དབང་པོ་ཞིག་དོན་ཐུབ་པའི་ཅ་འཛིན་ལོག་བཅའ་ས་བྱའི་ནང་སྟོན་དག་གི་དེབ་<<བོད་མཐོ་བར་གནས་པ།>>(མཆོ་སྟོན་མི་དམངས་
དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་པར་བསྐྱུན་བྱས།) ལྷག་ཚུམ་ནང་<<བོད་གདངས་སུ་གྱུར་བའི་སྟོན་ཚུལ།>>(དང་ཐོག་དེབ་འདིའི་མིང་ལ་
<<བོད་ཀྱི་ཐེན་བྱིས།>>ཞེས་དང་རྒྱ་ནག་གི་རྩ་བྱེད་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོར་པར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་ཇེས་ལམ་སེང་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་
བཀག་ཡོད་པར་བཞེན་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ལོར་ཐེ་ཝན་གྱི་རྩ་ཁྲོའོ་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་བསྐྱར་དུ་པར་བསྐྱུན་ཞུས་ཡོད།) ཡུལ་སྐོར་གྱི་བརྗེད་ཐོའི་རང་
བཞིན་ཐོག་ནས་བྱིས་གནང་བའི་<<བོད། ཆོན་མདོག་དུར་སྤྲིག་གི་ས་གྲངས་>>(ཐེ་ཝན་ཏེ་གཡིང་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོར་པར་བསྐྱུན་
བྱས།) པར་རིས་གྱི་ཚུམ་དེབ་ནང་<<ཆོན་མདོག་དུར་སྤྲིག་གི་ས་གྲངས་>>(རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་སྐོར་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ལོར་པར་བསྐྱུན་
བྱས།) སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ལོར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པའི་ཅ་ཆའི་པར་རིས་གྱི་དེབ་<<གསར་བརྗེ།>> ཞུ་བ་འདི་བྱུང།
ད་དུང་དེ་དང་དུས་མཚུངས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་དག་རྒྱན་ནས་བརྗོད་པ་ཁག་ཕྱོགས་སྤྲིག་ཞུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་རིགས་<<བོད་
ཀྱི་བློ་ཐོ།>>པར་བསྐྱུན་བྱས། དེ་བཞིན་ཉོང་གོང་གི་རྩ་བྱེད་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་<<ཐེང་བའི་ཁོད་ཀྱི་སྤྱང་གཏམ།>>ཞུ་བའི་དེབ་དེ་སྤྱི་ལོ་
༢༠༠༢ལོར་པར་བསྐྱུན་ཞུས་ཡོད་ལ། ཡང་ཐེ་ཝན་གྱི་རྩ་ཁྲོའོ་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་<<མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་བོད།>>ཞུ་བའི་དེབ་འདི་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ལོར་
པར་བསྐྱུན་ཞུས་ཡོད། ཐེ་ཝན་གྱི་ཡུན་གཏན་དཔེ་སྟེན་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ལོའི་བོད་ཀྱི་དོན་ཆེན་འཁོད་པའི་<<གངས་སེང་གི་ངར་སྐྱ>>ཞུ་བ་
འདི་པར་བསྐྱུན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འོད་ཟེར་ལགས་ཀྱི་བཅའ་ས་དེབ་མང་པོ་ཞིག་དེ་མིན་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཁོང་གིས་
བོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུམ་ཡིག་སུ་མཐུད་ཚུམ་བྱིས་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

པར་ལེན་མཁན་ངོ་སྤྲོད།

ཆེ་རིང་ཇོ་རྗེ།(Tsering Dorjee 1937–1991)ཁམས་སྡེ་དགེ་ནས་ཡིན་ཞིང་། ལོ་ ༡༣ ལ་སྤེབས་སྐབས་རྒྱ་ནག་གུང་བཙན་གྱི་བོད་ལ་
དབུང་བཅུག་བྱེད་མཁན་དམག་དབུང་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པས་མི་ཆེའི་ཕེན་པ་རྫོགས་སྐབས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ལྷ་ས་ཡན་ལག་
དམག་སྒར་གྱི་དམག་སྤྱི་གཞོན་པའི་གོ་གནས་ཡོད། ཁོང་ནི་རྒྱ་དུས་ནས་པར་ལེན་ལ་དགའ་ལོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ཁོང་ལ་དམག་མིའི་
མིང་ཐོབ་ཅིག་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོང་ནས་པར་ཆས་བཟུང་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་(1966–1976)ལོ་རྒྱུས་དུས་བབ་འདི་
དངོས་སུ་ཟིན་ཐོར་བཀོད་བྱས་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གིས་པར་ལེན་བྱས་པའི་འབྲུག་པར་ཁག་ཁོང་གི་མི་ཆེའི་རིང་ཡོངས་ཁྱབ་གྱིས་འབྲེམས་
སྤེལ་གནང་རྒྱ་བྱུང་མེད་ན་ཡང་ཁོང་གི་བུ་མོ་ཆེ་རིང་འོད་ཟེར་ལགས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་དྲུག་གི་རིང་འབྲུག་པར་འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་བཅའ་ཇི་
གནང་བ་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ཟེ་ཕན་གྱི་ཏལ་ཁོའོ་དཔེ་སྤྲོན་ཁང་ནས་<<གསར་བརྗེ།>>དེབ་འདི་པར་བསྐྱུན་བྱས་ཏེ་ཅ་ཆའི་འབྲུག་པར་འདི་
རྣམས་གཞི་ནས་ཆང་མར་སྟོན་བྱས་པ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་སྤྲུལ་
རྒྱུ་ལྟར་པོའི་ནང་བཅུག་སྟེ་ཤེས་མི་བྱས་པ་བཅོས་ཡོད་པས། ཆེ་རིང་ཇོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་པར་ལེན་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་འབྲུ་
པར་འདི་རྣམས་དུས་ད་ལྟ་བར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་ལ་ཆ་ཆང་ལོས་གྱི་དམངས་ཁྲོད་འབྲུག་པར་ཁག་ཅིག་ཆགས་གྱི་ཡོད།

སྒྲོལ་དཀར།

བོད་ནང་འཆར་ལོངས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱང་དབྱང་(དབུས་)མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་
འཇུག་སྒྲིང་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་བའི་རྗེས་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་བོད་སྡེངས་ཉིན་རེའི་ཆགས་པར་ཁང་ལ་བོད་ཡིག་པར་ངོས་གྱི་ཚོམ་སྒྲིག་པ་དང་གསར་
འགོད་པ་གནང་སྟེང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༤ལོ་ནས་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་སྡེ་ཆོན་གྱི་གསར་འགོད་པ་གནང་ཐུས་ཐོག་
དམིགས་བསལ་གཏམ་སྒྲིང་ཞལ་པར་ལེ་ཆོན་གྱི་གཙོ་སྟོང་བ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིང་སྟེགས་ཁྱེད་པའི་ལེ་ཆོན་འདི་བོད་ཡིག་
ཐོག་པ་སྐྱར་གྱིས་གཙོ་སྟོང་གནང་ཐུས་ཡིན་པ་རེད།

རྫོགས་སོ།